

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

78-42-M/08 LYCEUM (REŽIM POKUSNÉHO OVĚŘOVÁNÍ)

STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA STROJÍRENSKÁ A JAZYKOVÁ ŠKOLA SPRÁVEM STÁTNÍ
JAZYKOVÉ ZKOUŠKY, KOLÍN IV, HEVEROVA 191

Obsah

Úvodní identifikační údaje.....	12
Charakteristika vzdělávacího programu	13
Profil absolventa.....	14
Klíčové kompetence:	14
Specifické odborné kompetence:.....	14
Možnosti dalšího vzdělávání	14
Možnosti profesního uplatnění	15
Možnosti profesní kvalifikace (dosažitelné po maturitě nebo při studiu):	15
Podmínky realizace ŠVP.....	16
Kritéria pro přijetí ke studiu	16
Podmínky ukončování studia vč. specifikace profilové maturitní zkoušky	16
Způsoby zajištění výše uvedených aspektů kultury školy (zdraví a bezpečí, vztahy a komunikace, odpovědnost k přírodě i lidem)	17
Způsoby zajištění podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a pro žáky nadané	18
Organizace výuky a vzdělávací strategie	20
Hodnocení žáků	22
Učební plán.....	24
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	26
Základy komunikace a jazykové kultury I (I. ročník)	26
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	28
Aplikace teoretických poznatků v jazykové praxi I (I. ročník).....	28
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	30
Jazykové prostředky a komunikační situace I (I. ročník)	30
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	32
Studium jazyka a jeho vývoj (I. ročník)	33
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	35
Kapitoly z dějin umění do konce 19. století I (I. ročník)	35
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	37
Současná literatura a další druhy umění I (I. ročník).....	37
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	41
Základy komunikace a jazykové kultury II (II. ročník)	41

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	43
Aplikace teoretických poznatků v jazykové praxi II (II. ročník)	43
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	46
Neumělecký text a informace (II. ročník)	46
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	48
Kritické hodnocení informací (II. ročník)	48
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	51
Kapitoly z dějin literatury do konce 19. století I (II. ročník)	51
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	53
Kapitoly z dějin literatury a dalších druhů umění 20. století II (II. ročník)	53
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	57
Jazykové prostředky a komunikační situace II (III. ročník)	57
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	59
Etický a sociální rozměr textů, obrana proti manipulaci I (III. ročník)	59
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	62
Kapitoly z dějin umění do konce 19. století II (III. ročník)	62
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	65
Kapitoly z dějin literatury a dalších druhů umění 20. století II (III. ročník)	65
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	68
Strukturované a koherentní texty (IV. ročník)	68
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	70
Etický a sociální rozměr textů, obrana proti manipulaci II (IV. ročník)	70
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	73
Kapitoly z dějin umění do konce 19. století II (IV. ročník)	73
Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk	75
Současná literatura a další druhy umění II (IV. ročník)	75
Popis vyučovacích jednotek – Osobnost	79
Péče o duševní zdraví (I, II, III, IV)	79
Popis vyučovacích jednotek – Osobnost	81
Sebepoznání a osobnostní rozvoj (I, II, III, IV)	81
Popis vyučovacích jednotek – Osobnost	84
Péče o blízké vztahy s druhými (I, II, III, IV)	84
Popis vyučovacích jednotek – Osobnost	86

Respektující, efektivní komunikace a spolupráce (I, II, III, IV)	86
Popis vyučovacích jednotek – Osobnost	88
Základní pohybové dovednosti	88
Popis vyučovacích jednotek – Osobnost	90
Základní pohybové dovednosti	90
Popis vyučovacích jednotek – Osobnost	93
Základní pohybové dovednosti (I., II., III., IV. ročník)	93
Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk	96
Anglický jazyk A2 (I. ročník)	96
Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk	100
Anglický jazyk A2+ (II. ročník)	100
Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk	105
Anglický jazyk B1 (III. ročník)	105
Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk	110
Anglický jazyk B1+ (IV. ročník)	110
Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk	115
The World About Us (I., II. ročník)	115
Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk	118
Everyday Life in English-Speaking Countries (I. ročník)	118
Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk	122
Geography of English-Speaking Countries (II. ročník)	122
Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk	126
Creative Reading and Text Work (III. ročník)	126
Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk	130
Professional English Basics (III. ročník)	130
Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk	134
English for Specific Professions (IV. ročník)	134
Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk	138
English for Specific Professions (IV. ročník)	138
Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk	142
English in Practical Life (IV. ročník)	142
Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk	147
Rozvoj jazykových kompetencí (I. ročník)	147

Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk.....	150
Rozvoj jazykových kompetencí (II. ročník)	150
Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk.....	154
Rozvoj jazykových kompetencí (III. ročník)	154
Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk.....	157
Rozvoj jazykových kompetencí (IV. ročník)	157
Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk.....	161
Já a můj svět (I. ročník)	161
Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk.....	165
Já a můj svět (I. ročník)	165
Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk.....	168
Každodenní život (II. ročník)	169
Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk.....	172
Poznáváme německy mluvící země (III. ročník).....	172
Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk.....	176
Německy mluvící země a svět práce (III. ročník)	176
Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk.....	179
Já a moje budoucnost (IV. ročník)	179
Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk.....	183
Fenomény dnešní doby (IV. ročník).....	183
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	187
Aktivní a odpovědný občan (I. ročník).....	187
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	190
Volební právo a jeho historické proměny (I. ročník)	190
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	192
Principy českého právního systému (I. ročník).....	192
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	195
Právní dokumenty a jejich vývoj (I. ročník)	195
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	197
Práva a povinnosti občana (I. ročník)	197
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	200
Řešení právních a úředních životních situací (I. ročník)	200
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	202

Základní lidská práva a svobody (I. ročník).....	202
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	205
Mediaální gramotnost (I. ročník).....	205
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	208
Vznik občanské společnosti (II. ročník).....	208
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	210
Vědecké poznání, technický pokrok a společenské změny (II. ročník).....	210
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	213
Světové války a demokratizace (II. ročník)	213
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	217
Globální problémy současného světa (II. ročník)	217
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	221
Rozmanitost světa versus integrace (II. ročník).....	221
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	224
Společnost a společenské role (II. ročník)	224
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	228
Nerovnosti mezi lidmi (II. ročník)	228
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	231
Demokracie a její hodnoty (II. ročník)	231
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	234
Politický systém České republiky (II. ročník)	235
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	238
Politický radikalismus, extremismus, terorismus (II. ročník).....	238
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	241
Základy ekonomie (III. ročník)	241
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	243
Základy podnikání (III. ročník)	243
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	245
Projektové řízení (III. ročník)	245
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	248
Osobní a rodinný rozpočet (III. ročník).....	248
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	251
Daně a pojištění (III. ročník).....	251

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	253
Marketing (III. ročník)	253
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	255
Podnikatelský záměr (III. ročník)	255
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	257
Filozofie a etika (IV. ročník)	257
Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy	260
Historická zkušenost (IV. ročník)	260
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	262
Opakování a prohlubování učiva ZŠ (I. ročník)	262
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	266
Množiny, intervaly a výroková logika (I. ročník)	266
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	269
Algebraické výrazy (I. ročník)	269
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	272
Elementární rovnice a nerovnice (I. ročník)	273
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	276
Funkce I – lineární a mocninné funkce (I. ročník)	276
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	280
Základy planimetrie (I. ročník)	280
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	286
Funkce II – exponenciální, logaritmické a goniometrické funkce (II. ročník)	286
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	290
Data a statistika (II. ročník)	290
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	294
Trigonometrie (II. ročník)	294
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	297
Stereometrie (II. ročník)	297
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	301
Komplexní a aplikační úlohy I (II. ročník)	301
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	305
Analytická geometrie kvadratických útvarů (III. ročník)	305
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	310

Posloupnosti (III. ročník).....	310
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	314
Komplexní a aplikační úlohy II (III. ročník).....	314
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	318
Statistika (IV. ročník).....	318
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	321
Kombinatorika a pravděpodobnost (IV. ročník).....	321
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	325
Komplexní a aplikační úlohy III (IV. ročník).....	325
Popis vyučovacích jednotek – Matematika	329
Systematizace a upevňování poznatků středoškolské matematiky (IV. ročník)	329
Popis vyučovacích jednotek – STE	333
Technická dokumentace (I. ročník)	333
Popis vyučovacích jednotek – STE	336
Úvod do studia přírodních věd (I. ročník).....	336
Popis vyučovacích jednotek – STE	339
Pohyb, jeho popis a příčiny (I. ročník)	339
Popis vyučovacích jednotek – STE	342
Mechanika tuhého tělesa a tekutin (I. ročník)	342
Popis vyučovacích jednotek – STE	344
Teplo a teplota (I. ročník)	344
Popis vyučovacích jednotek – STE	348
Struktura a vlastnosti látek (I. ročník)	348
Popis vyučovacích jednotek – STE	351
Mechanické kmitání a vlnění (I. ročník).....	351
Popis vyučovacích jednotek – STE	353
Technické materiály a jejich použití (II. ročník).....	353
Popis vyučovacích jednotek – STE	358
Technologie a jejich aplikace (II. ročník).....	358
Popis vyučovacích jednotek – STE	363
Elektromagnetismus (II. ročník)	363
Popis vyučovacích jednotek – STE	367
Světlo (III. ročník).....	368

Popis vyučovacích jednotek – STE	371
Země a její ochrana (III. ročník)	371
Popis vyučovacích jednotek – STE	374
Organická chemie a biochemie (III. ročník)	374
Popis vyučovacích jednotek – STE	378
Buňka (III. ročník)	378
Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie	382
3D technologie – SolidWorks, I. ročník	382
Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie	383
2D grafika – CorelDRAW, I. ročník	383
Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie	385
Psaní všemi deseti, II.-IV. ročník	385
Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie	387
Fotografie a video, II. ročník	387
Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie	389
Tvorba webových stránek, II. ročník	389
Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie	391
Základy programování, III. ročník	391
Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie	392
Pokročilá multimédia a interaktivní prezentace, III. ročník	392
Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie	394
Práce s dronem a zpracování leteckých záběrů, IV. ročník	394
Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie	396
Práce s laserem a gravírovacími technologiemi, IV. ročník	396
Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie	397
Animace a vizuální efekty, IV. ročník	397
Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie	399
3D tisk a výrobní technologie, IV. ročník	399
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	401
Člověk a zdravý životní styl, I. ročník	401
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	402
Biologie člověka – pohybová soustava, I. ročník	402
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	404

Pohybové dovednosti a základy sportu, I. ročník.....	404
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	405
Sportovní hry a jejich pravidla, I. ročník	405
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	407
Biologie člověka – oběhová a dýchací soustava, II. ročník	407
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	408
Vytrvalostní a kondiční příprava, II. ročník.....	408
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	410
Regenerace a kompenzační cvičení, II. ročník	410
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	411
Sportovní hry a jejich pravidla II, II. ročník	411
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	413
Biologie člověka – nervová a hormonální soustava, III. ročník	413
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	414
Silová a koordinační příprava, III. ročník	414
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	416
Životní styl a prevence rizik, III. ročník	416
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	417
Sportovní hry a jejich pravidla III, III. ročník	417
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	419
Biologie člověka – energetický metabolismus a výživa sportovce, IV. ročník.....	419
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	420
Kondiční příprava a outdoor aktivity, IV. ročník.....	420
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	422
Regenerace a zdraví v praxi, IV. ročník.....	422
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	423
Sportovní hry a jejich pravidla IV, IV. ročník.....	423
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	425
Střelba a bezpečnost, II.-IV. ročník.....	425
Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	426
Úpolové sporty a sebeobrana, II.-IV. ročník	426
Popis vyučovacích jednotek – Speciální sportovní příprava.....	428
Speciální sportovní příprava, I.-IV. ročník.....	428

Popis vyučovacích jednotek – Právo	430
Právo, I.-IV. ročník	430
Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality	433
Úvod do kriminologie, II. ročník	433
Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality.....	434
Kriminalita a její druhy, II. ročník.....	434
Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality	436
Orgány činné v trestním řízení, II. ročník.....	436
Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality	438
Prevence kriminality, III. ročník.....	438
Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality	439
Sociální patologie, III. ročník.....	440
Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality	441
Kriminalistické metody a vyšetřování, III. ročník.....	441
Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality	443
Trestní právo a odpovědnost, IV. ročník	443
Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality	445
Resocializace a práce s pachatelem, IV. ročník	445
Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality	447
Projekt prevence kriminality, IV. ročník	447
Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava.....	450
Právní základy bezpečnosti a obrany státu, III. ročník	450
Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava.....	452
Krizové situace a jejich řešení, III. ročník.....	452
Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava.....	454
Ochrana člověka za mimořádných událostí, III. ročník.....	454
Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava.....	456
Zdravotnická první pomoc I, III. ročník	456
Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava.....	458
Kybernetická bezpečnost a prevence rizik online, III. ročník	458
Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava.....	460
Zdravotnická první pomoc II, IV. ročník.....	460
Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava.....	462

Bezpečnost a obrana státu v mezinárodních souvislostech, IV. ročník.....	462
Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava.....	465
Sebezáchova a krizové chování, IV. ročník	465
Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava.....	467
Ochrana před terorismem a násilím, IV. ročník.....	467
Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava.....	469
Závěrečné integrační cvičení – Bezpečnostní cvičení, IV. ročník.....	469
Popis vyučovacích jednotek – Maturitní projekt I, II.....	472
Úvod do maturitního projektu, IV. ročník	472
Popis vyučovacích jednotek – Maturitní projekt I, II.....	473
Plánování a metodika práce, IV. ročník	473
Popis vyučovacích jednotek – Maturitní projekt I, II.....	476
Odborná práce s informačními zdroji, IV. ročník.....	476
Popis vyučovacích jednotek – Maturitní projekt I, II.....	478
Tvorba písemné části maturitní práce, IV. ročník	478
Popis vyučovacích jednotek – Maturitní projekt I, II.....	480
Praktická část a projektová činnost, IV. ročník.....	480
Popis vyučovacích jednotek – Maturitní projekt I, II.....	482
Prezentační a komunikační dovednosti, IV. ročník	482
Popis vyučovacích jednotek – Maturitní projekt I, II.....	484
Simulace maturitní obhajoby, IV. ročník	484
Popis vyučovacích jednotek – Maturitní projekt I, II.....	486
Dokončení a odevzdání maturitní práce, IV. ročník	486

Úvodní identifikační údaje

Název školy: Střední průmyslová škola strojírenská a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Kolín IV, Heverova 191;

Zřizovatel školy: Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 02 Praha 10;

Název školního vzdělávacího programu: Lyceum (režim pokusného ověřování) – Sport, bezpečnost a právo;

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum (režim pokusného ověřování);

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou;

Délka a forma vzdělávání: čtyřleté denní studium;

Platnost ŠVP: od 1. září 2025

Číslo jednací:

Podpis ředitele:

Razítko školy:

**Střední průmyslová škola
strojírenská a Jazyková škola
s právem státní jazykové zkoušky,
Kolín IV, Heverova 191
-1-**

Charakteristika vzdělávacího programu

Obor **Lyceum** s oborovou orientací na **Sport, bezpečnost a právo** představuje moderní středoškolský vzdělávací program, který propojuje všeobecně vzdělávací základ s odbornou profilací směrem k tělesné kultuře, právnímu vědomí, bezpečnostním tématům a občanské gramotnosti.

Tento program je koncipován tak, aby rozvíjel **osobnost studentů**, jejich **fyzickou zdatnost, společenskou odpovědnost a schopnost orientace v právních a bezpečnostních otázkách**. Absolvent získá dovednosti využitelné při dalším studiu (zejména v oblastech pedagogiky, bezpečnosti, práva a sportu), ale i při přímém uplatnění v praxi (např. ve složkách IZS, sportovních organizacích, správě nebo justici).

Kromě důrazu na klasické lyceální disciplíny jako jsou jazyky, matematika a přírodní vědy, je zde **posílen odborný pilíř** zaměřený na:

- **Tělesnou výchovu a zdraví**
- **Právo a právní vědomí**
- **Občanskou a mediální gramotnost**
- **Bezpečnostní problematiku a krizové řízení**

Vzdělávací priority programu:

- **Sport:** rozvoj tělesné zdatnosti, zdravotní gramotnosti, disciplíny a týmové spolupráce.
- **Bezpečnost:** porozumění vnitřní bezpečnosti, základům krizového řízení, etice a právní odpovědnosti.
- **Právo:** právní minimum, orientace ve společenských systémech, mediální a občanská gramotnost.

Tento vzdělávací program představuje unikátní spojení mezi všeobecným vzděláváním a specifickým odborným zaměřením. Poskytuje žákům široký základ pro další studium, a současně je profiluje pro výkon profesí v oblasti **sportu, bezpečnosti a právní sféry**. Důraz na **pohybovou kulturu, osobní zodpovědnost a právní orientaci** činí z tohoto programu moderní volbu pro aktivní a společensky angažované mladé lidi.

Profil absolventa

Absolvent Lycea s oborovým zaměřením na sport, bezpečnost a právo je všeobecně vzdělaný, fyzicky zdatný a společensky angažovaný mladý člověk, který má rozvinuté klíčové kompetence napříč oblastmi jazykového, přírodovědného, digitálního a společenskovedního vzdělávání, a zároveň disponuje odborným vhladem do právní, bezpečnostní a tělovýchovné problematiky.

Klíčové kompetence:

- **Komunikační kompetence** – absolvent se vyjadřuje srozumitelně, argumentuje, ovládá spisovný český jazyk i cizí jazyky (AJ/NJ) alespoň na úrovních A2–B2.
- **Digitální kompetence** – absolvent efektivně pracuje s digitálními nástroji, efektivně a cíleně používá pro svoji práci i své další vzdělávání AI, ovládá základy kybernetické bezpečnosti a využívá informační technologie pro učení i prezentaci.
- **Matematická a přírodovědná gramotnost** – aplikuje logické myšlení a základní matematicko-fyzikální principy v reálném světě. Orientuje se v moderních digitálních technologiích a dokáže je využívat v běžném životě
- **Občanská a právní gramotnost** – orientuje se v základních právech a povinnostech, chápe principy demokratické společnosti, zná fungování veřejných institucí.
- **Sociální a personální kompetence** – pracuje v týmu, reflektuje vlastní jednání, zná základy etiky, prevence rizikového chování a krizové komunikace.

Specifické odborné kompetence:

V oblasti sportu a zdraví:

- cíleně rozvíjí svoji tělesnou zdatnost;
- v životě uplatňuje zásady zdravého životního stylu a regenerace;
- chápe důležitost aktivního odpočinku, relaxace, psychohygieny v rámci zdravotní prevence;
- orientuje se v oblasti zdravého životního stylu, fyziologie pohybu a regenerace;
- organizuje a samostatně vede základní pohybové a sportovní aktivity;
- ovládá a aktivně používá základní kompetence v oblasti pedagogiky sportu.

V oblasti bezpečnosti a práva:

- orientuje se v právním systému ČR a EU;
- identifikuje rizika a navrhuje řešení krizových situací;
- ovládá základní pravidla chování při mimořádných událostech;
- aplikuje základy bezpečnostní politiky, ochrany obyvatelstva a preventivní strategie;
- řídí se pravidly etiky a odpovědnosti v právním a společenském kontextu.

V oblasti občanské gramotnosti a mediální výchovy:

- kritické vyhodnocuje informací (včetně práce s médii a dezinformacemi);
- rozlišuje dezinformace;
- má základní kompetence v oblasti mediální gramotnosti a je si vědom právní odpovědnosti při komunikaci,
- zapojuje se do občanského života, chápe fungování státní správy a principy participace.

Možnosti dalšího vzdělávání

Absolvent je připraven ke studiu na vysoké škole, zejména v těchto oblastech:

- **bezpečnostní a právní studia** (např. Policejní akademie, bezpečnostní management, právo);
- **tělesná výchova a sport** (např. FTVS, pedagogické fakulty se zaměřením na tělesnou výchovu);

- **společenské vědy** (sociologie, politologie, veřejná správa);
- **pedagogika a učitelství**, především v oblasti výchovy ke zdraví, tělesné výchovy, občanské výchovy.

Možnosti profesního uplatnění

Absolvent může nalézt uplatnění i bez VŠ studia, zejména:

- **ve složkách integrovaného záchranného systému:** Policie ČR, městská policie, hasičský záchranný sbor, armáda (po dalším výcviku);
- **v oblasti sportu a volnočasových aktivit:** sportovní asistenti, organizátoři sportovních kroužků, pracovníci v tělovýchovných organizacích, animátoři;
- **v oblasti bezpečnostních služeb a prevence:** asistenti prevence kriminality, bezpečnostní agentury, strážník městské policie, prevence kriminality;
- **ve státní správě a samosprávě:** administrativní pozice, podpora krizového řízení a veřejné správy.

Možnosti profesní kvalifikace (dosažitelné po maturitě nebo při studiu):

- instruktor sportovních aktivit (dle akreditovaných kurzů);
- kvalifikace v oblasti BOZP, první pomoci nebo požární ochrany;
- základní zbrojní průkaz či certifikace v oblasti soukromé bezpečnosti;
- asistent pedagoga (po doplnění studia);
- zkoušky profesní kvalifikace NSK (např. Strážný, Detektiv koncipient aj.).

Tento profil představuje absolventa, který je připraven jak na vysokoškolské studium, tak na profesní dráhu v širokém spektru zaměření se společným jmenovatelem: služba společnosti, zodpovědnost, zdraví a bezpečí.

Podmínky realizace ŠVP

Přijímací řízení ke studiu ve střední škole se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění, a vyhláškou č. 422/2023 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři.

Kritéria pro přijetí ke studiu

Podmínkou přijetí je splnění povinné školní docházky, ukončení 9. ročníku základní školy a doložení všech požadovaných dokumentů.

Kritéria:

- výsledky jednotné přijímací zkoušky z českého jazyka a literatury (30 %) a matematiky (30 %) – podíl 60 %;
- průměrný prospěch ze všech vyučovacích předmětů uvedených na vysvědčení z 1. pololetí 9. ročníku základní školy – podíl 40 %;
- bodové hodnocení prospěchu z českého jazyka a literatury, matematiky, fyziky, anglického jazyka za I. pololetí 9. ročníku základní školy. Za známku 1 se žákovi neodečte žádný bod a za každý stupeň nad 1 se odpočítávají 2 body;
- za umístění do 5. místa v okresních a vyšších kolech soutěží a olympiád v období posledních dvou let povinné školní docházky a za jazykové certifikáty bude připočteno 5 bodů až do celkové maximální výše 100 bodů – umístění v těchto akcích je nutné doložit potvrzením.

O přijetí uchazeče ke vzdělávání rozhoduje ředitel školy.

Podmínky ukončování studia vč. specifikace profilové maturitní zkoušky

Obor Lyceum je 4leté denní, zakončené maturitní zkouškou. Účelem maturitní zkoušky je ověřit, jak žáci dosáhli cílů vzdělávání stanovených rámcovým a školním vzdělávacím programem v příslušném oboru vzdělání, zejména ověřit úroveň klíčových vědomostí, dovedností a postojů žáka, které jsou důležité pro jeho další vzdělávání nebo výkon povolání nebo odborných činností.

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky v souladu se zákonnými ustanoveními o ukončování studia.

Dokladem o dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Profilová část maturitní zkoušky: struktura a požadavky

Podle § 79 školského zákona ředitel školy stanoví nabídku profilových zkoušek včetně oborové orientace z disponibilní části. Žák si volí minimálně:

- 1 všeobecně vzdělávací profilová zkouška
- 1 odborná profilová zkouška z oborové orientace (sport, bezpečnost, právo)

Pokud ředitel určí více, žák si může vybírat i další z obou oblastí; jedna z profilových zkoušek musí být maturitní práce s obhajobou.

Praktická maturitní zkouška (maturitní práce s obhajobou)

- **forma:** projektový úkol s písemným zpracováním, prezentací a ústní obhajobou, možnost zařadit praktickou část.

- **možná témata:**
 - návrh plánu pro školní akci nebo sportovní akce;
 - krizový situace s navrženými opatřeními;
 - organizace sportovní nebo dobročinné akce s ohledem na prevenci rizik a právní aspekty;
 - právní rozbor společenského problému;
 - tréninkový plán pro daného člověka s návrhem podpůrných stravovacích opatření.
- **výstup:** komplexní dokumentace s analýzou, metodikou a obhajobou před komisí.

Ústní zkouška z odborného předmětu

- **předmět:** Právo a bezpečnost;
- **obsah:** principy právního systému, fungování veřejné správy, krizové řízení, mediální odpovědnost;
- **forma:** ústní zkouška s přípravou s možností použití případové studie.

Volitelná odborná zkouška dle profilace

Žák si dle oborového zaměření vybere **1 odborný volitelný předmět:**

- **Aplikovaná tělesná výchova** – praktická realizace + metodický komentář;
- **Digitální gramotnost a bezpečnost v online prostředí** – práce s ICT, kybernetická etika a prevence rizik;
- **Bezpečnostní specializace** – analýza bezpečnostních scénářů, prevence kriminality, krizové řízení.

Způsoby zajištění výše uvedených aspektů kultury školy (zdraví a bezpečí, vztahy a komunikace, odpovědnost k přírodě i lidem)

Výchovné a vzdělávací prostředí školy je koncipováno tak, aby podporovalo zdravý a bezpečný rozvoj osobnosti žáků, otevřenou a respektující komunikaci, kvalitní mezilidské vztahy a zodpovědný přístup k životnímu prostředí i společnosti. Tyto principy tvoří základ školní kultury a prolínají se napříč všemi činnostmi školy. Škola rozvíjí svou kulturu tak, aby žáci získávali kompetence nejen prostřednictvím výuky, ale i samotným pobytem ve školním prostředí.

Zdraví a bezpečí

Škola vytváří podmínky pro fyzické i psychické zdraví žáků a zaměstnanců. Je zajištěn pravidelný systém vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, protipožární ochrany a prevence rizikového chování. Školní řád stanovuje jasná pravidla pro bezpečný pohyb a chování ve škole a jejím okolí. Škola podporuje zdravý životní styl prostřednictvím kvalitní tělesné výchovy, nabídky pohybových aktivit, podpory zdravého stravování a budováním povědomí o duševní hygieně. V neposlední řadě škola aktivně uplatňuje opatření pro zdravé a bezpečné využívání digitálních technologií a aktivně realizuje programy prevence kyberšikany.

Vztahy a komunikace

Kvalitní mezilidské vztahy a otevřená komunikace jsou považovány za klíčový předpoklad efektivního vzdělávání. Škola poskytuje prostor pro pravidelné třídnické hodiny, podporuje aktivní zapojení žáků do chodu školy prostřednictvím studentské rady zástupců všech tříd, kteří se pravidelně 1x měsíčně scházejí s vedením školy. Pedagogové pracují s metodami respektující komunikace a vedení školy vytváří bezpečné prostředí pro řešení konfliktů a vyjadřování názorů. Ve výuce i mimoškolních aktivitách je kladen důraz na rozvoj týmové spolupráce a vzájemného respektu.

Žáci, pedagogové, rodiče i partneři školy se podílejí na chodu školy a spoluvytvářejí její hodnoty. Učitelé vystupují v roli mentorů a průvodců, kteří žákům pomáhají při překonávání výzev a podněcují je k aktivnímu zapojení do života školy. Škola využívá funkční informační systém Bakaláři pro transparentní informování všech aktérů a vytváří nástroje pro průběžnou zpětnou vazbu a evaluaci, kterou vyhodnocuje a využívá pro zlepšování podmínek vzdělávání.

Odpovědnost k přírodě a lidem

Environmentální výchova je součástí vzdělávacího obsahu a mezipředmětových vazeb. Škola se aktivně podporuje třídění odpadu, péči o okolí školy a udržitelný provoz. Žáci se aktivně zapojují do environmentálních a společensky prospěšných projektů, učí se plánovat a realizovat aktivity zaměřené na ochranu přírody, recyklaci, rozvojovou pomoc a odpovědné občanství.

Žáci jsou vedeni k etickému myšlení, solidaritě a společenské odpovědnosti formou dobrovolnických aktivit, projektů zaměřených na pomoc druhým a rozvoje občanské angažovanosti. Škola seznamuje žáky s globálními souvislostmi udržitelného rozvoje a podporuje kritické myšlení v oblasti společenské odpovědnosti.

Způsoby zajištění podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a pro žáky nadané

Škola zajišťuje vzdělávací podmínky tak, aby odpovídaly individuálním vzdělávacím potřebám všech žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a žáků nadaných a mimořádně nadaných. Podpůrná opatření jsou realizována v souladu s § 16 školského zákona a návaznými metodickými doporučeními MŠMT.

Identifikace a poskytování podpůrných opatření

- Identifikace speciálních vzdělávacích potřeb žáků probíhá na základě pedagogických pozorování, evaluací vzdělávacích výsledků, doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a v úzké spolupráci s rodinou.
- Při prvotních potížích jsou žákům poskytována podpůrná opatření prvního stupně na základě rozhodnutí školy. V případě potřeby jsou zpracovávány Plány pedagogické podpory (PLPP).
- Pokud potřeby žáka vyžadují opatření druhého až pátého stupně, škola realizuje tato opatření podle Doporučení ŠPZ a vypracovává individuální vzdělávací plán (IVP).

Organizace podpůrných opatření

- Škola zajišťuje vhodné úpravy organizace výuky, prostorového a časového uspořádání, specifických metod výuky a hodnocení.
- Vzdělávací obsah je dle potřeby upravován s ohledem na specifika SVP žáka.
- Škola zajišťuje přístupnost učebních materiálů a prostředků (kompenzační a didaktické pomůcky, IT technologie).
- Podpora žáků se zajišťuje v rámci školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, školní metodik prevence, školní psycholog, speciální pedagog/kouč).

Podpora žáků s odlišnými vzdělávacími podmínkami

- Žáci-cizinci mají možnost intenzivní jazykové přípravy v návaznosti na Jazykovou školu a spolupráci s pedagogy z UJOP Poděbrady.

Podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků

- Identifikace nadaných žáků probíhá na základě pedagogických doporučení, výsledků žáka, jeho aktivity a dle potřeby také posouzení ŠPZ.
- Škola poskytuje těmto žákům podporu formou:
 - rozšiřování a prohlubování vzdělávacího obsahu (obohacování učiva);
 - individuálních vzdělávacích plánů (IVP);
 - zapojení do projektů, badatelských a tvůrčích činností;
 - účasti na soutěžích a olympiádách;
 - zajištění stáží a spolupráce s partnery školy (VŠ, firmy, odborníci).
- Výuka je organizována tak, aby umožnila žákům volit individuální vzdělávací cesty a projekty podle jejich zaměření a tempa.

Spolupráce a evaluace

- Škola zajišťuje koordinaci podpůrných opatření mezi školou, ŠPZ, žákem a jeho zákonnými zástupci.
- Účinnost podpůrných opatření je pravidelně vyhodnocována a upravována dle aktuálních potřeb žáka.
- Role a odpovědnosti jednotlivých členů pedagogického týmu v procesu podpory jsou stanoveny ve vnitřních předpisech školy.

Organizace výuky a vzdělávací strategie

Výuka v oboru vzdělání Lyceum je organizována s důrazem na individualizaci vzdělávací cesty žáků, rozvoj jejich samostatnosti, odpovědnosti za vlastní učení a na propojení teorie s praktickými zkušenostmi. Škola využívá flexibilní organizační formy výuky a podporuje průběžnou volbu a řízení studijní dráhy žáka.

Popis organizačních forem výuky

Výuka je realizována kombinací různých forem, které umožňují přizpůsobení vzdělávacího procesu potřebám žáků:

- **Kmenová výuka** – výuka ve stálých třídních kolektivech.
- **Skupinová výuka** – dělení tříd do menších skupin dle zvolených vzdělávacích modulů, zájmů a úrovně dovedností.
- **Bloková výuka a projektové dny** – tematicky zaměřené výukové bloky, které podporují komplexní uchopení tématu a týmovou spolupráci.
- **Tandemová výuka** – spolupráce dvou pedagogů při výuce, zaměřená na rozšíření pohledů na učivo, individuální podporu žáků a větší prostor pro diferenciaci vzdělávacích metod.
- **Duální vzdělávání** – kombinace teoretické výuky ve škole a odborného výcviku nebo praxe u sociálních partnerů (firmy, instituce, organizace), s cílem propojit školní vzdělávání s reálným pracovním prostředím.
- **Odborné exkurze, workshopy a stáže** – přímé propojení vzdělávacího obsahu s praxí a aktuálními trendy v dané oblasti.
- **Individuální a konzultační výuka** – podpora individuálních vzdělávacích plánů a osobních projektů žáků.
- **Online výuka a distanční vzdělávání** – využívání digitálních platforem pro samostatnou práci, konzultace a spolupráci na dálku.

Možnosti volby v průběhu studia (sebeřízené učení)

Vzdělávací program Lycea podporuje sebeřízené učení prostřednictvím:

- volby individuálních projektů, badatelských úkolů a osobních vzdělávacích cílů;
- vedení osobního portfolia a reflexe pokroku;
- podpory samostatného plánování vzdělávací cesty, včetně možnosti měnit své volby v průběhu studia;
- mentorství a konzultační podpory pedagogů, kteří pomáhají žákům v orientaci a plánování jejich učení.

Podmínky účasti na stážích, kurzech a dalších aktivitách mimo školu

- Stáže, odborné kurzy, workshopy a účasti na projektech mimo školu jsou integrální součástí vzdělávacího programu a jsou realizovány ve spolupráci se sociálními partnery školy (firmy, VŠ, sportovní kluby, veřejná správa apod.).
- Účast žáků na těchto aktivitách je podmíněna jejich aktivním zájmem, splněním předem stanovených studijních podmínek (např. plnění průběžných vzdělávacích cílů) a individuální připraveností.
- Škola poskytuje žákům metodickou a organizační podporu při přípravě na stáže a sleduje jejich průběh a výstupy.
- Výstupy z absolvovaných stáží (např. zpráva, prezentace, reflexe) jsou součástí hodnocení žáka a zapisují se do osobního portfolia žáka.

Podmínky uznávání neformálního vzdělávání (resp. předchozího učení)

- Škola zohledňuje znalosti a dovednosti získané mimo formální vzdělávací systém, pokud jsou v souladu s cíli ŠVP.
- Uznání neformálního vzdělávání je možné na základě doložení certifikátů, portfolií, projektových výstupů nebo na základě individuálního posouzení žákova výkonu.
- Proces uznání předchozího učení zahrnuje posouzení souladu s očekávanými výsledky učení a případné ověření dovedností formou pohovoru, testu nebo praktické ukázky.
- Kompetence získané mimo školu mohou být uznány jako náhrada za určitou vzdělávací jednotku (modul, projekt).
- Škola podporuje žáky v propojování výsledků neformálního vzdělávání s individuálními vzdělávacími plány a začleňuje je do celkového hodnocení pokroku.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků v oboru Lyceum má především formativní charakter a směřuje k podpoře jejich individuálního pokroku a zodpovědnosti za vlastní učení. Hodnocení je nedílnou součástí procesu vzdělávání a reflektuje rozvoj klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výsledků učení.

Klasifikační řád školy

Hodnocení a klasifikace žáků se řídí **Klasifikačním řádem školy**, který je součástí Školního řádu Střední průmyslové školy strojírenské a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky, Kolín IV, Heverova 191 a je zpracován v souladu s § 69 a § 70 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), a vyhláškou č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání.

Klasifikační řád školy:

- stanoví pravidla pro průběžné i závěrečné hodnocení výsledků vzdělávání žáků;
- definuje způsoby a formy hodnocení v jednotlivých předmětech/modulových blocích;
- určuje pravidla pro **sebehodnocení a vrstevnické hodnocení**;
- vymezuje pravidla pro hodnocení chování a plnění povinností žáků;
- **specifikuje způsob hodnocení v případě individuálních vzdělávacích plánů a podpůrných opatření**;
- upravuje podmínky opravného zkoušení, přezkoušení a komisionálních zkoušek.

Klasifikační řád je zveřejněn na webových stránkách školy a je k dispozici také v tištěné podobě v kanceláři školy.

Hodnocení rozvoje klíčových kompetencí

Hodnocení žáků probíhá nejen podle dosažených znalostí, ale systematicky sleduje i rozvoj klíčových kompetencí, zejména:

- **kompetence k učení** (schopnost plánovat, reflektovat a organizovat vlastní učení);
- **kompetence komunikativní** (úroveň písemného a ústního projevu, schopnost vést dialog);
- **kompetence sociální a personální** (spolupráce, týmová práce, respektující chování);
- **kompetence k občanství a udržitelnosti** (odpovědné jednání vůči společnosti a přírodě);
- **kompetence k řešení problémů a inovacím** (samostatné a tvořivé řešení problémových úkolů);
- **kompetence digitální** (kritická práce s informacemi, tvorba digitálních obsahů).

Rozvoj těchto kompetencí je pravidelně reflektován formou:

- individuálních konzultací mezi učitelem a žákem;
- sebehodnocení žáka (práce s portfoliem, hodnotící listy);
- vrstevnického hodnocení v rámci týmových projektů;
- **sumativního hodnocení na konci klasifikačního období, kde jsou kompetence komentovány slovně nebo** bodově podle kritérií předem stanovených.

Metody hodnocení a ověřování výsledků učení

Učitelé při hodnocení žáků využívají široké spektrum metod:

- průběžné hodnocení na základě pozorování práce žáků (projekty, prezentace);
- písemné testy a praktické úlohy;
- ústní zkoušení a reflexe procesu učení;
- tvorba a obhajoba výstupů (portfolio, maturitní práce);

- zpětnovazebné rozhovory zaměřené na proces učení a rozvoj kompetencí.

Hodnocení je převážně kritériální – žáci jsou vždy předem seznámeni s hodnotícími kritérii.

Sumativní hodnocení (klasifikace)

Na konci klasifikačního období (pololetí, konec školního roku, ukončení vzdělávacího modulu) je žák hodnocen:

- známkou dle stupnice 1–5;
- nebo slovním hodnocením (v případě zvolených předmětů či modulů).

Sumativní hodnocení zohledňuje:

- úroveň dosažení očekávaných výsledků učení;
- rozvoj klíčových kompetencí;
- přístup žáka k učení (aktivita, odpovědnost);
- kvalitu výstupů (portfolio, prezentace, projektová práce).

Učební plán

kód a název oboru vzdělávání	78-42-M/08 Lyceum (režim pokusného ověřování)
název ŠVP	Lyceum – Sport, bezpečnost, právo
stupeň vzdělávání	střední odborné s maturitou
délka a forma studia	4 roky, denní

Vyučovací předmět	Ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Povinné vyučovací předměty Komunikační a jazykové vzdělávání					
Český jazyka literatura	3	3	2	2	10
Anglický jazyk B2	3	3	3	3	12
Německý jazyk A2	2	2	2	2	8
Povinné vyučovací předměty Osobnostní rozvoj a vzdělávání ke zdraví					
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Osobní a profesní rozvoj	2	2	2	2	8
Povinné vyučovací předměty Aplikované vzdělávání STEM					
Matematika	3	3	2	2	10
STE	3	2	2	0	7
Povinné vyučovací předměty Prakticky orientované vzdělávání společenskovední a humanitní					
Historické a kulturní souvislosti	5	5	4	1	15
Všeobecné vzdělávání					
Digitální technologie	2	2	3	3	10
Sport a zdraví	2	2	2	2	8
Maturitní projekt I	0	0	0	2	2
Oborová orientace					
Právo	2	2	2	2	8
Speciální sportovní příprava	2	2	2	2	8
Kriminologie a prevence kriminality	0	2	3	3	8
Bezpečnostní příprava	0	0	2	2	4
Maturitní projekt II	0	0	0	2	2
Celkem	31	32	33	32	128

Celkem za studium					4096

Přehled využití týdnů v období září–červen školního roku

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování dle rozpisu učiva	32	32	32	31
Odborné praxe	0	2	2	0
Sportovní soustředění	1	1	1	1
Projektové dny	1	1	1	1
Maturity	0	0	0	2
Rezerva	6	4	4	3
Celkem	40	40	40	38

Poznámky k učebnímu plánu

1. v průběhu studia budou žáci ve spolupráci se sociálními partnery systematicky zapojováni do reálných akcí v podobě projektových dnů
2. sportovní soustředění budou připravována ve spolupráci se sociálními partnery
3. praktická výuka ve 2. a 3. ročníku bude probíhat v reálném pracovním prostředí u sociálních partnerů
4. předmět maturitní projekt I je orientován na informační technologie, prezentační dovednosti, maturitní projekt II se věnuje praktické části maturitní práce, oba se vzájemně prolínají a doplňují, proto probíhá výuka v návaznosti

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Základy komunikace a jazykové kultury I (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Základy komunikace a jazykové kultury I

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:** 16 hodin

6. **Platnost:** 01. 09. 2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 1. ročník/1. pololetí, kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

V rámci modulu se žáci učí využívat různé komunikační strategie v proměnlivých komunikačních situacích, naučí se volit formu mluveného projevu adekvátní jeho účelu, a to při respektování slohotvorných činitelů. Využívají přitom znalosti základních charakteristických rysů vybraných funkčních stylů a slohových postupů a útvarů. Za současného respektování zásad jazykové kultury vytvářejí myšlenkově strukturované texty určené k ústní komunikaci. Zároveň je modul zaměřený na upevnění a další rozvoj dovedností v oblasti práce se slyšenými informacemi. Žáci se učí rozlišovat mezi různými typy slyšeného textu a osvojují si dovednost rozlišení zdůvodnit. Předmětem modulu je rovněž zpracování informací ze slyšeného textu, jejich vyhodnocení a interpretace. Modul má charakter úvodu do problematiky, pracuje se tedy s jednoduššími útvary, texty a situacemi. Na tento modul navazuje modul Základy komunikace a jazykové kultury II, doporučený k zařazení do 2. ročníku. Meziročníkové rozložení vzdělávacího obsahu obou modulů je v kompetenci vyučujících v souladu se vzdělávacím záměrem školy.

2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů

Vyjadřuje se v krátkých připravených/nepřipravených mluvených projevech věcně správně, jasně a srozumitelně

- volí jazykové prostředky s cílem dosáhnout maximální účinnosti vlastního projevu;
- využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova;
- vyjadřuje neutrální, pozitivní i negativní postoje;
- pokládá si otázky o dopadu vlastních projevů a výpovědí a hledá na ně odpovědi;
- formuluje výpovědi s ohledem na komunikačního partnera / komunikační partnery;
- naslouchá aktivně a reaguje adekvátně na vyslechnutá sdělení;
- přizpůsobuje obsah a formu projevu vlastnímu komunikačnímu záměru.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální

4. Obsah vzdělávání

Předmětem modulu je vytváření připravených i nepřipravených mluvených projevů pro různé komunikační situace. Žáci si upevňují a dále rozvíjejí dovednosti zejména v oblasti:

- kladení otázek;
- formulování odpovědí;
- monologická a dialogická vystoupení;
- vyjádření vlastních stanovisek;
- vedení a řízení diskuse na různá témata a na různé úrovni formálnosti;

- komunikace v problematických situacích;
 - porozumění slyšenému textu;
 - kritické myšlení ve vztahu k audiotextům;
 - práce s informacemi.
- 5. Vzdělávací strategie**
- příprava textů určená k užití pro běžné životní komunikační situace;
 - hraní rolí;
 - vedení diskusí na různých úrovních formálnosti;
 - monologická vystoupení žáků (o vlastní osobě);
 - formální i neformální interakce;
 - modelová komunikace v problematických situacích (kritika, manipulace, konflikt...);
 - osvojování dovednosti souladu prostředků verbální a nonverbální komunikace;
 - aktivní role vyučujícího – porovnání výhod/nevýhod prostředků užívaných v mluvených projevech, vytváření modelových komunikačních situací...;
 - práce s tematickými soubory úloh zaměřenými na rozvoj a ověřování dovedností odvozených od slyšeného textu (práce s úlohami i pracovními listy může probíhat individuálně i ve skupinách);
 - práce s audio/videoukázkami pod metodickým vedením vyučujícího;
 - práce s pracovními listy k audio/videoukázkám (práce s úlohami i pracovními listy může probíhat individuálně i ve skupinách);
 - řízená diskuse k problematice prezentování faktů, názorů, domněnek prostřednictvím mluveného slova;
 - simulace reakcí na mluvené projevy různého charakteru.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	40 %
Sumativní • řešení modelových situací; příprava textů k situacím; monologická a dialogická vystoupení	100	• kompetence kulturní, komunikační – prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky: 100-87 1			

86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje	
Štícha, F: O nepřesnosti našeho vyjadřování. Jazyk jako produkt intuitivního myšlení. Praha, Academia 2016.	
Just, V.: Velký slovník floskulí. Praha, Leda 2009.	
4. Poznámky	

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Aplikace teoretických poznatků v jazykové praxi I (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

- Název:** Aplikace teoretických poznatků v jazykové praxi I
- Kód:**
- Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum
- Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul
- Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:** 16 hodin
- Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI
- Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV
- Doporučené umístění v učebním plánu:** 1. ročník, kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul je orientován na praktické používání spisovného jazyka v psaném a mluveném projevu. V průběhu modulu si žáci zopakují, doplní, upevní a rozšíří dovednosti odvozené od znalostí pravidel českého pravopisu, spisovné výslovnosti, tvarosloví, slovtvorby, skladby, komunikačních situací a strategií i různých způsobů vyjadřování v písemných a mluvených projevech. Předmětem modulu je rovněž rozeznávání jazykových chyb, tvaroslovných a slovtvorných nedostatků v tematicky různorodých textech, odstraňování chyb a nedostatků s pomocí normativních příruček v tištěné i elektronické podobě. Pracuje se také se správným používáním, psaním a výslovností slov přejatých, žáci se učí pracovat s normativními příručkami. Absolvováním modulu žáci směřují ke kultivovanému vyjadřování v odpovídajících situacích. Modul má charakter úvodu do problematiky, pracuje se tedy s jednoduššími jevy, texty a situacemi. Na tento modul navazuje modul Aplikace teoretických poznatků v jazykové praxi II, doporučený k zařazení do 2. ročníku. Meziročníkové rozložení vzdělávacího obsahu obou modulů je v kompetenci vyučujících v souladu se vzdělávacím záměrem školy.

2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů

využívá teoretické poznatky v běžné jazykové praxi

- udržuje jazykovou kulturu svých psaných i mluvených projevů;
- aktivně používá teoretické poučky na reálné výstupy;
- opravuje případné nedostatky vlastních i cizích psaných projevů na základě získaných poznatků;
- využívá aktivně jazykové příručky;
- dodržuje pravidla českého pravopisu;
- dodržuje zásady spisovné výslovnosti;
- uplatňuje tvaroslovné a syntaktické principy a pravidla odpovídající komunikační situaci;

• uplatňuje v recepci i produkci textu poznatky o morfoematické a slovoslovné tvorbě češtiny.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností			
• ZG čtenářská a pisatelská, • KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální			
4. Obsah vzdělávání Modul je věnován následujícím oblastem: • pravidla českého pravopisu, jeho zvláštnosti a odchylky; • pravidla psaní slov přejatých, vlastních jmen a slov nesklonných; • tvoření slov; • plnovýznamovost / neplnovýznamovost slov; • jednoznačnost a mnohoznačnost; • mluvnické kategorie a jejich praktické uplatnění; • slova cizího původu; • skladba – věta jednoduchá a souvětí, interpunkce;			
5. Vzdělávací strategie • práce s digitálními materiály a odbornou literaturou • identifikace a úpravy autentických textů s chybami a nedostatky; • práce s tematickými soubory úloh zaměřenými na rozvoj a ověřování jednotlivých jazykových jevů: řešení souborů úloh žáky a následná analýza řešení vyučujícím; • práce s tištěnými a/nebo elektronickými jazykovými příručkami při úpravách chyb a nedostatků v textu; • řešení testů; • tvorba vlastních textů (vybrané útvary a/nebo situace); • samostatná / skupinová projektová práce s tematikou uplatnění vybrané jazykové problematiky v konkrétních situacích s prezentací (např. posouzení jazykové správnosti vybraného televizního / rozhlasového zpravodajství; skloňování cizích vlastních jmen ve sportovním zpravodajství konkrétního zaměření - např. hokejový šampionát, fotbalová liga, utkání vybraného basketbalového poháru, biatlonové závody aj.); sestavení textu pro vlastní zpravodajské vystoupení na vybrané téma; práce s interpunkcí ve vybraném díle Bohumila Hrabala; frekvenční slovníček vybraného psaného/mluveného projevu; porovnání frekvence výrazů cizího původu v několika vybraných textech určitého zaměření; zpracování vlastního textu k jednomu tématu ve formě různých slohových útvarů...); • téma projektové práce stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	40 %
Sumativní • samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	• kompetence kulturní, komunikační-prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní	50 %

		přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	
Reflexe	100		10 %
• zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:			
100-87	1		
86-73	2		
72-58	3		
57-44	4		
43-0	5		
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje			
https://ujc.cas.cz/cs/elektronicke-slovniky-a-zdroje/			
https://www.nechybujte.cz/			
Hůrková, J.: Česká výslovnostní norma. Praha, Scientia 1995.			
Akademická příručka českého jazyka. 2., upravené a rozšířené vydání. Praha, Academia 2019.			
Pravidla českého pravopisu, školní vydání. Praha, Fortuna 1999.			
Pravidla českého pravopisu, akademické vydání. Praha, Academia 1994.			
Svobodová, I. a kol., Psaní velkých písmen v češtině, Praha Academia 2015.			
Výslovnost spisovné češtiny: Výslovnost slov přejatých. Praha, Academia 1978.			
Zeman, J.: Základy české ortoepie. Hradec Králové, Gaudeamus 2008.			
Palková, Z.: Fonetika a fonologie češtiny. Praha, Karolinum 1994.			
4. Poznámky			

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Jazykové prostředky a komunikační situace I (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Jazykové prostředky a komunikační situace I

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI

7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník, kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Žáci se v rámci modulu učí využívat různé komunikační strategie v nejrůznějších komunikačních situacích, naučí se volit formu písemného projevu adekvátní účelu textu, a to při respektování slohotvorných činitelů. Využívají přitom znalosti základních charakteristických rysů funkčních stylů

a slohových postupů a útvarů. Podstatnou součástí modulu je práce se slovní zásobou. Za současného respektování zásad jazykové kultury vytvářejí zejména kratší myšlenkově strukturované, přitom ucelené a koherentní texty, včetně textů uměleckých. Modul má charakter úvodu do stylistiky, pracuje se tedy s jednoduššími útvary, texty a situacemi. Na tento modul navazuje modul Jazykové prostředky a komunikační situace II, doporučený k zařazení do 3. ročníku. Na oba moduly pak navazuje ve 4. ročníku modul Strukturované a koherentní texty. Meziročníkové rozložení vzdělávacího obsahu obou modulů je v kompetenci vyučujících v souladu se vzdělávacím záměrem školy.

2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů

Používá a rozlišuje jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci

- rozlišuje komunikační funkce (výpovědi s různými funkcemi);
- respektuje slohotvorné činitele;
- používá slovní zásobu v souladu s komunikační situací;
- využívá efektivně terminologii různých odborností;
- rozezná použití obrazných jazykových prostředků a vnímá jejich případnou kulturní podmíněnost

Tvoří umělecký text základních druhů i žánrů a využívá ho k sebevyjádření

- aplikuje teoretické poznatky na vlastní literární produkci;
- využívá pro estetický záměr různé vrstvy jazyka včetně těch nespisovných;
- přistupuje tvůrčím způsobem k vlastním literárním pokusům a využívá různých metod k jejich zlepšení a reflexi;
- nalézá rozmanité možnosti a způsoby literárního sebevyjádření v emoční, prožitkové, myšlenkové a hodnotové rovině

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální

4. Obsah vzdělávání

- Předmětem modulu je osvojení základů stylistiky a vytváření kratších textů pro různé komunikační situace v psané podobě. Vzdělávací obsah modulu zahrnuje oblasti:
- funkční styly, slohové postupy a útvary;
- komunikační situace;
- slohotvorní činitelé;
- slovní zásoba, její proměnlivost a způsoby obohacování;
- syntaktické prostředky výstavby textu;
- obraznost a neobraznost;
- terminologie

5. Vzdělávací strategie

- minilekce zaměřené na charakteristické rysy jednotlivých funkčních stylů, slohových postupů a útvarů; slovní zásobu, syntaktické prostředky výstavby textu;
- psaní kratších textů pro běžné životní komunikační situace (formální i neformální korespondence – administrativní interakce);
- psaní kratších odborných textů v souladu s oborovou orientací a zájmu žáků;
- psaní kratších uměleckých textů;
- formální i neformální interakce (v papírové i elektronické podobě);
- práce s texty různých funkčních stylů (volba slovní zásoby, hodnocení syntaktických prostředků);
- nácvik grafické a formální úpravy jednotlivých písemných projevů;
- práce se zdroji psaných textů a jejich zpracovávání;

- samostatná / skupinová projektová práce s tematikou uplatnění vybrané jazykové problematiky v konkrétních situacích s prezentací (např. porovnání slovní zásoby / syntaktických prostředků vybraných textů podle různých kritérií – odbornost, obtížnost, účel...); obohacování slovní zásoby ve vybraných oblastech lidské činnosti; zpracování vybraného tématu formou různých slohových útvarů / postupů; frekvenční terminologický slovníček vybraných textů; porovnání překrývání terminologie napříč různými vědeckými obory / sporty / druhy umění; ...);
- téma projektové práce stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh • psaní kratších textů podle zadání	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	40 %
Sumativní • samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	• kompetence kulturní, komunikační-prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Akademická příručka českého jazyka. 2., upravené a rozšířené vydání. Praha, Academia 2019.
 Akademická příručka českého jazyka. Praha, Academia, 2014.
 Kocourková, A. - Hochová, I.: Písemná a elektronická komunikace. Praha, Eduko 2016.
 Kuldová, O.- Fleischmannová, E.: Jak psát obchodní dopisy a jiné písemnosti. Praha, Fortuna 2007.
 Kraus, J. - Hoffmannová, J.: Písemnosti v našem životě. Praha, Fortuna 2005.
 učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Studium jazyka a jeho vývoj (I. ročník)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Studium jazyka a jeho vývoj
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: František Brož, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník/2. pololetí, kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika V průběhu modulu si žáci zopakují, doplní a upevní znalosti a dovednosti o jazyce jako funkčním systému. Naučí se posuzovat vliv cizích jazyků na češtinu v historickém kontextu, porozumí zákonitostem historického vývoje češtiny, zorientují se v soustavě evropských a slovanských jazyků a dovedou do této soustavy zařadit mateřský jazyk i další jazyky. Modul je zároveň orientován na rozvoj dovedností v oblasti práce s textem, a to zejména v souvislosti s osvojováním dovedností spjatých s jazykovědnou terminologií. Podstatnou součástí modulu je práce s nástroji generujícími texty. Absolvováním modulu žáci směřují ke kultivovanému používání jazyka v odpovídajících situacích.
2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů Využívá při studiu výsledky současného stavu vědění o jazyce - používá funkčně základní jazykovědnou terminologii; - zařadí češtinu a další jazyky do soustavy jazyků; - posoudí s využitím příkladů vliv cizích jazyků na češtinu; - vyhledá a kriticky zpracuje informace o zákonitostech vývoje českého jazyka; - využívá znalosti o pravopisu, mluvnici, slovtvorbě, tvarosloví a skladbě při čtení i tvorbě textů; - posuzuje možnosti a meze běžného uživatelského použití nástrojů generujících texty.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - ZG čtenářská a pisatelská, - KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální
4. Obsah vzdělávání Modul je věnován zejména následujícím oblastem: - jazykovědná terminologie; - historický vývoj češtiny; - evropské soustava jazyků a soustava jazyků slovanských; - vliv cizích jazyků na češtinu v dobových kontextech; - slova a výrazy cizího původu v češtině; - zákonitosti vývoje češtiny; - nástroje generující texty.
5. Vzdělávací strategie - práce s digitálními materiály a odbornou literaturou - práce s jazykovými příručkami; - čtení odborných textů; - řešení úloh navázaných na porozumění lingvistické terminologii a její aplikací při práci s texty;

- samostatné/skupinové projektové zpracování vybraných témat modulu, nejlépe s využitím nástrojů generujících texty a posouzením výhod a nevýhod využití těchto nástrojů (např. zpracování určité etapy vývoje češtiny s využitím nástrojů generujících texty a následným posouzením odborné správnosti, úplnosti ve vztahu k zadání, relevantnosti zdrojů při využití odborné literatury; schematická mapa evropských jazyků dokládající jejich příbuznost na příkladu konkrétních slov; zpracování slovníku původem cizích slov pro určitou vybranou oblast lidské činnosti / zájmu žáka (zimní sporty, zbraně, rostliny, předměty denní potřeby, ekonomika, jídlo...); nejlépe s prezentací výsledků projektu;
- téma projektového zpracování stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	40 %
Sumativní • samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	• kompetence kulturní, komunikační-prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Komárek, M.: Dějiny českého jazyka. Brno, Host 2012.
Lamprecht, A; Šlosar, D.; Bauer, J.: Historická mluvnice češtiny. Praha: SPN 1986.
Internetová jazyková příručka. Dostupné z: <http://prirucka.ujc.cas.cz/>
Rejzek, J.: Český etymologický slovník, Voznice, LEDA 2001.
<https://vokabular.ujc.cas.cz/informace.aspx?t=ESSC&o=slovniky>
učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Kapitoly z dějin umění do konce 19. století I (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Kapitoly z dějin umění do konce 19. století I
2. **Kód:**
3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum
4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul
5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:** 16 hodin
6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI
7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 1. ročník/1. pololetí, kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul směřuje k získání základní orientace ve vývoji lidské společnosti a jejího vlivu na vývoj kultury a umění od nejstarších dob do konce 19. století. V rámci tohoto modulu se žáci učí rozeznat podle charakteristických rysů umělecké artefakty vybraných období a směrů uměleckých dějin a posoudit jejich význam, zároveň také vyjádřit prožitek z vnímání uměleckých děl. V rámci modulu se pracuje s různými ikonografickými materiály, audio/videoukázkami, souvislými i nesouvislými texty a dalšími materiály znázorňujícími umělecké artefakty. Žáci si osvojují dovednosti prezentace získaných znalostí a dovedností, osvojují si dovednosti vnímat umělecký kontext vůči estetickým podnětům obecně, učí se rozlišovat jednotlivé estetiky a formují si vlastní názor ve vztahu k jednotlivým druhům umění. Základním zaměřením modulu je historicko-společenský kontext vybraných uměleckých projevů, jejich charakteristické rysy a uplatnění napříč jednotlivými obory umění a regiony. Předmětem modulu je umění v širokém slova smyslu, literatura je vnímána jako jeho součást. Akcentován je vliv různých oblastí umění na literaturu, a to zejména s porozuměním souvislostem s ohledem na jejich proměnlivost v čase. Na tento modul navazuje modul Kapitoly z dějin umění do konce 19. století II, doporučený k zařazení do 3. ročníku. Meziročníkové rozložení vzdělávacího obsahu obou modulů je v kompetenci vyučujících v souladu se vzdělávacím záměrem školy.

2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů

Formuluje či tvořivě vyjádří své porozumění smyslu vybraných literárních a dalších uměleckých děl

- reflektuje a cíleně rozšiřuje či prohlubuje vlastní perspektivu, kterou nahlíží na literární texty a další projevy umění;
- pojmenovává a textem odůvodňuje možné efekty, které text (nebo projevy dalších druhů umění) ve čtenářích (příjemcích) vyvolávají;
- využívá k porozumění literárnímu textu kontrast či paralelu s jiným textem, uměleckým dílem či adaptací.

Využívá poznatky o historickém, kulturním a žánrovém kontextu konkrétního literárního díla k jeho porozumění a tvořivým transpozicím

- dohledává v důvěryhodných a dostupných zdrojích potřebné kontextuální informace;
- posuzuje souběžně historický, kulturní i žánrový kontext vybraného literárního díla, pojmenuje případné napětí mezi nimi.

Sdílí svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek jasně a svá tvrzení je schopen podpořit adekvátní argumentací

- vyjádří svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek rozmanitými způsoby (od prostého sdělení po tvořivé či umělecké sebevyjádření) a volí způsob adekvátní dílu i komunikační situaci;
- argumentuje a naslouchá argumentům ostatních čtenářů / diváků / posluchačů ve prospěch rozvíjení diskuse nad literárním nebo jiným uměleckým dílem.

Vybere si k četbě, poslechu nebo zhlédnutí umělecké dílo z běžné tržní nabídky na základě vlastních preferencí a motivací

- vytváří systematicky a dlouhodobě svůj repertoár zkušeností směrem k poznání rozmanitosti projevů dalších oblastí umění.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální

4. Obsah vzdělávání

Předmětem zájmu modulu není komplexní přehled dějin umění předmětného období, ale vybrané kapitoly, které jsou podstatné jednak pro porozumění reflexi doby v literárních dílech, jednak pro formování základních pilířů našeho kulturního okruhu:

- pravěké a starověké umění;
- antické řecké a římské umění;
- románské umění;
- gotika;
- renesance.
- baroko a rokoko;
- klasicismus a empír;
- osvícenství;
- romantismus;
- realismus;
- impresionismus, symbolismus a další směry konce 19. století.

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou
- práce s dobovými dokumenty;
- samostatné zpracování vybraných kapitol z dějin umění na základě vyhledaných videomateriálů – přednášky, přehledy aj. se stručným kritickým vyhodnocením zdrojů;
- „návštěvy“ online galerií, architektonických památek, sbírek umění;
- individuální (případně skupinové) výstupy ve formě vzdělávací deskové nebo karetní hry, tematické soutěže apod. s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu; (např.: Putování po památkách gotické kultury na našem území – hra typu Člověče, nezlob se obohacené o úkoly/otázky vázané na vybrané hrací pole);
- Renesance v různosti jejích projevů (karetní hra typu kvarteto); Člověk a bůh (vědomostní soutěž o vnímání člověka a boha prostřednictvím umění v průběhu dějin (soutěž typu televizních soutěží);
- Co to tomu umělci provádí? (výstup ve formě porovnání faktografické spolehlivosti ve vztahu k umění se zpracováním ve vybrané historické próze);
- Průvodce starověkým Římem; Spor romantika s realistou v umění; aj.
- prezentace a realizace výstupu (vysvětlení a realizace výstupu – hry, soutěže, kvízu aj.)
- téma samostatného zpracování vybraných kapitol z dějin umění i téma vzdělávací hry, soutěže apod. stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST													
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	• porozumění problematice samostatného zpracování vybraných kapitol z dějin umění	20 %										
Sumativní • samostatný/skupinový výstup ve formě hry, soutěže včetně realizace	100	• kompetence kulturní, komunikační – prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	70 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočtení váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Wittlich, P.: Literatura k dějinám umění: Vývojový přehled. Praha, Karolinum 2015. Eco, U.: Dějiny krásy. Praha, Argo 2015. Rileyová, N.: Dějiny užitého umění. Praha, Slovart 2004. Petrasová, T. (ed.) – Švácha R. (ed.): Dějiny umění v českých zemích 800–2000. Praha, Arbor vitae 2017. Gombrich, E. H.: Příběh umění. Praha, Argo 2006. Pijoan, J.: Dějiny umění 1-10. Praha, Odeon 1977. Hall, J.: Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění. Praha, Paseka 2008. Blažíček, O. J. – Kropáček J.: Slovník pojmů z dějin umění: Názvosloví a tvarosloví architektury, sochařství, malířství a užitého umění. Praha, Aurora 2013. https://ceskegalerie.cz/cs/galerie/tuzemske-vystavni-galerie https://ceskegalerie.cz/cs/galerie/zahranicni-vystavni-galerie													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Současná literatura a další druhy umění I (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Současná literatura a další druhy umění I

2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: František Brož, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník/2. pololetí, kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Základním smyslem modulu je práce se současnou literární a uměleckou produkcí vzhledem k jejímu potenciálu vést žáky k nahlížení na literaturu nikoli pouze ve smyslu časem prověřeného kánonu, ale zejména jako na živý organismus, který reflektuje minulé i současné dění v lidské společnosti. Modul je směřován k osvojení dovedností rozlišení a srovnání charakteristických rysů různých druhů umění (výtvarné umění, performativní umění, literatura aj.) posledních desetiletí. Základním principem je rozvíjení čtenářských dovedností ve směru rozeznání uměleckých a neuměleckých textů a jejich porovnání, porozumění uměleckým textům a jejich interpretace. Podstatné je osvojení dovedností souvisejících s textovou návazností a strukturou literárního textu. Předmětem modulu jsou témata textu, jednotlivé motivy, tropy a figury, jazykové prostředky napříč jazykovými vrstvami. Žáci jsou vedeni k vyjádření vlastního názoru na umělecké dílo, jeho hodnocení a k argumentační obhajobě těchto názorů a hodnocení. Pozornost je věnována také přímému kontaktu žáků s kulturním prostředím (výstavy, koncerty, divadelní představení, exkurze, besedy s umělci, návštěvy kulturních památek), vedení k porozumění obsahu pojmů kultura, užité umění, užitá tvorba, k orientaci v nabídce kulturních institucí (zejména v regionu) a rozvíjení kulturního a společenského vystupování. Na tento modul navazuje modul Současná literatura a další druhy umění II, doporučený k zařazení do 4. ročníku. Meziročníkové rozložení vzdělávacího obsahu obou modulů je v kompetenci vyučujících v souladu se vzdělávacím záměrem školy.

2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů

Čte s porozuměním současná literární díla

- vyvozuje z přečteného literárního textu významy relevantní pro sebe či pro aktuální společenskou situaci;
- volí způsob čtení adekvátní čtenému textu i vlastnímu čtenářskému záměru;
- nalézá podstatné otázky, které si lze nad literárním textem položit, a to i v kulturních souvislostech;
- udržuje při četbě soustavné soustředění a pozornost a zaměřuje se souběžně na různé aspekty literárního textu.

Sleduje vlastní čtení a případně upravuje své čtenářské postupy

- nahlíží své způsoby čtení a zhodnocuje jejich přínos a efektivitu pro daný čtenářský záměr;
- rozšiřuje aktivně svůj repertoár čtenářských strategií;
- reflektuje svou čtenářskou perspektivu a své čtenářské asociace a zhodnocuje jejich relevanci pro daný literární text;
- vyhodnocuje vlastní čtenářské prožitky.

Sdílí svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek jasně, dokáže svá tvrzení obhájit, používá odpovídající argumentaci

- vyjádří svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek rozmanitými způsoby (od prostého sdělení po tvořivé či umělecké sebevyjádření) a volí způsob adekvátní dílu i komunikační situaci;

- argumentuje a naslouchá argumentům ostatních čtenářů / diváků / posluchačů ve prospěch rozvíjení diskuse nad literárním nebo jiným uměleckým dílem.

Vybere si k četbě, poslechu nebo zhlédnutí umělecké dílo z běžné tržní nabídky na základě vlastních preferencí a motivací

- uplatňuje vodítka vlastní čtenářské zkušenosti k orientaci v současné nabídce knižního trhu;
- vytváří systematicky a dlouhodobě svůj repertoár čtenářské zkušenosti směrem k poznání různosti žánrů a podob literárních textů;
- vytváří systematicky a dlouhodobě svůj repertoár zkušeností směrem k poznání rozmanitosti projevů dalších oblastí umění;
- využívá techniky uměleckého či informativního psaní k vytváření vlastních čtenářských záznamů.

Formuluje či tvořivě vyjádří své porozumění smyslu vybraných literárních a dalších uměleckých děl

- reflektuje a cíleně rozšiřuje či prohlubuje vlastní perspektivu, kterou nahlíží na literární texty a další projevy umění;
- zvažuje při čtení možné podoby náhledu čtenářů z období vzniku literárního textu, zaujímá jejich perspektivu;
- dokládá své poznatky o významu dílčích motivů i celého textu o relevantní textové pasáži a prostředky;
- pojmenovává a textem odůvodňuje možné efekty, které text (nebo projevy dalších druhů umění) ve čtenářích (příjemcích) vyvolávají;
- využívá k porozumění literárnímu textu kontrast či paralelu s jiným textem, uměleckým dílem či adaptací;
- reflektuje limity a interpretační charakter překladů cizojazyčné literatury, zejm. poezie.

Využívá poznatky o historickém, kulturním a žánrovém kontextu konkrétního literárního díla k jeho porozumění a tvořivým transpozicím

- identifikuje potřebu kontextuálního zakotvení na úrovni jednotlivých výrazů, dílčích motivů či obrazů i celku textu;
- dohledává v důvěryhodných a dostupných zdrojích potřebné kontextuální informace;
- identifikuje texty vhodné ke srovnávání a ze srovnání vybraných textů vyvozuje poznatky umožňující jejich porozumění;
- rozezná v textu podstatné intertextuální odkazy a vysvětlí jejich efekt.

Vyvozuje účinek a smysl literárního textu z porozumění jeho základním mechanismům

- rozpoznává odlišné kompoziční postupy a principy a vysvětlí účinky konkrétní stavby textu;
- rozlišuje fakticky i funkčně různé subjekty díla (postavy, vypravěče či mluvčí, implikovaného autora, modelového čtenáře apod.).

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální

4. Obsah vzdělávání

Obsahem modulu je vedení žáků k vnímání vztahů výsledků tvůrčí činnosti umělců (text, obraz, fotografie, hudební skladba, stavba, divadelní představení, užité umění atp.) k různým kontextům. Obsahovými tématy modulu jsou zejména:

- umělecké dílo a jeho působení na čtenáře (diváka, posluchače);
- výstavba uměleckého díla, zejména textu;

- hlavní téma;
- motivy;
- umělecké a jazykové výrazové prostředky;
- kulturní a společenský kontext;
- interpretace uměleckého díla;
- orientace v současné umělecké, zejména literární produkci;
- - vybraná díla současné české i světové literatury.

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou;
- práce s reálnými výsledky činnosti umělců, zejména literárními texty a ukázkami z nich;
- práce s videoukázkami i tištěnými materiály znázorňujícími charakteristické rysy různých druhů umění a uměleckých směrů;
- práce s tištěnými i elektronickými ukázkami interpretace uměleckých děl;
- tvorba vlastního projevu žáka s akcentem na vyjádření názoru na umělecké dílo, zejména literární text;
- řešení pracovních listů s ukázkami;
- řešení souborů úloh;
- vedení individuálních čtenářských portfolio;
- řízená prezentace přečtených děl z hlediska žákovských dojmů a postřehů z četby s řízenou diskusí;
- výukové postupy vedoucí k osvojení základních pojmů z oblasti kultury (kultura, národnostní kultura, společenská kultura, kultura bydlení, kultura odívání, lidové umění, užitá tvorba, ochrana kulturních hodnot, reklama a její vliv na životní styl člověka) s využitím různých tištěných i elektronických zdrojů informací;
- exkurze po památkách regionu s následným vyhodnocením (pomocí krátké zprávy, popř. ověření jednoduchým testem, pracovním listem);
- návštěva divadelního představení, filmu, koncertu, výstavy... a vyhodnocení formou besedy, včetně hodnocení společenského chování;
- samostatná / skupinová projektová práce s tematikou současné literatury s prezentací (např. reflexe 50. let 20. století v současné literatuře; úvod do studia díla konkrétního autora; historický román v současné španělské literatuře; současní básníci vybraného regionu; nové dramaturgie Shakespeareových her v našich divadlech; co víme o současné literatuře našich sousedů - anketa na vybraném vzorku respondentů; recenze / kritika výstavy současného umělce, divadelního/filmového představení; porovnání literárního díla s jeho divadelním/filmovým zpracováním...);
- téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; • psaní kratších textů podle zadání	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	20 %
Sumativní	100		70 %

• samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací		• kompetence kulturní, komunikační-prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje
<https://edu.ceska televize.cz/hledani?stranka=2&q=%C4%8Desk%C3%A1+literatura+21.+stolet%C3%AD&stupen=stredni-skola&tab=video>;
<https://edu.ceska televize.cz/hledani?q=sv%C4%9Btov%C3%A1+literatura+21.+stolet%C3%AD&tab=video>
učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk Základy komunikace a jazykové kultury II (II. ročník)	
A. VSTUPNÍ ČÁST	
1. Název: Základy komunikace a jazykové kultury I	
2. Kód:	
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum	
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul	
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin	
6. Platnost: 01. 09. 2025 Zpracovatelský tým: František Brož, NPI	
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV	
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník/2. pololetí, kontinuální výuka	
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY	
1. Charakteristika V rámci modulu se žáci učí využívat různé komunikační strategie v proměnlivých komunikačních situacích, naučí se volit formu mluveného projevu adekvátní jeho účelu, a to při respektování slohotvorných činitelů. Využívají přitom znalosti základních charakteristických rysů vybraných funkčních stylů a slohových postupů a útvarů. Za současného respektování zásad jazykové kultury vytvářejí myšlenkově strukturované texty určené k ústní komunikaci. Zároveň je modul zaměřený na upevnění a další rozvoj dovedností v oblasti práce se slyšenými informacemi. Žáci se učí rozlišovat mezi různými typy slyšeného textu a osvojují si dovednost rozlišení zdůvodnit. Předmětem modulu	
SPŠS a JŠ Kolín IV Heverova 191, 280 02 Kolín IV www.sps-ko.cz	e-mail: info@sps-ko.cz telefon: 321 743 000 datová schránka: 658gi4g
	č. ú: 9276170247/0100 IČO 486 658 60 IZO 600007171

je rovněž zpracování informací ze slyšeného textu, jejich vyhodnocení a interpretace. Modul má charakter úvodu do problematiky, pracuje se tedy s jednoduššími útvary, texty a situacemi. Modul navazuje na modul Základy komunikace a jazykové kultury I, doporučený k zařazení do 1. ročníku. Meziročníkové rozložení vzdělávacího obsahu obou modulů je v kompetenci vyučujících v souladu se vzdělávacím záměrem školy.

2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů

Vyjadřuje se v krátkých připravených/nepřipravených mluvených projevech věcně správně, jasně a srozumitelně

- volí jazykové prostředky s cílem dosáhnout maximální účinnosti vlastního projevu;
- využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova;
- vyjadřuje neutrální, pozitivní i negativní postoje;
- pokládá si otázky o dopadu vlastních projevů a výpovědí a hledá na ně odpovědi;
- formuluje výpovědi s ohledem na komunikačního partnera / komunikační partnery;
- naslouchá aktivně a reaguje adekvátně na vyslechnutá sdělení;
- přizpůsobuje obsah a formu projevu vlastnímu komunikačnímu záměru.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální

4. Obsah vzdělávání

Předmětem modulu je vytváření připravených i nepřipravených mluvených projevů pro různé komunikační situace. Žáci si upevňují a dále rozvíjejí dovednosti zejména v oblasti:

- kladení otázek;
- formulování odpovědí;
- monologická a dialogická vystoupení;
- vyjádření vlastních stanovisek;
- vedení a řízení diskuse na různá témata a na různé úrovni formálnosti;
- komunikace v problematických situacích;
- porozumění slyšenému textu;
- kritické myšlení ve vztahu k audiotextům;
- práce s informacemi.

5. Vzdělávací strategie

- příprava textů určená k užití pro běžné životní komunikační situace;
- hraní rolí;
- vedení diskusí na různých úrovních formálnosti;
- monologická vystoupení žáků (o vlastní osobě);
- formální i neformální interakce;
- modelová komunikace v problematických situacích (kritika, manipulace, konflikt...);
- osvojování dovednosti souladu prostředků verbální a nonverbální komunikace;
- aktivní role vyučujícího – porovnání výhod/nevýhod prostředků užívaných v mluvených projevech, vytváření modelových komunikačních situací...;
- práce s tematickými soubory úloh zaměřenými na rozvoj a ověřování dovedností odvozených od slyšeného textu (práce s úlohami i pracovními listy může probíhat individuálně i ve skupinách);
- práce s audio/videoukázkami pod metodickým vedením vyučujícího;
- práce s pracovními listy k audio/videoukázkám (práce s úlohami i pracovními listy může probíhat individuálně i ve skupinách);
- řízená diskuse k problematice prezentování faktů, názorů, domněnek prostřednictvím mluveného slova;

- simulace reakcí na mluvené projevy různého charakteru.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	40 %
Sumativní • řešení modelových situací; příprava textů k situacím; monologická a dialogická vystoupení	100	• kompetence kulturní, komunikační – prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Štícha, F: O nepřesnosti našeho vyjadřování. Jazyk jako produkt intuitivního myšlení. Praha, Academia 2016.

Just, V.: Velký slovník floskulí. Praha, Leda 2009.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Aplikace teoretických poznatků v jazykové praxi II (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Aplikace teoretických poznatků v jazykové praxi I
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: František Brož, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník, kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul je orientován na praktické používání spisovného jazyka v psaném a mluveném projevu. V průběhu modulu si žáci zopakují, doplní, upevní a rozšíří dovednosti odvozené od znalostí pravidel českého pravopisu, spisovné výslovnosti, tvarosloví, slovtvorby, skladby, komunikačních situací a strategií i různých způsobů vyjadřování v písemných a mluvených projevech. Předmětem modulu je rovněž rozeznávání jazykových chyb, tvaroslovných a slovtvorných nedostatků v tematicky různorodých textech, odstraňování chyb a nedostatků s pomocí normativních příruček v tištěné i elektronické podobě. Pracuje se také se správným používáním, psaním a výslovností slov přejatých, žáci se učí pracovat s normativními příručkami. Absolvováním modulu žáci směřují ke kultivovanému vyjadřování v odpovídajících situacích. Modul navazuje na modul Aplikace teoretických poznatků v jazykové praxi I, doporučený k zařazení do 1. ročníku. V rámci modulu lze tedy pracovat s obtížnějšími jevy, texty a situacemi. Meziročníkové rozložení vzdělávacího obsahu obou modulů je v kompetenci vyučujících v souladu se vzdělávacím záměrem školy.

2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů

Využívá teoretické poznatky v běžné jazykové praxi

- udržuje jazykovou kulturu svých psaných i mluvených projevů;
- aktivně používá teoretické poučky na reálné výstupy;
- opravuje případné nedostatky vlastních i cizích psaných projevů na základě získaných poznatků;
- využívá aktivně jazykové příručky;
- dodržuje pravidla českého pravopisu;
- dodržuje zásady spisovné výslovnosti;
- uplatňuje tvaroslovné a syntaktické principy a pravidla odpovídající komunikační situaci;
- uplatňuje v recepci i produkci textu poznatky o morfematice a slovtvorbě češtiny.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální

4. Obsah vzdělávání

Modul je věnován následujícím oblastem:

- pravidla českého pravopisu, jeho zvláštnosti a odchylky;
- pravidla psaní slov přejatých, vlastních jmen a slov nesklonných;
- tvoření slov;
- plnovýznamovost/neplnovýznamovost slov;
- jednoznačnost a mnohoznačnost;
- mluvnické kategorie a jejich praktické uplatnění;
- slova cizího původu;
- skladba – věta jednoduchá a souvětí, interpunkce;

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou
- identifikace a úpravy autentických textů s chybami a nedostatky;
- práce s tematickými soubory úloh zaměřenými na rozvoj a ověřování jednotlivých jazykových jevů: řešení souborů úloh žáky a následná analýza řešení vyučujícím;
- práce s tištěnými a/nebo elektronickými jazykovými příručkami při úpravách chyb a nedostatků v textu;
- řešení testů;
- tvorba vlastních textů (vybrané útvary a/nebo situace);

- samostatná / skupinová projektová práce s tematikou uplatnění vybrané jazykové problematiky v konkrétních situacích s prezentací (např. posouzení jazykové správnosti vybraného televizního/rozhlasového zpravodajství; skloňování cizích vlastních jmen ve sportovním zpravodajství konkrétního zaměření - např. hokejový šampionát, fotbalová liga, utkání vybraného basketbalového poháru, biatlonové závody aj.); sestavení textu pro vlastní zpravodajské vystoupení na vybrané téma; práce s interpunkcí ve vybraném díle Bohumila Hrabala; frekvenční slovníček vybraného psaného/mluveného projevu; porovnání frekvence výrazů cizího původu v několika vybraných textech určitého zaměření; zpracování vlastního textu k jednomu tématu ve formě různých slohových útvarů...);
- téma projektové práce stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	40 %
Sumativní • samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	• kompetence kulturní, komunikační-prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	50 %
Reflexe • zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

<https://ujc.cas.cz/cs/elektronicke-slovniky-a-zdroje/>

<https://www.nechybujte.cz/>

Hůrková, J.: Česká výslovnostní norma. Praha, Scientia 1995.

Akademická příručka českého jazyka. 2., upravené a rozšířené vydání. Praha, Academia 2019.

Pravidla českého pravopisu, školní vydání. Praha, Fortuna 1999.

Pravidla českého pravopisu, akademické vydání. Praha, Academia 1994.

Svobodová, I. a kol., Psaní velkých písmen v češtině, Praha Academia 2015.

Výslovnost spisovné češtiny: Výslovnost slov přejatých. Praha, Academia 1978.

Zeman, J.: Základy české ortoepie. Hradec Králové, Gaudeamus 2008.

Palková, Z.: Fonetika a fonologie češtiny. Praha, Karolinum 1994.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Neumělecký text a informace (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Neumělecký text a informace

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovacích jednotek:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:** 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, Daniel Hanták NPI

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 2. ročník/1. pololetí, kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Tento modul navazuje a dále prohlubuje poznatky z předchozích jazykových modulů. Zaměřuje se jak na vlastní produkci neuměleckých textů, tak práci s texty již existujícími. Cílem je upevnit některé základní pojmy (funkční styly, slohotvorné činitele atd.), ale zároveň by se měl zaměřit především na praktické využití a hodnocení jednotlivých aspektů textů. Zároveň důležitým aspektem tohoto modulu zůstává práce s informacemi, která bude ještě prohloubena v dalších modulech (nejen Kritické hodnocení informací, ale i Etický a sociální rozměr textu, obrana proti manipulaci I a II). Zde jde především o jasné shrnování a přenášení zjištěných informací druhým. Obsahem modulu je tedy zejména rozvoj čtenářské gramotnosti žáků. Žáci se učí kritické práci s informacemi od jejich příjmu přes posouzení až k jejich samostatnému zpracování. Pracuje se s tištěnými souvislými i nesouvislými (graf, obrázek, mapa, tabulka, schéma...) texty.

2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů

Orientuje se efektivně v neuměleckém textu psaném i mluveném

- rozpozná útvar signalizovaný neuměleckým textem, posoudí jeho adekvátnost vzhledem k odhadovanému komunikačnímu záměru;
- vyhledá bez nutnosti četby celého textu na základě jeho podoby či klíčových slov pasáže relevantní pro daný čtenářský záměr;
- porozumí sdělením v nesouvislých neuměleckých textech, vyhledá informace v tabulkách, schématech, grafech, diagramech...;
- reflektuje svou rychlost čtení a aplikuje techniky její regulace a zvyšování vzhledem k čtenářskému záměru;
- naslouchá pozorně mluvenému projevu a orientuje se v jeho struktuře

Vyhodnocuje etický a sociální rozměr neuměleckého (zejména mediálního) textu

- odhadne autorský záměr;
- posuzuje text z hlediska kontextu a odhaluje případný podtext;
- rozpozná využití příznakové či hodnotící slovní zásoby a navrhuje její neutrálnější či spravedlivější alternativy;

- identifikuje (např. v užití myšlenkových schémat) specifickou perspektivu neuměleckého textu a jeho sklon či zkreslení (bias);
- rozlišuje funkce a záměry neuměleckého textu, které jsou nenáležité vzhledem k jeho funkčnímu stylu či diskursu, od funkcí a záměrů adekvátních;
- rozlišuje a používá různé způsoby čtení textů;
- rozezná přípustnou interpretaci textu od dezinterpretace;
- zhodnotí platnost a logiku argumentů využitých v textu, rozpozná argumentační labyrinty a klamnou argumentaci různého typu.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální

4. Obsah vzdělávání

Předmětem modulu je nejen vytváření vlastních písemných neuměleckých projevů, ale i hodnocení a diskuze nad texty existujícími. Žáci si upevňují a dále rozvíjejí dovednosti zejména v oblasti:

- rozpoznávání funkčních stylů a slohových útvarů;
- uplatnění jazyka a stylu odpovídající komunikační situaci (a jeho hodnocení u textů cizích);
- písemný i mluvený projev (tam, kde mluvená forma převládá);
- vyjádření vlastních stanovisek;
- vedení a řízení diskuze nad kvalitou a různými aspekty textu;
- porozumění neuměleckému textu;
- kritické myšlení ve vztahu k psanému textu;
- práce s informacemi – nalezení, shrnutí i odpovídající interpretace.

5. Vzdělávací strategie

- příprava vlastních neuměleckých textů v různých slohových útvarech a pro různé situace;
- hraní rolí;
- vedení diskuse nad texty;
- práce s již realizovanými texty;
- formální i neformální interakce;
- osvojování dovednosti souladu prostředků verbální a nonverbální komunikace;
- aktivní role vyučujícího – porovnání výhod/nevýhod prostředků užívaných v mluvených i psaných projevech, vytváření modelových komunikačních situací...;
- práce s tematickými soubory úloh zaměřenými na rozvoj a ověřování dovedností odvozených od psaného textu (práce s úlohami i pracovními listy může probíhat individuálně i ve skupinách);
- práce s audio/videoukázkami pod metodickým vedením vyučujícího;
- práce s pracovními listy k audio/videoukázkám (práce s úlohami i pracovními listy může probíhat individuálně i ve skupinách);
- vyhledávání požadovaných informací v textu;
- vysvětlení významu konkrétní části tištěného textu;
- rozlišení podstatných a nepodstatných informací;
- rozeznání faktů, názorů a domněnek;
- orientace ve zdrojích informací (knihovny, noviny, časopisy, internet, bulvár).
- řízená diskuse k problematice prezentování faktů, názorů, domněnek prostřednictvím mluveného slova;
- reakce na psané projevy různého charakteru

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	30 %										
Sumativní • samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	• kompetence kulturní, komunikační-prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	60 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Kritické listy: občasník pro kritické myšlení. Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost. Praha, Academia 1994. Slovník spisovného jazyka českého. Praha, Nakladatelství ČSAV, 1960–1971, 4 sv.; reedice Academia, Praha 1989, 8 sv. Příruční slovník jazyka českého. Praha, Státní nakladatelství / SPN, 1935–1957. Nový akademický slovník cizích slov. Praha, Academia 2005. Nová slova v češtině. Praha, Academia 1998. Nová slova v češtině 2. Praha, Academia 2004. Hugo, J.: a kol.: Slovník nespisovné češtiny. Praha, Maxdorf 2009. Štícha, F: O nepřesnosti našeho vyjadřování. Jazyk jako produkt intuitivního myšlení. Praha, Academia 2016. Just, V.: Velký slovník floskulí. Praha, Leda 2009. sbírky testových úloh, pracovní listy, učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk
Kritické hodnocení informací (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST	
1. Název: Kritické hodnocení informací	
2. Kód:	
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum	
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul	
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin	
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: František Brož, Daniel Hanták NPI	
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV	
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník, kontinuální výuka	
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY	
1. Charakteristika Podstatou modulu je osvojování dovednosti kritického posuzování a interpretace informačních textů, hledání informací, jejich porovnávání, rozlišování informací podstatných od méně podstatných v lineárních i nelineárních textech, tvorba lineárního textu na základě interpretace nelineárního textu. Mezioborově modul využívá prvků digitální gramotnosti – práce s grafy, tabulkami apod. Modul využívá výsledků učení modulu Neumělecký text a informace.	
2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů Vyhodnocuje kriticky relevantnost informací v psaném i mluveném textu - rozlišuje v textu informace z hlediska jejich podstatnosti a postihne jejich relevantnost pro celek textu; - ověřuje pravdivost a platnost informací v různých zdrojích a vysvětlí, případně obhájí výběr těchto zdrojů; - porovnává informace s využitím tištěných i elektronických zdrojů; - vyhledává a ověřuje informace k efektivnímu využití při tvorbě vlastních textů; - využívá poznatky interdisciplinárního charakteru při recepci i produkci textů.	
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - ZG čtenářská a pisatelská, - KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální	
4. Obsah vzdělávání Předmětem obsahu modulu je vytváření vlastních výstupů, které budou prokazovat dovednost žáků kriticky přistupovat k informacím a dostatečně se zorientovat v množství tištěných i elektronických zdrojů. Modul je proto obsahově zaměřen hlavně na: - kladení otázek; - formulování odpovědí; - monologická vystoupení; - kritické hodnocení informací; - kritické hodnocení a výběr zdrojů; - práci s lineárními a nelineárními texty.	
5. Vzdělávací strategie - vyhledávání relevantních informací; - tvoření vlastních výstupů na vybraná témata; - kritický přístup k informaci i jejímu zdroji; - monologická vystoupení žáků v expertních rolích; - formální interakce; - modelová komunikace při veřejném vystupování; - soulad prostředků verbální a nonverbální komunikace;	

- učení žáků navzájem – dávání zpětné vazby ve vztahu k formální i obsahové stránce výstupů
- řízená diskuse k problematice prezentování faktů, názorů, domněnek prostřednictvím mluveného slova;
- reakce na výstupy spolužáků v expertních rolích;
- řešení souborů testových úloh a pracovních listů;
- - převádění informací z nelineárních textů do lineárních a naopak

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	30 %
Sumativní • samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	• kompetence kulturní, komunikační-prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	60 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Kritické listy: občasník pro kritické myšlení.

Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost. Praha, Academia 1994.

Slovník spisovného jazyka českého. Praha, Nakladatelství ČSAV, 1960–1971, 4 sv.; reedice Academia, Praha 1989, 8 sv.

Příruční slovník jazyka českého. Praha, Státní nakladatelství / SPN, 1935–1957.

Nový akademický slovník cizích slov. Praha, Academia 2005.

Nová slova v češtině. Praha, Academia 1998.

Nová slova v češtině 2. Praha, Academia 2004.

Hugo, J.: a kol.: Slovník nespisovné češtiny. Praha, Maxdorf 2009.

Štícha, F.: O nepřesnosti našeho vyjadřování. Jazyk jako produkt intuitivního myšlení. Praha, Academia 2016.

Just, V.: Velký slovník floskulí. Praha, Leda 2009.

sbírky testových úloh, pracovní listy, učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Kapitoly z dějin literatury do konce 19. století I (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Kapitoly z dějin literatury do konce 19. století I

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, Ondřej Vojtíšek, NPI

7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, absolvování modulu Kapitoly z dějin umění do konce 19. století I (1. ročník)

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník/1. pololetí, kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul navazuje na poznatky osvojené v rámci modulu Kapitoly z dějin umění do konce 19. století I (1. ročník). Podobně jako on nemá ani tento modul ambici tematizovat dějiny umění (resp. literární dějiny) v iluzi úplnosti: úkolem modulu je dát žactvu nahlédnout rozdílné přístupy k literární estetice (popř. k rozdílnostem v recepci či ve funkcích literatury) napříč staletími skrze důkladnou četbu textů (popř. ukázek z textů) vybraných literárněhistorických epoch. Doporučeno přitom je rozdělit období do dvou množin, v jejichž rámci se žactvo setká s prózou, poezií i dramatem od nejstarších památek po texty 19. století. Pro první iteraci je navržena tato sada témat: evropské i neevropské mýty, římská antická literatura (např. z Ovidiových *Proměn* či *Listů heroin*), renesanční literatura (např. Shakespearovy básně a dramata) a literární romantismus (např. básně Emily Dickinsonové, povídky a básně E. A. Poea, básně K. H. Máchy a K. J. Erbena). Žáci si na těchto textech osvojují dovednosti pozorného a soustředěného čtení, analýzy a interpretace textu (i skrze vlastní kreativní variace či nápodobu vzorových interpretací) a reflexe zážitku z inscenace či přednesu dramatického a básnického textu. Vhodným vyústěním modulu je vlastní žákovská četba samostatně či skupinově zvoleného díla a individuální promyšlení komplexní sady úkolů (např. typu interpretační mapy či Dílen České knihovny). Na tento modul úzce navazuje modul Kapitoly z dějin literatury do konce 19. století II (4. ročník), volněji též Kapitoly z dějin umění do konce 19. století I (3. ročník). Meziročníkové rozložení vzdělávacího obsahu obou modulů je v kompetenci vyučujících v souladu se vzdělávacím záměrem školy.

2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů

Formuluje či tvořivě vyjádří své porozumění smyslu vybraných literárních a dalších uměleckých děl

- reflektuje a cíleně rozšiřuje či prohlubuje vlastní perspektivu, kterou nahlíží na literární texty a další projevy umění
- zvažuje při čtení možné podoby náhledu čtenářů z období vzniku literárního textu, zaujímá jejich perspektivu
- dokládá své poznatky o významu dílčích motivů i celého textu o relevantní textové pasáži a prostředky

- pojmenovává a textem odůvodňuje možné efekty, které text (nebo projevy dalších druhů umění) ve čtenářích (příjemcích) vyvolávají
- využívá k porozumění literárnímu textu kontrast či paralelu s jiným textem, uměleckým dílem či adaptací
- reflektuje limity a interpretační charakter překladů cizojazyčné literatury, zejm. poezie

Vyjádřuje časově nebo kulturně vzdálenou zkušenost zprostředkovanou literárním textem čtenářskou interpretací či vlastní tvorbou

- používá k vyjádření literaturou zprostředkované zkušenosti interpretaci a další tvůrčí projevy
- identifikuje časoprostor literárního díla i jeho částí a jeho potenciální kulturní význam
- porozumí přínosům literaturou zprostředkovaného setkání se zkušeností jiné doby, kultury, genderu a sexuální orientace či sociální vrstvy
- rozpoznává v literárním textu cizí zkušenost jako cizí a respektujícím způsobem ji usouvztažňuje se svým životním poznáním

Využívá poznatky o historickém, kulturním a žánrovém kontextu konkrétního literárního díla k jeho porozumění a tvořivým transpozicím

- identifikuje potřebu kontextuálního zakotvení na úrovni jednotlivých výrazů, dílčích motivů či obrazů i celku textu
- dohledává v důvěryhodných a dostupných zdrojích potřebné kontextuální informace
- posuzuje souběžně historický, kulturní i žánrový kontext vybraného literárního díla, pojmenuje případné napětí mezi nimi
- identifikuje texty vhodné ke srovnávání a ze srovnání vybraných textů vyvozuje poznatky umožňující jejich porozumění
- rozezná v textu podstatné intertextuální odkazy a vysvětlí jejich efekt

Sdílí svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek jasně a argumentovaně

- vyjádří svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek rozmanitými způsoby (od prostého sdělení po tvořivé či umělecké sebevyjádření) a volí způsob adekvátní dílu i komunikační situaci
- argumentuje a naslouchá argumentům ostatních čtenářů / diváků / posluchačů ve prospěch rozvíjení diskuse nad literárním nebo jiným uměleckým dílem.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální

4. Obsah vzdělávání

Předmětem modulu jsou vybrané ucelené texty (popř. rozsáhlé úryvky) z vybraných oblastí literárních dějin do konce 19. stol. Vzdělávací obsah modulu zahrnuje oblasti:

- mýty evropské i neevropské;
- římská antická literatura;
- renesanční literatura;
- - romantická literatura.

5. Vzdělávací strategie

- minilekce zaměřené na úvod do vybraných období literárních dějin;
- induktivní poznávání charakteristických rysů jednotlivých dobových poetik;
- kreativní přetváření či vytváření mytologických a kvazimytologických příběhů s využitím adekvátních sekundárních zdrojů;
- analýza a interpretace ucelených textů české a světové literatury;
- psaní uměleckých i neuměleckých textů reflektujících postupy, prostředky či témata daných textů a období;

- práce s textovými i audiovizuálními zdroji a kritické zpracovávání informací;
- samostatná/skupinová práce s komplexní sadou úloh k celistvému literárnímu textu (typu interpretační mapy či jiného průvodce samostatnou četbou);
- žákovský výběr textu k samostatné četbě probíhá na základě spolupráce s vyučujícím.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh • psaní kratších uměleckých i neuměleckých textů podle zadání	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	30 %
Sumativní • samostatný/skupinový výstup samostatné četby ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	• kompetence kulturní, komunikační-prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	60 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hilský, M.: *Shakespeare a jeviště svět*. 2. vydání. Praha, Academia, 2015.
 Kozák, J. A.: *Monomýtus: syntetické pojednání o teorii mýtu*. Praha, Malvern, 2021.
 Lehár, J. a kol.: *Česká literatura od počátků k dnešku*. 3. vydání. Praha, NLN, 2020.
 Macura, V. a kol.: *Slovník světových literárních děl 1, A–L*. 2. vydání. Praha, Odeon, 1989.
 Macura, V. a kol.: *Slovník světových literárních děl 2, M–Ž*. 2. vydání. Praha, Odeon, 1989. sbírky testových úloh, pracovní listy, učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Kapitoly z dějin literatury a dalších druhů umění 20. století II (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Kapitoly z dějin literatury a dalších druhů umění 20. století II

2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: František Brož, Daniel Hanták, NPI
8. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, absolvování modulu Kapitoly z dějin literatury a dalších druhů umění 20. století lumění do konce 19. století I
9. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník/2. pololetí, kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul navazuje na stejnojmenný modul ze 2. ročníku a také on je orientován na vedení žáků k rozlišení a srovnání charakteristických rysů různých druhů umění (výtvarné umění, performativní umění, literatura aj.) ve vztahu k období a směru v období druhé poloviny 20. století ve světovém i českém kontextu. Základním principem je rozvíjení čtenářských dovedností ve směru rozeznání charakteristických autorských poetik a uměleckých a neuměleckých textů a jejich porovnání, porozumění uměleckým textům a jejich interpretace. Podstatné je osvojení dovedností souvisejících s textovou návazností a strukturou literárního textu. Žáci uplatňují dovednosti získané nebo souběžně získávané v rámci dalších modulů této vzdělávací oblasti. Jsou vedeni k vyjádření vlastního názoru na umělecké dílo, jeho hodnocení a k argumentační obhajobě těchto názorů a hodnocení. Modul se zaměřuje přibližně na druhou polovinu 20. století v československém/českém, světovém a evropském kontextu. Je tedy přínosné zahrnout do modulu celkovou situaci, které umění jako takové ovlivňovaly, a postupně směřovat k vybraným tendencím či přímo jednotlivým umělcům, jejichž dílo mělo širší kulturní dosah. Je žádoucí v rámci modulu pojmut i některé fenomény, které v širším měřítku možná zdánlivě vždy nedosahují tak vysokých uměleckých standardů (např. postmodernismus usilující o syntézu vysokého a nízkého), nebo mají velký kulturní dopad (např. detektivka, fantastika...).

2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů

Formuluje či tvořivě vyjádří své porozumění smyslu vybraných literárních a dalších uměleckých děl

- reflektuje a cíleně rozšiřuje či prohlubuje vlastní perspektivu, kterou nahlíží na literární texty a další projevy umění;
- zvažuje při čtení možné podoby náhledu čtenářů z období vzniku literárního textu, zaujímá jejich perspektivu;
- dokládá své poznatky o významu dílčích motivů i celého textu o relevantní textové pasáži a prostředky;
- pojmenovává a textem odůvodňuje možné efekty, které text (nebo projevy dalších druhů umění) ve čtenářích (příjemcích) vyvolávají;
- využívá k porozumění literárnímu textu kontrast či paralelu s jiným textem, uměleckým dílem či adaptací;
- reflektuje limity a interpretační charakter překladů cizojazyčné literatury, zejm. poezie;

Vyjadřuje časově nebo kulturně vzdálenou zkušenost zprostředkovanou literárním textem čtenářskou interpretací či vlastní tvorbou

- používá k vyjádření literaturou zprostředkované zkušenosti interpretaci a další tvůrčí projevy;
- identifikuje časoprostor literárního díla i jeho částí a jeho potenciální kulturní význam;

- porozumí přínosům literaturou zprostředkovaného setkání se zkušeností jiné doby, kultury, genderu a sexuální orientace či sociální vrstvy;
- rozpoznává v literárním textu cizí zkušenost jako cizí a respektujícím způsobem ji usouvztažňuje se svým životním poznáním;

Využívá poznatky o historickém, kulturním a žánrovém kontextu konkrétního literárního díla k jeho porozumění a tvořivým transpozicím

- identifikuje potřebu kontextuálního zakotvení na úrovni jednotlivých výrazů, dílčích motivů či obrazů i celku textu;
- dohledává v důvěryhodných a dostupných zdrojích potřebné kontextuální informace;
- posuzuje souběžně historický, kulturní i žánrový kontext vybraného literárního díla, pojmenuje případné napětí mezi nimi;
- identifikuje texty vhodné ke srovnávání a ze srovnání vybraných textů vyvozuje poznatky umožňující jejich porozumění;
- rozezná v textu podstatné intertextuální odkazy a vysvětlí jejich efekt;

Vyvozuje účinek a smysl literárního textu z porozumění jeho základním mechanismům

- variuje literární motivy ve vlastním uměleckém projevu a reflektuje dopady jejich přenosu z původního kontextu;
- rozpoznává odlišné kompoziční postupy a principy a vysvětlí účinky konkrétní stavby textu;
- rozlišuje fakticky i funkčně různé subjekty díla (postavy, vypravěče či mluvčí, implikovaného autora, modelového čtenáře apod.);
- využívá k ohledávání textových a literárních mechanismů tvorbu vlastního uměleckého textu;

Sdílí svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek jasně a argumentovaně

- vyjádří svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek rozmanitými způsoby (od prostého sdělení po tvořivé či umělecké sebevyjádření) a volí způsob adekvátní dílu i komunikační situaci;
- argumentuje a naslouchá argumentům ostatních čtenářů / diváků / posluchačů ve prospěch rozvíjení diskuse nad literárním nebo jiným uměleckým dílem

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální

4. Obsah vzdělávání

Předmětem modulu jsou vybrané ucelené texty (popř. rozsáhlé úryvky) z vybraných oblastí literárních dějin do konce 19. stol. Vzdělávací obsah modulu zahrnuje oblasti:

- mýty evropské i neevropské;
- římská antická literatura;
- renesanční literatura;
- romantická literatura.

5. Vzdělávací strategie

Vzhledem k velké šíři možného záběru vzdělávacího obsahu je podobně jako v případě stejnojmenného modulu ve 2. ročníku velmi důležité věnovat pozornost odpovídajícímu výběru konkrétních fenoménů, kterými se má modul zabývat. Podstatné je zachování charakteru modulu a vyhnout se nebezpečí sklouznutí jeho pojetí k pouhému encyklopedismu. Předmětem modulu jsou vybrané ucelené texty (popř. rozsáhlé úryvky) z vybraných oblastí

dějin umění přibližně 2. pol. 20. st. Vzdělávací obsah modulu zahrnuje oblasti:

- umělecká reakce na 2. světovou válku;

- směry a tendence ve vývoji umění 2. pol. 20. st. ve světovém, evropském i českém, resp. československém kontextu;
- umění v konfliktu s ideologiemi;
- světové umění po 2. světové válce;
- české umělecké prostředí po roce 1989;
- popkultura;
- práce s textovými i audiovizuálními zdroji a kritické zpracovávání informací;
- samostatná/skupinová práce s komplexní sadou úloh k celistvému literárnímu textu (typu interpretační mapy či jiného průvodce samostatnou četbou);
- žákovský výběr textu k samostatné četbě probíhá na základě spolupráce s vyučujícím.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh • psaní kratších uměleckých i neuměleckých textů podle zadání	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	30 %
Sumativní • samostatný/skupinový výstup samostatné četby ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	• kompetence kulturní, komunikační-prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	60 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

<https://edicee.ucl.cas.cz/lexikon/lexikon?fbclid=IwAR2xMg3OF4iUV2tDJ-Etu6GkOOHlev1bCQnWRX1T-CYIE83USrKRuhBEPVU/>

<https://edicee.ucl.cas.cz/dejiny/dejiny-ceske-literatury-1945-1989>

Eco, U.: Dějiny krásy. Praha, Argo 2015.

Rileyová, N.: Dějiny užitého umění. Praha, Slovart 2004.

Petrasová, T. (ed.) – Švácha R. (ed.): Dějiny umění v českých zemích 800–2000. Praha, Arbor vitae 2017.

Gombrich, E. H.: Příběh umění. Praha, Argo 2006.
 Pijoan, J.: Dějiny umění 1-10. Praha, Odeon 1977.
 Hall, J.: Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění. Praha, Paseka 2008.
 Blažíček, O. J. – Kropáček J.: Slovník pojmů z dějin umění: Názvosloví a tvarosloví architektury, sochařství, malířství a užitého umění. Praha, Aurora 2013.
 Pechlivanos, M.; Rieger, S.; Struck, W.; Weitz M.: Úvod do literární vědy. Praha, Hermann a synové 1999.
 Bloom, H.: Kánon západní literatury. Praha, Prostor 2000.
 Bradbury, M.: Atlas literatury. Praha, Ottovo nakladatelství 2003.
<http://dejinyumeni.blogspot.com/p/umeni-druhe-poloviny-20stol.html/>
<https://www.soshlinky.cz/documents/uploads/v%C3%BDtvarn%C3%A9%20um%C4%9Bn%C3%AD%202.%20pol.%2020.%20st..pdf/>
<https://www.malovanikresleni.cz/news/co-je-to-informel/>
<http://vytvarkavsexe.blogspot.com/2016/02/informel.html/>
<https://clanky.rvp.cz/clanek/c/P/249/VYTVARNE-TECHNIKY-POP-ARTU.html/>
https://is.muni.cz/el/ped/jaro2017/ZS1BP_IVU2/8_Pop_art.pdf/
<https://slideplayer.cz/slide/3041731/>
<http://vytvarkavsexe.blogspot.com/2016/05/konceptualni-umeni.html>
<https://slideplayer.cz/slide/2799819/>
<https://slideplayer.cz/slide/3191546/>
https://is.muni.cz/el/1421/jaro2014/IM118/um/47946009/5_minimalismus_postminimalismus_konceptualismus.pdf
<https://vytvarna-vychova.cz/hyperrealismus/>
 testových úloh, pracovní listy, učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

4. Poznámky

57

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Jazykové prostředky a komunikační situace II (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název: Jazykové prostředky a komunikační situace II**
2. **Kód:**
3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum
4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul
5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:** 16 hodin
6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI
7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 3. ročník, kontinuální/bloková výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Žáci se v rámci modulu učí využívat různé komunikační strategie v nejrůznějších komunikačních situacích, naučí se volit formu písemného projevu adekvátní účelu textu, a to při respektování slohotvorných činitelů. Využívají přitom znalosti základních charakteristických rysů funkčních stylů a slohových postupů a útvarů. Podstatnou součástí modulu je práce se slovní zásobou. Za současného respektování zásad jazykové kultury vytvářejí zejména kratší myšlenkově

strukturované, přitom ucelené a koherentní texty, včetně textů uměleckých. Modul navazuje modul Jazykové prostředky a komunikační situace I, doporučený k zařazení do 1. ročníku. V rámci modulu lze tedy pracovat s obtížnějšími útvary, texty a situacemi. Na oba moduly pak navazuje ve 4. ročníku modul Strukturované a koherentní texty. Meziročníkové rozložení vzdělávacího obsahu obou modulů je v kompetenci vyučujících v souladu se vzdělávacím záměrem školy.

2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů

Používá a rozlišuje jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci

- rozlišuje komunikační funkce (výpovědi s různými funkcemi);
- respektuje slohotvorné činitele;
- používá slovní zásobu v souladu s komunikační situací;
- využívá efektivně terminologii různých odborností;
- rozezná použití obrazných jazykových prostředků a vnímá jejich případnou kulturní podmíněnost.

Tvoří umělecký text základních druhů i žánrů a využívá ho k sebevyjádření

- aplikuje teoretické poznatky na vlastní literární produkci;
- využívá pro estetický záměr různé vrstvy jazyka včetně těch nespisovných;
- přistupuje tvůrčím způsobem k vlastním literárním pokusům a využívá různých metod k jejich zlepšení a reflexi;
- nalézá rozmanité možnosti a způsoby literárního sebevyjádření v emoční, prožitkové, myšlenkové a hodnotové rovině.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální

4. Obsah vzdělávání

Předmětem modulu je osvojení základů stylistiky a vytváření kratších textů pro různé komunikační situace v psané podobě. Vzdělávací obsah modulu zahrnuje oblasti:

- funkční styly, slohové postupy a útvary;
- komunikační situace;
- slohotvorní činitelé;
- slovní zásoba, její proměnlivost a způsoby obohacování;
- syntaktické prostředky výstavby textu;
- obraznost a neobraznost;
- terminologie.

5. Vzdělávací strategie

- minilekce zaměřené na charakteristické rysy jednotlivých funkčních stylů, slohových postupů a útvarů; slovní zásobu, syntaktické prostředky výstavby textu;
- psaní kratších textů pro běžné životní komunikační situace (formální i neformální korespondence – administrativní interakce);
- psaní kratších odborných textů v souladu s oborovou orientací a zájmu žáků;
- psaní kratších uměleckých textů;
- formální i neformální interakce (v papírové i elektronické podobě);
- práce s texty různých funkčních stylů (volba slovní zásoby, hodnocení syntaktických prostředků);
- nácvik grafické a formální úpravy jednotlivých písemných projevů;
- práce se zdroji psaných textů a jejich zpracovávání;
- samostatná / skupinová projektová práce s tematikou uplatnění vybrané jazykové problematiky v konkrétních situacích s prezentací (např. porovnání slovní zásoby / syntaktických prostředků

vybraných textů podle různých kritérií - odbornost, obtížnost, účel...); obohacování slovní zásoby ve vybraných oblastech lidské činnosti; zpracování vybraného tématu formou různých slohových útvarů / postupů; frekvenční terminologický slovníček vybraných textů; porovnání překrývání terminologie napříč různými vědeckými obory / sporty / druhy umění; ...); • téma projektové práce stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh • psaní kratších uměleckých i neuměleckých textů podle zadání	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	40 %
Sumativní • samostatný/skupinový výstup samostatné četby ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	• kompetence kulturní, komunikační – prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu / výsledky jiných aktivních činností žáka	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky: 100-87 1 86-73 2 72-58 3 57-44 4 43-0 5			
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Akademická příručka českého jazyka. 2., upravené a rozšířené vydání. Praha, Academia 2019. Akademická příručka českého jazyka. Praha, Academia, 2014. Kocourková, A. - Hochová, I.: Písemná a elektronická komunikace. Praha, Eduko 2016. Kuldová, O.- Fleischmannová, E.: Jak psát obchodní dopisy a jiné písemnosti. Praha, Fortuna 2007. Kraus, J. - Hoffmannová, J.: Písemnosti v našem životě. Praha, Fortuna 2005. učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího			
4. Poznámky			

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Etický a sociální rozměr textů, obrana proti manipulaci I (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Etický a sociální rozměr textů, obrana proti manipulaci I

2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: František Brož, Ondřej Vojtíšek, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, absolvování modulů Základy komunikace a jazykové kultury I a II
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník, kontinuální/bloková výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Jádrem pozornosti modulu jsou mediální sdělení rozličného druhu, na nichž se induktivně (a popř. také souběžně či individualizovanou cestou pro každého žáka) poznávají různé aspekty etického a sociálního rozměru textů. Žactvo v rámci modulu poznává a diskutuje komunikační maximy, experimentálně poznává základní manipulativní techniky a kognitivní zkreslení a učí se vystavět i analyzovat argument. Závěrečným tématem pak může být jazyk jako prostředek moci a debata o otázkách etického užívání jazyka (např. o hate speech a svobodě slova, o přechylování vlastních i obecných jmen, o genderově neutrálním vyjadřování, o tzv. korektní volbě slov, etickém využívání velkých jazykových modelů, deepfake atp.), a to s praktickým uplatněním poznatků o argumentaci a rozeznávání manipulace. Modul tak vytváří podloží pro možnost hlubšího a diskurzivně zaměřeného pohledu v modulu Etický a sociální rozměr textů, obrana proti manipulaci II ve 4. ročníku.

2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů

Orientuje se efektivně v neuměleckém textu psaném i mluveném

- rozpozná útvar signalizovaný neuměleckým textem, posoudí jeho adekvátnost vzhledem k odhadovanému komunikačnímu záměru;
- vyhledá bez nutnosti četby celého textu na základě jeho podoby či klíčových slov pasáže relevantní pro daný čtenářský záměr;
- porozumí sdělením v nesouvislých neuměleckých textech, vyhledá informace v tabulkách, schématech, grafech, diagramech...;
- reflektuje svou rychlost čtení a aplikuje techniky její regulace a zvyšování vzhledem k čtenářskému záměru;
- naslouchá pozorně mluvenému projevu a orientuje se v jeho struktuře.

Vyhodnocuje etický a sociální rozměr neuměleckého (zejména mediálního) textu

- odhadne autorský záměr;
- posuzuje text z hlediska kontextu a odhaluje případný podtext;
- rozpozná využití příznakové či hodnotící slovní zásoby a navrhuje její neutrálnější či spravedlivější alternativy;
- identifikuje (např. v užití myšlenkových schémat) specifickou perspektivu neuměleckého textu a jeho sklon či zkreslení (bias);
- rozlišuje funkce a záměry neuměleckého textu, které jsou nenáležitě vzhledem k jeho funkčnímu stylu či diskursu, od funkcí a záměrů adekvátních;
- rozlišuje a používá různé způsoby čtení textů;
- rozezná přípustnou interpretaci textu od dezinterpretace;
- zhodnotí platnost a logiku argumentů využitých v textu, rozpozná argumentační lupy a klamnou argumentaci různého typu.

Rozezná manipulaci a její prvky a uplatňuje nástroje k obraně proti ní - rozeznává v různých sděleních formy a prostředky manipulace; - rozlišuje manipulaci v běžné komunikaci a aktivně se jí brání; - odhaluje manipulaci v tištěných i elektronických médiích a na sociálních sítích, vyhledává k tomu potřebné prostředky a nástroje; - posuzuje kriticky různé formy textů s ohledem na možnou manipulaci; - posuzuje manipulativnost reklamních a marketingových sdělení.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - ZG čtenářská a pisatelská, - KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální			
4. Obsah vzdělávání Předmětem modulu jsou různé základní aspekty etického a sociálního rozměru textů. Vzdělávací obsah modulu zahrnuje oblasti: - komunikační maximy; - základní manipulativní techniky, kognitivní zkreslení; - základy argumentační analýzy a výstavby argumentu; - současné a diskutabilní otázky etického užívání jazyka.			
5. Vzdělávací strategie - minilekce zaměřené na komunikační maximy, výstavbu argumentů, manipulativní techniky, kognitivní zkreslení; - analýza textů mediální komunikace (např. televizní debaty, publicistických komentářů, textů názorového média, komentářů na sociálních sítích); - didaktická hra (role-play) či oxfordská debata s odhalováním argumentačních lapsů a manipulace; - psaní kratších textů veřejné a mediální komunikace, vzájemná oponentura (peer review) těchto textů; - práce s edukativními materiály o falešných argumentech či manipulativních technikách, popř. účast na takto zaměřeném workshopu; - tvorba argumentů pro diskusi nad problematickými otázkami etiky komunikace a jazyka s využitím relevantních zdrojů, aktivní účast na této diskusi a její kritické zhodnocení.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	40 %
Sumativní samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	kompetence kulturní, komunikační-prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	50 %

Reflexe	100	10 %										
zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi											
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>			100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1											
86-73	2											
72-58	3											
57-44	4											
43-0	5											
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hoffmannová, J.: <i>Stylistika a...: současná situace stylistiky</i>. Praha, Trizonia, 1997, Koblížek, T.: Hate Speech z hlediska fenomenologické teorie významu. In J. Čapek – E. Fulínová, <i>Myšlení konečnosti</i>. Praha, Karolinum, 2023, s. 47–54. Reisigl, M. – Wodaková, R.: Diskurzivně-historický přístup (DHA). Překlad Michal L. Hořejší. <i>Studie z aplikované lingvistiky</i> 1/2015. Dostupné z http://hdl.handle.net/20.500.11956/97008												
4. Poznámky												

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Kapitoly z dějin umění do konce 19. století II (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Kapitoly z dějin umění do konce 19. století II

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, Ondřej Vojtíšek, NPI

7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník/1. pololetí, kontinuální/bloková výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Dominantní přístup k vymezené oblasti v tomto modulu – vzhledem k jeho přímé návaznosti na dovednosti a znalosti modulů Kapitoly z dějin umění do konce 19. století I (1. ročník) a Kapitoly z dějin literatury do konce 19. století I (2. ročník) a na v nich budované povědomí o různých podobách umění a literatury v dějinách – je hlubší zkoumání skrze samostatně volené tematické sondy. Modul je otevřen rekapitulací osvojených poznatků a neméně podstatným učením se nalézat pro sebe podnětné a adekvátní téma. V hlavní části však již žactvo ohledává (samostatně či kooperativně v menších pracovních skupinách) vybrané téma, jež prostupuje několika staletími ve výtvarném umění, literatuře, filmu a popř. hudbě (např. „nevinnost“, „portréty stáří“, „prostory k životu“, „nicota – prázdno – ticho“, „moře/bouře“, „labyrint“, „podsvětí a peklo“, „matematika umění“, „konec hrdiny“, „ukřižování“ či jiný konkrétní biblický / mytologický výjev či scéna atp.). Žáci a žákyně si tak osvojují dovednost samostatné rešerše textových i audiovizuálních zdrojů a schopnost rozvržení a uchopení tématu z uměnovědné oblasti. V další fázi žactvo prezentuje svoje

dosavadní předběžné závěry (vč. osobní motivace k tématu) menším skupinám spolužáků a spolužaček, popř. různému složení vyučujících, přijímají zpětnou vazbu a v diskusi s nimi (popř. v inspiraci z nabídnutých zdrojů) hledají další interdisciplinární přesahy (např. k psychologii, sociologii, urbanismu, historii, filozofii či religionistice, kartografii, přírodním vědám aj.) a finální práci odevzdává ve formě rozsáhlejší eseje. Vlastní práce v modulu i recepce a evaluace prezentace druhých posiluje povědomí o proměnách estetických hodnot v průběhu dějin a připravuje tak půdu pro modul Kapitoly z dějin literatury do konce 19. století II (4. ročník).

2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů

Formuluje či tvořivě vyjádří své porozumění smyslu vybraných literárních a dalších uměleckých děl

- reflektuje a cíleně rozšiřuje či prohlubuje vlastní perspektivu, kterou nahlíží na literární texty a další projevy umění;
- pojmenovává a textem odůvodňuje možné efekty, které text (nebo projevy dalších druhů umění) ve čtenářích (příjemcích) vyvolávají;
- využívá k porozumění literárnímu textu kontrast či paralelu s jiným textem, uměleckým dílem či adaptací.

Využívá poznatky o historickém, kulturním a žánrovém kontextu konkrétního literárního díla k jeho porozumění a tvořivým transpozicím

- dohledává v důvěryhodných a dostupných zdrojích potřebné kontextuální informace;
- posuzuje souběžně historický, kulturní i žánrový kontext vybraného literárního díla, pojmenuje případné napětí mezi nimi.

Sdílí svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek jasně a argumentovaně

- vyjádří svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek rozmanitými způsoby (od prostého sdělení po tvořivé či umělecké sebevyjádření) a volí způsob adekvátní dílu i komunikační situaci;
- argumentuje a naslouchá argumentům ostatních čtenářů / diváků / posluchačů ve prospěch rozvíjení diskuse nad literárním nebo jiným uměleckým dílem.

Vybere si k četbě, poslechu nebo zhlédnutí umělecké dílo z běžné tržní nabídky na základě vlastních preferencí a motivací

- vytváří systematicky a dlouhodobě svůj repertoár zkušeností směrem k poznání rozmanitosti projevů dalších oblastí umění.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální

4. Obsah vzdělávání

Předmětem zájmu modulu není komplexní přehled dějin umění předmětného období, ale vybrané téma, které je symptomaticky reflektováno ve vybraných obdobích:

- pravěké a starověké umění;
- antické řecké a římské umění;
- románské umění a gotika;
- renesance;
- baroko a rokoko;
- klasicismus, empír a osvícenství;
- romantismus;
- realismus;
- impresionismus, symbolismus a další směry konce 19. století.

5. Vzdělávací strategie													
• opakovací a rekapitulační aktivity či didaktické hry; • práce s digitálními materiály a odbornou literaturou; • samostatné zpracování vybraného tématu z dějin umění na základě vyhledaných audiovizuálních materiálů – přednášky, přehledy aj. se stručným kritickým vyhodnocením zdrojů; • průběžná prezentace výstupu a revize a vlastní reflexe dosavadního stavu práce; • téma samostatného zpracování vybraného tématu z dějin umění stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.													
C. VÝSTUPNÍ ČÁST													
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	30 %										
Sumativní • samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	• kompetence kulturní, komunikační-prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	60 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočítá váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje													
Benjamin, W.: <i>Výbor z díla I.: literárněvědné studie</i>. Překlad Martin Ritter. Praha, OIKOYMENH, 2009. Berger, J. a kol.: <i>Způsoby vidění</i>. Překlad Andrea Průchová Hrůzová. Praha, Labyrint, 2016. Eco, U.: <i>Bludiště seznamů</i>. Překlad Lenka Kováčová. Praha, Argo, 2009. Eco, U.: <i>Dějiny ošklivosti</i>. 2. vydání. Překlad Iva Adámková ad. Praha, Argo, 2015. Eco, U.: <i>Otevřené dílo: forma a neurčenost v současných poetikách</i>. Překlad Zora Obstová. Praha, Argo, 2015. Petříček, M.: <i>Myšlení obrazem: průvodce současným filosofickým myšlením pro středně nepokročilé</i>. Praha, Herrmann & synové, 2009.													

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Kapitoly z dějin literatury a dalších druhů umění 20. století II (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Kapitoly z dějin literatury a dalších druhů umění 20. století II

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, Daniel Hanták, NPI

7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, absolvování modulu Kapitoly z dějin literatury a dalších druhů umění 20. století I

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník/2. pololetí, kontinuální/bloková výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul navazuje na stejnojmenný modul ze 2. ročníku a také on je orientován na vedení žáků k rozlišení a srovnání charakteristických rysů různých druhů umění (výtvarné umění, performativní umění, literatura aj.) ve vztahu k období a směru v období druhé poloviny 20. století ve světovém i českém kontextu. Základním principem je rozvíjení čtenářských dovedností ve směru rozeznání charakteristických autorských poetik a uměleckých a neuměleckých textů a jejich porovnání, porozumění uměleckým textům a jejich interpretace. Podstatné je osvojení dovedností souvisejících s textovou návazností a strukturou literárního textu. Žáci uplatňují dovednosti získané nebo souběžně získávané v rámci dalších modulů této vzdělávací oblasti. Jsou vedeni k vyjádření vlastního názoru na umělecké dílo, jeho hodnocení a k argumentační obhajobě těchto názorů a hodnocení. Modul se zaměřuje přibližně na druhou polovinu 20. století v československém / českém, světovém a evropském kontextu. Je tedy přínosné zahrnout do modulu celkovou situaci, které umění jako takové ovlivňovaly, a postupně směřovat k vybraným tendencím či přímo jednotlivým umělcům, jejichž dílo mělo širší kulturní dosah. Je žádoucí v rámci modulu pojmout i některé fenomény, které v širším měřítku možná zdánlivě vždy nedosahují tak vysokých uměleckých standardů (např. postmodernismus usilující o syntézu vysokého a nízkého), nebo mají velký kulturní dopad (např. detektivka, fantastika...).

2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů

Formuluje či tvořivě vyjádří své porozumění smyslu vybraných literárních a dalších uměleckých děl

- reflektuje a cíleně rozšiřuje či prohlubuje vlastní perspektivu, kterou nahlíží na literární texty a další projevy umění;
- zvažuje při čtení možné podoby náhledu čtenářů z období vzniku literárního textu, zaujímá jejich perspektivu;
- dokládá své poznatky o významu dílčích motivů i celého textu o relevantní textové pasáži a prostředky;
- pojmenovává a textem odůvodňuje možné efekty, které text (nebo projevy dalších druhů umění) ve čtenářích (příjemcích) vyvolávají;

- využívá k porozumění literárnímu textu kontrast či paralelu s jiným textem, uměleckým dílem či adaptací;
- reflektuje limity a interpretační charakter překladů cizojazyčné literatury, zejm. poezie;

Vyjádřuje časově nebo kulturně vzdálenou zkušenost zprostředkovanou literárním textem čtenářskou interpretací či vlastní tvorbou

- používá k vyjádření literaturou zprostředkované zkušenosti interpretaci a další tvůrčí projevy;
- identifikuje časoprostor literárního díla i jeho částí a jeho potenciální kulturní význam;
- porozumí přínosům literaturou zprostředkovaného setkání se zkušeností jiné doby, kultury, genderu a sexuální orientace či sociální vrstvy;
- rozpoznává v literárním textu cizí zkušenost jako cizí a respektujícím způsobem ji usouvztažňuje se svým životním poznáním.

Využívá poznatky o historickém, kulturním a žánrovém kontextu konkrétního literárního díla k jeho porozumění a tvořivým transpozicím

- identifikuje potřebu kontextuálního zakotvení na úrovni jednotlivých výrazů, dílčích motivů či obrazů i celku textu;
- dohledává v důvěryhodných a dostupných zdrojích potřebné kontextuální informace;
- posuzuje souběžně historický, kulturní i žánrový kontext vybraného literárního díla, pojmenuje případné napětí mezi nimi;
- identifikuje texty vhodné ke srovnávání a ze srovnání vybraných textů vyvozuje poznatky umožňující jejich porozumění;
- rozezná v textu podstatné intertextuální odkazy a vysvětlí jejich efekt;

Vyvozuje účinek a smysl literárního textu z porozumění jeho základním mechanismům

- variuje literární motivy ve vlastním uměleckém projevu a reflektuje dopady jejich přenosu z původního kontextu;
- rozpoznává odlišné kompoziční postupy a principy a vysvětlí účinky konkrétní stavby textu;
- rozlišuje fakticky i funkčně různé subjekty díla (postavy, vypravěče či mluvčí, implikovaného autora, modelového čtenáře apod.);
- využívá k ohledávání textových a literárních mechanismů tvorbu vlastního uměleckého textu.

sdlí svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek jasně a argumentovaně

- vyjádří svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek rozmanitými způsoby (od prostého sdělení po tvořivé či umělecké sebevyjádření) a volí způsob adekvátní dílu i komunikační situaci;
- argumentuje a naslouchá argumentům ostatních čtenářů / diváků / posluchačů ve prospěch rozvíjení diskuse nad literárním nebo jiným uměleckým dílem.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální

4. Obsah vzdělávání

Vzhledem k velké šíři možného záběru vzdělávacího obsahu je podobně jako v případě stejnojmenného modulu ve 2. ročníku velmi důležité věnovat pozornost odpovídajícímu výběru konkrétních fenoménů, kterými se má modul zabývat. Podstatné je zachování charakteru modulu a vyhnutí se nebezpečí sklouznutí jeho pojetí k pouhému encyklopedismu. Předmětem modulu jsou vybrané ucelené texty (popř. rozsáhlé úryvky) z vybraných oblastí

- dějin umění přibližně 2. pol. 20. st. Vzdělávací obsah modulu zahrnuje oblasti:

- umělecká reakce na 2. světovou válku;
- směry a tendence ve vývoji umění 2. pol. 20. st. ve světovém, evropském i českém, resp. československém kontextu;
- umění v konfliktu s ideologiemi;
- světové umění po 2. světové válce;
- české umělecké prostředí po roce 1989;
- popkultura.

5. Vzdělávací strategie

- opakovací a rekapitulační aktivity či didaktické hry;
- minilekce zaměřené na úvod do vybraných kulturních a uměleckých fenoménů;
- induktivní poznávání charakteristických rysů jednotlivých dobových poetik;
- analýza a interpretace textů české a světové literatury;
- psaní uměleckých i neuměleckých textů reflektujících postupy, prostředky či témata daných textů a období;
- práce s textovými i audiovizuálními zdroji a kritické zpracovávání informací;
- samostatná/skupinová práce s komplexní sadou úloh k celistvému literárnímu textu (typu interpretační mapy či jiného průvodce samostatnou četbou);
- - žákovský výběr textu k samostatné četbě probíhá na základě spolupráce s vyučujícím.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	30 %
Sumativní • samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	• kompetence kulturní, komunikační-prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	60 %
Reflexe • zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

<https://edicee.ucl.cas.cz/lexikon/lexikon?fbclid=IwAR2xMg3OF4iUV2tDJ-Etu6GkOOHlev1bCQnWRX1T-CYiE83USrKRuhBEPVU>

<https://edicee.ucl.cas.cz/dejiny/dejiny-ceske-literatury-1945-1989>

Eco, U.: Dějiny krásy. Praha, Argo 2015.

Rileyová, N.: Dějiny užitého umění. Praha, Slovart 2004.

Petrasová, T. (ed.) – Švácha R. (ed.): Dějiny umění v českých zemích 800–2000. Praha, Arbor vitae 2017.

Gombrich, E. H.: Příběh umění. Praha, Argo 2006.

Pi Joan, J.: Dějiny umění 1-10. Praha, Odeon 1977.

Hall, J.: Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění. Praha, Paseka 2008.

Blážíček, O. J. – Kropáček J.: Slovník pojmů z dějin umění: Názvosloví a tvarosloví architektury, sochařství, malířství a užitého umění. Praha, Aurora 2013.

Pechlivanos, M.; Rieger, S.; Struck, W.; Weitz M.: Úvod do literární vědy. Praha, Hermann a synové 1999.

Bloom, H.: Kánon západní literatury. Praha, Prostor 2000.

Bradbury, M.: Atlas literatury. Praha, Ottovo nakladatelství 2003.

<http://dejinyumeni.blogspot.com/p/umeni-druhe-poloviny-20stol.html/>

<https://www.soshlinky.cz/documents/uploads/v%C3%BDtvarn%C3%A9%20um%C4%9Bn%C3%AD%202.%20pol.%2020.%20st..pdf>

<https://www.malovanikresleni.cz/news/co-je-to-informel/>

<http://vytvarkavsexe.blogspot.com/2016/02/informel.html/>

<https://clanky.rvp.cz/clanek/c/P/249/VYTVARNE-TECHNIKY-POP-ARTU.html/>

https://is.muni.cz/el/ped/jaro2017/ZS1BP_IVU2/8_Pop_art.pdf/

<https://slideplayer.cz/slide/3041731/>

<http://vytvarkavsexe.blogspot.com/2016/05/konceptualni-umeni.html/>

<https://slideplayer.cz/slide/2799819/>

<https://slideplayer.cz/slide/3191546/>

https://is.muni.cz/el/1421/jaro2014/IM118/um/47946009/5_minimalismus_postminimalismus_konceptualismus.pdf/

<https://vytvarna-vychova.cz/hyperrealismus/>

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Strukturované a koherentní texty (IV. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Strukturované a koherentní texty

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:** 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 4. ročník, kontinuální/bloková výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul se zaměřuje na praktické dovednosti a techniky, které žákům pomáhají efektivně formulovat a prezentovat své myšlenky. Žáci se učí analyzovat a strukturovat informace pro různé typy textů, vytvářet osnovy a myšlenkové mapy jako nástroje pro plánování textu, používat logické vazby a přechody pro zajištění koherence textu. Součástí modulu je také osvojování dovednosti rozlišovat a aplikovat různé stylistické úrovně a žánry. Žáci vyjadřují své myšlenky srozumitelně a strukturovaně v psané i mluvené podobě. Zároveň se učí identifikovat a opravovat chyby ve struktuře a koherenci vlastních i cizích textů, včetně textů generovaných.

2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů

- tvoří myšlenkově strukturované, ucelené a koherentní psané i mluvené souvislé texty
- uplatňuje pravidla a principy mezivětné návaznosti;
- věnuje se ve vlastním psaní zvolenému tématu soustavně, soustředěně a v náležitě hloubce;
- následuje ve vlastním psaní charakter komunikační situace a funkčně udržuje potřebné charakteristiky útvaru, v němž se jeho text pohybuje;
- všestranně upravuje vlastní, cizí i generované texty a připravuje je do konečné podoby.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální

4. Obsah vzdělávání

- rozdíl mezi chaotickým a uspořádaným textem;
- základní stavební kameny textu. Úvod, stať, závěr; odstavce a jejich funkce; věty a jejich uspořádání;
- plánování textu: osnova a myšlenková mapa pro různé účely;
- koherence a soudržnost textu, logické propojení myšlenek v textu, plynulost a srozumitelnost;
- kohezní prostředky: lexikální (opakování klíčových slov, synonyma...), gramatická (zájmena, příslovce, spojky, odkazovací výrazy), paralelismus (opakování podobných gramatických struktur);
- přechodové výrazy a spojovací fráze (výrazy pro přidávání informací, vyjádření protikladu, příčiny a následku, shrnutí...);
- styl a žánr: vliv adresáta a účelu textu, formální, neutrální, neformální styl;
- vybrané žánry a jejich charakteristika (úvaha, esej, vyprávění, popis, referát, dopis, prezentace...)
- ústní projev a jeho specifika: (artikulace, intonace, tempo řeči, řeč těla, oční kontakt, přizpůsobení účelu textu...)
- úpravy autorských i generovaných textů.

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou;
- práce s reálnými výsledky činnosti umělců, zejména literárními texty a ukázkami z nich;
- rozbor a identifikace struktury ve vybraných ukázkových textech;
- principy tvorby myšlenkových map a jejich využití při brainstormingu a generování nápadů;
- cvičení na doplňování chybějících kohezních prostředků;
- úpravy textů pro zlepšení koherence;
- samostatná autorská tvorba textů;
- práce s videoukázkami i tištěnými materiály znázorňujícími charakteristické rysy různých stylů a žánrů;
- úpravy generovaných textů;

- řešení pracovních listů a souborů úloh.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh • psaní kratších uměleckých i neuměleckých textů podle zadání	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	10 %
Sumativní • samostatný/skupinový výstup samostatné četby ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	• kompetence kulturní, komunikační – prezentační; aktivní přístup k úpravám a tvorbě textů a jejich prezentaci	80 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

učebnice a normativní příručky v tištěné i elektronické podobě podle potřeb vyučujících;
online nástroje pro vytváření myšlenkových map a generování textů;

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Etický a sociální rozměr textů, obrana proti manipulaci II (IV. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Etický a sociální rozměr textů, obrana proti manipulaci II

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, Ondřej Vojtíšek, NPI

7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, absolvování modulů Základy komunikace a jazykové kultury I a II, Etický a sociální rozměr textů, obrana proti manipulaci I

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník, kontinuální/bloková výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul úzce navazuje na předcházející (Etický a sociální rozměr textů, obrana proti manipulaci I ve 3. ročníku) a cíleně využívá osvojených dovedností, zejm. základní identifikace manipulativních technik a analýzy argumentu. Žactvo se v něm zaměří hlouběji na oblast tzv. diskurzivní analýzy, a to od úkonů dílčích (stanovení perspektivy, analýza příznakového či hodnotícího lexika, kritické zhodnocení vizuální složky textů aj.) až ke komplexnějším (odhad intence textu, stanovení „sklonu“ textu či jeho ideologického zabarvení či podtextu, popř. i odkrývání rafinovanějších manipulativních postupů či dezinformací). Vrcholem modulu tak může být i vlastní žákovský projekt diskurzivní analýzy samostatně zvoleného fenoménu (např. v podobě sledování, jak je v médiích referováno o určité skupině, jaké metafory jsou voleny pro vybraný jev [srov. Lakoff–Johnson 2024] či jaká „mytologie“ [srov. Barthes 2025 či Liessmann 2012] panuje kolem každodenních věcí). S ohledem na charakter této aktivity a ročník, do něhož je modul zařazen, leží váha hodnocení především v tomto sumativním výstupu. 2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů Orientuje se efektivně v neuměleckém textu psaném i mluveném - rozpozná útvar signalizovaný neuměleckým textem, posoudí jeho adekvátnost vzhledem k odhadovanému komunikačnímu záměru; - vyhledá bez nutnosti četby celého textu na základě jeho podoby či klíčových slov pasáže relevantní pro daný čtenářský záměr; - porozumí sdělením v nesouvislých neuměleckých textech, vyhledá informace v tabulkách, schématech, grafech, diagramech...; - reflektuje svou rychlost čtení a aplikuje techniky její regulace a zvyšování vzhledem k čtenářskému záměru; - naslouchá pozorně mluvenému projevu a orientuje se v jeho struktuře. Vyhodnocuje etický a sociální rozměr neuměleckého (zejména mediálního) textu - odhadne autorský záměr; - posuzuje text z hlediska kontextu a odhaluje případný podtext; - rozpozná využití příznakové či hodnotící slovní zásoby a navrhuje její neutrálnější či spravedlivější alternativy; - identifikuje (např. v užití myšlenkových schémat) specifickou perspektivu neuměleckého textu a jeho sklon či zkreslení (bias); - rozlišuje funkce a záměry neuměleckého textu, které jsou nenáležité vzhledem k jeho funkčnímu stylu či diskursu, od funkcí a záměrů adekvátních; - rozlišuje a používá různé způsoby čtení textů; - rozezná přípustnou interpretaci textu od dezinterpretace; - zhodnotí platnost a logiku argumentů využitých v textu, rozpozná argumentační lupy a klamnou argumentaci různého typu. Rozezná manipulaci a její prvky a uplatňuje nástroje k obraně proti ní - rozeznává v různých sděleních formy a prostředky manipulace; - rozlišuje manipulaci v běžné komunikaci a aktivně se jí brání; - odhaluje manipulaci v tištěných i elektronických médiích a na sociálních sítích, vyhledává k tomu potřebné prostředky a nástroje; - posuzuje kriticky různé formy textů s ohledem na možnou manipulaci;

posuzuje manipulativnost reklamních a marketingových sdělení.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností			
- ZG čtenářská a pisatelská, - KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální			
4. Obsah vzdělávání Předmětem modulu jsou různé základní aspekty etického a sociálního rozměru textů. Vzdělávací obsah modulu zahrnuje oblasti: - komunikační maximy; - základní manipulativní techniky, kognitivní zkreslení; - základy argumentační analýzy a výstavby argumentu; - současné a diskutabilní otázky etického užívání jazyka.			
5. Vzdělávací strategie - minilekce zaměřené na rozpoznání sklonu („bias“) či perspektivy textu, na rozpoznání příznakového či hodnotícího lexika a metaforiky, na etiku vizuální stránky textů; - využívání specializovaného softwaru a jazykových korpusů pro analýzu textů; - orientace ve fact-checkingových on-line nástrojích a možnosti jejich využití; - četba kratších a přístupnějších odborných či esejistických textů k tématu (návrhy ve zdrojích) a diskuse nad nimi; - samostatná / skupinová projektová práce aplikující osvojené dovednosti a poznatky do vlastní kritické analýzy; - téma projektové práce stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	20 %
Sumativní samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	kompetence kulturní, komunikační-prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	50 %
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:			
100-87 1			
86-73 2			

72-58	3
57-44	4
43-0	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hoffmannová, J.: <i>Stylistika a...: současná situace stylistiky</i> . Praha, Trizonia, 1997, Koblížek, T.: Hate Speech z hlediska fenomenologické teorie významu. In J. Čapek – E. Fulínová, <i>Myšlení konečnosti</i> . Praha, Karolinum, 2023, s. 47–54. Reisigl, M. – Wodaková, R.: Diskurzivně-historický přístup (DHA). Překlad Michal L. Hořejší. <i>Studie z aplikované lingvistiky</i> 1/2015. Dostupné z < http://hdl.handle.net/20.500.11956/97008 >	
4. Poznámky	

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk

Kapitoly z dějin umění do konce 19. století II (IV. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

- 1. Název:** Kapitoly z dějin umění do konce 19. století II
- 2. Kód:**
- 3. Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum
- 4. Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul
- 5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:** 16 hodin
- 6. Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, Ondřej Vojtíšek, NPI
- 7. Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV
- 8. Doporučené umístění v učebním plánu:** 3. ročník/1. pololetí, kontinuální/bloková výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Dominantní přístup k vymezené oblasti v tomto modulu – vzhledem k jeho přímé návaznosti na dovednosti a znalosti modulů Kapitoly z dějin umění do konce 19. století I (1. ročník) a Kapitoly z dějin literatury do konce 19. století I (2. ročník) a na v nich budované povědomí o různých podobách umění a literatury v dějinách – je hlubší zkoumání skrze samostatně volené tematické sondy. Modul je otevřen rekapitulací osvojených poznatků a neméně podstatným učením se nalézat pro sebe podnětné a adekvátní téma. V hlavní části však již žactvo ohledává (samostatně či kooperativně v menších pracovních skupinách) vybrané téma, jež prostupuje několika staletími ve výtvarném umění, literatuře, filmu a popř. hudbě (např. „nevinnost“, „portréty stáří“, „prostory k životu“, „nicota – prázdno – ticho“, „moře/bouře“, „labyrint“, „podsvětí a peklo“, „matematika umění“, „konec hrdiny“, „ukřižování“ či jiný konkrétní biblický / mytologický výjev či scéna atp.). Žáci a žákyně si tak osvojují dovednost samostatné rešerše textových i audiovizuálních zdrojů a schopnost rozvržení a uchopení tématu z uměnovědné oblasti. V další fázi žactvo prezentuje svoje dosavadní předběžné závěry (vč. osobní motivace k tématu) menším skupinám spolužáků a spolužaček, popř. různému složení vyučujících, přijímají zpětnou vazbu a v diskusi s nimi (popř. v inspiraci z nabídnutých zdrojů) hledají další interdisciplinární přesahy (např. k psychologii, sociologii, urbanismu, historii, filozofii či religionistice, kartografii, přírodním vědám aj.) a finální práci odevzdává ve formě rozsáhlejší eseje. Vlastní práce v modulu i recepce a evaluace prezentace druhých posiluje povědomí o proměnách estetických hodnot v průběhu dějin a připravuje tak půdu pro modul Kapitoly z dějin literatury do konce 19. století II (4. ročník).

2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů

Formuluje či tvořivě vyjádří své porozumění smyslu vybraných literárních a dalších uměleckých děl

- reflektuje a cíleně rozšiřuje či prohlubuje vlastní perspektivu, kterou nahlíží na literární texty a další projevy umění;
- pojmenovává a textem odůvodňuje možné efekty, které text (nebo projevy dalších druhů umění) ve čtenářích (příjemcích) vyvolávají;
- využívá k porozumění literárnímu textu kontrast či paralelu s jiným textem, uměleckým dílem či adaptací.

Využívá poznatky o historickém, kulturním a žánrovém kontextu konkrétního literárního díla k jeho porozumění a tvořivým transpozicím

- dohledává v důvěryhodných a dostupných zdrojích potřebné kontextuální informace;
- posuzuje souběžně historický, kulturní i žánrový kontext vybraného literárního díla, pojmenuje případné napětí mezi nimi.

Sdílí svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek jasně a argumentovaně

- vyjádří svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek rozmanitými způsoby (od prostého sdělení po tvořivé či umělecké sebevyjádření) a volí způsob adekvátní dílu i komunikační situaci;
- argumentuje a naslouchá argumentům ostatních čtenářů / diváků / posluchačů ve prospěch rozvíjení diskuse nad literárním nebo jiným uměleckým dílem.

Vybere si k četbě, poslechu nebo zhlédnutí umělecké dílo z běžné tržní nabídky na základě vlastních preferencí a motivací

- vytváří systematicky a dlouhodobě svůj repertoár zkušeností směrem k poznání rozmanitosti projevů dalších oblastí umění.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální

4. Obsah vzdělávání

Předmětem zájmu modulu není komplexní přehled dějin umění předmětného období, ale vybrané téma, které je symptomaticky reflektováno ve vybraných obdobích:

- pravěké a starověké umění;
- antické řecké a římské umění;
- románské umění a gotika;
- renesance;
- baroko a rokoko;
- klasicismus, empír a osvícenství;
- romantismus;
- realismus;
- impresionismus, symbolismus a další směry konce 19. století.

5. Vzdělávací strategie

- opakovací a rekapitulační aktivity či didaktické hry;
- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou;
- samostatné zpracování vybraného tématu z dějin umění na základě vyhledaných audiovizuálních materiálů – přednášky, přehledy aj. se stručným kritickým vyhodnocením zdrojů;
- průběžná prezentace výstupu a revize a vlastní reflexe dosavadního stavu práce;
- téma samostatného zpracování vybraného tématu z dějin umění stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST													
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	30 %										
Sumativní • samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	• kompetence kulturní, komunikační-prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	60 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Benjamin, W.: <i>Výbor z díla I.: literárněvědné studie</i>. Překlad Martin Ritter. Praha, OIKOYMENH, 2009. Berger, J. a kol.: <i>Způsoby vidění</i>. Překlad Andrea Průchová Hrůzová. Praha, Labyrint, 2016. Eco, U.: <i>Bludiště seznamů</i>. Překlad Lenka Kováčová. Praha, Argo, 2009. Eco, U.: <i>Dějiny ošklivosti</i>. 2. vydání. Překlad Iva Adámková ad. Praha, Argo, 2015. Eco, U.: <i>Otevřené dílo: forma a neurčenost v současných poetikách</i>. Překlad Zora Obstová. Praha, Argo, 2015. Petříček, M.: <i>Myšlení obrazem: průvodce současným filosofickým myšlením pro středně nepokročilé</i>. Praha, Herrmann & synové, 2009.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Český jazyk Současná literatura a další druhy umění II (IV. ročník)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Současná literatura a další druhy umění II
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: František Brož, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník/1. pololetí, kontinuální/bloková výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Základním smyslem modulu je práce se současnou literární a uměleckou produkcí vzhledem k jejímu potenciálu vést žáky k nahlížení na literaturu nikoli pouze ve smyslu časem prověřeného kánonu, ale zejména jako na živý organismus, který reflektuje minulé i současné dění v lidské společnosti. Modul je směřován k osvojení dovednosti rozlišení a srovnání charakteristických rysů různých druhů umění (výtvarné umění, performativní umění, literatura aj.) posledních desetiletí. Základním principem je rozvíjení čtenářských dovedností ve směru rozeznání uměleckých a neuměleckých textů a jejich porovnání, porozumění uměleckým textům a jejich interpretace. Podstatné je osvojení dovedností souvisejících s textovou návazností a strukturou literárního textu. Předmětem modulu jsou témata textu, jednotlivé motivy, tropy a figury, jazykové prostředky napříč jazykovými vrstvami. Žáci jsou vedeni k vyjádření vlastního názoru na umělecké dílo, jeho hodnocení a k argumentační obhajobě těchto názorů a hodnocení. Pozornost je věnována také přímému kontaktu žáků s kulturním prostředím (výstavy, koncerty, divadelní představení, exkurze, besedy s umělci, návštěvy kulturních památek), vedení k porozumění obsahu pojmů kultura, užité umění, užitá tvorba, k orientaci v nabídce kulturních institucí (zejména v regionu) a rozvíjení kulturního a společenského vystupování. Modul navazuje na modul Současná literatura a další druhy umění I, doporučený k zařazení do 1. ročníku. Meziročníkové rozložení vzdělávacího obsahu obou modulů je v kompetenci vyučujících v souladu se vzdělávacím záměrem školy. 2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů Čte s porozuměním současná literární díla • vyvozuje z přečteného literárního textu významy relevantní pro sebe či pro aktuální společenskou situaci; • volí způsob čtení adekvátní čtenému textu i vlastnímu čtenářskému záměru; • nalézá podstatné otázky, které si lze nad literárním textem položit, a to i v kulturních souvislostech; • udržuje při četbě soustavné soustředění a pozornost a zaměřuje se souběžně na různé aspekty literárního textu; Sleduje vlastní čtení a případně upravuje své čtenářské postupy • nahlíží své způsoby čtení a zhodnocuje jejich přínos a efektivitu pro daný čtenářský záměr; • rozšiřuje aktivně svůj repertoár čtenářských strategií; • reflektuje svou čtenářskou perspektivu a své čtenářské asociace a zhodnocuje jejich relevanci pro daný literární text; • vyhodnocuje vlastní čtenářské prožitky; Sdílí svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek jasně a argumentovaně • vyjádří svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek rozmanitými způsoby (od prostého sdělení po tvořivé či umělecké sebevyjádření) a volí způsob adekvátní dílu i komunikační situaci; • argumentuje a naslouchá argumentům ostatních čtenářů / diváků / posluchačů ve prospěch rozvíjení diskuse nad literárním nebo jiným uměleckým dílem.

Vybere si k četbě, poslechu nebo zhlédnutí umělecké dílo z běžné tržní nabídky na základě vlastních preferencí a motivací

- uplatňuje vodítka vlastní čtenářské zkušenosti k orientaci v současné nabídce knižního trhu;
- vytváří systematicky a dlouhodobě svůj repertoár čtenářské zkušenosti směrem k poznání různosti žánrů a podob literárních textů;
- vytváří systematicky a dlouhodobě svůj repertoár zkušeností směrem k poznání rozmanitosti projevů dalších oblastí umění;
- využívá techniky uměleckého či informativního psaní k vytváření vlastních čtenářských záznamů;

Formuluje či tvořivě vyjádří své porozumění smyslu vybraných literárních a dalších uměleckých děl

- reflektuje a cíleně rozšiřuje či prohlubuje vlastní perspektivu, kterou nahlíží na literární texty a další projevy umění;
- zvažuje při čtení možné podoby náhledu čtenářů z období vzniku literárního textu, zaujímá jejich perspektivu;
- dokládá své poznatky o významu dílčích motivů i celého textu o relevantní textové pasáži prostředky;
- pojmenovává a textem odůvodňuje možné efekty, které text (nebo projevy dalších druhů umění) ve čtenářích (příjemcích) vyvolávají;
- využívá k porozumění literárnímu textu kontrast či paralelu s jiným textem, uměleckým dílem či adaptací;
- reflektuje limity a interpretační charakter překladů cizojazyčné literatury, zejm. poezie;

Využívá poznatky o historickém, kulturním a žánrovém kontextu konkrétního literárního díla k jeho porozumění a tvořivým transpozicím

- identifikuje potřebu kontextuálního zakotvení na úrovni jednotlivých výrazů, dílčích motivů či obrazů i celku textu;
- dohledává v důvěryhodných a dostupných zdrojích potřebné kontextuální informace;
- identifikuje texty vhodné ke srovnávání a ze srovnání vybraných textů vyvozuje poznatky umožňující jejich porozumění;
- rozezná v textu podstatné intertextuální odkazy a vysvětlí jejich efekt;

Vyvozuje účinek a smysl literárního textu z porozumění jeho základním mechanismům

- rozpoznává odlišné kompoziční postupy a principy a vysvětlí účinky konkrétní stavby textu;
- rozlišuje fakticky i funkčně různé subjekty díla (postavy, vypravěče či mluvčí, implikovaného autora, modelového čtenáře apod.)

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální

4. Obsah vzdělávání

Obsahem modulu je vedení žáků k vnímání vztahů výsledků tvůrčí činnosti umělců (text, obraz, fotografie, hudební skladba, stavba, divadelní představení, užitě umění atp.) k různým kontextům. Obsahovými tématy modulu jsou zejména:

- umělecké dílo a jeho působení na čtenáře (diváka, posluchače);
- výstavba uměleckého díla, zejména textu;
- hlavní téma;
- motivy;
- umělecké a jazykové výrazové prostředky;

- kulturní a společenský kontext;
- interpretace uměleckého díla;
- orientace v současné umělecké, zejména literární produkci;
- vybraná díla současné české i světové literatury:

Inspirace k zařazení autorů, pokud nebyli součástí modulu v 1. ročníku:

- Vybraní autoři české literatury posledního dvacetiletí: Jáchym Topol, Kateřina Tučková, Jiří Hájíček, Karin Lednická, Alena Mornštajnová, Petra Soukupová, Petra Hůlová, Jaroslav Rudiš, Emil Hakl, Petra Klabouchová, Petra Dvořáková aj.
- Vybraní autoři světové literatury posledního dvacetiletí, např. Cormac McCarthy, Arturo Pérez-Reverte, Roberto Saviano, Daniel Kehlmann, Laurent Binet, Michael Cunningham, Ildefonso Falcones, Juli Zeh, Olga Tokarczuk, Elena Ferrante, Delphine de Vigan, Haruki Murakami, Saša Filipenko, Oksana Zabuzko, Sally Rooney, Fredrik Backman aj.

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou;
- práce s reálnými výsledky činnosti umělců, zejména literárními texty a ukázkami z nich;
- práce s videoukázkami i tištěnými materiály znázorňujícími charakteristické rysy různých druhů umění a uměleckých směrů;
- práce s tištěnými i elektronickými ukázkami interpretace uměleckých děl;
- tvorba vlastního projevu žáka s akcentem na vyjádření názoru na umělecké dílo, zejména literární text;
- řešení pracovních listů s ukázkami;
- řešení souborů úloh
- vedení individuálních čtenářských portfolio;
- řízená prezentace přečtených děl z hlediska žákovských dojmů a postřehů z četby s řízenou diskusí;
- výukové postupy vedoucí k osvojení základních pojmů z oblasti kultury (kultura, národnostní kultura, společenská kultura, kultura bydlení, kultura odívání, lidové umění, užitá tvorba, ochrana kulturních hodnot, reklama a její vliv na životní styl člověka) s využitím různých tištěných i elektronických zdrojů informací;
- exkurze po památkách regionu s následným vyhodnocením (pomocí krátké zprávy, popř. ověření jednoduchým testem, pracovním listem);
- návštěva divadelního představení, filmu, koncertu, výstavy... a vyhodnocení formou besedy, včetně hodnocení společenského chování;
- samostatná / skupinová projektová práce s tematikou současné literatury s prezentací (např. reflexe 50. let 20. století v současné literatuře; úvod do studia díla konkrétního autora; historický román v současné španělské literatuře; současní básníci vybraného regionu; nové dramaturgie Shakespearových her v našich divadlech; co víme o současné literatuře našich sousedů - anketa na vybraném vzorku respondentů; recenze / kritika výstavy současného umělce, divadelního/filmového představení; porovnání literárního díla s jeho divadelním/filmovým zpracováním...), medailonek o vybrané národní literatuře posledního dvacetiletí;
- téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha

Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	20 %
Sumativní • samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	• kompetence kulturní, komunikační-prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	70 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:			
100-87 1			
86-73 2			
72-58 3			
57-44 4			
43-0 5			
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje https://edu.ceska televize.cz/hledani?stranka=2&q=%C4%8Desk%C3%A1+literatura+21.+stolet%C3%AD&studen=stredni-skola&tab=video ; https://edu.ceska televize.cz/hledani?q=sv%C4%9Btov%C3%A1+literatura+21.+stolet%C3%AD&tab=video https://www.iliteratura.cz/			
4. Poznámky			

Popis vyučovacích jednotek – Osobnost Péče o duševní zdraví (I, II, III, IV)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Péče o duševní zdraví (I., II., III., IV. ročník)
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:
• Péče o duševní zdraví I / 1. ročník - 16 hodin
• Péče o duševní zdraví II / 2. ročník - 12 hodin
• Péče o duševní zdraví III / 3. ročník - 12 hodin
• Péče o duševní zdraví IV / 4. ročník - 8 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Petr Chaluš, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka 2 hod (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku			
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY			
1. Charakteristika Vzdělávací modul se zaměřuje na emocionální rozvoj a psychohygienu. Podporuje všímavost k vlastnímu prožívání, vnímání emocí u sebe i druhých, empatii. Rozvíjí dovednosti předcházení a regulace stresu. Věnuje se péči o duševní zdraví, prevenci rizik spojených s ohrožením duševního zdraví (závislosti, aj.), vyhledání pomoci ve svém blízkém okolí i odborné pomoci.			
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Rozvíjí svou psychickou odolnost, uplatňuje strategie prevence a redukce stresu - reflektuje své emoce a zvyšuje svou všímavost ke svému prožívání; - aplikuje různorodé seberegulační techniky pro zvládání stresu a posilování odolnosti a vyhodnotí jejich účinek; - řeší v modelové situaci náročné situace a reflektuje jejich dopad na sebe.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností KK k učení, osobnostní a sociální, komunikační			
4. Obsah vzdělávání Předmětem modulu jsou praktické aktivity s následujícím obsahem: - psychohygiena; - seberegulace; - rozvoj vlastní odolnosti; - empatie, vnímání emocí druhých; - vyhledání pomoci v oblasti duševního zdraví; - prevence závislostí.			
5. Vzdělávací strategie Vzdělávací modul je založen na zážitkově reflexivním učení. Zahrnuje: - praktické aktivity individuální i skupinové podporující zkušenost, reflexi a zpětnou vazbu; - modelové situace, které umožňují získání zkušenosti; - práci s vlastním osobním a kariérovým portfolioem; Portfolio si vede každý žák v průběhu celého studia, zaznamenává do něj svůj pokrok a zkušenosti vč. jejich reflexe týkající se zejména vzdělávacích modulů se zaměřením na osobnostní, sociální a kariérový rozvoj. V rámci portfolio si může evidovat i další úspěchy v rámci školní i mimoškolní činnosti.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	- porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu; - aktivita v hodinách	30 %
Sumativní	100		40 %

• samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací; • samostatně vedené osobní a kariérové portfolio žáka		• kompetence kulturní, komunikační – prezentační a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu; • kompetence k učení, osobnostní a sociální, komunikační											
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	30 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Jeřábková, K. Učíme se být v pohodě každý sám se sebou. <i>Tematický okruh OSV – rozvoj schopností poznávání.</i> Praha: Projekt Odyssea, 2007 Metodiky RRRR – Society for all Valenta, J. Učit se být. 2. vyd. Praha – Kladno: STROM – AISIS 2003 učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího													
4. Poznámky výsledky učení a indikátory dosahuje v 1.-4. ročníku postupně													

Popis vyučovacích jednotek – Osobnost Sebepoznání a osobnostní rozvoj (I, II, III, IV)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Sebepoznání a osobnostní rozvoj (I, II, III, IV)
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: • Sebepoznání a osobnostní rozvoj I/1. ročník – 16 hodin • Sebepoznání a osobnostní rozvoj II/2. ročník – 16 hodin • Sebepoznání a osobnostní rozvoj III/ 3. ročník – 12 hodin • Sebepoznání a osobnostní rozvoj IV/4.ročník – 8 hodin
6. Platnost: 01. 09. 2025 Zpracovatelský tým: Petr Chaluš, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka 2 hod (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Vzdělávací modul prohlubuje sebezpoznání žáků v oblasti vlastních osobnostních vlastností, svých potřeb, postojů a hodnot. Je základem pro poznání vlastních silných stránek a jejich využívání v běžných i náročných situacích. Poskytuje prostor pro rozvoj vztahu k sobě a druhým, zdravé sebezpojetí a reflexi svého chování. Praktickými, zkušenostními přístupy podporuje seberegulaci a sebeorganizaci, uplatnění sebezpoznání a zpětnou vazbu ve svém chování a jednání. Rozvíjí dovednosti stanovovat si cíle osobního rozvoje, plánovat, rozhodovat se a vyhodnocovat. Podporuje žáky v řízení vlastního učení.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Rozvíjí své sebezpoznání, vztah k sobě a druhým, uplatňuje sebezpoznání a zpětnou vazbu ve svém jednání

- reflektuje své osobnostní vlastnosti – temperament, emocionalitu, vlastnosti, dovednosti, typické projevy chování, zájmy, potřeby, hodnoty, své silné stránky;
- reflektuje, jaké faktory ovlivňují jeho vztah k sobě samému a vztah k druhým;
- charakterizuje své chování a jednání a účinné možnosti jejich regulace a změn ve fyzickém a digitálním prostředí.

Plánuje osobní rozvoj, realizuje postupné kroky k dosažení stanovených cílů

- plánuje, vyhodnocuje a upravuje postupné kroky svého rozvoje;
- řídí vlastní učení na základě reflexe svých vzdělávacích potřeb, využívá efektivní strategie učení;
- využívá silných stránek své osobnosti k dalšímu rozvoji i překonání neúspěchu.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- KK k učení, osobnostní a sociální, komunikační

4. Obsah vzdělávání

Předmětem modulu jsou praktické aktivity s následujícím obsahem:

- já ve vztahu k sobě a druhým;
- osobnostní vlastnosti;
- moje hodnoty;
- sebezpojetí;
- silné stránky;
- zpětná vazba a seberegulace;
- vztah vlastností, sebezpojetí, hodnot, a chování a jednání vůči sobě i druhým;
- sebeorganizace;
- plánování a vyhodnocování osobního rozvoje;
- sebehodnocení v rámci portfolia;
- strategie vlastního učení.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul je založen na zážitkově reflexivním učení. Zahrnuje

- praktické aktivity individuální i skupinové podporující zkušenost, reflexi a zpětnou vazbu;
- modelové situace, které umožňují získání zkušenosti,
- práci s vlastním osobním a kariérovým portfoliem.

Portfolio si vede každý žák v průběhu celého studia, zaznamenává do něj svůj pokrok a zkušenosti vč. jejich reflexe týkající se zejména vzdělávacích modulů se zaměřením na osobnostní, sociální a kariérový rozvoj. V rámci portfolia si může evidovat i další úspěchy v rámci školní i mimoškolní činnosti.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu; • aktivita v hodinách	30 %
Sumativní • samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací; • samostatně vedené osobní a kariérové portfolio žáka	100	• kompetence kulturní, komunikační – prezentační a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu; • kompetence k učení, osobnostní a sociální, komunikační	40 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	30 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Jeřábková, K. Učíme se být v pohodě každý sám se sebou.

Tematický okruh OSV – rozvoj schopností poznávání. Praha: Projekt Odyssea, 2007

Metodiky RRRR – Society for all

Valenta, J. Učit se být. 2. vyd. Praha – Kladno: STROM – AISIS 2003

učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

4. Poznámky

výsledky učení a indikátory dosahuje v 1.-4. ročníku postupně

Popis vyučovacích jednotek – Osobnost
Péče o blízké vztahy s druhými (I, II, III, IV)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Péče o blízké vztahy s druhými (I., II., III., IV. ročník)
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: • Péče o blízké vztahy s druhými I/1. ročník – 8 hodin • Péče o blízké vztahy s druhými II/ 2. ročník – 8 hodin • Péče o blízké vztahy s druhými III/3. ročník – 8 hodin • Péče o blízké vztahy s druhými IV/4.ročník – 8 hodin
6. Platnost: 01. 09. 2025 Zpracovatelský tým: Petr Chaluš, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka 2 hod (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Vzdělávací modul podporuje poznání sebe ve vztazích s druhými, rozpoznání možných chyb ve vnímání druhých a respekt k odlišnostem. Zaměřuje se na rozvoj respektujících, podpůrných a blízkých vztahů. Podporuje zdravé sexuální chování. Rozvíjí dovednosti v oblasti utváření vztahů a péče o ně je významný v partnerském, rodinném, společenském a profesním životě. Přispívá i k dobrým vztahům mezi členy školní komunity.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Reflektuje různé formy mezilidských vztahů a utváří vzájemně podporující vztahy s druhými • reflektuje společné znaky a odlišnosti u sebe a druhá rozeznává přínos jedinečnosti; • přispívá k utváření vzájemně podporujících vztahů s druhými; • rozezná nevhodné i nekonsenzuální chování související se sexualitou ve fyzickém i digitálním prostředí.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností • KK k učení, osobnostní a sociální, komunikační.
4. Obsah vzdělávání Předmětem modulu jsou praktické aktivity s následujícím obsahem: • utváření a rozvoj mezilidských vztahů; • vztahy podporující chování a jednání (ve cvičných situacích i v běžném životě třídy); • různé formy mezilidských vztahů; • partnerské vztahy; • vzájemná podpora v blízkých vztazích; • konsenzuální chování související se sexualitou.
5. Vzdělávací strategie Vzdělávací modul je založen na zážitkově reflexivním učení. Zahrnuje • praktické aktivity individuální i skupinové podporující zkušenost, reflexi a zpětnou vazbu; • modelové situace, které umožňují získání zkušenosti, • práci s vlastním osobním a kariérovým portfoliem.

Portfolio si vede každý žák v průběhu celého studia, zaznamenává do něj svůj pokrok a zkušenosti vč. jejich reflexe týkající se zejména vzdělávacích modulů se zaměřením na osobnostní, sociální a kariérový rozvoj. V rámci portfolio si může evidovat i další úspěchy v rámci školní i mimoškolní činnosti.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	• porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu; • aktivita v hodinách	30 %
Sumativní • samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací; • samostatně vedené osobní a kariérové portfolio žáka	100	• kompetence kulturní, komunikační – prezentační a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu; • kompetence k učení, osobnostní a sociální, komunikační	40 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	30 %

85

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Jeřábková, K. Učíme se být v pohodě každý sám se sebou.

Tematický okruh OSV – rozvoj schopností poznávání. Praha: Projekt Odyssea, 2007

Metodiky RRRR – Society for all

Valenta, J. Učit se být. 2. vyd. Praha – Kladno: STROM – AISIS 2003

učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

4. Poznámky

výsledky učení a indikátory dosahuje v 1.-4. ročníku postupně

Popis vyučovacích jednotek – Osobnost
Respektující, efektivní komunikace a spolupráce (I, II, III, IV)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Respektující, efektivní komunikace a spolupráce (I., II., III., IV. ročník)
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:
• Respektující, efektivní komunikace a spolupráce I/1. ročník – 16 hodin • Respektující, efektivní komunikace a spolupráce II/2. ročník – 16 hodin • Respektující, efektivní komunikace a spolupráce III/3. ročník – 16 hodin • Respektující, efektivní komunikace a spolupráce IV/4.ročník – 8 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Petr Chaluš, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka 2 hod (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Vzdělávací modul se zaměřuje na dovednosti sociální interakce a komunikace, etické a prosociální chování. Rozvíjí dovednosti týmové spolupráce. Posiluje dovedností pro kooperaci, seberegulační dovednosti, odolnost v interakci s druhými, vnímání sociální situace, jejich proměny s využitím různých strategií. Žák zkouší v modelových situacích různé formy sociální interakce ve skupině, různé role, reflektuje své jednání. Zaměřuje se využívání různorodých typů komunikace s ohledem na sociální situace a jejich proměny, vhodných komunikačních strategií v běžných i náročných situacích, jejich využívání při řešení konfliktů. Rozvíjí týmovou spolupráci, různé role v týmu. Podporuje pomáhající chování a praktickou etiku, vytváří prostor pro reflexe zkušeností s prosociálním chováním, dialog o hodnotách a přínosech pro sebe a druhé.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Rozvíjí a uplatňuje strategie sociální interakce a komunikace • uplatňuje vhodné způsoby sociální interakce v různých modelových situacích; • využívá efektivní strategie sociální komunikace; • přispívá k řešení konfliktu v modelových situacích. Rozpoznává a uplatňuje etické a prosociální chování • komunikuje respektujícím způsobem; • používá vhodné způsoby, jak se vymezit vůči nerespektujícímu chování; • vnímá emoční prožívání druhých a využívá k empatické interakci s druhými. Efektivně týmově spolupracuje • reflektuje různé role ve skupině a vyhodnocuje své zapojení; • vede skupinovou práci a využívá zpětnou vazbu ke zvýšení efektivity; • podporuje ostatní členy týmu v jejich úspěšném zapojení.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností • KK k učení, osobnostní a sociální, komunikační.
4. Obsah vzdělávání Předmětem modulu jsou praktické aktivity s následujícím obsahem:

- sociální interakce;
- sociální komunikace;
- prosociální chování;
- praktická etika;
- etická dilemata;
- týmová spolupráce;
- role v týmu;
- reflexe a zpětná vazba v týmu.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul je založen na zážitkově reflexivním učení. Zahrnuje

- praktické aktivity individuální i skupinové podporující zkušenost, reflexi a zpětnou vazbu;
- modelové situace, které umožňují získání zkušenosti,
- práci s vlastním osobním a kariérovým portfoliem.

Portfolio si vede každý žák v průběhu celého studia, zaznamenává do něj svůj pokrok a zkušenosti vč. jejich reflexe týkající se zejména vzdělávacích modulů se zaměřením na osobnostní, sociální a kariérový rozvoj. V rámci portfolia si může evidovat i další úspěchy v rámci školní i mimoškolní činnosti.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	- porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu; - aktivita v hodinách	30 %
Sumativní - samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací; - samostatně vedené osobní a kariérové portfolio žáka	100	- kompetence kulturní, komunikační – prezentační a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu; - kompetence k učení, osobnostní a sociální, komunikační	40 %
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	30 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3

57-44	4
43-0	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Jeřábková, K. Učíme se být v pohodě každý sám se sebou. <i>Tematický okruh OSV – rozvoj schopností poznávání.</i> Praha: Projekt Odyssea, 2007 Metodiky RRRR – Society for all Valenta, J. Učit se být. 2. vyd. Praha – Kladno: STROM – AISIS 2003 učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího	
4. Poznámky výsledky učení a indikátory dosahuje v 1.-4. ročníku postupně	

Popis vyučovacích jednotek – Osobnost Základní pohybové dovednosti
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Základní pohybové dovednosti (I., II., III., IV. ročník)
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Základní pohybové aktivity I/1. ročník – 32 hodin Základní pohybové aktivity II/2. ročník – 32 hodin Základní pohybové aktivity III/3. ročník – 32 hodin Základní pohybové aktivity IV/4. ročník – 32 hodin
6. Platnost: 01. 09. 2025 Zpracovatelský tým: Jakub Forýtek, Petr Chaluš, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka 2 hod (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Vzdělávací modul prohlubuje tělesný rozvoj žáků v souvislosti s rozvojem základních pohybových dovedností jakožto předpoklad pro další pohybové aktivity. Praktickými, zkušenostními přístupy podporuje také seberegulaci a sebeorganizaci.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Rozvíjí v souladu s individuálními možnostmi širší spektrum pohybových dovedností a uplatňuje je ve svém životě - tvoří různé varianty pohybových dovedností - uplatňuje dodržování pravidel při pohybových týmových aktivitách - reflektuje uplatnění pohybových dovedností ve svém životě, přínos pro své zdraví.
Podporuje své zdraví rozvojem tělesné zdatnosti a odolnosti - reflektuje svůj rozvoj tělesné zdatnosti a odolnosti z hlediska přínosu pro své zdraví; - monitoruje pohybový výkon a upravuje svůj další rozvoj pohybových dovedností; - uplatňuje strategie ke zvládnutí tělesné zátěže.

Žák je schopen:

- ovládat základní techniky běhu, hodu a skoku;
- provádět základní gymnastické prvky a cvičení na rozvoj obratnosti;
- aplikovat základní prvky parkouru pro efektivní a bezpečné překonávání překážek.
- zlepšit svou celkovou fyzickou zdatnost, zejména rychlost, sílu, vytrvalost, obratnost a koordinaci.
- vnímat a ovládat své tělo v prostoru.
- přijímat a poskytovat zpětnou vazbu a adekvátně reagovat.
- dodržovat bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách.
- rozvíjet sebedůvěru ve vlastní pohybové schopnosti.
- prožívat radost z pohybu a objevování nových možností.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- KK k učení, k řešení problémů, osobnostní a sociální, komunikační, k podnikavosti a pracovní, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Předmětem modulu jsou praktické aktivity s následujícím obsahem:

- příprava na pohybovou aktivitu: rozcvičení a zahřátí (dynamické, protažení);
- běhy: správná technika (sprint, vytrvalost);
- hody: základní principy a techniky hodu, přesnost a síla;
- skoky: odrazové techniky, skok daleký, skok vysoký;
- gymnastika a parkour: koordinace, kotouly, podpory, zpevňování, odrazy, přeskoky, doskoky, rotace, rovnováha, vis, překážkové dráhy, bezpečné dopady.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul je založen na zážitkově reflexivním učení. Zahrnuje

- praktické aktivity individuální i skupinové podporující zkušenost, reflexi a zpětnou vazbu;
- praktická aplikace cviků, které umožňují získání zkušenosti,
- práci s vlastním osobním portfoliem (plánovací a tréninkový deník, individuální zlepšení, sebereflexe, ...).

Portfolio si vede každý žák v průběhu celého studia, zaznamenává do něj svůj pokrok a zkušenosti vč. jejich reflexe týkající se zejména vzdělávacích modulů se zaměřením na osobnostní, sociální a kariérový rozvoj. V rámci portfolia si může evidovat i další úspěchy v rámci školní i mimoškolní činnosti.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • aplikace cviků a absolvování tréninků	100	• aktivní účast na cvičení	50 %
Sumativní • samostatně vedené osobní a portfolio žáka	100	• kompetence k řešení problémů, k učení, osobnostní a sociální	40 %
Reflexe	100		30 %

zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi											
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího													
4. Poznámky výsledky učení a indikátory dosahuje v 1.-4. ročníku postupně Metody výuky: - praktický nácvik a demonstrace správné techniky ze strany učitele. - učí se formou opakování, her a překážkových drah, které kombinují různé dovednosti. - důležitá je individuální zpětná vazba a korekce techniky i navzájem mezi spolužáky (např. ve dvojicích). - využívá se také videoanalýza pro lepší pochopení pohybových vzorců. - klade se důraz na postupné zvyšování náročnosti a bezpečnostní opatření.													

Popis vyučovacích jednotek – Osobnost
Základní pohybové dovednosti
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Základní pohybové dovednosti (I., II., III., IV. ročník)
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:
- Základní pohybové aktivity I / 1. ročník – 32 hodin - Základní pohybové aktivity II / 2. ročník – 32 hodin - Základní pohybové aktivity III / 3. ročník – 32 hodin - Základní pohybové aktivity IV / 4. ročník – 32 hodin
6. Platnost: 01. 09. 2025 Zpracovatelský tým: Jakub Forýtek, Petr Chaluš, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka 2 hod (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika
Vzdělávací modul podporuje tělesný rozvoj žáků v souvislosti s rozvojem základních pohybových dovedností jakožto předpoklad pro další pohybové aktivity. Praktickými, zkušenostními přístupy podporuje také seberegulaci a sebeorganizaci.

Modul dále prohlubuje znalosti, souvislosti, dovednosti a postoje, které ovlivňují pozdější tělesný rozvoj žáků v souvislosti s rozvojem zdraví a odolnosti. Cílem je zvýšit povědomí žáků o vlivu pohybu, výživy a životního režimu na celkové zdraví, a vést je k přijetí zodpovědnosti za vlastní fyzickou a psychickou pohodu. Modul klade důraz na prevenci a vytváření dlouhodobých zdravých návyků.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Rozvíjí v souladu s individuálními možnostmi širší spektrum pohybových dovedností a uplatňuje je ve svém životě

- tvoří různé varianty pohybových dovedností
- uplatňuje dodržování pravidel při pohybových týmových aktivitách
- reflektuje uplatnění pohybových dovedností ve svém životě, přínos pro své zdraví.

Podporuje své zdraví rozvojem tělesné zdatnosti a odolnosti

- reflektuje svůj rozvoj tělesné zdatnosti a odolnosti z hlediska přínosu pro své zdraví;
- monitoruje pohybový výkon a upravuje svůj další rozvoj pohybových dovedností;
- uplatňuje strategie ke zvládnutí tělesné zátěže.

Uplatňuje zásady aktivní ochrany zdraví

- rozliší pozitivní a negativní vlivy na jednotlivé složky zdraví;
- uplatňuje postupy prevence onemocnění;
- chová se bezpečně ve škole, ve fyzickém i digitálním prostředí.

Využívá pohybové aktivity v rámci svého zdravého životního stylu

- plánuje pohybové aktivity v rámci svého časového režimu, vyhodnocuje a upravuje svůj plán;
- vytváří příležitosti pro pohybové aktivity ve spolupráci s druhými;
- reflektuje význam pohybu v rámci zdravého životního stylu.

Žák je schopen:

- ovládat základní techniky běhu, hodů a skoků;
- provádět základní gymnastické prvky a cvičení na rozvoj obratnosti;
- aplikovat základní prvky parkouru pro efektivní a bezpečné překonávání překážek.
- zlepšit svou celkovou fyzickou zdatnost, zejména rychlost, sílu, vytrvalost, obratnost a koordinaci.
- vnímat a ovládat své tělo v prostoru.
- přijímat a poskytovat zpětnou vazbu a adekvátně reagovat.
- dodržovat bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách.
- rozvíjet sebedůvěru ve vlastní pohybové schopnosti.
- prožívat radost z pohybu a objevování nových možností;
- chápat komplexní vliv pohybu, výživy a režimu na zdraví;
- aplikovat principy prevence nemocí a úrazů;
- orientovat se ve zdravé výživě a pitném režimu, aplikovat je;
- rozumět významu spánku a odpočinku, efektivně organizovat čas;
- identifikovat rizikové faktory a znát strategie zvládnutí;
- převzít zodpovědnost za své zdraví a vytvářet zdravý životní styl.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- KK k učení, k řešení problémů, osobnostní a sociální, komunikační, k podnikavosti a pracovní, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Předmětem modulu jsou praktické aktivity s následujícím obsahem:

- příprava na pohybovou aktivitu: rozcvičení a zahřátí (dynamické, protažení);
- běhy: správná technika (sprint, vytrvalost);
- hody: základní principy a techniky hodu, přesnost a síla;
- skoky: odrazové techniky, skok daleký, skok vysoký;
- gymnastika a parkour: koordinace, kotouly, podpory, zpevňování, odrazy, přeskoky, doskoky, rotace, rovnováha, vis, překážkové dráhy, bezpečné dopady;

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul je založen na zážitkově reflexivním učení. Zahrnuje

- prevenci (identifikace rizik spojených s nedostatkem pohybu a nevyvážené stravy, základy fyziologie, hygiena)
- výživu (nutriční hodnoty, složení stravy, jídelníček)
- režim (pohybový režim, regenerace, plánování režimu dne a týdne, dlouhodobé plánování na základě stanoveného cíle)
- praktické aktivity individuální i skupinové podporující zkušenost, reflexi a zpětnou vazbu;
- praktická aplikace cviků, které umožňují získání zkušenosti,
- práci s vlastním osobním portfoliem (plánovací a tréninkový deník, individuální zlepšení, sebereflexe, ...).

Portfolio si vede každý žák v průběhu celého studia, zaznamenává do něj svůj pokrok a zkušenosti vč. jejich reflexe týkající se zejména vzdělávacích modulů se zaměřením na osobnostní, sociální a kariérový rozvoj. V rámci portfolia si může evidovat i další úspěchy v rámci školní i mimoškolní činnosti.

92

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • aplikace cviků a absolvování tréninků	100	• aktivní účast na cvičení	50 %
Sumativní • samostatně vedené osobní a portfolio žáka	100	• kompetence k řešení problémů, k učení, osobnostní a sociální	40 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	30 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4

43-0	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího	
4. Poznámky výsledky učení a indikátory dosahuje v 1.-4. ročníku postupně Metody výuky: • praktické ukázky a nácvik (např. strečink, čtení etiket); • interaktivní diskuze, případové studie a řešení problémů; • projektová práce (např. plánování jídelníčku, preventivní kampaně apod.); • využití moderních technologií: Práce s aplikacemi, ověřené online zdroje; • praktický nácvik a demonstrace správné techniky ze strany učitele; • učí se formou opakování, her a překážkových drah, které kombinují různé dovednosti. • důležitá je individuální zpětná vazba a korekce techniky i navzájem mezi spolužáky (např. ve dvojicích). • využívá se také videoanalýza pro lepší pochopení pohybových vzorců. • klade se důraz na postupné zvyšování náročnosti a bezpečnostní opatření. Po absolvování modulu by studenti měli být schopni: • Ovládat základní techniky běhu, hodů a skoků. • Provádět základní gymnastické prvky a cvičení na rozvoj obratnosti.	

Popis vyučovacích jednotek – Osobnost Základní pohybové dovednosti (I., II., III., IV. ročník)	
A. VSTUPNÍ ČÁST	
1. Název: Základní pohybové dovednosti	
2. Kód:	
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum	
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul	
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:	
• Základní pohybové aktivity I/1. ročník – 32 hodin	
• Základní pohybové aktivity II/2. ročník – 32 hodin	
• Základní pohybové aktivity III/3. ročník – 32 hodin	
• Základní pohybové aktivity IV/4. ročník – 32 hodin	
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Jakub Forýtek, Petr Chaluš, NPI	
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV	
8. Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka 2 hod (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku	
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY	
1. Charakteristika	
Vzdělávací modul podporuje tělesný rozvoj žáků v souvislosti s rozvojem základních pohybových dovedností jakožto předpoklad pro další pohybové aktivity. Praktickými, zkušenostními přístupy podporuje také seberegulaci a sebeorganizaci. Modul dále prohlubuje znalosti, souvislosti, dovednosti a postoje, které ovlivňují pozdější tělesný rozvoj žáků v souvislosti s rozvojem zdraví a odolnosti. Cílem je zvýšit povědomí žáků o vlivu pohybu,	

výživu a životního režimu na celkové zdraví, a vést je k přijetí zodpovědnosti za vlastní fyzickou a psychickou pohodu. Modul klade důraz na prevenci a vytváření dlouhodobých zdravých návyků.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Rozvíjí v souladu s individuálními možnostmi širší spektrum pohybových dovedností a uplatňuje je ve svém životě

- tvoří různé varianty pohybových dovedností
- uplatňuje dodržování pravidel při pohybových týmových aktivitách
- reflektuje uplatnění pohybových dovedností ve svém životě, přínos pro své zdraví.

Podporuje své zdraví rozvojem tělesné zdatnosti a odolnosti

- reflektuje svůj rozvoj tělesné zdatnosti a odolnosti z hlediska přínosu pro své zdraví;
- monitoruje pohybový výkon a upravuje svůj další rozvoj pohybových dovedností;
- uplatňuje strategie ke zvládnutí tělesné zátěže.

Uplatňuje zásady aktivní ochrany zdraví

- rozliší pozitivní a negativní vlivy na jednotlivé složky zdraví;
- uplatňuje postupy prevence onemocnění;
- chová se bezpečně ve škole, ve fyzickém i digitálním prostředí.

Využívá pohybové aktivity v rámci svého zdravého životního stylu

- plánuje pohybové aktivity v rámci svého časového režimu, vyhodnocuje a upravuje svůj plán;
- vytváří příležitosti pro pohybové aktivity ve spolupráci s druhými;
- reflektuje význam pohybu v rámci zdravého životního stylu.

Žák je schopen:

- ovládat základní techniky běhu, hodů a skoků;
- provádět základní gymnastické prvky a cvičení na rozvoj obratnosti;
- aplikovat základní prvky parkouru pro efektivní a bezpečné překonávání překážek.
- zlepšit svou celkovou fyzickou zdatnost, zejména rychlost, sílu, vytrvalost, obratnost a koordinaci.
- vnímat a ovládat své tělo v prostoru.
- přijímat a poskytovat zpětnou vazbu a adekvátně reagovat.
- dodržovat bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách.
- rozvíjet sebedůvěru ve vlastní pohybové schopnosti.
- prožívat radost z pohybu a objevování nových možností;
- chápat komplexní vliv pohybu, výživy a režimu na zdraví;
- aplikovat principy prevence nemocí a úrazů;
- orientovat se ve zdravé výživě a pitném režimu, aplikovat je;
- rozumět významu spánku a odpočinku, efektivně organizovat čas;
- identifikovat rizikové faktory a znát strategie zvládnutí;
- převzít zodpovědnost za své zdraví a vytvářet zdravý životní styl.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- KK k učení, k řešení problémů, osobnostní a sociální, komunikační, k podnikavosti a pracovní, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Předmětem modulu jsou praktické aktivity s následujícím obsahem:

- příprava na pohybovou aktivitu: rozcvičení a zahřátí (dynamické, protažení;

- běhy: správná technika (sprint, vytrvalost);
- hody: základní principy a techniky hodu, přesnost a síla;
- skoky: odrazové techniky, skok daleký, skok vysoký;
- gymnastika a parkour: koordinace, kotouly, podpory, zpevňování, odrazy, přeskoky, doskoky, rotace, rovnováha, vis, překážkové dráhy, bezpečné dopady;

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul je založen na zážitkově reflexivním učení. Zahrnuje

- prevenci (identifikace rizik spojených s nedostatkem pohybu a nevyvážené stravy, základy fyziologie, hygiena)
- výživu (nutriční hodnoty, složení stravy, jídelníček)
- režim (pohybový režim, regenerace, plánování režimu dne a týdne, dlouhodobé plánování na základě stanoveného cíle)
- praktické aktivity individuální i skupinové podporující zkušenost, reflexi a zpětnou vazbu;
- praktická aplikace cviků, které umožňují získání zkušenosti,
- práci s vlastním osobním portfoliem (plánovací a tréninkový deník, individuální zlepšení, sebereflexe, ...).

Portfolio si vede každý žák v průběhu celého studia, zaznamenává do něj svůj pokrok a zkušenosti vč. jejich reflexe týkající se zejména vzdělávacích modulů se zaměřením na osobnostní, sociální a kariérový rozvoj. V rámci portfolia si může evidovat i další úspěchy v rámci školní i mimoškolní činnosti.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • aplikace cviků a absolvování tréninků	100	• aktivní účast na cvičení	50 %
Sumativní • samostatně vedené osobní a portfolio žáka	100	• kompetence k řešení problémů, k učení, osobnostní a sociální	40 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	30 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

4. Poznámky

výsledky učení a indikátory dosahuje v 1.-4. ročníku postupně

Metody výuky:

- praktické ukázky a nácvik (např. strečink, čtení etiket);
- interaktivní diskuze, případové studie a řešení problémů;
- projektová práce (např. plánování jídelníčku, preventivní kampaně apod.);
- využití moderních technologií: Práce s aplikacemi, ověřené online zdroje;
- praktický nácvik a demonstrace správné techniky ze strany učitele;
- učí se formou opakování, her a překážkových drah, které kombinují různé dovednosti.
- důležitá je individuální zpětná vazba a korekce techniky i navzájem mezi spolužáky (např. ve dvojicích).
- využívá se také videoanalýza pro lepší pochopení pohybových vzorců.
- klade se důraz na postupné zvyšování náročnosti a bezpečnostní opatření.

Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk

Anglický jazyk A2 (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Anglický jazyk A2

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**
Anglický jazyk A2 I/ 1. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** Jitka Syslová, SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** kontinuální výuka (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Učební celek je koncipován jako základní stavební kámen jazykového rozvoje na úrovni A2. Slouží k upevnění klíčových komunikačních dovedností, které žákům umožní porozumět se v běžných každodenních situacích, porozumět jednoduchým textům a samostatně vytvářet krátké psané projevy. Výuka směřuje k rozšíření slovní zásoby, upevnění základních gramatických struktur a rozvoji schopnosti reagovat v jednoduchých konverzacích. Cílem je připravit žáky na přechod k úrovni A2+ a později B1.

Tematické okruhy: osobní informace a každodenní rutina, rodina, škola, volný čas, jídlo, nakupování, zdraví, cestování, orientace ve městě, počasí, roční období, základní společenské situace (pozdravy, omluvy, žádosti), realie anglicky mluvících zemí.

Jazykové prostředky: přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý (základní použití), budoucí čas s „going to“, otázky a zápor, předložky místa a času, osobní a přivlastňovací zájmena, spojky (and, but, because), základní modální slovesa (can, must, should).

Funkce jazyka: představování sebe a druhých, popis osoby, místa, věci, vyjádření preferencí, pocitů a potřeb, kladení jednoduchých otázek a odpovědí, vyjádření času, místa, směru, zdvořilé žádosti a nabídky, reakce na pozvání, omluva, poděkování, udržení jednoduché konverzace.

Cílová jazyková úroveň dle SERR: A2

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Poslech s porozuměním

Žák rozumí základním informacím v pomalu a zřetelně mluveném projevu o každodenních tématech.

Indikátory:

- Rozpozná známá slova a fráze v jednoduchých větách.
- Reaguje na běžné pokyny (např. „Open your book“, „Listen and repeat“).
- Porozumí základním informacím v krátkých nahrávkách (např. rozhovor v obchodě, školní oznámení).

Čtení s porozuměním

Žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, které se týkají běžných situací.

Indikátory:

- Vyhledá konkrétní informace v jednoduchých textech (např. jídelní lístek, rozvrh hodin).
- Rozpozná hlavní myšlenku textu.
- Odpovídá na jednoduché otázky k obsahu.

Ústní interakce

Žák se zapojuje do jednoduché konverzace pomocí naučených frází.

Indikátory:

- Používá základní pozdravy, představení, poděkování.
- Reaguje na jednoduché otázky (např. „Where are you from?“ – „I’m from Brno.“).
- Vede krátký rozhovor o sobě, své rodině, škole.

Ústní produkce

Žák sděluje základní informace o sobě a svém okolí.

Indikátory:

- Popíše sebe, svou rodinu, školní den.
- Používá jednoduché věty a slovní spojení.
- Vyjadřuje základní potřeby a přání (např. „I’d like a sandwich.“).

Písemný projev

Žák píše krátké texty o známých tématech s využitím naučených jazykových struktur.

Indikátory:

- Napiše krátký popis osoby, místa nebo činnosti.
- Používá jednoduché věty a základní slovní zásobu.
- Dodržuje základní pravopisná pravidla.

Interkulturní kompetence

Žák si uvědomuje existenci kulturních rozdílů a dokáže je pojmenovat.

Indikátory:

- Uvede příklady kulturních odlišností (např. způsob pozdravu, stravování).
- Vyjádří zájem o život v anglicky mluvících zemích.
- Používá vhodné jazykové prostředky v základních společenských situacích.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG jazyková, čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, pracovní, digitální a sociální.

4. Obsah vzdělávání

Tematické okruhy:

School Life & Future Plans

- slovní zásoba: školní předměty, popis dne ve škole, plány po škole
- gramatika: *going to* pro budoucnost, *will* pro předpovědi

Work and Jobs

- slovní zásoba: povolání, pracovní činnosti, pracovní prostředí
- gramatika: přítomný prostý a průběhový pro mluvení o práci, otázky *Wh-* a *Yes/No*

Travel & Holidays

- slovní zásoba: doprava, ubytování, turistické aktivity
- gramatika: minulý čas prostý (*Past Simple* – pravidelná/nepravidelná slovesa), *there was/were*

Food & Healthy Lifestyle

- slovní zásoba: potraviny, příprava jídel, zdravé návyky
- gramatika: počitatelná/nepočitatelná podstatná jména, *some/any, much/many/a lot of*

Culture & Traditions

- slovní zásoba: svátky, zvyky, kulturní události
- gramatika: porovnávání (*comparative/superlative adjectives*), *past continuous* pro popis událostí

Media & Technology

- slovní zásoba: zařízení, sociální sítě, mediální žánry
- gramatika: modální slovesa (*can/can't, should/shouldn't*), *present perfect* (základní použití s *ever/never*)

Environment & Nature

- slovní zásoba: příroda, počasí, životní prostředí
- gramatika: *will* pro sliby a nabídky, *going to* pro plány

Dovednosti:

Poslech: krátké autentické dialogy (cestování, objednávání jídla, telefonní hovory).

Mluvení: párové a skupinové aktivity, role play, mini-prezentace (1–2 min).

Čtení: upravené články o reálných tématech, odpovědi na otázky, práce se slovní zásobou.

Psaní: krátké e-maily, popisy zážitků, vyprávění z dovolené, jednoduché argumentační texty.

5. Vzdělávací strategie

Engage – rozhovory, hry se jmény;

Explore – práce s obrázky a rozhovory;

Explain – demonstrace gramatiky;

Elaborate – projekty např.: Můj den;

Evaluate – rozhovor a jazykové portfolio.

Didaktické principy

- Komunikativní přístup: důraz na praktické využití jazyka.
- Autentické situace: simulace běžných konverzací (nakupování, cestování, škola).
- Podpora produktivních dovedností: mluvení a psaní jako nástroje vyjádření.
- Vizuální a interaktivní podpora: obrázky, videa, hry, role-play.
- Reflexe a sebehodnocení: žáci sledují vlastní pokrok pomocí „can-do“ výroků.

Metody a formy práce

- Dialogy ve dvojicích a skupinách.
- Poslech s porozuměním a vizuální oporou.
- Psaní krátkých textů (e-mail, pohlednice, popis).
- Hraní rolí (např. v obchodě, na letišti).

- Interaktivní hry na slovní zásobu a gramatiku.
- Práce s autentickými materiály (plakáty, jídelní lístky, mapy).

Hodnocení a sebehodnocení

- Jazykové portfolio.
- Sebehodnoticí výkazy („Umím popsat svůj den“, „Umím se zeptat na cestu“).
- Krátké testy na slovní zásobu a gramatiku.
- Průběžná zpětná vazba a reflexe.

Interkulturní kompetence

- Seznámení s realitami anglicky mluvících zemí.
- Porovnávání kulturních zvyklostí (např. školní systém, jídlo, svátky).
- Diskuse o rozdílech a podobnostech.
- Písničky, videa, příběhy z různých kultur.

Obecné principy

- Smíšené schopnosti: tierované úkoly se stejným cílem, ale různou oporou, volitelné „challenge“ aktivity A2 plus.
- Jistota při mluvení: sentence frames, vizuální nápovědy, příprava ve dvojici před plénem, postupné zvyšování náročnosti.
- Podpora pro slabší: řízené čtení s předvýukou slov, diktáty s volbou slov, nahrávky s přepisem, cílený trénink nepravidelných sloves.
- Rozvoj pro silnější: rozšířená četba, delší monology s vizuální oporou, vedení skupinových úkolů, psaní s rozšířením o spojky a detail.
- Inkluze: jasné instrukce v krocích, časovače, multimodální vstup, možnost alternativního výstupu u projektů.
- Poslech a výslovnost: krátké autentické dialogy, trénink minimálních párů, pravidelné „micro-listening“ s gap-fill.
- Domácí práce: 10–15 minut denně, střídání slovní zásoby, čtení s otázkami, krátké psaní a poslech s přepisem. Spaced repetition, vlastní sady slov a týdenní minitest.
- Projekty:
 - Pololetí 1.: školní průvodce pro nového studenta včetně mapy a dialogu při zápisu.
 - Pololetí 2.: cestovní mini-brožura s itinerářem a prezentací, simulace rezervace.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; • jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev; • exit tickets, mini-checky slovní zásoby, peer feedback u mluvení a psaní;	100	• jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %

• účast v diskusích.													
Sumativní	100												
• samostatná/skupinová prezentace, simulovaný rozhovor, aktivní účast		• kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %										
Reflexe	100												
• zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování: Word Chain, Two Truths and a Lie, Find Someone Who... Falla, T.; Davies, P. A. <i>Solutions Elementary</i> (CZEch Edition). 3rd ed. Oxford: Oxford University Press. Eales, F.; Oakes, S. <i>Speakout Elementary</i>. 3rd ed. London: Pearson. Murphy, R. <i>Essential Grammar in Use</i>. 4th ed. Cambridge: Cambridge University Press. McCarthy, M.; O'Dell, F. <i>English Vocabulary in Use: Elementary</i>. Cambridge: Cambridge University Press. Baker, A. <i>Tree or Three? An Elementary Pronunciation Course</i>. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press. Spencer, D. <i>Gateway A2</i>. 2nd ed. Oxford: Macmillan Education. Spencer, D. <i>Gateway to the World A2</i>. Oxford: Macmillan Education. Vlastní doplňkové materiály. Krátké videoklipy, články z BBC Learning English – English at the Movies British Council. LearnEnglish / LearnEnglish Teens. London: British Council. Dostupné z: https://learnenglish.britishcouncil.org BBC Learning English. London: BBC. Dostupné z: https://www.bbc.co.uk/learningenglish English Listening Online. Dostupné z: https://ello.org Quizlet, Inc. Quizlet. Dostupné z: https://quizlet.com Duolingo, Inc. Duolingo. Dostupné z: https://www.duolingo.com Zjednodušená četba (<i>Oxford Bookworms Stage 2</i>)													
4. Poznámky Modul je součástí systematické jazykové výuky vedoucí k dosažení úrovně B1+.													

Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk

Anglický jazyk A2+ (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Anglický jazyk A2+

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Anglický jazyk A2+/2. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Jitka Syslová, SPŠS a JŠ Kolín
6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Učební celek je koncipován jako přechodový most mezi základní úrovní A2 a prahovou úrovní B1. Směřuje k upevnění a rozšíření jazykových dovedností žáků tak, aby byli schopni samostatně a s jistotou komunikovat v běžných i méně rutinních situacích, chápat hlavní myšlenky delších textů a vytvářet souvislé psané projevy.

Tematické okruhy: volba povolání, pracovní kultura, cestování a mezinárodní výměny, média a technologie, zdraví a životní styl, společenská a environmentální témata.

Jazykové prostředky: rozšíření repertoáru slovesných časů o *present perfect* a jeho kontrast s minulým časem, trpný rod v přítomném čase, základní nepřímá řeč, modální slovesa pro dedukci, první a druhý typ podmínkových vět.

Funkce jazyka: vyjádření názoru a jednoduchého argumentu, shrnutí a parafráze informací, zdvořilé žádosti a nabídky, navazování a udržení konverzace.

Cílová jazyková úroveň dle SERR: A2

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Poslech s porozuměním

Žák rozumí hlavním myšlenkám pomalu a zřetelně mluveného projevu o známých tématech.

Indikátory:

- Identifikuje konkrétní informace v krátkých rozhovorech.
- Reaguje na jednoduché pokyny a otázky.
- Rozpozná běžné fráze a slovní spojení.

Čtení s porozuměním

Žák rozumí jednoduchým textům týkajícím se každodenních situací.

Indikátory:

- Vyhledá specifické informace v krátkých textech (např. jízdní řád, inzerát).
- Rozpozná hlavní myšlenku textu.
- Odpovídá na otázky k obsahu textu.

Ústní interakce

Žák se zapojuje do jednoduché konverzace o známých tématech.

Indikátory:

- Zahájí, udrží a ukončí rozhovor.
- Používá běžné fráze pro vyjádření přání, názoru, souhlasu či nesouhlasu.
- Reaguje přiměřeně na otázky a podněty.

Ústní produkce

Žák sděluje základní informace o sobě, svých zájmech a okolí.

Indikátory:

- Popíše osobu, místo nebo činnost.
- Vypráví jednoduchý příběh nebo zážitek.
- Používá základní gramatické struktury (např. přítomný a minulý čas).

Písemný projev

Žák píše krátké texty o známých tématech.

Indikátory:

- Napíše e-mail, zprávu nebo pozvánku.
- Používá jednoduché věty a spojky.
- Dodržuje základní pravopisná a gramatická pravidla.

Interkulturní kompetence

Žák si uvědomuje kulturní rozdíly mezi ČR a anglicky mluvícími zeměmi.

Indikátory:

- Porovná zvyky, svátky a způsob života.
- Vyjádří respekt k odlišnostem.
- Používá vhodné jazykové prostředky v různých sociálních situacích.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG jazyková, čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, pracovní, digitální a sociální.

4. Obsah vzdělávání

Tematické okruhy:

Life Choices & Education Paths

- slovní zásoba: školní systém, volba povolání, studijní obory
- gramatika: *present perfect* vs. *past simple*, časové spojky (*since/for/already/yet*)

Jobs, Careers & Work Culture

- slovní zásoba: pracovní podmínky, benefity, typy pracovních smluv
- gramatika: trpný rod v přítomném čase (*is made, are built*)

Travel, Tourism & Cultural Exchange

- slovní zásoba: cestovatelské zkušenosti, destinace, kulturní rozdíly
- gramatika: *present perfect continuous* pro činnosti trvající do přítomnosti

Media, Communication & Technology

- slovní zásoba: online platformy, digitální nástroje, mediální obsah
- gramatika: nepřímá řeč (*reported speech* – základní výroky)

Health, Fitness & Wellbeing

- slovní zásoba: zdravý životní styl, nemoci, léčba, prevence
- gramatika: složitější modální slovesa (*might, could, must* pro dedukce)

Society, Environment & Global Issues

- slovní zásoba: environmentální témata, sociální problémy, občanská angažovanost
- gramatika: podmínkové věty typu 1 a úvod do typu 2

Dovednosti:

Poslech: krátké autentické dialogy (cestování, objednávání jídla, telefonní hovory).

Mluvení: párové a skupinové aktivity, role play, mini-prezentace (1–2 min).

Čtení: upravené články o reálných tématech, odpovědi na otázky, práce se slovní zásobou.

Psaní: krátké e-maily, popisy zážitků, vyprávění z dovolené, jednoduché argumentační texty.

5. Vzdělávací strategie

Engage – videa o kulturách;

Explore – čtení o svátcích;

Explain – minulé časy ve větách;

Elaborate – projekt o tradici nebo receptu;

Evaluate – rozhovor a písemná reflexe.

Didaktické principy

- Komunikativní přístup: důraz na praktické využití jazyka v reálných situacích.
- Opora v kontextu: využívání vizuálních podnětů, gest, modelových situací.
- Opakování a upevňování: pravidelné procvičování základních struktur a slovní zásoby.
- Podpora porozumění: práce s jednoduchými autentickými materiály (např. plakáty, jídelní lístky, krátké dialogy).
- Bezpečné prostředí pro komunikaci: důraz na pozitivní motivaci a podporu sebevědomí žáků.

Metody a formy práce

- Dialogy a rozhovory ve dvojicích.
- Poslech s vizuální oporou (obrázky, videa).
- Práce s kartami, obrázky, mapami.
- Psaní krátkých textů (např. pohlednice, e-mail, popis).
- Hraní rolí, scénky, interaktivní hry.
- Práce s jednoduchými texty (např. inzeráty, jídelní lístek, pozvánka).

Hodnocení a sebehodnocení

- Průběžné hodnocení formou jazykového portfolia.
- Sebehodnotící výkazy („can-do“ statements).
- Krátké testy zaměřené na slovní zásobu a základní gramatiku.
- Pozorování a zpětná vazba při komunikaci.

Podpora interkulturní kompetence

- Seznámení s realitami anglicky mluvících zemí.
- Porovnávání běžných kulturních zvyklostí (např. jídlo, pozdravy, svátky).
- Diskuse o rozdílech a podobnostech.
- Podpora respektu k odlišnostem.

Obecné principy

- Smíšené schopnosti: tierované úkoly se stejným cílem, ale různou oporou, volitelné „challenge“ aktivity A2 plus.
- Jistota při mluvení: sentence frames, vizuální nápovědy, příprava ve dvojici před plénem, postupné zvyšování náročnosti.
- Podpora pro slabší: řízené čtení s předvýukou slov, diktáty s volbou slov, nahrávky s přepisem, cílený trénink nepravidelných sloves.
- Rozvoj pro silnější: rozšířená četba, delší monology s vizuální oporou, vedení skupinových úkolů, psaní s rozšířením o spojky a detail.
- Inkluze: jasné instrukce v krocích, časovače, multimodální vstup, možnost alternativního výstupu u projektů.
- Poslech a výslovnost: krátké autentické dialogy, trénink minimálních párů, pravidelné „micro-listening“ s gap-fill.
- Domácí práce: 10–15 minut denně, střídání slovní zásoby, čtení s otázkami, krátké psaní a poslech s přepisem. Spaced repetition, vlastní sady slov a týdenní minitest.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; - jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev; - exit tickets, mini-checky slovní zásoby, peer feedback u mluvení a psaní; - účast v diskusích.	100	jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní samostatná/skupinová prezentace, simulovaný rozhovor, aktivní účast	100	kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování: Word Chain, Two Truths and a Lie, Find Someone Who...

Falla, T.; Davies, P. A. *Solutions Elementary* (CZEch Edition). 3rd ed. Oxford: Oxford University Press.

Eales, F.; Oakes, S. *Speakout Elementary*. 3rd ed. London: Pearson.

Murphy, R. *Essential Grammar in Use*. 4th ed. Cambridge: Cambridge University Press.

McCarthy, M.; O'Dell, F. *English Vocabulary in Use: Elementary*. Cambridge: Cambridge University Press.

Baker, A. *Tree or Three? An Elementary Pronunciation Course*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press.

Spencer, D. *Gateway A2*. 2nd ed. Oxford: Macmillan Education.

Spencer, D. *Gateway to the World A2*. Oxford: Macmillan Education.

Gateway B1 (Spencer, D. Macmillan Education) – lze přizpůsobit pro A2+ a postupně přejít na B1.

Solutions Pre-Intermediate (Falla, T.; Davies, P. A. Oxford University Press) – témata a gramatika vhodná pro A2+/B1 – přechod.

Vlastní doplňkové materiály: krátké videoklipy, články z BBC Learning English – English at the Movies

Vlastní doplňkové materiály.

Krátké videoklipy, články z BBC Learning English – English at the Movies

British Council. LearnEnglish / LearnEnglish Teens. London: British Council. Dostupné z: <https://learnenglish.britishcouncil.org>
 BBC Learning English. London: BBC. Dostupné z: <https://www.bbc.co.uk/learningenglish>
 English Listening Online. Dostupné z: <https://ello.org>
 Quizlet, Inc. Quizlet. Dostupné z: <https://quizlet.com>
 Duolingo, Inc. Duolingo. Dostupné z: <https://www.duolingo.com>
 Zjednodušená četba: *Oxford Bookworms Stage 3* (nižší tituly), *Penguin Readers Level 3*.

4. Poznámky

Modul je součástí systematické jazykové výuky vedoucí k dosažení úrovně B1+.

Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk

Anglický jazyk B1 (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Anglický jazyk B1

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Anglický jazyk B1/3. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01. 09. 2025 **Zpracovatelský tým:** Jitka Syslová, SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** kontinuální výuka (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Učební celek je koncipován jako přechodový most mezi úrovní A2+ a stabilní prahovou úrovní B1. Směřuje k upevnění a rozšíření jazykových dovedností žáků tak, aby byli schopni samostatně komunikovat v běžných i méně předvídatelných situacích, porozumět hlavním myšlenkám delších mluvených i psaných textů a vytvářet souvislé ústní i písemné projevy. Důraz je kladen na rozvoj funkční komunikace, schopnost vyjádřit názor, reagovat na podněty a strukturovat sdělení.

Tematické okruhy: personal identity and everyday life, Education and school life, work and career, travel and holidays, health and well-being, media and technology, environment and nature, culture and traditions, shopping and services, Social issues.

Jazykové prostředky: přítomný, minulý a budoucí čas (will, going to), rozšířená slovní zásoba k tématům každodenního života, modální slovesa (can, must, should, might), základní spojovací výrazy (although, because, so, if), otázky a odpovědi v různých časech, předložky místa, času, směru. Základní stupňování přídavných jmen, základní struktura souvětí.

Funkce jazyka: vyjádření názoru a jednoduchého argumentu, popis událostí, zážitků, plánů, vyjádření přání, návrhů, doporučení, shrnutí a parafráze informací, reakce na běžné i nečekané situace, navazování a udržení konverzace, psaní souvislého textu (e-mail, článek, příběh).

Cílová jazyková úroveň dle SERR: B1

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Poslech s porozuměním

Žák rozumí hlavním myšlenkám běžně mluveného projevu o známých i méně známých tématech.

Indikátory:

- Sleduje hlavní linii rozhovoru nebo vyprávění.
- Rozumí informacím v běžných situacích (např. rozhovor v restauraci, školní diskuse).
- Identifikuje postoj mluvčího (např. souhlas, nesouhlas, překvapení).

Čtení s porozuměním

Žák rozumí delším textům, které obsahují běžnou slovní zásobu a jednoduché stylistické prostředky.

Indikátory:

- Rozpozná hlavní myšlenky a podpůrné informace.
- Vyhledá specifické údaje v člancích, e-mailech, brožurách.
- Posoudí účel textu (např. informovat, přesvědčit, pobavit).

Ústní interakce

Žák se aktivně zapojuje do rozhovorů o známých i méně známých tématech.

Indikátory:

- Vyjadřuje názory, preference a pocity.
- Reaguje přiměřeně na složitější otázky.
- Udržuje konverzaci, klade otázky, vyjadřuje nesouhlas či souhlas.

Ústní produkce

Žák samostatně formuluje sdělení o konkrétních i abstraktnějších tématech.

Indikátory:

- Vypráví příběh nebo popisuje událost s časovou posloupností.
- Používá rozmanitější jazykové prostředky (např. spojky, přídavná jména, příslovce).
- Vyjadřuje hypotetické situace nebo přání (např. „I would like to travel to...“).

Písemný projev

Žák píše souvislé texty o známých tématech s přiměřenou jazykovou přesností.

Indikátory:

- Napíše e-mail, dopis, článek nebo příběh.
- Strukturuje text do odstavců, používá vhodné spojovací výrazy.
- Vyjadřuje názory, argumenty a závěry.

Interkulturní kompetence

Žák chápe kulturní rozdíly a dokáže je reflektovat v komunikaci.

Indikátory:

- Porovnává kulturní zvyklosti a hodnoty.
- Reaguje vhodně v různých kulturních kontextech.
- Vyjadřuje respekt a otevřenost vůči odlišnostem.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG jazyková, čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, pracovní, digitální a sociální.

4. Obsah vzdělávání

Tematické okruhy:

Personal Identity and Everyday Life

Cíle: Žák dokáže mluvit o sobě, svých zájmech, každodenním životě a osobních zkušenostech.

Dovednosti: Popis rutiny, vyjádření preferencí, vyprávění o minulých událostech.

Education and School Life

Cíle: Žák komunikuje o školních předmětech, aktivitách a vzdělávacích plánech.

Dovednosti: Diskuse o školních zkušenostech, vyjádření názoru na vzdělávání.

Work and Career

Cíle: Žák používá jazyk k popisu pracovního prostředí, brigád a budoucích ambicí.

Dovednosti: Popis pracovních činností, vyjádření profesních plánů.

Travel and Holidays

Cíle: Žák se orientuje v běžných situacích při cestování a dokáže popsat své zážitky.

Dovednosti: Rezervace, dotazy na cestu, vyprávění o dovolené.

Health and Well-being

Cíle: Žák diskutuje o zdraví, životním stylu a poskytuje jednoduché rady.

Dovednosti: Popis příznaků, doporučení zdravých návyků.

Media and Technology

Cíle: Žák vyjadřuje názory na média, technologie a jejich vliv na život.

Dovednosti: Popis digitálních zařízení, diskuse o sociálních sítích.

Environment and Nature

Cíle: Žák diskutuje o ekologických problémech a přírodních jevech.

Dovednosti: Popis počasí, vyjádření názoru na ochranu přírody.

Culture and Traditions

Cíle: Žák porovnává kulturní zvyklosti a popisuje tradice.

Dovednosti: Vyprávění o svátcích, vyjádření respektu k odlišnostem.

Shopping and Services

Cíle: Žák se orientuje v běžných spotřebitelských situacích.

Dovednosti: Popis produktů, vyjádření přání, řešení jednoduchých problémů.

Social Issues

Cíle: Žák vyjadřuje názory na základní společenská témata.

Dovednosti:

Poslech s porozuměním

- Porozumění hlavním myšlenkám běžně mluveného projevu
- Identifikace postojů a emocí mluvčího
- Reakce na informace z rozhovorů, prezentací, nahrávek

Čtení s porozuměním

- Porozumění delším textům s běžnou slovní zásobou
- Práce s informacemi v článcích, brožurách, e-mailech
- Interpretace významu slov z kontextu

Ústní interakce

- Aktivní zapojení do rozhovorů o známých tématech
- Vyjadřování názorů, pocitů, návrhů
- Reakce na argumenty, vedení konverzace

Ústní produkce

- Vyprávění příběhů, popis událostí a zážitků
- Prezentace témat s logickou strukturou
- Používání rozmanitých jazykových prostředků

Písemný projev

- Tvorba souvislých textů (článek, dopis, e-mail)
- Vyjadřování názorů, argumentace, shrnutí
- Dodržování stylistických a gramatických pravidel

Interkulturní kompetence

- Porovnávání kulturních zvyklostí
- Reakce na kulturní rozdíly v komunikaci
- Respekt k odlišnostem a otevřenost vůči jiným kulturám

5. Vzdělávací strategie

Engage – diskuze na aktuální téma.

Explore – porovnávání médií.

Explain – gramatické rozbory.

Elaborate – tvorba článku nebo podcastu.

Evaluate – peer review a jazykové portfolio.

Didaktické principy

- **Komunikativní přístup:** výuka je zaměřena na praktické použití jazyka.
- **Autentické materiály:** využívání článků, videí, podcastů, rozhovorů.
- **Integrované dovednosti:** kombinace poslechu, čtení, mluvení a psaní v rámci témat.
- **Individualizace:** přizpůsobení úkolů podle úrovně a zájmů žáků.
- **Reflexe a sebehodnocení:** žáci se učí hodnotit vlastní pokrok.

Metody a formy práce

- Práce ve dvojicích a skupinách (interakce, simulace rozhovorů)
- Projektová výuka (např. tvorba prezentace, blogu, plakátu)
- Poslech s následnou diskusí nebo shrnutím
- Čtení s porozuměním a následnou analýzou textu
- Psaní různých typů textů (e-mail, článek, příběh)
- Role-play a scénky pro rozvoj mluveného projevu.

Hodnocení a sebehodnocení

- Průběžné hodnocení formou portfolia
- Sebehodnoticí listy (např. „Can do statements“)
- Krátké testy zaměřené na jednotlivé dovednosti
- Ústní prezentace a písemné práce jako součást hodnocení.

Podpora interkulturní kompetence

- Diskuse o kulturních rozdílech a hodnotách
- Porovnávání tradic, svátků, životního stylu
- Práce s autentickými materiály z různých zemí
- Reflexe vlastních postojů a stereotypů.

Obecné principy

- Smíšené schopnosti: tierované úkoly se stejným cílem, ale různou oporou, volitelné „challenge“ aktivity B1 plus.
- Jistota při mluvení: sentence frames, vizuální nápovědy, příprava ve dvojici před plénem, postupné zvyšování náročnosti.
- Podpora pro slabší: řízené čtení s předvýukou slov, diktáty s volbou slov, nahrávky s přepisy, cílený trénink nepravidelných sloves.
- Rozvoj pro silnější: rozšířená četba, delší monology s vizuální oporou, vedení skupinových úkolů, psaní s rozšířením o spojky a detail.
- Inkluze: jasné instrukce v krocích, časovače, multimodální vstup, možnost alternativního výstupu u projektů.
- Poslech a výslovnost: krátké autentické dialogy, trénink minimálních párů, pravidelné „micro-listening“ s gap-fill.

- Domácí práce: 10–15 minut denně, střídání slovní zásoby, čtení s otázkami, krátké psaní a poslech s přepisem. Spaced repetition, vlastní sady slov a týdenní minitest.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; - jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev); - exit tickets, mini-checky slovní zásoby, peer feedback u mluvení a psaní; - účast v diskusích.	100	jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní samostatná/skupinová prezentace, simulovaný rozhovor, aktivní účast	100	kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování: Word Chain, Two Truths and a Lie, Find Someone Who...

Falla, T.; Davies, P. A. *Solutions Elementary* (CZEch Edition). 3rd ed. Oxford: Oxford University Press.

Eales, F.; Oakes, S. *Speakout Elementary*. 3rd ed. London: Pearson.

Murphy, R. *Essential Grammar in Use*. 4th ed. Cambridge: Cambridge University Press.

McCarthy, M.; O'Dell, F. *English Vocabulary in Use: Elementary*. Cambridge: Cambridge University Press.

Baker, A. *Tree or Three? An Elementary Pronunciation Course*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press.

Spencer, D. *Gateway A2*. 2nd ed. Oxford: Macmillan Education.

Spencer, D. *Gateway to the World A2*. Oxford: Macmillan Education.

Vlastní doplňkové materiály.

Krátké videoklipy, články z BBC Learning English – English at the Movies

British Council. LearnEnglish / LearnEnglish Teens. London: British Council. Dostupné z: <https://learnenglish.britishcouncil.org>
BBC Learning English. London: BBC. Dostupné z: <https://www.bbc.co.uk/learningenglish>
English Listening Online. Dostupné z: <https://ello.org>
Quizlet, Inc. Quizlet. Dostupné z: <https://quizlet.com>
Duolingo, Inc. Duolingo. Dostupné z: <https://www.duolingo.com>
Zjednodušená četba (*Oxford Bookworms Stage 2*)

4. Poznámky

Modul je součástí systematické jazykové výuky vedoucí k dosažení úrovně B1+.

Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk

Anglický jazyk B1+ (IV. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Anglický jazyk B1+

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Anglický jazyk B1+, 4. ročník – 16 hodin

5. Platnost: 01. 09. 2025 Zpracovatelský tým: Jitka Syslová, SPŠS a JŠ Kolín

6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV

Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Vyučovací jednotka pro 4. ročník střední školy je zaměřena na upevnění a rozšíření jazykových kompetencí na úrovni B1+, s cílem připravit žáky na maturitní zkoušku a praktické využití angličtiny v akademickém i profesním prostředí. Žáci jsou vedeni k samostatnému vyjadřování komplexnějších myšlenek, argumentaci, porozumění autentickým textům a efektivní interakci v různých komunikačních situacích. Důraz je kladen na funkční jazyk, přesnost, plynulost a schopnost adaptace na různé jazykové kontexty.

Tematické okruhy: studium a budoucí kariéra, média, reklama a manipulace, věda, technika a inovace, globální problémy a udržitelnost, kulturní rozdíly a mezikulturní komunikace, životní styl a hodnoty, literatura, film a umění, práce s informacemi a kritické myšlení.

Jazykové prostředky: komplexní časové struktury (past perfect, future continuous), podmínkové věty (1., 2., 3. typ), nepřímá řeč, frázová slovesa a idiomy, rozšířená spojovací výrazy (however, therefore, in spite of), slovní zásoba k abstraktním tématům, stylistické prostředky pro formální a neformální komunikaci.

Funkce jazyka: vyjádření a obhajoba názoru, argumentace a diskuse, shrnutí a interpretace informací, psaní formálních textů (žádost, motivační dopis, článek), reakce na komplexní podněty, vyprávění s důrazem na strukturu a jazykovou přesnost, provádění, hodnocení, doporučování.

Cílová jazyková úroveň dle SERR: B1

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Poslech s porozuměním

Žák rozumí hlavním myšlenkám běžně mluveného projevu o známých i méně známých tématech, včetně abstraktnějších sdělení.

Indikátory:

- Sleduje logickou strukturu rozhovoru nebo prezentace.
- Rozumí postojům, emocím a záměrům mluvčího.
- Zvládá porozumět delším nahrávkám s běžnou slovní zásobou.

Čtení s porozuměním

Žák rozumí různorodým textům, včetně názorových článků, blogů nebo osobní korespondence.

Indikátory:

- Identifikuje hlavní myšlenky, argumenty a podpůrné informace.
- Rozpozná autorův postoj nebo účel textu.
- Dokáže interpretovat význam neznámých slov z kontextu.

Ústní interakce

Žák se aktivně zapojuje do rozhovorů o konkrétních i abstraktních tématech, vyjadřuje názory a reaguje na argumenty.

Indikátory:

- Vyjadřuje vlastní názor a obhajuje jej.
- Reaguje na složitější otázky, nesouhlasí zdvořile, navrhuje řešení.
- Udržuje plynulou konverzaci s přirozenými přechody mezi tématy.

Ústní produkce

Žák samostatně formuluje sdělení o komplexnějších tématech, strukturuje své myšlenky a používá rozmanité jazykové prostředky.

Indikátory:

- Prezentuje téma s úvodem, hlavní částí a závěrem.
- Používá vhodné jazykové prostředky pro vyjádření příčin, důsledků, hypotéz.
- Vypráví příběh nebo popisuje událost s důrazem na detaily a souvislosti.

Písemný projev

Žák píše souvislé texty o známých i abstraktních tématech, vyjadřuje názory, argumenty a závěry.

Indikátory:

- Napíše strukturovaný text (např. článek, esej, formální e-mail).
- Používá rozmanité spojovací výrazy a jazykové prostředky.
- Vyjadřuje postoje, hodnotí situace, navrhuje řešení.

Interkulturní kompetence

Žák chápe kulturní rozdíly a dokáže je reflektovat v komunikaci i v psaném projevu.

Indikátory:

- Porovnává kulturní zvyklosti a hodnoty s respektem k odlišnostem.
- Reaguje vhodně v různých kulturních kontextech.
- Vyjadřuje otevřenost vůči jiným způsobům života a komunikace.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG jazyková, čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, pracovní, digitální a sociální.

4. Obsah vzdělávání

Tematické okruhy

Personal Identity and Aspirations

Cíle: Žák dokáže mluvit o svých hodnotách, cílech, snech a životních plánech.

Dovednosti: Vyjadřování ambicí, popis budoucnosti, používání podmínkových vět.

Education and Future Studies

Cíle: Žák diskutuje o možnostech dalšího vzdělávání, výběru oboru a studijních příležitostech.

Dovednosti: Argumentace, porovnávání možností, vyjádření preferencí.

Work and Employment

Cíle: Žák komunikuje o pracovních zkušenostech, pracovním trhu a kariérních plánech.

Dovednosti: Popis pracovních pozic, psaní životopisu, vedení rozhovoru o zaměstnání.

Travel and Cultural Exchange

Cíle: Žák se orientuje v komplexnějších situacích při cestování a dokáže porovnat kulturní rozdíly.

Dovednosti: Vyprávění o zážitcích, řešení problémů, vyjádření názoru na kulturní odlišnosti.

Health, Lifestyle and Society

Cíle: Žák diskutuje o zdraví, životním stylu a společenských dopadech životních voleb.

Dovednosti: Vyjádření názoru, doporučení, používání modálních sloves.

Media, Technology and Communication

Cíle: Žák analyzuje vliv médií a technologií na společnost a osobní život.

Dovednosti: Vyjádření postojů, porovnávání výhod a nevýhod, práce s odbornější slovní zásobou.

Environment and Global Challenges

Cíle: Žák diskutuje o globálních problémech a navrhuje řešení.

Dovednosti: Argumentace, vyjádření obav, návrhy řešení, práce s fakty.

Culture, Art and Identity

Cíle: Žák reflektuje kulturní hodnoty, umění a jejich vliv na společnost.

Dovednosti: Popis kulturních jevů, vyjádření názoru, porovnávání tradic.

Consumerism and Ethics

Cíle: Žák diskutuje o spotřebitelském chování, reklamě a etických otázkách.

Dovednosti: Kritické myšlení, vyjádření postoje, práce s argumenty.

Current Affairs and Social Issues

Cíle: Žák se vyjadřuje k aktuálním událostem a společenským tématům.

Dovednosti: Diskuse, shrnutí informací, vyjádření souhlasu/nesouhlasu, používání složitějších jazykových struktur.

Rozvíjené dovednosti

Poslech s porozuměním

- Porozumění hlavním myšlenkám v běžných konverzacích, telefonátech, rozhovorech a přednáškách.
- Identifikace konkrétních informací v autentických nahrávkách (např. zprávy, rozhovory, oznámení).
- Rozpoznání postojů, emocí a záměrů mluvčího.
- Předvídání obsahu na základě kontextu a tónu.

Čtení s porozuměním

- Porozumění článkům, e-mailům, recenzím, blogům a informačním textům.
- Vyhledávání specifických informací v delších textech.
- Rozpoznání struktury textu a logických vztahů (např. příčina–následek).
- Interpretace názorů, postojů a implicitních významů.

Ústní interakce

- Aktivní účast v rozhovorech o známých tématech (škola, práce, cestování).
- Vyjadřování názorů, souhlasu/nesouhlasu, návrhů a řešení problémů.
- Reakce na neočekávané situace (např. změna plánu, nedorozumění).
- Používání vhodných komunikačních strategií (např. žádost o zopakování, potvrzení porozumění).

Ústní produkce

- Souvislé vyjadřování o osobních zkušenostech, plánech, názorech.
- Popis událostí, míst, lidí a procesů.
- Prezentace vlastního názoru s jednoduchou argumentací.
- Používání spojovacích výrazů pro logickou strukturu projevu.

Písemný projev

- Tvorba e-mailů, zpráv, krátkých článků, recenzí a příběhů.
- Vyjadřování názorů a návrhů v písemné formě.
- Používání vhodného stylu (formální vs. neformální).
- Dodržování základní struktury textu (úvod, hlavní část, závěr).

Interkulturní kompetence

- Porozumění kulturním rozdílům v komunikaci (verbální i neverbální).
- Respektování odlišných hodnot, tradic a způsobů chování.
- Vyjadřování tolerance, empatie a otevřenosti vůči jiným kulturám.
- Reflexe vlastních kulturních postojů a stereotypů.

5. Vzdělávací strategie

Engage – analýza zpráv a přednášek.

Explore – řešerše a skupinové úkoly.

Explain – jazykové struktury ve formálním projevu.

Elaborate – prezentace + esej.

Evaluate – simulace maturity, jazykové portfolio.

Didaktické principy

- Komunikativní přístup: důraz na smysluplnou komunikaci, interakci a řešení reálných situací.
- Autentické materiály: práce s články, videi, podcasty, TED Talks, blogy, e-maily.
- Tematická výuka: propojení jazykových dovedností s aktuálními tématy (např. média, společnost, budoucnost).
- Reflexe a sebehodnocení: žáci sledují vlastní pokrok pomocí „can-do“ výroků a portfolio.
- Digitální gramotnost: využití online nástrojů, blogů, prezentací, interaktivních cvičení.

Metody a formy práce

- Debaty, diskusní kruhy, simulace rozhovorů.
- Projektová výuka (např. tvorba blogu, podcastu, prezentace).
- Poslech s následnou analýzou a interpretací.
- Čtení s porozuměním a kritickým hodnocením textu.
- Psaní různých typů textů (formální e-mail, článek, esej, recenze).
- Role-play, scénky, prezentace.

Hodnocení a sebehodnocení

- Průběžné hodnocení formou portfolio a jazykových deníků.
- Sebehodnoticí listy podle „can-do“ výroků (CEFR).
- Ústní prezentace, písemné práce, projektové výstupy.
- Formativní zpětná vazba (učitel–žák, vrstevnická).

Podpora interkulturní kompetence

- Porovnávání kulturních hodnot, tradic, způsobů komunikace.
- Diskuse o globálních tématech a společenských výzvách.
- Práce s materiály z různých kulturních prostředí.
- Reflexe vlastních postojů, stereotypů a kulturní identity.

Obecné principy

- Smíšené schopnosti: tierované úkoly se stejným cílem, ale různou oporou, volitelné „challenge“ aktivity A2 plus.
- Jistota při mluvení: sentence frames, vizuální nápovědy, příprava ve dvojici před plénem, postupné zvyšování náročnosti.
- Podpora pro slabší: řízené čtení s předvýukou slov, diktáty s volbou slov, nahrávky s přepisem, cílený trénink nepravidelných sloves.
- Rozvoj pro silnější: rozšířená četba, delší monology s vizuální oporou, vedení skupinových úkolů, psaní s rozšířením o spojky a detail.
- Inkluze: jasné instrukce v krocích, časovače, multimodální vstup, možnost alternativního výstupu u projektů.
- Poslech a výslovnost: krátké autentické dialogy, trénink minimálních párů, pravidelné „micro-listening“ s gap-fill.
- Domácí práce: 10–15 minut denně, střídání slovní zásoby, čtení s otázkami, krátké psaní a poslech s přepisem. Spaced repetition, vlastní sady slov a týdenní minitest.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; • jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev); • exit tickets, mini-checky slovní zásoby, peer feedback u mluvení a psaní; • účast v diskusích.	100	• jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní • samostatná/skupinová prezentace, simulovaný rozhovor, aktivní účast	100	• kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %
Reflexe • zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování: Word Chain, Two Truths and a Lie, Find Someone Who...

Falla, T.; Davies, P. A. *Solutions Elementary* (CZEch Edition). 3rd ed. Oxford: Oxford University Press.

Eales, F.; Oakes, S. *Speakout Elementary*. 3rd ed. London: Pearson.

Murphy, R. *Essential Grammar in Use*. 4th ed. Cambridge: Cambridge University Press.

McCarthy, M.; O'Dell, F. *English Vocabulary in Use: Elementary*. Cambridge: Cambridge University Press.

Baker, A. *Tree or Three? An Elementary Pronunciation Course*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press.

Spencer, D. *Gateway A2*. 2nd ed. Oxford: Macmillan Education.

Spencer, D. *Gateway to the World A2*. Oxford: Macmillan Education.

Vlastní doplňkové materiály.

Krátké videoklipy, články z BBC Learning English – English at the Movies

British Council. LearnEnglish / LearnEnglish Teens. London: British Council. Dostupné z: <https://learnenglish.britishcouncil.org>

BBC Learning English. London: BBC. Dostupné z: <https://www.bbc.co.uk/learningenglish>

English Listening Online. Dostupné z: <https://ello.org>

Quizlet, Inc. Quizlet. Dostupné z: <https://quizlet.com>

Duolingo, Inc. Duolingo. Dostupné z: <https://www.duolingo.com>

Zjednodušená četba (*Oxford Bookworms Stage 2*)

4. Poznámky

Modul je součástí systematické jazykové výuky vedoucí k dosažení úrovně B1+.

Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk

The World About Us (I., II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: The World About Us I., II. ročník

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovacích jednotek: vzdělávací modul

4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

The World About Us I / 1. ročník – 8 hodin

The World About Us II / 2. ročník – 8 hodin

5. Platnost: 01. 09. 2025 **Zpracovatelský tým:** Jitka Maříková Tůmová, NPI

6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV

Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka 2 hod (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Vzdělávací modul je zaměřen na rozvoj jazykových dovedností prostřednictvím témat spojených s okolním světem. Žáci se seznámí s různými aspekty každodenního života, přírody, kultury a společnosti. Hlavním cílem je rozšíření slovní zásoby, zlepšení komunikačních dovedností, prohloubení porozumění psaným i mluveným textům a vyjádření vlastního názoru. Modul rovněž podporuje aktivní zapojení žáků prostřednictvím diskusí, projektových úkolů a praktických cvičení, které posilují jejich jazykové dovednosti v reálných kontextech.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Rozumí souvislým projevům a diskusím pronášeným standardním jazykem

- rozumí konkrétním informacím v promluvách a rozhovorech, kde se používá standardní jazyk, a to jak v osobní komunikaci, tak při poslechu veřejných a odborných sdělení;
- porozumí klíčovým bodům rozhovorů na téma z oblasti jeho zájmu, ve kterých se střídají různí mluvčí;
- porozumí jasně a srozumitelně vedeným diskusím o tématech z oblasti jeho zájmů, porozumí různým argumentům a názorům druhých, aniž by potřeboval zpomalení nebo další vysvětlení.

Rozumí jednoduchým popisům událostí a jasně vyjádřeným postojům a názorům, které jsou podány standardním jazykem

- porozumí jednoduchému popisu událostí nebo situací, které se týkají každodenního života a jeho zájmů;
- sleduje základní události v příběhu nebo zprávě, pokud je podána jasně a stručně;
- rozumí základním názorům na jednoduchá témata, jako jsou oblíbené filmy, knihy, nebo aktivity.

Vyjadřuje se poměrně plynule v ústním projevu

- používá jednoduché kompenzační strategie k udržení komunikace.

Zapojí se do běžné formální diskuse týkající se známého tématu, která je vedena ve srozumitelném spisovném jazyce, a ve které se jedná o výměnu informací, přijímání pokynů nebo o řešení problémů praktického rázu

- předá jednoduché faktografické informace a požádá o podrobnější informace;
- požádá o podrobné orientační pokyny a podobným pokynům porozumí;
- vede rozhovor, kde požaduje detailní informace a ověřuje si, zda správně rozumí.

Zapojí se do diskuse a shrne nebo zprostředkuje myšlenky jiných účastníků skupiny, aby zajistil, že každý porozumí hlavním bodům a cíli úkolu

- zapojí se jednoduché diskuse o jemu blízkých tématech, nabízí kompromisy a hledá řešení, která by vyhovovala všem účastníkům;
- navrhne jednoduchá řešení problému v rámci skupinové diskuse;
- přizpůsobí písemné i mluvené vyjádření podle potřeb a jazykové úrovně příjemce, například – zjednodušením textu nebo vynecháním odborných výrazů.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská;
- KK komunikační, k občanství a udržitelnosti, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Modul je koncipován tak, aby pomohl žákům rozšířit jejich jazykové dovednosti a slovní zásobu související s okolním světem. Zaměřuje se na porozumění i produkci jednoduchých textů a komunikaci na běžná témata spojená s přírodou, společností a kulturou:

Příroda a životní prostředí

- Popis krajiny (hory, řeky, moře, lesy, města vs. venkov)
- Roční období a počasí (základní slovní zásoba, vliv počasí na život)
- Životní prostředí a ekologie (znečištění, třídění odpadu, ochrana přírody)
- Zvířata a rostliny (popis, základní ekosystémy, ohrožené druhy)

Každodenní život a komunita

- Města a vesnice (výhody a nevýhody, doprava, služby)

• Bydlení a sousedství (typy domů, zařízení domácnosti, sousedské vztahy) • Společenské události a tradice (svátky, festivaly, rodinné oslavy) <i>Multikulturní svět a cestování</i> • Základní informace o různých zemích (geografie, zvyky, kuchyně) • Cestování a turistika (doprava, ubytování, popis zážitků) • Jak se chovat v cizí zemi (základní pravidla a zdvořilostní fráze) <i>Média a technologie v každodenním životě</i> • Internet, sociální sítě a jejich vliv • Televize, rádio, noviny – základní porozumění mediálním obsahům • Mobilní aplikace a jejich využití při cestování a učení se jazyků <i>Základní globální problémy a řešení</i> • Klimatická změna a její dopady • Ochrana přírody – co může jednotlivec udělat • Základní aspekty udržitelného rozvoje			
5. Vzdělávací strategie Základní vzdělávací strategií pro každé z uvedených témat vzdělávacího modulu je komunikativní přístup, který zahrnuje: • sledování/ vyslechnutí nahrávek (video/ podcasty); • práce s jednoduchými texty z médií (články, zprávy); • hledání informací v autentických materiálech (interaktivní mapy a aplikace – využití Google Earth, Duolingo, online kvízů k objevování světa); • praktické úkoly, simulace reálných situací (např. plánování výletu, psaní itineráře, rezervace ubytování, popis místa); • hraní rolí (např. turistický průvodce, zákazník v hotelu, rozhovor s místním obyvatelem) • dialogy/ diskuse zaměřené na sdílení zkušeností a názorů; • skupinové projekty – žáci vytvářejí společné texty, prezentace, plakáty, letáky...; • minivýzkumy – žáci hledají a navrhuji řešení problémů v rámci uvedených témat.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100		60 %
• řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; krátká esej; účast v diskusích		• jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	
Sumativní	100		30 %
• samostatná/skupinová prezentace, simulovaný rozhovor		• kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	
Reflexe	100		10 %
• zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Council of Europe. (2001). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment* (1st ed.). Cambridge University Press. ISBN: HB 0521803136 - PB 0521005310 [online] Citováno 11. 7. 2022 z <https://rm.coe.int/1680459f97>

Council of Europe. (2018). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, assessment: Companion volume*. ISBN 978-92-871-8621-8. [online] Citováno 11. 7. 2022 z <https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors-2018/1680787989>

BBC Learning English (www.bbc.co.uk/learningenglish). Aktuální zprávy, články a poslechy s aktivitami.

National Geographic Learning (www.ngliffe.com), Materiály zaměřené na globální témata, přírodu, kulturu a cestování.

učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk

Everyday Life in English-Speaking Countries (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Everyday Life in English-Speaking Countries

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovacích jednotek: vzdělávací modul

4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Everyday Life in English Speaking Countries/1. ročník – 8 hodin

5. Platnost: 01. 09. 2025 **Zpracovatelský tým:** Jitka Syslová, SPŠS a JŠ Kolín

6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV

Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka 1 hod (případně více) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul se zaměřuje na každodenní život a kulturní specifika anglicky mluvících zemí. Žáci porovnávají realitu života v ČR a v zemích jako Velká Británie, USA, Kanada a Austrálie. Rozvíjejí jazykové dovednosti skrze autentické materiály, diskuse a krátké prezentace.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Žák popíše životní styl v různých anglicky mluvících zemích, identifikuje kulturní rozdíly, použije přítomný čas prostý i průběhový ve správném kontextu, napíše jednoduchý informativní text a prezentuje informace z rešerše.

Rozumí souvislým projevům a diskusím pronášeným standardním jazykem

- rozumí konkrétním informacím v promluvách a rozhovorech, kde se používá standardní jazyk, a to jak v osobní komunikaci, tak při poslechu veřejných a odborných sdělení;
- porozumí klíčovým bodům rozhovorů na téma z oblasti jeho zájmu, ve kterých se střídají různí mluvčí;
- porozumí jasně a srozumitelně vedeným diskusím o tématech z oblasti jeho zájmů, porozumí různým argumentům a názorům druhých, aniž by potřeboval zpomalení nebo další vysvětlení.

Rozumí jednoduchým popisům událostí a jasně vyjádřeným postojům a názorům, které jsou podány standardním jazykem

- porozumí jednoduchému popisu událostí nebo situací, které se týkají každodenního života a jeho zájmů;
- sleduje základní události v příběhu nebo zprávě, pokud je podána jasně a stručně;
- rozumí základním názorům na jednoduchá témata, jako jsou oblíbené filmy, knihy, nebo aktivity.

Vyjadřuje se poměrně plynule v ústním projevu

- používá jednoduché kompenzační strategie k udržení komunikace.

Zapojí se do běžné formální diskuse týkající se známého tématu, která je vedena ve srozumitelném spisovném jazyce, a ve které se jedná o výměnu informací, přijímání pokynů nebo o řešení problémů praktického rázu

- předá jednoduché faktografické informace a požádá o podrobnější informace;
- požádá o podrobné orientační pokyny a podobným pokynům porozumí;
- vede rozhovor, kde požaduje detailní informace a ověřuje si, zda správně rozumí.

Zapojí se do diskuse a shrne nebo zprostředkuje myšlenky jiných účastníků skupiny, aby zajistil, že každý porozumí hlavním bodům a cíli úkolu

- zapojí se do jednoduché diskuse o jemu blízkých tématech, nabízí kompromisy a hledá řešení, která by vyhovovala všem účastníkům;
- navrhne jednoduchá řešení problému v rámci skupinové diskuse;
- přizpůsobí písemné i mluvené vyjádření podle potřeb a jazykové úrovně příjemce, například – zjednodušením textu nebo vynecháním odborných výrazů.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a jazyková;
- KK komunikační, k občanství, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Tento modul je zaměřen na rozvoj jazykových dovedností prostřednictvím témat každodenního života v anglicky mluvících zemích. Cílem je nejen osvojit si základní jazykové prostředky, ale také porozumět kulturním rozdílům, zvyklostem a běžným situacím, se kterými se žáci mohou setkat při cestování, studiu nebo komunikaci s rodilými mluvčími.

Modul podporuje:

- praktické využití angličtiny v běžných situacích
- rozvoj interkulturního povědomí
- motivaci k dalšímu jazykovému rozvoji
- propojení jazykového vzdělávání s reálným světem

Tematické okruhy modulu

Školní život

- Rozvrh hodin, školní předměty
- Porovnání školních systémů (např. USA vs. UK vs. ČR)
- Školní uniformy, pravidla, mimoškolní aktivity
- Slovní zásoba: classroom objects, subjects, timetable, school rules

Stravování a stolování

- Typická jídla v anglicky mluvících zemích
- Denní režim stravování (breakfast, lunch, dinner)
- Fast food vs. home-cooked meals
- Slovní zásoba: food items, meals, ordering in a restaurant

Volný čas a zájmy

- Sporty, koníčky, populární aktivity
- Televize, hudba, filmy, sociální média
- Slovní zásoba: hobbies, leisure activities, likes/dislikes

Rodina a bydlení

- Typické složení rodiny
- Bydlení – typy domů, pokoje, zařízení
- Slovní zásoba: family members, house vocabulary, daily routines

Svátky a tradice

- Vánoce, Halloween, Thanksgiving, Guy Fawkes Day
- Kulturní rozdíly ve slavení svátků
- Slovní zásoba: holiday names, customs, celebrations

Cestování a doprava

- Základní orientace ve městě
- Dopravní prostředky, plánování cesty
- Slovní zásoba: transport, directions, travel phrases

Nakupování a služby

- Typy obchodů, nakupování potravin, oblečení
- Základní fráze při nakupování
- Slovní zásoba: shop names, clothes, prices, asking for help

Komunikace a společenské chování

- Pozdravy, představování, zdvořilostní fráze
- Základy telefonování, psaní zpráv
- Slovní zásoba: greetings, introductions, polite expressions

5. Vzdělávací strategie

Engage – autentická videa, obrázky, ankety.

Explore – řešerše, práce ve skupinách, čtení textů.

Explain – jazykové vstupy (gramatika, slovní zásoba), řízená diskuse.

Elaborate – prezentace na zvolené téma, tvorba plakátu nebo infografiky.

Evaluate – sebehodnocení, zpětná vazba učitele, jazykové portfolio.

Základní vzdělávací strategií pro každé z uvedených témat vzdělávacího modulu je komunikativní přístup, který zahrnuje:

- sledování/ vyslechnutí nahrávek (video/ podcasty);
- práce s jednoduchými texty z médií (články, zprávy);
- hledání informací v autentických materiálech (interaktivní mapy a aplikace – využití Google Earth, Duolingo, online kvízů k objevování světa);

- praktické úkoly, simulace reálných situací (např. plánování výletu, psaní itineráře, rezervace ubytování, popis místa);
- hraní rolí (např. turistický průvodce, zákazník v hotelu, rozhovor s místním obyvatelem)
- dialogy/ diskuse zaměřené na sdílení zkušeností a názorů;
- skupinové projekty – žáci vytvářejí společné texty, prezentace, plakáty, letáky...;
- minivýzkumy – žáci hledají a navrhuji řešení problémů v rámci uvedených témat.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; krátká esej; účast v diskusích	100	• jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní • samostatná/skupinová prezentace, simulovaný rozhovor	100	• kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %
Reflexe • zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

[Help for English](#) – portál zaměřený na výuku angličtiny. Nabízí články o realitách anglicky mluvících zemí, gramatická cvičení, poslechy, interaktivní testy a pracovní listy.

[British Council](#) – Oficiální stránka British Council nabízí přehled jazykových úrovní podle CEFR, včetně úrovně A2. Obsahuje také výukové materiály, videa a interaktivní aktivity.

[Wordwall](#) – A2 Speaking Cards, Interaktivní nástroj pro tvorbu konverzačních aktivit. Obsahuje hotové sady kartiček pro úroveň A2, které lze upravovat a sdílet.

[The English Hub for Refugees – Daily Routines and Plans](#) – Kompletní výukové lekce pro úroveň A2 zaměřené na každodenní život. Obsahuje pracovní listy, poslechy, flashcards a konverzační aktivity.

[Fluentbe](#) – Blogový článek s přehledem úrovní A1–C2 včetně popisu schopností na úrovni A2. Vhodné pro učitele při plánování výstupů.

BBC Learning English (www.bbc.co.uk/learningenglish). Aktuální zprávy, články a poslechy s aktivitami.

National Geographic Learning (www.nglilife.com), Materiály zaměřené na globální témata, přírodu, kulturu a cestování.

www.islcollective.com – pracovní listy ke kulturám
učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

4. Poznámky

Modul navazuje na základní jazykovou výuku a slouží k rozšíření obzoru žáků o realitách anglicky mluvících zemí.

Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk

Geography of English-Speaking Countries (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Geography of English-Speaking Countries

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovacích jednotek: vzdělávací modul

4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Geography of English Speaking-Countries /2. ročník – 8 hodin

5. Platnost: 01. 09. 2025 **Zpracovatelský tým:** Jitka Syslová, SPŠS a JŠ Kolín

6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV

Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka 1 hod (případně více) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul rozvíjí komunikační dovednosti žáků na jazykové úrovni A2+ prostřednictvím témat zaměřených na geografii a realit anglicky mluvících zemí. Cílem je rozšíření slovní zásoby, porozumění autentickým textům a poslechům, upevnění psaní a ústního projevu v rámci vymezených témat. Důraz je kladen na propojení jazykového vzdělávání s reálným obsahem a mezipředmětové vztahy.

Cílová jazyková úroveň dle SERR: A2+.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Čtení (A2+): porozumí kratším populárně naučným textům o zeměpisu a kultuře; vyhledá konkrétní informace.

Poslech (A2+): rozumí základním informacím z poslechu doplněného vizuální oporou (např. mapa, video).

Psaní (A2+): sestaví krátký informační text (např. popis města, státu, přírodního útvaru).

Mluvení (A2+): popíše vybrané zeměpisné či kulturní místo, prezentuje základní fakta, reaguje na otázky.

Rozumí souvislým projevům a diskusím pronášeným standardním jazykem

- rozumí konkrétním informacím v promluvách a rozhovorech, kde se používá standardní jazyk, a to jak v osobní komunikaci, tak při poslechu veřejných a odborných sdělení;
- porozumí klíčovým bodům rozhovorů na téma z oblasti jeho zájmu, ve kterých se střídají různí mluvčí;
- porozumí jasně a srozumitelně vedeným diskusím o tématech z oblasti jeho zájmů, porozumí různým argumentům a názorům druhých, aniž by potřeboval zpomalení nebo další vysvětlení.

Rozumí jednoduchým popisům událostí a jasně vyjádřeným postojům a názorům, které jsou podány standardním jazykem

- porozumí jednoduchému popisu událostí nebo situací, které se týkají každodenního života a jeho zájmů;
- sleduje základní události v příběhu nebo zprávě, pokud je podána jasně a stručně;
- rozumí základním názorům na jednoduchá témata, jako jsou oblíbené filmy, knihy, nebo aktivity.

Vyjadřuje se poměrně plynule v ústním projevu

- používá jednoduché kompenzační strategie k udržení komunikace.

Zapojí se do běžné formální diskuse týkající se známého tématu, která je vedena ve srozumitelném spisovném jazyce, a ve které se jedná o výměnu informací, přijímání pokynů nebo o řešení problémů praktického rázu

- předá jednoduché faktografické informace a požádá o podrobnější informace;
- požádá o podrobné orientační pokyny a podobným pokynům porozumí;
- vede rozhovor, kde požaduje detailní informace a ověřuje si, zda správně rozumí.

Zapojí se do diskuse a shrne nebo zprostředkuje myšlenky jiných účastníků skupiny, aby zajistil, že každý porozumí hlavním bodům a cíli úkolu

- zapojí se do jednoduché diskuse o jemu blízkých tématech, nabízí kompromisy a hledá řešení, která by vyhovovala všem účastníkům;
- navrhne jednoduchá řešení problému v rámci skupinové diskuse;
- přizpůsobí písemné i mluvené vyjádření podle potřeb a jazykové úrovně příjemce, například – zjednodušením textu nebo vynecháním odborných výrazů.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská, jazyková, environmentální;
- KK komunikační, k občanství, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Modul „Geography of English-Speaking Countries“ seznamuje žáky s základními geografickými, kulturními a společenskými reáliemi zemí, kde se mluví anglicky. Využívá jazykové dovednosti na úrovni A2+ k rozvoji interkulturního povědomí, porozumění textům a schopnosti komunikovat o reálných tématech.

Modul podporuje:

- Rozvoj jazykových dovedností (čtení, poslech, mluvení, psaní) na základě autentických materiálů.
- Interkulturní kompetence – porovnávání života v různých zemích, respekt k odlišnostem.
- Základní geografické znalosti – orientace na mapě, poznávání přírodních a kulturních památek.
- Kritické myšlení – práce s informacemi, porovnávání, vyvozování závěrů.
- Tvorbu vlastních výstupů – prezentací, popisů, krátkých textů
- Projektové a týmové učení – tvorba prezentací, plakátů, map, kvízů.

Tematické okruhy modulu

Anglicky mluvící země – přehled

- Seznámení s hlavními zeměmi, kde se mluví anglicky, jejich lokalizace na mapě, hlavní města, vlajky, základní fakta.
- Slovní zásoba: country, capital city, flag, continent, population, language, official, region

Velká Británie a Irsko

- Rozdělení Spojeného království, přírodní útvary, města, kulturní rozdíly mezi UK a Irskem.

- Slovní zásoba: island, river, mountain, hill, coast, castle, pound, euro, monarchy, tradition
Spojené státy americké
- Rozdělení na státy, významné přírodní a kulturní památky, města, národní parky.
- Slovní zásoba: state, national park, monument, desert, canyon, skyscraper, highway, president, dollar
- Kanada*
- Provinční rozdělení, přírodní bohatství, města, dvojjazyčnost.
- Slovní zásoba: province, forest, lake, wildlife, bilingual, maple leaf, French, English, cold, nature
- Austrálie a Oceánie*
- Geografie kontinentu, klima, domorodé kultury, přírodní zajímavosti.
- Slovní zásoba: outback, reef, Aboriginal, kangaroo, desert, beach, coral, Sydney, Melbourne, hot
- Nový Zéland*
- Severní a Jižní ostrov, přírodní krásy, maorská kultura.
- Slovní zásoba: volcano, fjord, Maori, haka, kiwi, island, mountain, lake, culture, green
- Jihoafrická republika*
- Pestrá krajina, multikulturní společnost, města, příroda.
- Slovní zásoba: savanna, mountain range, ethnic, wildlife, Cape Town, Johannesburg, diversity, safari
- Porovnávání zemí*
- Porovnávání geografických a kulturních prvků – klima, příroda, města, způsob života.
- Slovní zásoba: bigger than, smaller than, different from, similar to, climate, culture, compare, contrast

5. Vzdělávací strategie

Engage – motivační videa a obrázky (BBC Earth, Geography Now).

Explore – práce s mapami a texty, párové aktivity.

Explain – řízená gramatická výuka v kontextu.

Elaborate – projekt/plakát o zemi či regionu.

Evaluate – prezentace, sebehodnocení, krátký test.

Základní vzdělávací strategií pro každé z uvedených témat vzdělávacího modulu je komunikativní přístup, který zahrnuje:

- sledování/ vyslechnutí nahrávek (video/ podcasty);
- práce s jednoduchými texty z médií (články, zprávy);
- hledání informací v autentických materiálech (interaktivní mapy a aplikace – využití Google Earth, Duolingo, online kvízů k objevování světa);
- praktické úkoly, simulace reálných situací (např. plánování výletu, psaní itineráře, rezervace ubytování, popis místa);
- hraní rolí (např. turistický průvodce, zákazník v hotelu, rozhovor s místním obyvatelem)
- dialogy/ diskuse zaměřené na sdílení zkušeností a názorů;
- skupinové projekty – žáci vytvářejí společné texty, prezentace, plakáty, letáky...;
- minivýzkumy – žáci hledají a navrhuji řešení problémů v rámci uvedených témat.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha

Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; krátká esej; účast v diskusích	100	• jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní • samostatná/skupinová prezentace, simulovaný rozhovor	100	• kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %
Reflexe • zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Bonnett, A. – Unruly Places: Lost Spaces, Secret Cities, and Other Inscrutable Geographies – fascinující pohled na neobvyklá místa světa, vhodné pro inspiraci při výuce reálií

Bryson, B. – The Road to Little Dribbling – cestopis po Británii s humorem, lze využít pro ukázky kulturních rozdílů

Crane, N. – The Making of the British Landscape – vývoj britské krajiny od doby ledové po současnost

[Help for English](#) – portál zaměřený na výuku angličtiny. Nabízí články o reáliích anglicky mluvících zemí, gramatická cvičení, poslechy, interaktivní testy a pracovní listy.

[British Council](#) – Oficiální stránka British Council nabízí přehled jazykových úrovní podle CEFR, včetně úrovně A2. Obsahuje také výukové materiály, videa a interaktivní aktivity.

[Wordwall](#) – A2 Speaking Cards, Interaktivní nástroj pro tvorbu konverzačních aktivit. Obsahuje hotové sady kartiček pro úroveň A2, které lze upravovat a sdílet.

[The English Hub for Refugees – Daily Routines and Plans](#) – Kompletní výukové lekce pro úroveň A2 zaměřené na každodenní život. Obsahuje pracovní listy, poslechy, flashcards a konverzační aktivity.

[Fluentbe](#) – Blogový článek s přehledem úrovní A1–C2 včetně popisu schopností na úrovni A2. Vhodné pro učitele při plánování výstupů.

BBC Learning English (www.bbc.co.uk/learningenglish). Aktuální zprávy, články a poslechy s aktivitami.

National Geographic Learning (www.nglile.com), Materiály zaměřené na globální témata, přírodu, kulturu a cestování.

Infografiky: srovnání rozlohy, počtu obyvatel, klimatu jednotlivých zemí

Videoukázky: krátká videa z YouTube o zemích (např. „Top 10 facts about Canada“)

www.islcollective.com – pracovní listy ke kulturám

učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

4. Poznámky

Modul navazuje na základní jazykovou výuku a slouží k rozšíření obzoru žáků o reáliích anglicky mluvících zemí.

Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk

Creative Reading and Text Work (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Creative Reading and Text Work

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Creative Reading and Text Work /3. ročník – 8 hodin

5. Platnost: 01. 09. 2025 **Zpracovatelský tým:** Jitka Syslová, SPŠS a JŠ Kolín

6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, jazyková úroveň minimálně A2+, absolvování jazykových modulů 1. a 2. ročníku.

Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka 1 hod týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul se zaměřuje na rozvoj čtenářské gramotnosti, jazykové citlivosti a tvořivosti při práci s kratšími autentickými a upravenými texty. Žáci čtou, analyzují a tvořivě zpracovávají texty z různých žánrů (literární úryvky, komiksy, zprávy, dialogy). Rozvíjí porozumění textu, tvořivé psaní, vyjadřování názorů a interakci na úrovni B1.

Cílová jazyková úroveň dle SERR: B1.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Čtení (B1): porozumí autentickým textům, identifikuje hlavní myšlenky a záměr autora.
Psaní (B1): tvoří krátké kreativní texty (např. alternativní konec, dialog, popis postavy).
Mluvení (B1): prezentuje svůj názor na přečtený text, diskutuje ve dvojici nebo skupině.
Jazykové struktury: rozpozná funkci gramatických jevů v kontextu, využívá je tvořivě.

Rozumí souvislým projevům a diskusím pronášeným standardním jazykem

- rozumí konkrétním informacím v promluvách a rozhovorech, kde se používá standardní jazyk, a to jak v osobní komunikaci, tak při poslechu veřejných a odborných sdělení;
- porozumí klíčovým bodům rozhovorů na téma z oblasti jeho zájmu, ve kterých se střídají různí mluvčí;
- porozumí jasně a srozumitelně vedeným diskusím o tématech z oblasti jeho zájmů, porozumí různým argumentům a názorům druhých, aniž by potřeboval zpomalení nebo další vysvětlení.

Rozumí jednoduchým popisům událostí a jasně vyjádřeným postojům a názorům, které jsou podány standardním jazykem

- porozumí jednoduchému popisu událostí nebo situací, které se týkají každodenního života a jeho zájmů;
- sleduje základní události v příběhu nebo zprávě, pokud je podána jasně a stručně;

- rozumí základním názorům na jednoduchá témata, jako jsou oblíbené filmy, knihy, nebo aktivity.

Vyjadřuje se poměrně plynule v ústním projevu

- používá jednoduché kompenzační strategie k udržení komunikace.

Zapojí se do běžné formální diskuse týkající se známého tématu, která je vedena ve srozumitelném spisovném jazyce, a ve které se jedná o výměnu informací, přijímání pokynů nebo o řešení problémů praktického rázu

- předá jednoduché faktografické informace a požádá o podrobnější informace;
- požádá o podrobné orientační pokyny a podobným pokynům porozumí;
- vede rozhovor, kde požaduje detailní informace a ověřuje si, zda správně rozumí.

Zapojí se do diskuse a shrne nebo zprostředkuje myšlenky jiných účastníků skupiny, aby zajistil, že každý porozumí hlavním bodům a cíli úkolu

- zapojí se do jednoduché diskuse o jemu blízkých tématech, nabízí kompromisy a hledá řešení, která by vyhovovala všem účastníkům;
- navrhne jednoduchá řešení problému v rámci skupinové diskuse;
- přizpůsobí písemné i mluvené vyjádření podle potřeb a jazykové úrovně příjemce, například – zjednodušením textu nebo vynecháním odborných výrazů.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská, jazyková, kulturní;
- KK komunikační, k občanství, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Modul je zaměřen na rozvoj čtenářských dovedností a práci s různými typy anglických textů. Žáci se učí porozumět hlavním myšlenkám, detailům i implicitním významům v autentických i upravených textech. Důraz je kladen na aktivní práci s textem – analýzu, interpretaci, shrnutí, vyjádření názoru a kreativní reakce. Modul podporuje jazykovou přesnost, rozšiřuje slovní zásobu a rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Modul podporuje:

- Porozumění různým typům textů (články, blogy, recenze, příběhy, e-maily)
- Rozvoj čtenářských strategií (vyhledávání informací, dedukce, shrnutí)
- Tvorbu vlastních textů inspirovaných četbou
- Vyjadřování názoru na přečtené
- Rozšíření slovní zásoby a gramatických struktur
- Interkulturní vnímání prostřednictvím literárních a publicistických textů.

Tematické okruhy modulu

Everyday Stories and Situations

- Práce s krátkými příběhy ze života, vyprávění, deníky, zážitky.
- Slovní zásoba: emotions, routines, relationships, past events.

Travel and Cultural Experiences

- Čtení cestopisů, průvodců, blogů o životě v cizině.
- Slovní zásoba: places, transport, traditions, travel expressions.

Technology and Modern Life

- Texty o vlivu technologií, digitálních návyků, sociálních sítí.
- Slovní zásoba: devices, apps, online habits, innovation.

Environmental and Social Topics

- Články o ekologii, dobrovolnictví, komunitách.
- Slovní zásoba: climate, recycling, community, responsibility.

Media and Popular Culture

- Recenze filmů, hudby, festivalů, rozhovory s osobnostmi.
- Slovní zásoba: review, opinion, artist, event, entertainment.

Creative Texts and Literary Elements

- Práce s upravenými literárními texty, legendami, fantasy.
- Slovní zásoba: character, setting, plot, imagination, description.

Functional Texts and Everyday Communication

- E-maily, letáky, oznámení, žádosti, návody.
- Slovní zásoba: formal/informal phrases, instructions, requests.

Critical Reading and Fake News

- Rozpoznávání faktů, názorů, manipulace v médiích.
- Slovní zásoba: fact, opinion, bias, headline, source.

5. Vzdělávací strategie

Engage – čtení úvodního textu s hádankou, komiksem nebo otázkou

Explore – vyhledávání výrazů, porovnání názorů na text

Explain – gramatické a stylistické rozborů ve skupinách

Elaborate – tvorba alternativního zakončení, scény, popisu

Evaluate – sebereflexe, sdílení textů, peer feedback.

Základní vzdělávací strategií pro každé z uvedených témat vzdělávacího modulu je komunikativní přístup, který zahrnuje:

- sledování/ vyslechnutí nahrávek (video/ podcasty);
- práce s jednoduchými texty z médií (články, zprávy);
- hledání informací v autentických materiálech (interaktivní mapy a aplikace – využití Google Earth, Duolingo, online kvízů k objevování světa);
- praktické úkoly, simulace reálných situací (např. plánování výletu, psaní itineráře, rezervace ubytování, popis místa);
- hraní rolí (např. turistický průvodce, zákazník v hotelu, rozhovor s místním obyvatelem)
- dialogy/ diskuse zaměřené na sdílení zkušeností a názorů;
- skupinové projekty – žáci vytvářejí společné texty, prezentace, plakáty, letáky...;
- minivýzkumy – žáci hledají a navrhuji řešení problémů v rámci uvedených témat.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; tvořivé úkoly, analýza textu	100	• jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní • samostatná/skupinová tvorba a prezentace vlastního textu, diskuze	100	• kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %

Reflexe	100		10 %										
zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi											
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Bonnett, A. – Unruly Places: Lost Spaces, Secret Cities, and Other Inscrutable Geographies – fascinující pohled na neobvyklá místa světa, vhodné pro inspiraci při výuce reálií Bryson, B. – The Road to Little Dribbling – cestopis po Británii s humorem, lze využít pro ukázky kulturních rozdílů Crane, N. – The Making of the British Landscape – vývoj britské krajiny od doby ledové po současnost Gude, K., Duckworth, M., & Rogers, L. (2010). Cambridge English: English in Mind – Level 3 (B1). Cambridge University Press. → Učebnice s důrazem na čtení, psaní a komunikaci na úrovni B1. Clandfield, L., & Benne, B. (2014). Global – Intermediate B1. Macmillan Education. → Moderní témata, autentické texty, rozvoj kritického myšlení. Soars, J., & Soars, L. (2011). New Headway – Intermediate B1. Oxford University Press. → Osvědčená učebnice s bohatým čtenářským materiálem a jazykovými aktivitami. Cathoven. English Teaching Resources – B1 Intermediate. Help for English – portál zaměřený na výuku angličtiny. Nabízí články o reáliích anglicky mluvících zemí, gramatická cvičení, poslechy, interaktivní testy a pracovní listy. British Council – Oficiální stránka British Council nabízí přehled jazykových úrovní podle CEFR, včetně úrovně A2. Obsahuje také výukové materiály, videa a interaktivní aktivity. Wordwall – A2 Speaking Cards, Interaktivní nástroj pro tvorbu konverzačních aktivit. Obsahuje hotové sady kartiček pro úroveň A2, které lze upravovat a sdílet. The English Hub for Refugees – Daily Routines and Plans – Kompletní výukové lekce pro úroveň A2 zaměřené na každodenní život. Obsahuje pracovní listy, poslechy, flashcards a konverzační aktivity. Fluentbe – Blogový článek s přehledem úrovní A1–C2 včetně popisu schopností na úrovni A2. Vhodné pro učitele při plánování výstupů. BBC Learning English (www.bbc.co.uk/learningenglish). Aktuální zprávy, články a poslechy s aktivitami. National Geographic Learning (www.ngllife.com), Materiály zaměřené na globální témata, přírodu, kulturu a cestování. Read It Yourself series (Penguin) Breaking News English (upravené zprávy) Storyberries.com British Council Learn English Teens Online literární blogy a komiksy učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího													
4. Poznámky													

Modul podporuje jazykovou tvořivost a může sloužit jako příprava pro ústní i písemnou část maturitní zkoušky. Doporučeno zařazení jako obohacující rozšiřující modul.

Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk

Professional English Basics (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Professional English Basics

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Professional English Basics /3. ročník – 8 hodin

5. Platnost: 01. 09. 2025 **Zpracovatelský tým:** Jitka Syslová, SPŠS a JŠ Kolín

6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV

Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka 1 hod (případně více) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul je úvodem do odborné angličtiny a zaměřuje se na zvládnutí základní profesní komunikace v anglickém jazyce. Žáci se seznámí s jazykem používaným v administrativě, obchodu a pracovním prostředí. Důraz je kladen na porozumění profesnímu textu, formální vyjadřování a základní dovednosti pracovního jazyka na úrovni B1.

Cílová jazyková úroveň dle SERR: B1.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Čtení (B1): porozumí základním pracovním textům (e-mail, inzerát, instrukce).

Poslech (B1): rozumí jednoduché konverzaci na pracovišti, telefonátu, zadání.

Psaní (B1): sestaví základní pracovní e-mail, odpověď, žádost.

Mluvení (B1): zvládá formální pozdravy, představení, domluvu na schůzce, kladení dotazů.

Jazykové prostředky: ovládá základní slovní zásobu z oblasti práce a obchodu, práva, sportu, IT, využívá přítomný a minulý čas v kontextu.

Rozumí souvislým projevům a diskusím pronášeným standardním jazykem

- rozumí konkrétním informacím v promluvách a rozhovorech, kde se používá standardní jazyk, a to jak v osobní komunikaci, tak při poslechu veřejných a odborných sdělení;
- porozumí klíčovým bodům rozhovorů na téma z oblasti jeho zájmu, ve kterých se střídají různí mluvčí;
- porozumí jasně a srozumitelně vedeným diskusím o tématech z oblasti jeho zájmů, porozumí různým argumentům a názorům druhých, aniž by potřeboval zpomalení nebo další vysvětlení.

Rozumí jednoduchým popisům událostí a jasně vyjádřeným postojům a názorům, které jsou podány standardním jazykem

- porozumí jednoduchému popisu událostí nebo situací, které se týkají každodenního života a jeho zájmů;
- sleduje základní události v příběhu nebo zprávě, pokud je podána jasně a stručně;

- rozumí základním názorům na jednoduchá témata, jako jsou oblíbené filmy, knihy, nebo aktivity.

Vyjadřuje se poměrně plynule v ústním projevu

- používá jednoduché kompenzační strategie k udržení komunikace.

Zapojí se do běžné formální diskuse týkající se známého tématu, která je vedena ve srozumitelném spisovném jazyce, a ve které se jedná o výměnu informací, přijímání pokynů nebo o řešení problémů praktického rázu

- předá jednoduché faktografické informace a požádá o podrobnější informace;
- požádá o podrobné orientační pokyny a podobným pokynům porozumí;
- vede rozhovor, kde požaduje detailní informace a ověřuje si, zda správně rozumí.

Zapojí se do diskuse a shrne nebo zprostředkuje myšlenky jiných účastníků skupiny, aby zajistil, že každý porozumí hlavním bodům a cíli úkolu

- zapojí se do jednoduché diskuse o jemu blízkých tématech, nabízí kompromisy a hledá řešení, která by vyhovovala všem účastníkům;
- navrhne jednoduchá řešení problému v rámci skupinové diskuse;
- přizpůsobí písemné i mluvené vyjádření podle potřeb a jazykové úrovně příjemce, například – zjednodušením textu nebo vynecháním odborných výrazů.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská, jazyková, environmentální;
- KK komunikační, k občanství, k učení, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Modul je zaměřen na rozvoj čtenářských dovedností prostřednictvím práce s různorodými autentickými i upravenými texty. Žáci se učí porozumět hlavním myšlenkám, detailům i implicitním významům v textech, které se vztahují k reálnému životu, profesnímu světu a aktuálním společenským tématům. Důraz je kladen na aktivní práci s textem – analýzu, interpretaci, shrnutí, vyjádření názoru a kreativní reakce. Modul rozvíjí jazykovou přesnost, kritické myšlení a interkulturní kompetence.

Modul podporuje:

- Porozumění různým typům textů (články, blogy, recenze, příběhy, e-maily, právní informace)
- Rozvoj čtenářských strategií (vyhledávání informací, dedukce, shrnutí, interpretace)
- Tvorbu vlastních textů inspirovaných četbou
- Vyjadřování názoru na přečtené a argumentaci
- Rozšíření slovní zásoby a gramatických struktur
- Orientaci v tématech profesního života, zdraví, bezpečnosti a digitálního světa.

Tematické okruhy modulu

Work and Career

- Texty o pracovních pozicích, pracovním prostředí, dovednostech, pracovních návycích.
- Slovní zásoba: job, career, skills, responsibilities, workplace, CV, interview.

Technology and IT in Everyday Life

- Články o digitálních návycích, online bezpečnosti, vlivu technologií na vzdělávání a práci.
- Slovní zásoba: device, app, cybersecurity, digital habits, online tools, innovation.

Sport and Healthy Lifestyle

- Texty o sportovních aktivitách, výživě, duševním zdraví, motivaci.

- Slovní zásoba: exercise, nutrition, mental health, motivation, team, competition.

Health and Safety

- Informativní texty o prevenci, první pomoci, bezpečnostních pravidlech.
- Slovní zásoba: safety, emergency, first aid, risk, prevention, injury.

Law and Rights

- Zjednodušené texty o základních právních pojmech, občanských právech, pravidlech chování.
- Slovní zásoba: law, rule, right, responsibility, justice, legal, citizen.

Media and Critical Thinking

- Práce s texty o fake news, reklamě, vlivu médií, rozpoznávání faktů a názorů.
- Slovní zásoba: fact, opinion, bias, headline, source, influence.

Creative and Literary Texts

- Práce s upravenými příběhy, legendami, fantasy, vyprávěními.
- Slovní zásoba: character, setting, plot, imagination, description.

Functional Texts and Everyday Communication

- E-maily, oznámení, letáky, návody, žádosti.
- Slovní zásoba: formal/informal phrases, instructions, requests, reply, invitation.

5. Vzdělávací strategie

Engage – motivační videa a obrázky (BBC Earth, Geography Now).

Explore – práce s mapami a texty, párové aktivity.

Explain – řízená gramatická výuka v kontextu.

Elaborate – projekt/plakát o zemi či regionu.

Evaluate – prezentace, sebehodnocení, krátký test.

Základní vzdělávací strategií pro každé z uvedených témat vzdělávacího modulu je komunikativní přístup, který zahrnuje:

- sledování/ vyslechnutí nahrávek (video/ podcasty);
- práce s jednoduchými texty z médií (články, zprávy);
- hledání informací v autentických materiálech (interaktivní mapy a aplikace – využití Google Earth, Duolingo, online kvízů k objevování světa);
- praktické úkoly, simulace reálných situací (např. plánování výletu, psaní itineráře, rezervace ubytování, popis místa);
- hraní rolí (např. turistický průvodce, zákazník v hotelu, rozhovor s místním obyvatelem)
- dialogy/ diskuse zaměřené na sdílení zkušeností a názorů;
- skupinové projekty – žáci vytvářejí společné texty, prezentace, plakáty, letáky...;
- minivýzkumy – žáci hledají a navrhuji řešení problémů v rámci uvedených témat.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; • práce s textem, formulace, prezentace; • účast v diskusích	100	• jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní	100		30 %

• samostatná/skupinová prezentace, simulovaný rozhovor • psaný úkol (e-mail, formulář), ústní situace		• kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	
Reflexe • zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Soars, J., & Soars, L. (2012). *New Headway Intermediate B1*. Oxford University Press.

Clandfield, L. (2010). *Global Intermediate*. Macmillan Education.

Hutchinson, T. (2019). *English File Intermediate*. Oxford University Press.

Gude, K., & Duckworth, M. (2015). *Cambridge English Empower B1*. Cambridge University Press.

Cathoven. (2025). *B1 Intermediate Reading Lessons* – PDF lekce na témata jako práce, technologie, zdraví, životní prostředí. Dostupné z: [Cathoven – B1 Intermediate](#)

Cathoven. (2025). *B1 Intermediate Reading Lessons* – PDF lekce na témata jako práce, technologie, zdraví, životní prostředí. Dostupné z: [Cathoven – B1 Intermediate](#)

Fluentbe. (2025). *Úroveň angličtiny – poznejte tu svou!*. Dostupné z: [Fluentbe Blog](#)

The English Hub for Refugees. (2025). *Daily routines and plans (A2)* – pracovní sešity, poslechy, učitelské poznámky. Dostupné z: [English Hub – Daily Routines](#)

[Help for English](#) – portál zaměřený na výuku angličtiny. Nabízí články o realitách anglicky mluvících zemí, gramatická cvičení, poslechy, interaktivní testy a pracovní listy.

[British Council](#) – Oficiální stránka British Council nabízí přehled jazykových úrovní podle CEFR, včetně úrovně A2. Obsahuje také výukové materiály, videa a interaktivní aktivity.

[Wordwall](#) – A2 Speaking Cards, Interaktivní nástroj pro tvorbu konverzačních aktivit. Obsahuje hotové sady kartiček pro úroveň A2, které lze upravovat a sdílet.

[The English Hub for Refugees – Daily Routines and Plans](#) – Kompletní výukové lekce pro úroveň A2 zaměřené na každodenní život. Obsahuje pracovní listy, poslechy, flashcards a konverzační aktivity.

[Fluentbe](#) – Blogový článek s přehledem úrovní A1–C2 včetně popisu schopností na úrovni A2. Vhodné pro učitele při plánování výstupů.

BBC Learning English (www.bbc.co.uk/learningenglish). Aktuální zprávy, články a poslechy s aktivitami.

National Geographic Learning (www.nglilife.com), Materiály zaměřené na globální témata, přírodu, kulturu a cestování.

Infografiky: srovnání rozlohy, počtu obyvatel, klimatu jednotlivých zemí

Videoukázky: krátká videa z YouTube o zemích (např. „Top 10 facts about Canada“)

www.islcollective.com – pracovní listy ke kulturám

učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

4. Poznámky

Modul slouží jako vstup do světa odborného jazyka a profesní komunikace. Vhodný pro všechny obory s důrazem na uplatnitelnost v praxi. Doporučeno zařazení před odborné nebo CLIL moduly.

Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk

English for Specific Professions (IV. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: English for Specific Professions

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

English for Specific Professions /4. ročník – 8 hodin

5. Platnost: 01. 09. 2025 **Zpracovatelský tým:** Jitka Syslová, SPŠS a JŠ Kolín

6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV: jazyková úroveň minimálně B1, absolvování předchozího profesního modulu.

Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka 1 hod (případně více) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul rozvíjí jazykové dovednosti v kontextu specifických profesních oblastí – sport, zdraví, bezpečnost, IT, média a právo. Cílem je upevnit komunikační dovednosti v odborných situacích, rozšířit slovní zásobu a porozumět odborným textům a instrukcím. Důraz je kladen na aplikaci jazyka v reálných i modelových profesních scénářích. Cílová jazyková úroveň: B1+.

Cílová jazyková úroveň dle SERR: B1.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Čtení (B1+): rozumí odborným popisům, pracovním pokynům, článkům z oboru.

Poslech (B1+): rozumí rozhovorům a instrukcím souvisejícím s profesní oblastí.

Psaní (B1+): vytvoří jednoduchý odborný text – zprávu, poznámku, návrh.

Mluvení (B1+): prezentuje informace z oboru, vyjádří názor, klade doplňující otázky.

Jazykové prostředky: slovní zásoba a fráze dle oborů; důraz na přesnost a srozumitelnost.

Rozumí souvislým projevům a diskusím pronášeným standardním jazykem

- rozumí konkrétním informacím v promluvách a rozhovorech, kde se používá standardní jazyk, a to jak v osobní komunikaci, tak při poslechu veřejných a odborných sdělení;
- porozumí klíčovým bodům rozhovorů na téma z oblasti jeho zájmu, ve kterých se střídají různí mluvčí;
- porozumí jasně a srozumitelně vedeným diskusím o tématech z oblasti jeho zájmů, porozumí různým argumentům a názorům druhých, aniž by potřeboval zpomalení nebo další vysvětlení.

Rozumí jednoduchým popisům událostí a jasně vyjádřeným postojům a názorům, které jsou podány standardním jazykem

- porozumí jednoduchému popisu událostí nebo situací, které se týkají každodenního života a jeho zájmů;
- sleduje základní události v příběhu nebo zprávě, pokud je podána jasně a stručně;

- rozumí základním názorům na jednoduchá témata, jako jsou oblíbené filmy, knihy, nebo aktivity.

Vyjadřuje se poměrně plynule v ústním projevu

- používá jednoduché kompenzační strategie k udržení komunikace.

Zapojí se do běžné formální diskuse týkající se známého tématu, která je vedena ve srozumitelném spisovném jazyce, a ve které se jedná o výměnu informací, přijímání pokynů nebo o řešení problémů praktického rázu

- předá jednoduché faktografické informace a požádá o podrobnější informace;
- požádá o podrobné orientační pokyny a podobným pokynům porozumí;
- vede rozhovor, kde požaduje detailní informace a ověřuje si, zda správně rozumí.

Zapojí se do diskuse a shrne nebo zprostředkuje myšlenky jiných účastníků skupiny, aby zajistil, že každý porozumí hlavním bodům a cíli úkolu

- zapojí se jednoduché diskuse o jemu blízkých tématech, nabízí kompromisy a hledá řešení, která by vyhovovala všem účastníkům;
- navrhne jednoduchá řešení problému v rámci skupinové diskuse;
- přizpůsobí písemné i mluvené vyjádření podle potřeb a jazykové úrovně příjemce, například – zjednodušením textu nebo vynecháním odborných výrazů.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská, jazyková, informační;
- KK komunikační, k občanství, k profesnímu uplatnění, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Modul *English for Specific Professions* je zaměřen na rozvoj jazykových kompetencí studentů v kontextu profesního života. Využívá témata z oblasti sportu, zdraví, bezpečnosti, práva, médií a vysokoškolského studia (včetně zahraničního). Výuka je vedena komunikativně, s důrazem na praktické využití angličtiny v reálných situacích, které mohou studenti zažít v profesním nebo akademickém prostředí.

Modul podporuje:

- Rozvoj odborné slovní zásoby v konkrétních profesních oblastech
- Schopnost komunikace v profesních situacích (např. prezentace, diskuse, e-mailová korespondence)
- Porozumění autentickým textům (články, rozhovory, reportáže, právní dokumenty)
- Přípravu na studium na VŠ v anglicky mluvícím prostředí
- Kritické myšlení a interkulturní kompetence
- Sebevědomé vystupování v cizím jazyce při pracovních pohovorech, prezentacích nebo akademických diskusích.

Tematické okruhy modulu

Health & Wellness

- Zdravotní péče, komunikace s pacientem, prevence nemocí, zdravý životní styl.

Sport & Physical Education

- Sportovní profese, tréninková terminologie, výživa, regenerace, sportovní žurnalistika.

Safety & Emergency Services

- Bezpečnostní složky, první pomoc, krizová komunikace, popis nehod a rizik.

Law & Legal English

- Základní právní pojmy, práva a povinnosti, právní angličtina v běžném životě.
- Media & Communication*
- Novinařina, reklama, sociální média, etika v médiích, digitální bezpečnost.
- University Life & Academic English*
- Příprava na VŠ, akademické psaní, prezentace, interkulturní rozdíly ve vzdělávání.
- Business & Entrepreneurship*
- Obchodní komunikace, prezentace, marketing, zákaznický servis, podnikání.
- Science & Technology*
- Moderní technologie, inovace, vědecká terminologie, popis experimentů.
- Tourism & Hospitality*
- Cestovní ruch, hotelnictví, komunikace se zákazníkem, kulturní zvyklosti.
- Nutrition & Lifestyle*
- Výživa, dietetika, trendy zdravého životního stylu, doporučení a rady.
- Psychology & Emotional Intelligence*
- Popis osobnosti, zvládání stresu, komunikace v konfliktních situacích.
- Education & Pedagogy*
- Výuka, školní prostředí, interakce učitel–student, vzdělávací systémy.
- Digital Literacy & Cybersecurity*
- Online bezpečnost, digitální detox, odpovědné používání médií.
- Environmental Awareness*
- Udržitelnost, klimatické změny, ekologické profese, řešení environmentálních problémů.
- Arts & Entertainment*
- Hudba, film, fotografie, popis uměleckých děl, vyjadřování názorů.
- Public Services & Administration*
- Práce ve veřejné správě, komunikace s občany, úřední jazyk.
- Transport & Logistics*
- Doprava, logistika, plánování tras, komunikace v dopravních službách.
- Finance & Banking*
- Bankovní služby, finanční gramotnost, komunikace s klientem, rozpočtování.

5. Vzdělávací strategie

Engage – sledování krátkého videa z oboru (např. bezpečnostní instruktáž, sportovní reportáž)

Explore – práce s odborným textem, rozbořem slovní zásoby

Explain – analýza jazykových struktur a komunikačních prostředků

Elaborate – simulace profesní situace (role-play, mini projekt)

Evaluate – sebehodnocení, peer feedback, výstupní reflexe

Základní vzdělávací strategií pro každé z uvedených témat vzdělávacího modulu je komunikativní přístup, který zahrnuje:

- sledování/ vyslechnutí nahrávek (video/ podcasty);
- práce s jednoduchými texty z médií (články, zprávy);
- hledání informací v autentických materiálech (interaktivní mapy a aplikace – využití Google Earth, Duolingo, online kvízů k objevování světa);
- praktické úkoly, simulace reálných situací (např. plánování výletu, psaní itineráře, rezervace ubytování, popis místa);
- hraní rolí (např. turistický průvodce, zákazník v hotelu, rozhovor s místním obyvatelem)
- dialogy/ diskuse zaměřené na sdílení zkušeností a názorů;
- skupinové projekty – žáci vytvářejí společné texty, prezentace, plakáty, letáky...;
- minivýzkumy – žáci hledají a navrhuji řešení problémů v rámci uvedených témat.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1.Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; - práce s textem, formulace, prezentace; - pracovní listy, komunikace, analýza textu	100	jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní - samostatná/skupinová prezentace, simulovaný rozhovor - scénář profesní situace, prezentace, závěrečný test	100	kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Soars, J., & Soars, L. (2012). *New Headway Intermediate B1*. Oxford University Press.

Clandfield, L. (2010). *Global Intermediate*. Macmillan Education.

Hutchinson, T. (2019). *English File Intermediate*. Oxford University Press.

Express Publishing. (2015). *Career Paths – English for Specific Purposes*. Dostupné z: careerpaths-esp.com – Série učebnic pro odborné zaměření (např. zdravotnictví, právo, média, inženýrství, výživa).

Onestopenglish. (n.d.). *ESP Lesson Plans – Business and Specific Professions*. Dostupné z: onestopenglish.com/adults/business-and-esp/esp-lesson-plans – Rozsáhlá databáze pracovních listů a plánů lekcí pro profesní angličtinu (např. marketing, HR, zdravotnictví, letectví, akademické prostředí).

Gude, K., & Duckworth, M. (2015). *Cambridge English Empower B1*. Cambridge University Press.

Cathoven. (2025). *B1 Intermediate Reading Lessons* – PDF lekce na témata jako práce, technologie, zdraví, životní prostředí. Dostupné z: [Cathoven – B1 Intermediate](#)

Cathoven. (2025). *B1 Intermediate Reading Lessons* – PDF lekce na témata jako práce, technologie, zdraví, životní prostředí. Dostupné z: [Cathoven – B1 Intermediate](#)

Fluentbe. (2025). *Úrovně angličtiny – poznejte tu svou!*. Dostupné z: [Fluentbe Blog](#)

The English Hub for Refugees. (2025). *Daily routines and plans (A2)* – pracovní sešity, poslechy, učitelské poznámky. Dostupné z: [English Hub – Daily Routines Help for English](#) – portál zaměřený na výuku angličtiny. Nabízí články o realitách anglicky mluvících zemí, gramatická cvičení, poslechy, interaktivní testy a pracovní listy.

[British Council](#) – Oficiální stránka British Council nabízí přehled jazykových úrovní podle CEFR, včetně úrovně A2. Obsahuje také výukové materiály, videa a interaktivní aktivity.

[Wordwall](#) – A2 Speaking Cards, Interaktivní nástroj pro tvorbu konverzačních aktivit. Obsahuje hotové sady kartiček pro úroveň A2, které lze upravovat a sdílet.

[The English Hub for Refugees – Daily Routines and Plans](#) – Kompletní výukové lekce pro úroveň A2 zaměřené na každodenní život. Obsahuje pracovní listy, poslechy, flashcards a konverzační aktivity.

[Fluentbe](#) – Blogový článek s přehledem úrovní A1–C2 včetně popisu schopností na úrovni A2. Vhodné pro učitele při plánování výstupů.

BBC Learning English (www.bbc.co.uk/learningenglish). Aktuální zprávy, články a poslechy s aktivitami.

National Geographic Learning (www.ngliffe.com), Materiály zaměřené na globální témata, přírodu, kulturu a cestování.

Infografiky: srovnání rozlohy, počtu obyvatel, klimatu jednotlivých zemí

Videokázky: krátká videa z YouTube o zemích (např. „Top 10 facts about Canada“)

www.islcollective.com – pracovní listy ke kulturám učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

4. Poznámky

Modul podporuje odborný jazyk a reálné komunikační situace dle budoucího profesního zaměření žáků. Je vhodný pro přípravu na odborné stáže, maturitní ústní zkoušku nebo vstup na trh práce.

Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk

English for Specific Professions (IV. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: English for Specific Professions

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

English for Specific Professions /4. ročník – 8 hodin

5. Platnost: 01. 09. 2025 **Zpracovatelský tým:** Jitka Syslová, SPŠS a JŠ Kolín

6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV: jazyková úroveň minimálně B1, absolvování předchozího profesního modulu.

Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka 1 hod (případně více) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul rozvíjí jazykové dovednosti v kontextu specifických profesních oblastí – sport, zdraví, bezpečnost, IT, média a právo. Cílem je upevnit komunikační dovednosti v odborných situacích, rozšířit slovní zásobu a porozumět odborným textům a instrukcím. Důraz je kladen na aplikaci jazyka v reálných i modelových profesních scénářích. Cílová jazyková úroveň: B1+.

Cílová jazyková úroveň dle SERR: B1.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Čtení (B1+): rozumí odborným popisům, pracovním pokynům, článkům z oboru.

Poslech (B1+): rozumí rozhovorům a instrukcím souvisejícím s profesní oblastí.

Psaní (B1+): vytvoří jednoduchý odborný text – zprávu, poznámku, návrh.

Mluvení (B1+): prezentuje informace z oboru, vyjádří názor, klade doplňující otázky.

Jazykové prostředky: slovní zásoba a fráze dle oborů; důraz na přesnost a srozumitelnost.

Rozumí souvislým projevům a diskusím pronášeným standardním jazykem

- rozumí konkrétním informacím v promluvách a rozhovorech, kde se používá standardní jazyk, a to jak v osobní komunikaci, tak při poslechu veřejných a odborných sdělení;
- porozumí klíčovým bodům rozhovorů na téma z oblasti jeho zájmu, ve kterých se střídají různí mluvčí;
- porozumí jasně a srozumitelně vedeným diskusím o tématech z oblasti jeho zájmů, porozumí různým argumentům a názorům druhých, aniž by potřeboval zpomalení nebo další vysvětlení.

Rozumí jednoduchým popisům událostí a jasně vyjádřeným postojům a názorům, které jsou podány standardním jazykem

- porozumí jednoduchému popisu událostí nebo situací, které se týkají každodenního života a jeho zájmů;
- sleduje základní události v příběhu nebo zprávě, pokud je podána jasně a stručně;
- rozumí základním názorům na jednoduchá témata, jako jsou oblíbené filmy, knihy, nebo aktivity.

Vyjádřuje se poměrně plynule v ústním projevu

- používá jednoduché kompenzační strategie k udržení komunikace.

Zapojí se do běžné formální diskuse týkající se známého tématu, která je vedena ve srozumitelném spisovném jazyce, a ve které se jedná o výměnu informací, přijímání pokynů nebo o řešení problémů praktického rázu

- předá jednoduché faktografické informace a požádá o podrobnější informace;
- požádá o podrobné orientační pokyny a podobným pokynům porozumí;
- vede rozhovor, kde požaduje detailní informace a ověřuje si, zda správně rozumí.

Zapojí se do diskuse a shrne nebo zprostředkuje myšlenky jiných účastníků skupiny, aby zajistil, že každý porozumí hlavním bodům a cíli úkolu

- zapojí se jednoduché diskuse o jemu blízkých tématech, nabízí kompromisy a hledá řešení, která by vyhovovala všem účastníkům;
- navrhne jednoduchá řešení problému v rámci skupinové diskuse;
- přizpůsobí písemné i mluvené vyjádření podle potřeb a jazykové úrovně příjemce, například – zjednodušením textu nebo vynecháním odborných výrazů.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská, jazyková, informační;
- KK komunikační, k občanství, k profesnímu uplatnění, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Modul *English for Specific Professions* je zaměřen na rozvoj jazykových kompetencí studentů v kontextu profesního života. Využívá témata z oblasti sportu, zdraví, bezpečnosti, práva, médií a vysokoškolského studia (včetně zahraničního). Výuka je vedena komunikativně, s důrazem na

praktické využití angličtiny v reálných situacích, které mohou studenti zažít v profesním nebo akademickém prostředí.

Modul podporuje:

- Rozvoj odborné slovní zásoby v konkrétních profesních oblastech
- Schopnost komunikace v profesních situacích (např. prezentace, diskuse, e-mailová korespondence)
- Porozumění autentickým textům (články, rozhovory, reportáže, právní dokumenty)
- Přípravu na studium na VŠ v anglicky mluvícím prostředí
- Kritické myšlení a interkulturní kompetence
- Sebevědomé vystupování v cizím jazyce při pracovních pohovorech, prezentacích nebo akademických diskusích.

Tematické okruhy modulu

Health & Wellness

- Zdravotní péče, komunikace s pacientem, prevence nemocí, zdravý životní styl.

Sport & Physical Education

- Sportovní profese, tréninková terminologie, výživa, regenerace, sportovní žurnalistika.

Safety & Emergency Services

- Bezpečnostní složky, první pomoc, krizová komunikace, popis nehod a rizik.

Law & Legal English

- Základní právní pojmy, práva a povinnosti, právní angličtina v běžném životě.

Media & Communication

- Novinařina, reklama, sociální média, etika v médiích, digitální bezpečnost.

University Life & Academic English

- Příprava na VŠ, akademické psaní, prezentace, interkulturní rozdíly ve vzdělávání.

Business & Entrepreneurship

- Obchodní komunikace, prezentace, marketing, zákaznický servis, podnikání.

Science & Technology

- Moderní technologie, inovace, vědecká terminologie, popis experimentů.

Tourism & Hospitality

- Cestovní ruch, hotelnictví, komunikace se zákazníkem, kulturní zvyklosti.

Nutrition & Lifestyle

- Výživa, dietetika, trendy zdravého životního stylu, doporučení a rady.

Psychology & Emotional Intelligence

- Popis osobnosti, zvládání stresu, komunikace v konfliktních situacích.

Education & Pedagogy

- Výuka, školní prostředí, interakce učitel–student, vzdělávací systémy.

Digital Literacy & Cybersecurity

- Online bezpečnost, digitální detox, odpovědné používání médií.

Environmental Awareness

- Udržitelnost, klimatické změny, ekologické profese, řešení environmentálních problémů.

Arts & Entertainment

- Hudba, film, fotografie, popis uměleckých děl, vyjadřování názorů.

Public Services & Administration

- Práce ve veřejné správě, komunikace s občany, úřední jazyk.

Transport & Logistics

- Doprava, logistika, plánování tras, komunikace v dopravních službách.

Finance & Banking

- Bankovní služby, finanční gramotnost, komunikace s klientem, rozpočtování.

5. Vzdělávací strategie

Engage – sledování krátkého videa z oboru (např. bezpečnostní instruktáž, sportovní reportáž)

Explore – práce s odborným textem, rozbořem slovní zásoby

Explain – analýza jazykových struktur a komunikačních prostředků

Elaborate – simulace profesní situace (role-play, mini projekt)

Evaluate – sebehodnocení, peer feedback, výstupní reflexe

Základní vzdělávací strategií pro každé z uvedených témat vzdělávacího modulu je komunikativní přístup, který zahrnuje:

- sledování/ vyslechnutí nahrávek (video/ podcasty);
- práce s jednoduchými texty z médií (články, zprávy);
- hledání informací v autentických materiálech (interaktivní mapy a aplikace – využití Google Earth, Duolingo, online kvízů k objevování světa);
- praktické úkoly, simulace reálných situací (např. plánování výletu, psaní itineráře, rezervace ubytování, popis místa);
- hraní rolí (např. turistický průvodce, zákazník v hotelu, rozhovor s místním obyvatelem)
- dialogy/ diskuse zaměřené na sdílení zkušeností a názorů;
- skupinové projekty – žáci vytvářejí společné texty, prezentace, plakáty, letáky...;
- minivýzkumy – žáci hledají a navrhuji řešení problémů v rámci uvedených témat.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; • práce s textem, formulace, prezentace; • pracovní listy, komunikace, analýza textu	100	• jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní • samostatná/skupinová prezentace, simulovaný rozhovor • scénář profesní situace, prezentace, závěrečný test	100	• kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %
Reflexe • zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87 **1**

86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Soars, J., & Soars, L. (2012). *New Headway Intermediate B1*. Oxford University Press.

Clandfield, L. (2010). *Global Intermediate*. Macmillan Education.

Hutchinson, T. (2019). *English File Intermediate*. Oxford University Press.

Express Publishing. (2015). *Career Paths – English for Specific Purposes*. Dostupné z: careerpaths-esp.com – Série učebnic pro odborné zaměření (např. zdravotnictví, právo, média, inženýrství, výživa).

Onestopenglish. (n.d.). *ESP Lesson Plans – Business and Specific Professions*. Dostupné z: onestopenglish.com/adults/business-and-esp/esp-lesson-plans – Rozsáhlá databáze pracovních listů a plánů lekcí pro profesní angličtinu (např. marketing, HR, zdravotnictví, letectví, akademické prostředí).

Gude, K., & Duckworth, M. (2015). *Cambridge English Empower B1*. Cambridge University Press.

Cathoven. (2025). *B1 Intermediate Reading Lessons* – PDF lekce na témata jako práce, technologie, zdraví, životní prostředí. Dostupné z: [Cathoven – B1 Intermediate](#)

Cathoven. (2025). *B1 Intermediate Reading Lessons* – PDF lekce na témata jako práce, technologie, zdraví, životní prostředí. Dostupné z: [Cathoven – B1 Intermediate](#)

Fluentbe. (2025). *Úrovně angličtiny – poznejte tu svou!*. Dostupné z: [Fluentbe Blog](#)

The English Hub for Refugees. (2025). *Daily routines and plans (A2)* – pracovní sešity, poslechy, učitelské poznámky. Dostupné z: [English Hub – Daily Routines](#)

[Help for English](#) – portál zaměřený na výuku angličtiny. Nabízí články o realitách anglicky mluvících zemí, gramatická cvičení, poslechy, interaktivní testy a pracovní listy.

[British Council](#) – Oficiální stránka British Council nabízí přehled jazykových úrovní podle CEFR, včetně úrovně A2. Obsahuje také výukové materiály, videa a interaktivní aktivity.

[Wordwall](#) – A2 Speaking Cards, Interaktivní nástroj pro tvorbu konverzačních aktivit. Obsahuje hotové sady kartiček pro úroveň A2, které lze upravovat a sdílet.

[The English Hub for Refugees – Daily Routines and Plans](#) – Kompletní výukové lekce pro úroveň A2 zaměřené na každodenní život. Obsahuje pracovní listy, poslechy, flashcards a konverzační aktivity.

[Fluentbe](#) – Blogový článek s přehledem úrovní A1–C2 včetně popisu schopností na úrovni A2. Vhodné pro učitele při plánování výstupů.

BBC Learning English (www.bbc.co.uk/learningenglish). Aktuální zprávy, články a poslechy s aktivitami.

National Geographic Learning (www.ngllife.com), Materiály zaměřené na globální témata, přírodu, kulturu a cestování.

Infografiky: srovnání rozlohy, počtu obyvatel, klimatu jednotlivých zemí

Videokázky: krátká videa z YouTube o zemích (např. „Top 10 facts about Canada“)

www.islcollective.com – pracovní listy ke kulturám

učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

4. Poznámky

Modul podporuje odborný jazyk a reálné komunikační situace dle budoucího profesního zaměření žáků. Je vhodný pro přípravu na odborné stáže, maturitní ústní zkoušku nebo vstup na trh práce.

Popis vyučovacích jednotek – Anglický jazyk

English in Practical Life (IV. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: English in Practical Life

2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: English in Practical Life /4. ročník – 8 hodin
5. Platnost: 01. 09. 2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV: jazyková úroveň minimálně B1, doporučeno absolvování modulů odborného a profesního jazyka. Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka 1 hod (případně více) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul je zaměřen na praktické využití angličtiny v běžném životě. Cílem je připravit žáky na reálné situace, které mohou zažít při cestování, v práci, na úřadech, v online prostředí nebo při komunikaci s cizinci. Výuka podporuje schopnost samostatného použití angličtiny v každodenních i mimořádných životních situacích. Cílová jazyková úroveň: B1+. Cílová jazyková úroveň dle SERR: B1. 2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Mluvení (B1+): domluví se v různých situacích – rezervace, žádost, vysvětlení problému. Poslech (B1+): rozumí instrukcím, dotazům a odpovědím v reálných situacích. Čtení (B1+): rozumí textům z veřejného prostoru, online komunikaci, letákům, návodům. Psaní (B1+): sestaví krátké texty jako dotaz, reklamace, osobní či formální sdělení. Jazykové prostředky: běžná a funkční slovní zásoba, fráze a větné struktury pro každodenní použití. Rozumí souvislým projevům a diskusím pronášeným standardním jazykem • rozumí konkrétním informacím v promluvách a rozhovorech, kde se používá standardní jazyk, a to jak v osobní komunikaci, tak při poslechu veřejných a odborných sdělení; • porozumí klíčovým bodům rozhovorů na téma z oblasti jeho zájmu, ve kterých se střídají různí mluvčí; • porozumí jasně a srozumitelně vedeným diskusím o tématech z oblasti jeho zájmů, porozumí různým argumentům a názorům druhých, aniž by potřeboval zpomalení nebo další vysvětlení. Rozumí jednoduchým popisům událostí a jasně vyjádřeným postojům a názorům, které jsou podány standardním jazykem • porozumí jednoduchému popisu událostí nebo situací, které se týkají každodenního života a jeho zájmů; • sleduje základní události v příběhu nebo zprávě, pokud je podána jasně a stručně; • rozumí základním názorům na jednoduchá témata, jako jsou oblíbené filmy, knihy, nebo aktivity. Vyjadřuje se poměrně plynule v ústním projevu • používá jednoduché kompenzační strategie k udržení komunikace. Zapojí se do běžné formální diskuse týkající se známého tématu, která je vedena ve srozumitelném spisovném jazyce, a ve které se jedná o výměnu informací, přijímání pokynů nebo o řešení problémů praktického rázu

- předá jednoduché faktografické informace a požádá o podrobnější informace;
- požádá o podrobné orientační pokyny a podobným pokynům porozumí;
- vede rozhovor, kde požaduje detailní informace a ověřuje si, zda správně rozumí.

Zapojí se do diskuse a shrne nebo zprostředkuje myšlenky jiných účastníků skupiny, aby zajistil, že každý porozumí hlavním bodům a cíli úkolu

- zapojí se jednoduché diskuse o jemu blízkých tématech, nabízí kompromisy a hledá řešení, která by vyhovovala všem účastníkům;
- navrhne jednoduchá řešení problému v rámci skupinové diskuse;
- přizpůsobí písemné i mluvené vyjádření podle potřeb a jazykové úrovně příjemce, například – zjednodušením textu nebo vynecháním odborných výrazů.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská, jazyková, informační;
- KK komunikační, k občanství, k profesnímu uplatnění, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Modul *English in Practical Life* je zaměřen na rozvoj jazykových dovedností potřebných pro každodenní život, osobní komunikaci, orientaci v běžných situacích a řešení praktických úkolů. Žáci se učí používat angličtinu v kontextech, které se týkají běžného života doma i v zahraničí – od cestování, nakupování, komunikace s úřady, až po plánování budoucnosti. Modul propojuje jazyk s reálnými situacemi, čímž podporuje funkční jazykovou kompetenci a připravuje žáky na samostatné použití angličtiny mimo školní prostředí.

Modul podporuje:

- Schopnost komunikovat v běžných životních situacích (např. rezervace, dotazy, žádosti, stížnosti)
- Rozvoj poslechových a čtenářských strategií v autentických kontextech
- Tvorbu jednoduchých funkčních textů (e-mail, žádost, inzerát, formulář)
- Orientaci v praktických tématech jako cestování, finance, zdraví, studium, práce
- Interkulturní kompetenci a schopnost reagovat v různých společenských situacích
- Přípravu na život v anglicky mluvícím prostředí (např. Erasmus, práce v zahraničí)

Tematické okruhy modulu

Everyday Communication

- Základy společenské konverzace, zdvořilostní fráze, telefonování, e-maily, domluva schůzky.

Travel and Tourism

- Rezervace ubytování, doprava, orientace ve městě, dotazy na informace, řešení problémů na cestách.

Health and Well-being

- Popis zdravotních potíží, návštěva lékaře, lékárna, zdravý životní styl, prevence.

Money and Shopping

- Nakupování, reklamace, porovnávání cen, bankovní služby, rozpočet, online platby.

Studying and Working Abroad

- Přihláška na VŠ, Erasmus+, životopis, motivační dopis, pracovní pohovor, studentský život.

Housing and Daily Life

- Hledání bydlení, pronájem, domácí práce, sousedské vztahy, řešení běžných problémů.

Safety and Emergencies

- Volání o pomoc, krizové situace, základní fráze pro první pomoc, kontakt s policií.

Media and Digital Life

- Používání technologií, sociální sítě, digitální bezpečnost, online komunikace.

5. Vzdělávací strategie

Engage – autentická situace z videa nebo osobní příběh

Explore – simulace běžné komunikace nebo interaktivní úkol

Explain – jazykové prostředky pro danou situaci

Elaborate – rozhovor, formulář, e-mail, online reklama apod.

Evaluate – sebehodnocení, simulace, zpětná vazba

Základní vzdělávací strategií pro každé z uvedených témat vzdělávacího modulu je komunikativní přístup, který zahrnuje:

- sledování/ vyslechnutí nahrávek (video/ podcasty);
- práce s jednoduchými texty z médií (články, zprávy);
- hledání informací v autentických materiálech (interaktivní mapy a aplikace – využití Google Earth, Duolingo, online kvízů k objevování světa);
- praktické úkoly, simulace reálných situací (např. plánování výletu, psaní itineráře, rezervace ubytování, popis místa);
- hraní rolí (např. turistický průvodce, zákazník v hotelu, rozhovor s místním obyvatelem)
- dialogy/ diskuse zaměřené na sdílení zkušeností a názorů;
- skupinové projekty – žáci vytvářejí společné texty, prezentace, plakáty, letáky...;
- minivýzkumy – žáci hledají a navrhuji řešení problémů v rámci uvedených témat.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; • účast v simulacích; • řešení modelových úkolů	100	• jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní • samostatná/skupinová prezentace, simulovaný rozhovor • vypracování modelového úkolu, rozhovor	100	• kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4

43-0	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje British Council. (n.d.). <i>Intermediate B1 – Teaching Resources</i>. TeachingEnglish. Dostupné z: teachingenglish.org.uk/teaching-resources/teaching-adults/lesson-plans/intermediate-b1 – Obsahuje tematické lekce pro dospělé studenty na úrovni B1+, zaměřené na praktická témata jako cestování, zdraví, každodenní komunikace, média a život v anglicky mluvících zemích. Onestopenglish. (n.d.). <i>ESP Lesson Plans – Business and Specific Professions</i>. Dostupné z: onestopenglish.com/adults/business-and-esp/esp-lesson-plans – Rozsáhlá databáze pracovních listů a plánů lekcí pro profesní angličtinu (např. marketing, HR, zdravotnictví, letectví, akademické prostředí). ENG HUB. (n.d.). <i>English Lesson Plans – Free ESL Teaching Resources</i>. Dostupné z: enghub.pro/lessons – Rozsáhlá databáze bezplatných výukových plánů pro úrovně A1–C1. Obsahuje lekce zaměřené na každodenní život, univerzitní prostředí, zdraví, sport, média a digitální bezpečnost. Gude, K., & Duckworth, M. (2015). <i>Cambridge English Empower B1</i>. Cambridge University Press. Cathoven. (2025). <i>B1 Intermediate Reading Lessons</i> – PDF lekce na témata jako práce, technologie, zdraví, životní prostředí. Dostupné z: Cathoven – B1 Intermediate Cathoven. (2025). <i>B1 Intermediate Reading Lessons</i> – PDF lekce na témata jako práce, technologie, zdraví, životní prostředí. Dostupné z: Cathoven – B1 Intermediate Fluentbe. (2025). <i>Úroveň angličtiny – poznejte tu svou!</i>. Dostupné z: Fluentbe Blog The English Hub for Refugees. (2025). <i>Daily routines and plans (A2)</i> – pracovní sešity, poslechy, učitelské poznámky. Dostupné z: English Hub – Daily Routines Help for English – portál zaměřený na výuku angličtiny. Nabízí články o realitách anglicky mluvících zemí, gramatická cvičení, poslechy, interaktivní testy a pracovní listy. British Council – Oficiální stránka British Council nabízí přehled jazykových úrovní podle CEFR, včetně úrovně A2. Obsahuje také výukové materiály, videa a interaktivní aktivity. Wordwall – A2 Speaking Cards, Interaktivní nástroj pro tvorbu konverzačních aktivit. Obsahuje hotové sady kartiček pro úroveň A2, které lze upravovat a sdílet. The English Hub for Refugees – Daily Routines and Plans – Kompletní výukové lekce pro úroveň A2 zaměřené na každodenní život. Obsahuje pracovní listy, poslechy, flashcards a konverzační aktivity. Fluentbe – Blogový článek s přehledem úrovní A1–C2 včetně popisu schopností na úrovni A2. Vhodné pro učitele při plánování výstupů. BBC Learning English (www.bbc.co.uk/learningenglish). Aktuální zprávy, články a poslechy s aktivitami. National Geographic Learning (www.ngllife.com), Materiály zaměřené na globální témata, přírodu, kulturu a cestování. Infografiky: srovnání rozlohy, počtu obyvatel, klimatu jednotlivých zemí Videoukázky: krátká videa z YouTube o zemích (např. „Top 10 facts about Canada“) www.islcollective.com – pracovní listy ke kulturám učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího	
4. Poznámky Modul vhodně završuje jazykové vzdělávání na SŠ s důrazem na praktické využití angličtiny v reálném životě. Doporučuje se jako příprava na životní situace doma i v zahraničí.	

Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk

Rozvoj jazykových kompetencí (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Rozvoj jazykových kompetencí

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Rozvoj jazykových kompetencí / 1. ročník – 16 hodin

5. Platnost: 01. 09. 2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, žádné, předpokládá se vstupní úroveň A0–A1

Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul je určen pro žáky 1. ročníku, kteří začínají se studiem německého jazyka. Cílem modulu je dosáhnout jazykové úrovně A1 podle SERR. Žáci se naučí základní komunikační dovednosti pro běžné každodenní situace, osvojí si klíčové jazykové struktury a slovní zásobu, a vytvoří si základy pro další jazykové vzdělávání. Důraz je kladen na praktické použití jazyka, porozumění jednoduchému mluvenému a psanému textu, a na komunikaci v běžném životě. Součástí modulu je i seznámení s realitami německy mluvících zemí.

Cílová jazyková úroveň dle SERR: A1

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- rozumí základním výrazům a větám z běžného života (pozdravy, představení, dotazy na čas a místo)
- rozumí jednoduchým pokynům, jídelním lístkům, rozvrhům a plakátům
- umí se představit, sdělit základní osobní údaje, hovořit o rodině, škole, zálibách
- vede jednoduchý rozhovor v každodenní situaci
- píše krátké texty jako pohlednice, přání, krátký popis osoby nebo místa
- používá základní gramatické struktury: přítomný čas, otázky, zápor, osobní zájmena, slovosled, číslovky

Poslech s porozuměním

Žák rozumí základním informacím v pomalu a zřetelně mluveném projevu.

Indikátory:

- Identifikuje známá slova a fráze v běžných situacích (např. pozdravy, představení, dotazy)
- Reaguje na jednoduché pokyny
- Rozumí základním otázkám a odpovědím.

Čtení s porozuměním

Žák rozumí jednoduchým psaným textům, které se vztahují k běžným situacím.

Indikátory:

- Vyhledá konkrétní informace v jednoduchých textech (např. jídelní lístek, rozvrh hodin).
- Rozpozná hlavní myšlenku textu.
- Odpovídá na jednoduché otázky k obsahu.

Ústní interakce

Žák se zapojuje do jednoduché konverzace v běžných situacích.

Indikátory:

- Používá základní fráze pro pozdravy, představení, dotazy.
- Reaguje na jednoduché otázky (např. „Wie heißt du?“ – „Ich heiße...“)
- Klade jednoduché otázky a odpovídá na ně.

Ústní produkce

Žák sděluje základní informace o sobě a svém okolí.

Indikátory:

- Popíše sebe, rodinu, školu, zájmy.
- Používá jednoduché věty a slovní spojení.
- Vyjadřuje základní potřeby a přání.

Písemný projev

Žák píše krátké texty o známých tématech s využitím naučených jazykových struktur.

Indikátory:

- Napíše jednoduchý e-mail, pohlednici, popis osoby nebo místa.
- Používá základní slovní zásobu a gramatické struktury.
- Dodržuje základní pravopisná pravidla.

Interkulturní kompetence

Žák si uvědomuje základní kulturní rozdíly mezi ČR a německy mluvícími zeměmi.

Indikátory:

- Uvede příklady kulturních odlišností (např. školní systém, svátky, stravování).
- Reaguje vhodně v základních společenských situacích.
- Vyjadřuje zájem o život v německy mluvících zemích.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG jazyková, čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Tematické okruhy:

Ich und du – Představení sebe a druhých

- Slovní zásoba: jméno, věk, národnost, bydliště, jazyk, rodina
- Gramatika: sloveso „sein“ a „haben“, osobní zájmena, jednoduché věty v přítomném čase

In der Schule – Škola a školní život

- Slovní zásoba: školní předměty, pomůcky, rozvrh, učitel, třída
- Gramatika: člen určitý a neurčitý, množné číslo, otázky typu „Was ist das?“

Mein Tag – Denní režim

- Slovní zásoba: činnosti během dne, časové údaje, dny v týdnu
- Gramatika: sloveso v přítomném čase, slovosled ve větě, časové příslovce

Familie und Freunde – Rodina a vztahy

- Slovní zásoba: členové rodiny, popis osoby, vztahy, zájmy
- Gramatika: přivlastňovací zájmena, přídavná jména, jednoduché věty s „mögen“

Essen und Trinken – Jídlo a pití

- Slovní zásoba: potraviny, nápoje, jídelní lístek, nákupy
- Gramatika: sloveso „essen“, množné číslo, otázky typu „Was möchtest du?“

Freizeit und Hobbys – Volný čas

- Slovní zásoba: sporty, koníčky, aktivity, počasí
- Gramatika: sloveso „machen“, „spielen“, „gehen“, spojky „und“, „aber“

Wohnen – Bydlení

- Slovní zásoba: typy bydlení, místnosti, nábytek, popis domova
- Gramatika: předložky místa (in, auf, neben), sloveso „wohnen“, přídavná jména

In der Stadt – Orientace ve městě

- Slovní zásoba: budovy, doprava, směry, obchody
- Gramatika: otázky typu „Wo ist...?“, předložky se 3. pádem, sloveso „gehen“

Gesundheit – Zdraví a tělo

- Slovní zásoba: části těla, nemoci, u lékaře, lékárna
- Gramatika: sloveso „haben“ + bolesti, jednoduché věty typu „Ich habe Kopfschmerzen.“

Feste und Kultur – Svátky a tradice

- Slovní zásoba: Vánoce, Velikonoce, narozeniny, oslavy
- Gramatika: časování sloves, přítomný čas, fráze typu „Ich gratuliere dir.“

Dovednosti:

Poslech: Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám. Identifikuje známá slova a fráze v pomalé a jasné řeči. Sleduje základní informace v krátkých rozhovorech nebo oznámeních

Mluvení: párové a skupinové aktivity, role play, mini-prezentace (1–2 min). Umí se představit a odpovědět na základní otázky. Používá jednoduché fráze k vyjádření potřeb, přání a preferencí. Komunikuje v běžných situacích pomocí naučených vět

Čtení: upravené články o reálných tématech, odpovědi na otázky, práce se slovní zásobou. Rozumí krátkým a jednoduchým textům (např. pozvánka, jídelní lístek, rozvrh). Vyhledá konkrétní informace v známém kontextu. Pochopí základní sdělení v jednoduchých větách.

Psaní: napíše krátký text o sobě (např. jméno, věk, zájmy). Vyplní jednoduchý formulář nebo dotazník. Sestaví krátké věty s pomocí vzorů (např. přání, pozdrav, popis dne).

5. Vzdělávací strategie

Engage – motivace pomocí interaktivních her se jmény, úvodních dialogů a scénářů z běžného života (např. 'Speed dating' na představení se)

Explore – práce s obrázky, komiksy a krátkými rozhovory; žáci objevují význam slov a vazeb v kontextu (např. rodinný strom, jídelní lístek)

Explain – učitel vysvětluje základní jazykové struktury, např. slovosled ve větě, konjugaci sloves, tvorbu otázek a záporu s názornými příklady

Elaborate – samostatné úkoly: miniprojekty ('Můj den', 'Moje rodina', 'Můj pokoj'), tvorba dialogů, prezentace a plakátů

Evaluate – individuální rozhovor, sebehodnocení, vedení jazykového portfolia s ukázkami prací a reflexí pokroku.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; • jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev); • exit tickets, mini-checky slovní zásoby, peer feedback u mluvení a psaní;	100	• jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %

• účast v diskusích.			
Sumativní	100		30 %
• samostatná/skupinová prezentace		• kompetence komunikační –	
• simulovaný rozhovor, aktivní účast		prezentační; aktivní přístup a podíl	
• porozumění textu a poslech		na realizaci projektu	
Reflexe	100		10 %
• zpětnovazebný rozhovor		• reflexe zkušenosti: aktivní účast na	
s učitelem a spolužáky o výsledcích		reflexi	
učení			
• jazykové portfolio			
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.			
Přepočet váženého průměru na známky:			
100-87	1		
86-73	2		
72-58	3		
57-44	4		
43-0	5		
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje			
Hry na procvičování			
Hilpert, S. et al. (2020). Schritte International Neu 1. Kursbuch + Arbeitsbuch mit Audio-CD. 2. Auflage. München: Hueber Verlag.			
Deutsche Welle. (2024). Deutsch Lernen – Langsam gesprochenen Nachrichten. [online] Dostupné z: https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/s-2055			
Quizlet. (2024). Německá slovíčka A1. [online] Dostupné z: https://quizlet.com			
Duolingo. (2024). Němčina pro začátečníky.			
Logo! – ZDF. (2024). Nachrichten für Kinder. [video] Dostupné z: https://www.zdf.de/kinder/logo			
Autentické materiály: rozvrhy hodin, jídelní lístky, letáky, mapy města, fotografie rodin a pokojů			
Vlastní doplňkové materiály.			
Krátké videoklipy			
4. Poznámky			
Modul je koncipován tak, aby podpořil motivaci žáků k učení jazyka a rozvinul základy pro reálné komunikační situace. Zároveň poskytuje prostor pro individualizaci výuky dle pokroku žáků a je v souladu s požadavky ŠVP a SERR.			

Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk

Rozvoj jazykových kompetencí (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Rozvoj jazykových kompetencí

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovacích jednotek: vzdělávací modul

4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Rozvoj jazykových kompetencí / 2. ročník – 16 hodin

5. Platnost: 01. 09. 2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, dosažená jazyková úroveň A1 podle SERR, absolvování 1. ročníku

Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul navazuje na jazykový základ položený v 1. ročníku a prohlubuje schopnosti komunikace na úrovni A1. Žáci upevňují základní jazykové dovednosti a slovní zásobu, rozvíjejí gramatické struktury a procvičují je v reálných situacích. Důraz je kladen na porozumění autentickým textům, vyjadřování v běžných každodenních tématech, rozvoj interkulturní kompetence a systematické budování jistoty při komunikaci.

Cílová jazyková úroveň dle SERR: A1

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- Rozumí známým slovům a frázím v kontextu každodenních situací (rodina, jídlo, škola).
- Vyhledá konkrétní informace v jednoduchých textech (plakát, menu, e-mail).
- Vede jednoduchý rozhovor pomocí naučených frází.
- Popíše jednoduchým způsobem osoby, místa, zážitky.
- Napíše jednoduchý text: popis dne, blahopřání, e-mail.

Čtení s porozuměním

Žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, které se vztahují k běžným životním situacím.

Indikátory:

- Vyhledá konkrétní informace v jednoduchých textech (např. jízdní řád, inzerát, e-mail)
- Rozpozná hlavní myšlenku textu
- Odpovídá na otázky k obsahu textu

Poslech s porozuměním

Žák rozumí základním informacím z pomalu a zřetelně mluveného projevu v známých situacích.

Indikátory:

- Identifikuje klíčová slova a fráze v běžných rozhovorech
- Reaguje na jednoduché pokyny a otázky
- Rozumí sdělením v kontextu cestování, nakupování, zdraví

Ústní interakce

Žák se zapojuje do jednoduché konverzace v běžných situacích.

Indikátory:

- Klade jednoduché otázky a odpovídá na ně
- Používá základní fráze pro domluvu, dotazy, reakce
- Reaguje přiměřeně v situacích jako nákup, cestování, objednávka

Ústní produkce

Žák samostatně formuluje jednoduché sdělení o sobě, svých zájmech a okolí.

Indikátory:

- Popíše denní režim, zážitky, plány
- Používá jednoduché věty a spojky („und“, „aber“)
- Vyjadřuje přání, potřeby, názory

Písemný projev

Žák píše krátké texty o známých tématech s využitím základní slovní zásoby.

Indikátory:

- Napíše jednoduchý e-mail, pozvánku, popis místa nebo osoby
- Používá základní gramatické struktury (přítomný čas, minulý čas – Perfekt)
- Dodržuje základní pravopisná a stylistická pravidla

Interkulturní kompetence

Žák porovnává kulturní zvyklosti a vyjadřuje respekt k odlišnostem.

Indikátory:

- Uvede příklady kulturních rozdílů (např. svátky, školní systém, stravování)
- Reaguje vhodně v základních společenských situacích
- Vyjadřuje zájem o život v německy mluvících zemích

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG jazyková, čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Tematické okruhy:

Reisen und Urlaub – Cestování a dovolená

- Slovní zásoba: dopravní prostředky, destinace, hotel, letiště, počasí
- Gramatika: předložky se 3. a 4. pádem, sloveso „fahren“, „fliegen“, časové výrazy

Tagesablauf und Uhrzeit – Denní režim a čas

- Slovní zásoba: činnosti, hodiny, plánování dne
- Gramatika: sloveso „aufstehen“, „gehen“, „machen“, slovosled s časovým údajem

Kleidung und Mode – Oblečení a styl

- Slovní zásoba: druhy oblečení, barvy, materiály, nákupy
- Gramatika: přídavná jména, otázky typu „Wie viel kostet...?“, sloveso „tragen“

Einkaufen und Geld – Nakupování a peníze

- Slovní zásoba: obchody, ceny, platba, produkty
- Gramatika: číslovky, otázky s „wie viel“, „was kostet“, sloveso „kaufen“

Essen und Gesundheit – Výživa a zdraví

- Slovní zásoba: zdravé jídlo, nemoc, léky, lékař
- Gramatika: sloveso „müssen“, „dürfen“, věty s „weil“, „denn“

Freizeit und Medien – Volný čas a média

- Slovní zásoba: koníčky, filmy, hudba, internet
- Gramatika: sloveso „sehen“, „lesen“, „hören“, spojky „und“, „aber“, „oder“

Umwelt und Natur – Příroda a životní prostředí

- Slovní zásoba: roční období, počasí, ekologie, zvířata
- Gramatika: přídavná jména, věty s „es gibt“, „man kann“

Berufe und Arbeit – Povolání a pracovní svět

- Slovní zásoba: profese, pracovní činnosti, místo výkonu práce
- Gramatika: sloveso „arbeiten“, „möchten“, „werden“, otázky typu „Was machst du beruflich?“

Feste und Traditionen – Svatky a kulturní zvyky

- Slovní zásoba: tradiční svátky, oslavy, dárky, pozvánky
- Gramatika: minulý čas (Perfekt – základní formy), fráze typu „Ich habe gefeiert.“

Wohnen und Alltag – Bydlení a každodenní život

- Slovní zásoba: domácnost, úklid, zařízení, sousedé
- Gramatika: modální slovesa, věty s „wenn“, „dass“

Dovednosti:

Poslech: rozumí běžným frázím a jednoduchým sdělením v pomalé řeči. Sleduje základní informace v rozhovorech, oznámeních, médiích. Identifikuje klíčová slova v známém kontextu.

Mluvení: vyjadřuje se v jednoduchých větách o sobě, rodině, zájmech. Umí klást otázky a reagovat v běžných situacích (např. nákup, cestování). Používá naučené fráze k vyjádření přání, potřeb, plánů
Čtení: rozumí krátkým textům (např. e-mail, leták, jídelní lístek). Vyhledá konkrétní informace v jednoduchých textech. Pochopí základní sdělení v běžných dokumentech.
Psaní: napíše krátký text o sobě, svých zájmech nebo plánech. Sestaví jednoduchý e-mail, pozvánku nebo popis. Používá základní gramatické struktury a slovní zásobu.

5. Vzdělávací strategie

Engage – úvodní hry, videa, brainstorming: „Kam pojedeme na výlet?“
 Explore – práce s mapou města, online nabídkami hotelů a jídelních lístků.
 Explain – demonstrace gramatiky: tvorba vět v minulém čase, rozšíření slovní zásoby.
 Elaborate – projekt: „Můj víkend v Berlíně“, plán cesty, rozpočet, prezentace.
 Evaluate – reflexe formou rozhovoru, písemné zhodnocení, jazykové portfolio.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; - jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev; - exit tickets, mini-checky slovní zásoby, peer feedback u mluvení a psaní; - účast v diskusích.	100	jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní - samostatná/skupinová prezentace - simulovaný rozhovor, aktivní účast - porozumění textu a poslech, písemné výstupy	100	kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %
Reflexe - zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení - jazykové portfolio	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Hilpert, S. et al. (2020). Schritte International Neu 1. Kursbuch + Arbeitsbuch mit Audio-CD. 2. Auflage. München: Hueber Verlag.
Deutsche Welle. (2024). Deutsch Lernen – Langsam gesprochenen Nachrichten. [online] Dostupné z: <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/s-2055>
Quizlet. (2024). Německá slovíčka A1. [online] Dostupné z: <https://quizlet.com>
Duolingo. (2024). Němčina pro začátečníky.
Logo! – ZDF. (2024). Nachrichten für Kinder. [video] Dostupné z: <https://www.zdf.de/kinder/logo>
Autentické materiály: rozvrhy hodin, jídelní lístky, letáky, mapy města, fotografie rodin a pokojů
Vlastní doplňkové materiály.
Krátké videoklipy

4. Poznámky

Modul klade důraz na praktické zvládnutí každodenní komunikace, podporuje schopnost samostatného projevu, sebehodnocení a kulturní orientaci v německy mluvících zemích.

Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk

Rozvoj jazykových kompetencí (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Rozvoj jazykových kompetencí

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovacích jednotek: vzdělávací modul

4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Rozvoj jazykových kompetencí / 3. ročník – 16 hodin

5. Platnost: 01. 09. 2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, dosažená jazyková úroveň A1 podle SERR, absolvování 2. ročníku

Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul dále rozvíjí dovednosti nabyté v předchozích letech a směřuje k upevnění jazykové úrovně A1+ dle SERR. Hlavní důraz je kladen na jistější ovládání základní gramatiky, rozšíření slovní zásoby, aktivní mluvení a samostatné vyjadřování v běžných situacích. Žáci se seznamují s kulturními odlišnostmi, rozvíjejí schopnost porozumět delším textům a vyjadřovat se přesněji.

Cílová jazyková úroveň dle SERR: A1+

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- Reaguje na otázky týkající se osobního života, plánů a běžných situací.
- Popisuje jednoduché zážitky a události v minulosti.
- Chápe jednoduché pokyny, e-maily, plakáty a krátké články.
- Vyjadřuje základní potřeby, přání a návrhy.
- Napíše jednoduchý e-mail nebo krátký dopis.
- Využívá rozšířené jazykové prostředky na úrovni A1+ včetně modálních sloves, minulého času a složených vět.

Čtení s porozuměním

Žák rozumí krátkým textům s jednoduchou strukturou a známou slovní zásobou.

Indikátory:

- Rozpozná hlavní myšlenku a účel textu (např. oznámení, leták, krátký článek)
- Odpovídá na otázky k obsahu textu
- Porovná informace z více krátkých textů

Poslech s porozuměním

Žák rozumí pomalu a zřetelně mluvenému projevu v běžných situacích.

Indikátory:

- Identifikuje konkrétní informace z rozhovorů a oznámení
- Reaguje na jednoduché otázky a pokyny
- Rozumí sdělením v kontextu školy, volného času, cestování

Ústní interakce

Žák se aktivně zapojuje do jednoduché konverzace.

Indikátory:

- Vede krátký rozhovor o známých tématech (např. škola, zájmy, rodina)
- Používá základní komunikační strategie (např. žádost o zopakování, potvrzení)
- Reaguje přiměřeně v běžných společenských situacích

Ústní produkce

Žák samostatně formuluje jednoduché sdělení o sobě a svém okolí.

Indikátory:

- Popíše události, zážitky, plány
- Používá základní gramatické struktury (přítomný čas, Perfekt, modální slovesa)
- Vyjadřuje názory, pocity, přání

Písemný projev

Žák píše krátké texty s jasnou strukturou.

Indikátory:

- Napíše e-mail, zprávu, krátký příběh nebo popis
- Používá jednoduché větné struktury a spojky
- Dodržuje základní pravopisná a stylistická pravidla

Interkulturní kompetence

Žák porovnává kulturní zvyklosti a projevuje zájem o německy mluvící země.

Indikátory:

- Uvede příklady kulturních rozdílů (např. školní systém, svátky, stravování)
- Reaguje vhodně v základních společenských situacích
- Vyjadřuje zájem o život v německy mluvících zemích.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG jazyková, čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, digitální, k řešení problémů.

4. Obsah vzdělávání**Tematické okruhy:***Orientierung in der Stadt – Orientace ve městě*

- Slovní zásoba: dopravní prostředky, budovy, směry, orientační body
- Gramatika: předložky se 3. a 4. pádem, otázky typu „Wo ist...?“, „Wie komme ich...?“

Beim Arzt – U lékaře

- Slovní zásoba: části těla, symptomy, léky, návštěva lékaře
- Gramatika: slovesa „haben“, „tun“, modální sloveso „müssen“, věty typu „Ich habe...“

Medien und Kommunikation – Média a komunikace

- Slovní zásoba: telefon, internet, sociální sítě, dopisy, e-maily
- Gramatika: sloveso „schreiben“, „lesen“, „telefonieren“, spojky „weil“, „dass“
Essen und Trinken – Jídlo a pití (rozšíření)
- Slovní zásoba: recepty, restaurace, objednávka, chutě
- Gramatika: rozkazovací způsob, sloveso „nehmen“, „möchten“, věty s „man“
Reisen und Verkehr – Cestování a doprava
- Slovní zásoba: vlak, autobus, letiště, jízdní řád, rezervace
- Gramatika: sloveso „fahren“, „reisen“, „buchen“, časové výrazy
Feste und Feiern – Oslavy a svátky
- Slovní zásoba: narozeniny, svátky, pozvánky, dárky
- Gramatika: minulý čas (Perfekt – základní nepravidelná slovesa), fráze typu „Ich habe gefeiert.“
Wohnen und Umgebung – Bydlení a okolí
- Slovní zásoba: typy bydlení, sousedství, popis místa
- Gramatika: přídavná jména, věty s „es gibt“, „in der Nähe von...“
Schule und Zukunft – Škola a budoucnost
- Slovní zásoba: školní předměty, plány, povolání, zájmy
- Gramatika: sloveso „werden“, „möchten“, věty typu „Ich will...“
Einkaufen und Dienstleistungen – Nakupování a služby
- Slovní zásoba: obchody, produkty, služby, reklamace
- Gramatika: otázky typu „Wie viel kostet...?“, „Kann ich helfen?“, modální slovesa
Freizeit und Interessen – Volný čas a zájmy (rozšíření)
- Slovní zásoba: sport, kultura, koníčky, plánování aktivit
- Gramatika: sloveso „gehen“, „machen“, „spielen“, věty s „wenn“, „damit“

Dovednosti:

Poslech: rozumí běžným frázím a sdělením v známých situacích. Sleduje jednoduché rozhovory, pokyny, oznámení. Identifikuje klíčové informace v pomalé a jasné řeči.

Mluvení: vyjadřuje se v jednoduchých větách o každodenních tématech. Umí reagovat v běžných situacích (např. nákup, cestování, lékař). Používá naučené fráze k vyjádření přání, potřeb, plánů.

Čtení: rozumí krátkým textům (např. e-mail, jídelní lístek, jízdní řád). Vyhledá konkrétní informace v jednoduchých textech. Pochopí základní sdělení v běžných dokumentech.

Psaní: napíše krátký text o sobě, svých zájmech nebo plánech. Sestaví jednoduchý e-mail, pozvánku nebo popis. Používá základní gramatické struktury a slovní zásobu.

5. Vzdělávací strategie

Engage – brainstorming (např. „Co chci dělat po škole?“), jazykové hry, rozhovory.

Explore – analýza článků a jednoduchých dialogů o práci, volném čase, vzdělávání.

Explain – systematické vysvětlení minulého času a souvětí, modelové věty.

Elaborate – projekt: 'Moje budoucí profese', tvorba plakátu, životopis, rozhovor.

Evaluate – prezentace projektu, vedení jazykového portfolia, sebereflexe v rozhovoru.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh;	100		60 %

- jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev; - exit tickets, mini-checky slovní zásoby, peer feedback u mluvení a psaní; - ústní interakce, účast v diskusích.		jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	
Sumativní - samostatná/skupinová prezentace - simulovaný rozhovor, aktivní účast - porozumění textu a poslech	100	kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %
Reflexe - zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení - jazykové portfolio	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Hilpert, S. et al. (2020). Schritte International Neu 1. Kursbuch + Arbeitsbuch mit Audio-CD. 2. Auflage. München: Hueber Verlag.

Deutsche Welle. (2024). Deutsch Lernen – Langsam gesprochenen Nachrichten. [online] Dostupné z: <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/s-2055>

Quizlet. (2024). Německá slovíčka A1. [online] Dostupné z: <https://quizlet.com>

Duolingo. (2024). Němčina pro začátečníky.

Logo! – ZDF. (2024). Nachrichten für Kinder. [video] Dostupné z: <https://www.zdf.de/kinder/logo>

YouTube kanály s němčinou A1+/A2: Easy German, Learn German with Anja

Autentické materiály: rozvrhy hodin, jídelní lístky, letáky, mapy města, fotografie rodin a pokojů

Vlastní doplňkové materiály.

Krátké videoklipy

4. Poznámky

Modul posiluje samostatnost žáků při vyjadřování a rozvíjí jistotu v použití jazyka. Je zaměřen na komunikaci v osobním, školním a pracovním životě a připravuje žáky k přechodu na úroveň A2.

Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk

Rozvoj jazykových kompetencí (IV. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Rozvoj jazykových kompetencí

2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Rozvoj jazykových kompetencí / 4. ročník – 16 hodin
5. Platnost: 01. 09. 2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, žádné, předpokládá se vstupní úroveň A0–A1 Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul završuje čtyřletou jazykovou přípravu žáků a směřuje k dosažení jazykové úrovně A2 dle SERR. Hlavní důraz je kladen na praktické užití jazyka, schopnost reagovat v každodenních i běžně profesních situacích, rozšíření slovní zásoby a jisté ovládnutí základních gramatických struktur. Žáci se učí samostatně komunikovat v psané i mluvené formě, reagovat na autentické materiály a vyjadřovat se k tématům běžného života a blízké budoucnosti. Cílová jazyková úroveň dle SERR: A1+ -A2 2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů • Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem každodenního života (např. osobní a rodinné informace, nákupy, místní geografie, zaměstnání) • Komunikuje v jednoduchých a rutinních situacích vyžadujících přímou výměnu informací. • Umí jednoduchým způsobem popsat své okolí a záležitosti týkající se bezprostředních potřeb. • Umí napsat krátké jednoduché poznámky, vzkazy a osobní dopisy (např. poděkování, omluva, žádost). • Umí se vyjádřit o svých zvycích, plánovaných aktivitách a zkušenostech. Čtení s porozuměním Žák rozumí krátkým textům s jednoduchou strukturou, které se vztahují k běžným životním situacím. Indikátory: • Vyhledá konkrétní informace v jednoduchých textech (např. jídelní lístek, jízdní řád, e-mail) • Rozpozná hlavní myšlenku a účel textu • Porovná informace z více krátkých textů a vyvodí závěr Poslech s porozuměním Žák rozumí pomalu a zřetelně mluvenému projevu v známých situacích. Indikátory: • Identifikuje klíčová slova a fráze v běžných rozhovorech • Rozumí sdělením v kontextu cestování, zdraví, nakupování, školy • Reaguje na jednoduché otázky, pokyny a žádosti Ústní interakce Žák se aktivně zapojuje do jednoduché konverzace v běžných situacích. Indikátory: • Vede krátký rozhovor o známých tématech (např. zájmy, škola, plány) • Používá základní komunikační strategie (např. žádost o zopakování, potvrzení) • Reaguje přiměřeně v společenských a praktických situacích

Ústní produkce

Žák samostatně formuluje jednoduché sdělení o sobě, svých zájtech a okolí.

Indikátory:

- Popíše události, zážitky, plány, názory
- Používá základní gramatické struktury (přítomný čas, Perfekt, modální slovesa)
- Vyjadřuje přání, potřeby, postoje a pocity

Písemný projev

Žák píše krátké texty s jasnou strukturou a srozumitelným obsahem.

Indikátory:

- Napíše e-mail, zprávu, krátký příběh nebo popis
- Používá jednoduché větné struktury, spojky a základní slovní zásobu
- Dodržuje pravopisná a stylistická pravidla odpovídající úrovni A1+

Interkulturní kompetence

Žák porovnává kulturní zvyklosti a projevuje zájem o německy mluvící země.

Indikátory:

- Uvede příklady kulturních rozdílů (např. školní systém, svátky, stravování, společenské chování)
- Reaguje vhodně v základních společenských situacích
- Vyjadřuje zájem o život, studium nebo práci v německy mluvícím prostředí.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG jazyková, čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Tematické okruhy

Zukunftspläne – Plány do budoucna

- Slovní zásoba: povolání, studium, cestování, přání
- Gramatika: sloveso „werden“, „möchten“, věty typu „Ich möchte...“, „Ich will...“

Medien und Technik – Média a technologie

- Slovní zásoba: počítač, mobil, internet, sociální sítě
- Gramatika: sloveso „benutzen“, „funktionieren“, věty s „weil“, „dass“

Alltag und Haushalt – Každodenní život a domácnost

- Slovní zásoba: domácí práce, zařízení, rutiny
- Gramatika: rozkazovací způsob, modální slovesa („müssen“, „sollen“), věty s „wenn“

Umwelt und Nachhaltigkeit – Životní prostředí a udržitelnost

- Slovní zásoba: třídění odpadu, energie, příroda, ekologie
- Gramatika: věty s „man kann“, „es gibt“, přídavná jména

Gesundheit und Fitness – Zdraví a životní styl

- Slovní zásoba: sport, výživa, zdraví, prevence
- Gramatika: sloveso „treiben“, „essen“, „leben“, věty s „damit“, „deshalb“

Kultur und Freizeit – Kultura a volný čas

- Slovní zásoba: divadlo, kino, hudba, výstavy, zájmy
- Gramatika: minulý čas (Perfekt – běžná nepravidelná slovesa), spojky „und“, „aber“, „oder“

Reisen und Erlebnisse – Cestování a zážitky

- Slovní zásoba: destinace, zážitky, doprava, rezervace
- Gramatika: vyprávění v minulém čase, věty typu „Ich bin gefahren...“, „Es war schön.“

Arbeit und Beruf – Práce a povolání (rozšíření)

- Slovní zásoba: pracovní prostředí, úkoly, kolegové
- Gramatika: sloveso „arbeiten“, „helfen“, „organisieren“, věty s „damit“, „weil“

Feste und Bräuche – Svátky a tradice (rozšíření)

- Slovní zásoba: kulturní zvyky, oslavy, pozvánky
 - Gramatika: minulý čas, fráze typu „Ich habe gefeiert“, „Wir sind eingeladen“
- Kommunikation und Beziehungen – Komunikace a vztahy*
- Slovní zásoba: přátelství, rodina, konflikty, emoce
 - Gramatika: věty s „dass“, „ob“, „weil“, sloveso „verstehen“, „streiten“, „lieben“

Dovednosti:

Poslech: rozumí běžným sdělením v známých situacích. Sleduje jednoduché rozhovory, pokyny, oznámení. Identifikuje klíčové informace i v delších větách.

Mluvení vyjadřuje se v jednoduchých větách o každodenních i osobních tématech. Umí reagovat v běžných situacích (např. domluva, plánování, vyprávění). Používá naučené fráze k vyjádření názorů, přání, emocí.

Čtení: rozumí krátkým textům (např. e-mail, jídelní lístek, jízdní řád). Vyhledá konkrétní informace v jednoduchých textech. Pochopí základní sdělení v běžných dokumentech a jednoduchých příbězích.

Psaní: napíše krátký souvislý text o sobě, svých zážitcích nebo názorech. Sestaví jednoduchý e-mail, dopis, vyprávění. Používá základní gramatické struktury a rozšířenou slovní zásobu.

5. Vzdělávací strategie

Engage – diskuse: 'Co budu dělat po škole?', úvodní scénky, jazyková aktivizace.

Explore – práce s videi, dotazníky a články na téma plánování, technologie, zdraví.

Explain – výklad gramatiky formou modelových situací, interaktivní cvičení.

Elaborate – projekt: 'Moje budoucnost' (prezentace/poster + rozhovor s učitelem).

Evaluate – jazykové portfolio, reflexe v páru, písemný úkol a závěrečný rozhovor.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; • jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev); • exit tickets, mini-checky slovní zásoby, peer feedback u mluvení a psaní; • účast v diskusích.	100	• jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní • samostatná/skupinová prezentace • simulovaný rozhovor, aktivní účast • porozumění textu a poslech	100	• kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení • jazykové portfolio	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Hilpert, S. et al. (2020). Schritte International Neu 1. Kursbuch + Arbeitsbuch mit Audio-CD. 2. Auflage. München: Hueber Verlag.

Deutsche Welle. (2024). Deutsch Lernen – Langsam gesprochene Nachrichten. [online] Dostupné z: <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/s-2055>

Quizlet. (2024). Německá slovíčka A1. [online] Dostupné z: <https://quizlet.com>

Duolingo. (2024). Němčina pro začátečníky.

Logo! – ZDF. (2024). Nachrichten für Kinder. [video] Dostupné z: <https://www.zdf.de/kinder/logo>

Podcasts Deutsch A2: 'Deutsch – warum nicht?', 'Langsam gesprochene Nachrichten'

YouTube: Easy German – Themen A2, Alltag in DACH zemích

Autentické materiály: rozvrhy hodin, jídelní lístky, letáky, mapy města, fotografie rodin a pokojů
Vlastní doplňkové materiály.

Krátké videoklipy

4. Poznámky

Modul posiluje jistotu v běžné komunikaci a rozvíjí schopnost žáků vyjádřit se i k osobním a společenským tématům. Přípravuje žáky na další jazykové vzdělávání nebo běžné použití jazyka v životě či na trhu práce.

Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk

Já a můj svět (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Já a můj svět

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Já a můj svět / 1. ročník – 8 hodin

5. Platnost: 01. 09. 2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín

6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, žádné, předpokládá se vstupní úroveň A0–A1

Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul poskytuje úvodní orientaci v cizím jazyce a slouží k motivaci a seznámení s jazykem v kontextu osobního života žáka. Zaměřuje se na základní slovní zásobu, jednoduché fráze a

schopnost představit sebe a svůj svět. Výuka probíhá formou aktivní, hravé a komunikativní výuky a podporuje pozitivní vztah k jazyku.

Cílová jazyková úroveň dle SERR: A1

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Rozumí základním slovům a jednoduchým větám o osobních údajích.

Umí se představit a sdělit základní informace o sobě (jméno, věk, bydliště).

Vyplní jednoduché formuláře s osobními údaji.

Reaguje na jednoduché otázky o rodině, škole, zájmech.

Píše krátké jednoduché věty o sobě a svém okolí.

Umí vytvořit jednoduchou prezentaci o sobě pomocí podpory (obrázky, kartičky, šablony).

Čtení s porozuměním

Žák rozumí velmi jednoduchým psaným textům, které se vztahují k běžným situacím.

Indikátory:

- Vyhledá konkrétní informace v krátkém textu (např. rozvrh, pozvánka, jídelní lístek)
- Rozpozná základní slovní zásobu a fráze
- Odpovídá na jednoduché otázky k obsahu textu

Poslech s porozuměním

Žák rozumí základním informacím z pomalu a zřetelně mluveného projevu.

Indikátory:

- Identifikuje známá slova a fráze v běžných situacích (např. pozdravy, představení, dotazy)
- Reaguje na jednoduché pokyny
- Rozumí základním otázkám a odpovědím

Ústní interakce

Žák se zapojuje do velmi jednoduché konverzace v běžných situacích.

Indikátory:

- Používá základní fráze pro pozdravy, představení, dotazy
- Reaguje na jednoduché otázky (např. „Wie heißt du?“ – „Ich heiße...“)
- Klade jednoduché otázky a odpovídá na ně

Ústní produkce

Žák samostatně sděluje základní informace o sobě a svém okolí. I

Indikátory:

- Popíše sebe, rodinu, školu, zájmy
- Používá jednoduché věty a slovní spojení
- Vyjadřuje základní potřeby a přání

Písemný projev

Žák píše velmi krátké texty o známých tématech.

Indikátory:

- Napíše jednoduchý e-mail, pohlednici, popis osoby nebo místa
- Používá základní slovní zásobu a gramatické struktury
- Dodržuje základní pravopisná pravidla

Interkulturní kompetence

Žák si uvědomuje základní kulturní rozdíly mezi ČR a německy mluvícími zeměmi.

Indikátory:

- Uvede příklady kulturních odlišností (např. školní systém, svátky, stravování)
- Reaguje vhodně v základních společenských situacích
- Vyjadřuje zájem o život v německy mluvících zemích

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG jazyková, čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Tematické okruhy:

Ich und du – Představení sebe a druhých

- Slovní zásoba: jméno, věk, národnost, bydliště, jazyk, rodina
- Gramatika: sloveso „sein“ a „haben“, osobní zájmena, jednoduché věty v přítomném čase

In der Schule – Škola a školní život

- Slovní zásoba: školní předměty, pomůcky, rozvrh, učitel, třída
- Gramatika: člen určitý a neurčitý, množné číslo, otázky typu „Was ist das?“

Mein Tag – Denní režim

- Slovní zásoba: činnosti během dne, časové údaje, dny v týdnu
- Gramatika: sloveso v přítomném čase, slovosled ve větě, časové příslovce

Familie und Freunde – Rodina a vztahy

- Slovní zásoba: členové rodiny, popis osoby, vztahy, zájmy
- Gramatika: přivlastňovací zájmena, přídavná jména, jednoduché věty s „mögen“

Essen und Trinken – Jídlo a pití

- Slovní zásoba: potraviny, nápoje, jídelní lístek, nákupy
- Gramatika: sloveso „essen“, množné číslo, otázky typu „Was möchtest du?“

Freizeit und Hobbys – Volný čas

- Slovní zásoba: sporty, koníčky, aktivity, počasí
- Gramatika: sloveso „machen“, „spielen“, „gehen“, spojky „und“, „aber“

Wohnen – Bydlení

- Slovní zásoba: typy bydlení, místnosti, nábytek, popis domova
- Gramatika: předložky místa (in, auf, neben), sloveso „wohnen“, přídavná jména

In der Stadt – Orientace ve městě

- Slovní zásoba: budovy, doprava, směry, obchody
- Gramatika: otázky typu „Wo ist...?“, předložky se 3. pádem, sloveso „gehen“

Gesundheit – Zdraví a tělo

- Slovní zásoba: části těla, nemoci, u lékaře, lékárna
- Gramatika: sloveso „haben“ + bolesti, jednoduché věty typu „Ich habe Kopfschmerzen.“

Feste und Kultur – Svátky a tradice

- Slovní zásoba: Vánoce, Velikonoce, narozeniny, oslavy
- Gramatika: časování sloves, přítomný čas, fráze typu „Ich gratuliere dir.“

Dovednosti:

Poslech: Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám. Identifikuje známá slova a fráze v pomalé a jasné řeči. Sleduje základní informace v krátkých rozhovorech nebo oznámeních

Mluvení: párové a skupinové aktivity, role play, mini-prezentace (1–2 min). Umí se představit a odpovědět na základní otázky. Používá jednoduché fráze k vyjádření potřeb, přání a preferencí. Komunikuje v běžných situacích pomocí naučených vět

Čtení: upravené články o reálných tématech, odpovědi na otázky, práce se slovní zásobou. Rozumí krátkým a jednoduchým textům (např. pozvánka, jídelní lístek, rozvrh). Vyhledá konkrétní informace v známém kontextu. Pochopí základní sdělení v jednoduchých větách.

Psaní: napíše krátký text o sobě (např. jméno, věk, zájmy). Vyplní jednoduchý formulář nebo dotazník. Sestaví krátké věty s pomocí vzorů (např. přání, pozdrav, popis dne).

5. Vzdělávací strategie

Engage – jazykové hry se jmény, kreslení rodokmenu, úvodní aktivity s obrázky.
Explore – práce s fotografiemi, prezentace zájmů, rozhovory ve dvojicích.
Explain – vizualizace gramatiky (sešit, tabule, kartičky), tvorba vět.
Elaborate – projekt: 'Já a můj svět' – plakát, digitální prezentace, mluvené vystoupení.
Evaluate – reflexe formou rozhovoru, mini-prezentace, jazykové portfolio.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; - jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev); - exit tickets, mini-checky slovní zásoby, peer feedback u mluvení a psaní; - účast v diskusích.	100	jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní - samostatná/skupinová prezentace - simulovaný rozhovor, aktivní účast - porozumění textu a poslech	100	kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %
Reflexe - zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení - jazykové portfolio	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Hilpert, S. et al. (2020). Schritte International Neu 1. Kursbuch + Arbeitsbuch mit Audio-CD. 2. Auflage. München: Hueber Verlag.

Deutsche Welle: 'Nicos Weg' – A1

Deutsche Welle. (2024). Deutsch Lernen – Langsam gesprochenen Nachrichten. [online] Dostupné z: <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/s-2055>

Quizlet. (2024). Německá slovíčka A1. [online] Dostupné z: <https://quizlet.com>

Duolingo. (2024). Němčina pro začátečníky.

Logo! – ZDF. (2024). Nachrichten für Kinder. [video] Dostupné z: <https://www.zdf.de/kinder/logo>
Easy German YouTube – základní výrazy a situace
Autentické materiály: osobní dotazníky, kresby, fotografie, kartičky
Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Modul je vstupní motivační částí jazykového vzdělávání, umožňuje žákům zažít úspěch a rozvíjí vztah k německému jazyku. Základní výstupem je schopnost představit se a mluvit o sobě a svém okolí.

Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk

Já a můj svět (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Já a můj svět

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Já a můj svět / 1. ročník – 8 hodin

5. Platnost: 01. 09. 2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, žádné, předpokládá se vstupní úroveň A0–A1

Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul poskytuje úvodní orientaci v cizím jazyce a slouží k motivaci a seznámení s jazykem v kontextu osobního života žáka. Zaměřuje se na základní slovní zásobu, jednoduché fráze a schopnost představit sebe a svůj svět. Výuka probíhá formou aktivní, hravé a komunikativní výuky a podporuje pozitivní vztah k jazyku.

Cílová jazyková úroveň dle SERR: A1

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Rozumí základním slovům a jednoduchým větám o osobních údajích.

Umí se představit a sdělit základní informace o sobě (jméno, věk, bydliště).

Vyplní jednoduché formuláře s osobními údaji.

Reaguje na jednoduché otázky o rodině, škole, zájmech.

Píše krátké jednoduché věty o sobě a svém okolí.

Umí vytvořit jednoduchou prezentaci o sobě pomocí podpory (obrázky, kartičky, šablony).

Čtení s porozuměním

Žák rozumí velmi jednoduchým psaným textům, které se vztahují k běžným situacím.

Indikátory:

- Vyhledá konkrétní informace v krátkém textu (např. rozvrh, pozvánka, jídelní lístek)
- Rozpozná základní slovní zásobu a fráze
- Odpovídá na jednoduché otázky k obsahu textu

Poslech s porozuměním

Žák rozumí základním informacím z pomalu a zřetelně mluveného projevu.

Indikátory:

- Identifikuje známá slova a fráze v běžných situacích (např. pozdravy, představení, dotazy)
- Reaguje na jednoduché pokyny
- Rozumí základním otázkám a odpovědím

Ústní interakce

Žák se zapojuje do velmi jednoduché konverzace v běžných situacích.

Indikátory:

- Používá základní fráze pro pozdravy, představení, dotazy
- Reaguje na jednoduché otázky (např. „Wie heißt du?“ – „Ich heiße...“)
- Klade jednoduché otázky a odpovídá na ně

Ústní produkce

Žák samostatně sděluje základní informace o sobě a svém okolí. I

Indikátory:

- Popíše sebe, rodinu, školu, zájmy
- Používá jednoduché věty a slovní spojení
- Vyjadřuje základní potřeby a přání

Písemný projev

Žák píše velmi krátké texty o známých tématech.

Indikátory:

- Napíše jednoduchý e-mail, pohlednici, popis osoby nebo místa
- Používá základní slovní zásobu a gramatické struktury
- Dodržuje základní pravopisná pravidla

Interkulturní kompetence

Žák si uvědomuje základní kulturní rozdíly mezi ČR a německy mluvícími zeměmi.

Indikátory:

- Uvede příklady kulturních odlišností (např. školní systém, svátky, stravování)
- Reaguje vhodně v základních společenských situacích
- Vyjadřuje zájem o život v německy mluvících zemích

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG jazyková, čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Tematické okruhy:

Ich und du – Představení sebe a druhých

- Slovní zásoba: jméno, věk, bydliště, národnost, jazyk, rodina
- Gramatika: sloveso „sein“, „haben“, osobní zájmena, jednoduché věty v přítomném čase

Meine Familie – Moje rodina

- Slovní zásoba: členové rodiny, vztahy, popis osoby
- Gramatika: přivlastňovací zájmena, přídatná jména, věty typu „Das ist meine Mutter.“

Mein Alltag – Můj denní režim

- Slovní zásoba: činnosti během dne, časové údaje, dny v týdnu
- Gramatika: sloveso „machen“, „gehen“, „lesen“, slovosled ve větě, časové příslovce

In der Schule – Ve škole

- Slovní zásoba: školní předměty, pomůcky, rozvrh, učitelé
- Gramatika: člen určitý a neurčitý, množné číslo, otázky typu „Was ist das?“

Freizeit und Hobbys – Volný čas a zájmy

- Slovní zásoba: sporty, koníčky, aktivity, počasí

- Gramatika: sloveso „spielen“, „fahren“, spojky „und“, „aber“
Essen und Trinken – Jídlo a pití
- Slovní zásoba: potraviny, nápoje, chutě, jídelní lístek
- Gramatika: sloveso „essen“, „mögen“, otázky typu „Was möchtest du?“
Wohnen – Bydlení
- Slovní zásoba: typy bydlení, místnosti, nábytek
- Gramatika: předložky místa (in, auf, neben), sloveso „wohnen“, přídavná jména
In der Stadt – Orientace ve městě
- Slovní zásoba: budovy, doprava, směry, obchody
- Gramatika: otázky typu „Wo ist...?“, předložky se 3. pádem, sloveso „gehen“
Gesundheit – Zdraví a tělo
- Slovní zásoba: části těla, nemoci, u lékaře
- Gramatika: sloveso „haben“ + bolesti, fráze typu „Ich habe Kopfschmerzen.“
Feste und Kultur – Svátky a tradice
- Slovní zásoba: Vánoce, narozeniny, oslavy, pozdravy
- Gramatika: časování sloves, fráze typu „Ich gratuliere dir.“

Dovednosti:

Poslech

- Rozumí základním pokynům, pozdravům a jednoduchým otázkám
- Identifikuje známá slova a fráze v pomalé a jasné řeči
- Sleduje jednoduché rozhovory v běžných situacích

Mluvení

- Umí se představit a odpovědět na základní otázky
- Používá jednoduché fráze k vyjádření potřeb, přání a zájmů
- Komunikuje v běžných situacích pomocí naučených vět

Čtení

- Rozumí krátkým a jednoduchým textům (např. pozvánka, jídelní lístek, rozvrh)
- Vyhledá konkrétní informace v známém kontextu
- Pochopí základní sdělení v jednoduchých větách

Psaní

- Napíše krátký text o sobě (např. jméno, věk, zájmy)
- Vyplní jednoduchý formulář nebo dotazník
- Sestaví krátké věty s pomocí vzorů (např. přání, pozdrav, popis dne).

5. Vzdělávací strategie

Engage – jazykové hry se jmény, kreslení rodokmenu, úvodní aktivity s obrázky.

Explore – práce s fotografiemi, prezentace zájmů, rozhovory ve dvojicích.

Explain – vizualizace gramatiky (sešit, tabule, kartičky), tvorba vět.

Elaborate – projekt: 'Já a můj svět' – plakát, digitální prezentace, mluvené vystoupení.

Evaluate – reflexe formou rozhovoru, mini-prezentace, jazykové portfolio.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100		60 %

- řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; - jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev; - exit tickets, mini-checky slovní zásoby, peer feedback u mluvení a psaní; - účast v diskusích.		jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni											
Sumativní - samostatná/skupinová prezentace - simulovaný rozhovor, aktivní účast - porozumění textu a poslech	100	kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %										
Reflexe - zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení - jazykové portfolio	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování Hilpert, S. et al. (2020). Schritte International Neu 1. Kursbuch + Arbeitsbuch mit Audio-CD. 2. Auflage. München: Hueber Verlag. Deutsche Welle: 'Nicos Weg' – A1 Deutsche Welle. (2024). Deutsch Lernen – Langsam gesprochenen Nachrichten. [online] Dostupné z: https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/s-2055 Quizlet. (2024). Německá slovíčka A1. [online] Dostupné z: https://quizlet.com Duolingo. (2024). Němčina pro začátečníky. Logo! – ZDF. (2024). Nachrichten für Kinder. [video] Dostupné z: https://www.zdf.de/kinder/logo Easy German YouTube – základní výrazy a situace Autentické materiály: osobní dotazníky, kresby, fotografie, kartičky Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky Modul je vstupní motivační částí jazykového vzdělávání, umožňuje žákům zažít úspěch a rozvíjí vztah k německému jazyku. Základní výstupem je schopnost představit se a mluvit o sobě a svém okolí.													

Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk

Každodenní život (II. ročník)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Každodenní život
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Každodenní život / 2. ročník – 8 hodin
5. Platnost: 01. 09. 2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, dosažená úroveň A0–A1, základy každodenní komunikace Doporučené umístění v učebním plánu: kontinuální výuka (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul se zaměřuje na rozvoj jazykových dovedností potřebných k běžné každodenní komunikaci. Umožňuje žákům upevnit základy jazyka skrze známé situace z osobního a školního života, volného času a praktických činností. Cílem je vytvoření jistoty v jednoduchých rozhovorech a porozumění krátkým textům a poslechům. Cílová jazyková úroveň dle SERR: A1
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Umí mluvit o svém dni, jídle, škole, volném čase a rodině. Rozumí jednoduchým pokynům a každodenním frázím. Dokáže napsat krátký text o svém dni, zájmech, přáních. Chápe informace v jednoduchých letácích, rozvrzích, jídelních lístcích. Používá základní otázky a odpovědi při rozhovoru v běžné situaci. Umí vést jednoduchý dialog (ve dvojici, s oporou) na známé téma. Čtení s porozuměním Žák rozumí krátkým textům vztahujícím se k běžným denním činnostem a situacím. Indikátory: • Vyhledá konkrétní informace v jídelním lístku, jízdním řádu, nákupním seznamu • Rozpozná hlavní myšlenku jednoduchého textu (např. oznámení, e-mail) • Odpovídá na otázky k obsahu textu Poslech s porozuměním Žák rozumí pomalu a zřetelně mluvenému projevu v běžných situacích. Indikátory: • Identifikuje klíčová slova a fráze v rozhovorech o nakupování, cestování, stravování • Reaguje na jednoduché otázky a pokyny • Rozumí sdělením v kontextu každodenního života Ústní interakce Žák se aktivně zapojuje do jednoduché konverzace v běžných situacích. Indikátory: • Vede krátký rozhovor o denním režimu, zájmech, nakupování • Používá základní komunikační strategie (např. žádost o zopakování, potvrzení) • Reaguje přiměřeně v běžných společenských situacích

Ústní produkce

Žák samostatně formuluje jednoduché sdělení o sobě a svém každodenním životě.

Indikátory:

- Popíše svůj denní režim, zájmy, oblíbené činnosti
- Používá základní gramatické struktury (přítomný čas, modální slovesa)
- Vyjadřuje názory, preference, potřeby

Písemný projev

Žák píše krátké texty o každodenních tématech s jasnou strukturou.

Indikátory:

- Napíše krátký popis dne, zprávu, e-mail nebo nákupní seznam
- Používá jednoduché větné struktury a spojky
- Dodržuje základní pravopisná a stylistická pravidla

Interkulturní kompetence

Žák porovnává každodenní život v ČR a německy mluvících zemích.

Indikátory:

- Uvede příklady kulturních rozdílů (např. stravování, doprava, školní režim)
- Reaguje vhodně v běžných společenských situacích
- Vyjadřuje zájem o běžný život v německy mluvících zemích

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG jazyková, čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Tematické okruhy:

Tagesablauf – Denní režim

- Žáci se učí popsat svůj typický den, časové údaje, činnosti od rána do večera.
- Slovní zásoba: čas, budík, snídaně, škola, domácí úkoly, volný čas
- Gramatika: časování pravidelných sloves, slovosled ve větě, spojky „dann“, „nachher“

Einkaufen – Nakupování

- Komunikace v obchodě, dotazy na cenu, popis produktů.
- Slovní zásoba: potraviny, oblečení, peníze, barvy, velikosti
- Gramatika: otázky typu „Wie viel kostet...?“, členy, množné číslo

Essen und Trinken – Jídlo a pití

- Popis oblíbených jídel, objednávka v restauraci, zdravá výživa.
- Slovní zásoba: jídla, nápoje, chutě, jídelní lístek
- Gramatika: sloveso „mögen“, „essen“, „trinken“, přídavná jména

Freizeit – Volný čas

- Zájmy, sporty, kulturní aktivity, plánování víkendu.
- Slovní zásoba: kino, sport, hudba, tanec, přátelé
- Gramatika: sloveso „gehen“, „machen“, „spielen“, časové výrazy

Wetter und Jahreszeiten – Počasí a roční období

- Popis počasí, oblečení, aktivity v různých obdobích.
- Slovní zásoba: slunce, déšť, sníh, teplota, oblečení
- Gramatika: sloveso „sein“, „haben“, fráze typu „Es ist kalt.“

Gesundheit und Körper – Zdraví a tělo

- Popis tělesných částí, nemoci, návštěva lékaře.
- Slovní zásoba: hlava, břicho, bolest, lékárna, nemoc
- Gramatika: „Ich habe...“, „Mir ist schlecht“, zájmena

Verkehr und Reisen – Doprava a cestování

- Orientace ve městě, dopravní prostředky, plánování cesty.
- Slovní zásoba: vlak, autobus, metro, lístek, nádraží
- Gramatika: předložky místa, otázky typu „Wo ist...?“, „Wie komme ich...?“

Medien und Kommunikation – Média a komunikace

- Mobilní telefon, sociální sítě, dopis, e-mail.
- Slovní zásoba: telefon, zpráva, internet, e-mail, časopis
- Gramatika: fráze pro psaní zpráv, sloveso „lesen“, „schreiben“

Hausarbeit – Domácí práce

- Popis domácích činností, pomoc v domácnosti.
- Slovní zásoba: uklízet, vařit, prát, vysávat
- Gramatika: sloveso „müssen“, „können“, „helfen“

Schule und Lernen – Škola a učení

- Popis školního dne, předměty, učební pomůcky.
- Slovní zásoba: učebnice, test, učitel, třída, známky
- Gramatika: sloveso „lernen“, „verstehen“, otázky typu „Was hast du gelernt?“

Dovednosti:

Poslech: rozumí jednoduchým větám a pokynům v běžných situacích. Sleduje krátké dialogy a identifikuje klíčové informace. Porozumí základním sdělením v pomalé a jasné řeči

Mluvení: umí se zapojit do jednoduché konverzace o každodenních tématech. Vyjadřuje své potřeby, přání a názory pomocí základních vět. Reaguje na otázky a klade jednoduché dotazy

Čtení: rozumí krátkým textům jako jsou oznámení, plakáty, jídelní lístky. Vyhledá konkrétní informace v známém kontextu. Pochopí jednoduché popisy a instrukce

Psaní: napíše krátký text o sobě, svém dni nebo zájmech. Sestaví jednoduchý e-mail, pozvánku nebo zprávu. Používá základní fráze a věty s pomocí vzorů.

5. Vzdělávací strategie

Engage – rozhovory o zvycích, 'denní rytmus', hry se slovní zásobou.

Explore – práce s rozvrhem, jídelníčkem, fotkami pokojů, rozhovory.

Explain – tvorba vět, modelové věty, vysvětlení gramatiky s oporou.

Elaborate – projekt: 'Můj den' nebo 'Můj volný čas' (plakát, prezentace, rozhovor).

Evaluate – slovní sebehodnocení, krátký dialog, portfolio s mini-úkoly.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; • jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev; • exit tickets, mini-checky slovní zásoby, peer feedback u mluvení a psaní; • účast v diskusích.	100	• jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní	100		30 %

• samostatná/skupinová prezentace • simulovaný rozhovor, aktivní účast • porozumění textu a poslech		• kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	
Reflexe • zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení • jazykové portfolio	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Hilpert, S. et al. (2020). Schritte International Neu 1. Kursbuch + Arbeitsbuch mit Audio-CD. 2. Auflage. München: Hueber Verlag.

Deutsche Welle: 'Nicos Weg' – A1

Deutsche Welle. (2024). Deutsch Lernen – Langsam gesprochenen Nachrichten. [online] Dostupné z: <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/s-2055>

Quizlet. (2024). Německá slovíčka A1. [online] Dostupné z: <https://quizlet.com>

Duolingo. (2024). Němčina pro začátečníky.

Logo! – ZDF. (2024). Nachrichten für Kinder. [video] Dostupné z: <https://www.zdf.de/kinder/logo>

Easy German YouTube – základní výrazy a situace

Autentické materiály: osobní dotazníky, kresby, fotografie, kartičky

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Modul podporuje jistotu žáků v běžné jazykové interakci, upevňuje jazykové struktury a navazuje na zkušenosti z osobního života. Výstupy jsou zaměřeny na komunikaci v každodenních kontextech.

Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk

Poznáváme německy mluvící země (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Poznáváme německy mluvící země

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Poznáváme německy mluvící země / 1. pololetí, 3. ročník – 8 hodin

5. Platnost: 01. 09. 2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, dosažená úroveň A1 dle SERR, schopnost komunikovat v základních situacích

Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník, 1. pololetí, kontinuální výuka (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul je zaměřen na rozvoj jazykových a interkulturních kompetencí v souvislosti s poznáváním německy mluvících zemí (DACHL). Žáci získají základní orientaci v reáliích, geografii, kultuře a způsobu života. Upevňují a aktivně používají známé jazykové prostředky k popisu, srovnávání a vyjádření osobních preferencí.

Cílová jazyková úroveň dle SERR: A1-A2

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Umí pojmenovat základní zeměpisné a kulturní údaje o DACH zemích.

Rozumí jednoduchým autentickým materiálům (mapy, letáky, webové stránky).

Umí stručně popsat město nebo region.

Srovná vybrané prvky života v DACHL zemích s ČR.

Vyjádří osobní preference – „Kde bych chtěl/a studovat/cestovat a proč“.

Napíše krátký text nebo prezentaci o vybrané zemi, městě, památce.

Čtení s porozuměním

Žák rozumí jednoduchým informačním textům o německy mluvících zemích.

Indikátory:

- Vyhledá základní informace v krátkém textu (např. popis města, brožura, plakát)
- Rozpozná názvy měst, zemí, kulturních prvků
- Odpovídá na otázky k obsahu textu

Poslech s porozuměním

Žák rozumí základním informacím z pomalu a zřetelně mluveného projevu o zemích a kulturách.

Indikátory:

- Identifikuje názvy měst, zemí, svátků, památek
- Rozumí jednoduchým větám o geografii, tradicích, jídle
- Reaguje na otázky typu „Wo liegt...?“, „Was ist typisch für...?“

Ústní interakce

Žák se zapojuje do jednoduché konverzace o německy mluvících zemích.

Indikátory:

- Používá základní fráze k popisu místa, země, tradice
- Reaguje na otázky typu „Warst du schon in...?“, „Was kennst du aus Deutschland?“
- Klade jednoduché otázky a odpovídá na ně

Ústní produkce

Žák samostatně formuluje jednoduché sdělení o německy mluvící zemi.

Indikátory:

- Popíše město, památku, svátek nebo typické jídlo
- Používá jednoduché věty a slovní spojení
- Vyjadřuje základní preference (např. „Ich mag Wien.“)

Písemný projev

Žák píše krátké texty o německy mluvících zemích.

Indikátory:

- Napíše krátký popis města, památky nebo kulturního zvyku
- Používá základní slovní zásobu a fráze

- Dodržuje základní pravopisná pravidla

Interkulturní kompetence

Žák si uvědomuje základní kulturní rozdíly mezi ČR a německy mluvícími zeměmi.

Indikátory:

- Uvede příklady kulturních odlišností (např. svátky, jídlo, školní systém)
- Reaguje vhodně v základních společenských situacích
- Vyjadřuje zájem o život v německy mluvících zemích

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG jazyková, čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Tematické okruhy:

Deutschland entdecken – Poznáváme Německo

- Základní informace o Německu: hlavní město, spolkové země, symboly, známá místa.
- Slovní zásoba: města, památky, geografie, národnostní označení
- Gramatika: přídavná jména, předložky místa, otázky typu „Wo liegt...?“

Österreich – Rakousko jako sousední země

- Kultura, příroda, slavné osobnosti, hudba (Mozart, valčík).
- Slovní zásoba: hory, řeky, sporty, slavnosti
- Gramatika: sloveso „kennen“, „besuchen“, časové výrazy

Die Schweiz – Švýcarsko a jeho zvláštnosti

- Jazyky, kantony, příroda, čokoláda, hodinky, banky.
- Slovní zásoba: jazykové varianty, produkty, města
- Gramatika: člen určitý/neurčitý, množné číslo, fráze typu „Ich war in...“

Lichtenstein – Malá země s velkou historií

- Základní fakta, monarchie, ekonomika, turistika.
- Slovní zásoba: kníže, hrad, finance, turistické atrakce
- Gramatika: sloveso „sein“, „leben“, „arbeiten“, jednoduché popisné věty

Feste und Traditionen – Svátky a tradice v německy mluvících zemích

- Vánoce, Velikonoce, Oktoberfest, Silvestr, regionální slavnosti.
- Slovní zásoba: svátky, jídla, zvyky, pozdravy
- Gramatika: fráze typu „Ich feiere...“, časování sloves, spojky „weil“, „wenn“

Schule und Alltag – Školní život v Německu a Rakousku

- Rozdíly ve školních systémech, rozvrh, známky, školní pomůcky.
- Slovní zásoba: škola, předměty, učitelé, známky
- Gramatika: sloveso „lernen“, „haben“, „gehen“, otázky typu „Wie ist dein Stundenplan?“

Essen und Trinken – Typická jídla a nápoje

- Německá kuchyně, rakouské speciality, švýcarské produkty.
- Slovní zásoba: jídla, nápoje, chutě, restaurace
- Gramatika: sloveso „essen“, „probieren“, „bestellen“, přídavná jména

Reisen und Verkehr – Cestování po německy mluvících zemích

- Plánování výletu, dopravní prostředky, orientace ve městě.
- Slovní zásoba: vlak, autobus, metro, mapa, hotel
- Gramatika: předložky se 3. a 4. pádem, fráze typu „Ich fahre nach...“

Dovednosti:

Poslech: rozumí pomalu a jasně mluvenému textu o známých tématech. Sleduje krátké rozhovory o cestování, kultuře a každodenním životě. Identifikuje konkrétní informace v poslechových cvičeních

Mluvení: umí jednoduchými větami popsat zemi, město, tradici nebo zážitek. Vyjadřuje své názory a preference v běžných situacích. Klade otázky a reaguje na dotazy v kontextu cestování a poznávání.

Čtení: rozumí krátkým informačním textům, brožurám, plakátům a popisům míst. Vyhledá konkrétní údaje v jednoduchých textech. Pochopí základní kulturní informace v jednoduché formě.

Psaní: napíše krátký text o navštívené zemi, zážitku nebo plánu cesty. Sestaví jednoduchý itinerář, e-mail nebo pohlednici. Používá základní fráze pro popis místa, osoby nebo události.

5. Vzdělávací strategie

Engage – kvíz 'Co víš o německy mluvících zemích?', mapa, obrázky.

Explore – práce s weby (základní turistické informace, info materiály), vyhledávání údajů.

Explain – jazykové výstupy k tématům: 'Toto je Vídeň...', 'Ve Švýcarsku se jí...'

Elaborate – projekt: 'Moje vysněná cesta po Německu/Rakousku/Švýcarsku'.

Evaluate – prezentace projektu, jednoduchý písemný test, jazykové portfolio.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; - jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev; - exit tickets, mini-checky slovní zásoby, peer feedback u mluvení a psaní; - účast v diskusích.	100	jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní - samostatná/skupinová prezentace - simulovaný rozhovor, aktivní účast - porozumění textu a poslech	100	kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %
Reflexe - zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení - jazykové portfolio	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87 **1**

86-73 **2**

72-58 **3**

57-44	4
43-0	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování Deutsch perfekt. Zeitschrift für Deutschlerner. Spotlight Verlag. Cornelsen: Das ist Deutsch! – Landeskunde interaktiv, 2022 Goethe-Institut: www.goethe.de – sekce 'Länder und Leute' Deutsche Welle: 'Top-Themen', 'Deutschtrainer A1' Webové portály: www.deutschland.de www.austria.info www.myswitzerland.com Mapy, obrázkové materiály, prospekty, autentické webové stránky Quizlet. (2024). Německá slovíčka A1. [online] Dostupné z: https://quizlet.com Duolingo. (2024). Němčina pro začátečníky. Logo! – ZDF. (2024). Nachrichten für Kinder. [video] Dostupné z: https://www.zdf.de/kinder/logo Easy German YouTube – základní výrazy a situace Autentické materiály: osobní dotazníky, kresby, fotografie, kartičky Vlastní doplňkové materiály.	
4. Poznámky Modul podporuje nejen jazykový růst, ale i mezikulturní porozumění. Žáci se učí používat jazyk v reálném kontextu a objevují rozdíly i podobnosti mezi kulturami.	

Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk Německy mluvící země a svět práce (III. ročník)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Německy mluvící země a svět práce
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovacích jednotek: vzdělávací modul
4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Německy mluvící země a svět práce / 2. pololetí, 3. ročník – 8 hodin
5. Platnost: 01. 09. 2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, dosažená úroveň A1 dle SERR, základní orientace v tématech každodenní komunikace Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník, 2. pololetí, kontinuální výuka (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul propojuje jazykové dovednosti s tématem profesního života v německy mluvících zemích. Žáci získají základní slovní zásobu a fráze pro běžné pracovní situace, seznámí se s pracovní kulturou a trhem práce v DACHL regionech. Rozvíjejí praktickou komunikaci a prezentaci sebe sama, učí se orientovat v pracovních textech a dotaznících. Cílová jazyková úroveň dle SERR: A1-A2
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Umí sdělit informace o sobě: jméno, věk, dovednosti, zájmy, jazykové znalosti. Umí popsat pracovní pozici, náplň práce a pracovní den. Vyplní jednoduchý formulář (přihláška, dotazník, životopis).

Reaguje na jednoduché otázky týkající se práce, brigády, studia.
Napíše krátký popis svých schopností nebo motivační vzkaz.
Chápe základní informace v pracovních inzerátech, rozvrzích a pokynech.

Čtení s porozuměním

Žák rozumí jednoduchým textům o pracovním prostředí v německy mluvících zemích.

Indikátory:

- Vyhledá informace v inzerátech, pracovních nabídkách, popisech profesí
- Rozumí základním údajům (pracovní doba, požadavky, místo výkonu)
- Odpovídá na otázky k obsahu textu

Poslech s porozuměním

Žák rozumí základním informacím z mluveného projevu o práci a profesích.

Indikátory:

- Identifikuje názvy profesí, pracovních činností, míst výkonu práce
- Rozumí jednoduchému popisu pracovního dne nebo pracovních povinností
- Reaguje na otázky typu „Was macht ein/e...?“, „Wo arbeitet man als...?“

Ústní interakce

Žák se zapojuje do jednoduché konverzace o práci a profesním životě.

Indikátory:

- Používá základní fráze k popisu profese, pracovního místa, zájmů
- Reaguje na otázky typu „Was möchtest du machen?“, „Welcher Beruf interessiert dich?“
- Klade jednoduché otázky a odpovídá na ně

Ústní produkce

Žák samostatně formuluje jednoduché sdělení o profesním zájmu nebo pracovním dni.

Indikátory:

- Popíše profesi, pracovní prostředí, pracovní náplň
- Používá jednoduché věty a slovní spojení
- Vyjadřuje preference (např. „Ich möchte als Koch arbeiten.“)

Písemný projev

Žák píše krátké texty o profesích a pracovních možnostech.

Indikátory:

- Napíše krátký popis profese, pracovní nabídky nebo motivační věty
- Používá základní slovní zásobu a fráze
- Dodržuje základní pravopisná pravidla

Interkulturní kompetence

Žák si uvědomuje rozdíly v pracovním prostředí mezi ČR a německy mluvícími zeměmi.

Indikátory:

- Uvede příklady pracovních zvyklostí (např. pracovní doba, typické profese)
- Rozpozná kulturní rozdíly v komunikaci na pracovišti
- Vyjadřuje zájem o pracovní příležitosti v německy mluvících zemích

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG jazyková, čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Tematické okruhy:

Berufe – Povolání a profese

- Popis různých profesí, pracovní náplň, preference.
- Slovní zásoba: učitel, lékař, kuchař, řemeslník, úředník

- Gramatika: sloveso „sein“, „arbeiten“, „möchten“, fráze typu „Ich möchte... werden.“

Mein Traumberuf – Můj vysněný obor

- Vyjádření přání, plánů do budoucna, motivace.
- Slovní zásoba: zájmy, schopnosti, pracovní prostředí
- Gramatika: sloveso „wollen“, „können“, „mögen“, budoucí čas s „werden“

Arbeitswelt in Deutschland – Pracovní prostředí v Německu

- Základní informace o pracovním trhu, typy zaměstnání, pracovní doba.
- Slovní zásoba: firma, kolega, šéf, smlouva, pracovní doba
- Gramatika: fráze typu „Ich arbeite bei...“, předložky času

Bewerbung – Žádost o práci

- Struktura životopisu, motivační dopis, osobní prezentace.
- Slovní zásoba: životopis, vzdělání, zkušenosti, dovednosti
- Gramatika: fráze typu „Ich habe Erfahrung mit...“, minulý čas (Perfekt)

Vorstellungsgespräch – Pohovor

- Typické otázky, sebevědomé vyjadřování, zdvořilostní fráze.
- Slovní zásoba: silné stránky, slabé stránky, zájmy, cíle
- Gramatika: otázky typu „Warum möchten Sie hier arbeiten?“, sloveso „sich vorstellen“

Praktikum – Praxe a brigády

- Popis pracovních zkušeností, brigády, školní praxe.
- Slovní zásoba: praxe, brigáda, pomoc, zkušenost
- Gramatika: minulý čas (Perfekt), fráze typu „Ich habe ein Praktikum gemacht.“

Arbeitskleidung und Sicherheit – Pracovní oděv a bezpečnost

- Popis pracovního oblečení, pravidla bezpečnosti, ochranné pomůcky.
- Slovní zásoba: helma, rukavice, uniforma, pravidla
- Gramatika: přídavná jména, fráze typu „Man muss... tragen.“

Arbeit und Freizeit – Rovnováha mezi prací a volným časem

- Diskuze o pracovním vytížení, odpočinku, relaxaci.
- Slovní zásoba: stres, odpočinek, koníčky, víkend
- Gramatika: spojky „weil“, „obwohl“, fráze typu „Ich entspanne mich am Wochenende.“

Dovednosti:

Poslech: rozumí běžným frázím a otázkám v pracovním kontextu. Sleduje jednoduché rozhovory o profesích, pracovních zkušenostech a pohovorech. Identifikuje klíčové informace v pracovních situacích

Mluvení: umí představit sebe a své profesní zájmy. Vyjadřuje své preference, zkušenosti a cíle v jednoduchých větách. Reaguje na otázky v kontextu pracovního pohovoru nebo žádosti o práci.

Čtení: rozumí krátkým pracovním inzerátům, životopisům, popisům profesí. Vyhledá konkrétní informace v pracovních textech. Pochopí základní strukturu formálních dokumentů.

Psaní: napíše jednoduchý životopis nebo motivační dopis podle vzoru. Sestaví krátký text o své pracovní zkušenosti nebo vysněné profesi. Používá základní fráze pro formální komunikaci).

5. Vzdělávací strategie

Engage – diskuze: 'Jaké povolání mě láká?', hra 'Povolání pantomimou'.

Explore – práce s pracovním inzerátem, webovou stránkou pracovního portálu.

Explain – vysvětlení slovní zásoby k povolání, tvorba vět se slovesy.

Elaborate – projekt: 'Moje profesní karta' – plakát, infografika nebo video.

Evaluate – prezentace projektu, pracovní dotazník, sebehodnocení, portfolio.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1.Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné - řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; - jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev; - exit tickets, mini-checky slovní zásoby, peer feedback u mluvení a psaní; - účast v diskusích.	100	jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %										
Sumativní - samostatná/skupinová prezentace - simulovaný rozhovor, aktivní účast - porozumění textu a poslech	100	kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %										
Reflexe - zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení - jazykové portfolio	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování Goethe-Institut: Berufssprachliche Materialien A1, www.goethe.de Hueber Verlag: Mit Erfolg zum Deutsch-Test für den Beruf – A1 Deutsche Welle: Deutschtrainer A1, Thema: Beruf, Bewerbung, Alltag Webové stránky: jobbörsen.de, meinestadt.de – jednoduché inzeráty Autentické materiály: formuláře, vizitky, životopisy, rozvrhy, nástěnky Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky Modul podporuje praktické využití jazyka v kontextu pracovního života. Rozvíjí schopnost sebezprezentace a orientaci v jednoduchých pracovních situacích v cizojazyčném prostředí.													

A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Já a moje budoucnost
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Já a moje budoucnost / 1. pololetí, 4. ročník – 8 hodin
5. Platnost: 01. 09. 2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, dosažená úroveň A1+, základy slovní zásoby a gramatiky z běžné komunikace Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník, 1. pololetí, kontinuální výuka (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku, reflektivní a profesně orientovaný modul
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul zaměřený na jazykové zpracování tématu budoucnosti, plánů, přání a možností žáků. Rozvíjí jazykové prostředky k vyjádření budoucích záměrů a snů. Žáci reflektují vlastní dovednosti a preference a učí se o možnostech profesního uplatnění i osobního rozvoje. Modul propojuje jazyk, sebereflexi a prvky kariérového poradenství. Cílová jazyková úroveň dle SERR: A1-A2 2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Umí mluvit o svých plánech, snech a představách o budoucnosti. Vyjadřuje budoucí záměr pomocí základních časových výrazů a modálních sloves. Umí napsat krátký text o svém plánovaném povolání, dalším studiu nebo cestování. Rozumí jednoduchým pracovním inzerátům a nabídkám studia. Představí vlastní silné stránky a dovednosti ve vztahu k budoucnosti. Vede jednoduchý rozhovor na téma „Co budu dělat po škole?“. Čtení s porozuměním Žák rozumí textům týkajícím se plánů do budoucna, vzdělání a kariéry. Indikátory: • Vyhledá informace v textech o studiu, práci, cestování • Rozumí popisu budoucích plánů, přání, možností • Odpovídá na otázky k obsahu textu Poslech s porozuměním Žák rozumí mluvenému projevu o budoucnosti, profesních plánech a životních cílech. Indikátory: • Identifikuje klíčová slova jako „möchte“, „will“, „Zukunft“, „Beruf“ • Rozumí jednoduchému vyprávění o budoucích záměrech • Reaguje na otázky typu „Was willst du machen?“, „Was sind deine Pläne?“ Ústní interakce Žák se zapojuje do konverzace o svých budoucích plánech. Indikátory: • Používá fráze k vyjádření přání, plánů, cílů • Reaguje na otázky typu „Was möchtest du studieren?“, „Wo willst du leben?“ • Klade otázky a odpovídá na ně v souvislosti s budoucností Ústní produkce

Žák samostatně formuluje sdělení o své budoucnosti.

Indikátory:

- Popíše své plány po škole (studium, práce, cestování)
- Používá budoucí čas (např. „Ich werde...“) a modální slovesa
- Vyjadřuje preference a cíle (např. „Ich möchte Lehrer werden.“)

Písemný projev

Žák píše krátké texty o svých budoucích plánech.

Indikátory:

- Napíše motivační dopis, plán kariéry, osobní vizi
- Používá slovní zásobu k tématu budoucnosti
- Dodržuje gramatická pravidla pro budoucí čas a modální slovesa

Interkulturní kompetence

Žák porovnává možnosti budoucího uplatnění v ČR a německy mluvících zemích.

Indikátory:

- Uvede příklady studijních a pracovních příležitostí v zahraničí
- Rozpozná rozdíly v systému vzdělávání a trhu práce
- Vyjadřuje zájem o životní styl a pracovní kulturu v německy mluvících zemích

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG jazyková, čtenářská a pisatelská,
- KK kulturní, komunikační, k učení, k pracovnímu uplatnění, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Tematické okruhy:

Meine Zukunft – Moje budoucnost

- Vyjádření plánů, představ o životě, přání.
- Slovní zásoba: budoucnost, plány, sny, cíle
- Gramatika: budoucí čas s „werden“, modální slovesa, fráze typu „Ich möchte...“

Ausbildung und Studium – Vzdělání a studium

- Možnosti dalšího studia, typy škol, obory.
- Slovní zásoba: univerzita, obor, zkouška, přihláška
- Gramatika: sloveso „studieren“, „lernen“, fráze typu „Ich interessiere mich für...“

Berufswahl – Volba povolání

- Rozhodování o profesní dráze, silné stránky, zájmy.
- Slovní zásoba: profese, schopnosti, pracovní prostředí
- Gramatika: přídavná jména, fráze typu „Ich bin gut in...“, „Ich möchte... werden.“

Lebenslauf und Bewerbung – Životopis a žádost o místo

- Struktura životopisu, motivační dopis, prezentace.
- Slovní zásoba: vzdělání, zkušenosti, dovednosti, kontakt
- Gramatika: minulý čas (Perfekt), fráze typu „Ich habe gearbeitet...“

Vorstellungsgespräch – Pohovor a komunikace

- Sebe prezentace, typické otázky, zdvořilostní fráze.
- Slovní zásoba: silné/slabé stránky, motivace, očekávání
- Gramatika: otázky typu „Warum möchten Sie...?“, fráze „Ich bin zuverlässig.“

Mobilität und Arbeit im Ausland – Práce v zahraničí

- Možnosti práce v německy mluvících zemích, Erasmus, dobrovolnictví.
- Slovní zásoba: stáž, brigáda, jazyk, kultura
- Gramatika: fráze typu „Ich möchte ins Ausland gehen“, předložky místa

Wohnen und Lebensstil – Bydlení a životní styl

- Možnosti bydlení, samostatnost, finance.

- Slovní zásoba: byt, spolubydlení, nájem, rozpočet
 - Gramatika: sloveso „wohnen“, „beziehen“, fráze typu „Ich ziehe um.“
- Ziele und Werte – Cíle a hodnoty v životě*
- Diskuze o životních prioritách, osobních hodnotách.
 - Slovní zásoba: rodina, práce, zdraví, štěstí
 - Gramatika: spojky „weil“, „dass“, fráze typu „Für mich ist wichtig...“

Dovednosti:

Poslech: rozumí běžným rozhovorům o budoucnosti, práci a vzdělání. Sleduje delší monology a prezentace s jasnou strukturou. Identifikuje konkrétní informace v pracovních a osobních kontextech

Mluvení: umí vyjádřit své plány, přání a názory v souvislosti s budoucností. Plynule komunikuje v běžných situacích, používá spojky a delší věty. Reaguje na otázky v kontextu pohovoru, studia nebo práce.

Čtení: rozumí delším textům jako jsou inzeráty, životopisy, popisy oborů. Vyhledá konkrétní informace v pracovních a studijních dokumentech. Pochopí strukturované texty s běžnou slovní zásobou.

Psaní: napíše životopis, motivační dopis nebo plán budoucnosti. Sestaví souvislý text o svých cílech, zájmech a hodnotách. Používá spojky, minulý čas a fráze pro vyjádření plánů.

5. Vzdělávací strategie

Engage – rozhovory o snech a plánech, obrázky, brainstorming „Můj rok 2030“

Explore – práce s inzeráty, weby, dotazníky, rozhovory s fiktivními postavami.

Explain – tvorba vět o budoucnosti, práce s časovými výrazy.

Elaborate – projekt: 'Moje budoucnost' – koláž, plakát, prezentace, infografika.

Evaluate – prezentace, diskuze, písemné shrnutí plánů, reflexe a sebehodnocení.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; • jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev); • exit tickets, mini-checky slovní zásoby, peer feedback u mluvení a psaní; • účast v diskusích; • vyplňování formulářů.	100	• jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní • samostatná/skupinová prezentace • simulovaný rozhovor, aktivní účast • porozumění textu a poslech • prezentace projektu 'Moje budoucnost'	100	• kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %

Reflexe	100		10 %										
- zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení - jazykové portfolio		reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi											
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování Menschen A2. München: Hueber Verlag, 2021 Goethe-Institut: Themen „Beruf und Zukunft“, www.goethe.de Deutsche Welle: Top-Themen A2, sekce „Zukunftspläne“, „Junge Leute“ www.Berufswahl-Online.de www.Planet-Beruf.de – info o volbě povolání Autentické materiály: dotazníky, infografiky, pracovní inzeráty, fotky profesí Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky Modul podporuje jazykovou seberefexi a pomáhá žákům propojit jazykové dovednosti s praktickými situacemi při rozhodování o budoucnosti. Posiluje samostatnost, motivaci a orientaci ve světě práce a studia.													

Popis vyučovacích jednotek – Německý jazyk Fenomény dnešní doby (IV. ročník)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Fenomény dnešní doby
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Fenomény dnešní doby / 2. pololetí, 4. ročník – 8 hodin
5. Platnost: 01. 09. 2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, dosažená úroveň A1+, základy slovní zásoby a gramatiky z běžné komunikace
Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník, 2. pololetí, kontinuální výuka (v bloku) týdně ve vymezeném celkovém rozsahu dle ročníku, 1 hodina týdně jako diskusní a projektový modul
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika
Modul rozvíjí schopnost žáků vyjádřit se k aktuálním tématům společnosti, vědy, technologií a médií. Využívá autentické jazykové materiály přizpůsobené úrovni A1+/A2 a podporuje schopnost

prezentace názorů, argumentace a práce s jednoduchými fakty. Žáci komunikují o jevech, které ovlivňují jejich život a společnost.

Cílová jazyková úroveň dle SERR: A1-A2

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Umí stručně popsat aktuální téma nebo fenomén (např. sociální sítě, technologie)

Chápe hlavní myšlenky jednoduchých článků, infografik nebo videí.

Vyjadřuje vlastní názor jednoduchými větami (ústně i písemně).

Umí porovnat dvě věci nebo situace (např. mobil vs. kniha).

Píše krátký text na aktuální téma s podporou (např. „Můj vztah k médiím“).

Zapojí se do jednoduché diskuse na známé téma, reaguje vhodně.

Čtení s porozuměním

Žák rozumí jednoduchým textům o aktuálních společenských a kulturních tématech.

Indikátory:

- Vyhledá informace v článcích, příspěvcích na sociálních sítích, plakátech
- Rozumí základním pojmům jako „Klimawandel“, „Social Media“, „Nachhaltigkeit“
- Odpovídá na otázky k obsahu textu

Poslech s porozuměním

Žák rozumí mluvenému projevu o současných fenoménech.

Indikátory:

- Identifikuje klíčová slova a témata (např. technologie, životní prostředí, trendy)
- Rozumí jednoduchému vyprávění nebo rozhovoru o aktuálních událostech
- Reaguje na otázky typu „Was ist ein Trend heute?“, „Was denkst du über...?“

Ústní interakce

Žák se zapojuje do konverzace o současných tématech.

Indikátory:

- Vyjadřuje svůj názor na fenomény jako digitální svět, ekologie, životní styl
- Reaguje na otázky typu „Benutzt du soziale Medien?“, „Wie schützt du die Umwelt?“
- Klade otázky a odpovídá na ně v souvislosti s daným tématem

Ústní produkce

Žák samostatně formuluje sdělení o vybraném fenoménu dnešní doby.

Indikátory:

- Popíše fenomén (např. influencer, fast fashion, e-mobilita)
- Používá slovní zásobu k tématu a vyjadřuje vlastní postoj
- Spojuje věty do souvislého projevu

Písemný projev

Výstup: Žák píše krátké texty o aktuálních tématech. **Indikátory:** – Napíše krátký článek, názor nebo komentář – Používá slovní zásobu k tématu a vyjadřuje vlastní názor – Dodržuje gramatická pravidla pro vyjadřování názorů (např. „Ich finde, dass...“)

Interkulturní kompetence

Žák porovnává fenomény dnešní doby v ČR a německy mluvících zemích.

Indikátory:

- Uvede příklady rozdílů v životním stylu, technologiích, ekologii
- Rozpozná kulturní specifika v přístupu k aktuálním tématům
- Vyjadřuje zájem o dění v německy mluvících zemích.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG jazyková, mediální, čtenářská a pisatelská,

- KK kulturní, komunikační, k učení, k pracovnímu uplatnění, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Tematické okruhy:

Medienwelt – Svět médií

- Televize, internet, sociální sítě, vliv médií na společnost.
- Slovní zásoba: mobil, počítač, aplikace, zprávy, reklama
- Gramatika: sloveso „sehen“, „lesen“, „nutzen“, fráze typu „Ich benutze Instagram.“

Umwelt und Nachhaltigkeit – Životní prostředí a udržitelnost

- Ekologie, třídění odpadu, klimatické změny, zelený životní styl.
- Slovní zásoba: příroda, odpad, energie, doprava
- Gramatika: modální slovesa „müssen“, „sollen“, fráze typu „Man sollte...“

Konsum und Werbung – Spotřeba a reklama

- Nákupní chování, značky, vliv reklamy, online nakupování.
- Slovní zásoba: obchod, sleva, značka, výběr
- Gramatika: otázky typu „Was kaufst du gern?“, sloveso „kaufen“, „bezahlen“

Gesundheit und Lifestyle – Zdraví a životní styl

- Stravování, pohyb, duševní zdraví, rovnováha.
- Slovní zásoba: sport, jídlo, stres, spánek
- Gramatika: fráze typu „Ich fühle mich gut“, sloveso „sich ernähren“, „sich bewegen“

Technik und Innovation – Technologie a inovace

- Moderní technologie, umělá inteligence, roboti, chytré domácnosti.
- Slovní zásoba: robot, aplikace, program, zařízení
- Gramatika: sloveso „funktionieren“, „entwickeln“, fráze typu „Das ist praktisch.“

Soziale Themen – Společenské otázky

- Rovnost, migrace, generace, dobrovolnictví.
- Slovní zásoba: pomoc, rozdíly, komunita, solidarita
- Gramatika: fráze typu „Ich helfe gern“, spojky „weil“, „dass“

Reisen und Globalisierung – Cestování a globalizace

- Cestování, multikulturní svět, jazyková rozmanitost.
- Slovní zásoba: země, kultura, jazyk, tradice
- Gramatika: předložky místa, fráze typu „Ich war in...“, „Ich möchte reisen.“

Trends und Jugendkultur – Trendy a kultura mladých

- Hudba, móda, digitální svět, influenceři.
- Slovní zásoba: styl, oblečení, hudební žánry, sociální sítě
- Gramatika: přídavná jména, fráze typu „Das ist cool“, „Ich folge...“

Dovednosti:

Poslech: rozumí jednoduchým informacím o aktuálních tématech. Sleduje rozhovory o médiích, technologiích a životním stylu. Identifikuje klíčové výrazy v běžné komunikaci.

Mluvení: umí vyjádřit svůj názor na fenomény dnešní doby. Používá základní slovní zásobu k popisu trendů a společenských jevů. Reaguje na otázky a zapojuje se do jednoduché diskuse.

Čtení: rozumí krátkým článkům, příspěvkům na sociálních sítích, plakátům. Vyhledá konkrétní informace v textech o aktuálních tématech. Pochopí jednoduché popisy jevů a názorů.

Psaní: napíše krátký text o svém názoru na moderní fenomén. Sestaví příspěvek na blog, komentář nebo e-mail. Používá základní fráze pro vyjádření postoje a preference.

5. Vzdělávací strategie

Engage – diskuze 'Jaký je fenomén dneška?', brainstorm, tematické video

Explore – práce s obrázky, články, statistikami, infografikami.

Explain – vedení k vyjádření názoru, vysvětlení pojmů, tvorba argumentů.
Elaborate – projekt: 'Fenomén, který mě zajímá' – video, plakát, prezentace.
Evaluate – debata, shrnující písemné vyjádření, reflexe v portfolio.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - řešení (standardizovaných) písemných testových úloh; - jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev); - exit tickets, mini-checky slovní zásoby, peer feedback u mluvení a psaní; - účast v diskusích; - projekt.	100	jazykové dovednosti (čtení, poslech, písemný a mluvený projev) na dané jazykové úrovni	60 %
Sumativní - samostatná/skupinová prezentace - simulovaný rozhovor, aktivní účast - porozumění textu a poslech - prezentace projektu 'Moje budoucnost'	100	kompetence komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	30 %
Reflexe - zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení - jazykové portfolio	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Hueber: Menschen A2. Kursbuch + Arbeitsbuch. München: Hueber Verlag, 2021.

Deutsch perfekt: autentické články, audio (Themen aktuell)

Goethe-Institut: www.goethe.de – modul Jugend und Gesellschaft

Deutsche Welle: Themen A2 – 'Alltag und Gesellschaft'

YouTube: Easy German – aktuální témata (s titulky), 'Straßenumfragen

Infografiky, dotazníky, grafy, mediální výstřižky, TikTok videa s titulky

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Modul podporuje schopnost orientovat se v aktuálních jevech společnosti, posiluje jazykové vyjádření názorů a reflektuje vztah žáků k současným trendům. Důraz je kladen na propojení jazykové, mediální a občanské gramotnosti.

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Aktivní a odpovědný občan (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Aktivní a odpovědný občan

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Aktivní a odpovědný občan / 1. ročník – 32 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 1. ročník, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Soužití různých skupin společnosti často vyvolává konflikty a rozepře, a to z velmi různých úhlů pohledu. Modul přispívá k rozvoji žákovských dovedností hledat a navrhnout způsoby, kterými lze předcházet problémům v soužití různých skupin společnosti nebo je alespoň minimalizovat. Modul propojuje historické kořeny politických konfliktů s jejich dnešními projevy tak, aby žáci porozuměli současným politickým konfliktům v České republice i zahraničí, dovedli vyhodnotit závažnost konkrétního politického konfliktu a odhadnout jeho dopady na společnost, a to i z hlediska mezinárodních vztahů. Modul je významnou měrou ovlivněn zkušenostmi žáků.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

zaujímá aktivní postoj k politickému a společenskému dění

- navrhuje způsoby, kterými může jednotlivec přispět k řešení politických a společenských problémů;
- posoudí potenciální rizika pro klidné soužití v současné společnosti a jejich možné dopady;
- porovná politické programy a chování politických stran a vysvětlí úlohu opozice;
- posoudí vliv mezinárodních vztahů na vnitřní politiku státu, politických stran a hnutí a dalších subjektů;
- uvádí a zdůvodní možnosti vlastní angažovanosti v politickém a společenském prostředí;

zaujímá odpovědné občanské postoje ve společnosti

- diskutuje o odpovědnosti občana a uplatňování jeho práv a povinností v místě bydliště s případnou spoluúčástí na politickém rozhodování;
- uplatňuje v životě ctnosti charakteristické pro demokratickou společnost;
- zapojuje se podle možností do aktivit občanské společnosti, dárcovství, charity a dobrovolnictví;
- jedná v běžném životě v duchu udržitelného rozvoje;
- prosazuje odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí;
- respektuje práva menšin, ctí národnostní a evropskou identitu a multikulturní soužití;

• vyhledává různé typy nevládních organizací (sdružení, církve, nadace...) v místě bydliště a rozlišuje jejich zaměření
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností • ZG čtenářská a pisatelská; • KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální.
4. Obsah vzdělávání Modul se zaměřuje zejména na témata: • konflikty ve společnosti, jejich historické kořeny; • různost zájmů jednotlivců i skupin obyvatelstva z hlediska jejich ekonomických zájmů; • různost vnímání kulturních hodnot; • různost vnímání role určitých oblastí v životě společnosti (kultura, sport, zdravotnictví, cestovní ruch, armáda a policie, sdělovací prostředky, sociální sítě...); • různost názorů na řešení aktuálních problémů současnosti (pandemie, inflace, zapojení ČR do mezinárodních struktur...); • rozdílné vnímání společenského a politického postavení jednotlivců i skupin obyvatel ve společnosti; • vztahy město versus venkov; Praha versus zbytek země...; • vztahy mezi sousedy; • zásady a principy harmonického soužití mezi různými skupinami obyvatel; • pravice vs. levice; • konflikty mezi politickými stranami; • konflikty uvnitř politických stran; • vnitrostranická frakce, vnitrostranická opozice; • politická opozice; • politické konflikty na místní, regionální, národní, nadnárodní úrovni; • politické konflikty ve vybraných zemích minulosti i současnosti; • mezinárodní ohniska napětí ve vztahu k České republice
5. Vzdělávací strategie • práce s autentickými dokumenty; • konfrontace s reálnými příběhy zahrnujícími problematiku konfliktu mezi skupinami společnosti (z textu, nahrávky, videa, reálného setkání) s následnou reflexí/diskuzí; • beseda a sdílení zkušeností s příslušníky různých společenských skupin; • sdílení osobních zkušeností s negativním efektem „nálepkování“; • diskuze ve třídě; • individuální/skupinová analýza historického pramene (textu, fotografie, novinového článku apod.); • brainstorming, myšlenkové mapy – zásady soužití; • práce s problematickými výroky – např. zlehčování nebo popírání historických i současných událostí na sociálních sítích či v médiích a jejich dopady na konkrétní skupinu společnosti; • práce ve skupinách na projektování řešení konkrétních problémů v soužití mezi skupinami společnosti (např. miniprůzkum na konkrétní problém, analýza problému, návrh a prezentování řešení); • v rámci skupinové práce charakterizovat a následně prezentovat jednotlivé společenské skupiny a vývoj jejich postavení v průběhu nedávné historie a dnes; • individuální (případně skupinové) projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou (např.: porovnání vybraných bodů z programu vládních i opozičních stran; zpracování průzkumu k vybranému vnitrostátnímu / mezinárodnímu

politickému tématu; vývoj názorů na vybrané téma uvnitř jedné politické strany v čase; zdokumentování místního / regionálního konfliktu s návrhem řešení...); • téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice modulu v širším kontextu	10 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	40 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: 100-87 1 86-73 2 72-58 3 57-44 4 43-0 5			
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování Společenské vědy pro SŠ Autoři: kolektiv autorů Nakladatelství: Didaktis Popis: Učebnice přistupuje novým způsobem k problematice společenských věd – propojuje teorii s praktickými příklady, klade důraz na aktuální společenské problémy, politiku, stát, demokracii, participaci a filozofii. Základy společenských věd pro SOŠ – Učebnice Nakladatelství: TAKTIK Popis: Učebnice vhodná pro střední odborné školy, pokrývá základní témata společenských věd včetně práva, filozofie, sociologie a politologie. Občanský a společenskovědní základ – Komplet Nakladatelství: Computer Media Popis: Komplexní učebnice pro přípravu na maturitu, zahrnuje politologii, právo, filozofii, sociologii a aktuální společenské otázky. Lukášová, R. (2020). Konflikty a jejich řešení. Masarykova univerzita. Dostupné z: https://is.muni.cz Bauman, Z. (2002). Globalizace: důsledky pro člověka. Mladá fronta. Keller, J. (2005). Sociologie: stručný úvod. SLON.			

Hofstede, G. (2001). *Culture's Consequences: Comparing Values, Behaviors, Institutions and Organizations Across Nations*. Sage Publications.

Šanderová, D. (2005). *Kulturní sociologie*. Karolinum.

Nešpor, Z. R. (2010). *Kultura, sport a volný čas v české společnosti*. Sociologický ústav AV ČR.

Maříková, H. (2012). *Zdravotnictví jako sociální instituce*. In: Sociologický časopis.

Kubát, M. (2021). *Pandemie a politika*. Nakladatelství Karolinum.

Kopeček, L. (2010). *Politické strany a jejich vývoj v ČR*. Barrister & Principal.

Bourdieu, P. (1984). *Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste*. Harvard University Press.

Giddens, A. (2006). *Sociologie*. Argo.

Blažek, B. (2008). *Pojetí venkova v české sociologii*. Univerzita Karlova.

Hampl, M. (2005). *Geografická organizace společnosti v České republice*. Karolinum.

Sýkora, L. (2007). *Sociální soudržnost a prostorová segregace*. Sociologický ústav AV ČR.

Čermák, D. (2015). *Komunitní vztahy v městském prostředí*. Masarykova univerzita.

Goleman, D. (2006). *Sociální inteligence*. Jan Melvil Publishing.

Putnam, R. D. (2000). *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*. Simon & Schuster.

Heywood, A. (2012). *Politické ideologie*. Victoria Publishing.

Kubát, M. (2004). *Politologie*. Eurolex Bohemia.

Koole, R. (2001). *Frakce v politických stranách*. Party Politics Journal.

Linek, L. (2010). *Politické strany v ČR: stabilita a změna*. SLON.

Svoboda, M. (2011). *Geografie ohnisek napětí ve světě*. Bakalářská práce, UTB Zlín.

Krejčí, O. (2007). *Mezinárodní politika*. Ekopress.

Autentické materiály.

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

190

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Volební právo a jeho historické proměny (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Volební právo a jeho historické proměny
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Volební právo a jeho historické proměny / 1. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: František Brož, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník/1. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul je směřován k získání orientace ve vývoji volebních práv v prostředí našeho státu včetně posouzení výhod a nevýhod základních volebních systémů. Žáci se seznamují s charakteristickými rysy voleb v československé a české minulosti. Modul umožňuje žákům porozumět systému voleb v České republice, a to v závislosti na úrovni voleb, v těchto souvislostech pak pochopit úlohu stran a osobností. Absolvování modulu má přispět k hlubšímu pochopení systému politických stran

a k jejich rozlišení podle pravolevého spektra, sklonů k autoritativnímu řízení, populistickým tendencím či projevům politického extremismu. Modul je tak důležitou součástí vzdělávání směřujícího k výchově demokratického občana.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

uplatňuje své volební právo a rozumí jeho historickým proměnám

- vysvětlí rámcově vývoj volebních práv od minulosti k současnosti se zřetelem k českému prostředí;
- charakterizuje rozdíly mezi volbami za první republiky, komunismu a současností;
- rozlišuje úrovně voleb v České republice;
- rozumí rozdílu mezi právem volit a právem být volen;
- uplatňuje aktivně po dosažení plnoletosti své volební právo

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská;
- KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Modul se zaměřuje zejména na témata:

Předmětem zájmu modulu jsou oblasti:

- volební právo;
- většinový a poměrný systém;
- volby v naší zemi ve 20. století, resp. 21. století;
- různé úrovně voleb (zastupitelstvo, kraj, Poslanecká sněmovna, senát, prezident);
- praktické aspekty voleb – průběh voleb;
- příprava a rozhodování voliče;
- politické strany/hnutí ve volbách;
- politické spektrum, politický extremismus, ideologie, programy politických stran/hnutí;
- aktuální mediálně diskutované kauzy politických stran.

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou;
- práce s dobovými dokumenty;
- minilekce zaměřené na souhrn charakteristických rysů vývoje vybraných zemí/regionů;
- individuální (případně skupinové) projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou; (např.: projektový výstup ve formě zpracovaných výsledků určité politické strany ve vybraných obdobích;
- projektový výstup ve formě srovnání předvolebních výzkumů a skutečných výsledků voleb; projekt mapující předvolební volební kampaně stran a koalic; projekt sledující střednědobé a dlouhodobé trendy ve výsledcích voleb ve vybraných regionech; modelová organizace voleb do obecního zastupitelstva; projekt porovnávající přístupy médií k jednotlivým kandidujícím subjektům; projekt srovnávající vnímání předvolebního skandálního počínání stran a koalic v minulosti a současnosti...);
- téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100		20 %

• řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.		• Porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	70 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Společenské vědy pro SŠ

Autoři: kolektiv autorů

Nakladatelství: Didaktis

Popis: Učebnice přistupuje novým způsobem k problematice společenských věd – propojuje teorii s praktickými příklady, klade důraz na aktuální společenské problémy, politiku, stát, demokracii, participaci a filozofii.

Základy společenských věd pro SOŠ – Učebnice

Nakladatelství: TAKTIK

Popis: Učebnice vhodná pro střední odborné školy, pokrývá základní témata společenských věd včetně práva, filozofie, sociologie a politologie.

Občanský a společenskovědní základ – Komplet

Nakladatelství: Computer Media

Popis: Komplexní učebnice pro přípravu na maturitu, zahrnuje politologii, právo, filozofii, sociologii a aktuální společenské otázky.

webové stránky politických stran a dalších subjektů kandidujících ve volbách;

<https://csu.gov.cz/volby>

<https://mv.gov.cz/volby/Default.aspx>

Autentické materiály.

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Principy českého právního systému (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Principy českého právního systému

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Principy českého právního systému / 1. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: František Brož, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník/1. pololetí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Cílem modulu je vést žáky k porozumění českému právnímu systému (řádu). Modul má charakter úvodu do problematiky práva, žáci se učí rozlišovat okruh působnosti jednotlivých právních odvětví, seznamují se se základními principy fungování práva, získávají základní vhled do Portálu veřejné správy, učí se vyhledávat v něm informace a aplikovat je v konkrétních životních situacích. Získávají základní přehled o soudní soustavě České republiky. Modul je více než na osvojení příslušných znalostí zaměřen na získání orientace v právním systému z pohledu občana ČR.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů vysvětlí principy českého právního systému (řádu) • objasní rozdíly mezi soukromým a veřejným právem; • rozlišuje a charakterizuje různá právní odvětví (občanské, obchodní, pracovní, ústavní, trestní, správní, finanční, živnostenské právo); • popíše soustavu soudů v ČR a vysvětlí předmět jejich činnosti; • přiřadí konkrétní situace k příslušným právním odvětvím a vyhledá možnosti jejich řešení; • vyhledá právní informace na Portálu občana.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností • ZG čtenářská a pisatelská; • KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální.
4. Obsah vzdělávání Předmětem zájmu modulu je právní systém (řád) České republiky, jeho základní pilíře a oblasti: • zákonná opora právního systému ČR; • ústavní pořádek ČR; • právní předpisy; • zákony a vyhlášky; • soukromé a veřejné právo; • občanské právo; • obchodní právo; • pracovní právo; • ústavní právo; • trestní právo; • správní právo; • finanční právo; • živnostenské právo; • mezinárodní právo; • Portál občana.
5. Vzdělávací strategie • práce s digitálními materiály a odbornou literaturou; • práce s texty zákonů, vyhlášek a předpisů; • minilekce zaměřené na souhrn charakteristických rysů jednotlivých právních odvětví;

- individuální (případně skupinové) projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou; (např.: vyhledání právních zdrojů potřebných k řešení konkrétních právních situací v různých právních odvětvích; řešení modelových právních životních situací s využitím Portálu občana...);
- práce s databází lekcí a materiálů Street Law;
- téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice modulu v širším kontextu	30 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	60 %
Reflexe • zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Společenské vědy pro SŠ

Autoři: kolektiv autorů

Nakladatelství: Didaktis

Popis: Učebnice přistupuje novým způsobem k problematice společenských věd – propojuje teorii s praktickými příklady, klade důraz na aktuální společenské problémy, politiku, stát, demokracii, participaci a filozofii.

Základy společenských věd pro SOŠ – Učebnice

Nakladatelství: TAKTIK

Popis: Učebnice vhodná pro střední odborné školy, pokrývá základní témata společenských věd včetně práva, filozofie, sociologie a politologie.

Občanský a společenskovědní základ – Komplet

Nakladatelství: Computer Media

Popis: Komplexní učebnice pro přípravu na maturitu, zahrnuje politologii, právo, filozofii, sociologii a aktuální společenské otázky.

<https://portal.gov.cz/>

<https://streetlaw-db.vercel.app/>
<https://publi.cz/books/375/01.html>
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10604698737-pravo-pro-kazdeho/>
<https://www.ilaw.cas.cz/vyzkum/vyzkumne-projekty/>

Autentické materiály.

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Právní dokumenty a jejich vývoj (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Právní dokumenty a jejich vývoj

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Právní dokumenty a jejich vývoj / 1. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 1. ročník/2. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Prostřednictvím modulu žáci získávají vhled do problematiky právních dokumentů a principů jejich vzniku. Podstatnou součástí je porozumění souvislostem právních dokumentů vzniklých na různých úrovních a s jinou právní silou. Klíčovou součástí modulu jsou praktické činnosti ve smyslu práce s právními dokumenty minulosti i současnosti.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

dovede se s využitím historického poznání orientovat v systému právních dokumentů

- rozlišuje právní dokumenty podle právní síly;
- charakterizuje vznik, vývoj a současnou podobu Ústavy ČR;
- vysvětlí, kdo může být autorem právního předpisu (Parlament, vláda, prezident, orgán úřední správy, ČNB, kraj, obec);
- popíše proces vzniku právních předpisů na jednotlivých úrovních;
- objasní vztah mezinárodního, evropského a českého práva;
- vyhledá informace v základních zákonných a podzákonných normách minulosti i současnosti.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská;
- KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Předmětem zájmu modulu jsou zejména významné současné i historické právní dokumenty:

- právní dokumenty: ústavní zákony – mezinárodní smlouvy – zákony – prováděcí předpisy;
- Ústava ČR její vznik a vývoj;
- Ústavy Československa, jejich charakteristické rysy;
- vybrané současně platné zákony a prováděcí předpisy různé právní síly;
- vybrané historické právní dokumenty;

- proces vzniku právních dokumentů;
- mezinárodní, evropské a české právo;
- zdroje důvěryhodných informací.

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou;
- četba právních dokumentů minulosti i současnosti;
- práce se současnými i historickými dokumenty;
- minilekce zaměřené na souhrn charakteristických rysů vývoje vybraných zemí/regionů;
- individuální (případně skupinové) projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou; (např.: výzkumné porovnání, jak legislativně řeší různé obce určitou problematiku; analýza historických právních dokumentů z dnešního úhlu pohledu; souhrnný výstup postihující základní body tzv. Benešových dekretů; historický přehled mapující vývoj československých ústav; zpracování návrhu místní vyhlášky s určitým tématem; prezentace významného právního dokumentu před vznikem Československa; prezentace vybrané mezinárodní dohody ...);
- v závislosti na místních podmínkách exkurze Poslanecká sněmovna / krajský úřad / obecní úřad;
- podle místních podmínek diskuse se zastupitelem;
- téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• Porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	30 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	60 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Společenské vědy pro SŠ

Autoři: kolektiv autorů

Nakladatelství: Didaktis

Popis: Učebnice přistupuje novým způsobem k problematice společenských věd – propojuje teorii s praktickými příklady, klade důraz na aktuální společenské problémy, politiku, stát, demokracii, participaci a filozofii.

Základy společenských věd pro SOŠ – Učebnice

Nakladatelství: TAKTIK

Popis: Učebnice vhodná pro střední odborné školy, pokrývá základní témata společenských věd včetně práva, filozofie, sociologie a politologie.

Občanský a společenskovědní základ – Komplet

Nakladatelství: Computer Media

Popis: Komplexní učebnice pro přípravu na maturitu, zahrnuje politologii, právo, filozofii, sociologii a aktuální společenské otázky.

<https://vlada.gov.cz/cz/ppov/lrv/dokumenty/legislativni-pravidla-vlady-91209/#>

<https://www.priruckazastupitele.cz/20-jak-se-vyznat-v-pravnich-predpisech/>

<https://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=173>

<https://www.psp.cz/docs/laws/dek/>

<https://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=82>

Autentické materiály.

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Práva a povinnosti občana (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Práva a povinnosti občana

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Práva a povinnosti občana / 1. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 1. ročník/3. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul seznamuje žáky s právem a jeho podobami v běžném životě jednotlivce s pomocí vybraných témat, situací a problémů. Jelikož je problematika práva velice rozsáhlá, přistupuje k ní modul výběrově: pohlíží na ni z perspektivy žáka a pracuje s právními záležitostmi, se kterými se může žák ve svém životě nejčastěji setkat. Obsah modulu se v maximální možné míře přibližuje reálnému životu. Modul rozvíjí u žáků dovednost řešit obvyklé právní a úřední úkony v různých životních situacích v oblasti vlastnictví, smluv a právní odpovědnosti. Žáci na běžných kauzách pozorují procesy a principy, na jejichž základě řízení probíhá, a aplikují své poznatky na modelové situace.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

aplikuje práva a povinnosti občana ve vztahu k vybraným právním předpisům

- vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost;

- popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek;
- vysvětlí problematiku práva v oblasti duševního vlastnictví;
- popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; vysvětlí, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc;
- objasní postupy vhodného jednání v případech, dostane-li se do situace svědka nebo oběti trestných činů/přestupků v oblasti násilí včetně šikany, vydírání, korupce apod.;
- dovede aktivně řešit situace v oblasti obrany spotřebitelských zájmů;
- vysvětlí možnosti založení fyzické/právní osoby v souladu s platnou legislativou.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská;
- KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Předmětem zájmu modulu jsou práva a povinnosti občanů ve vybraných tématech:

- způsobilost k právním úkonům;
- trestní odpovědnost;
- četba smluv s porozuměním;
- zdroje důvěryhodných a aktuálních informací pro řešení životních situací;
- ochrana spotřebitelských zájmů;
- duševní vlastnictví;
- rodinné právo;
- pomoc v extrémních životních situacích;
- smlouvy a jejich náležitosti;
- duševní vlastnictví – průmyslové, autorské
- práva a povinnosti mezi členy rodiny;
- svědek/oběť přestupku/trestného činu;
- ochrana spotřebitelských zájmů;
- založení živnosti.

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou
- práce s dobovými dokumenty;
- minilekce zaměřené na souhrn charakteristických rysů vývoje vybraných zemí/regionů;
- individuální (případně skupinové) projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou; (např.: - projekt na řešení životní situace: každému žákovi/týmu je zadána životní situace k modulárním tématům, žák/tým navrhne postup vedoucí k řešení, vypracuje související dokumentaci – např. úřední písemnosti – a své řešení následně prezentuje s obhajobou v diskusi;
- simulovaná návštěva úřadu: žáci zinscenují zařizování zadané záležitosti na úřadě, následuje reflexe;
- simulované občanské/trestní soudní řízení: žáci nastudují podklady k případu a soudní řízení zinscenují, následuje reflexe;
- soud ve trojici – každá trojice žáků představuje samostatný soud (viz doporučená literatura);
- aktivita k soudnímu řízení spočívající v dotazování svědků a hledání viníka;
- brainstorming (např. postupy řešení životních situací, rozsudky v občanském/trestním soudním řízení);
- diskuze (např. životní situace, soudy, osobní zkušenosti žáků);

- sledování filmu (dokumentárního či hraného) představujícího případ v občanském/trestním soudním řízení: přiblížení soudní atmosféry, získávání odpovědí z dokumentu do pracovního listu, následně diskuze (např. pořady ČT);
- práce s ukázkou právního textu, se kterým se žák běžně setkává a který obsahuje problematické body (např. ujednání o osobních údajích u mobilní aplikace obsahující kontroverzní body);
- téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice modulu v širším kontextu	40 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Společenské vědy pro SŠ

Autoři: kolektiv autorů

Nakladatelství: Didaktis

Popis: Učebnice přistupuje novým způsobem k problematice společenských věd – propojuje teorii s praktickými příklady, klade důraz na aktuální společenské problémy, politiku, stát, demokracii, participaci a filozofii.

Základy společenských věd pro SOŠ – Učebnice

Nakladatelství: TAKTIK

Popis: Učebnice vhodná pro střední odborné školy, pokrývá základní témata společenských věd včetně práva, filozofie, sociologie a politologie.

Občanský a společenskovědní základ – Komplet

Nakladatelství: Computer Media

Popis: Komplexní učebnice pro přípravu na maturitu, zahrnuje politologii, právo, filozofii, sociologii a aktuální společenské otázky.

<https://www.e-sbirka.cz/sb/2012/89/2025-02-15?f=89%2F2012&zalozka=text>

<https://www.zakonyprolidi.cz/obor/dusevni-vlastnictvi>
<https://streetlaw.eu/simulovane-soudy/>
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10604698737-pravo-pro-kazdeho/>

Autentické materiály.

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Řešení právních a úředních životních situací (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Řešení právních a úředních životních situací

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Principy českého právního systému / 1. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 1. ročník/2. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul žáky seznamuje s právem a jeho podobami v běžném životě jednotlivce s pomocí vybraných témat, situací a problémů. Jelikož je problematika práva velice rozsáhlá, přistupuje k ní modul výběrově: pohlíží na ni z perspektivy žáka a pracuje s právními a úředními záležitostmi, se kterými se může ve svém životě nejčastěji setkat. Obsah modulu se v maximální možné míře přibližuje reálnému životu. Modul rozvíjí u žáků dovednost řešit obvyklé právní a úřední úkony v různých životních situacích, věnuje se také občanskému soudnímu řízení. Žáci na běžných kauzách pozorují procesy a principy, na jejichž základě řízení probíhá, a aplikují své poznatky na modelové situace.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

řeší aktivně životní právní a úřední situace

- navrhuje postupy pro zařizování právních a úředních záležitostí v běžných životních situacích;
- vysvětlí na příkladech běžných životních situací průběh občanského soudního řízení;
- vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele;
- vysvětlí na konkrétním příkladu průběh trestního soudního řízení;
- charakterizuje oblast působnosti osob poskytujících právní služby (advokát, notář, exekutor);
- prokáže porozumění textům právního či úředního charakteru, se kterým se dostává běžně do kontaktu;
- vytvoří/vyplní úřední písemnost nezbytnou pro řešení konkrétní životní situace;
- vyhledá zdroje důvěryhodných a aktuálních informací pro řešení konkrétních životních situací;
- vysvětlí rizika vyplývající z užití neaktuálních předpisů, informací a vzorů v digitálním prostředí;
- objasní význam lhůt v právních úkonech.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská;
- KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Předmětem zájmu modulu jsou vybrané typy životních situací (Pozn.: Ve výběru životních situací, se kterými se bude pracovat, je zohledněna úroveň, společenský kontext, příp. preference třídy/žáka. Přehled životních situací lze nalézt na Portálu občana.)

- Modul se tematicky zaměřuje na:
- způsoby řešení životních situací: jednání s úřady, úřední úkony, právní úkony;
- četbu smluv s porozuměním;
- zdroje důvěryhodných a aktuálních informací pro řešení životních situací;
- osoby poskytující právní služby (advokáti, notáři, exekutoři);
- občanské soudní řízení;
- praktické aspekty občanského soudního řízení – průběh a účastníci;
- zásady a pravidla chování při občanském soudním řízení;
- časté životní situace v občanském soudním řízení (Téma je vhodné zpracovat na konkrétních soudech – modelových či reálných – z těch oblastí občanského práva, se kterými se mohou žáci nejčastěji setkat: např. rozvod manželství, výživné na děti, náhradní rodinná péče, dědictví...);
- zdroje důvěryhodných informací.

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou
- práce s dobovými dokumenty;
- kritické čtení;
- minilekce zaměřené na osvojení základních poznatků potřebných k řešení projektů;
- individuální (případně skupinové) projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou; (např.: projekt na řešení životní situace: každému žákovi/týmu je zadána životní situace, žák/tým navrhne postup vedoucí k řešení, vypracuje související dokumentaci – např. úřední písemnosti – své řešení následně prezentuje (např. uzavření manželství, založení živnosti, podání žaloby, podání návrhu na zahájení řízení);
- simulovaná návštěva úřadu: žáci zinscenují zařizování zadané záležitosti na úřadě, následuje reflexe;
- simulované občanské/trestní soudní řízení: žáci nastudují podklady k případu a soudní řízení zinscenují, následuje reflexe;
- soud ve trojici – každá trojice žáků představuje samostatné soudní řízení;
- aktivity spočívající v dotazování svědků a hledání viníka (pro konkrétně stanovený případ);
- brainstorming (např. postupy řešení životních situací, rozsudky v občanském/trestním soudním řízení);
- diskuze (např. životní situace, soudy, osobní zkušenosti žáků);
- sledování filmu (dokumentárního či hraného) představujícího případ v občanském/trestním soudním řízení: přiblížení soudní atmosféry, získávání odpovědí z dokumentu do pracovního listu, následně diskuze (např. pořady ČT);
- práce s ukázkou právního textu, se kterým se žák běžně setkává a který obsahuje problematické body (např. ujednání o osobních údajích u mobilní aplikace obsahující kontroverzní body);
- téma projektu/aktivity stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100		10 %

řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.		porozumění problematice modulu v širším kontextu											
Sumativní samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	kompetence komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	80 %										
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování Společenské vědy pro SŠ Autoři: kolektiv autorů Nakladatelství: Didaktis Popis: Učebnice přistupuje novým způsobem k problematice společenských věd – propojuje teorii s praktickými příklady, klade důraz na aktuální společenské problémy, politiku, stát, demokracii, participaci a filozofii. Základy společenských věd pro SOŠ – Učebnice Nakladatelství: TAKTIK Popis: Učebnice vhodná pro střední odborné školy, pokrývá základní témata společenských věd včetně práva, filozofie, sociologie a politologie. Občanský a společenskovědní základ – Komplet Nakladatelství: Computer Media Popis: Komplexní učebnice pro přípravu na maturitu, zahrnuje politologii, právo, filozofii, sociologii a aktuální společenské otázky. https://portal.gov.cz/ https://streetlaw-db.vercel.app/ Autentické materiály. Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Základní lidská práva a svobody (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Základní lidská práva a svobody

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Základní lidská práva a svobody / 1. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09 2025 Zpracovatelský tým: František Brož, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník/4. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Základním smyslem vzdělávacího modulu je osvojování praktických aspektů témat lidských práv a svobod v demokratické a občanské společnosti, které se žáků jako občanů týkají. Zároveň žáci získávají vhled do kontextu nedávné historie ve vztahu k občanským právům a svobodám.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů prokáže porozumění základním lidským právům a svobodám a dodržuje je • charakterizuje základní lidská práva a svobody v Ústavě České republiky a Listině základních práv a svobod; • uvádí příklady porušování lidských práv a svobod; • vysvětlí možnosti obrany proti porušování lidských práv a svobod v konkrétních životních situacích; • vysvětlí podstatu funkce veřejného ochránce práv (ombudsmana); • charakterizuje mezinárodní organizace chránící lidská práva; • vysvětlí způsoby porušování lidských práv a svobod v naší poválečné minulosti; • vystupuje aktivně proti porušování lidských práv a svobod.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností • ZG čtenářská a pisatelská; • KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální.
4. Obsah vzdělávání Předmětem zájmu modulu jsou základní dokumenty, instituce a události nedávné minulosti vztahující se k problematice základních lidských práv a svobod • Ústava České republiky; • Listina základních práv a svobod; • veřejný ochránce práv (ombudsman); • mezinárodní organizace na ochranu lidských práv; • význam let 1948, 1968, 1989 v našich dějinách z hlediska základních práv a svobod; • období normalizace versus lidská práva a svobody; • Charta 77.
5. Vzdělávací strategie práce s digitálními materiály a odbornou literaturou • práce s dobovými dokumenty: Ústava České republiky, Listina základních práv a svobod • minilekce zaměřené na dokumenty, instituce a události ve vztahu k základním lidským právům a svobodám; • individuální (případně skupinové) projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou; (např.: projekty mapující vybrané historické události z našich i světových dějin směřující k ohrožení základních práv nebo které jsou naopak bojem za jejich prosazení; projekty dokládající situaci v oblasti dodržování/porušování základních lidských práv a svobod v současném světě; projekty simulující řešení modelových nebo skutečných případů ombudsmana; interpretace vybraných pasáží Listiny základních práv a svobod...) • téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST													
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	20 %										
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	70 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování Společenské vědy pro SŠ Autoři: kolektiv autorů Nakladatelství: Didaktis Popis: Učebnice přistupuje novým způsobem k problematice společenských věd – propojuje teorii s praktickými příklady, klade důraz na aktuální společenské problémy, politiku, stát, demokracii, participaci a filozofii. Základy společenských věd pro SOŠ – Učebnice Nakladatelství: TAKTIK Popis: Učebnice vhodná pro střední odborné školy, pokrývá základní témata společenských věd včetně práva, filozofie, sociologie a politologie. Občanský a společenskovědní základ – Komplet Nakladatelství: Computer Media Popis: Komplexní učebnice pro přípravu na maturitu, zahrnuje politologii, právo, filozofii, sociologii a aktuální společenské otázky. https://www.psp.cz/docs/laws/listina.html https://www.euroskop.cz/679/sekce/lidska-prava/ https://www.ustrcr.cz/uvod/srpen-1968/ https://obetiokupace.dejepis21.cz/ https://www.ustrcr.cz/publikace/hneda-kniha-o-procesech-s-ceskym-undergroundem/ https://edu.ceskatelevize.cz/kolekce/vitezny-unor?vsrc=kolekce&vsrclid=vitezny-unor https://www.moderni-dejiny.cz/clanek/prohlaseni-charty-77-zakladni-text/													

Autentické materiály.

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Mediální gramotnost (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Mediální gramotnost

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Mediální gramotnost / 1. ročník – 32 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI

7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Základním smyslem vzdělávacího modulu je rozvoj mezioborové mediální gramotnosti, založené na rozlišování faktů, názorů, domněnek i nepravdivých tvrzení v konkrétních, zejména publicistických textech včetně digitálního prostředí. Modul využívá práce s informacemi a jejich ověřování, vede žáky k zamýšlení nad důvěryhodností zdrojů, na něž se autoři sdělení odkazují. Modul pracuje s obsahy politického, společenského i historického charakteru stejně jako informačními zdroji určenými k řešení různých životních situací. Výrazně se uplatňuje digitální prostředí včetně sociálních sítí. Podstatným cílem modulu je rozvoj kritického myšlení žáků a zvyšování jejich odolnosti vůči manipulaci.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

zaujímá aktivní postoj k politickému a společenskému dění

- hodnotí kriticky mediální obsahy s politickým a společenským obsahem;
- podporuje svobodný přístup k informacím a vyhledává informační zdroje podle základních kritérií kvality;
- uvědomuje si, že jeho názory mohou být ovlivňovány algoritmy sociálních skupin a sítí;

řeší aktivně životní právní a úřední situace

- prokáže porozumění textům právního či úředního charakteru, se kterým se dostává běžně do kontaktu;
- vyhledá zdroje důvěryhodných a aktuálních informací pro řešení konkrétních životních situací;
- vysvětlí rizika vyplývající z užití neaktuálních předpisů, informací a vzorů v digitálním prostředí.

Modul zároveň směřuje k dosažení a uplatnění OVU v oblasti komunikačního a jazykového vzdělávání:

vyhodnocuje etický a sociální rozměr neuměleckého (zejména mediálního) textu (komunikační a jazykové vzdělávání)

- rozezná přípustnou interpretaci textu od dezinterpretace;

• zhodnotí platnost a logiku argumentů využitých v textu, rozpozná argumentační lupy a klamnou argumentaci různého typu; rozezná manipulaci a její prvky a uplatňuje nástroje k obraně proti ní • rozeznává v různých sděleních formy a prostředky manipulace • odhaluje manipulaci v tištěných i elektronických médiích a na sociálních sítích, vyhledává k tomu potřebné prostředky a nástroje; • posuzuje kriticky různé formy textů s ohledem na možnou manipulaci; vyhodnocuje kriticky relevantnost informací v psaném i mluveném textu • ověřuje pravdivost a platnost informací v různých zdrojích a vysvětlí, případně obhájí výběr těchto zdrojů; • porovnává informace s využitím tištěných i elektronických zdrojů.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností • ZG čtenářská a pisatelská; • KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální.
4. Obsah vzdělávání Předmětem zájmu modulu jsou zejména: • významné události našich dějin s významným potenciálem manipulace s mediálními sděleními o nich (např. národnostní otázky 1. republiky, druhá světová válka, Benešovy dekrety, únor 1948, období 1948-1989 - život za komunismu; události 1968-69; disent a underground; listopad 1989 aj.; • kontroverzní politická a společenská témata současnosti (např. epidemie, klimatické změny, volby a předvolební kampaně, válka na Ukrajině aj.) • propagace a propaganda; • spolehlivost informačních zdrojů; • zastarávání informací v digitálním prostředí; • sociální sítě; • fake news, dezinformace, interpretace a dezinterpretace; • manipulace; • vícezdrojové ověřování.
5. Vzdělávací strategie • práce s digitálními materiály a odbornou literaturou; • práce s dobovými dokumenty; • řešení pracovních listů a souborů úloh s texty o vybraných událostech a tématech; • individuální / skupinové projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou (např.: vytvoření vlastního propagačního materiálu; porovnání interpretace vybraného tématu napříč politickými stranami; analýza informací o válce na Ukrajině na sociálních sítích; porovnání způsobů manipulace na dvou nebo více webech; vytvoření pracovních listů pro spolužáky s tematickou rozlišování ověřených a neověřených informací, faktů, domněnek, nepravdivých informací apod.; analýza proměn nahlížení na vybrané události nebo osobnosti v čase /např. únor 1948 po jednotlivých desetiletích včetně současnosti; osobnosti československých a českých politiků; bratři Mašínové, Jan Palach, Charta 77, Karel Gott, Anticharta, spolupráce s komunistickou státní bezpečností.../, anketa na téma Žilo se před rokem 1989 lépe?; porovnání informací o NATO / Evropské unii v různých zdrojích; analýza vybraných nenávislných projevů na sociálních sítích; zpracování materiálu mapujícího neaktuálnost informací k důležitým tématům v digitálním prostředí /např. daňové přiznání; varování před mimořádnými událostmi, reklamní kampaně; nabídky služeb.../ aj.) • téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST													
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice modulu v širším kontextu	20 %										
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	70 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování Společenské vědy pro SŠ Autoři: kolektiv autorů Nakladatelství: Didaktis Popis: Učebnice přistupuje novým způsobem k problematice společenských věd – propojuje teorii s praktickými příklady, klade důraz na aktuální společenské problémy, politiku, stát, demokracii, participaci a filozofii. Základy společenských věd pro SOŠ – Učebnice Nakladatelství: TAKTIK Popis: Učebnice vhodná pro střední odborné školy, pokrývá základní témata společenských věd včetně práva, filozofie, sociologie a politologie. Občanský a společenskovědní základ – Komplet Nakladatelství: Computer Media Popis: Komplexní učebnice pro přípravu na maturitu, zahrnuje politologii, právo, filozofii, sociologii a aktuální společenské otázky. https://www.jsns.cz/valka-na-ukrajine/soucasna_ruska_propaganda https://www.jsns.cz/download-lecture-material/26133?activityId=238859&lectureId=226406 https://www.jsns.cz/lekce/913644-medialni-ring-2 Autentické materiály. Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Vznik občanské společnosti (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Vznik občanské společnosti

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**
Vznik občanské společnosti / 2. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 2. ročník/1. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Základním smyslem vzdělávacího modulu je pochopení zásadních milníků ve vývoji společenských poměrů ve druhé polovině 18. a zejména v 19. století. Modul vede žáky k porozumění souvislostem mezi ekonomickým a společenským vývojem v Evropě a Severní Americe. Modul přispívá k osvojování dovedností žáků porozumět souběžně probíhajícím událostem a odvodit společné i rozdílné znaky v jednotlivých vybraných státních útvarech. Cílem modulu je nabídnout žákům cestu k porozumění souvislostem revolucí 18. a 19. století s evropskými i světovými dějinami 20. století a 21. století.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Charakterizuje proces vzniku občanské společnosti a vývoje lidských a občanských práv na historickém pozadí revolucí konce 18. a průběhu 19. století

- objasní význam Deklarace nezávislosti, dodatku Ústavy USA a Listiny svobod pro ochranu práv a svobod občana;
- vysvětlí vliv francouzské revoluce konce 18. st. na události v USA a Evropě 19. století;
- objasní proces demokratizace volebního systému v evropských monarchiích;
- charakterizuje mnohonárodní Habsburskou monarchii z hlediska zájmů jejích součástí;
- vysvětlí proces formování evropských národů v moderním slova smyslu;
- uvede a popíše příklady porušování Všeobecné deklarace lidských práv [OSN 1948] v současném světě.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská;
- KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Předmětem zájmu modulu není přehled historických událostí, ale jejich význam pro vznik občanských společností v různých zemích s akcentem na lidská a občanská práva:

- vliv nizozemské a anglické revoluce v předchozím období;
- Velká francouzská revoluce;
- vliv průmyslové revoluce na společenské události;
- válka amerických osad za nezávislost;
- Děkabristé v Rusku 1825;
- červencová revoluce ve Francii;
- Listopadové povstání v Polsku a na Litvě 1830-1831;
- revoluce 1848 (Rakousko včetně Čech, Německo, Uhry, Francie, Itálie, Polsko);

- občanská válka v USA;
- vliv revolucí 18. a 19. století na evropské a světové dějiny;
- rozdílnost zájmů a specifičnost vývoje součástí Habsburské monarchie;
- formování novodobých evropských národů;
- Všeobecná deklarace lidských práv a její porušování.

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou;
- práce s dobovými dokumenty;
- minilekce zaměřené na souhrn charakteristických rysů vývoje vybraných zemí/regionů;
- individuální (případně skupinové) projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou; (např.: porovnání projevů národně obrozeneckých snah v českých zemích, na Slovensku, Polsku a Pobaltí; vliv Velké francouzské revoluce na dění a v Habsburské monarchii; společné a rozdílné rysy evropských revolucí 1830, schematické /např. ve formě mapy světa s popisky/ zachycení projevů porušování Všeobecné deklarace lidských práv v různých částech světa; porovnání struktury americké a evropské společnosti v 19. století, porovnání výsledků vybraných revolucí z hlediska dosažení jejich cílů apod.);
- téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	20 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	70 %
Reflexe • zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Čornej, P. (2020). Dějepis 4 pro gymnázia a střední školy – Nejnovější dějiny. SPN – pedagogické nakladatelství. ISBN 978-80-7235-584-8.

Kvaček, R. a kol. (2019). *Dějepis pro střední odborné školy – České a světové dějiny*. Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8.

Kolektiv autorů (2021). *Dějepis pod lupou 1–3 pro SŠ a gymnázia*. Didaktis. ISBN jednotlivých dílů dostupné na stránkách nakladatelství.

Kolektiv autorů (2022). *Dějepis I. v kostce pro SŠ – přepracované vydání*. Fragment. ISBN 978-80-253-5821-6.

<https://www.dejepis.com/kapitola/devatenacte-stoleti/>

https://is.muni.cz/el/phil/jaro2017/HIAK109a/um/Kapitoly_1.pdf

(obsahuje další využitelnou studijní literaturu)

<https://khanovaskola.cz/video/29/207/1987-velka-francouzska-revoluce>

<https://khanovaskola.cz/blok/17/149-deklarace-nezavislosti-usa-a-b-franklin?gclid=CJhlaW62NECFWEq0wodbaIDDQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=pNt1sStfQJo>

<https://edu.ceskatelevize.cz/hledani?q=revoluce+1848>

<https://www.youtube.com/watch?v=XRZR0n1kpGk>

<https://edu.ceskatelevize.cz/hledani?q=habsbursk%C3%A1+monarchie&tab=videa>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/15203-lidska-prava-a-jejich-porusovani>

https://mzv.gov.cz/file/3156327/Vseobecna_deklarace_lidskych_prav.pdf

Autentické materiály.

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Vědecké poznání, technický pokrok a společenské změny (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Vědecké poznání, technický pokrok a společenské změny

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Vědecké poznání, technický pokrok a společenské změny / 2. ročník – 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI

7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník/2. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul je zaměřen na zkoumání vztahů mezi vědeckým poznáním, technickým pokrokem a společenskými změnami s důrazem na klíčové proměny, které proběhly v období 19.-21. století. Cílem je pochopit, jak vědecké objevy a technologické inovace formovaly lidskou společnost a jak naopak společenské potřeby a hodnoty ovlivňovaly směr vědeckého bádání a technologického rozvoje. Pochopit klíčové vědecké objevy a technické inovace 19., 20. a počátku 21. století. Žáci si osvojují dovednost analyzovat dopady těchto objevů a inovací na různé aspekty společnosti (ekonomika, politika, kultura, každodenní život), identifikovat vzájemné kauzality mezi vědou, technikou a společností. Předmětem modulu je také kritické posouzení etických a sociálních dilemat spojených s vědeckotechnickým pokrokem. Modul směřuje rovněž k diskusím o výzvách a příležitostech vyplývajících z vědeckotechnologického vývoje.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů charakterizuje vliv vědeckého poznání a technického pokroku od průmyslové revoluce do současnosti na změny společnosti i sociální svobody a postavení jedince - vysvětlí vliv vědeckého poznání a technické a průmyslové modernizace společnosti na změny ve společnosti; - popíše význam průmyslové revoluce pro vznik nových společenských vrstev a jejich vzájemné vztahy; - charakterizuje sociální změny a změny v postavení žen a dětí v průběhu 19. a 20. století; - objasní s využitím příkladů význam vzdělávání pro postavení jedince ve společnosti v minulosti i současnosti; - uvede a popíše příklady pozitivního vlivu výsledků vědy a techniky na jednotlivce i společnost; - uvede a popíše příklady zneužití výsledků vědy a techniky při válečných konfliktech 20. a 21. století; - vysvětlí dopady vědecké a technické modernizace na polarizaci společnosti.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - ZG čtenářská a pisatelská; - KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální.
4. Obsah vzdělávání Předmětem zájmu modulu není přehled objevů vědy a techniky, ale vliv a význam některých z nich pro další vývoj společnosti: - průmyslová revoluce a její důsledky; - parní stroj, železnice, telegraf; - změny v organizaci práce, urbanizace, vznik nových sociálních tříd; - dopad na životní prostředí; - revoluce ve fyzice a chemii: elektřina, magnetismus, termodynamika, základy moderní chemie; - vznik moderní biologie a medicíny; - Darwinova evoluční teorie; - Pasteurovy objevy v mikrobiologii, hygiena a očkování; - rozvoj industrializace a kapitalismu; - sociální reformy a vzestup dělnického hnutí; - kolonialismus a šíření technologií; 20. století jako věk revolucí vědeckých, technických i společenských: - teorie relativity (Einstein), kvantová mechanika (Planck, Bohr, Schrödinger); - změny v chápání vesmíru a hmoty; - vznik nových technologií: automobil, letadlo, rozhlas, film; - vývoj zbraní (první a druhá světová válka) a jejich dopad, vliv vědy a technologie na vojenské konflikty; - společenské otřesy a nástup totalitní režimů; - nástup masové kultury a komunikace; - etické otázky spojené s vědeckým pokrokem (např. eugenika); - informační věk a globalizace, digitální revoluce, tranzistor, vývoj počítačů; - internet a globální komunikace; - umělá inteligence; - objev struktury DNA, genové inženýrství, biotechnologie; - rozvoj medicíny a prodlužování lidského života; - dobývání vesmíru a jeho společenský význam; - dopady technologií na životní prostředí (znečištění, klimatická změna); - globální propojenost a nerovnosti;

- potenciál současného stavu rozvoje vědy a techniky a rizika pro trh práce, etiku a společnost;
- udržitelný rozvoj, energetická bezpečnost, boj proti nemocem;
- společenská adaptace na rychlé změny;
- polarizace společnosti (podle různých kritérií).

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou;
- práce s dobovými dokumenty;
- minilekce zaměřené na souhrn charakteristických rysů vývoje vybraných zemí/regionů;
- individuální (případně skupinové) miniprojekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou; (např.: porovnání projevů národně obrozeneckých snah v českých zemích, na Slovensku, Polsku a Pobaltí; vliv Velké francouzské revoluce na dění a v Habsburské monarchii; společné a rozdílné rysy evropských revolucí 1830, schematické /např. ve formě mapy světa s popisky/ zachycení projevů porušování Všeobecné deklarace lidských práv v různých částech světa; porovnání struktury americké a evropské společnosti v 19. století, porovnání výsledků vybraných revolucí z hlediska dosažení jejich cílů apod.);
- téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	40 %
Sumativní • samostatný/skupinový miniprojekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci miniprojektu	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Čornej, P. (2020). *Dějepis 4 pro gymnázia a střední školy – Nejnovější dějiny*. SPN – pedagogické nakladatelství. ISBN 978-80-7235-584-8.

Kvaček, R. a kol. (2019). *Dějepis pro střední odborné školy – České a světové dějiny*. Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8.

Kolektiv autorů (2021). *Dějepis pod lupou 1–3 pro SŠ a gymnázia*. Didaktis. ISBN jednotlivých dílů dostupné na stránkách nakladatelství.

Kolektiv autorů (2022). *Dějepis I. v kostce pro SŠ – přepracované vydání*. Fragment. ISBN 978-80-253-5821-6.

<https://edu.ceskatelevize.cz/tema/dejiny-vedy-a-techniky?stupen=stredni-skola>

<https://www.moderni-dejiny.cz/rubrika/metodika/>

Paturi Felix R.: *Kronika techniky*. Praha, Fortuna Print 1993.

Autentické materiály.

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Světové války a demokratizace (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Světové války a demokratizace

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Světové války a demokratizace / 2. ročník – 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI

7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník/3. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul je zaměřen na pochopení vzniku a důsledků největších světových válečných konfliktů 20. století. Žáci jsou vedeni k porozumění událostem a jejich následkům v širokém historickém i společenském kontextu, z něhož vyplývá i další vývoj ve 20. století. Předmětem modulu je vedle osvojení základních poznatků o první světové válce a druhé světové válce včetně meziválečného vývoje z úhlu pohledu politických a vojenských záměrů účastníků války také dopad války na každodenní život obyvatel válčících států. Modul je zaměřen rovněž na porozumění politickému, společenskému i mezinárodnímu vývoji ve světě od konce druhé světové války po pád komunistických režimů v zemích tehdejšího sovětského bloku. Modul pracuje s historickými dokumenty a jejich interpretací v průběhu celého 20. století i současnosti. Žáci jsou vedeni k porozumění událostem a jejich následkům v širokém historickém i společenském kontextu, z něhož vyplývá i další vývoj v prvním dvacetiletí 21. století. Absolvování modulu spolu s rozvojem historického vědomí zvyšuje odolnost žáků vůči politickým manipulacím, z historického hlediska pak modul umožňuje žákům blíže porozumět politickému dění v současném světě.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Interpretuje události světových válek z pohledu vztahů mezi velmocemi a snah o následnou demokratizaci společnosti

- vysvětlí na pozadí koloniální expanze velmocí a mezinárodního vývoje 19. století vznik problémů rozděleného světa vedoucího k první světové válce;

- charakterizuje politické a společenské uspořádání meziválečného Československa s akcentem na základní rysy demokracie;
- objasní na pozadí událostí 2. světové války pojmy fašismus, nacismus, antisemitismus, holocaust, diktatura proletariátu, komunistický totalitarismus;
- vymezí na pozadí výsledků druhé světové války a vývoje druhé poloviny 20. století současné rozdělení světa a postavení velmocí;
- vysvětlí s využitím poznatků o studené válce rozpad sovětského bloku a jeho důsledky.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská;
- KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Předmětem zájmu modulu není přehled historických událostí, ale jejich význam pro vznik občanských společností v různých zemích s akcentem na lidská a občanská práva:

- příčiny vzniku první světové války;
- složení a cíle základních nepřátelských uskupení;
- milníky válečných událostí;
- výsledky a důsledky první světové války;
- role československých legií ve válce;
- dopady válečných událostí na život obyvatelstva;
- souvislost rozvoje techniky a válečných operací;
- Trojdohoda (Dohoda);
- Ústřední mocnosti;
- bojiště (západní, východní, italská, srbská, soluňská fronta);
- závody ve zbrojení;
- válka na moři;
- Blízký východ;
- charakter války (zákopová válka, nová technika...);
- vliv ruské revoluce na válku;
- vliv vstupu USA do války;
- pogromy související s válkou;
- genocida Arménů;
- změny na mapě světa;
- příčiny vzniku druhé světové války;
- klíčové válečné události ve světě;
- české země za druhé světové války;
- souvislost rozvoje techniky a válečných operací;
- předválečná politika velmocí ve vztahu k válce, případně jejich válečným cílům (předválečná politika nacistického Německa, Sovětského svazu, Francie, Velké Británie, USA, Itálie, Japonska)
- bojiště (západní, východní fronta v Evropě, Pacifik, severní Afrika...)
- Československo a druhá světová válka;
- holocaust;
- závody ve zbrojení;
- válka na moři;
- charakter války (blesková válka, nová technika, ničivost...);
- dopady válečných událostí na život civilního obyvatelstva v různých částech světa;
- výsledky a důsledky druhé světové války;
- situace ve světě po konci druhé světové války, změny velmocenského postavení;
- odlišnosti ve vývoji zemí v závislosti na skutečnosti, kdo tyto země osvobodil;

- studená válka;
- nejdůležitější třetí plochy mezinárodních vztahů druhé poloviny století;
- stalinismus;
- Korejská válka;
- válka ve Vietnamu;
- NATO;
- Varšavská smlouva;
- závody ve zbrojení, jaderná hrozba;
- vývoj v Československu 1945-1989
- zásahy SSSR do vývoje v zemích socialistického bloku (Maďarsko, Československo);
- Kubánská krize;
- Berlínská krize;
- rozpad komunistické soustavy.

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou;
- práce s dobovými dokumenty;
- minilekce zaměřené na souhrn charakteristických rysů vývoje vybraných zemí/regionů;
- individuální (případně skupinové) projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou; (např.: porovnání projevů národně obrozeneckých snah v českých zemích, na Slovensku, Polsku a Pobaltí; vliv Velké francouzské revoluce na dění a v Habsburské monarchii; společné a rozdílné rysy evropských revolucí 1830, schematické /např. ve formě mapy světa s popisky/ zachycení projevů porušování Všeobecné deklarace lidských práv v různých částech světa; porovnání struktury americké a evropské společnosti v 19. století, porovnání výsledků vybraných revolucí z hlediska dosažení jejich cílů apod.);
- téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	20 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	70 %
Reflexe • zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87 **1**
86-73 **2**

72-58 **3**
57-44 **4**
43-0 **5**

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Čornej, P. (2020). *Dějepis 4 pro gymnázia a střední školy – Nejnovější dějiny*. SPN – pedagogické nakladatelství. ISBN 978-80-7235-584-8.

Kvaček, R. a kol. (2019). *Dějepis pro střední odborné školy – České a světové dějiny*. Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8.

Kolektiv autorů (2021). *Dějepis pod lupou 1–3 pro SŠ a gymnázia*. Didaktis. ISBN jednotlivých dílů dostupné na stránkách nakladatelství.

Kolektiv autorů (2022). *Dějepis I. v kostce pro SŠ – přepracované vydání*. Fragment. ISBN 978-80-253-5821-6.

<https://www.dejepis.com/kapitola/prvni-svetova-valka-ruske-revoluce/>

<https://www.dejepis.com/ucebnice/versaillesky-mirovy-system/>

<https://zoom.iprima.cz/valky/prvni-svetova-valka-nejdulezitejsi-bitvy>

<https://edu.ceskatelevize.cz/hledani?q=prvn%C3%AD%20sv%C4%9Btov%C3%A1%20v%C3%A1lka&stupen=stredni-skola>

<https://khanovaskola.cz/video/17/144/1312-obeti-1-svetove-valky>

<https://khanovaskola.cz/video/17/144/672-prvni-svetova-valka-zacina>

<https://khanovaskola.cz/video/17/144/1728-technologie-v-prvni-svetove-valce>

<https://khanovaskola.cz/video/29/208/2174-arcivevodove-cynismus-a-prvni-svetova-valka>

<https://khanovaskola.cz/video/17/144/1913-sinaj-palestina-mezopotamie-vojenska-tazeni-1-svetove-valky>

<https://khanovaskola.cz/video/17/144/961-konecna-etapa-prvni-svetove-valky>

<https://www.youtube.com/watch?v=ousrpdWnxs>

<https://www.historieblog.cz/2014/10/video-prvni-svetova-valka-den-po-dni-v-sesti-minutach/>

<https://www.dejepis.com/kapitola/druha-svetova-valka/>

<https://www.pametnaroda.cz/cs/holocaust>

<https://www.pametnaroda.cz/cs/druha-svetova-valka-2>

<https://www.moderni-dejiny.cz/rubrika/87-druha-svetova-valka/>

<http://druha.svetova.cz/>

<https://www.myjsmetonevzdali.cz/temata/konec-ceskoslovenska-a-druha-svetova-valka/>

<https://edu.ceskatelevize.cz/hledani?q=druh%C3%A1%20sv%C4%9Btov%C3%A1%20v%C3%A1lka&stupen=stredni-skola>

<https://khanovaskola.cz/video/29/208/2298-druha-svetova-valka>

<https://www.youtube.com/watch?v=57g8VID7hDQ>

<https://www.moderni-dejiny.cz/rubrika/91-evropa-a-svet-po-roce-1945/>

<https://www.dejepis.com/kapitola/svet-po-druhe-svetove-valce/>

<https://www.dejepisne.cz/svet-po-roce-1945/>

https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/history-eu/1945-59_cs

https://is.muni.cz/th/n7ywx/Priloha_c._5.pdf

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/13243-smernovani-ceskoslovenska-po-druhe-svetove-valce>

<https://www.youtube.com/watch?v=n4nza2bCA-U>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/14468-ceskoslovensky-prumysl-po-druhe-svetove-valce>

<https://edu.ceskatelevize.cz/hledani?q=studen%C3%A1%20v%C3%A1lka&stupen=stredni-skola>

<https://khanovaskola.cz/video/29/208/2074-studena-valka>

<https://www.youtube.com/watch?v=5RZd4oOKFns>

<https://www.youtube.com/watch?v=jGH6Bi4WMz4>

<https://khanovaskola.cz/video/17/146/488-valka-ve-vietnamu>
<https://edu.ceskatelevize.cz/hledani?q=karibsk%C3%A1%20krize&stupen=stredni-skola>
<https://www.pametnaroda.cz/cs/pad-komunismu-0>
<https://edu.ceskatelevize.cz/video/6533-zhroucení-komunistických-režimů-ve-střední-evrope>
<https://edu.ceskatelevize.cz/video/15065-poslední-rok-normalizačního-režimu>
 Autentické materiály.
 Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Globální problémy současného světa (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Globální problémy současného světa

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Globální problémy současného světa / 2. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 2. ročník/1. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Vzdělávací modul směřuje k tomu, aby žák získal povědomí o existenci globálních problémů, byl schopen podílet se na jejich řešení rozhodnutími, která dělá ve svém každodenním životě, a uměl vysvětlit historické kořeny vybraných konfliktů. Dále se naučí třídit informace, kriticky myslet a férově diskutovat o kontroverzních tématech. Modul využívá práce s informacemi a jejich ověřování, vede žáky k zamýšlení nad důvěryhodností zdrojů, na něž se autoři sdělení odkazují. Modul pracuje s obsahy vědeckého, společenského i historického charakteru stejně jako s informačními zdroji určenými k řešení zásadních, globálních problémů společnosti. Úkolem modulu je problémy nejen konstatovat, ale zejména podporovat u žáků zainteresovanost na nich a schopnost zapojovat se do diskusí o jejich řešení tam, kde to je možné.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Charakterizuje globální problémy soudobého světa ze společenského, náboženského, politologického a ekologického pohledu

- popíše základní globální ekonomické a sociální problémy lidstva a objasní příčiny jejich vzniku
- zformuluje a obhájí svůj názor na to, proč je důležité zabývat se udržitelným řešením koncepce
- rozvoje z pohledu globálních ekologických problémů;
- analyzuje historické náboženské kořeny vybraných globálních problémů, které se opírají o monoteistická náboženství a vyúsťují ve fundamentální podobě k terorismu, válkám, konfliktům, sporům a migraci lidí ze zemí konfliktů a nesvobody;
- charakterizuje moderní politický extremismus, diktatury a autoritativní režimy, zbrojení, terorismus a mezinárodní kriminalitu;
- charakterizuje globální problémy soudobého světa ze společenského, náboženského, politologického a ekologického pohledu.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská (vztah ke čtení a čtenářství; Kritické čtení a psaní);
- KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální, k řešení problémů.

4. Obsah vzdělávání

Modul se zaměřuje na důležitá společenská témata spojená s globálními problémy současného světa. Globální problémy a jejich společné charakteristiky žák pozná skrze příklady vybraných globálních problémů, které v současné době rezonují v naší společnosti. Jde především o ekonomické a sociální problémy včetně konfliktů a jejich ohnisek, ale i o kontext historické podmíněnosti globálních problémů ve světle náboženských idejí. Dále se věnuje také ohniskům současných konfliktů, které přinášejí problémy terorismu, migrace a extremismu i mezinárodní kriminality. Příklady konfliktů jsou voleny z dějin 20. a 21. století s výraznými dopady na aktuální dění, zejména v oblasti politiky, ekonomiky a lidského soužití.

- globalizace světa přináší stále více globálních problémů, které ohrožují celou existenci lidstva (globální ekonomika, globální řád, globální kultura, globální společnost);
- globalizace a původní, domorodí obyvatelé světa (Amerika, Austrálie; Afrika; Evropa; Oceánie; Asie);
- výběr aktuálních globálních problémů – ekologické (změny klimatu, ozón, deštné pralesy, pitná voda, lesy, ozón, zemědělská půda) – populační – surovinové krize – energetické – válečné konflikty – civilizační choroby
- (Pozn.: ve výběru je možné zohlednit úroveň, společenský kontext a preference třídy. Příklady globálních problémů: problém zbrojení, terorismus a mezinárodní kriminalita, zvětšování rozdílu mezi severem a jihem, problematika růstu obyvatelstva, rychlá urbanizace, nedostatek a přebytek potravin, zdroje energií, nakažlivé choroby, ohniska konfliktů v současném světě, trvale udržitelný rozvoj, další témata dle aktuální situace ve světě – viz doporučená literatura);
- ekonomické a sociální globální problémy:
- intersociální globální problémy (vzájemný vztah společensko-sociálních a ekonomických systémů);
- přírodě-sociální jako porušení vztahu člověka a přírody;
- antroposociální problémy člověka sociální, kulturní a humanitně-etické povahy (komplexní problém budoucnosti lidstva);
- válka na Ukrajině; politika Číny 21. století jako nositele mnoha globálních problémů (ekonomický; vojenský);
- politické změny v Africe a Jižní Americe z pohledu globálních problémů;
- udržitelný rozvoj ve světle ekologických problémů (pojem vymezen v Rio de Janeiro 1992);
- intenzita využívání obnovitelných a neobnovitelných zdrojů lidskou činností; ESI jako index enviromentální udržitelnosti (Davos 2001) a EPI metoda;
- současná ekologická politika vybraných zemí s nejvyšším podílem ESI, EPI;
- historické náboženské kořeny spojené s globálními problémy:
- monoteistická náboženství po rozpadu bipolárního světa a jejich vliv na konflikty a války současného světa;
- vybrané příklady od křížáckých výprav, třicetileté války, protižidovských pogromů až po tureckou genocidu Arménů, islámskou revoluci v Iránu, Bosna, Kosovo, Rwanda, terorismus, Talibán, Čečensko, Islámský stát po současnou Palestinu a Izrael;
- historické kořeny globálních problémů podmíněných náboženskou podmíněností je vhodné vybírat z následujících témat, která často zahrnují více problémů současně;
- extremismus jako vyhraněné ideologické postoje, vybočující z ústavních a zákonných norem (není přesně ohraničena, tudíž je politiky pojem často zneužíván!); extremistické aktivity

obecně působí destruktivně na demokratický systém (pravicový a levicový extremismus, nacionalismus, antisemitismus, rasismus, populismus, nacismus, fašismus, anarchismus, komunismus;

- radikalismus ve dvou polohách – političtí radikálové s legálními prostředky – političtí extremisté s využitím násilí;
- terorismus jako protiprávní jednání ovlivněné radikální ideologií (v současné době nejvíce fundamentální Islám-Al-Káida, Hizballáh apod. nebo válečné konflikty – Ukrajina apod.) cílené na nevinné obyvatele.

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou;
- samostatné získávání a efektivní využívání informací o problémech globalizace a vymezení globálních problémů lidstva;
- objevování souvislostí mezi konflikty 20. a 21. století a nárůstem globálních problémů;
- úlohy z reálného života a vedení žáků k tomu, aby si sami pokládali otázky a hledali na ně odpovědi;
- diskuze na téma sociálních globálních problémů, po diskuzi provádět společnou reflexi;
- umožňovat žákům obhájit vlastní názor a postoj k problematice vybraného globálního problému;
- brainstorming, myšlenkové mapy a práce se zkušenostmi žáků z oblasti vybraného globálního problému, získanými informálním vzděláváním;
- analýza informací o obhajobě extremismu i terorismu; porovnání způsobů manipulace na dvou nebo více webech; práce s autentickými materiály;
- vedení žáků k zohledňování širších souvislostí (zejména ekologických), zdůrazňování environmentálních prvků a posilování ekologického myšlení, včetně pocitu trvalé odpovědnosti za udržitelný vývoj světa;
- s problematikou globálních problémů seznamovat ve vzájemných vztazích a souvislostech;
- práce s videodokumentem o vybraném globálním problému;
- prostřednictvím aktivizujících metod vést žáky k uvažování o problému globalizace a jeho možném řešení (dialog, diskuse, kooperace, brainstorming, kritické myšlení, učení ze zkušenosti);
- pomocí aktivizujících výukových metod vytvářet předpoklady osvojit si dovednosti potřebné pro řešení problémů a rozhodování se z hlediska různých sociálních rolí (diskusní, situační aj.);
- nabízet dostatek příležitostí využívat informační a komunikační prostředky k vyhledávání informací o vlivu nábožensko-historických událostí na současné globální problémy;
- práce ve skupinách na projektování řešení konkrétních environmentálních problémů (např. miniprůzkum na konkrétní téma, analýza problému, návrh a prezentování řešení); v rámci skupinové práce charakterizovat a následně prezentovat vybraný problém;
- individuální (případně skupinové) projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou (např.: zpracování průzkumu k dopadu ekonomické globalizace na běžný život občana);
- minilekce zaměřené na souhrn charakteristických rysů globálních konfliktů vývoje, prezentace vybraného dokumentu;
- ačkoliv je v rámci zaměření vzdělávacího programu jistá míra faktografie nezbytná, v modulu se zaměřit na globální problémy které aktuálně rezonují v naší společnosti, a především na prakticky orientované činnosti směřující k dovednostem žáka vytvořit si správný postoj k řešení životní situace.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	20 %										
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	50 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	30 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování Čornej, P. (2020). <i>Dějepis 4 pro gymnázia a střední školy – Nejnovější dějiny</i>. SPN – pedagogické nakladatelství. ISBN 978-80-7235-584-8. Kvaček, R. a kol. (2019). <i>Dějepis pro střední odborné školy – České a světové dějiny</i>. Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8. Kolektiv autorů (2021). <i>Dějepis pod lupou 1–3 pro SŠ a gymnázia</i>. Didaktis. ISBN jednotlivých dílů dostupné na stránkách nakladatelství. Kolektiv autorů (2022). <i>Dějepis I. v kostce pro SŠ – přepracované vydání</i>. Fragment. ISBN 978-80-253-5821-6. https://edu.ceskatelevize.cz/hledani?q=glob%C3%A1ln%C3%AD+probl%C3%A9my TOMEŠ, J., FESTA, D., NOVOTNÝ, J., a kol.: <i>Konflikt světů a svět konfliktů</i>. Praha: P3K 2007, ISBN 978-80-87186-22-0. ŠLÉGR, J.; KISLINGER, F.; LANÍKOVÁ, J.: <i>Ekologie a ochrana životního prostředí: pro gymnázia</i>. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Fortuna, 2002, 160 s. ISBN 80-7168-828-2. HODAČ, J.; KOTRBA, T.: <i>Učebnice globalizace</i>. Brno: Barrister & Principal, 2011, 308 s. ISBN 978-80-87474-33-4. NOVÁČEK, P.: <i>Udržitelný rozvoj</i>. 2. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2011, 432 s., ISBN 978-80-244-2795-9 Autentické materiály. Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Rozmanitost světa versus integrace (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Rozmanitost světa versus integrace

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:
Rozmanitost světa versus integrace / 2. ročník – 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI

7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník/2. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul se zaměřuje na důležitá společenská témata. Modul propojuje významné historické i současné události, které vedly k rozmanitosti uspořádání současného světa včetně geopolitických rysů. Zabývá se konflikty s přímým dopadem na současné rozdělení světa. Ve druhé části žáky vede k pochopení vývoje světa směrem k mezinárodní integraci a seznámení se s hlavními kroky ekonomické, politické a vojenské integrace, do níž je Česká republika zapojena. Vede žáky k pochopení praktických dopadů fungování mezinárodních organizací na život člověka v jeho různých aspektech.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

využívá poznatky o rozmanitosti současného světa i snah o integraci

- charakterizuje s využitím map rozmanitost soudobého světa, nejvýznamnější velmoci a rozvojové země, civilizační sféry a kultury, jejich vztahy a problémy;
- posoudí postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě;
- charakterizuje na historickém pozadí specifické geopolitické rysy střeoevropského prostoru;
- popíše příklady mezinárodní integrace ČR a diskutuje o jejím významu;
- charakterizuje současné cíle EU, posoudí vliv občanů zemí sdružených v EU na její politiku, priority a zajištění občanských práv;
- vysvětlí funkci a činnost OSN a NATO v reflexi současných mezinárodních konfliktů a možností bezpečnostní záruky pro demokratický vývoj společnosti.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská (Budování porozumění v četbě; Kritické čtení a psaní; Porozumění vlastnímu čtenářství);
- KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální, osobnostní a sociální.

4. Obsah vzdělávání

Modul je ve svém obsahu rozdělen na 2 minilekce, které jsou vzájemně provázané. Předmětem zájmu 1. minilekce jsou zejména významné historické i současné události, vybrané vzhledem k velké šíři tématu tak, aby v omezeném prostoru modulu umožnily žákům pochopit problémy, vztahy a rozmanitost uspořádání současného světa včetně geopolitických rysů. V této části se také věnuje modul ohniskům konfliktů s přímým dopadem na současné rozdělení světa. Příklady konfliktů jsou voleny především z dějin 20. a 21. století s výraznými dopady na aktuální dění, zejména v oblasti politiky, ekonomiky a lidského soužití. Na tento obsah navazuje druhá minilekce, která se zaměřuje na mezinárodní integraci obecně i z pohledu zapojení ČR do významných integračních aktivit. V této části by měl žák získat povědomí o funkci a fungování mezinárodních organizací a rozvíjet schopnost

kriticky přistupovat k informacím o nich. Žák si uvědomí i praktické dopady fungování mezinárodních organizací na život člověka v jeho různých aspektech. Úkolem modulu je problémy nejen konstatovat, ale zejména podporovat u žáků zainteresovanost na nich a schopnost zapojovat se do jejich řešení tam, kde to je možné, svými každodenními rozhodnutími na úrovni jednotlivce.

1. minilekce

- historické kořeny vzniku a rozpadu koloniálního systému;
- vznik a vývoj velmocí, vliv koncentrace bohatství a vymezení rozvojových zemí;
- konflikty (váčky) ve společnosti, které vedly k současnému rozdělení světa a Evropy, studená válka;
- civilizační sféry a vliv různosti kulturních hodnot při rozdělování světa;
- různost postoje států, jednotlivců i skupin obyvatelstva z hlediska jejich geopolitických, ekonomických a kulturních zájmů;
- současný stupeň nerovnoměrnosti světa v rozložení zdrojů, moci, bohatství jako výsledek minulého vývoje společnosti;
- vůdci a diktátoři současného světa v pohledu základních politických ideologií států;
- současný statut ČR v pohledu moderních dějin státu a společensko-politických změn; postavení ČR v Evropě a ve světě;
- vztahy ČR se sousedními státy;

2. minilekce

- stupně a důvody mezinárodní integrace;
- evropská integrace, Pařížská smlouva ESUO (1951), EHS, EURATOM, EU a Maastricht, vstup ČR do EU Lisabonská smlouva;
- mezinárodní ekonomické integrace WTO, MMF, WB, OPEC, OECD a zapojení ČR;
- OSN (1945), hlavní poslání, význam v současných konfliktech, ČR do NATO 12. 3. 1999;
- spolehlivost informačních zdrojů;
- - četba informací s porozuměním.

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou;
- samostatné získávání a k efektivní využívání informací z různých zdrojů podle dostupnosti při tvůrčích činnostech, ve výuce nebo v praktickém životě;
- orientace v učebnicích a dalších učebních materiálech, vhodné zpracování a systematické ukládání nabytých informací v rámci 1. minilekce;
- úlohy z reálného života a vedení žáků k tomu, aby si sami pokládali otázky a hledali odpovědi na problematiku mezinárodní integrace a zejména integrace evropské (EU a vliv na život občana v ČR);
- umožňovat žákům obhájit vlastní názor a postoj k problematice globální a evropské integrace na pozadí právě probíhajících událostí (politických, ekonomických, vojenských, sociálních aj.);
- diskuse o vlivu velmocí v odraze historických událostí a civilizačních sfér; současní vůdci a diktátoři ovlivňující bezprostředně náš život a současný statut ČR z pohledu světa;
- práce s videodokumentem o vybraném problému zapadajícím do kontextu rozmanitosti světa (např. získávání odpovědí z dokumentu do pracovního listu);
- hodnocení žákovských prací na téma vlivu mezinárodní integrace, využívající sebehodnocení žáků;
- zapojování žáků do výkladu a organizace hodin, žáci si připravují zajímavým způsobem části výkladu na téma Evropská unie a prezentují ho svým spolužákům;
- předkládání námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů v souvislosti se současnými konflikty v rámci možností mezinárodní integrace (ekonomika, obrana, zdravotnictví);

- prostřednictvím základních komunikačních dovedností pomáhat žákům hledat cestu k vytváření příležitosti k rozvíjení pozitivních interakčních vztahových dovedností pro život v rozmanitém světě, který se stále více globalizuje;
- nabízet dostatek příležitostí využívat informační a komunikační prostředky k zapojení se do sdílení o výhodách i problémech mezinárodní integrace;
- práce ve skupinách na projektování řešení konkrétních problémů vlivu velmocí na život v ostatních státech světa (analýza problému, návrh a prezentování řešení); v rámci skupinové práce charakterizovat a následně prezentovat dobré i nebezpečné příklady;
- individuální (případně skupinové) projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou (např.: zdokumentování kulturních rozmanitostí světa) - téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu;
- 1. minilekce zaměřená na souhrn charakteristických rysů historické podmíněnosti a vývoje velmocí, od koloniálního systému až po měnící se současnost);
- 2. minilekce zaměřená na souhrn charakteristických rysů mezinárodní integrace v pohledu současných problémů občana ČR (EU a závazné normy, ekonomika a volný pohyb osob-uprchlíci, ekologie a energetika aj.);
- ačkoliv je v rámci zaměření vzdělávacího programu jistá míra faktografie nezbytná, v modulu se zaměřit na současné rozdíly světa, které se bezprostředně dotýkají občanů ČR, a především na prakticky orientované činnosti směřující k dovednostem žáka řešit aktuální problémy a životní situace.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	10 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	80 %
Reflexe • zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Čornej, P. (2020). *Dějepis 4 pro gymnázia a střední školy – Nejnovější dějiny*. SPN – pedagogické nakladatelství. ISBN 978-80-7235-584-8.

Kvaček, R. a kol. (2019). *Dějepis pro střední odborné školy – České a světové dějiny*. Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8.

Kolektiv autorů (2021). *Dějepis pod lupou 1–3 pro SŠ a gymnázia*. Didaktis. ISBN jednotlivých dílů dostupné na stránkách nakladatelství.

Kolektiv autorů (2022). *Dějepis I. v kostce pro SŠ – přepracované vydání*. Fragment. ISBN 978-80-253-5821-6.

<https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/dejepis?studen=stredni-skola>

<https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/dejepis?tema=moderni-doba-svetove-dejiny>

<http://www.oecd.org/>

<http://www.osn.cz/>

<http://www.osn.cz/charta-osn/>

<http://www.un.org/en/sc/>

<http://www.nato.int/>

MOUDRÝ, M.: *Občanský a společenskovední základ – Politologie, Člověk v mezinárodním prostředí*. Prostějov: Computer Media 2023, ISBN 978-80-7402-482-5

TOMEŠ, J., FESTA, D., NOVOTNÝ, J., a kol.: *Konflikt světů a svět konfliktů*. Praha: P3K 2007, ISBN 978-80-87186-22-0

EMMERT, F.: *Odmaturuj ze společenských věd*. Brno: Didaktis, 2004. ISBN 80-86285-68-5

Autentické materiály.

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Společnost a společenské role (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název: Společnost a společenské role**

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**
Společnost a společenské role / 2. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 2. ročník/4. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Společnost a společenské role nejsou jen sociologické pojmy, ale vytvářejí náš život. Hlavní roli v modulu hrají principy soužití různých společenských skupin ve společnosti s přihlédnutím k nejvýznamnějším charakteristikám těchto skupin a související témata ze současnosti i z dějin 20. a 21. století. Vztah různých skupin společnosti často vyvolává konflikty a rozepře, a to z různých úhlů pohledu. Modul přispívá k rozvoji žákovských dovedností hledat a navrhnout způsoby, jak pochopit problém soužití různých skupin společnosti, se kterými se žák v modulu seznámí. Modul propojuje život v běžné společnosti se zvláštnostmi rasy, etniky, národnosti, genderu. Modul rozvíjí

u žáků dovednost sdílet s těmito skupinami obyvatel společenské role. Důležitý je i pohled kulturní a náboženský.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Charakterizuje společnost, společenské role a posoudí význam příslušnosti ke společenským skupinám

- zhodnotí význam příslušnosti k obci, národu, státu, náboženství, kulturnímu okruhu, genderu;
- rozliší historické kořeny nábožensky a rasově motivovaných konfliktů a jejich dopady na společnost 20. a 21. století;
- postihne setrvačnost i změny genderových rolí v minulosti i v současném světě;
- vysvětlí společné a odlišné rysy různých kulturních okruhů;
- charakterizuje strukturu společnosti z různých úhlů pohledu (etnický, náboženský, ekonomický, sociální...);
- navrhuje způsoby, kterými lze předcházet problémům v soužití různých skupin společnosti nebo je minimalizovat.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská (vztah ke čtení a čtenářství; kritické čtení a psaní; budování porozumění v četbě a v procesu psaní);
- KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální, osobnostní a sociální.

4. Obsah vzdělávání

Předmětem zájmu modulu je seznámení s předmětem společenské vědy sociologie v úzké vazbě na probírané téma – společnost a společenské role. Modul propojuje historické kořeny konfliktního soužití s jejich dnešními projevy tak, aby žáci současným problémům porozuměli. Problematika je založena na tématech genderové, náboženské, kulturní, etnické, sociální a generační rozmanitosti nejen v České republice, ale i v různých oblastech světa.

Vzhledem k obšírnosti tématu se obsah zaměřuje spíše na konkrétní příklady z nedávné historie a současnosti, projektované do osobních zkušeností žáka a návodné k nalézání odpovědných postojů a řešení případných konfliktů. Modelově jsou předkládány situace problémů soužití, vycházející z reálných situací.

- sociologie jako věda o společnosti; společnost jako subjektivní realita;
- proces primární socializace-ontogenetický proces a internalizovaný svět začlenění do společnosti;
- sekundární socializace a vazba na sociální role jednotlivce; role člověka v tradiční a moderní společnosti;
- co je a není sociální skupina, klasifikace skupin a skupinová struktura, sociální statut, sociální role a konflikt sociálních rolí; normy ve skupině;
- základní sociální normy a pravidla chování člověka platná v české společnosti;
- společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost;
- současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha, sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti;
- konflikty ve společnosti, jejich historické kořeny; nábožensky a rasově motivované konflikty a jejich vliv na současnou společnost;
- společnost a kultura-různost pojetí kultury; společnost a náboženství;
- rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití;
- migrace, migranti, azylanti;
- gender a genderová identita; společenské soužití s „coming out trans“; genderový projev a právní ochrana v ČR (Veřejný ochránce práv);
- postavení mužů a žen, genderové problémy a porušování rovnosti pohlaví ve společnosti; LGBT v zemích Evropy;

- problémy v soužití s různými sociálními skupinami, zejména nábožensky, rasově či genderově odlišnými; různost názorů na řešení aktuálních problémů;
- různost zájmů jednotlivců i skupin obyvatelstva z hlediska jejich sociálních rolí; různost vnímání kulturních hodnot;
- rozdílné vnímání společenského a politického postavení jednotlivců i skupin obyvatel ve společnosti;
- vztahy mezi sousedy; zásady a principy harmonického soužití mezi různými skupinami obyvatel;
- četba informací s porozuměním;
- zdroje důvěryhodných informací.

5. Vzdělávací strategie

- seznamování žáků s používáním odborné terminologie tématu sociologie, ovšem zúžené ve smyslu následného praktického využití v modulu (primární a sekundární socializace a sociální skupiny);
- objevování souvislostí mezi teorií sociologie a nastavením sociálních norem a pravidel v naší společnosti (diskuse na vybrané téma z oblasti sociálních norem, které přejímáme v rámci socializace);
- správná orientace v učebnicích sociologie a dalších učebních materiálech, vhodné zpracování a systematické ukládání informací s cílem abstrahovat poznatky reflektované do našeho současného života;
- podněcování žáků k logickému uvažování, využívání dosavadních osobních zkušeností a propojování znalostí z různých situací osobního života (sociální učení, rodina, škola, společnost);
- zařazení metody hraní rolí – modelovat se žáky, jak by se cítili v kůži někoho jiného ve vybrané sociální roli a jak by se zachovali v modelové situaci (v brainstormingu najít se žáky společné téma);
- diskuse o problémech ras, etnik, minorit a multikulturního soužití s cílem nalézat společná řešení problémů;
- zapojování žáků do výkladu a organizace hodin, žáci si připravují zajímavým způsobem části výkladu a prezentují ho svým spolužákům (migrace, azylanti, legislativní a neformální přijetí);
- s problematikou fungování společnosti a rozdělení společenských rolí seznamovat na pozadí historických, náboženských a rasově motivovaných konfliktů, které vedly a vedou k rozdělování společnosti i společenských rolí;
- pomocí aktivizujících výukových metod vytvářet předpoklady k osvojení dovednosti potřebné pro řešení problémů a chápání současné společnosti v ČR i chápání společenských rolí, které člověk přejímá, ale ve kterých se díky svému vzdělání může pohybovat (motivace ke vzdělání aj.);
- analýza informací o fungování společnosti na sociálních sítích; porovnání způsobů manipulace na dvou nebo více webech; vytvoření pracovních listů pro spolužáky s tematickou rozlišování ověřených a neověřených informací, faktů;
- práce ve skupinách na projektování řešení konkrétních problémů v oblasti společenských rolí (např. základní sociální role, nadřazení – rodina, podřazení – žák, pacient, partnerství – kolega, spolupracovník, spolužák, sexuální partnerství; analýza problému);
- individuální (případně skupinové) projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou – téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu;
- minilekce zaměřené na souhrn charakteristických rysů vybraných sociálních skupin, vývoje postavení genderu ve společnosti a prezentace vybraného problému na téma migrace-migranti;

- ačkoliv je v rámci zaměření vzdělávacího programu jistá míra faktografie nezbytná, v modulu se zaměřit na různost vnímání kulturních hodnot, a především na prakticky orientované činnosti směřující k dovednostem žáka řešit aktuální problémy a životní situace;
- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	40 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Čornej, P. (2020). *Dějepis 4 pro gymnázia a střední školy – Nejnovější dějiny*. SPN – pedagogické nakladatelství. ISBN 978-80-7235-584-8.

Kvaček, R. a kol. (2019). *Dějepis pro střední odborné školy – České a světové dějiny*. Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8.

Kolektiv autorů (2021). *Dějepis pod lupou 1–3 pro SŠ a gymnázia*. Didaktis. ISBN jednotlivých dílů dostupné na stránkách nakladatelství.

Kolektiv autorů (2022). *Dějepis I. v kostce pro SŠ – přepracované vydání*. Fragment. ISBN 978-80-253-5821-6.

<https://edu.ceskatelevize.cz/hledani?q=soci%C3%A1ln%C3%AD+skupina&tab=video>

<https://ucimolgbt.praguepride.com/kapitoly-se-zakladnimi-informacemi/gender-a-genderova-identita/>

<https://edu.ceskatelevize.cz/hledani?q=n%C3%A1bo%C5%BEenstv%C3%AD>

<https://edu.ceskatelevize.cz/hledani?q=rasismus>

GILLERNOVÁ, I., BURIÁNEK, J.: *Základy psychologie, sociologie: základy společenských věd pro střední školy*. Vyd. 1. Praha: Fortuna, 1995, 157 s. ISBN 80-716-8242-X.

NOVOTNÁ, E.: *Sociologie sociálních skupin: efektivní komunikace v praxi*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010, 120 s. ISBN 978-80-247-2957-2.

NAKONEČNÝ, M.: *Sociální psychologie: kapitoly z psychologie sociální komunikace*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Academia, 2009, 235 s. Členská knižnice (Svoboda). ISBN 978-80-200-1679-9.
KONEČNÁ, T., POSPÍŠIL, Závodný, J., ZÁVODNÁ, S.: *Občanský a společenskovědní základ – Sociologie, Média*. Prostějov: Computer Media 2022, ISBN 978-80-7402-448-1
Autentické materiály.
Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Nerovnosti mezi lidmi (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Nerovnosti mezi lidmi

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Nerovnosti mezi lidmi / 2. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV, absolvování modulu Základní lidská práva a svobody v 1. ročníku

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 2. ročník/2. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Obecným cílem modulu je dosažení stavu, aby žák dovedl uplatňovat principy rovnosti a spravedlnosti, spolupráce, vzájemného dialogu, tolerance a respektu ve společnosti, ve které se vyskytují různé skupiny lidí a lidé s různými názory a postoji. Měl by také být schopen vyvodit poučení z historických událostí 20. a 21. století souvisejících s problémy mezi různými skupinami společnosti. Modul zahrnuje postojovou a hodnotovou složku, včetně tvorby a obhajoby vlastního názoru na existující nerovnosti mezi lidmi. Modul je projektován ve svém obsahu velice široce a vyučující volí témata nerovnosti, která jsou aktuální a reflektují vyučovací skupinu.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Posoudí historickou podmíněnost nerovností mezi lidmi a jejich projevy v současnosti

- porovná formy spolupráce společenských skupin v minulosti a současnosti;
- charakterizuje klíčové dějinné události spjaté s ovládnutím člověka člověkem;
- porovná sociální nerovnost v různých vybraných částech světa;
- vysvětlí vliv vzniku koloniální soustavy a dekolonizace na nerovnosti mezi lidmi;
- posoudí existenci nerovností v současné české společnosti, vysvětlí jejich vznik a představí návrhy na jejich řešení.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská (vztah ke čtení a čtenářství; kritické čtení a psaní; budování porozumění v četbě a v procesu psaní);
- KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální, osobnostní a sociální.

4. Obsah vzdělávání

Modul úzce navazuje na modul 1. ročníku Základní lidská práva a svobody zejména ve vztahu k porozumění žáků základním lidským právům a svobodám zakotveným v základních dokumentech

a institucích. Na tyto výstupy pak odkazuje nový modul s tematickým zaměřením na nerovnosti mezi lidmi, zejména nerovností spojených s ovládním člověka a sociálních nerovností podmíněných dějinnými událostmi sociální stratifikace v rámci různých skupin lidí. Funkce modulu je jak vzdělávací, tak výchovná. Dějepisná složka zpracovaná v modulu rovněž není pouze vzdělávací. Jejím cílem by mělo být nejen pochopení toho, co se děje, ale i zaujetí postoje a tvorba vlastního názoru na daný problém.

- žádná společnost nemůže zaručit faktickou rovnost všem svým členům; úloha nerovnosti ve společnosti (sociologie nerovnosti);
- přirozená nerovnost dle životního cyklu jedince – mládí, stáří, nemoc, zdravotně postižení, bydliště, barva pleti;
- nerovnost společenská – státy, území, skupiny, společenské vrstvy velmi rozdílná práva (zejména v minulosti);
- nerovnost rozdělení vlivu a moci (teorie politického kapitálu);
- nerovnost hospodářská – nerostné bohatství, technická vyspělost;
- nerovnost v bohatství a příjmová nerovnost;
- nerovnost na trhu práce (diskriminace osob určitých charakteristik);
- sociální rozdíly a solidarita – ochota pomáhat slabším;
- definice sociální stratifikace jako „strukturované nerovnosti mezi různými skupinami lidí“;
- 4 základní typy sociální nerovnosti: otroctví a otrokářství, kasty, stavy a třídy;
- historický kontext vybraných nerovností, kdy výrazným způsobem člověk ovládal člověka:
- války již v dávné historii přinášely vždy nerovnosti lidí, často byly spojené s náboženstvím;
- Římané (křesťanství, judaismus); islám a arabské nájezdy včetně zotročení afrických černochů (650); křížové výpravy (1095-1272);
- nevolnictví v Evropě (1300); otrokářství v koloniích evropských zemí (1441); koloniální soustavy a dekolonizace z pohledu nerovnosti lidí;
- vznik kapitalismu (1550); zrušení nevolnictví v Rakousko-Uhersku (1781);
- boj proti sociální nerovnosti v minulosti – J. J. Rousseau (1753 – Rozprava o nerovnosti) = majetková nerovnost mezi lidmi je příčinou všeho zla;
- otroci v Americe (1619); útlak původních obyvatel Austrálie Velkou Británií (1770);
- přirozené právo každého jednotlivce – výběr vhodných příkladů z Evropy a Ameriky = Deklarace nezávislosti (USA 1776), Deklarace práv člověka a občana (1789 Francouzská revoluce – Liberté, Égalité, Fraternité ou la mort – Volnost – Rovnost – Bratrství);
- zrušení otroctví v USA jako 13. dodatek Ústavy USA (Abraham Lincoln 1865);
- 1. a 2. světová válka v pohledu nerovnosti mocností, vůdců a ovládaných lidí;
- nerovnost jako nezbytný důsledek společenského života a uspořádání společnosti;
- modelové příklady sociální nerovností a nerovnosti lidských práv (totalitní státy, vůdci);
- gender pay gap v současné Evropě – statistiky;
- příklady nerovností ve světě v oblasti vzdělání a přístupu ke vzdělávání;
- příklady nerovnosti v současné české společnosti; přetrvávání stereotypů – viz nerovnost mužů a žen, gender, etnika, rasy;
- zakotvení lidských práv, které omezují nerovnosti člověka v právních dokumentech;
- Ústava ČR a Listina základních práv a svobod;
- mezinárodní smlouvy a instituce ochrany lidských práv V EU stejná občanská práva a povinnosti;
- Charta OSN (1945); Závěrečný akt Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě (1975);
- další mezinárodní instituce (UNESCO, Rada Evropy, komisař spojených národů pro lidská práva aj.);
- ČR – Charta77, Amnesty International, Ústavní soud, ombudsman;
- zdroje důvěryhodných informací;

Všechny informace (a to i ty historické) jsou zkreslovány tím, kdo je prezentuje!

5. Vzdělávací strategie

- navázat na výstupy modulu „Základní lidská práva a svobody“, zařazeném v 1. ročníku;
- práce s dobovými dokumenty: Ústava České republiky, Listina základních práv a svobod; - minilekce zaměřené na dokumenty, instituce a události ve vztahu k základním lidským právům a svobodám;
- seznámení žáků s používáním odborné terminologie tématu sociologie ve vymezení sociálních vztahů a nerovností;
- orientace v učebnicích a dalších učebních materiálech, vhodné zpracování a systematické ukládání nabytých informací o historickém kontextu vzniku sociálních nerovností;
- objevování souvislostí dějepisné složky tématu (lidská práva v dějinách) a její projekce do současného chápání a vnímání nerovností mezi lidmi;
- zařazování problémových úloh a modelových řešení problémových úloh z oblasti porušování lidských práv v nedávné historii (Charta77, Amnesty International; války Ukrajina, Gaza apod.);
- umožňovat žákům obhájit vlastní názor a postoj k problematice stereotypních nerovností (muž/žena; gender; etnika; rasy);
- konfrontace s reálnými příběhy zahrnujícími problematiku nerovnosti, kterou vyberou sami žáci; brainstorming, myšlenkové mapy – práce se zkušenostmi žáků z oblasti sociálních rozdílů a solidarity získanými ve svém okolí/širší rodině;
- umožnit zapojení školy a žáků a následné sdílení zkušeností (žáka, rodiny) z oblasti osobní pomoci v rámci solidarity pro občany postižené nerovností (postižení, nemocní, bezdomovci apod.);
- diskuse o projevech rasismu, xenofobie, antisemitismu, nacionalismu a vandalismu a vedení žáků k tomu, aby uvedené negativní jevy dokázali rozpoznat a zaujmout k nim odmítavý postoj;
- zapojování žáků do výkladu a organizace hodin, žáci si připravují zajímavým způsobem části výkladu a prezentují ho svým spolužákům;
 - interpretace textů, řešení typových úloh zaměřených na čtení s porozuměním;
- nabízet dostatek příležitostí využívat informační a komunikační prostředky k přípravě na diskuse o legislativním a faktickém problému nerovností v naší společnosti;
- sledování filmu (dokumentárního či hraného) řešícího problém nerovnosti (Člověk v tísní – Jeden svět na školách apod.);
- práce ve skupinách na projektování řešení konkrétních problémů v oblasti nerovností lidí (např. miniprůzkum na konkrétní téma, analýza problému, návrh a prezentování řešení); v rámci skupinové práce charakterizovat a následně prezentovat vytvořené prezentace;
- individuální (případně skupinové) projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou (např.: zpracování průzkumu k ochotě pomáhat nemocným lidem apod.);
- minilekce zaměřené na souhrn charakteristických rysů ekonomických a sociálních nerovností;
- ačkoliv je v rámci zaměření vzdělávacího programu jistá míra faktografie nezbytná, v modulu se zaměřit na postojovou a hodnotovou složku, a především na prakticky orientované činnosti směřující k dovednostem žáka řešit aktuální problémy a životní situace, spojené s oblastí nerovností.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha

Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	30 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	60 %
Reflexe • zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Čornej, P. (2020). *Dějepis 4 pro gymnázia a střední školy – Nejnovější dějiny*. SPN – pedagogické nakladatelství. ISBN 978-80-7235-584-8.

Kvaček, R. a kol. (2019). *Dějepis pro střední odborné školy – České a světové dějiny*. Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8.

Kolektiv autorů (2021). *Dějepis pod lupou 1–3 pro SŠ a gymnázia*. Didaktis. ISBN jednotlivých dílů dostupné na stránkách nakladatelství.

Kolektiv autorů (2022). *Dějepis I. v kostce pro SŠ – přepracované vydání*. Fragment. ISBN 978-80-253-5821-6.

<https://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>

<https://www.euroskop.cz/679/sekce/lidska-prava/>

<http://www.x-idea.cz/prehled-historickych-udalosti-lidstva/>

http://www.totalita.cz/txt/txt_2000slovt.php

http://www.totalita.cz/txt/txt_ch77_dok_1977_01_01.php

[https://is.muni.cz/el/ped/podzim2020/SPp407/um/prezentace/prezentace Sociologie nerovnosti a vzdelavani.pdf](https://is.muni.cz/el/ped/podzim2020/SPp407/um/prezentace/prezentace_Sociologie_nerovnosti_a_vzdelavani.pdf)

KONEČNÁ, T., POSPÍŠIL, Závodný, J., ZÁVODNÁ, S.: *Občanský a společenskovední základ – Sociologie, Média*. Prostějov: Computer Media 2022, ISBN 978-80-7402-448-1

TOMEŠ, J., FESTA, D., NOVOTNÝ, J., a kol.: *Konflikt světů a svět konfliktů*. Praha: P3K 2007, ISBN 978-80-87186-22-0

Autentické materiály.

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Demokracie a její hodnoty (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Demokracie a její hodnoty
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Demokracie a její hodnoty / 2. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: František Brož, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník/2. pololetí, blokova/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Podstatou modulu je pochopení principů, projevů a hodnot antické demokracie. Žáci získávají základní poznatky o vzniku demokracie v antickém Řecku a jejím následném vývoji v Římě. Účelem modulu je pochopení principů a fungování antické demokracie a jejím odkazu současnosti. Žáci si prostřednictvím modulu rovněž osvojují základní poznání o principech demokratického a totalitního uspořádání společnosti a státu. Modul směřuje k dovednosti vysvětlit rozdíly mezi demokracií a totalitou tak, že charakterizuje jejich projevy s využitím historických příkladů i ze současného světa. Cílem modulu je také pomoci žákům porozumět skutečnosti, že demokracie sice není bezchybný systém, nikdo ale dosud nevymyslel dokonalejší uspořádání společnosti.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Vysvětlí a uplatňuje principy, hodnoty a projevy demokracie - popíše vznik antické demokracie, posoudí její limity a vysvětlí její význam pro vznik moderní demokracie; - charakterizuje principy a hodnoty, na kterých je postavena současná demokratická společnost; - navrhne způsoby, kterými může jednotlivec ovlivňovat dění v demokratickém státu; - vysvětlí zásadní rozdíly mezi totalitním a demokratickým fungováním státu minulosti i současnosti; - charakterizuje s využitím příkladů fungování současných totalitních společností; - uvádí příklady jevů a procesů ohrožujících demokracii a objasní jejich nebezpečnost.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - ZG čtenářská a pisatelská; - KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální.
4. Obsah vzdělávání Obsahem modulu je vznik demokracie v antickém Řecku a jeho demokratické instituce. Vzdělávání v modulu směřuje k tomu, aby žáci dovedli vysvětlit meze a limity antické demokracie a její význam pro vznik moderní demokracie, žáci jsou zároveň vedeni k porozumění antickým textům o demokracii. Z hlediska novodobé a moderní demokracie je pozornost věnována rozdílům mezi totalitním a demokratickým fungováním státu; pracuje se s příklady fungování současných demokratických i totalitních společností včetně porozumění zrodu a vývoji totalitních režimů ve 20.-21. století. - vznik demokracie; - Solón, Kleisthenes, ostrakismus, Periklés; - demokracie v antickém Římě; - oživení principů antické demokracie v renesanční severní Itálii; - práce s antickými i novověkými texty o demokracii (Aristoteles, Platon); - návaznost na prvky antické demokracie v novověké Anglii, USA, Nizozemí, Francii.

- demokratický stát: principy fungování;
- totalitní stát: principy fungování;
- vznik totalitních států: příklady z dějin 20. a 21. století;
- ústava / zákony totalitních režimů;
- mimoevropské totalitní režimy 20. a 21. století;
- odlišnosti evropské a mimoevropské totality;
- americká versus evropská demokracie;
- prvky totalitarismu v současných demokratických společnostech a státech.

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou
- práce s dobovými dokumenty;
- práce se schémata, grafy, časovou osou a dalšími nelineárními texty;
- práce s prameny a literaturou, např. ukázky z ústavy / zákonů komunistického Československa;
- minilekce zaměřené na souhrn charakteristických rysů demokracie / totality vybraných zemí/regionů určitého období;
- individuální (případně skupinové) projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou; (např.: porovnání projevů totality evropských a mimoevropských zemí určitého období; úloha kultu osobnosti; návrhy podpory demokratických hodnot v každodenním životě; faktory ohrožující principy demokracie v současné společnosti; svár demokratických a totalitních tendencí v renesanční Evropě; projevy přímé a nepřímé demokracie; rizika a úskalí přímé demokracie; eseje s tématem Co oslabuje/posiluje demokracii? apod.);
- téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	20 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	50 %
Reflexe • zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4

43-0

5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Čornej, P. (2020). *Dějepis 4 pro gymnázia a střední školy – Nejnovější dějiny*. SPN – pedagogické nakladatelství. ISBN 978-80-7235-584-8.

Kvaček, R. a kol. (2019). *Dějepis pro střední odborné školy – České a světové dějiny*. Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8.

Kolektiv autorů (2021). *Dějepis pod lupou 1–3 pro SŠ a gymnázia*. Didaktis. ISBN jednotlivých dílů dostupné na stránkách nakladatelství.

Kolektiv autorů (2022). *Dějepis I. v kostce pro SŠ – přepracované vydání*. Fragment. ISBN 978-80-253-5821-6.

<https://polit.fss.muni.cz/projekty-na-katedre/online-podpora-vyuky/pol/demokracie/historicky-vyvoj-demokracie>

<https://app.testlab4.felk.cvut.cz/cviceni-aktualni/assets/pdf/doporuceny-postup/byla-athenska-demokracie-matkou-te-nasi.pdf>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/4120-pocatky-demokracie>

<https://www.youtube.com/watch?v=OewjM1AOPmY>

https://www.youtube.com/watch?v=ZXvFvo_CHVU

<https://www.youtube.com/watch?v=nDNt1gB0V9Y>

<https://www.youtube.com/watch?v=5PzCGVL0-jY>

<https://www.youtube.com/watch?v=cUKTbXmh1BE>

<https://www.youtube.com/watch?v=nPoAG3qs7VM>

https://www.ff.cuni.cz/wp-content/uploads/2015/11/Den-latiny-2015_Perikles_Soucek.pdf

<http://www.athens.cz/historie-athenska-demokracie/>

<http://www.policy.eu/vime-co-je-demokracie/>

<https://www.oikoymenh.cz/ustava/>

<https://is.muni.cz/th/pseyk/Bakalarska-prace-Demokracie-v-Americe-Od-Tocquevilla-k-Zakariovi.pdf>

<http://www.e-stredovek.cz/view.php?cislocianku=2018030001>

www.moderni-dejiny.cz

www.dvacatestoleti.eu

www.dejepis21.cz

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/8339-benes-o-demokracii?vsrc=vyhledavani&vsrcid=demokracie>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/3733-benes-o-slabnuti-viry-v-demokracii-v-unoru-1948?vsrc=vyhledavani&vsrcid=demokracie>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/4120-pocatky-demokracie?vsrc=vyhledavani&vsrcid=demokracie>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/1891-fasismus?vsrc=vyhledavani&vsrcid=demokracie>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/2361-pocatky-demokracie-myslenky?vsrc=vyhledavani&vsrcid=demokracie>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/7291-pravo-a-soudy-za-komunistickeho-rezimu?vsrc=vyhledavani&vsrcid=demokracie>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/1891-fasismus?vsrc=vyhledavani&vsrcid=demokracie>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/2361-pocatky-demokracie-myslenky?vsrc=vyhledavani&vsrcid=demokracie>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/7291-pravo-a-soudy-za-komunistickeho-rezimu?vsrc=vyhledavani&vsrcid=demokracie>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/7291-pravo-a-soudy-za-komunistickeho-rezimu?vsrc=vyhledavani&vsrcid=demokracie>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/7291-pravo-a-soudy-za-komunistickeho-rezimu?vsrc=vyhledavani&vsrcid=demokracie>

Autentické materiály.

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Politický systém České republiky (II. ročník)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Politický systém České republiky
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Politický systém České republiky / 2. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: František Brož, Miloš Blecha, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník/1. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul seznamuje žáky se základními otázkami politologie. Umožňuje pochopit teorie vzniku státu, jeho funkce a druhy. Vede k poznání vlivu politických ideologií na utváření politických stran a moci. Umožňuje pochopit významy diktatury a demokracie i význam svobodných voleb, pochopit historii státnosti ČR, státní symboly i Ústavu ČR a současný politický a volební systém ČR, debatovat o praktických příkladech demokracie, svobody, extremismu, terorismu, chápat význam svobodného přístupu k informacím vázaných na chod a správu státu. Cílem je připravit žáky na aktivní účast ve společenském životě, ukázat nezbytnost demokracie a demokratických principů pro společnost.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Orientuje se v politickém systému České republiky - vymezí předmět zájmu politologie a s porozuměním užívá její základní terminologii; - rozliší postavení a pravomoci moci výkonné, zákonodárné a soudní; - vysvětlí postavení a pravomoci orgánů státní správy a samosprávy; - rozumí systému základních a vyšších územních samosprávných celků s jejich geograficko-historickými charakteristikami; - objasní na příkladech aktuálního dění funkci a význam politických stran; - zpracuje základní informace a podmínky o udělení státního občanství a uvádí práva, která získá občan cizího státu trvale žijící na území ČR.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - ZG čtenářská a pisatelská (vztah ke čtení a čtenářství; kritické čtení a psaní; budování porozumění v četbě a v procesu psaní); - KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální, k podnikavosti a pracovní.
4. Obsah vzdělávání Předmětem zájmu modulu je politický systém České republiky postavený na základech české státnosti, jeho základní pilíře dané Ústavou ČR a aplikační sféra v oblastech výkonu státní moci, voleb, postavení a funkce politických stran i objasnění specifik státní správy a samosprávy. Modul nezapomíná ani na minority, rasy a národnosti ve vztahu voleb a udělování státního občanství. I když modul vychází ze základních vymezení politologie, klade důraz na osobní zkušenosti žáků, vyhledávání informací a práci s aktuálními událostmi veřejného života (volby, referenda, politické strany apod.). - politologie a politika jako pojmy, stát a politický režim; - formy státu, právní stát, národnostní stát; - rozdělení moci, demokracie a diktatura, principy a znaky demokracie; - státy na počátku 21. století, utváření státnosti České republiky;

- Ústava České republiky jako základní zákon České republiky (podle článku 3 Ústavy je součástí ústavního pořádku České republiky také Listina základních práv a svobod);
- moc zákonodárná – Hlava druhá Ústavy ČR – Parlament – Poslanecká sněmovna – Senát;
- volby do obou komor Parlamentu (počty, věk voliče a věk voleného, doba mandátu);
- moc výkonná – Hlava třetí Ústavy ČR – Prezident ČR (věk voliče a věk voleného, doba mandátu) – vláda ČR jako vrcholný orgán státní moci (předseda, místopředseda, ministři a ministerstva, správní úřady, státní zastupitelstva);
- moc soudní – Hlava čtvrtá Ústavy ČR – nezávislé soudy a soudci – okresní, krajský, vrchní, nejvyšší soud (jmenování soudce, doba mandátu); Ústavní soud;
- Nejvyšší kontrolní úřad; Česká národní banka – Hlava pátá a šestá Ústavy ČR;
- volby – základní 4 principy demokratických voleb; volební právo a Volební zákon ČR;
- volby přímé, většinové (prezident, Senát) a volby nepřímé, poměrné (PS, obecní a krajská zastupitelstva, Evropský parlament), průběh a termín voleb;
- orgány státní správy a samosprávy – Hlava sedmá Ústavy ČR – postavení a pravomoci orgánů státní správy a samosprávy;
- zastupitelé obecních a krajských samospráv; volby; struktura veřejné správy; přenesená pravomoc státu;
- geograficko-historické charakteristiky krajů a měst (13 krajů – Zákon o krajích č. 129/2000 Sb., hejtman, obce a města, zastupitelstva);
- místní referenda (35 % – dálnice, větrníky, přehrady, úložiště apod.);
- politické strany, seskupení a politická pluralita;
- charakteristika hlavních politických stran, jejich orientace a programy;
- podstata a funkce ideologie politických stran, řazení politických stran podle ideologického směru;
- programy politických stran, kandidátní listiny;
- státní občanství, podmínky pro udělení (MV ČR), význam pro občana (plnoprávný občan ČR);
- národnost jako sounáležitost s konkrétní historickou a kulturní komunitou, národem; subjektivní a objektivní chápání národnosti; etnická skupina a národ.

5. Vzdělávací strategie

- seznámení žáků s používáním vybrané odborné terminologie tématu politologie a se základní charakteristikou státu a principy rozdělení moci i zásadami svobodných voleb;
- orientace v učebnicích a dalších učebních materiálech, vhodné zpracování a systematické ukládání nabytých informací; práce s Ústavou ČR a základním vymezením 3 složek moci;
- úlohy z reálného života a vedení žáků k tomu, aby si sami pokládali otázky a hledali na ně odpovědi s vazbou na politické dění v ČR a probíhající volby;
- individuální/skupinová analýza historického pramene (textu, novinového článku, fotografie apod.);
- individuální/skupinová analýza vybraného materiálů (textu, novinového článku, fotografie apod.);
- umožňovat žákům obhájit vlastní názor a postoj k problematice ideologie politických stran i volebních programů a zaujmout k nim postoj v rámci voleb;
- diskuse o problémech a názorech v politice, systému řízení státu na úrovni místních a krajských samospráv (vedení žáků k tomu, aby uvedené vztahy občan – obec – kraj analyzovali; videomateriál „Občan a jeho obec“);
- interpretace textů, řešení typových úloh zaměřených na čtení zákonů a vyhlášek s porozuměním;
- prostřednictvím aktivizujících metod vést žáky k uvažování o problému aktivního zapojení občana do řízení státu i politických aktivit;

- nabízet dostatek příležitostí využívat informační a komunikační prostředky k zapojení se do diskusí o strategii řízení státu, činnosti politických stran a hnutí i problematiky uprchlíků, státního občanství a nařízení Evropské unie;
- vytvářet příležitosti zapojit se v rámci školy a osobních aktivit do činností souvisejících s volbami;
- práce s autentickými dokumenty;
- beseda s politikem regionu; návštěva voleb a volebních místností;
- práce ve skupinách na projektování řešení konkrétních problémů společnosti (např. miniprůzkum na konkrétní problém, analýza problému, návrh a prezentování řešení). V rámci skupinové práce charakterizovat a následně prezentovat;
- individuální (případně skupinové) projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou (např.: vývoj názorů na vybrané téma uvnitř jedné politické strany v čase; zdokumentování místního / regionálního charakteru s návrhem doplnění volebního programu) - téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu;
- minilekce zaměřené na souhrn charakteristických rysů složek řízení státu, vývoje společnosti po volbách a prezentace vybraného problému – bydlení; zdravotnictví, vzdělání, obrana);
- ačkoliv je v rámci zaměření vzdělávacího programu jistá míra faktografie nezbytná, v modulu se zaměřit na aktuální politické události, a především na prakticky orientované činnosti směřující k dovednostem žáka řešit aktuální problémy a životní situace.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	30 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	60 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Čornej, P. (2020). *Dějepis 4 pro gymnázia a střední školy – Nejnovější dějiny*. SPN – pedagogické nakladatelství. ISBN 978-80-7235-584-8.

Kvaček, R. a kol. (2019). *Dějepis pro střední odborné školy – České a světové dějiny*. Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8.

Kolektiv autorů (2021). *Dějepis pod lupou 1–3 pro SŠ a gymnázia*. Didaktis. ISBN jednotlivých dílů dostupné na stránkách nakladatelství.

Kolektiv autorů (2022). *Dějepis I. v kostce pro SŠ – přepracované vydání*. Fragment. ISBN 978-80-253-5821-6.

Ústava České republiky
<https://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>
<https://mv.gov.cz/clanek/udeleni-statniho-obcanstvi-ceske-republiky.aspx>

DUFÉK, P. *Společenské vědy pro střední školy*. Brno: Didaktis, c2010, 87 s. ISBN 978-807-3581-527.

Volby.cz: Český statistický úřad [online]. 2024 [cit. 2024-8-21]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/>

Volby. Ministerstvo vnitra České republiky: Informační servis [online]. 2024 [cit. 2024-8-21]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/volby.aspx>

EMMERT, F.: *Odmaturuj ze společenských věd*. Brno: Didaktis, 2004. ISBN 80-86285-68-5.

Kolektiv autorů: *Občanský a společenskovědní základ – Komplet*. Prostějov: Computer Media 2023, ISBN 978-80-7402-483-2

Autentické materiály.
Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Politický radikalismus, extremismus, terorismus (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Politický radikalismus, extremismus, terorismus

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Politický radikalismus, extremismus, terorismus / 2. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, NPI

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 2. ročník/2. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Cílem modulu je vést žáky k dovednosti rozlišit a pochopit projevy politického radikalismu, extremismu a terorismu v současném světě i u nás. Využívá se přitom rovněž příkladů projevů radikalismu a extremismu v moderních dějinách. Žáci získávají prostřednictvím modulu základní znalosti a dovednosti o terorismu i mezinárodním a organizovaném zločinu. Porozumí příčinám vzniku těchto jevů, učí se posoudit možnosti prevence ze strany státu i mezinárodních společenství. S využitím příkladů z moderních dějin vyvodí dopady činnosti mezinárodních zločineckých organizací a terorismu na každodenní život občanů v České republice. Žáci se rovněž učí posoudit validitu informací podávaných médii o těchto jevech. Absolvování modulu zvyšuje odolnost žáků vůči politickým manipulacím, z historického hlediska pak modul umožňuje žákům blíže porozumět politickému dění v současném světě. Modul úzce souvisí s modulem Globální problémy současného světa, je žádoucí vzdělávací obsah mezi oběma moduly vymezit tak, aby nedocházelo k nadbytečnému překrývání.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Zaujímá kritické postoje k projevům politického radikalismu, extremismu a terorismu • objasní a prosazuje nepřijatelnost propagace hnutí omezujících práva a svobody jiných lidí; • rozlišuje extremistické znaky a postoje v současném světě na pozadí jejich historického vzniku; • charakterizuje s využitím příkladů z minulosti genocidu; • rozeznává projevy náboženského extremismu; • rozlišuje v současném politickém životě naší i evropské společnosti projevy politického radikalismu a extremismu a vysvětlí jejich nebezpečnost; • obhájí a prakticky prosazuje nepřijatelnost užívání extremistické symboliky.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností • ZG čtenářská a pisatelská; • KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální.
4. Obsah vzdělávání Předmětem zájmu modulu je: • politický radikalismus • politický extremismus; • pojem fundamentalismus; • charakteristika a projevy levicového a pravicového radikalismu a extremismu ve světě; • radikalismus a křesťanství: (klerofašismus za 2. sv. války – Slovenský štát, Španělsko), různé projevy náboženského fundamentalismu v USA, konflikt v bývalé Jugoslávii v 90. letech 20. st., občanská válka v Libanonu 1975-90, Severní Irsko, Baskicko...; • radikalismus a islám: džihád, islámská revoluce v Íránu, Afghánistán, Arabské jaro, Islámský stát, Al-Káida, Talibán aj.; • radikalismus a judaismus: sionismus, osady v Palestině; • projevy politického radikalismu a extremismu v České republice • pojem terorismus; • původci terorismu; • terorismus jako výraz politického extremismu; • individuální teroristé (osamělí vlci); • teroristé ze zahraničí ("zahraniční bojovníci"); • teroristické cíle; • nástroje terorismu; • financování terorismu; • teroristické organizace; • příklady teroristických útoků minulosti a současnosti; • prevence terorismu a mezinárodní kriminality • mezinárodní kriminalita a její projevy; • organizovaný zločin; • mafie.
5. Vzdělávací strategie • práce s digitálními materiály a odbornou literaturou; • práce s dobovými dokumenty; • minilekce zaměřené na konkrétní projevy politického radikalismu / extremismu / terorismu; • individuální (případně skupinové) projekty či samostatné práce s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou; (např.: Klerofašismus v evropských dějinách; Reflexe radikalismu / extremismu / terorismu a určitém období a v určitém regionu / státu - posouzení ochoty státní moci tuto reflexi přijmout nebo se na ní podílet; Politický radikalismus směřující vůči vlastnímu obyvatelstvu (Sovětský svaz, bývalé státy východního

bloku, Čína, španělská občanská válka, fašistické státy 1. pol. 20. století, Kambodža, Kuba, vojenské převraty a vlády v Latinské Americe, Blízký východ, občanské války v afrických zemích 2. pol. 20. století a 21. století, apod.); Mezinárodní síly pomáhající zajistit klid v problematických oblastech - schematický přehled; Historické kořeny konkrétních projevů současného radikalismu / extremismu / terorismu / fundamentalismu; Faktory způsobující radikalizaci společnosti, Reflexe radikalismu, extremismu, terorismu, mezinárodního zločinu v umění; apod.			
• téma projektu / samostatné práce stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	20 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	70 %
Reflexe • zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: 100-87 1 86-73 2 72-58 3 57-44 4 43-0 5			
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování Čornej, P. (2020). <i>Dějepis 4 pro gymnázia a střední školy – Nejnovější dějiny.</i> SPN – pedagogické nakladatelství. ISBN 978-80-7235-584-8. Kvaček, R. a kol. (2019). <i>Dějepis pro střední odborné školy – České a světové dějiny.</i> Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8. Kolektiv autorů (2021). <i>Dějepis pod lupou 1–3 pro SŠ a gymnázia.</i> Didaktis. ISBN jednotlivých dílů dostupné na stránkách nakladatelství. Kolektiv autorů (2022). <i>Dějepis I. v kostce pro SŠ – přepracované vydání.</i> Fragment. ISBN 978-80-253-5821-6. http://www.dejepis21.cz/dejepis-v-21-stoleti/ Barša, P.: Západ a islamismus – střet civilizací nebo dialog kultur? CDK, Brno 2001 Čejka, M.: Encyklopedie blízkovýchodního terorismu, Barrister & Principal, Brno 2007 Kropáček, L.: Islám a Západ – Historická paměť a současná krize, Vyšehrad, Praha 2002 Kropáček, L.: Blízký východ na přelomu tisíciletí – Dynamika přeměn v muslimském sousedství Evropy, Vyšehrad, Praha 1999			

Mendel, M.: S puškou a Koránem – Pojmy a argumenty soudobého islámského fundamentalismu, Orientální ústav AV ČR, Praha 2008

Kolektiv autorů: Encyklopedie – světový terorismus, Svojtka&Co., Praha 2001

https://is.muni.cz/th/cmegl/Jakubec_zaverecna_prace.pdf/

<https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/fight-against-terrorism/>

<https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/society/20210628STO07262/terorismus-v-eu-pocty-utoku-obeti-a-zatceni-v-roce-2020/>

<https://www.bis.cz/terorismus/>

<https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D/>

<https://www.policie.cz/clanek/co-je-organizovany-zlocin.aspx/>

<https://www.dokumenty-iir.cz/Nozina/Mezinarodni.pdf/>

<https://www.dotyk.cz/publicistika/komentar-strucne-dejiny-terorismu-20160804.html/>

<https://armadnizpravodaj.cz/historie/jak-funguje-italska-mafie-v-usa/>

<https://ct24.ceskatelevize.cz/specialy/2200729-dlouholety-boj-s-italskou-mafii/>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/1890-terorismus?vsrc=vyhledavani&vsrclid=terorismus/>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/11917-roberto-saviano-expert-na-mafii?vsrc=vyhledavani&vsrclid=organizovan%C3%BD+zlo%C4%8Din/>

Autentické materiály.

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Základy ekonomie (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Základy ekonomie

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**
Základy ekonomie / 3. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, Petr Klínský, NPI

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 3. ročník/1. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul seznamuje žáky se základními východisky ekonomie a se způsobem uvažování. Je vstupem do studia především z úrovně obecnějšího přístupu a národohospodářského pohledu. Ten je poté konkretizován dalšími moduly.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Aplikuje ekonomické teorie v osobním a profesním životě:

- vysvětlí základní ekonomické otázky;
- vysvětlí stanovení rovnovážné ceny na dokonalém i nedokonalém trhu;
- charakterizuje výrobní faktory a vysvětlí hranici produkčních možností a náklady obětované příležitosti;
- uvede nejdůležitější makroekonomické pojmy a vliv jejich výše na kvalitu života a podnikání v daném státě;

- vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; - uvede hlavní výhody a nevýhody mezinárodního obchodu a vliv ochrannářských opatření na ekonomickou situaci dané země.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická; - KK k učení, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů.			
4. Obsah vzdělávání Předmětem zájmu modulu je vstup do studia ekonomie: - otázky co a kolik vyrábět, jak vyrábět, pro koho vyrábět; - které výrobní faktory jsou potřebné pro vznik statků a služeb; - proč nelze vyrábět neomezené množství s ohledem na hranici produkčních možností a otázka volby s ohledem na obětovanou příležitost; - charakteristika hrubého domácího produktu, inflace, příčin nezaměstnanosti a platební bilance; - pojmem inflace, příčiny, důsledky inflace, obrana proti inflaci; - liberalismus a protekcionismus, cla, kvóty, předpisy a jejich dopady na ekonomiku státu a mezinárodní obchod.			
5. Vzdělávací strategie - práce s učebnicemi a odbornými zdroji; - práce s aktuálními statistickými daty a informacemi z médií (ČSÚ); - sledování ekonomických zpráv (např. ČT 24, seznamzpravy.cz, ekonomické podcasty) a jejich následná analýza a diskuse; - simulace výrobní rozhodování v omezených podmínkách – žáci simulují firmu, která má omezené zdroje – volí, co vyrábět, pro koho, s jakými náklady, příp. vytvářejí produkční hranici, diskutují obětovanou příležitost; - modelový výrobek – vytvoření vlastního jednoduchého produktu (např. papírová obálka, krabička) s omezenými surovinami – kalkulace výrobních faktorů, cena práce a materiálu; - myšlenkové mapy a schémata – ekonomické otázky („co, jak, pro koho vyrábět“), výrobní faktory, druhy inflace; - porovnávání potřeb různých osob i z různých zemí; - řešení situací z každodenního života s ohledem na obětovanou příležitost.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění situacím a prezentovaným datům	60 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, k udržitelnosti, k řešení problémů	20 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	20 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Klínský, P., Münch, O., Čechová, J., Frydryšková, Y. (2022). *Ekonomika 3 pro ekonomicky zaměřené obory SŠ*. Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8.

Klínský, P., Münch, O. (2022). *Ekonomika 4 pro ekonomicky zaměřené obory SŠ – Řídíme stát i firmu*. Fortuna. ISBN 978-80-7373-124-5.

Porvichová, J. (2021). *Ekonomika pro SOU a SOŠ*. Nakladatelství Taktik. ISBN 978-80-87811-85-3.

Kolektiv autorů (2020). *Občanský a společenskovední základ – Komplet*. Computer Media. ISBN 978-80-7402-226-7.

Štohl, P. (2025). *Účetnictví I. díl*. Štohl Pavel Publishing. ISBN 978-80-87237-99-8.

[Hranice produkčních možností – Khanova škola](#)

[Ekonomie ›Základy společenských věd ›Uč se online! 📄 - Vše co potřebuješ do školy](#)

www.ekospace.cz

[Mikroekonomie 1](#)

[Zdroje pro ekonomii, management, marketing, veřejnou správu – Informační výchova K.UTB](#)

[VY 32 INOVACE 16 Ukazatele národního hospodářství \(1\).pdf](#)

Autentické materiály.

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Základy podnikání (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Základy podnikání

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Základy podnikání / 3. ročník – 32 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, Petr Klínský, NPI

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV, absolvování modulů Základy ekonomie a Marketing

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 3. ročník/2. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul ukazuje z různých pohledů problematiku podnikání. Zohledňuje, jak zhmotnit podnikatelský nápad, jak jeho realizaci zajistit pořízením majetku, zabezpečit zaměstnanci. Zároveň se dotýká

mnoha aspektů zaměstnání od získání zaměstnanců přes odměňování k zákonné a dobrovolné péči a ukončení pracovně-právního vztahu. Výstupem je podnikatelský záměr pro žákům přístupnou oblast podnikání včetně zakladatelského rozpočtu.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Zpracuje podklady související s podnikáním:

- připraví podnikatelský záměr;
- sestaví zakladatelský rozpočet;
- zkalkuluje cenu zboží nebo služby;
- vysvětlí na příkladu základní povinnosti podnikatele vůči státu a zaměstnancům;
- vede daňovou evidenci;
- vysvětlí na příkladech etiku v podnikání.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;
- KK k učení, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů.

4. Obsah vzdělávání

Předmětem zájmu modulu je ukázat, jak vzniká podnikatelský záměr, co je k podnikání zapotřebí a navrhnout jednoduchý záměr. To vyjadřuje následující obsah:

- nápad k podnikání, etické a udržitelné podnikání;
- potřebné výrobní faktory k podnikání;
- složky podnikatelského záměru;
- náklady, výnosy, výsledek hospodaření;
- kalkulace;
- smlouvy a dohody uzavírané se zaměstnanci, jejich vznik a ukončení;
- povinná a nepovinná péče o zaměstnance;
- mzda a její složky;
- daňová evidence.

5. Vzdělávací strategie

- práce s učebnicemi a odbornými zdroji, videa Youtube s podnikatelskou tematikou;
- vyhledávání příkladů podnikatelských záměrů online a jejich rozběr
- brainstorming: Co mně osobně i mému okolí chybí? Co umím a mohu nabídnout? – vytvoření myšlenkové mapy pro tvorbu záměru;
- sledování pořadů, kde se podnikatelé ucházeli o finanční prostředky (Den D, To dáš...);
- společná výroba produktu, sepsání potřebného vybavení, provedení kalkulace (např. modelu dětské hračky, pečení bábovky...);
- skupinové vytvoření podnikatelského záměru;
- simulovaný přijímací pohovor zaměstnance;
- rozbor smluv z brigády;
- výpočty mezd, ověřování správnosti výplatních lístků;
- zaevidování výsledků vytvořeného podnikatelského záměru.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v kontextu samotného	30 %

		záměru, péče o zaměstnance a přístupu k zákazníkům											
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	- kompetence komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů – - aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	60 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování Klínský, P., Münch, O., Čechová, J., Frydryšková, Y. (2022). <i>Ekonomika 3 pro ekonomicky zaměřené obory SŠ.</i> Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8. Klínský, P., Münch, O. (2022). <i>Ekonomika 4 pro ekonomicky zaměřené obory SŠ – Řídíme stát i firmu.</i> Fortuna. ISBN 978-80-7373-124-5. Porvichová, J. (2021). <i>Ekonomika pro SOU a SOŠ.</i> Nakladatelství Taktik. ISBN 978-80-87811-85-3. Kolektiv autorů (2020). <i>Občanský a společenskovední základ – Komplet.</i> Computer Media. ISBN 978-80-7402-226-7. Štohl, P. (2025). <i>Účetnictví I. díl.</i> Štohl Pavel Publishing. ISBN 978-80-87237-99-8. Podnikatelský záměr v 7 krocích Průvodce 2024 Business plán: praktický návod krok za krokem www.businessInfo.cz https://rostecky.cz/video Povinnosti podnikatele – Portál POHODA Internetové stránky pro podnikatele v Karlovarském kraji: Povinnosti zaměstnavatele vůči zaměstnancům Autentické materiály. Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Projektové řízení (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Projektové řízení

2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Projektové řízení / 3. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: František Brož, Petr Klínský, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, absolvování modulů Marketing, Podnikání
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník/2. pololetí, blokova/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul má výrazně praktické pojetí. Žákům je předáváno minimum teoretických vědomostí, naopak hlavní důraz je kladen na realizaci projektu, v níž si žáci nalézají svou týmovou roli. Současně s tím se zabývají i řešením případných krizových situací. Modul je zařazen až po modulech věnujících se marketingu a podnikání, pokud by žáci chtěli svůj projekt využít jako aplikaci dříve připraveného záměru.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Řídí realizaci jednoduchého projektu:

- naplánuje aktivity projektu;
- navrhne rozpočet projektu vzhledem k navrženým aktivitám;
- stanoví základní ukazatele a sleduje jejich naplňování;
- vede projektový tým;
- uvede, jak by řešil krizové situace v projektu;
- vyhodnotí úspěšnost projektu.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská;
- KK komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

- Předmětem zájmu modulu je jeho především činnostní charakter, který je uveden v bodu 2
- Očekávané výsledky učení
- Úvod do projektového řízení*
 - definice projektu a projektového řízení;
 - rozdíl mezi projektem a běžnou činností;
 - životní cyklus projektu;
 - role projektového manažera.
- Plánování projektu*
 - stanovení cílů projektu (SMART);
 - analýza potřeb a zadání projektu;
 - časový plán – harmonogram, milníky;
 - rozpočet projektu – náklady, zdroje;
 - rizika projektu – identifikace a řízení.
- Organizace a týmová práce*
 - projektový tým – role, odpovědnosti;
 - komunikace v týmu;
 - motivace a vedení lidí;
 - řešení konfliktů v projektovém prostředí.
- Realizace projektu*

- zahájení projektu – kick-off meeting;
- monitorování průběhu;
- kontrola plnění úkolů;
- dokumentace projektu – zápisy, reporty;
- práce s nástroji (např. Ganttův diagram, Trello, MS Project).

Ukončení projektu

- vyhodnocení výsledků;
- závěrečná zpráva;
- reflexe a zpětná vazba;
- archivace dokumentace.

Praktické dovednosti

- tvorba projektového návrhu;
- prezentace projektu před skupinou;
- simulace projektového řízení ve třídě;
- práce na reálném nebo modelovém školním projektu.

Etika a udržitelnost v projektech

- společenská odpovědnost;
- udržitelné plánování;
- etické rozhodování v projektovém řízení.

5. Vzdělávací strategie

- práce s učebnicemi a odbornými zdroji;
- [Projektové řízení krok za krokem – Online kurz na Seduo.cz;](#)
- [Vedení týmových porad.](#)

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění postupu přípravy projektu	10 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu	70 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	20 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87 **1**

86-73 **2**

72-58	3
57-44	4
43-0	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování Klínský, P., Münch, O., Čechová, J., Frydryšková, Y. (2022). <i>Ekonomika 3 pro ekonomicky zaměřené obory SŠ.</i> Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8. Klínský, P., Münch, O. (2022). <i>Ekonomika 4 pro ekonomicky zaměřené obory SŠ – Řídíme stát i firmu.</i> Fortuna. ISBN 978-80-7373-124-5. Porvichová, J. (2021). <i>Ekonomika pro SOU a SOŠ.</i> Nakladatelství Taktik. ISBN 978-80-87811-85-3. Kolektiv autorů (2020). <i>Občanský a společenskovední základ – Komplet.</i> Computer Media. ISBN 978-80-7402-226-7. Štohl, P. (2025). <i>Účetnictví I. díl.</i> Štohl Pavel Publishing. ISBN 978-80-87237-99-8. Projektové řízení krok za krokem – Online kurz na Seduo.cz Vedení týmových porad Autentické materiály. Vlastní doplňkové materiály.	
4. Poznámky	

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy Osobní a rodinný rozpočet (III. ročník)	
A. VSTUPNÍ ČÁST	
1. Název: Osobní a rodinný rozpočet	
2. Kód:	
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum	
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul	
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Osobní a rodinný rozpočet / 3. ročník – 16 hodin	
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: František Brož, Petr Klínský, NPI	
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV	
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník/2. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka	
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY	
1. Charakteristika Obsahem rozsáhlého modulu je prohloubení vědomostí o produktech finančního trhu, které těsně souvisejí s osobním a rodinným rozpočtem. Modul se nejprve věnuje prevenci situací, které vznikají ze schodkových domácích rozpočtů, věnuje se zodpovědnému zapůjčování peněz a srovnávání nabídek. Poté přechází k opačné situaci, kdy se věnuje nejpřístupnějším způsobům spoření a pasivního investování. Pokročilí žáci se mohou zabývat i dalšími formami investování. Nedílnou součástí je zajištění proti rizikům prostřednictvím vhodného pojištění.	
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Rozhoduje o řešení životních potřeb s ohledem na rodinný a osobní rozpočet: - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti; - navrhne řešení schodkového rozpočtu a uvede rizika spojená s neřešením této situace; - posoudí nabídky nejrozumnějších typů úvěrů od bankovních i nebankovních subjektů, způsobů jejich zajištění a uvede rizika využití jejich služeb;	

- uvede, jak řešit předlužení;
- vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN;
- uvede možné investiční příležitosti, posoudí jejich rizika a míru výnosnosti v čase;
- vysvětlí nejobvyklejší produkty pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby;
- uvede, jak se může průměrný občan zajistit na stáří.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;
- KK k učení, osobnostní a sociální, k řešení problémů.

4. Obsah vzdělávání

Předmětem zájmu modulu je získat dostatečný přehled o produktech finančního trhu a jejich využití v osobním životě s ohledem na finančně gramotné hospodaření s penězi:

- pravidelné a nepravidelné příjmy, kontrolovatelné a pevné výdaje;
- řešení jednorázového deficitu domácího rozpočtu;
- rizika opakovaného (trvalého) deficitu a jeho neřešení;
- úrokové sazby, RPSN;
- obvyklé typy úvěrů (kreditní karta, kontokorent, osobní půjčky, hypotéka a americká hypotéka, úvěry P2P);
- sjednání a zajištění úvěru;
- vymáhání nesplacených závazků, předlužení a jeho řešení;
- obvyklé finanční produkty pro ukládání prostředků – spořicí a termínované vklady, stavební spoření;
- obvyklé finanční produkty pasivního investování – podílové listy, ETF; nabídka finančních portálů;
- pokročilejší možnosti investic, riziko a výnos;
- pojištění životní a neživotní, majetku, odpovědnosti za škodu.

5. Vzdělávací strategie

- práce s učebnicemi a odbornými zdroji;
Práce s reálnými materiály a dokumenty
- analýza skutečných rodinných rozpočtů (anonymizovaných); žáci hodnotí příjmovou a výdajovou strukturu, hledají slabá místa;
- porovnání nabídek úvěrů z různých bank a nebankovních institucí – analýza RPSN, splatnosti, zajištění;
- zpracování vzorových dokumentů: žádost o půjčku, přehled investičních možností, srovnání pojištění;
- sestavení finančního plánu pro modelovou domácnost (zadání životní situace (např. mladý pár s příjmem XY a cílem ušetřit na hypotéku, dovolenou, rezervu);
- návrh rozpočtu, řešení deficitu, volba vhodných úvěrů, spořicí/investičních produktů a pojištění;
- prezentace s obhajobou řešení a reflexe spolužáků a vyučujícího.
Simulace a hraní rolí
- simulovaná návštěva banky/pojišťovny/finančního poradce;
- žáci v rolích klientů a pracovníků finančních institucí – cílem je sjednání úvěru, pojištění nebo investice dle potřeb klienta;
- hraní rolí – řešení předlužení a osobního bankrotu;
- scénky s věřiteli, exekutory, poradci, rodinou; hledání legálního řešení;
Srovnávací analýza investičních možností (spoření vs. investice, rizika a výnosy)
Brainstorming: J

- Jak se vyhnout dluhové pasti?
- Co by měl vědět finančně gramotný člověk?
Práce s onlineprostředí
- srovnávací pojištění a úvěrů;
- tvorba vlastních přehledových tabulek;
- ověřování informací z reklamních letáků, webů finančních institucí (např. „0 % úrok“ – co je v realitě?)
Sledování dokumentů a reportáží o
- předlužení;
- finanční gramotnosti;
- investičních podvodech
Tvorba vlastních doporučení pro vrstevníky.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v návaznosti produkty finančního trhu a propojení na osobní rozpočet	30 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence k učení, osobnostní a sociální, k řešení problémů	60 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Klínský, P., Münch, O., Čechová, J., Frydryšková, Y. (2022). *Ekonomika 3 pro ekonomicky zaměřené obory SŠ*. Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8.

Klínský, P., Münch, O. (2022). *Ekonomika 4 pro ekonomicky zaměřené obory SŠ – Řídíme stát i firmu*. Fortuna. ISBN 978-80-7373-124-5.

Porvichová, J. (2021). *Ekonomika pro SOU a SOŠ*. Nakladatelství Taktik. ISBN 978-80-87811-85-3.

Kolektiv autorů (2020). *Občanský a společenskovední základ – Komplet*. Computer Media. ISBN 978-80-7402-226-7.

Štohl, P. (2025). *Účetnictví I. díl*. Štohl Pavel Publishing. ISBN 978-80-87237-99-8.

[NÁVOD] Jak sestavit rodinný rozpočet Banky.cz Jak sestavit rodinný rozpočet? Návod krok za krokem! Rozpočet Rodinné finance Ministerstvo financí ČR – proč se finančně vzdělávat? Nejlepší způsoby, jak spořit peníze InvestBay InvestBay Spoření a investice 2024: Kam uložit peníze, aby vydělávaly? e15.cz Spoření Peníze.cz 8 TIPŮ: Jak se nezadlužit a půjčovat si s rozumem? » Finex.cz Potřebujete půjčit? Možností je plno. Poradíme, jak na ně Peníze.cz Jak se zbavit dluhů jednou a provždy? Tento návod vám napoví! Zadlužení a předlužení Rodinné finance Ministerstvo financí ČR – proč se finančně vzdělávat? Jak vybrat nejlepší povinné ručení na auto i motorku [2025] Banky.cz Povinné ručení 2025 Pojištění auta na pár kliknutí Úvěrová kalkulačka – porovnání půjček 2025 Autentické materiály. Vlastní doplňkové materiály.
4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Daně a pojištění (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Daně a pojištění

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Daně a pojištění / 3. ročník – 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, Petr Klínský, NPI

7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, absolvování modulů Marketing, Podnikání

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník/2. pololetí, blokova/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul seznamuje žáky s obvyklými daněmi, které se týkají každého občana, případně firmy. Cílem je identifikovat situace, kdy je občan (firma) povinen splnit daňové povinnosti od podání daňového přiznání k včasnému placení. Nedílnou součástí je i zákonné sociální a zdravotní pojištění, jak z pohledu občana, tak z pohledu OSVČ či firmy.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Vyhotoví vybraná daňová přiznání na základě poznatků o daňové soustavě:

- vysvětlí úlohu daní ve státním rozpočtu;
- charakterizuje nejčastější daně v České republice;
- provede jednoduchý výpočet daní z příjmu fyzické osoby;
- vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob;
- vyhotoví jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění;
- vyhotoví a zkontroluje daňový doklad.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;
- KK komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Předmětem zájmu modulu je získání přehledu o možných daňových povinnostech a jak je splnit:

- přímé a nepřímé daně;
- daň z přidané hodnoty, spotřební daně, daně z příjmů, daň z nemovitých věcí;
- základ daně, odpočitatelné položky od základu daně, slevy na dani, daňové zvýhodnění;
- sociální a zdravotní pojištění zaměstnance a OSVČ;
- náležitosti daňového dokladu.

5. Vzdělávací strategie

- práce s učebnicemi a odbornými zdroji;
Práce s reálnými dokumenty a digitálními nástroji
- vyplňování přiznání s pomocí portálu Moje daně;
- vyhledávání aktuálních sazeb sociálního a zdravotního pojištění;
- práce s daňovými kalkulačkami, mzdovými kalkulačkami;
- kontrola daňových dokladů: záměrně chybné doklady – identifikace chyb (DIČ, datum, sazba DPH);
Simulace a hraní rolí
- simulovaná návštěva finančního úřadu / OSSZ;
- řešení, které daně platit, přiznávat a v jakém termínu.
Analytické činnosti a diskuze
- myšlenkové mapy: druhy daní, jejich příjemce, výhody a nevýhody;
- Diskuze: Proč daně platíme? Co by se stalo, kdyby je nikdo neplatil?
Digitální gramotnost a ověřování informací
- tvorba edukačního letáku: Co dělat, když nestihnu daňové přiznání? Jaké sankce hrozí?
- analýza nepravdivých výroků o daních na sociálních sítích – ověřování faktů;
Audiovizuální materiály a následná reflexe
- sledování krátkých videí (např. ČT EDU, YouTube kanály veřejné správy) o daních a pojištění.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	40 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci	50 %
Reflexe • zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Klínský, P., Münch, O., Čechová, J., Frydryšková, Y. (2022). *Ekonomika 3 pro ekonomicky zaměřené obory SŠ*. Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8.

Klínský, P., Münch, O. (2022). *Ekonomika 4 pro ekonomicky zaměřené obory SŠ – Řídíme stát i firmu*. Fortuna. ISBN 978-80-7373-124-5.

Porvichová, J. (2021). *Ekonomika pro SOU a SOŠ*. Nakladatelství Taktik. ISBN 978-80-87811-85-3.

Kolektiv autorů (2020). *Občanský a společenskovědní základ – Komplet*. Computer Media. ISBN 978-80-7402-226-7.

Štohl, P. (2025). *Účetnictví I. díl*. Štohl Pavel Publishing. ISBN 978-80-87237-99-8.

www.mojedane.cz

[Přehled daní v ČR: jak se dělí a kolik jich musíte platit? - Money Blog](#)

[Co je DPH – Kompletní průvodce](#)

[Daň z příjmů | BusinessInfo.cz](#)

[Sociální pojištění 2025: OSVČ, zaměstnavatel, zaměstnanec. OSVČ platí 29,2 % z vyměřovacího základu. | Kurzy.cz](#)

[Sociální pojištění v roce 2024 | MPSV](#)

Autentické materiály.

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

253

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Marketing (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Marketing

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Marketing / 3. ročník – 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, Petr Klínský, NPI

7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník/1. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul pomáhá žákům uvědomovat si, jak se marketing promítá do jejich každodenního života, jak je svět kolem nich utvářen podle potřeb jednotlivců i skupin. Na příkladech z každodenního života je ukazováno, proč jsou nabízeny určité produkty, jak vzniká jejich cena, jakým způsobem se dostávají ke spotřebitelům. Významnou součástí je aplikace komunikačních technik včetně návrhu konkrétní propagace.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Aplikuje v praxi marketingové poznatky: • uvede nejčastěji používané marketingové nástroje; • navrhne propagační nástroje organizace (logo, leták, slogan, vizitku, ad.); • uvede klady a zápory marketingové kampaně velké obchodní společnosti, kterou v nedávné době zaznamenal; • navrhne jednoduchou reklamní kampaň s ohledem na cílovou skupinu zákazníků firmy se speciálním důrazem na reklamu na sociálních sítích; • uvede, jak by vyhodnotil efektivitu marketingové kampaně.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností • ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická; • KK komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.			
4. Obsah vzdělávání Předmětem zájmu modulu je především ukázat, jak marketing ovlivňuje činnost firem a rozhodování spotřebitelů: • 4 P marketingu (marketingový mix); • charakteristika 4P – product, price, place, promotion a jejich nastavení s ohledem na cílovou skupinu zákazníků; • návrh jednoho propagačního nástroje na produkt, který žák dobře zná; • marketingová a reklamní kampaň, efektivnost kampaně.			
5. Vzdělávací strategie • práce s učebnicemi a odbornými zdroji; • diskuse: Etika v marketingu – kde je hranice manipulace? • exkurze do vybrané firmy, zejména firem, které přijímají žáky na praxi; • využití externího lektora z oblasti marketingu, propagační agentury; • analýza reálných kampaní na internetu a sociálních sítích (např. Instagram, TikTok); • práce s digitálními nástroji pro grafiku a prezentaci (např. Canva, Google Slides, Prezi); • rozbor reklamních spotů, letáků, sloganů, billboardů – analýza prvků marketingového mixu; • provedení průzkumu ve škole – školní bufet, oblíbené značky mobilu, nápoje, oblečení...; • stanovení ceny vybraného produktu na základě průzkumu konkurence či průzkumu ve škole (např. káva, čaj v kavárně); • tvorba propagačního nástroje (leták včetně vhodného grafického řešení); • role play: marketingový poradce – žáci navrhuji zlepšení stávající kampaně známé značky; • vytvoření kampaně pro produkt užitečný pro ostatní žáky, školu, okolí (zubní pasta, nový druh čokolády, udržitelné oblékání...).			

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	30 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence komunikační – prezentační, k podnikavosti	60 %

		a pracovní, k řešení problémů, aktivní přístup a podíl na realizaci											
Reflexe	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení													
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování Klínský, P., Münch, O., Čechová, J., Frydryšková, Y. (2022). <i>Ekonomika 3 pro ekonomicky zaměřené obory SŠ.</i> Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8. Klínský, P., Münch, O. (2022). <i>Ekonomika 4 pro ekonomicky zaměřené obory SŠ – Řídíme stát i firmu.</i> Fortuna. ISBN 978-80-7373-124-5. Porvichová, J. (2021). <i>Ekonomika pro SOU a SOŠ.</i> Nakladatelství Taktik. ISBN 978-80-87811-85-3. Kolektiv autorů (2020). <i>Občanský a společenskovední základ – Komplet.</i> Computer Media. ISBN 978-80-7402-226-7. Štohl, P. (2025). <i>Účetnictví I. díl.</i> Štohl Pavel Publishing. ISBN 978-80-87237-99-8. http://www.ekospace.cz/10-marketing http://excel-navod.fotopulos.net/swot-analyza.html http://www.ekospace.cz/10-marketing/340-10-marketingova-koncepce-a-segmentace https://www.ilincev.com/38-tipu-jak-zvolit-a-prezentovat-cenu https://www.mediaguru.cz/slovník-a-mediatypy/typy-medii/ Jak správně vytvořit kampaň a jak ji propojit do všech kanálů? - 6clickz Autentické materiály. Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy
Podnikatelský záměr (III. ročník)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Daně a pojištění
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:
Daně a pojištění / 3. ročník – 32 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: tým SPŠŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV, absolvování modulů Marketing, Podnikání

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník/2. pololetí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul seznamuje žáky s obvyklými daněmi, které se týkají každého občana, případně firmy. Cílem je identifikovat situace, kdy je občan (firma) povinen splnit daňové povinnosti od podání daňového přiznání k včasnému placení. Nedílnou součástí je i zákonné sociální a zdravotní pojištění, jak z pohledu občana, tak z pohledu OSVČ či firmy.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Vyhotoví vybraná daňová přiznání na základě poznatků o daňové soustavě: - vysvětlí úlohu daní ve státním rozpočtu; - charakterizuje nejčastější daně v České republice; - provede jednoduchý výpočet daní z příjmu fyzické osoby; - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob; - vyhotoví jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění; - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická; - KK komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.
4. Obsah vzdělávání Předmětem zájmu modulu je získání přehledu o možných daňových povinnostech a jak je splnit: - přímé a nepřímé daně; - daň z přidané hodnoty, spotřební daně, daně z příjmů, daň z nemovitých věcí; - základ daně, odpočitatelné položky od základu daně, slevy na dani, daňové zvýhodnění; - sociální a zdravotní pojištění zaměstnance a OSVČ; - náležitosti daňového dokladu.
5. Vzdělávací strategie - práce s učebnicemi a odbornými zdroji; <i>Práce s reálnými dokumenty a digitálními nástroji</i> - vyplňování přiznání s pomocí portálu Moje daně; - vyhledávání aktuálních sazeb sociálního a zdravotního pojištění; - práce s daňovými kalkulačkami, mzdovými kalkulačkami; - kontrola daňových dokladů: záměrně chybné doklady – identifikace chyb (DIČ, datum, sazba DPH); <i>Simulace a hraní rolí</i> - simulovaná návštěva finančního úřadu / OSSZ; - řešení, které daně platit, přiznávat a v jakém termínu. <i>Analytické činnosti a diskuze</i> - myšlenkové mapy: druhy daní, jejich příjemce, výhody a nevýhody; - Diskuze: Proč daně platíme? Co by se stalo, kdyby je nikdo neplatil? <i>Digitální gramotnost a ověřování informací</i> - tvorba edukačního letáku: Co dělat, když nestihnu daňové přiznání? Jaké sankce hrozí? - analýza nepravdivých výroků o daních na sociálních sítích – ověřování faktů; <i>Audiovizuální materiály a následná reflexe</i> - sledování krátkých videí (např. ČT EDU, YouTube kanály veřejné správy) o daních a pojištění.
C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	40 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

Klínský, P., Münch, O., Čechová, J., Frydryšková, Y. (2022). *Ekonomika 3 pro ekonomicky zaměřené obory SŠ*. Fortuna. ISBN 978-80-7373-123-8.

Klínský, P., Münch, O. (2022). *Ekonomika 4 pro ekonomicky zaměřené obory SŠ – Řídíme stát i firmu*. Fortuna. ISBN 978-80-7373-124-5.

Porvichová, J. (2021). *Ekonomika pro SOU a SOŠ*. Nakladatelství Taktik. ISBN 978-80-87811-85-3.

Kolektiv autorů (2020). *Občanský a společenskovední základ – Komplet*. Computer Media. ISBN 978-80-7402-226-7.

Štohl, P. (2025). *Účetnictví I. díl*. Štohl Pavel Publishing. ISBN 978-80-87237-99-8.

www.mojedane.cz

[Přehled daní v ČR: jak se dělí a kolik jich musíte platit? - Money Blog](#)

[Co je DPH – Kompletní průvodce](#)

[Daň z příjmů | BusinessInfo.cz](#)

[Sociální pojištění 2025: OSVČ, zaměstnavatel, zaměstnanec. OSVČ platí 29,2 % z vyměřovacího základu. | Kurzy.cz](#)

[Sociální pojištění v roce 2024 | MPSV](#)

Autentické materiály.

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Filozofie a etika (IV. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Filozofie a etika
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Filozofie a etika / 4. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: František Brož, Petr Klínský, NPI
7. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník/1. čtvrtletí, pololetí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul má charakter úvodu do studia filozofie a etiky. Zaměřuje se na rozvoj univerzálně využitelných dovedností a kompetencí (kriticky myslet, kriticky číst, formulovat vlastní názor, argumentovat, diskutovat, pokládat si otázky, řešit dilemata atd.). Prostředkem k tomu jsou vybraná filozofická a etická témata a jejich pojetí významnými mysliteli. Modul se věnuje otázkám bytí, poznání, člověka a etiky u vybraných myslitelů s přesahem k dnešnímu myšlení a zkušenostem žáků. Důraz je kladen na provázanost filozofie, etiky a každodenního života. 2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Posoudí smysl filozofie a etiky pro život člověka a společnosti • charakterizujete předmět zájmu filozofie a etiky (objasní, jakými otázkami se zabývá filozofie a etika); • vysvětlí význam a vliv (odkaz) vybraných myslitelů minulosti pro současný svět; • charakterizuje na příkladech vnímání svobody, pravdy, krásy/ošklivosti a vztahu člověka a společnosti v minulosti i současnosti; • posoudí vliv faktorů působících na vytváření životních postojů a hodnot člověka; • zhodnotí vliv médií na život člověka a společnosti v historické perspektivě a jejich schopnost tomuto vlivu odolat; • vysvětlí zodpovědnost každého člověka za své jednání, názory a postoje vůči ostatním lidem; • představí a v diskusi argumentačně obhajuje vlastní filozofické a etické přesvědčení. 3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností • ZG čtenářská a pisatelská; • KK komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální. 4. Obsah vzdělávání Předmětem zájmu modulu není přehled dějin filozofie a etiky, ale jejich role a význam v konkrétních obdobích vývoje lidské společnosti ve vztahu k možnostem žákovy porozumění současnému světu. • vznik filozofie; • vznik etiky; • předmět zájmu základních filozofických oborů (ontologie, gnoseologie, kosmologie, logika, antropologie, axiologie); • etika a estetika; • hlavní problémy, otázky a metody filozofie a etiky; • vztah filozofie a náboženství; • vztah filozofie, vědy a dalších disciplín; • posoudí vztah etiky a politiky, náboženství, vědy; • čtení vybraných filosofických a etických textů;

- - vybrané osobnosti dějin filozofie a etiky.
- 5. Vzdělávací strategie**
- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou;
 - práce s dobovými dokumenty;
 - minilekce zaměřené na vybraná filozofická a etická témata obecnější povahy (hranice etického jednání; místo filozofie / etiky v každodenním životě, mají věřící z hlediska etiky jednodušší život? apod.)
 - individuální (případně skupinové) miniprojekty či obdobná samostatná práce s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace ve sdíleném prostředí – žáci se tak aktivně podílí na dosažení vzdělávacích cílů modulu – cílem vytvořit ve sdíleném prostředí “banku” materiálů umožňujících osvojení OVU včetně indikátorů bez přímé klasicky vedené výuky; (např.: Filozofové ve službách politiky; Filozof Komenský; Etické hodnoty ve válce; Může nás ještě oslovit Kantovo pojetí etiky?; Nebezpečné rovnostářství - Marx; Teorie ideálního státu; Postavení filozofů v antickém Řecku; Středověk - filozofie versus náboženství; medailonky vybraných světových i českých filozofů; Renesanční věda a filozofie; Pronásledování filozofové; Filozofie a etika v totalitním státu; Zneužitý Nietzsche, Média formují svět, aj.);
 - téma miniprojektu / jiné samostatné práce stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu;
 - eseje vyjadřující vlastní filozofická a/nebo etická východiska žáků.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	10 %
Sumativní • samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace	100	• kompetence občanská, komunikační-prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci miniprojektu / výsledky jiných aktivních činností žáka	80 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-87	1
86-73	2
72-58	3
57-44	4
43-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

PEREGRIN, Jaroslav. Filozofie pro normální lidi. Praha: Dokořán, 2008.

GAARDER, Jostein. Sofiin svět. Praha: Albatros 1995. (nebo libovolné jiné vydání)
CORETH, Emerich. Co je člověk. Praha: Zvon, 1994.
SOKOL, Jan. Malá filosofie člověka. Praha: Vyšehrad, 1998, 2010.
SOKOL, Jan. Filozofická antropologie. Praha: Portál, 2002.
<https://www.youtube.com/watch?v=C-Mp53jS9zM/>
<https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Etika>
https://is.muni.cz/el/1423/jaro2005/SPP807/um/438359/etika_skripta_Dr._Necasova.pdf/
<https://www.youtube.com/watch?v=mJJ6ulzV5sk/>
<https://siler.fi.cz/wp-content/uploads/2020/10/Siler-Etika-Uvod-do-studia-2020-Skriptum.pdf/>
Autentické materiály.
Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Společenské vědy

Historická zkušenost (IV. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Historická zkušenost

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Historická zkušenost / 4. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** František Brož, Petr Klínský, NPI

7. **Vstupní předpoklady:** očekávané výsledky učení dle RVP ZV, absolvování modulů 1. a 2. ročníku

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 4. ročník/2. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul je orientován zkoumání historické zkušenosti, její formování a interpretaci, jak využívána i zneužívána. Předmětem zájmu jsou různé formy, jakými se historická zkušenost projevuje (např. paměť, tradice, trauma), žáci se učí kriticky analyzovat, jak jsou historické události interpretovány a jak se tyto interpretace mohou v průběhu času měnit. Modul směřuje k porozumění, jak historická zkušenost ovlivňuje současné dění a formuje naši identitu a hodnoty, a proč je tedy studium historické zkušenosti klíčové pro pochopení současných společenských, politických a kulturních jevů. Prostřednictvím modulu si žáci zároveň osvojují základní poznání o principech svobodného přístupu k informacím a jeho významu pro život člověka. Jsou vedeni k porozumění skutečnosti, proč byly/jsou v různých politických systémech informace veřejnosti zpřístupňovány, nebo naopak omezovány. Modul přispívá k porozumění fungování totalitních i demokratických politických uspořádání minulosti i současnosti.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Vysvětlí význam historické zkušenosti pro současnou společnost

- rozliší příčiny i následky vzniku různých typů konfliktů v minulosti i současnosti;
- porovná měnící se ničivost válečných konfliktů a dopady na civilní obyvatelstvo v historických souvislostech;
- čte s porozuměním vybrané historické dokumenty;
- vysvětlí důležitost možnosti přístupu k informacím pro život člověka v minulosti a současnosti;

- porovná možnosti přístupu k informacím v totalitních a demokratických politických systémech;
- charakterizuje na příkladech z dějin 20-21. století omezování veřejnosti v přístupu k informacím a posoudí jeho oprávněnost.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- ZG čtenářská a pisatelská;
- KK komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Předmětem zájmu modulu je historická zkušenost s jejími důležitými aspekty:

- Individuální a kolektivní historická zkušenost, rozdíl mezi historií (vědou) a historickou zkušeností (prožitkem a jeho dopady);
- pochopení kořenů současných problémů, formování identity, prevence opakování chyb minulosti;
- zdroje historické zkušenosti: paměť (osobní, rodinná, kolektivní), ústní tradice, psané prameny, hmotné pozůstatky;
- interpretace a reinterpretace historické zkušenosti;
- vliv aktérů: jednotlivci, skupiny, státy – každý má svůj úhel pohledu a zájmy;
- vliv času: změna hodnot a perspektiv v průběhu času. (Co bylo dříve považováno za hrdinství, může být dnes vnímáno jako barbarství nebo zločin, a také opačně).
- vliv ideologie a politiky: zneužívání nebo přizpůsobování historie pro politické účely; (např. revizionismus);
- paměť a její proměny: kolektivní paměť, zapomínání a připomínání, památníky a muzea;
- svobodný přístup k informacím.

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou
- práce s dobovými dokumenty;
- přednášky s využitím vizuálních pomůcek (mapy, fotografie, dobová videa);
- skupinové diskuse na vybraná témata – podpora kritického myšlení a sdílení názorů, rozvoj dovednosti naslouchat a následně argumentovat na základě historických faktů;
- minilekce zaměřené na vybraná témata obecných principů historické zkušenosti a práce s ní – viz vzdělávací obsah)
- individuální (případně skupinové) miniprojekty či obdobná samostatná práce – analýza konkrétních historických událostí a jejich interpretací / analýza úryvků z dobových dokumentů, svědectví, historiografických textů / analýza pořízených vzpomínek pamětníků konkrétní události;
- téma miniprojektu / jiné samostatné práce stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu;
- eseje vyjadřující vlastní historickou zkušenost žáků.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • řešení (standardizovaných) písemných testových úloh.	100	• porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	10 %
Sumativní	100		70 %

• samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace		• kompetence občanská, komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci											
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	20 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 43 bodů z průběžného a 43 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-87</td><td>1</td></tr><tr><td>86-73</td><td>2</td></tr><tr><td>72-58</td><td>3</td></tr><tr><td>57-44</td><td>4</td></tr><tr><td>43-0</td><td>5</td></tr></table>				100-87	1	86-73	2	72-58	3	57-44	4	43-0	5
100-87	1												
86-73	2												
72-58	3												
57-44	4												
43-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování https://www.nezapomenme80.cz/pribehy/ https://www.ustrcr.cz/ Assmann, Jan. <i>Kulturní paměť: Písmo, vzpomínka a politická identita v raných vysokých kulturách</i>. Praha: Argo, 2007. Pavelka, Jiří, et al. <i>Dějiny v ulicích: Místa paměti v české krajině 20. století</i>. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2017. Vykoukal, Jiří, et al. <i>Dějiny Východní Evropy</i>. Praha: NLN, 2009. www.moderni-dejiny.cz/ www.dvacatestoleti.eu/ www.dejepis21.cz/ https://www.uouu.cz/zakon-c-106-1999-sb-o-svobodnem-pristupu-k-informacim/ds-2571/ https://www.jsns.cz/lekce/ filmová tvorba: Občanský průkaz, Musíme si pomáhat, Pelíšky... dobové zpravodajské pořady (Česká televize) Autentické materiály. Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Matematika Opakování a prohlubování učiva ZŠ (I. ročník)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Opakování a prohlubování učiva ZŠ
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Opakování a prohlubování učiva ZŠ / 1. ročník – 8 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Josef Bobek a kol.

7. Vstupní předpoklady:

- základní vzdělání (matematika)
- modul navazuje na OVU RVP ZV:
- MJA-MAT-001-ZV9-001: Řeší problémy se zlomky v kontextu reálných situací,
- MJA-MAT-001-ZV9-003: Využívá k řešení problémů záporná čísla,
- MJA-MAT-001-ZV9-002: Využívá k řešení problémů desetinná čísla, procenta, mocniny a odmocniny v kontextu reálných situací,
- MJA-MAT-002-ZV9-004: Využívá k odhadu, měření a porovnávání nestandardní a standardní jednotky délky, obsahu a objemu,
- MJA-MAT-002-ZV9-005: Využívá metrické vlastnosti útvarů k řešení problému v kontextu reálných situací,
- MJA-MAT-002-ZV9-006: Řeší problémy s časovými údaji v kontextu reálných situací,
- MJA-MAT-003-ZV9-007: Rozpozná geometrické útvary a využívá jejich vlastnosti k řešení problémů,
- MJA-MAT-004-ZV9-010: Interpretuje a vytváří různě graficky prezentovaná data,
- MJA-MAT-005-ZV9-015: Řeší reálné problémy pomocí poměru, úměry a procent

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník/1. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul Číslo je nezbytnou a nezpochybnitelnou částí nejen matematického ale exaktního vzdělávání vůbec. Umožňuje popsat situace z praxe a řešit většinu úloh a problémů. Je to rozhodující podmínka matematické gramotnosti.

Vzdělávací modul shrnuje, prohlubuje a rozšiřuje výsledky učení ze základní školy. Staví na základech osvojených na ZŠ, které musí být kvalitní. Na SŠ je třeba tyto znalosti a dovednosti shrnout, odstranit rozdíly a nejasnosti a rozšířit až k zvládnutí práce s reálnými čísly.

Součástí modulu je užívání operací s čísly na elementární úrovni při řešení úloh a problémů ze života a praxe.

Obsahem modulu jsou i mocniny a odmocniny, jejich definice, podmínky, za kterých dávají v reálném oboru smysl a operace s nimi

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Určí a odhadne hodnotu číselného výrazu.

- Používá různé zápisy čísel, porovnává reálná čísla zaznamenaná a využije při řešení problémů číselnou osu.
- Pomocí digitálních technologií určí zaokrouhlené hodnoty reálných čísel.
- Provádí aritmetické operace s reálnými čísly, s odmocninami a s mocninami s racionálním mocnitelem.

Užívá elementární operace s čísly při řešení problémů ze života a praxe.

- Vyřeší úlohu na změny cen, směny peněz, rodinný rozpočet, obchodní a pracovní problémy.
- Určí hodnotu číselného výrazu s mocninami a odmocninami.
- Využije dělitelnost a rozklad čísla na prvočinitele a určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek přirozených čísel.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Číselné obory:

- přirozená čísla;
- celá čísla;
- racionální a iracionální čísla;
- reálná čísla.

Operace s čísly a vlastnosti čísel:

- porovnávání;
- zobrazení na číselné ose;
- zaokrouhlování;
- sčítání a odčítání;
- násobení a dělení, dělitelnost, NSN a nSD, přímá a nepřímá úměrnost, poměry (včetně stran v pravoúhlém trojúhelníku), procenta;
- umocňování a odmocňování, operace s mocninami;
- absolutní hodnota reálného čísla a její geometrický význam.

Aplikace:

- úlohy na přímou a nepřímou úměrnost;
- práce s procenty a úlohy na poměr – směsi, roztoky, poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku a u podobných útvarů, teplotní roztažnost, účinnost, technické a technologické aplikace (hydraulika, páka, převody, receptury, ...);
- úlohy z finanční matematiky – rozpočet, ceny, úročení, splátky, daně, směna peněz, inflace, ...;
- užití mocnin a odmocnin – výpočty objemů, obsahů a rozměrů čtverce a krychle, fyzikální a technické aplikace (3. Keplerův zákon, výpočty v mikrosvětě, užití zápisu čísel ve tvaru $a \cdot 10^k$ a práce s nimi, ...);
- zaokrouhlování a odhady;
- užívání digitálních technologií při výpočtech.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Tvorba příkladů z praxe a hledání jejich řešení – žáci se zaměří na reálné situace z denního života i oboru vzdělávání.
- Průzkum historických kontextů, ve kterých byly operace s čísly využívány k řešení problémů,
- Řešení praktických problémů z oblasti STE, techniky, technologií a financí

Žáci:

- řeší úlohy;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;
 - společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu;

- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;
- navrhnou možná řešení a projekt zpracují;
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou;
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

Propojení modulu s oblastí STE:

- vyjádření neznámé ze vzorce;
- základní chemické výpočty (modul Úvod do studia přírodních věd);
- převody jednotek (modul Úvod do studia přírodních věd);
- řešení příkladů z technické praxe.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	aktivní a odpovědný přístup • zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb; • porozumění dané problematice v širším kontextu.	40 %
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

PETÁKOVÁ, Jindra. *Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy*. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3.

Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: <http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm> . [cit. 2025-03-09].

Pavlicová, Vladimíra, Webová aplikace: Základní poznatky z matematiky na střední škole – Základní pojmy a vztahy, mocniny a odmocniny, Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky matematiky, Online. 2007. Dostupné z: https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/mocniny/?page=Zakladni_pojmy, [cit. 2025-03-20].
Krynický, Martin, Realisticky.cz když (se) chcete naučit, Online, Dostupné z: <http://www.realisticky.cz/index.php>
Autentické materiály.
Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Matematika

Množiny, intervaly a výroková logika (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název: Množiny, intervaly a výroková logika**

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Množiny, intervaly a výroková logika / 1. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** Josef Bobek a kol.

7. **Vstupní předpoklady:**

- základní vzdělání (matematika);
- modul navazuje na OVU RVP ZV:
- MAT-MAT-001-ZV9-002 - Využívá k řešení problémů celá čísla a jejich vlastnosti;
- MJA-MAT-001-ZV9-002: Využívá k řešení problémů desetinná čísla, procenta, mocniny a odmocniny v kontextu reálných situací;
- MAT-MAT-005-ZV9-018 - Řeší reálné problémy pomocí rovnic a nerovnic.

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 1. ročník/1. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. **Charakteristika**

Po absolvování modulu žák zvládá komunikaci s využitím logických operací a rozumí základům užití logiky v životě a odborné praxi. Bezpečně pracuje s množinami a užívá je k řešení problémů.

Jedná se o klíčový modul pro veškerou matematickou komunikaci, přesné vyjadřování a zvládnutí spousty matematických kompetencí (práce s intervaly, popisů konstrukce v geometrii, pravděpodobnost průniku a sjednocení jevů atd.)

Žáci, by měli zvládnout základy tohoto modulu. V první fázi se nedá očekávat 100 % zvládnutí modulu, ale měl by být zvládnut průměrně cca na 50 % v některých částech se dá tolerovat 25 %. Plné osvojení se dá čekat až po dalších souvisejících modulech. Nutné opakování a upevnění kompetencí užíváním.

2. **Očekávané výsledky učení vč. indikátorů**

Vyjadřuje se správně s využitím základních logických operací.

- Využije negaci, konjunkci, disjunkci, implikaci a ekvivalenci ve svém vyjadřování a zpracování nejen matematického textu.

- Využije logické operace při rozhodování v běžném životě a odborné praxi.

Využívá k řešení problému modelování množinami.

- Společně i v dialogu s učitelem, analyzuje zadání úlohy.
- Využije k rozboru a řešení množinový diagram nejvýše tří množin.
- Využije k zápisu a řešení číselné množiny a operace s číselnými množinami.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Množiny, intervaly:

- absolutní hodnota reálného čísla;
- množina, podmnožina, prvek množiny;
- množinové operace – průnik, sjednocení, rozdíl množin a doplněk množin;
- Gaussovy nebo Vennovy diagramy pro dvě a tři množiny a jejich užití;
- intervaly, operace s intervaly.

Výroková logika:

- výrok a jeho negace
- pravdivostní hodnota výroku
- konjunkce, disjunkce, implikace a ekvivalence výroků
- složené výroky
- tabulky pravdivostních hodnot
- logické kvantifikátory
- praktické užití výroků v komunikaci a rozhodování

Aplikace:

- řešení nerovnic a jejich soustav.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Množiny kolem nás.
- Logika v reklamách a manipulaci.
- Hra na logické agenty (detektivní logika).
- Intervaly v každodenním životě.
- Výroková logika v programování.
- Matematické „kvízy na logiku“ pro spolužáky.
- Množiny a databáze – tvorba mini-databáze.

Žáci:

- řeší úlohy;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;

- o společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu; - o shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data; - o navrhnou možná řešení a projekt zpracují; - o prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou; - o diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.
Propojení modulu s oblastí STE: • řešení příkladů z technické praxe.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	aktivní a odpovědný přístup • zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb • porozumění dané problematice v širším kontextu; - o bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % - o opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % - o občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % - o opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % - o neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.	40 %
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe	100	• reflexe zkušenosti:	10 %

zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi											
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/prif/ps23/metodika_matematiky/web/pages/01_03_%20vyrokov_logika/ https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/prif/ps23/metodika_matematiky/web/pages/01_02_mnoziny.html https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/logika/?page=uvod http://www.realisticky.cz/dil.php?id=17 Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele. Ověřené otevřené internetové zdroje Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Matematika Algebraické výrazy (I. ročník)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Algebraické výrazy
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Algebraické výrazy / 1. ročník – 8 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Josef Bobek a kol.
7. Vstupní předpoklady: - základní vzdělání (matematika) - modul navazuje na OVU RVP ZV: - MAT-MAT-005-ZV9-017 - Modeluje reálné problémy pomocí výrazů, upravuje je a vyhodnocuje.
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník/2. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Vzdělávací oblast Algebraické výrazy rozvíjí u žáků schopnosti pracovat s proměnnými, symbolickým zápisem a algebraickými strukturami. Žáci se učí chápat a používat základní pravidla pro úpravy

algebraických výrazů, jejich sčítání, odčítání, násobení, dělení, rozklad na součin a využití vzorců. Důraz je kladen na propojení symbolického, slovního a grafického vyjádření matematických situací.

Tato oblast podporuje logické myšlení, schopnost zobecňovat a analyzovat vztahy mezi proměnnými. Algebraické vyjadřování slouží jako prostředek k řešení reálných i teoretických problémů a tvoří základ pro další témata matematiky, jako jsou rovnice, funkce, posloupnosti nebo analytická geometrie.

Výuka přispívá k rozvoji přesnosti, strukturovaného myšlení a argumentace. Vede žáky k uvědomování si různých strategií řešení a ke kritickému hodnocení výsledků. Algebra se v této oblasti představuje nejen jako nástroj výpočtu, ale také jako jazyk, kterým lze efektivně popisovat matematické vztahy i situace z praxe.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Využije výraz s proměnnými při modelování situací.

- Sestaví výraz na základě zadání a reálné situace a interpretuje daný výraz.
- Určí pro zadané hodnoty proměnných hodnotu algebraického výrazu.
- Určí definiční obor algebraického výrazu v $\mathbb{R}$.
- Užívá čísla a výrazy při řešení problémů finanční matematiky.
- Analyzuje a provádí operace s algebraickými výrazy obsahujícími mocniny s racionálním mocnitelem a odmocniny.
- Využije absolutní hodnotu reálného čísla a její geometrický význam.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Základní práce s výrazy:

- porovnávání výrazů;
- dosazování do výrazu;
- určení hodnoty výrazu;
- určování definičního oboru.

Početní operace s výrazy:

- sčítání a odčítání mnohočlenů;
- násobení a dělení mnohočlenů;
- mocniny a odmocniny výrazů.

Využití vzorců a rozklad výrazu na součin:

- používání vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$, $(a \pm b)^3$;
- rozklad na součin vytýkáním;
- rozklad pomocí vzorců.

Lomené výrazy:

- krácení lomených výrazů;
- početní operace s lomenými výrazy;
- určení podmínek, za kterých mají lomené výrazy smysl.

Aplikace:

- tvorba výrazů z reálných situací (např. výpočet ceny, spotřeby, závislosti);

- práce s proměnnými ve vzorcích;
- hledání chyb v úpravách výrazů;
- zpětné ověřování řešení;
- různé strategie řešení a porovnávání jejich efektivity.

• **Vzdělávací strategie**

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Ekonomika domácnosti – výpočet daní, daňových zvýhodnění, úročení, cena zboží atd.
- Užití algebraických výrazů v přírodních vědách, technice a technologiích.
- Matematické modelování a analýza).

Žáci:

- řeší úlohy;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;
 - společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu;
 - shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;
 - navrhnou možná řešení a projekt zpracují;
 - prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou;
 - diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

Propojení modulu s oblastí STE:

- řešení příkladů z technické praxe.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	aktivní a odpovědný přístup • zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb • porozumění dané problematice v širším kontextu; ○ bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % ○ opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 %	40 %

		- o občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % - o opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % - o neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.	
Sumativní	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

PETÁKOVÁ, Jindra. Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3.

Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: <http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm>. [cit. 2025-03-09].

Pavlicová, Vladimíra, Webová aplikace: Funkce - Portál středoškolské matematiky, Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky matematiky, Online. 2007. Dostupné z: <https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/funkce/>, [cit. 2025-03-30].

Krynický, Martin, Realisticky.cz když (se) chcete naučit, Online, Dostupné z: <http://www.realisticky.cz/index.php>

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Matematika

Elementární rovnice a nerovnice (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Elementární rovnice a nerovnice

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**
Elementární rovnice a nerovnice / 1. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** Josef Bobek a kol.

7. **Vstupní předpoklady:**

- základní vzdělání (matematika);
- modul navazuje na OVU RVP ZV – MAT-MAT-005-ZV9-018 Řeší reálné problémy pomocí rovnic a nerovnic.
- číselné obory (MAT – modul Množiny, intervaly a výroková logika)
- používání správných matematických postupů (MAT – modul Algebraické výrazy).

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 1. ročník/2. čtvrtletí, blokova/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. **Charakteristika**

Modul Elementární rovnice a nerovnice je základním pilířem pro porozumění a aplikaci matematických konceptů ve skutečném světě. Rovnice a nerovnice nám umožňují formulovat a řešit problémy různých typů, od jednoduchých aritmetických úloh po složité situace v ekonomii, inženýrství nebo přírodních vědách. Sestavování a řešení rovnic a nerovnic je klíčové pro modelování reálných situací a pro předpovídání různých jevů.

Vzdělávací modul shrnuje, prohlubuje a doplňuje učivo základní školy. Výuka modulu začíná základními rovnicemi a postupně pokračuje k složitějším typům, jako jsou například kvadratické rovnice či systémy rovnic. Nezbytná je vazba rovnic a nerovnic s grafy funkcí. Grafické znázorňování rovnic a nerovnic pomáhá vizualizovat jejich řešení a porozumět jejich vztahům. Důležitým prvkem výuky je také řešení složitějších rovnic (polynomických vyšších řádů) při řešení praktických problémů pomocí digitálních technologií. Proces výuky a porozumění řešení rovnic a nerovnic je klíčové pro rozvoj matematického myšlení a schopnost aplikovat matematiku.

2. **Očekávané výsledky učení vč. indikátorů**

Využije rovnice a jejich soustavy v R.

- Řeší lineární rovnice a jejich soustavy, kvadratické rovnice včetně užití vztahů mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice a soustavu lineární a kvadratické rovnice.
- Vyjádří neznámou ze vzorce.
- Řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli, rovnice v součinném a podílovém tvaru a rovnice s neznámou v odmocnině.
- Třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní.
- Stanoví definiční obor rovnice v R.
- Využívá při řešení rovnic substituci.

Využije lineární a kvadratické nerovnice a jejich soustavy.

- Řeší lineární nerovnice o jedné neznámé a jejich soustavy v R.
- Řeší kvadratické nerovnice v R.
- Znázorní řešení nerovnic na číselné ose a vhodným způsobem je zapíše.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Rovnice:

- lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli
- lineární rovnice s parametrem
- lineární rovnice s absolutní hodnotou
- kvadratická rovnice
- vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice
- rozklad kvadratického trojčlenu.

Soustavy rovnic:

- dvě rovnice o dvou neznámých
- tři rovnice o třech neznámých
- jedna lineární a jedna kvadratická o dvou neznámých

Nerovnice:

- lineární nerovnice
- lineární nerovnice s absolutní hodnotou
- nerovnice v podílovém a součinném tvaru
- kvadratické nerovnice
- grafické znázornění množin určených nerovnostmi

Soustavy nerovnic:

- soustavy nerovnic o jedné neznámé.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Tvorba příkladů z praxe a hledání jejich řešení – žáci se zaměří na reálné situace z denního života i oboru vzdělávání, ve kterých se používají rovnice nebo nerovnice.
- Průzkum historických kontextů, ve kterých byly rovnice a nerovnice využívány k řešení problémů.
- Implementace algoritmů pro řešení rovnic a nerovnic v programovacím prostředí – tvorba jednoduchých programů, které automaticky řeší matematické úlohy.

Žáci:

- řeší úlohy;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;
 - společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu;
 - shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;

- navrhnu možná řešení a projekt zpracují;
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou;
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

Propojení modulu s oblastí STE:

- vyjádření neznámé ze vzorce;
- řešení příkladů z kinematiky pomocí soustavy dvou rovnic o dvou neznámých (modul Pohyb, jeho popis a příčiny);
- řešení příkladů z technické praxe s užitím rovnic a nerovnic (moduly Mechanika tuhého tělesa a tekutin a Elektromagnetismus);
- řešení příkladů s užitím kvadratických rovnic při popisu polí (modul Elektromagnetismus).

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	aktivní a odpovědný přístup • zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb • porozumění dané problematice v širším kontextu; ○ bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % ○ opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % ○ občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % ○ opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % ○ neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.	40 %
Sumativní • samostatná/skupinová práce/projekt. tvůrčí	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe	100	• reflexe zkušenosti:	10 %

zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi											
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování PETÁKOVÁ, Jindra. <i>Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy</i>. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3. JANEČEK, František. <i>Výrazy, rovnice, nerovnice a jejich soustavy: sbírka úloh k opakování a procvičování učiva matematiky střední školy</i>. 3., přeprac. vyd. Pomocné knihy pro žáky. Praha: Prometheus, 1995. ISBN 80-719-6096-9. Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm [cit. 2025-03-09]. Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele. Ověřené otevřené internetové zdroje Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Matematika
Funkce I – lineární a mocninné funkce (I. ročník)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Funkce I – lineární a mocninné funkce
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Funkce I – lineární a mocninné funkce / 1. ročník – 24 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Josef Bobek a kol.
7. Vstupní předpoklady: - modul navazuje na OVU RVP ZV: - MJA-MAT-001-ZV9-001: Řeší problémy se zlomky v kontextu reálných situací, - MJA-MAT-001-ZV9-002: Využívá k řešení problémů desetinná čísla, procenta, mocniny a odmocniny v kontextu reálných situací, - MJA-MAT-001-ZV9-003: Využívá k řešení problémů záporná čísla, - MJA-MAT-002-ZV9-004: Využívá k odhadu, měření a porovnávání nestandardní a standardní jednotky délky, obsahu a objemu,

- MJA-MAT-002-ZV9-005: Využívá metrické vlastnosti útvarů k řešení problému v kontextu reálných situací,
- MJA-MAT-002-ZV9-006: Řeší problémy s časovými údaji v kontextu reálných situací,
- MJA-MAT-003-ZV9-007: Rozpozná geometrické útvary a využívá jejich vlastnosti k řešení problémů,
- MJA-MAT-004-ZV9-010: Interpretuje a vytváří různé graficky prezentovaná data,
- MJA-MAT-004-ZV9-011: Vypočítá a interpretuje základní charakteristiky souboru dat,
- MJA-MAT-004-ZV9-013: Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků, které splňují dané podmínky.
- MJA-MAT-005-ZV9-014: Rozpozná, vyjádří, doplní a tvoří pravidelnosti a číselné řady.
- MJA-MAT-005-ZV9-015: Řeší reálné problémy pomocí poměru, úměry a procent.
- MJA-MAT-005-ZV9-016:
- Modeluje reálné problémy pomocí výrazů, upravuje je a vyhodnocuje.
- MJA-MAT-005-ZV9-017: Řeší reálné problémy pomocí rovnic a nerovnic.
- modul navazuje na moduly OVU RVP Lyceum MAT:
 - Čísla
 - Množiny, intervaly a výroková logika
 - Algebraické výrazy
 - Elementární rovnice a nerovnice.

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník/3. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul Elementární funkce je důležitou částí elementární abstraktní matematiky na současně střední škole. Umožňuje řešit problémy z praxe. Umožňuje zaznamenávat, popisovat souvislosti mezi daty a pomocí dalších matematických nástrojů je užívat k získávání dalších dat a závislostí, predikci a k řešení problémů v ostatních partiích matematiky, přírodních věd, techniky a technologií. Bez funkcí je dnes jakékoli další studium technických oborů nemyslitelné.

Vzdělávací modul shrnuje, prohlubuje a rozšiřuje téměř všechny výsledky učení ze základní školy.

Modul se v souvislostech úzce prolíná s modulem rovnice a nerovnice. Je potřebný pro většinu následujících modulů.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Užívá vlastností a vazeb mezi různými způsoby zadání funkcí

- Užívá funkci jako závislost jedné veličiny na druhé.
- Užívá pojmy: předpis funkce, závisle proměnná veličina, nezávisle proměnná veličina, číselné hodnoty veličiny, definiční obor funkce, obor hodnot funkce, graf funkce, funkce rostoucí, funkce klesající, funkce konstantní.
- Na základě zadání určí vlastnosti (definiční obor a obor hodnot funkce, monotónnost, sudost a lichost) funkce (lineární, lineární lomené, kvadratické, mocninné $y = x^n$, pro n celé číslo,).
- Sestaví tabulku dle funkčního předpisu a načrtne graf funkce.
- U zadaného předpisu nebo grafu funkce určí, zda se jedná o přímou úměrnost, nepřímou úměrnost, konstantní funkci, lineární funkci, kvadratickou funkci, mocninnou funkci nebo jinou funkci)
- Na základě zadání (lineární funkce, nepřímá úměrnost, lineární lomená funkce, kvadratická funkce, mocninná funkce $y = x^n$, pro n přirozené/celé číslo,) přiřadí předpis funkce ke grafu funkce a naopak. Využije výraz s proměnnými při modelování situací.

Využívá informací z grafů funkcí.

- Z grafu funkce určí požadované hodnoty veličin.
- Z grafu nebo předpisu funkce určí souřadnice průsečíků grafu funkce s osami souřadnic.
- Sestaví předpis a načrtne graf lineární funkce na základě tabulky, ze zadání souřadnic bodů z grafu funkce.

Užívá funkce komplexně v praxi a oboru vzdělání.

- Používá digitální technologie, informační zdroje a známé funkční vztahy k popisu a výpočtům finančních záležitostí (jednoduché úrokování, spoření, důchodové spoření, splátky).
- Používá digitální technologie, informační zdroje a známé funkční vztahy k popisu a výpočtům pravidelného růstu a poklesu (změn populace, změn v ekonomice, změn v přírodních jevech a technice, změn v hospodářských jevech).

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Funkce jako popis závislosti dvou veličin:

- konstantní a lineární funkce, nepřímá úměrnost, lineární lomená funkce, kvadratická funkce, mocninná funkce $y = x^n$, pro n přirozené/celé číslo
- měření či výpočet závislosti dvou veličin, zpracování dat v tabulce, grafu.
- určení dat z grafu, průsečíky s osami
- určení předpisu konstantní a lineární funkce z naměřených či zadaných hodnot či grafu.
- užití digitálních technologií k určení předpisu funkcí.

Vztahy mezi funkcemi a způsoby jejího zadání:

- předpis elementárních funkcí, určení hodnot, grafu a vlastností
- definiční obor funkce
- vazby a souvislosti mezi elementárními funkcemi – posuny a deformace grafů
- užití digitálních technologií k zobrazení grafů funkcí

Aplikace:

- užití elementárních funkcí k popisu přímek a křivek – užití vhodného softwaru k regresní analýze dvojrozměrných dat (trajektorie pohybu, křivky v architektuře a umění aj.)
- užití přímé a nepřímé úměrnosti při řešení slovních úloh a problémů z praxe
- užití lineární funkce k řešení slovních úloh – finanční a ekonomické aplikace (paušální poplatek s platbou za jednotku, splátky, lineární optimalizace), aplikace ve STE (lineární závislosti veličin: popis pohybu, Ohmův zákon, pV diagram izobarického děje, aj.)
- užití kvadratické funkce k řešení problémů – aplikace ve STE (kvadratické závislosti veličin: šikmý vrh, kinetická energie, gravitační a elektrická síla, aj.), aplikace v praxi (závislost obsahu útvaru na jeho rozměru)
- užití mocninné funkce k predikci dat a řešení problémů – aplikace ve STE (mocninné závislosti veličin: 3. Keplerův zákon, Poissonův zákon, aj.), finanční aplikace (jednoduché úrokování, predikce vývoje cen aj.), aplikace v praxi (závislost objemu na rozměru tělesa, závislost rozměru tělesa na obsahu a objemu).

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Tvorba příkladů z praxe a hledání jejich řešení – žáci se zaměří na reálné situace z denního života i oboru vzdělávání

- Průzkum historických kontextů, ve kterých byly elementární funkce využívány k řešení problémů
- Řešení komplexních úloh a praktických problémů z oblasti STE, techniky, technologií a financí

Žáci:

- řeší úlohy;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;
 - společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu;
 - shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;
 - navrhnou možná řešení a projekt zpracují;
 - prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou;
 - diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

Propojení modulu s oblastí STE:

- řešení příkladů z praxe.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	aktivní a odpovědný přístup • zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb • porozumění dané problematice v širším kontextu; ○ bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % ○ opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % ○ občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 %	40 %

		- o opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % - o neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.											
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování PETÁKOVÁ, Jindra. <i>Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy</i>. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3. Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm. [cit. 2025-03-09]. Pavlicová, Vladimíra, <i>Webová aplikace: Funkce – Portál středoškolské matematiky</i>, Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky matematiky, Online. 2007. Dostupné z: https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/funkce/, [cit. 2025-03-30]. Krynický, Martin, <i>Realisticky.cz když (se) chcete naučit</i>, Online, Dostupné z: http://www.realisticky.cz/index.php Portál GeoGebra, Online, Dostupné z: https://www.geogebra.org/download Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele. Ověřené otevřené internetové zdroje Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Matematika
Základy planimetrie (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST	
1. Název: Základy planimetrie	
2. Kód:	
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum	
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul	
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Základy planimetrie/ 1. ročník – 24 hodin	
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Josef Bobek a kol.	
7. Vstupní předpoklady:	
• modul navazuje na OVU RVP ZV: • MJA-MAT-001-ZV9-001: Řeší problémy se zlomky v kontextu reálných situací, • MJA-MAT-001-ZV9-002: Využívá k řešení problémů desetinná čísla, procenta, mocniny a odmocniny v kontextu reálných situací, • MJA-MAT-001-ZV9-003: Využívá k řešení problémů záporná čísla, • MJA-MAT-002-ZV9-004: Využívá k odhadu, měření a porovnávání nestandardní a standardní jednotky délky, obsahu a objemu, • MJA-MAT-002-ZV9-005: Využívá metrické vlastnosti útvarů k řešení problému v kontextu reálných situací, • MJA-MAT-002-ZV9-006: Řeší problémy s časovými údaji v kontextu reálných situací, • MJA-MAT-003-ZV9-007: Rozpozná geometrické útvary a využívá jejich vlastnosti k řešení problémů, • MJA-MAT-004-ZV9-010: Interpretuje a vytváří různě graficky prezentovaná data, • MJA-MAT-004-ZV9-011: Vypočítá a interpretuje základní charakteristiky souboru dat, • MJA-MAT-004-ZV9-013: Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků, které splňují dané podmínky. • MJA-MAT-005-ZV9-014: Rozpozná, vyjádří, doplní a tvoří pravidelnosti a číselné řady. • MJA-MAT-005-ZV9-015: Řeší reálné problémy pomocí poměru, úměry a procent. • MJA-MAT-005-ZV9-016: • Modeluje reálné problémy pomocí výrazů, upravuje je a vyhodnocuje. • MJA-MAT-005-ZV9-017: Řeší reálné problémy pomocí rovnic a nerovnic. • modul navazuje na moduly OVU RVP Lyceum MAT: ○ Čísla ○ Množiny, intervaly a výroková logika ○ Algebraické výrazy ○ Elementární rovnice a nerovnice.	
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník/4. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka	
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY	
1. Charakteristika	
Modul Planimetrie je příkladem konkrétní matematiky na současné střední škole. Nevyžaduje tolik abstrakce, jako jiné algebraicky zaměřené partie matematiky. Planimetrie vychází z potřeb praxe a umožňuje řešit problémy. Je to téma, které patří i historicky k základům matematiky i filozofie a umožnilo jejich pozdější rozvoj. Prostřednictvím užití vztahů mezi rovinnými útvary a konstrukcí rozvíjí analyticko-syntetické myšlení žáků	

Geometrie v rovině umožňuje řešení problémů v ostatních partiích matematiky, přírodních věd, techniky a technologií kde jsou vyžadovány konkrétní rovinné vztahy mezi objekty, jejich míry (trigonometrie), obvody a obsahy.

Vzdělávací modul shrnuje, prohlubuje a rozšiřuje výsledky učení z rovinné geometrie ze základní školy. Navazují na něj pak témata stereometrie a analytická geometrie.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů

- Rozzná a charakterizuje útvary v rovině: bod, přímka, polopřímka, opačné polopřímky, úsečka, rovina, polorovina, opačné poloroviny, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník (konvexní, nekonvexní, pravidelný), kružnice, kružnicový oblouk, tětiva, kruh, kruhová úseč, kruhová výseč, mezikružní.
- Klasifikuje útvary v rovině podle daných vlastností.
- Určí vzájemnou polohu bodů, přímek, kružnic a útvarů v rovině.
- Určí velikost úhlu, sečte a odečte velikosti úhlů (včetně převodu stupňů a minut), určí obvodové a středové úhly v kružnici.
- Odhadne a určí odchylku dvou přímek.
- Odhadne a určí vzdálenost dvou bodů (délku úsečky), bodu od přímky, dvou rovnoběžek.

Určí obvod a obsah útvarů v rovině.

- Určí výpočtem obvod a obsah trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, pravidelných mnohoúhelníků, půlkruhu a rovinných útvarů z nich složených.
- Využije vztahy pro výpočet obvodu a obsahu kruhu a jeho částí (používá přibližnou hodnotu čísla π).
- Volí vhodné jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) a obsahu (mm^2 , cm^2 , dm^2 , m^2 , km^2 , a, ha) vzhledem k dané situaci, navzájem je převádí.

Využije vztahy mezi stranami a úhly v trojúhelníku.

- Vyjádří poměr délek stran v pravoúhlém trojúhelníku jako funkci $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$ a využije digitální prostředky k určení hodnoty goniometrických funkcí ostrého úhlu, výpočtům a modelování situace.
- Užívá Pythagorovu větu, podobnost trojúhelníků, sinovou a kosinovou větu.
- Určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku.

Využije shodnost s podobnost útvarů v rovině.

- Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve shodném či podobném zobrazení.
- Rozpozná shodné a podobné útvary a své rozhodnutí zdůvodní – využije věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu) a o podobnosti trojúhelníků (uu, sss, sus).
- Využije podobnost trojúhelníků a koeficient podobnosti při řešení problémů.

Provede geometrické konstrukce.

- Používá matematickou terminologii a symboliku v matematickém zápisu.
- Rozdělí úsečku či změní její délku graficky v daném poměru.
- Sestrojí trojúhelník, čtyřúhelník a kružnici s danými vlastnostmi.
- Charakterizuje a sestrojí množiny bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, osa rovinného pásu a mezikružní, Thaletova kružnice, ekvidistanta přímky a kružnice, množiny bodů, ze kterých je vidět úsečka pod daným úhlem) a využije je při řešení konstrukčních úloh.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů:

- základní planimetrické pojmy;
- bod, přímka, polopřímka, opačné polopřímky, úsečka, rovina, polorovina, opačné poloroviny, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník (konvexní, nekonvexní, pravidelný), kružnice, kružnicový oblouk, tětiva, kruh, kruhová úseč, kruhová výseč, mezikruží;
- klasifikace základních rovinných útvarů a jejich vlastností;
- Pythagorova věta, Euklidovy věty;
- velikost úhlu v obloukové a stupňové míře;
- goniometrické funkce ostrého úhlu;
- trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku;
- řešení planimetrických úloh.

Obvody a obsahy rovinných útvarů:

- výpočet obvodů a obsahů základních rovinných útvarů (trojúhelník, rovnoběžník, lichoběžník, pravidelný mnohoúhelník, kružnice, kruh a jejich části, složené útvary);
- řešení úloh.

Shodnost a podobnost trojúhelníků

- shodnosti, jejich význam a užití;
- podobnost (stejnolehlost) a její užití;
- řešení praktických úloh;
- užití digitálních technologií a dynamické geometrie.

Množiny bodů s danými vlastnostmi

- středový a obvodový úhly;
- osa úsečky a osa úhlu;
- ekvidistanta bodu, přímky a kružnice;
- konstrukce trojúhelníků;
- konstrukce jednoduchých rovinných útvarů s využitím množin bodů s danou vlastností a zobrazení;
- užití digitálních technologií a dynamické geometrie.

Aplikace:

- výpočty rozměrů geometrických útvarů – rozměry konstrukčních prvků v technice, skládání vektorových veličin ve STE;
- užití podobnosti útvarů – poměr rozměrů (odhad vzdáleností, měření rozměrů nepřístupných objektů, měřítko modelů a map, smrštění rozměrů skla, keramiky či pečiva, teplotní roztažnost);
- určení výměry bytu, zahrady, katastru v kombinaci např. s výpočtem daně, ceny apod.
- výpočet spotřeby materiálu/množství odpadu při stříhání látky, kůže, plechu aj.
- výpočet délky plotu pozemku, délky okraje šatů, délky sváru, trasy aj.
- orýsování materiálu před obráběním, příprava stříhu látky, kůže, plechu, aj.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Tvorba příkladů z praxe a hledání jejich řešení – žáci se zaměří na reálné situace z denního života i oboru vzdělávání.

- Průzkum historických kontextů, ve kterých byly elementární funkce využívány k řešení problémů.
- Řešení komplexních úloh a praktických problémů z oblasti STE, techniky, technologií a financí.
- Geometrie a kryptografie.
- Reálné aplikace geometrických principů.
- Planimetrické úlohy ve výpočetní geometrii.

Žáci:

- řeší úlohy;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;
 - společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu;
 - shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;
 - navrhnou možná řešení a projekt zpracují;
 - prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou;
 - diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

Propojení modulu s oblastí STE:

- řešení příkladů z praxe.

284

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	aktivní a odpovědný přístup • zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb • porozumění dané problematice v širším kontextu; ○ bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % ○ opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 %	40 %

		- o občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % - o opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % - o neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.	
Sumativní	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

PETÁKOVÁ, Jindra. *Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy*. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3.

Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: <http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm>. [cit. 2025-03-09].

Pavlicová, Vladimíra, *Webová aplikace: Funkce – Portál středoškolské matematiky*, Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky matematiky, Online. 2007. Dostupné z: <https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/funkce/>, [cit. 2025-03-30].

Krynický, Martin, *Realisticky.cz když (se) chcete naučit*, Online, Dostupné z: <http://www.realisticky.cz/index.php>

Portál GeoGebra, Online, Dostupné z: <https://www.geogebra.org/download>

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Matematika

Funkce II – exponenciální, logaritmické a goniometrické funkce (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Funkce II – exponenciální, logaritmické a goniometrické funkce

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Funkce II – exponenciální, logaritmické a goniometrické funkce / 2. ročník – 24 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** Josef Bobek a kol.

7. Vstupní předpoklady:

- modul navazuje na OVU RVP ZV:
- MJA-MAT-001-ZV9-001: Řeší problémy se zlomky v kontextu reálných situací,
- MJA-MAT-001-ZV9-002: Využívá k řešení problémů desetinná čísla, procenta, mocniny a odmocniny v kontextu reálných situací,
- MJA-MAT-001-ZV9-003: Využívá k řešení problémů záporná čísla,
- MJA-MAT-002-ZV9-004: Využívá k odhadu, měření a porovnávání nestandardní a standardní jednotky délky, obsahu a objemu,
- MJA-MAT-002-ZV9-005: Využívá metrické vlastnosti útvarů k řešení problému v kontextu reálných situací,
- MJA-MAT-002-ZV9-006: Řeší problémy s časovými údaji v kontextu reálných situací,
- MJA-MAT-003-ZV9-007: Rozpozná geometrické útvary a využívá jejich vlastnosti k řešení problémů,
- MJA-MAT-004-ZV9-010: Interpretuje a vytváří různě graficky prezentovaná data,
- MJA-MAT-004-ZV9-011: Vypočítá a interpretuje základní charakteristiky souboru dat,
- MJA-MAT-004-ZV9-013: Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků, které splňují dané podmínky.
- MJA-MAT-005-ZV9-014: Rozpozná, vyjádří, doplní a tvoří pravidelnosti a číselné řady.
- MJA-MAT-005-ZV9-015: Řeší reálné problémy pomocí poměru, úměry a procent.
- MJA-MAT-005-ZV9-016:
- Modeluje reálné problémy pomocí výrazů, upravuje je a vyhodnocuje.
- MJA-MAT-005-ZV9-017: Řeší reálné problémy pomocí rovnic a nerovnic.
- modul navazuje na moduly OVU RVP Lyceum MAT:
 - Čísla
 - Množiny, intervaly a výroková logika
 - Algebraické výrazy
 - Elementární funkce
 - Elementární rovnice a nerovnice.

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 2. ročník/1. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul Exponenciální, logaritmické a goniometrické je vrcholem elementární abstraktní i aplikované matematiky na současné střední škole. Umožňuje řešit problémy z praxe. Umožňuje zaznamenávat, popisovat souvislosti mezi daty a pomocí dalších matematických nástrojů je užívat k získávání dalších dat a závislostí, predikci a k řešení problémů v ostatních partiích matematiky, přírodních

věd, techniky a technologií. Bez těchto funkcí je dnes další studium technických oborů nemyslitelné. Navíc Exponenciální a logaritmické funkce jsou základem finanční gramotnosti. Goniometrické funkce jsou základem trigonometrie a všech oblastí praxe s ní souvisejících.

Vzdělávací modul shrnuje, prohlubuje a rozšiřuje téměř všechny výsledky učení ze základní školy a navazuje na modul Elementární funkce.

Modul se v souvislostech úzce prolíná s modulem rovnice a nerovnice. Je svými aplikacemi potřebný pro některé následující moduly.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Užívá vlastností a vazeb mezi různými způsoby zadání funkcí

- Užívá funkci jako závislost jedné veličiny na druhé.
- Užívá pojmy: předpis funkce, závisle proměnná veličina, nezávisle proměnná veličina, číselné hodnoty veličiny, definiční obor funkce, obor hodnot funkce, graf funkce, funkce rostoucí, funkce klesající, funkce konstantní.
- Na základě zadání určí vlastnosti (definiční obor a obor hodnot funkce, monotónnost, sudost a lichost) funkce (exponenciální, logaritmické a goniometrické).
- Sestaví tabulku dle funkčního předpisu a načrtne graf funkce.
- U zadaného předpisu nebo grafu funkce určí, zda se jedná o exponenciální funkci, logaritmickou funkci, goniometrickou funkci nebo jinou funkci.
- Na základě zadání (exponenciální funkce, logaritmická funkce, goniometrická funkce) přiřadí předpis funkce ke grafu funkce a naopak. Využije výraz s proměnnými při modelování situací.

Využívá informací z grafů funkcí.

- Z grafu funkce určí požadované hodnoty veličin.
- Z grafu nebo předpisu funkce určí souřadnice průsečíků grafu funkce s osami souřadnic.
- Sestaví předpis a načrtne graf lineární funkce na základě tabulky, ze zadání souřadnic bodů z grafu funkce.

Užívá exponenciální, logaritmické a goniometrické funkce.

- Vysvětlí a používá logaritmus při výpočtech, zejména z oboru vzdělání.
- Řeší jednoduché exponenciální a logaritmické rovnice v $\mathbb{R}$ (typu $f(ax+b) = c$, kde a, b, c jsou reálná čísla?).
- Určí hodnotu goniometrické funkce pro daný obecný orientovaný úhel.
- Používá vlastnosti a vzájemné vztahy goniometrických funkcí k řešení rovnic a v obecném trojúhelníku.
- Řeší jednoduché goniometrické rovnice v $\mathbb{R}$.

Užívá funkce komplexně v praxi a oboru vzdělání.

- Používá digitální technologie, informační zdroje a známé funkční vztahy k popisu a výpočtům finančních záležitostí (jednoduché úrokování, spoření, důchodové spoření, splátky).
- Používá digitální technologie, informační zdroje a známé funkční vztahy k popisu a výpočtům pravidelného růstu a poklesu (změny populace, změny v ekonomice, změny v přírodních jevech a technice, změny v hospodářských jevech).
- Používá vlastnosti a vzájemné vztahy goniometrických funkcí k řešení metrických úloh v rovině a prostoru.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Funkce:

- exponenciální, logaritmické a goniometrické funkce;
- zpracování dat v tabulce, grafu – měření závislosti dvou veličin či data z myšlenkového experimentu;
- výpočet hodnoty funkce;
- užití digitálních technologií k určení předpisu funkcí.

Vztahy mezi funkcemi a způsoby jejího zadání:

- předpis funkcí, určení hodnot, grafu a vlastností;
- definiční obor a obor hodnot funkce;
- vazby a souvislosti mezi funkcemi – posuny a deformace grafů;
- užití digitálních technologií k zobrazení grafů funkcí;
- definice a užití logaritmu (i dekadický a přirozený);
- jednoduché exponenciální a logaritmické rovnice v R (typu $f(ax+b) = c$, kde a, b, c jsou reálná čísla?);
- hodnota goniometrické funkce pro daný obecný orientovaný úhel;
- vlastnosti a vzájemné vztahy goniometrických funkcí;
- vztahy v obecném trojúhelníku;
- jednoduché goniometrické rovnice v R.

Aplikace:

- výpočty finančních záležitostí (jednoduché úrokování, spoření, důchodové spoření, splátky) za pomoci digitálních technologií, informačních zdrojů a známých funkčních vztahů
- výpočtům pravidelného růstu a poklesu veličin – aplikace v praxi (počty nakažených, hladina intenzity zvuku), změny v přírodních jevech a technice (radioaktivní rozpad, absorpce materiálů, útlum), změn v hospodářských jevech (změny populace, změny v ekonomice)
- užití vlastností a vzájemných vztahů goniometrických funkcí k řešení metrických úloh v rovině a prostoru (určení rozměrů útvarů) a v aplikačních úlohách (rovnoběžník sil, vztahy fyzikálních veličin, popis kmitání a vlnění, střídavý harmonický signál).

• Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Tvorba příkladů z praxe a hledání jejich řešení – žáci se zaměří na reálné situace z denního života i oboru vzdělávání.
- Průzkum historických kontextů, ve kterých byly funkce využívány k řešení problémů.
- Řešení praktických problémů z oblasti STE, techniky, technologií a financí.

Žáci:

- řeší úlohy motivační s aplikacemi i úlohy na procvičení a upevnění dovedností;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;

- společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu;
- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;
- navrhnou možná řešení a projekt zpracují;
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou;
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

Propojení modulu s oblastí STE:

- řešení příkladů z praxe.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	aktivní a odpovědný přístup • zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb • porozumění dané problematice v širším kontextu; ○ bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % ○ opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % ○ občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % ○ opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % ○ neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.	40 %
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe	100	• reflexe zkušenosti:	10 %

zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi											
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování PETÁKOVÁ, Jindra. <i>Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy</i>. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3. Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm. [cit. 2025-03-09]. Pavlicová, Vladimíra, Webová aplikace: Funkce – Portál středoškolské matematiky, Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky matematiky, Online. 2007. Dostupné z: https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/funkce/, [cit. 2025-03-30]. Krynický, Martin, Realisticky.cz když (se) chcete naučit, Online, Dostupné z: http://www.realisticky.cz/index.php Portál GeoGebra, Online, Dostupné z: https://www.geogebra.org/download Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele. Ověřené otevřené internetové zdroje Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Matematika Data a statistika (II. ročník)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Data a statistika
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:
Data a statistika / 2. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Josef Bobek a kol.
7. Vstupní předpoklady: - základní vzdělání (matematika) - modul navazuje na OVU RVP ZV: - MJA-MAT-004-ZV9-010: Interpretuje a vytváří různě graficky prezentovaná data, - MJA-MAT-004-ZV9-011: Vypočítá a interpretuje základní charakteristiky souboru dat,

MJA-MAT-004-ZV9-013: Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků, které splňují dané podmínky.
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník/2. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul Data a statistika má úzkou vazbu na praxi. S daty se setkáváme všude. Potřebujeme rozumět datům v médiích. Potřebujeme statisticky zpracovat spousty dat v praxi, průmyslu, vědě, technice i v technologiích. Statistika umožňuje zpracovávat velké množství dat, získat z nich podstatné informace a pomocí jejich charakteristik pak porovnávat soubory těchto dat a dělat z nich potřebné závěry. Modul úzce souvisí s funkcemi a využívá základní dovednosti z matematicko-logické gramotnosti ze základní školy a digitální gramotnosti.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Vyhledá, využije a vyhodnotí údaje, sestaví diagramy a tabulky - Čte, vyhodnotí a interpretuje údaje vyjádřené v tabulkách a diagramech (sloupcový, kruhový, spojnícový). - Vyhledá nebo doplní potřebné údaje v textu, tabulce nebo diagramu (sloupcový, kruhový). - Vyhodnotí získané údaje z hlediska významu, (vypovídací hodnoty), reálnosti, přesnosti a spolehlivosti - Sestaví tabulky a diagramy se statistickými údaji. - Porovná různá znázornění dat (tabulka, diagram) v jednom souboru. - Porovná dva soubory dat na základě daného znaku. Provede statistické šetření nebo opakovaná měření. - Stanoví vhodnou metodu a postup, zvolí odpovídající formu záznamu šetření nebo opakovaných měření a získané údaje zaznamená. - Využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma. - Zpracuje, analyzuje a interpretuje získaná data a na jejich základě dělá rozhodnutí a závěry. Zpracuje předložený statistický soubor. - Používá statistické pojmy (statistický soubor a jeho rozsah, statistická jednotka, kvalitativní a kvantitativní znak, hodnota znaku, četnost, relativní četnost, grafické rozdělení četnosti). - Určí pro daný statistický soubor četnost a relativní četnost znaku, charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentily) a charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka, variační rozpětí) a vysvětlí jejich věcný význam v dané úloze. - Vyhodnotí získané údaje z hlediska věcného významu, (vypovídací hodnoty), reálnosti, přesnosti a spolehlivosti, interpretuje je a na jejich základě dělá rozhodnutí a závěry.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická; KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.
4. Obsah vzdělávání <i>Statistika – popis souboru dat:</i>

- statistický soubor a jeho rozsah, statistická jednotka, kvalitativní a kvantitativní znak, hodnota znaku, četnost, relativní četnost, grafické rozdělení četnosti, tabulky a diagramy (sloupcový, kruhový, spojnicový).

Charakteristiky polohy a variability:

- aritmetický průměr, medián, modus, percentily, rozptyl, směrodatná odchylka, variační rozpětí

Zpracování dat, vztahy mezi statistickými soubory, způsoby jejich zadání a jejich aplikace:

- Zpracování statistického souboru dat (např. známky žáků ve třídě, měření, ...)
- Čtení dat ze záznamu statistického souboru, vyhodnocení charakteristik (volební výsledky, rozložení sledovaných vlastností v dané populaci, aj.)
- Porovnání statistických souborů (výsledků měření, vlastností výrobků, ekonomických a finančních dat, aj.)

• **Vzdělávací strategie**

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Tvorba příkladů z praxe a hledání jejich řešení – žáci se zaměří na reálné situace z denního života i oboru vzdělávání.
- Průzkum historických kontextů, ve kterých byly elementární funkce využívány k řešení problémů.
- Řešení komplexních úloh a praktických problémů z oblasti STE, techniky, technologií a financí.

Žáci:

- řeší úlohy motivační s aplikacemi i úlohy na procvičení a upevnění dovedností;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;
 - společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu;
 - shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;
 - navrhnu možná řešení a projekt zpracují;
 - prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou;
 - diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

Propojení modulu s oblastí STE:

- řešení příkladů z praxe.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100		40 %
• dialog učitele se žákem;			

• písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.		aktivní a odpovědný přístup • zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb • porozumění dané problematice v širším kontextu; ○ bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % ○ opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % ○ občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % ○ opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % ○ neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.											
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování PETÁKOVÁ, Jindra. <i>Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy</i>. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3.													

Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: <http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm>. [cit. 2025-03-09].

Pavlicová, Vladimíra, Webová aplikace: Funkce – Portál středoškolské matematiky, Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky matematiky, Online. 2007. Dostupné z: <https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/funkce/>, [cit. 2025-03-30].

Krynický, Martin, Realisticky.cz když (se) chcete naučit, Online, Dostupné z: <http://www.realisticky.cz/index.php>

Portál GeoGebra, Online, Dostupné z: <https://www.geogebra.org/download>

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Matematika

Trigonometrie (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Trigonometrie

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**
Trigonometrie / 2. ročník – 8 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** Josef Bobek a kol.

7. **Vstupní předpoklady:**

- základní vzdělání (matematika)
- modul navazuje na OVU RVP ZV:
- MJA-MAT-003-ZV9-007 Rozpozná geometrické útvary a využívá jejich vlastnosti k řešení problémů.
- MJA-MAT-003-ZV9-008 Skládá a rozkládá tělesa.
- MJA-MAT-003-ZV9-009 Konstruuje množiny bodů daných vlastností.
- MJA-MAT-003-ZV9-010 Popíše polohu objektů v rovině a v prostoru.
- MJA-MAT-005-ZV9-017: Řeší reálné problémy pomocí rovnic a nerovnic.
- modul navazuje na moduly OVU RVP Lyceum MAT:
 - Základy planimetrie
 - Elementární rovnice a nerovnice

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 2. ročník/2., 3. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. **Charakteristika**

Trigonometrie je matematická disciplína zaměřená na studium vztahů mezi úhly a délkami stran v trojúhelnících. Základními koncepty trigonometrie jsou goniometrické funkce (sinus, kosinus, tangens, kotangens), které umožňují vypočítávat neznámé úhly nebo délky stran trojúhelníků na základě známých údajů.

Tato oblast matematiky má široké uplatnění v různých vědních oblastech, jako je fyzika, inženýrství, geografie a astronomie. Pomocí trigonometrie lze například vypočítat vzdálenosti mezi hvězdami, určit výšky budov nebo navrhovat složité technické konstrukce.

Důležitou součástí studia trigonometrie je porozumění základním větám (například sinová a kosinová) a schopnost aplikovat tyto znalosti na řešení různých matematických i praktických problémů.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Využije vztahy mezi stranami a úhly v trojúhelníku.

- Vyjádří poměr délek stran v pravoúhlém trojúhelníku jako funkci $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$ a využije digitální prostředky k určení hodnoty goniometrických funkcí ostrého úhlu, výpočtům a modelování situace.
- Užívá Pythagorovu větu, podobnost trojúhelníků, sinovou a kosinovou větu.
- Určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Goniometrické funkce v obecném trojúhelníku:

- sinová a kosinová vět;
- řešení obecného trojúhelníka;
- řešení úloh z praxe pomocí goniometrických funkcí.

Aplikace:

- výpočty rozměrů geometrických útvarů – rozměry konstrukčních prvků v technice, skládání vektorových veličin ve STE;
- užití podobnosti útvarů – poměr rozměrů (odhad vzdáleností, měření rozměrů nepřístupných objektů, měřítko modelů a map, smrštění rozměrů skla, keramiky či pečiva, teplotní roztažnost).

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Tvorba příkladů z praxe a hledání jejich řešení – žáci se zaměří na reálné situace z denního života i oboru vzdělávání,
- Průzkum historických kontextů, ve kterých byly elementární funkce využívány k řešení problémů,
- Řešení komplexních úloh a praktických problémů z oblasti STE, techniky, technologií a financí

Žáci:

- řeší úlohy motivační s aplikacemi i úlohy na procvičení a upevnění dovedností;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;
 - společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu;

- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;
- navrhnou možná řešení a projekt zpracují;
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou;
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

Propojení modulu s oblastí STE:

- řešení příkladů z praxe.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	aktivní a odpovědný přístup • zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb • porozumění dané problematice v širším kontextu; ○ bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % ○ opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % ○ občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % ○ opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % ○ neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.	40 %
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

PETÁKOVÁ, Jindra. *Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy*. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3.

Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: <http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm>. [cit. 2025-03-09].

Pavlicová, Vladimíra, *Webová aplikace: Funkce – Portál středoškolské matematiky*, Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky matematiky, Online. 2007. Dostupné z: <https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/funkce/>, [cit. 2025-03-30].

Krynický, Martin, *Realisticky.cz když (se) chcete naučit*, Online, Dostupné z: <http://www.realisticky.cz/index.php>

Portál GeoGebra, Online, Dostupné z: <https://www.geogebra.org/download>

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Matematika

Stereometrie (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Stereometrie

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Stereometrie / 2. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** Josef Bobek a kol.

7. **Vstupní předpoklady:**

- základní vzdělání (matematika)
- modul navazuje na OVU RVP ZV:
- MJA-MAT-002-ZV9-004: Využívá k odhadu, měření a porovnávání nestandardní a standardní jednotky délky, obsahu a objemu.
- MJA-MAT-002-ZV9-005: Využívá metrické vlastnosti útvarů k řešení problému v kontextu reálných situací.

• MJA-MAT-003-ZV9-007: Rozpozná geometrické útvary a využívá jejich vlastnosti k řešení problémů. • MJA-MAT-003-ZV9-008: Skládá a rozkládá tělesa. • MJA-MAT-003-ZV9-009: Konstruuje množiny bodů daných vlastností. • MJA-MAT-003-ZV9-010: Popíše polohu objektů v prostoru. • MJA-MAT-004-ZV9-013: Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků, které splňují dané podmínky. • MJA-MAT-005-ZV9-015: Řeší reálné problémy pomocí poměru, úměry a procent. • MJA-MAT-005-ZV9-016: Modeluje reálné problémy pomocí výrazů, upravuje je a vyhodnocuje. • MJA-MAT-005-ZV9-017: Řeší reálné problémy pomocí rovnic a nerovnic. • modul navazuje na moduly OVU RVP Lyceum MAT: ○ Základy planimetrie
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník/3. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul Stereometrie je s planimetrií příkladem konkrétní matematiky na současné střední škole. Vyžaduje ale prostorovou představivost žáků. Její nedostatek ztěžuje vzdělávání žáka a řešení prostorových úloh. Užití vztahů mezi prostorovými útvary a konstrukcí rozvíjí prostorovou představivost žáků. Stereometrie vychází z potřeb praxe. Umožňuje řešení problémů v oblasti přírodních věd, techniky a technologií, kde jsou vyžadovány konkrétní prostorové vztahy mezi objekty, jejich míry, obsahy a objemy. Vzdělávací modul shrnuje, prohlubuje a rozšiřuje výsledky učení ze stereometrie ze základní školy.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Rozliší a pojmenuje tělesa v situacích z běžného života a z oboru vzdělání. • Charakterizuje mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, pravidelný n-boký hranol, kolmý jehlan, pravidelný n-boký jehlan, komolý jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, komolý kužel, koule a její části), uvede příklady z reálného života a rozpozná je v různých pohledech. • Charakterizuje složené těleso a určí, jak vzniklo. Vymodeluje rovinné útvary, tělesa a prostorové objekty podle daných geometrických charakteristik. • Vymodeluje a načrtne obraz krychle, kvádru, kolmého hranolu, pravidelného šestibokého hranolu, kolmého jehlanu, pravidelného šestibokého jehlanu, komolého jehlanu, válce, kužele, komolého kužele, koule, kulové úseče a kulové vrstvy. • Sestrojí v rovnoběžném promítání obraz krychle, kvádru, pravidelného čtyřbokého hranolu, pravidelného čtyřbokého jehlanu. • Modeluje vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin s využitím mnohostěnů a rotačních těles. Využívá metrické vlastnosti prostorových útvarů. • Určí vzdálenost dvou bodů, bodu a přímky, bodu a roviny, rovnoběžných přímek, přímky a roviny a dvou rovin v prostoru na konkrétním objektu. • Určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin v prostoru. Určí povrch a objem těles.

- Odhadne a určí povrch a objem krychle, kvádru, pravidelného n -bokého hranolu, válce, pravidelného n -bokého jehlanu, rotačního kužele, koule, polokoule a objektů z nich složených.
- Využije síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa.
- Volí vhodné jednotky objemu vzhledem k dané situaci (mm^3 , cm^3 , dm^3 , m^3 , ml , cl , dl , l , hl) a navzájem je převádí.
- Určí objem a povrch komolých těles a částí koule.

Určí z daných charakteristik tělesa požadovaný rozměr.

- Určí požadovaný rozměr tělesa užitím vztahů mezi úhly a stranami v trojúhelníku.
- Určí požadovaný rozměr využitím daného povrchu nebo objemu tělesa.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů:

- základní stereometrické pojmy;
- klasifikace základních prostorových útvarů a jejich vlastnosti
- vzájemná poloha bodů, přímek a rovin;
- tělesa: krychle, kvádr, kolmý hranol, pravidelný n -boký hranol, kolmý jehlan, pravidelný n -boký jehlan, komolý jehlan), rotační tělesa (válec, kužel, komolý kužel, koule a její části) a složená tělesa;
- vzájemná polohu bodů, přímek a rovin s využitím mnohostěnů a rotačních těles – určení odchylek a vzdáleností v jednoduchých případech;
- řešení stereometrických úloh;
- užití digitálních technologií a dynamické geometrie.

Povrchy a objemy těles:

- výpočet povrchů a objemů těles a složených těles,
- výpočty rozměrů těles z povrchů a objemů a trigonometrie
- řešení úloh s využitím povrchů a objemů.

Aplikace:

- výpočty rozměrů geometrických útvarů v prostoru (např. rozměry konstrukčních prvků v technice ...)
- objemy a povrchy ve STE a technice (hustota, únik tepla apod.)
- určení objemu a povrchu – bytu či stavby (malování, vytápění, spotřeba materiálu, obklady apod.), nádoby či bazénu (množství náplně, spotřeba vody, ...)
- výpočet spotřeby materiálu/množství odpadu při obrábění a opracování materiálu, odlévání, svařování, aj.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Tvorba příkladů z praxe a hledání jejich řešení – žáci se zaměří na reálné situace z denního života i oboru vzdělávání,
- Průzkum historických kontextů, ve kterých byly elementární funkce využívány k řešení problémů,
- Řešení komplexních úloh a praktických problémů z oblasti STE, techniky, technologií a financí

Žáci:

- řeší úlohy motivační s aplikacemi i úlohy na procvičení a upevnění dovedností;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;
 - společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu;
 - shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;
 - navrhnou možná řešení a projekt zpracují;
 - prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou;
 - diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

Propojení modulu s oblastí STE:

- řešení příkladů z praxe.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	aktivní a odpovědný přístup • zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb • porozumění dané problematice v širším kontextu; ○ bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % ○ opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % ○ občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % ○ opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 %	40 %

		o neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.											
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování PETÁKOVÁ, Jindra. <i>Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy</i>. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3. Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm. [cit. 2025-03-09]. Pavlicová, Vladimíra, <i>Webová aplikace: Funkce – Portál středoškolské matematiky</i>, Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky matematiky, Online. 2007. Dostupné z: https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/funkce/, [cit. 2025-03-30]. Krynický, Martin, <i>Realisticky.cz když (se) chcete naučit</i>, Online, Dostupné z: http://www.realisticky.cz/index.php Portál GeoGebra, Online, Dostupné z: https://www.geogebra.org/download Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele. Ověřené otevřené internetové zdroje Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Matematika

Komplexní a aplikační úlohy I (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Komplexní a aplikační úlohy I

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Komplexní a aplikační úlohy I / 2. ročník – 24 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Josef Bobek a kol.
7. Vstupní předpoklady: • základní vzdělání (matematika) • modul navazuje na OVU předchozích modulů matematického vzdělávání.
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník/4. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul Komplexní a aplikační úlohy propojuje matematické kompetence z různých oblastí matematiky při řešení úloh a propojuje matematiku s poznatky z ostatních předmětů při řešení problémů. Rozvíjí mentální schopnosti žáků, přidružené dovednosti (komunikační, kooperační, digitální, odborné aj.) a dovednosti z dalších oblastí praxe a oboru vzdělání. Umožňuje získat nadhled nad matematickým vzděláváním a jeho aplikacemi. Upevňuje tradiční matematické znalosti, dovednosti a algoritmy. Rozvíjí schopnosti řešení problémů, rozšiřuje rejstřík metod řešení problémů i schopnost reagovat na nepředvídatelné a nečekané situace i na neobvyklá zadání problémů.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Vyřeší problém z praxe a oboru vzdělání. • Matematizuje reálný problém. • Modeluje reálnou situaci pomocí digitálních technologií. • S účelným využitím prostředků digitálních technologií vyřeší úlohu se vztahem k běžnému životu nebo oboru vzdělání. • Posoudí výsledek řešení z hlediska správnosti postupu, splnění zadání, počtu řešení i věcného významu a své řešení obhájí.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická; KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.
4. Obsah vzdělávání <i>Vyřeší problém s využitím poznatků z různých oblastí matematiky:</i> • vyhodnotí zadání problému; • navrhne různé způsoby řešení; • zvolí optimální metodu řešení; • problém vyřeší i za pomoci digitálních technologií; • interpretuje řešení, posoudí jeho správnost a efektivitu. <i>Vyřeší problém z praxe a oboru vzdělání:</i> • matematizuje reálný problém; • modeluje reálnou situaci pomocí digitálních technologií; • s účelným využitím prostředků digitálních technologií vyřeší úlohu se vztahem k běžnému životu nebo oboru vzdělání; • posoudí výsledek řešení z hlediska správnosti postupu, splnění zadání, počtu řešení i věcného významu a své řešení obhájí.

Řeší úlohy z maturitních didaktických testů:

- porozumí zadání;
- matematizuje reálný problém;
- bezpečně užívá matematické pojmy a algoritmy;
- hledá další metody řešení;
- optimalizuje řešení;
- posoudí správnost řešení.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Tvorba příkladů z praxe a hledání jejich řešení – žáci se zaměří na reálné situace z denního života i oboru vzdělávání,
- Průzkum historických kontextů, ve kterých byly elementární funkce využívány k řešení problémů,
- Řešení komplexních úloh a praktických problémů z oblasti STE, techniky, technologií a financí

Žáci:

- řeší úlohy motivační s aplikacemi i úlohy na procvičení a upevnění dovedností;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;
 - společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu;
 - shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;
 - navrhnou možná řešení a projekt zpracují;
 - prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou;
 - diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

Propojení modulu s oblastí STE:

- řešení příkladů z praxe.

K realizaci modulu lze využít:

CUN úlohy (komplexní, neznámé a nerutinní) úlohy

- úlohy řešené netradičním způsobem řešení;
- úlohy s neobvyklým zadáním;
- úlohy s neobvyklým řešením.

Úlohy z více oblastí matematiky

- propojení geometrie s algebrou;
- propojení algebry s kombinatorikou;
- hledání extrémů, optimalizace;
- propojení dat s funkcemi – regresní funkce;

- propojení matematiky s digitálními technologiemi.

Problémy ze života i oboru vzdělání

- užití matematiky v ekonomice a finančnictví;
- užití matematiky v přírodních vědách (fyzice, elektrotechnice, chemii, biologii a geografii);
- užití matematiky v technice a dopravě (strojírenství, elektronice, logistice);
- užití digitálních technologií – vhodný matematický software.

Úlohy z maturitních didaktických testů

- typy úloh;
- strategie řešení úloh;
- úlohy z minulých ročníků.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	aktivní a odpovědný přístup • zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb • porozumění dané problematice v širším kontextu; ○ bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % ○ opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % ○ občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % ○ opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % ○ neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.	40 %
Sumativní • samostatná/skupinová práce/projekt. tvůrčí	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %

Reflexe	100	10 %										
zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi											
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>			100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1											
84-70	2											
69-55	3											
54-40	4											
39-0	5											
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování PETÁKOVÁ, Jindra. <i>Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy</i>. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3. Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm. [cit. 2025-03-09]. Pavlicová, Vladimíra, Webová aplikace: Funkce – Portál středoškolské matematiky, Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky matematiky, Online. 2007. Dostupné z: https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/funkce/, [cit. 2025-03-30]. Krynický, Martin, Realisticky.cz když (se) chcete naučit, Online, Dostupné z: http://www.realisticky.cz/index.php Portál GeoGebra, Online, Dostupné z: https://www.geogebra.org/download Bartošek a kol. Metodická příručka pro práci s úlohami CUN ve výuce matematiky na středních školách, Dostupné z: https://mov.nuv.cz/mov/documents/408/download Bartošek a kol. Metodická příručka pro práci s komplexními úlohami /žákovskými projekty ve výuce matematiky na středních odborných školách, Dostupné z: https://mov.nuv.cz/mov/documents/409/download Bartošek a kol. Sbírka řešených úloh z aplikované matematiky pro střední školy pro technické obory se strojírenským základem, Praha: NUV, 2018. ISBN: 978-80-7481-221-7. Dostupné z: https://drive.google.com/file/d/19akKLS3AyXGAYFVPE9f2CeEiHITpAme1/view Bartošek a kol. Sbírka řešených úloh z aplikované matematiky pro střední školy pro technické obory s elektrotechnickým základem, Praha: NUV, 2019. ISBN: 978-80-7481-237-8. Dostupné z: https://www.roznovskastredni.cz/data/clanky/1000/300/257/sbirka-uloh-z-matematiky-final.pdf Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele. Ověřené otevřené internetové zdroje Vlastní doplňkové materiály.												
4. Poznámky												

Popis vyučovacích jednotek – Matematika

Analytická geometrie kvadratických útvarů (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Analytická geometrie kvadratických útvarů
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Analytická geometrie kvadratických útvarů / 3. ročník – 32 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Josef Bobek a kol.
7. Vstupní předpoklady: - základní vzdělání (matematika) - modul navazuje na OVU RVP ZV: - MJA-MAT-001-ZV9-001: Řeší problémy se zlomky v kontextu reálných situací. - MJA-MAT-001-ZV9-002: Využívá k řešení problémů desetinná čísla, procenta, mocniny a odmocniny v kontextu reálných situací. - MJA-MAT-001-ZV9-003: Využívá k řešení problémů záporná čísla. - MJA-MAT-002-ZV9-005: Využívá metrické vlastnosti útvarů k řešení problému v kontextu reálných situací. - MJA-MAT-003-ZV9-007: Rozpozná geometrické útvary a využívá jejich vlastnosti k řešení problémů. - MJA-MAT-003-ZV9-009 Konstruuje množiny bodů daných vlastností. - MJA-MAT-003-ZV9-010 Popíše polohu objektů v rovině a v prostoru. - MJA-MAT-004-ZV9-013: Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků, které splňují dané podmínky. - MJA-MAT-005-ZV9-017: Řeší reálné problémy pomocí rovnic a nerovnic. - modul navazuje na moduly OVU RVP Lyceum MAT: - Výrazy - Elementární rovnice a nerovnice - Funkce I – lineární a mocninné funkce.
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník/1., 2. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul Analytická geometrie je aplikací poznatků o funkcích a číslech v geometrii. Pomocí metod aritmetiky a algebry pracuje s geometrickými útvary a určuje jejich vlastnosti i parametry. Modul se prolíná s moduly o rovnicích, nerovnicích a funkcích. Analytická geometrie umožňuje hlubší porozumění a řešení složitějších problémů v přírodních vědách a technice. Má uplatnění v ekonomice, finančnictví i informatice. Je základem počítačové grafiky a grafiky webových stránek.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Využije kartézskou soustavu souřadnic a vektorovou algebru k řešení problému. - Využívá vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky. - Použije a objasní pojmy vektor a jeho umístění v rovině, souřadnice vektoru, velikost vektoru ve vztahu k zadané situaci. - Sčítá vektory a násobí vektor reálným číslem poččetně i graficky. - Využije skalární součin k řešení dané úlohy (např. pro výpočet odchylky dvou vektorů, určení kolmých a kolineárních vektorů v rovině, výpočet fyzikálních veličin).

- Využije operace s vektory, včetně skalárního a vektorového součinu) k řešení dané úlohy (např. pro výpočet odchylky dvou vektorů, určení kolmých a lineárně závislých vektorů, výpočet fyzikálních veličin).

Využije analytické vyjádření přímky v rovině.

- Vyjádří přímku v rovině obecnou rovnicí (i ve směrniciovém tvaru) a parametricky, navzájem je převádí a využívá je.
- Určí vzájemnou polohu daných přímek a průsečík různoběžek.
- Určí vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek a odchylku dvou přímek.

Využije analytické vyjádření kružnice v rovině.

- Vyjádří danou kružnici středovou nebo obecnou rovnicí, z dané rovnice kružnice určí střed a poloměr.
- Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Vektorová algebra:

- orientovaná úsečka, vektor;
- velikost vektoru;
- sčítání, odčítání vektorů a násobení vektoru reálným číslem v rovině a prostoru;
- skalární součin, kolmý a kolineární vektor v rovině;
- vektorový součin, kolmé a lineárně závislé vektory v prostoru;
- odchylka dvou vektorů v rovině a prostoru.

Analytické vyjádření přímky:

- parametrické vyjádření přímky v rovině i prostoru;
- obecná rovnice přímky v rovině (i ve směrniciovém tvaru);
- vzájemnou polohu daných přímek a průsečík různoběžek;
- vzdálenost v rovině – bodu od přímky, dvou rovnoběžek;
- odchylka dvou přímek.

Analytické vyjádření kružnice v rovině:

- obecná rovnice kružnice a její středový tvar;
- vzájemná poloha přímky a kružnice, průsečíky.

Aplikace:

- užití bodů a vektorů v rovině a prostoru – přírodní vědy a technika (operace s vektorovými veličinami ve fyzice a technice, definice veličin jako skalární či vektorový součin, určení vzdáleností a úhlů v konstrukcích či technických řešeních), programování (body a vektory při řešení grafických úloh a webových stránek);
- užití přímek a kružnice – přírodní vědy a technika (metrické a polohové vlastnosti konstrukcí a mechanismů), programování (přímky a kružnice na webových stránkách a v grafice).

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Tvorba příkladů z praxe a hledání jejich řešení – žáci se zaměří na reálné situace z denního života i oboru vzdělávání,

- Průzkum historických kontextů, ve kterých byly elementární funkce využívány k řešení problémů,
- Řešení komplexních úloh a praktických problémů z oblasti STE, techniky, technologií a financí

Žáci:

- řeší úlohy motivační s aplikacemi i úlohy na procvičení a upevnění dovedností;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;
 - společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu;
 - shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;
 - navrhnou možná řešení a projekt zpracují;
 - prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou;
 - diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

Propojení modulu s oblastí STE:

- řešení příkladů z praxe.

K realizaci modulu lze využít:

CUN úlohy (komplexní, neznámé a nerutinní) úlohy

- úlohy řešené netradičním způsobem řešení;
- úlohy s neobvyklým zadáním;
- úlohy s neobvyklým řešením.

Úlohy z více oblastí matematiky

- propojení geometrie s algebrou;
- propojení algebry s kombinatorikou;
- hledání extrémů, optimalizace;
- propojení dat s funkcemi – regresní funkce;
- propojení matematiky s digitálními technologiemi.

Problémy ze života i oboru vzdělání

- užití matematiky v ekonomice a finančnictví;
- užití matematiky v přírodních vědách (fyzice, elektrotechnice, chemii, biologii a geografii);
- užití matematiky v technice a dopravě (strojírenství, elektronice, logistice);
- užití digitálních technologií – vhodný matematický software.

Úlohy z maturitních didaktických testů

- typy úloh;
- strategie řešení úloh;
- úlohy z minulých ročníků.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST											
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha								
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	aktivní a odpovědný přístup • zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb • porozumění dané problematice v širším kontextu; ○ bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % ○ opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % ○ občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % ○ opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % ○ neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.	40 %								
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %								
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %								
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4
100-85	1										
84-70	2										
69-55	3										
54-40	4										

39-0	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování PETÁKOVÁ, Jindra. <i>Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy</i>. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3. Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm. [cit. 2025-03-09]. Pavlicová, Vladimíra, <i>Webová aplikace: Funkce – Portál středoškolské matematiky</i>, Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky matematiky, Online. 2007. Dostupné z: https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/funkce/, [cit. 2025-03-30]. Krynický, Martin, <i>Realisticky.cz když (se) chcete naučit</i>, Online, Dostupné z: http://www.realisticky.cz/index.php Portál GeoGebra, Online, Dostupné z: https://www.geogebra.org/download Bartošek a kol. <i>Metodická příručka pro práci s úlohami CUN ve výuce matematiky na středních školách</i>, Dostupné z: https://mov.nuv.cz/mov/documents/408/download Bartošek a kol. <i>Metodická příručka pro práci s komplexními úlohami /žákovskými projekty ve výuce matematiky na středních odborných školách</i>, Dostupné z: https://mov.nuv.cz/mov/documents/409/download Bartošek a kol. <i>Sbírka řešených úloh z aplikované matematiky pro střední školy pro technické obory se strojírenským základem</i>, Praha: NUV, 2018. ISBN: 978-80-7481-221-7. Dostupné z: https://drive.google.com/file/d/19akKLS3AyXGAYFVPE9f2CeEiHITpAme1/view Bartošek a kol. <i>Sbírka řešených úloh z aplikované matematiky pro střední školy pro technické obory s elektrotechnickým základem</i>, Praha: NUV, 2019. ISBN: 978-80-7481-237-8. Dostupné z: https://www.roznovskastredni.cz/data/clanky/1000/300/257/sbirka-uloh-z-matematiky-final.pdf Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele. Ověřené otevřené internetové zdroje Vlastní doplňkové materiály.	
4. Poznámky	

Popis vyučovacích jednotek – Matematika Posloupnosti (III. ročník)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Posloupnosti
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Posloupnosti / 3. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Josef Bobek a kol.
7. Vstupní předpoklady: - základní vzdělání (matematika) - modul navazuje na OVU RVP ZV: - MJA-MAT-005-ZV9-014: Rozpozná, vyjádří, doplní a tvoří pravidelnosti a číselné řady.

- modul navazuje na moduly OVU RVP Lyceum MAT: - množiny, intervaly a výroková logika; - výrazy; - čísla; - rovnice a nerovnice; - elementární funkce; - exponenciální, logaritmické a goniometrické funkce.
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník/3. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul Posloupnosti je specifickou aplikací poznatků o funkcích a číslech. Zabývá se zpracováním diskretních dat. Má nezastupitelnou úlohu ve finanční matematice i kryptologii. Umožňuje řešit problémy z praxe. Užívá se k řešení specifických problémů v ostatních partiích diskretní matematiky, přírodních věd, techniky a technologií. Modul se v souvislostech úzce prolíná s moduly o rovnicích, nerovnicích a funkcích. Na tento modul může navazovat ekonomické a finanční vzdělávání a vzdělávání v ICT.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Používá posloupnosti a jejich vlastnosti. - Charakterizuje posloupnost jako zvláštní případ funkce a určí posloupnost vzorcem pro n-tý člen, rekurentním vzorcem, výčtem prvků a graficky. - Pozná aritmetickou a geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti (definiční obor, obor hodnot, difference/kvocient, vztahy mezi členy, součet konečného počtu členů, monotonie). - Užívá vhodný typ posloupnosti k popisu a výpočtům pravidelného růstu a poklesu (změn populace, změn v ekonomice, změn v přírodních a hospodářských jevech, v technice) a k popisu a výpočtům finančních záležitostí (jednoduché úrokování, spoření, důchodové spoření, splátky).
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická; KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.
4. Obsah vzdělávání <i>Posloupnosti:</i> - zadání posloupnosti a její zápis (tabulkou, výčtem členů, vztah pro n-tý člen, rekurentní zadání), graf a vlastnosti; - užití digitálních technologií k zobrazení grafů funkcí a k výpočtům hodnot. <i>Aritmetická a geometrická posloupnost a její užití:</i> - diference, kvocient; - vzorec pro n-tý člen; - vztah mezi dvěma členy AP a GP; - součet n členů AP a GP. <i>Finanční matematika:</i> - základní operace z finanční matematiky, - jednoduché i složené úrokování. <i>Aplikace:</i>

- užití aritmetické posloupnosti při řešení problémů z přírodních věd, techniky a technologií – pravidelný nárůst a pokles veličin o stejnou hodnotu (pravidelná spotřeba či ukládání, součet lineárně proměnných veličin, pravidelný pokles či nárůst hodnot elektrického proudu a napětí u proměnného odporu, ubírání materiálu u obrábění, růst tloušťky nátěru v závislosti na počtu vrstev, ...)
- užití geometrické posloupnosti při řešení problémů z přírodních věd, techniky a technologií – pravidelný poměrný nárůst a pokles hodnot (počty nakažených, množení bakterií, radioaktivní rozpad, absorpce materiálů, změny ekonomických ukazatelů, přírodovědné a filosofické důsledky nekonečné geometrické řady...)
- praktické úkoly z finanční matematiky a jednoduché úlohy z pojistné matematiky (splátky a výše spoření, dluhu či hypotéky, splátky a výše pojistky, ...)

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Tvorba příkladů z praxe a hledání jejich řešení – žáci se zaměří na reálné situace z denního života i oboru vzdělávání,
- Průzkum historických kontextů, ve kterých byly elementární funkce využívány k řešení problémů,
- Řešení komplexních úloh a praktických problémů z oblasti STE, techniky, technologií a financí

Žáci:

- řeší úlohy motivační s aplikacemi i úlohy na procvičení a upevnění dovedností;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;
 - společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu;
 - shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;
 - navrhnou možná řešení a projekt zpracují;
 - prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou;
 - diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

Propojení modulu s oblastí STE:

- řešení příkladů z praxe.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy;	100	aktivní a odpovědný přístup	40 %

• práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.		• zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb • porozumění dané problematice v širším kontextu; ○ bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % ○ opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % ○ občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % ○ opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % ○ neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.											
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování PETÁKOVÁ, Jindra. <i>Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy</i>. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3. Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm. [cit. 2025-03-09].													

Pavlicová, Vladimíra, Webová aplikace: Funkce – Portál středoškolské matematiky, Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky matematiky, Online. 2007. Dostupné z: <https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/funkce/>, [cit. 2025-03-30].

Krynický, Martin, Realisticky.cz když (se) chcete naučit, Online, Dostupné z: <http://www.realisticky.cz/index.php>

Portál GeoGebra, Online, Dostupné z: <https://www.geogebra.org/download>

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Matematika

Komplexní a aplikační úlohy II (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Komplexní a aplikační úlohy II

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Komplexní a aplikační úlohy II / 3. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** Josef Bobek a kol.

7. **Vstupní předpoklady:**

- základní vzdělání (matematika)
- modul navazuje na OVU předchozích modulů matematického vzdělávání.

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 3. ročník/4. čtvrtletí, blokova/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul Komplexní a aplikační úlohy propojuje matematické kompetence z různých oblastí matematiky při řešení úloh a propojuje matematiku s poznatky z ostatních předmětů při řešení problémů. Rozvíjí mentální schopnosti žáků, přidružené dovednosti (komunikační, kooperační, digitální, odborné aj.) a dovednosti z dalších oblastí praxe a oboru vzdělání. Umožňuje získat nadhled nad matematickým vzděláváním a jeho aplikacemi.

Upevňuje tradiční matematické znalosti, dovednosti a algoritmy.

Rozvíjí schopnosti řešení problémů, rozšiřuje rejstřík metod řešení problémů i schopnost reagovat na nepředvídatelné a nečekané situace i na neobvyklá zadání problémů.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Vyřeší problém z praxe a oboru vzdělání.

- Matematizuje reálný problém.
- Modeluje reálnou situaci pomocí digitálních technologií.
- S účelným využitím prostředků digitálních technologií vyřeší úlohu se vztahem k běžnému životu nebo oboru vzdělání.
- Posoudí výsledek řešení z hlediska správnosti postupu, splnění zadání, počtu řešení i věcného významu a své řešení obhájí.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Vyřeší problém s využitím poznatků z různých oblastí matematiky:

- vyhodnotí zadání problému;
- navrhne různé způsoby řešení;
- zvolí optimální metodu řešení;
- problém vyřeší i za pomoci digitálních technologií;
- interpretuje řešení, posoudí jeho správnost a efektivitu.

Vyřeší problém z praxe a oboru vzdělání:

- matematizuje reálný problém;
- modeluje reálnou situaci pomocí digitálních technologií;
- s účelným využitím prostředků digitálních technologií vyřeší úlohu se vztahem k běžnému životu nebo oboru vzdělání;
- posoudí výsledek řešení z hlediska správnosti postupu, splnění zadání, počtu řešení i věcného významu a své řešení obhájí.

Řeší úlohy z maturitních didaktických testů:

- porozumí zadání;
- matematizuje reálný problém;
- bezpečně užívá matematické pojmy a algoritmy;
- hledá další metody řešení;
- optimalizuje řešení;
- posoudí správnost řešení.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Tvorba příkladů z praxe a hledání jejich řešení – žáci se zaměří na reálné situace z denního života i oboru vzdělávání,
- Průzkum historických kontextů, ve kterých byly elementární funkce využívány k řešení problémů,
- Řešení komplexních úloh a praktických problémů z oblasti STE, techniky, technologií a financí

Žáci:

- řeší úlohy motivační s aplikacemi i úlohy na procvičení a upevnění dovedností;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukci porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;
 - společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu;
 - shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;

- navrhnu možná řešení a projekt zpracují;
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou;
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

Propojení modulu s oblastí STE:

- řešení příkladů z praxe.

K realizaci modulu lze využít:

CUN úlohy (komplexní, neznámé a nerutinní) úlohy

- úlohy řešené netradičním způsobem řešení;
- úlohy s neobvyklým zadáním;
- úlohy s neobvyklým řešením.

Úlohy z více oblastí matematiky

- propojení geometrie s algebrou;
- propojení algebry s kombinatorikou;
- hledání extrémů, optimalizace;
- propojení dat s funkcemi – regresní funkce;
- propojení matematiky s digitálními technologiemi.

Problémy ze života i oboru vzdělání

- užití matematiky v ekonomice a finančnictví;
- užití matematiky v přírodních vědách (fyzice, elektrotechnice, chemii, biologii a geografii);
- užití matematiky v technice a dopravě (strojírenství, elektronice, logistice);
- užití digitálních technologií – vhodný matematický software.

Úlohy z maturitních didaktických testů

- typy úloh;
- strategie řešení úloh;
- úlohy z minulých ročníků.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	aktivní a odpovědný přístup • zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb • porozumění dané problematice v širším kontextu; ○ bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 %	40 %

		- o opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % - o občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % - o opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % - o neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.											
Sumativní	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %										
Reflexe	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování PETÁKOVÁ, Jindra. <i>Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy</i>. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3. Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm. [cit. 2025-03-09]. Pavlicová, Vladimíra, <i>Webová aplikace: Funkce – Portál středoškolské matematiky</i>, Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky matematiky, Online. 2007. Dostupné z: https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/funkce/, [cit. 2025-03-30]. Krynický, Martin, <i>Realisticky.cz když (se) chcete naučit</i>, Online, Dostupné z: http://www.realisticky.cz/index.php Portál GeoGebra. Online. Dostupné z: https://www.geogebra.org/download													

Bartošek a kol. Metodická příručka pro práci s úlohami CUN ve výuce matematiky na středních školách, Dostupné z: <https://mov.nuv.cz/mov/documents/408/download>

Bartošek a kol. Metodická příručka pro práci s komplexními úlohami /žákovskými projekty ve výuce matematiky na středních odborných školách, Dostupné z: <https://mov.nuv.cz/mov/documents/409/download>

Bartošek a kol. Sbírka řešených úloh z aplikované matematiky pro střední školy pro technické obory se strojírenským základem, Praha: NUV, 2018. ISBN: 978-80-7481-221-7. Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/19akKLS3AyXGAYFVPE9f2CeEiHTpAme1/view>

Bartošek a kol. Sbírka řešených úloh z aplikované matematiky pro střední školy pro technické obory s elektrotechnickým základem, Praha: NUV, 2019. ISBN: 978-80-7481-237-8. Dostupné z: <https://www.roznovskastredni.cz/data/clanky/1000/300/257/sbirka-uloh-z-matematiky-final.pdf>

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Matematika

Statistika (IV. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Statistika

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**
Statistika / 4. ročník – 8 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:**

- základní vzdělání (matematika)
- modul navazuje na OVU předchozích modulů matematického vzdělávání.

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 4. ročník/1. čtvrtletí, blokova/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. **Charakteristika**

Statistika je důležitou součástí výuky matematiky s aplikací v přírodních, ekonomických, společenských i technických oborech. Modul se zaměřuje na sběr, zpracování, prezentaci a interpretaci dat. Žáci se naučí používat statistické nástroje k popisu reality, analýze problémů a k podpoře rozhodování na základě dat. Důraz je kladen na propojení se světem médií, výzkumu, technologií i běžného života.

2. **Očekávané výsledky učení vč. indikátorů**

- Interpretuje a vytváří tabulky a grafy ze souboru dat (sloupcový, koláčový, spojnicový, histogram).
- Vypočítá aritmetický průměr, modus, medián, rozpětí a kvartily.
- Porovná datové soubory podle základních charakteristik.
- Rozumí pojmu statistický soubor, znak, četnost, relativní četnost.
- Vyhledá a vyhodnotí data z médií a internetu.

- Používá digitální technologie k vizualizaci a výpočtům.
- Kriticky hodnotí reprezentativnost dat a manipulační techniky v grafech.
- Využívá statistiku v kontextu vlastního oboru nebo aktuálních jevů (např. demografie, ekonomie, sport, zdraví);
- Posoudí výsledek řešení z hlediska správnosti postupu, splnění zadání, počtu řešení i věcného významu a své řešení obhájí.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Statistika:

- umí pracovat se statistickými soubory;
- zná základní pojmy statistiky, výběr a záznam dat, znak, četnost, relativní četnost.
- umí vytvářet a pracovat s tabulkami a grafickým znázorněním dat (sloupcový, koláčový, spojnicový graf, histogram);
- umí číst, interpretovat a tvořit grafy z různých zdrojů;
- v praxi využívá: aritmetický průměr, modus, medián;
- chápe význam statistiky a dokáže ji využít v praxi;
- pracuje s reálnými daty a dokáže je pravdivě interpretovat: - data z médií, průzkumů, veřejných zdrojů (např. ČSÚ);
- kriticky hodnotí grafy a statistická tvrzení.

Aplikace:

- propojení s aktuálními tématy (např. ceny, klima, sport);
- jednoduché projekty s vlastní analýzou dat.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Tvorba příkladů z praxe a hledání jejich řešení – žáci se zaměří na reálné situace z denního života i oboru vzdělávání,
- Průzkum historických kontextů, ve kterých byly elementární funkce využívány k řešení problémů,
- Řešení komplexních úloh a praktických problémů z oblasti STE, techniky, technologií a financí

Žáci:

- řeší úlohy motivační s aplikacemi i úlohy na procvičení a upevnění dovedností;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;
 - společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu;
 - shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;
 - navrhnou možná řešení a projekt zpracují;

○ prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou; ○ diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je. Propojení modulu s oblastí STE: • řešení příkladů z praxe.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	aktivní a odpovědný přístup • zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb • porozumění dané problematice v širším kontextu; ○ bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % ○ opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % ○ občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % ○ opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % ○ neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.	40 %
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.			

Přepočítání váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

PETÁKOVÁ, Jindra. *Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy*. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3.

Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: <http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm>. [cit. 2025-03-09].

Pavlicová, Vladimíra, Webová aplikace: Funkce – Portál středoškolské matematiky, Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky matematiky, Online. 2007. Dostupné z: <https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/funkce/>, [cit. 2025-03-30].

Krynický, Martin, Realisticky.cz když (se) chcete naučit, Online, Dostupné z: <http://www.realisticky.cz/index.php>

Portál GeoGebra, Online, Dostupné z: <https://www.geogebra.org/download>
Google Sheets – nástroj pro online tabulky a grafy. <https://sheets.google.com>

Český statistický úřad – <https://www.czso.cz>
www.Statista.com – databáze statistických údajů

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Modul je vhodný pro mezioborové propojení s geografii, občanskou naukou, biologií a ICT. Důraz je kladen na čtení s porozuměním, kritické myšlení a praktické dovednosti zpracování dat.

Popis vyučovacích jednotek – Matematika

Kombinatorika a pravděpodobnost (IV. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název: Kombinatorika a pravděpodobnost**

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**
Kombinatorika a pravděpodobnost / 4. ročník – 24 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** Josef Bobek a kol.

7. Vstupní předpoklady:

- základní vzdělání (matematika)
- modul navazuje na OVU RVP ZV:
- MJA-MAT-004-ZV9-010: Interpretuje a vytváří různě graficky prezentovaná data.
- MJA-MAT-004-ZV9-012: Určí pravděpodobnost jevu různými způsoby pro rozhodování v dané situaci.

• MJA-MAT-004-ZV9-013: Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků, které splňují dané podmínky. • modul navazuje na moduly OVU RVP Lyceum MAT: ○ algebraické výrazy; ○ rovnice a nerovnice.
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník/1., 2. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul Kombinatorika a pravděpodobnost je jedním z nejužívanějších matematických aplikací v praxi. Nejde jen o hazardní hry z jejichž potřeb tato oblast matematiky vznikla, ale při veškerém rozhodování používáme vědomě či nevědomě pravděpodobnost a kvalita jejího užití rozhoduje o úspěšnosti našeho konání. Umožňuje určit jakými možnostmi může či nemůže nastat daný jev a jejich počet a z toho určit pravděpodobnost a tu využít při řešení problémů. Modul má přesahy do algebry i statistiky. Využívá základní dovednosti z matematicko-logické gramotnosti ze základní školy a digitální technologie k výpočtům.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Užívá poznatků z kombinatoriky. • Řeší kombinatorické úlohy použitím základních kombinatorických pravidel (pravidlo součtu a součinu) • Určí počet variací bez i s opakováním a permutací a kombinací bez opakování. • Využije vlastnosti kombinačních čísel (doplňkové kombinace, Pascalův trojúhelník). Určí pravděpodobnost náhodného jevu v jednoduchých případech a užívá ji při rozhodování, řešení a hodnocení problémů. • Užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů, náhodný jev a jeho pravděpodobnost, opačný jev, nemožný jev, jistý jev. • Vypočítá pravděpodobnost běžných jevů použitím definice klasické pravděpodobnosti (včetně geometrické). • Určí pravděpodobnost průniku nezávislých jevů a sjednocení disjunktních jevů. • Na základě hodnoty pravděpodobnosti rozhodne a vyřeší problém a své rozhodnutí zdůvodní.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická; KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.
4. Obsah vzdělávání <i>Kombinatorika</i> • pravidlo součtu a součinu; • variace, permutace, faktorial, kombinace bez opakování; • vlastnosti kombinačních čísel, doplňkové kombinace, Pascalův trojúhelník. <i>Pravděpodobnost</i> • náhodný jev, četnost jevu, klasická pravděpodobnost; • opačné jevy, průnik a sjednocení jevů (disjunktní jevy, závislé a nezávislé jevy); • statistická definice pravděpodobnosti. <i>Aplikace:</i>

- Počty variací, permutací a kombinací (kostky, karty, čísla, počty přeskládání, počty možností sestavení přístroje, konfigurace izomerů molekul, vzory z dlaždic, binomická věta, ...)
- klasická pravděpodobnost (hazardní a sázkové hry, geometrická – poměr ploch, úhlů, časových intervalů)
- statistická pravděpodobnost jevu (házení kostkou či mincí, průjezd bílého automobilu, zmetkovitost, pojišťovnictví atd.).
- pravděpodobnost průniku a sjednocení jevů (sázky, spolehlivost zařízení, bezvadnost nákupu apod.)

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Tvorba příkladů z praxe a hledání jejich řešení – žáci se zaměří na reálné situace z denního života i oboru vzdělávání,
- Průzkum historických kontextů, ve kterých byly elementární funkce využívány k řešení problémů,
- Řešení komplexních úloh a praktických problémů z oblasti STE, techniky, technologií a financí.
- Ověření klasické pravděpodobnosti.
- Měření statistické pravděpodobnosti u vybraného jevu.

Žáci:

- řeší úlohy motivační s aplikacemi i úlohy na procvičení a upevnění dovedností;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;
 - společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu;
 - shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;
 - navrhnou možná řešení a projekt zpracují;
 - prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou;
 - diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

Propojení modulu s oblastí STE:

- řešení příkladů z praxe.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy;	100	aktivní a odpovědný přístup	40 %

pozorování činností žáka.		- zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb - porozumění dané problematice v širším kontextu; - bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % - opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % - občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % - opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % - neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.											
Sumativní samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %										
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování PETÁKOVÁ, Jindra. <i>Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy</i>. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3. Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm. [cit. 2025-03-09].													

Pavlicová, Vladimíra, Webová aplikace: Funkce – Portál středoškolské matematiky, Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky matematiky, Online. 2007. Dostupné z: <https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/funkce/>, [cit. 2025-03-30].

Krynický, Martin, Realisticky.cz když (se) chcete naučit, Online, Dostupné z: <http://www.realisticky.cz/index.php>

Portál GeoGebra, Online, Dostupné z: <https://www.geogebra.org/download>

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Matematika

Komplexní a aplikační úlohy III (IV. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Komplexní a aplikační úlohy III

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Komplexní a aplikační úlohy III / 4. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** Josef Bobek a kol.

7. **Vstupní předpoklady:**

- základní vzdělání (matematika)
- modul navazuje na OVU předchozích modulů matematického vzdělávání.

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 4. ročník/3. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul Komplexní a aplikační úlohy propojuje matematické kompetence z různých oblastí matematiky při řešení úloh a propojuje matematiku s poznatky z ostatních předmětů při řešení problémů. Rozvíjí mentální schopnosti žáků, přidružené dovednosti (komunikační, kooperační, digitální, odborné aj.) a dovednosti z dalších oblastí praxe a oboru vzdělání. Umožňuje získat nadhled nad matematickým vzděláváním a jeho aplikacemi.

Upevňuje tradiční matematické znalosti, dovednosti a algoritmy.

Rozvíjí schopnosti řešení problémů, rozšiřuje rejstřík metod řešení problémů i schopnost reagovat na nepředvídatelné a nečekané situace i na neobvyklá zadání problémů.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Vyřeší problém z praxe a oboru vzdělání.

- Matematizuje reálný problém.
- Modeluje reálnou situaci pomocí digitálních technologií.
- S účelným využitím prostředků digitálních technologií vyřeší úlohu se vztahem k běžnému životu nebo oboru vzdělání.
- Posoudí výsledek řešení z hlediska správnosti postupu, splnění zadání, počtu řešení i věcného významu a své řešení obhájí.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická; KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.
4. Obsah vzdělávání <i>Vyřeší problém s využitím poznatků z různých oblastí matematiky:</i> • vyhodnotí zadání problému; • navrhne různé způsoby řešení; • zvolí optimální metodu řešení; • problém vyřeší i za pomoci digitálních technologií; • interpretuje řešení, posoudí jeho správnost a efektivitu. <i>Vyřeší problém z praxe a oboru vzdělání:</i> • matematizuje reálný problém; • modeluje reálnou situaci pomocí digitálních technologií; • s účelným využitím prostředků digitálních technologií vyřeší úlohu se vztahem k běžnému životu nebo oboru vzdělání; • posoudí výsledek řešení z hlediska správnosti postupu, splnění zadání, počtu řešení i věcného významu a své řešení obhájí. <i>Řeší úlohy z maturitních didaktických testů:</i> • porozumí zadání; • matematizuje reálný problém; • bezpečně užívá matematické pojmy a algoritmy; • hledá další metody řešení; • optimalizuje řešení; • posoudí správnost řešení.
5. Vzdělávací strategie Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy: • Tvorba příkladů z praxe a hledání jejich řešení – žáci se zaměří na reálné situace z denního života i oboru vzdělávání, • Průzkum historických kontextů, ve kterých byly elementární funkce využívány k řešení problémů, • Řešení komplexních úloh a praktických problémů z oblasti STE, techniky, technologií a financí Žáci: • řeší úlohy motivační s aplikacemi i úlohy na procvičení a upevnění dovedností; • pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly; • užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů; • propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi; • užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe; • odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení; • řeší projekty: ○ seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení; ○ společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu; ○ shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;

- navrhnu možná řešení a projekt zpracují;
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou;
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

Propojení modulu s oblastí STE:

- řešení příkladů z praxe.

K realizaci modulu lze využít:

CUN úlohy (komplexní, neznámé a nerutinní) úlohy

- úlohy řešené netradičním způsobem řešení;
- úlohy s neobvyklým zadáním;
- úlohy s neobvyklým řešením.

Úlohy z více oblastí matematiky

- propojení geometrie s algebrou;
- propojení algebry s kombinatorikou;
- hledání extrémů, optimalizace;
- propojení dat s funkcemi – regresní funkce;
- propojení matematiky s digitálními technologiemi.

Problémy ze života i oboru vzdělání

- užití matematiky v ekonomice a finančnictví;
- užití matematiky v přírodních vědách (fyzice, elektrotechnice, chemii, biologii a geografii);
- užití matematiky v technice a dopravě (strojírenství, elektronice, logistice);
- užití digitálních technologií – vhodný matematický software.

Úlohy z maturitních didaktických testů

- typy úloh;
- strategie řešení úloh;
- úlohy z minulých ročníků.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	aktivní a odpovědný přístup • zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb • porozumění dané problematice v širším kontextu; ○ bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 %	40 %

		- o opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % - o občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % - o opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % - o neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.											
Sumativní	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %										
Reflexe	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování PETÁKOVÁ, Jindra. <i>Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy</i>. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3. Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm. [cit. 2025-03-09]. Pavlicová, Vladimíra, <i>Webová aplikace: Funkce – Portál středoškolské matematiky</i>, Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky matematiky, Online. 2007. Dostupné z: https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/funkce/, [cit. 2025-03-30]. Krynický, Martin, <i>Realisticky.cz když (se) chcete naučit</i>, Online, Dostupné z: http://www.realisticky.cz/index.php Portál GeoGebra. Online. Dostupné z: https://www.geogebra.org/download													

Bartošek a kol. Metodická příručka pro práci s úlohami CUN ve výuce matematiky na středních školách, Dostupné z: <https://mov.nuv.cz/mov/documents/408/download>

Bartošek a kol. Metodická příručka pro práci s komplexními úlohami /žákovskými projekty ve výuce matematiky na středních odborných školách, Dostupné z: <https://mov.nuv.cz/mov/documents/409/download>

Bartošek a kol. Sbírka řešených úloh z aplikované matematiky pro střední školy pro technické obory se strojírenským základem, Praha: NUV, 2018. ISBN: 978-80-7481-221-7. Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/19akKLS3AyXGAYFVPE9f2CeEiHTpAme1/view>

Bartošek a kol. Sbírka řešených úloh z aplikované matematiky pro střední školy pro technické obory s elektrotechnickým základem, Praha: NUV, 2019. ISBN: 978-80-7481-237-8. Dostupné z: <https://www.roznovskastredni.cz/data/clanky/1000/300/257/sbirka-uloh-z-matematiky-final.pdf>

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Matematika

Systematizace a upevňování poznatků středoškolské matematiky (IV. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Systematizace a upevňování poznatků středoškolské matematiky

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Systematizace a upevňování poznatků středoškolské matematiky / 4. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** Josef Bobek a kol.

7. **Vstupní předpoklady:**

- základní vzdělání (matematika)
- modul navazuje na moduly OVU RVP Lyceum MAT

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 4. ročník/4. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Vzdělávací modul Systematizace a upevňování poznatků středoškolské matematiky nabízí žákům strukturovaný přehled klíčových témat a souvislostí, které jim pomohou pevněji zakořenit jejich znalosti. Zahrnuje konceptuální mapy, opakování klíčových teorií a příkladů, které ilustrují jejich praktické využití. Důraz je kladen na aplikaci matematických konceptů v reálném světě a na propojení s dalšími oblastmi studia či profesní praxí. Tento přístup podporuje hlubší porozumění a připravuje studenty na další pokročilé studium matematiky nebo na aplikaci v různých oborech.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Vyřeší problém z praxe a oboru vzdělání.

- Matematizuje reálný problém.
- Modeluje reálnou situaci pomocí digitálních technologií.

- S účelným využitím prostředků digitálních technologií vyřeší úlohu se vztahem k běžnému životu nebo oboru vzdělání.
- Posoudí výsledek řešení z hlediska správnosti postupu, splnění zadání, počtu řešení i věcného významu a své řešení obhájí.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Vyřeší problém s využitím poznatků z různých oblastí matematiky:

- vyhodnotí zadání problému
- navrhne různé způsoby řešení
- zvolí optimální metodu řešení
- problém vyřeší i za pomoci digitálních technologií
- interpretuje řešení, posoudí jeho správnost a efektivitu

Vyřeší problém z praxe a oboru vzdělání:

- matematizuje reálný problém
- modeluje reálnou situaci pomocí digitálních technologií
- s účelným využitím prostředků digitálních technologií vyřeší úlohu se vztahem k běžnému životu nebo oboru vzdělání
- posoudí výsledek řešení z hlediska správnosti postupu, splnění zadání, počtu řešení i věcného významu a své řešení obhájí

Řeší úlohy z maturitních didaktických testů:

- porozumí zadání
- matematizuje reálný problém
- bezpečně užívá matematické pojmy a algoritmy
- hledá další metody řešení
- optimalizuje řešení
- posoudí správnost řešení

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Tvorba příkladů z praxe a hledání jejich řešení – žáci se zaměří na reálné situace z denního života i oboru vzdělávání,
- Průzkum historických kontextů, ve kterých byly elementární funkce využívány k řešení problémů,
- Řešení komplexních úloh a praktických problémů z oblasti STE, techniky, technologií a financí.

Žáci:

- řeší úlohy motivační s aplikacemi i úlohy na procvičení a upevnění dovedností;
- pomocí vrstevnického učení, didaktického působení učitele, zkoumáním zákonitostí, objevováním, indukci a dedukcí porozumí problematice a matematické podstatě operací s čísly;
- užívají operace s čísly při řešení aplikačních problémů;
- propojují modul s oblastí STE, technikou a technologiemi;
- užívají digitální technologie při složitějších výpočtech při řešení úloh z praxe;
- odhadují výsledek výpočtu a na základě toho hodnotí správnost jeho provedení;
- řeší projekty:
 - seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení;

- společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektu;
- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data;
- navrhnou možná řešení a projekt zpracují;
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou;
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

Propojení modulu s oblastí STE:

- řešení příkladů z praxe.

K realizaci modulu lze využít:

CUN úlohy (komplexní, neznámé a nerutinní) úlohy

- úlohy řešené netradičním způsobem řešení;
- úlohy s neobvyklým zadáním;
- úlohy s neobvyklým řešením.

Úlohy z více oblastí matematiky

- propojení geometrie s algebrou;
- propojení algebry s kombinatorikou;
- hledání extrémů, optimalizace;
- propojení dat s funkcemi – regresní funkce;
- propojení matematiky s digitálními technologiemi,

Problémy ze života i oboru vzdělání

- užití matematiky v ekonomice a finančnictví;
- užití matematiky v přírodních vědách (fyzice, elektrotechnice, chemii, biologii a geografii);
- užití matematiky v technice a dopravě (strojírenství, elektronice, logistice);
- užití digitálních technologií – vhodný matematický software.

Úlohy z maturitních didaktických testů

- typy úloh;
- strategie řešení úloh;
- úlohy z minulých ročníků.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	aktivní a odpovědný přístup • zvládnutí rutinních činností bez systémových chyb • porozumění dané problematice v širším kontextu;	40 %

		○ bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % ○ opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % ○ občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % ○ opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % ○ neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %.											
Sumativní • samostatná/skupinová práce/projekt. tvůrčí	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování PETÁKOVÁ, Jindra. <i>Matematika-příprava k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy</i>. Učebnice pro střední školy. Praha: Prometheus, 1998. ISBN 80-719-6099-3. Robová, J a kol. <i>Sbírka aplikačních úloh ze středoškolské matematiky</i>. Praha: Prometheus, 2018. ISBN: 9788071964452. Jaroslav Reichl – matematika. Online. 2007. Dostupné z: http://www.jreichl.com/matematika/matematika.htm. [cit. 2025-03-09].													

Pavlicová, Vladimíra, Webová aplikace: Funkce – Portál středoškolské matematiky, Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky matematiky, Online. 2007. Dostupné z: <https://www.karlin.mff.cuni.cz/~portal/funkce/>, [cit. 2025-03-30].

Krynický, Martin, Realisticky.cz když (se) chcete naučit, Online, Dostupné z: <http://www.realisticky.cz/index.php>

Portál GeoGebra, Online, Dostupné z: <https://www.geogebra.org/download>

Bartošek a kol. Metodická příručka pro práci s úlohami CUN ve výuce matematiky na středních školách, Dostupné z: <https://mov.nuv.cz/mov/documents/408/download>

Bartošek a kol. Metodická příručka pro práci s komplexními úlohami /žákovskými projekty ve výuce matematiky na středních odborných školách, Dostupné z: <https://mov.nuv.cz/mov/documents/409/download>

Bartošek a kol. Sbírka řešených úloh z aplikované matematiky pro střední školy pro technické obory se strojírenským základem, Praha: NUV, 2018. ISBN: 978-80-7481-221-7. Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/19akKLS3AyXGAYFVPE9f2CeEiHlTpAme1/view>

Bartošek a kol. Sbírka řešených úloh z aplikované matematiky pro střední školy pro technické obory s elektrotechnickým základem, Praha: NUV, 2019. ISBN: 978-80-7481-237-8. Dostupné z: <https://www.roznovskastredni.cz/data/clanky/1000/300/257/sbirka-uloh-z-matematiky-final.pdf>

Krynický, Martin, Realisticky.cz když (se) chcete naučit, Online, Dostupné z: <http://www.realisticky.cz/index.php>

Portál GeoGebra, Online, Dostupné z: <https://www.geogebra.org/download>

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – STE

Technická dokumentace (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Technická dokumentace

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Technická dokumentace / 1. ročník – 8 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Josef Bobek a kol.

7. Vstupní předpoklady:

- základní vzdělání (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis)
- dovednost graficky vyjadřovat jednoduché prostorové útvary v návaznosti na geometrii ZV
- základní vzdělávání matematika (MAT – modul Číslo)

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník/1. čtvrtletí, blokova/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Již od pradávna měl člověk potřebu vyjadřovat své myšlenky prostřednictvím vyobrazení. V průběhu historie se s nástěnnými malbami v jeskyních setkáváme již v pravěku, později byl za účelem zobrazování a komunikace využíván papyrus, následně papír a v dnešní moderní době jsou hojně využívány digitální technologie, včetně umělé inteligence.

Člověk by však nebyl člověkem, kdyby neuměl myslet a své myšlenky vyjadřovat pomocí komunikačních prostředků typických pro daný obor. Technici komunikují prostřednictvím technické dokumentace – např. stavební architekt obšírně nepopisuje své vize prostřednictvím obšírných slohových útvarů, tomu by nikdo nerozuměl. Využívají nákresy a plány. Stejně tak konstruktér robotických zařízení, 3D tiskař, průmyslový designér, zahradní architekt, elektrotechnik, strojař, či stavební inženýr a řada dalších prestižních povolání komunikují specifickým způsobem.

Dovednost pracovat s technickou dokumentací není ale vázána pouze na výkon určitých povolání. Žáci ve výuce rozvinou kompetence spojené s běžným životem. Technika nás doslova obklopuje a každý technický prostředek, zařízení či přístroj obsahuje technickou dokumentaci (uživatelský manuál), které je potřeba porozumět za účelem bezpečného užívání. Setkáváme se tak s návodnými nákresy pro sestavování nábytku nebo uživatelskými návody pro obsluhu osobních automobilů, které jsou plné technických informací a grafických vyobrazení.

Po absolvování modulu je žák schopen pracovat s jednoduchou technickou dokumentací – dokáže ji číst a zná základní zásady tvorby technické dokumentace. Je schopen vytvořit jednoduchý model pro tisk na 3D tiskárně. Umí vyhledat další informace za účelem dalšího vzdělávání v této oblasti. Zodpovědně přistupuje k plnění úkolů a vzdělávání.

Žáci, by měli zvládnout základy tohoto modulu. V první fázi se nedá očekávat většinové 100 % zvládnutí modulu, ale měl by být zvládnut průměrně cca na 50 %. Plné osvojení se dá čekat až po dalších souvisejících modulech. Nutné opakování a upevnění kompetencí užíváním.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Čte, využívá a vytváří technickou dokumentaci, vč. CAD software (2D/3D).

- Dodržuje ve výkresové dokumentaci pravidla normalizace a standardizace, používá normalizované písmo, různé druhy čar a zásady pro jejich uplatnění. Zobrazuje ve třech hlavních průmětech jednoduchá i složená geometrická tělesa.
- Uplatňuje zásady zobrazování a kótování v technických výkresech dle platných norem. Dodržuje pravidla normalizace a standardizace. Vytvoří technickou dokumentaci k zamýšlenému výrobku

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

- Typy čar užívaných v technické dokumentaci a jejich význam.
- Pravoúhlé promítání a axonometrie.
- Kótování.
- Technická normalizace v souvislosti s technickým kreslením (ČSN, EN, ISO).
- CAD software.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul využívá:

- aktivní učení – žáci jsou zapojeni do výuky prostřednictvím diskuzí, projektů, řešení problémů nebo experimentů
- kooperativní učení – žáci spolupracují ve skupinách na dosažení společného cíle

- problémově orientované učení – žáci řeší reálné problémy a hledají vlastní řešení
- skupinové projekty s těmito možnými tématy:
 - Ručně nakreslí jednoduchý technický výkres za pomoci rýsovacích potřeb.
 - Nakreslí/navrhne/modifikuje model jednoduchého výrobku v digitální podobě vhodného pro 3D tisk.

Žáci:

- společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektů;
- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data
- seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení
- navrhnou možná řešení a projekt zpracují
- pracují s technickou dokumentací a čtou ji s porozuměním
- vytvoří jednoduchý výkres
- využívají technickou dokumentaci v rámci plnění úloh a pracovních zadání
- porovnají ruční kreslení výkresu s návrhem realizovaným prostřednictvím digitálních technologií
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	aktivní a odpovědný přístup • porozumění dané problematice v širším kontextu.	40 %
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4

39-0	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování MACKE, Radek. <i>Designérské skicování</i> . Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2023. ISBN 978-80-01-07086-4. KLETEČKA, Jaroslav a FOŘT, Petr. <i>Technické kreslení</i> . 3. vydání. Učebnice. V Brně: Computer Press, 2022. ISBN 978-80-251-5078-8. Tinkercad – bezplatný program pro technické kreslení a modelování: https://www.tinkercad.com/ Tinkercad – výukové centrum: https://www.tinkercad.com/learn Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele. Ověřené otevřené internetové zdroje Vlastní doplňkové materiály.	
4. Poznámky K realizaci modulu postačují běžně dostupné rýsovací potřeby a bezplatný, avšak velmi kvalitní CAD program SolidWorks, kde je možné vytvářet modely pro 3D tisk.	

Popis vyučovacích jednotek – STE

Úvod do studia přírodních věd (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Úvod do studia přírodních věd

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Úvod do studia přírodních věd / 1. ročník – 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** Josef Bobek a kol.

7. Vstupní předpoklady:

- základní vzdělání (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis)
- základní vzdělávání matematika (MAT – modul Číslo)

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník/1. čtvrtletí, blokovaná/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul je zaměřen na poskytnutí základního povědomí o různých disciplínách přírodních věd. Zahrnuje oblasti jako jsou biologie, chemie, fyzika a geologie. Cílem je seznámit žáky se základními principy a metodami vědeckého zkoumání, které se v těchto oblastech uplatňují. Součástí tohoto modulu jsou základní koncepty, historie vědeckého poznání a současné trendy v jednotlivých oborech. Modul klade důraz na rozvoj kritického myšlení a schopnosti interpretovat vědecké informace.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Rozlišuje jednotlivé skupiny prvků a jejich sloučenin, které pojmenovává a diskutuje jejich zařazení v profesním, v občanském i osobním životě.

- Osvojí si základní principy názvosloví anorganických a organických sloučenin.
- Tvoří názvy a vzorce anorganických a organických sloučenin.

- Vysvětlí rozdělení prvků na kovy, polokovy a nekovy a uvede jejich využití a využití jejich sloučenin v praxi.

Matematicky vyjádří složení roztoků.

- Vyjadřuje složení roztoku různými způsoby.
- Vypočítá složení roztoku.

Řeší projekty, které kombinují prvky vědy, technologie, inženýrství a matematiky a jsou obsahově zaměřené na uvedené okruhy STEM (např. návrh ekologických řešení, vývoj nových technologií, zlepšení infrastruktury apod.)

- Sbírá, zpracovává a vyhodnocuje a využívá data.
- Aktivně využívá vhodné digitální technologie a nástroje umělé inteligence, přitom se bezpečně pohybuje v digitálním prostředí.
- Čte, využívá a vytváří technickou dokumentaci, včetně CAD software (2D/3D).
- Správně užívá veličiny a jednotky soustavy SI a vztahy mezi nimi.
- Diskutuje o pokroku a trendech současné vědy a hodnotí je.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Úvod do studia přírodních věd:

- historie přírodních věd a jejich vzájemné souvislosti;
- základní principy studia přírodních věd;
- moderní trendy vědeckého bádání.

Fyzikální veličiny a jednotky:

- jednotky SI;
- základní jednotky, násobné a dílčí;
- převody jednotek.

Chemické látky a jejich vlastnosti:

- klasifikace chemických látek;
- směsi a jejich dělení.

Chemické názvosloví anorganických sloučenin:

- názvosloví binárních sloučenin;
- názvosloví kyselin;
- názvosloví solí kyselin.

Chemické názvosloví organických sloučenin:

- názvosloví uhlovodíků;
- základní deriváty uhlovodíků.

Složení roztoků:

- vyjadřování složení roztoků;
- ředění roztoků.

Periodická tabulka prvků:

- základní principy uspořádání prvků v periodické tabulce;
- periodický zákon.

Nekovy, polokovy, kovy:

jejich využití a využití jejich sloučenin v praxi.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

Stanovení hustoty pevné látky (výroba předmětu, měření, zpracování výsledků měření).

Dělení heterogenních směsí.

Kovy, jejich zpracování a využití.

Žáci:

společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektů;

shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data

seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení

navrhnou možná řešení a projekt zpracují

prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou

diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné dialog učitele se žákem; písemné testové úlohy; práce s pracovními listy; pozorování činností žáka.	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; aktivní přístup	40 %
Sumativní samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85

1

84-70

2

69-55

3

54-40

4

39-0

5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

VACÍK, Jiří. *Přehled středoškolské chemie*. 4. vyd., V SPN 2. Praha: SPN, 1999. ISBN 80-723-5108-7

BENEŠOVÁ, Marika; PFEIFEROVÁ, Erna a SATRAPOVÁ, Hana. *Odmaturuj! z chemie*. 2., přepracované vydání. Odmaturuj! Brno: Didaktis, c2014. ISBN 978-80-7358-232-6

SVOBODA, Emanuel, Karel BARTUŠKA, Oldřich LEPIL a Miroslava ŠIROKÁ. *Přehled středoškolské fyziky*. 3. vydání. Praha: Prometheus, 2003, 497 stran. ISBN 80-7196-116-7.

TARÁBEK, Pavol a ČERVINKOVÁ, Petra. *Odmaturuj! z fyziky*. Odmaturuj! Brno: Didaktis, 2004. ISBN 80-862-8539-1

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.
Ověřené otevřené internetové zdroje
Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – STE

Pohyb, jeho popis a příčiny (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Pohyb, jeho popis a příčiny

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Pohyb, jeho popis a příčiny / 1. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** Josef Bobek a kol.

7. **Vstupní předpoklady:**

- základní vzdělání (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis)
- základní jednotky SI (STE – modul Úvod do studia přírodních věd)
- základní vzdělávání matematika (MAT – modul Čísla)

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 1. ročník/1., 2. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. **Charakteristika**

Studiem pohybu těles a sil, které na ně působí se zabývá mechanika, která je jednou z hlavních oblastí fyziky. Je to jedna z nejstarších a nejzákladnějších oblastí fyziky, která poskytuje fundamentální principy pro pochopení nejen pohybu, ale také struktury a dynamiky různých systémů. Mechanika se dělí do několika podoblastí, přičemž každá se zaměřuje na specifické aspekty pohybu a sil. V zásadě jde o analýzu, jak se objekty pohybují, jaké síly na ně působí, a jak tyto síly ovlivňují jejich pohyb a chování.

2. **Očekávané výsledky učení vč. indikátorů**

Vyřeší běžné životní situace s využitím základních vztahů pro rovnoměrný a nerovnoměrný přímočarý pohyb.

- Vypočítá dráhu, rychlost a zrychlení při rovnoměrném a nerovnoměrném pohybu (při konstantním zrychlení).
- Řeší úlohy na skládání dvou pohybů v kolmých směrech.
- Vysvětlí souvislost periody a frekvence při rovnoměrném pohybu po kružnici.

Vyřeší problémy pohybu těles s využitím Newtonových pohybových zákonů.

- Užívá vztah mezi silou a zrychlením k řešení úloh.
- Užívá zákon zachování hybnosti v úlohách z praxe (střelba, dokonale nepružná srážka těles, reaktivní pohon).
- Řeší rovnoměrný pohyb po kružnici (zatačení automobilu, pohyb družic).

Řeší projekty, které kombinují prvky vědy, technologie, inženýrství a matematiky a jsou obsahově zaměřené na uvedené okruhy STEM (např. návrh ekologických řešení, vývoj nových technologií, zlepšení infrastruktury apod.)

- Sbírá, zpracovává a vyhodnocuje a využívá data.
- Aktivně využívá vhodné digitální technologie a nástroje umělé inteligence, přitom se bezpečně pohybuje v digitálním prostředí.
- Čte, využívá a vytváří technickou dokumentaci, včetně CAD software (2D/3D).
- Správně užívá veličiny a jednotky soustavy SI a vztahy mezi nimi.
- Diskutuje o pokroku a trendech současné vědy a hodnotí je.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Kinematika:

- mechanický pohyb, relativnost klidu a pohybu, vztažná soustava;
- průměrná a okamžitá rychlost;
- pohyb rovnoměrný přímočarý;
- pohyb rovnoměrně zrychlený, volný pád;
- skládání pohybů;
- rovnoměrný pohyb po kružnici.

Dynamika:

- Newtonovy pohybové zákony;
- hybnost tělesa, impuls síly;
- zákon zachování hybnosti;
- síla dostředivá a odstředivá;
- inerciální a neinerciální vztažné soustavy.

Mechanická energie:

- mechanická práce;
- mechanická energie;
- zákon zachování energie.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Vytváření modelů nebo simulací pro sledování pohybu projektilů (např. střely nebo míčů) v závislosti na silách, které na ně v průběhu pohybu působí.
- Modelování elastických sil, pružností materiálů, analýza dynamiky pohybu při nárazech a šokových vlnách.
- Kladkové systémy a jejich optimalizace pro různé aplikace v technické praxi i běžném životě.

Žáci:

- společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektů;

- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data
- seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení
- navrhnou možná řešení a projekt zpracují
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; aktivní přístup	40 %
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

SVOBODA, Emanuel, Karel BARTUŠKA, Oldřich LEPIL a Miroslava ŠIROKÁ. *Přehled středoškolské fyziky*. 3. vydání. Praha: Prometheus, 2003, 497 stran. ISBN 80-7196-116-7.

Encyklopedie fyziky. Online. 2006-2025. Dostupné z: <http://fyzika.jreichl.com/> [cit. 2025-02-13]

Eduportál Techmania: [Pohyb](#) | [Eduportál Techmania](#), [Síla](#) | [Eduportál Techmania](#)

E-Manuel online učebnice fyziky pro gymnázia: <https://e-manuel.cz/kapitoly/>

Phet, Fyzika, Pohyb: [Filtr – Interaktivní simulace PhET](#)

Sbírka fyzikálních pokusů: [Sbírka fyzikálních pokusů](#)

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – STE	
Mechanika tuhého tělesa a tekutin (I. ročník)	
A. VSTUPNÍ ČÁST	
1. Název: Mechanika tuhého tělesa a tekutin	
2. Kód:	
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum	
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul	
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Mechanika tuhého tělesa a tekutin / 1. ročník – 16 hodin	
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Josef Bobek a kol.	
7. Vstupní předpoklady:	
• základní vzdělání (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis) • základní jednotky SI (STE – modul Úvod do studia přírodních věd) • základní poznatky z kinematiky a dynamiky (STE – modul Pohyb, jeho popis a příčiny) • úpravy rovnic, výpočet neznámé ze vzorce (MAT – modul Elementární rovnice a nerovnice) • základní vzdělávání matematika (MAT – modul Čísla)	
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník/2. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka	
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY	
1. Charakteristika	
Mechanika tuhého tělesa a mechanika tekutin jsou dvě hlavní oblasti klasické mechaniky, které se zaměřují na studium chování různých typů materiálů a jejich interakcí s okolním prostředím. Tuhé těleso je ideální těleso, jehož tvar ani objem se účinkem libovolně velkých sil nemění. Mechanika tuhého tělesa tedy studuje pohyb a síly působící na objekty, které si zachovávají svou tvarovou strukturu, tj. jejich vnitřní vzdálenosti mezi jednotlivými částmi zůstávají konstantní. Mechanika kapalin a plynů neboli mechanika tekutin studuje podmínky rovnováhy kapalin a plynů v klidu, zákonitosti jejich pohybů a pohybů těles ponořených do tekutin. Podmínkami rovnováhy v kapalinách a plynech se zabývá statika kapalin a plynů (hydrostatika a aerostatika). Zákonitosti pohybu studuje dynamika kapalin a plynů (hydrodynamika a aerodynamika).	
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů	
Vyřeší základní mechanické problémy tuhého tělesa. • Užívá moment sil k objasnění činnosti jednoduchých strojů. • Uvede důsledky rotace těles v běžné praxi (setrvačníky – zachování energie a osy otáčení). Diskutuje a hodnotí užití mechaniky v technice. • Uvede příklady užití mechaniky v technické praxi. • Vyhodnotí vhodnost užití mechanismů v běžné praxi. Používá tlak a vztahovou sílu k vysvětlení silových poměrů v tekutinách. • Počítá s tlakem a vztahovou silou a vysvětlí jejich vliv na plování těles a proudění tekutin a jejich důsledky na jevy z praxe. • Vysvětlí plování a létání těles a proudění vzduchu na základě působících sil.	

- Vysvětlí kvalitativně princip proudění tekutiny v potrubí různého průřezu a jeho vliv na běžné jevy (stříkání hadic, fixírka) a vliv proudění tekutin na odpor prostředí.

Řeší projekty, které kombinují prvky vědy, technologie, inženýrství a matematiky a jsou obsahově zaměřené na uvedené okruhy STEM (např. návrh ekologických řešení, vývoj nových technologií, zlepšení infrastruktury apod.)

- Sbírá, zpracovává a vyhodnocuje a využívá data.
- Aktivně využívá vhodné digitální technologie a nástroje umělé inteligence, přitom se bezpečně pohybuje v digitálním prostředí.
- Čte, využívá a vytváří technickou dokumentaci, včetně CAD software (2D/3D).
- Správně užívá veličiny a jednotky soustavy SI a vztahy mezi nimi.
- Diskutuje o pokroku a trendech současné vědy a hodnotí je.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Mechanika tuhého tělesa:

- tuhé těleso, moment síly;
- skládání a rozkládání sil;
- těžiště tělesa, rovnovážné polohy;
- jednoduché stroje;
- kinetická energie tuhého tělesa;
- smykové tření, valivý odpor.

Mechanika tekutin:

- základní vlastnosti tekutin, tlak v tekutinách;
- Pascalův zákon;
- hydrostatický tlak;
- atmosférický tlak;
- Archimédův zákon;
- ustálené proudění, rovnice spojitosti toku;
- bernoulliho rovnice;
- proudění reálných tekutin, odpor prostředí.

• Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Těžiště tělesa
- Výroba demonstračních pomůcek a objasnění jejich principu z oblasti mechaniky tekutin (např. tlak v kapalině, barometr).
- Měření rychlosti tekutin.

Žáci:

- společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektů;
- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data
- seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení
- navrhnou možná řešení a projekt zpracují
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST													
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné - dialog učitele se žákem; - písemné testové úlohy; - práce s pracovními listy; - pozorování činností žáka.	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; aktivní přístup	40 %										
Sumativní samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %										
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování SVOBODA, Emanuel, Karel BARTUŠKA, Oldřich LEPIL a Miroslava ŠIROKÁ. <i>Přehled středoškolské fyziky</i>. 3. vydání. Praha: Prometheus, 2003, 497 stran. ISBN 80-7196-116-7. <i>Encyklopedie fyziky</i>. Online. 2006-2025. Dostupné z: http://fyzika.jreichl.com/ [cit. 2025-02-13] Eduportál Techmania: Tekutiny Eduportál Techmania E-Manuel online učebnice fyziky pro gymnázia: https://e-manuel.cz/kapitoly/ Sbírka fyzikálních pokusů: Sbírka fyzikálních pokusů Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele. Ověřené otevřené internetové zdroje Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – STE
Teplo a teplota (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Teplo a teplota
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Teplo a teplota / 1. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Josef Bobek a kol.
7. Vstupní předpoklady: • základní vzdělání (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis) • základní jednotky SI (STE – modul Úvod do studia přírodních věd) • grafické znázornění funkcí (MAT – modul Funkce I) • úpravy rovnic, výpočet neznámé ze vzorce (MAT – modul Elementární rovnice a nerovnice) • základní vzdělávání matematika (MAT – modul Čísla)
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník/2., 3. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Cílem modulu je, aby žáci získali základní porozumění z oblasti molekulové fyziky, procesů spojených s přenosem tepla a teploty, a aby uměli aplikovat teoretické poznatky na praktické problémy. Tento modul rozvíjí schopnost studentů aplikovat fyzikální zákony v každodenním životě a v technických disciplínách. Jedním z klíčových cílů modulu je teoretická představa, že všechny částice v látkách jsou v neustálém pohybu (i v pevných látkách), což se projevuje ve formě tepelného pohybu, který závisí na teplotě. V rámci modulu se žáci učí, jak teplo působí na změnu stavu látek (tavení, var, sublimace) a jaké jsou zákonitosti spojené s energií potřebnou k těmto změnám.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Objasní souvislost tepla a teploty se změnou skupenství a rozměry těles. • Vysvětlí kinetickou teorii stavby látek a kvalitativně popíše vztah mezi teplotou a rychlostí částic. • Popíše vliv teploty látky na její rozměry a uvede příklady z praxe (dilatační spáry, vůle přiléhajících součástí, anomálie vody, flexinol, nitinol). • Vysvětlí důvod využívání vody v topných systémech a vliv tání ledu a vypařování vody na teplotu okolního vzduchu. Užívá základní zákonitosti termodynamiky. • Vysvětlí vliv teploty na průběh chemických reakcí. • Vysvětlí zjednodušený tvar stavové rovnice ideálního plynu a její důsledky na běžné jevy z praxe (zavařování, tlakové nádoby, práce plynu ve válci motoru, meteorologické jevy). Využívá poznatků z termodynamiky při práci s materiály, přístroji a obsluze strojů. • Popíše rizika změny teplot při práci s materiály, přístroji a obsluze strojů způsobené termodynamickými jevy. • Posoudí energetickou náročnost běžných technologických procesů.

- Uvede princip činnosti tepelných strojů (čtyřdobý, dvoudobý, proudový motor, tepelné čerpadlo) a objasní zákon zachování energie a jeho důsledky na jejich účinnost.

Uvede vliv termodynamických jevů na živou přírodu.

- Posoudí vliv teploty na organismy.
- Objasní význam termoregulace zvířat.
- Posoudí důsledky zákona zachování energie na udržitelnost života organismů.

Řeší projekty, které kombinují prvky vědy, technologie, inženýrství a matematiky a jsou obsahově zaměřené na uvedené okruhy STEM (např. návrh ekologických řešení, vývoj nových technologií, zlepšení infrastruktury apod.)

- Sbírá, zpracovává a vyhodnocuje a využívá data.
- Aktivně využívá vhodné digitální technologie a nástroje umělé inteligence, přitom se bezpečně pohybuje v digitálním prostředí.
- Čte, využívá a vytváří technickou dokumentaci, včetně CAD software (2D/3D).
- Správně užívá veličiny a jednotky soustavy SI a vztahy mezi nimi.
- Diskutuje o pokroku a trendech současné vědy a hodnotí je.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Základní poznatky molekulové fyziky:

- částicová struktura látek;
- teplota a teplotní stupnice;
- termodynamická soustava, rovnovážný a nerovnovážný stav a děj;
- vnitřní energie soustavy a její změny;
- první termodynamický zákon;
- přenos vnitřní energie;
- tepelná a měrná tepelná kapacita látky;
- kalorimetrická rovnice.

Struktura a vlastnosti plynů

- vlastnosti ideálního plynu, stavové veličiny;
- teplota a tlak ideálního plynu z hlediska molekulové fyziky;
- stavová rovnice ideálního plynu;
- jednoduché děje v ideálním plynu;
- plyn při nízkém a vysokém tlaku.

Práce plynu

- práce plynu při stálém a proměnném tlaku;
- kruhový děj a jeho účinnost;
- druhý termodynamický zákon;
- tepelné motory.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Měření teploty a tepelných vlastností látek.
- Tepelná izolace a efektivnost různých materiálů.
- Tepelný efekt barev.

- Efekt skleníkového efektu a změna klimatu.
- Zelené chlazení.
- Tepelné motory.

Žáci:

- společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektů;
- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data
- seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení
- navrhnou možná řešení a projekt zpracují
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; aktivní přístup	40 %
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Hry na procvičování

SVOBODA, Emanuel, Karel BARTUŠKA, Oldřich LEPIL a Miroslava ŠIROKÁ. *Přehled středoškolské fyziky*. 3. vydání. Praha: Prometheus, 2003, 497 stran. ISBN 80-7196-116-7.

Encyklopedie fyziky. Online. 2006-2025. Dostupné z: <http://fyzika.jreichl.com/> [cit. 2025-02-13]

E-Manuel online učebnice fyziky pro gymnázia: <https://e-manuel.cz/kapitoly/>

Sbírka fyzikálních pokusů: [Sbírka fyzikálních pokusů](#)

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – STE

Struktura a vlastnosti látek (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název: Struktura a vlastnosti látek**

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Struktura a vlastnosti látek / 1. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** Josef Bobek a kol.

7. **Vstupní předpoklady:**

- základní vzdělání (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis)
- základní jednotky SI (STE – modul Úvod do studia přírodních věd)
- základní poznatky z kinematiky a dynamiky (STE – modul Pohyb, jeho popis a příčiny)
- úpravy rovnic, výpočet neznámé ze vzorce (MAT – modul Elementární rovnice a nerovnice)
- základní vzdělávání matematika (MAT – modul Čísla)

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 1. ročník/3., 4. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul Struktura a vlastnosti látek se zaměřuje na pochopení složení, vnitřní struktury a vlastností látek v závislosti na jejich chemickém a fyzikálním uspořádání. Žáci získávají teoretické i praktické znalosti o různých typech látek, jejich vazbách a interakcích, což jim umožňuje porozumět zákonitostem přírodních i technologických procesů.

Cílem je rozvíjet analytické a kritické myšlení, schopnost logického uvažování, dovednost aplikace poznatků v reálném světě a porozumění vztahu mezi strukturou látek a jejich využitím v běžném životě a průmyslu.

Důraz je kladen na propojení teoretických znalostí s praktickými experimenty a využití v moderních vědeckých a technologických oborech. Tento tematický celek je základem pro další studium chemie, fyziky, materiálového inženýrství a přírodních věd.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Rozliší technické materiály s ohledem na konkrétní potřeby a identifikuje materiály využívané při technických činnostech (dřevo, kovy, plasty, kompozity, pomocné látky).

- Rozliší základní typy dřeva, kovů, plastů a kompozitních materiálů.

- Vysvětlí využití různých materiálů ve stavebnictví – zejména v souvislosti s nízkoenergetickými a pasivními domy.

Rozlišuje vliv struktury pevných látek na jejich vlastnosti.

- Popíše strukturu krystalických a amorfních látek a uvede rozdíly v jejich vlastnostech.
- Objasní vliv poruch na vlastnosti krystalických látek.

Objasní vliv chemického složení materiálů na jejich vlastnosti.

- Uvede chemické složení běžně používaných materiálů a jejich vlastnosti.
- Posoudí vhodnost použití materiálu pro daný účel.

Popíše materiály biologického původu.

- Uvede běžné materiály biologického původu, jejich výhody a nevýhody.
- Posoudí jejich vliv na životní prostředí a možnosti recyklace.

Řeší projekty, které kombinují prvky vědy, technologie, inženýrství a matematiky a jsou obsahově zaměřené na uvedené okruhy STEM (např. návrh ekologických řešení, vývoj nových technologií, zlepšení infrastruktury apod.)

- Sbírá, zpracovává a vyhodnocuje a využívá data.
- Aktivně využívá vhodné digitální technologie a nástroje umělé inteligence, přitom se bezpečně pohybuje v digitálním prostředí.
- Čte, využívá a vytváří technickou dokumentaci, včetně CAD software (2D/3D).
- Správně užívá veličiny a jednotky soustavy SI a vztahy mezi nimi.
- Diskutuje o pokroku a trendech současné vědy a hodnotí je.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Struktura a vlastnosti pevných látek

- látky krystalické a amorfní;
- poruchy krystalické mřížky;
- deformace pevných těles;
- Hookův zákon, deformační křivka;
- teplotní roztažnost pevných těles.

Struktura a vlastnosti kapalin

- povrchová vrstva kapalin, povrchové napětí;
- kapilární jevy;
- teplotní objemová roztažnost kapalin.

Skupenské přeměny

- změny skupenství látek pevných, kapalných a plyných;
- sytá a přehřátá pára, fázový diagram;
- vlhkost vzduchu.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Změny skupenství a tepelná kapacita látek.
- Viskozita kapalin a její závislost na teplotě.
- Vodivost kovů a nekovů – testování struktury materiálů.

- Povrchové napětí vody a jiných kapalin.

Žáci:

- společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektů;
- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data
- seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení
- navrhnu možná řešení a projekt zpracují
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - dialog učitele se žákem; - písemné testové úlohy; - práce s pracovními listy; - pozorování činností žáka.	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; aktivní přístup	40 %
Sumativní samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje
Hry na procvičování

SVOBODA, Emanuel, Karel BARTUŠKA, Oldřich LEPIL a Miroslava ŠIROKÁ. *Přehled středoškolské fyziky*. 3. vydání. Praha: Prometheus, 2003, 497 stran. ISBN 80-7196-116-7.

Encyklopedie fyziky. Online. 2006-2025. Dostupné z: <http://fyzika.jreichl.com/> [cit. 2025-02-13]

E-Manuel online učebnice fyziky pro gymnázia: <https://e-manuel.cz/kapitoly/>

Sbírka fyzikálních pokusů: [Sbírka fyzikálních pokusů](#)

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.
Ověřené otevřené internetové zdroje
Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – STE

Mechanické kmitání a vlnění (I. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Mechanické kmitání a vlnění

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Mechanické kmitání a vlnění / 1. ročník – 8 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** Josef Bobek a kol.

7. Vstupní předpoklady:

- základní vzdělání (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis)
- kinematika, dynamika a energie hmotného bodu (STE – modul Mechanika)
- úpravy rovnic, výpočet neznámé ze vzorce (MAT – modul Elementární rovnice a nerovnice)
- goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku (MAT – modul Základy planimetrie)
- základní vzdělávání matematika (MAT – modul Čísla)

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník/4. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Vzdělávací oblast Mechanické kmitání a vlnění seznamuje žáky se základními vlastnostmi periodických dějů, mechanického kmitání a šíření mechanických vln. Vede žáky k pochopení pojmů jako frekvence, amplituda, perioda, rezonance či vlnová délka. Důraz je kladen na vztah mezi teoretickými poznatky a praktickým pozorováním – žáci analyzují reálné jevy, jako je šíření zvuku, vibrace těles nebo rezonance v různých systémech.

Význam této oblasti spočívá nejen v porozumění fyzikálním jevům každodenního života, ale i v přípravě na další fyzikální témata (elektrické kmitání, akustika, optika) a mezioborových souvislostí s technikou, biologií či chemií. Výuka podporuje rozvoj analytického myšlení, matematické gramotnosti a schopnost aplikace fyzikálních modelů v praxi. Dále slouží jako důležitý základ pro maturitní zkoušku z fyziky a následné studium na technických a přírodovědných vysokých školách.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Vysvětlí mechanické kmitání a vlnění u běžných jevů.

- Popíše kmitání těles a mechanické vlnění a uvede příklady z praxe.
- Vysvětlí kvalitativně vliv charakteristik oscilátoru na frekvenci kmitání a objasní podstatu a užití rezonance.
- Propojuje fyzikální charakteristiky mechanického oscilátoru s fyzikálními charakteristikami zvuku včetně hudebních tónů, ultrazvuku a infrazvuku a jejich užití v technice i přírodě (komunikace živočichů, echolokace u zvířat, sonografie).

Řeší projekty, které kombinují prvky vědy, technologie, inženýrství a matematiky a jsou obsahově zaměřené na uvedené okruhy STEM (např. návrh ekologických řešení, vývoj nových technologií, zlepšení infrastruktury apod.)

- Sbírá, zpracovává a vyhodnocuje a využívá data.
- Aktivně využívá vhodné digitální technologie a nástroje umělé inteligence, přitom se bezpečně pohybuje v digitálním prostředí.
- Čte, využívá a vytváří technickou dokumentaci, včetně CAD software (2D/3D).
- Správně užívá veličiny a jednotky soustavy SI a vztahy mezi nimi.
- Diskutuje o pokroku a trendech současné vědy a hodnotí je.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Mechanické kmitání:

- periodický pohyb, základní pojmy, rovnice harmonických kmitů;
- dynamika kmitavého pohybu;
- matematické kyvadlo;
- kmity tlumené a netlumené, rezonance;
- složené kmitání.

Mechanické vlnění:

- postupné vlnění příčné a podélné;
- rovnice postupné vlny;
- šíření vlnění v prostoru – Huygensův princip, skládání vlnění, odraz vlnění, stojaté vlnění, chvění;
- zvuk a jeho vlastnosti;
- ultrazvuk a jeho užití.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Zkoumání vlivu délky kyvadla na jeho periodu
- Rezonance a vlastní frekvence těles
- Šíření zvuku v různých prostředích
- Analýza harmonického pohybu pružiny pomocí videa
- Zvukové vlny a hudební nástroje
- simulace vlnění ve virtuální laboratoři
- Tlumené kmitání – jak působí odpor prostředí
- Zvuková izolace – jak materiály pohlcují zvuk

Žáci:

- společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektů;
- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data
- seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení
- navrhnou možná řešení a projekt zpracují
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; aktivní přístup	40 %										
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Hry na procvičování SVOBODA, Emanuel, Karel BARTUŠKA, Oldřich LEPIL a Miroslava ŠIROKÁ. <i>Přehled středoškolské fyziky</i>. 3. vydání. Praha: Prometheus, 2003, 497 stran. ISBN 80-7196-116-7. <i>Encyklopedie fyziky</i>. Online. 2006-2025. Dostupné z: http://fyzika.jreichl.com/ [cit. 2025-02-13] E-Manuel online učebnice fyziky pro gymnázia: https://e-manuel.cz/kapitoly/ Sbírka fyzikálních pokusů: Sbírka fyzikálních pokusů Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele. Ověřené otevřené internetové zdroje Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – STE

Technické materiály a jejich použití (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Technické materiály a jejich použití

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Technické materiály a jejich použití / 2. ročník – 8 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Josef Bobek a kol.
7. Vstupní předpoklady: - základní vzdělání (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis) - základní schopnost zodpovědně plnit úkoly - kladný přístup k sebevzdělávání - užití digitálních technologií k získávání a zpracování informací
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník/3., 4. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Chceme-li myšlenkové představy zhmotnit a sestoupit z roviny teorie na úroveň praktické aplikace, zákonitě se začneme dotýkat otázky materiálů. Ty mají různé vlastnosti, a ne všechny jsou v hodné k libovolnému účelu. Věda bez znalosti světa technických materiálů je „jako mlýn bez vody“. Po absolvování modulu bude žák znát základní druhy materiálů užívaných při každodenních praktických aplikacích a hledání řešení problémů formou experimentování. Porozumí jejich vlastnostem, které prostřednictvím badatelsky orientované výuky poznává. Bude si vědom, že volba nevhodného materiálu může v praxi způsobit vážné potíže. Je schopen komunikovat o tématu a osvojené poznatky využívat v běžném životě tak i dalším studiu na vysoké škole. Umí posoudit v hodnotu užití materiálů s ohledem na ekologickou zátěž a recyklovatelnost. Bezpečně pracuje s materiály a zná možnosti jejich zpracování. Dodržuje zásady bezpečnosti při práci, zná rizika a je schopen poskytnout první pomoc. Zodpovědně přistupuje k plnění úkolů a vzdělávání. Žáci, by měli zvládnout základy tohoto modulu. V první fázi se nedá očekávat většinové 100 % zvládnutí modulu, ale měl by být zvládnut průměrně cca na 50 %. Plné osvojení se dá čekat až po dalších souvisejících modulech. Nutné opakování a upevnění kompetencí užíváním.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Rozliší technické materiály s ohledem na konkrétní potřeby a identifikuje materiály využívané při technických činnostech (dřevo, kovy, plasty, kompozity, pomocné látky). - Rozliší základní typy dřeva, kovů, plastů a kompozitních materiálů. - Vysvětlí využití různých materiálů ve stavebnictví – zejména v souvislosti s nízkoenergetickými a pasivními domy. Rozlišuje vliv struktury pevných látek na jejich vlastnosti. - Popíše strukturu krystalických a amorfních látek a uvede rozdíly v jejich vlastnostech. Objasní vliv poruch na vlastnosti krystalických látek. - Objasní vliv chemického složení materiálů na jejich vlastnosti. - Uvede chemické složení běžně používaných materiálů a jejich vlastnosti. - Posoudí vhodnost použití materiálu pro daný účel.

Popíše materiály biologického původu.

- Uvede běžné materiály biologického původu, jejich výhody a nevýhody.
- Posoudí jejich vliv na životní prostředí a možnosti recyklace.

Využije vlastnosti technických materiálů v souvislosti s různými technologickými postupy.

- Zvolí vhodný filament do 3D tiskárny – plast, bio-organický materiál, recyklovaný PLA, ABS či PETG.
- Odůvodní využitelnost konkrétních technických materiálů v umělecko-řemeslných činnostech (lípa, ocel, plast...).
- Zkonstruuje/vyrobí produkt tak, aby jeho využitelnost/životnost na základě vhodné výrobní technologie nebyla nepřiměřeně limitována nevhodnou volbou materiálů.
- Vysvětlí, proč některé materiály nejsou vhodné pro obrábění (ruční, strojní, CNC, laserové).

Řeší projekty, které kombinují prvky vědy, technologie, inženýrství a matematiky a jsou obsahově zaměřené na uvedené okruhy STEM (např. návrh ekologických řešení, vývoj nových technologií, zlepšení infrastruktury apod.)

- Sbírá, zpracovává a vyhodnocuje a využívá data.
- Aktivně využívá vhodné digitální technologie a nástroje umělé inteligence, přitom se bezpečně pohybuje v digitálním prostředí.
- Čte, využívá a vytváří technickou dokumentaci, včetně CAD software (2D/3D).
- Správně užívá veličiny a jednotky soustavy SI a vztahy mezi nimi.
- Diskutuje o pokroku a trendech současné vědy a hodnotí je.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

- Charakteristika pojmu materiál a pojmů souvisejících. Význam materiálů v historii a v současnosti, souvislosti užití materiálů.
- Požadavky kladené na technické materiály, vlastnosti materiálů, struktura materiálů a terminologie materiálů.
- Dřevo a materiály ze dřeva. Kovové materiály – vnitřní stavba, kovové soustavy, kovy na bázi Fe i neželezné, vlastnosti.
- Polymery – struktura makromolekuly, polyreakce, nadmolekulová struktura, typické vlastnosti.
- Keramika – výroba, struktura, typické vlastnosti. Kompozity – struktura. Nanomateriály.
- Vliv využívání různých materiálů na životní prostředí a recyklovatelnost materiálů.
- Filamenty pro 3D tiskárny (plast, bio-organický materiál, recyklovaný PLA, ABS či PETG).
- Aplikační experimenty s využitím různých technických materiálů při ručním zpracování i 3D tisku.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul využívá:

- aktivní učení – žáci jsou zapojeni do výuky prostřednictvím diskuzí, projektů, řešení problémů nebo experimentů
- kooperativní učení – žáci spolupracují ve skupinách na dosažení společného cíle
- problémově orientované učení – žáci řeší reálné problémy a hledají vlastní řešení
- skupinové projekty s těmito možnými tématy:
 - Historie materiálů a jejich význam v současnosti.
 - Technické vlastnosti a struktura materiálů (např. projekty k porovnání mechanických vlastností materiálů jako je pevnost, pružnost a odolnost).
 - 3D tisk a materiály pro tisk.

- Praktické aplikace různých technických materiálů.
- Vliv materiálů na životní prostředí a recyklace

Žáci:

- společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektů;
- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data
- seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení
- navrhnou možná řešení a projekt zpracují
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

U vzdělávacího modulu je kladen důraz na jeho praktickou část:

- praktická část může být realizována ve dvojicích či v malých skupinkách (do 4 žáků)
- praktická část je realizována s těmito možnými tématy:
 - Rozliší technické materiály s ohledem na konkrétní potřeby a identifikuje materiály využívané při technických činnostech (dřevo, kovy, plasty, kompozity, pomocné látky).
 - Využije vlastnosti technických materiálů v souvislosti s různými technologickými postupy.

Výsledky učení se ověřují jak průběžně, tak i v závěru modulu. Při hodnocení je kladen důraz na hloubku porozumění učivu, schopnosti aplikovat poznatky v praxi.

Žáci:

- Poznájí různé druhy materiálů na základě makroskopických, příp. mikroskopických znaků.
- Uvedou příklady užití materiálů v technické praxi a dalších oblastech.
- Na základě zkušenostního učení zvolí vhodný materiál pro praktickou aplikaci poznatků z oblasti STEM.
- Umí zvolit vhodný materiál pro 3D tisk.

356

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; aktivní přístup	40 %
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe	100	• reflexe zkušenosti:	10 %

zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi											
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Nové materiály na bázi kovů, keramik a kompozitů. Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=-YrVL8YrRt0 Nové materiály najdou uplatnění v průmyslu i medicíně. Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=pAuj_urATEk UCP 01 - Základní druhy dřevin. Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=DZld9V-jPPU UCP 02a – Ruční nářadí a jeho použití. Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=mJ_xwSDBf04 Věda v přírodě: Vlastnosti dřeva. Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=qQXQokSSMGY Vlastnosti kovů a jejich vodivost. Dostupné na: https://edu.ceskatelevize.cz/video/1630-vlastnosti-kovu-a-jejich-vodivost Technické materiály (kovy). Dostupné na: https://www.souepl.cz/wp-content/uploads/2020/09/kovovycvik.pdf Co je kompozit? Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=Z2inwFBdQ9g Využití 3D tisku v medicíně. Dostupné na: https://edu.ceskatelevize.cz/video/8824-vyuziti-3d-tisku-v-medicine 3D tisk: od průmyslu po medicínu. Dostupné na: https://edu.ceskatelevize.cz/video/8826-3d-tisk-od-prumyslu-po-medicinu 3D tisk – NEZkreslená věda IV. Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=zUHF1jWZPhE Materiály pro 3D tiskárny. Dostupné na: https://edu.ceskatelevize.cz/video/7737-materialy-pro-3d-tiskarny Kovový 3D Tisk. Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=FrSyPEcZgc Filamenty: Průvodce výběrem materiálu pro 3D tisk. Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=JCGTssAksZ0 3D tisk v rukách designéra. Dostupné na: https://edu.ceskatelevize.cz/video/8821-3d-tisk-v-rukach-designera Kde je hranice nanosvětla – NEZkreslená věda I. Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=J15B8ce_BBo													

Jak se vlastně připravují nanomateriály, a kde se dají použít? Dostupné na:
<https://www.youtube.com/watch?v=OWVAyiR38v4>

DOSEDLA, Martin; HODIS, Zdeněk; JANČOVÁ, Martina; LEDVINKA, Jiří; LVOVSKÁ, Leni et al. *Integrace technologie 3D tisku do výuky na základních a středních školách: ověřená metodika*. Odborné a technické vzdělávání. Brno: Masarykova univerzita, 2022. ISBN 978-80-280-0279-4.

BALDA, Vladimír; BELDA, Květoslav; BERAN, Leoš; BUREŠ, Vladislav; BURGETOVÁ, Eva et al. *3D STAR: 3D tisk ve stavebnictví a architektuře = 3D print in civil engineering and architecture*. [Liberec]: Technická univerzita v Liberci, 2022. ISBN 978-80-7494-632-5.

VOCHOZKA, Vladimír. *3D tisk ve výuce fyziky: fyzikální pokusy, videonávody, tvorba pomůcek: praktická učebnice pro ZŠ a SŠ*. Praha: SPN – pedagogické nakladatelství, akciová společnost, 2022. ISBN 978-80-7235-665-2.

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Tento modul lze vhodně propojit i s exkurzí do instituce/podniku zaměřeného na zpracování materiálů.

Popis vyučovacích jednotek – STE

Technologie a jejich aplikace (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Technologie a jejich aplikace

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Technologie a jejich aplikace / 2. ročník – 32 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** Josef Bobek a kol.

7. **Vstupní předpoklady:**

- základní vzdělání (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis)
- základy kinematiky a dynamiky
- základní schopnost zodpovědně plnit úkoly
- kladný přístup k sebevzdělávání
- užití digitálních technologií k získávání a zpracování informací

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 2. ročník/1., 2., 3. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. **Charakteristika**

Wellbeing je, když mi škola dává smysl! Samozřejmě že nejen to, nicméně škola založená pouze na teorii by smysl nedávala. Mnohé přírodovědné a společenskovední zákonitosti nacházejí praktické uplatnění v technice. Žákům se tak nabízí prostor pro tvůrčí činnosti, badatelské aktivity a ověřování platnosti zmíněných zákonitostí. Modul *technologie a jejich aplikace* tak přispívá k ucelenosti vzdělání a získání nových zážitků.

Po absolvování žák bude znát základy z oblasti technických materiálů (musím vědět, z čeho budu vyrábět) a technologií (musím vědět, s využitím, jakých postupů, pomůcek a nástrojů budu vyrábět). Žáci rozvinou zručnost ve spojení s technickým myšlením v návaznosti na RVP ZV (vzdělávací obor Polytechnická výchova a praktické činnosti). Získané kompetence uplatní jak v běžném životě, tak dalším studiu.

Žáci, by měli zvládnout základy tohoto modulu. V první fázi se nedá očekávat většinové 100 % zvládnutí modulu, ale měl by být zvládnut průměrně cca na 50 %. Plné osvojení se dá čekat až po dalších souvisejících modulech. Nutné opakování a upevnění kompetencí užíváním.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Uvede a zdůvodní využitelnost polotovarů a komponentů pro výrobu/sestavení technických zařízení.

- Popíše polotovary pro ruční a strojní obrábění materiálů a zdůvodní jejich vhodnost.
- Využívá spojovací materiál pro vytváření rozebíratelných i nerozebíratelných spojů (lepidla, šrouby, pájení, nýty).

Modeluje základní tvary a proporce jednoduchých předmětů.

- Navrhne model pro 3D tisk.

Sestaví algoritmus pro řešení problémů.

- Uvede vlastnosti algoritmů a aplikuje je při tvůrčích návrzích.
- Znázorní algoritmus pomocí vývojového diagramu.

Zpracovává polotovary s využitím technologie obrábění.

- Používá ruční nářadí nebo výrobní stroje určené pro školní aplikace.
- Provádí údržbu nářadí nebo strojů.

Provede technologie montáže – sestavování a spojování součástí.

- Sestaví s využitím jednotlivých komponent funkční výrobek nebo zařízení (robot, chytrá domácnost, jednoduchý dopravní prostředek...)

Provede technologie povrchových úprav – nanášení ochranných povlaků.

- Provede za účelem ochrany materiálu a zvýšení estetické hodnoty povrchovou úpravu produktu.

Užívá vlastnosti kapalin.

- Vysvětlí vliv povrchového napětí a smáčivosti včetně kapilarity v přírodě a technické v praxi.

Objasní a využívá technologie chemické a fyzikálně chemické.

- Vysvětlí princip krakování, tavení a lití, provede destilaci.

Objasní biochemické a potravinářské technologie.

- Objasní principy kvasných procesů a jejich využití.

Řeší projekty, které kombinují prvky vědy, technologie, inženýrství a matematiky a jsou obsahově zaměřené na uvedené okruhy STEM (např. návrh ekologických řešení, vývoj nových technologií, zlepšení infrastruktury apod.)

- Sbírá, zpracovává a vyhodnocuje a využívá data.

- Aktivně využívá vhodné digitální technologie a nástroje umělé inteligence, přitom se bezpečně pohybuje v digitálním prostředí.
- Čte, využívá a vytváří technickou dokumentaci, včetně CAD software (2D/3D).
- Správně užívá veličiny a jednotky soustavy SI a vztahy mezi nimi.
- Diskutuje o pokroku a trendech současné vědy a hodnotí je.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

- Polotovary pro kreativní tvoření s využitím ručního nebo též strojního opracování materiálu.
- Využití vhodných způsobů spojování materiálů (lepidla, šrouby, pájení, nýty).
- Využití náradí při výrobě, jeho ovládání a údržba.
- Tvorba funkčního výrobku nebo zařízení – tvorba z materiálu a polotovarů nebo využití stavebnice (robotika, konstrukční činnosti, elektrotechnika, mechanika...).
- Povrchová úprava a nátěrové hmoty.
- Povrchového napětí a smáčivost v přírodě a technické v praxi (využití v běžném životě – stan, deštník, lepení, pájení...)
- Princip krakování, tavení a lití, destilace.
- Biotechnologie – principy kvasných procesů a jejich využití.
- Algoritmizace – význam, sestavení algoritmu, vývojové diagramy, aplikace algoritmů v běžném životě i technické praxi.

5. Vzdělávací strategie

- aktivní učení – žáci jsou zapojeni do výuky prostřednictvím diskuzí, projektů, řešení problémů nebo experimentů
- kooperativní učení – žáci spolupracují ve skupinách na dosažení společného cíle
- problémově orientované učení – žáci řeší reálné problémy a hledají vlastní řešení
- skupinové projekty s těmito možnými tématy:
 - Technologický den – chemické a fyzikálně-chemické technologie.
 - Biochemie v praxi – kvasné procesy a jejich využití.
 - Spojovací materiály a jejich účinnost.
 - Algoritmické myšlení v reálné výrobě
 - Ekologie technologií – cesta materiálu

Žáci:

- společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektů;
- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data
- seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení
- navrhnou možná řešení a projekt zpracují
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

U vzdělávacího modulu je kladen důraz na jeho praktickou část:

- praktická část může být realizována ve dvojicích či v malých skupinkách (do 4 žáků)
- praktická část je realizována s těmito možnými tématy:
 - Návrh a výroba funkčního zařízení – např. malého robota nebo chytrého domácího prvku.
 - Od suroviny k výrobku: Výroba technického dílu.

- Modelování předmětů a návrh pro 3D tisk

Žáci:

- Navrhnu postup práce (algoritmus).
- Sestaví funkční celek (model) ze stavebnice nebo vytvoří výrobek z dostupného materiálu.
- Uvedou běžně užívané nářadí a vysvětlí účel jeho využití.
- Prakticky ověří funkčnost sestaveného modelu nebo výrobku.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; aktivní přístup	40 %
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Příklad STEM výrobku (pastičkomobil). Jedná se o výrobek tvořený ve STEM výuce po celém světě. Návody dostupné na:

<https://www.youtube.com/watch?v=XZ-u2872c4>

<https://www.youtube.com/watch?v=GEGDE0F7eXw>

<https://www.youtube.com/watch?v=kPAyIXwryal&t=4s>

<https://www.youtube.com/watch?v=7izVzP6hAJM>

<https://www.youtube.com/watch?v=T34YFYEMgXg>

<https://www.youtube.com/watch?v=FC7kySCmeQI>

<https://www.youtube.com/watch?v=WYsoS8LK8u4> (pastičkomobil tištěný na 3D tiskárně)

Fyzikální princip pastičkomobilu. Dostupné na: <https://scholars.unh.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2765&context=extension>

Ukázka školních závodů s pastičkomobily:

<https://www.youtube.com/watch?v=FW5OYbv2zDk> Ověřené otevřené internetové zdroje

Polotovary a materiály pro obrábění. Dostupné na: <https://www.helago-cz.cz/produkty/polotovary-a-materialy-pro-obrabeni>

Obráběcí stroje pro školy (STEM). Dostupné na: <https://www.helago-cz.cz/produkty/samostatne-obrabeci-stroje>

UNIMAT ML Design & Technology: Dostupné na: <https://www.helago-cz.cz/eshop-unimat-ml-design-technology.html>

Ukázka výuky s obráběcími stroji. Dostupné na: <https://vimeo.com/637392817?share=copy> nebo <https://www.youtube.com/watch?v=de19F-CKgVQ>

Obráběcí stroje pro školy (STEM) – česká výroba. Dostupné na: <https://www.edudilny.cz/kategorie-produktu/produkty/>

Spoje a spojovací součásti. Dostupné na: <https://publi.cz/books/208/01.html>

Technologie a technika lepení – základní informace. Dostupné na: <https://www.lepidla.cz/clanky/technologie-a-technika-lepeni---zakladni-informace>

Tinkercad – program pro navrhování 3D modelů. Dostupné na <https://www.tinkercad.com/>

Algoritmus. Dostupné na: <https://popelka.ms.mff.cuni.cz/~lessner/mw/index.php/U%C4%8Debnice/Algoritmus>

Slovní popis pracovního postupu. Dostupné na: https://popelka.ms.mff.cuni.cz/~lessner/mw/index.php/U%C4%8Debnice/Algoritmus/Co_je_to_algoritmus

Povrchové napětí – pokusy. Dostupné na: <https://edu.ceskatelevize.cz/video/3505-pokusy-povrchove-napeti>

Povrchové napětí. Dostupné na: https://www.physics.muni.cz/~tomtyc/zajfyz/povrch_nap-text.pdf

Pájení a lepení. Dostupné na: <https://www.spszengrova.cz/wp-content/uploads/2020/04/PÁJENÍ-A-LEPENÍ-UT.pdf>

Fermentační procesy v cereální technologii – kvasy a kvašení. Dostupné na: <https://www.zitnecentrum.cz/2021/12/26/fermentacni-procesy-v-cerealni-technologie/>

Hádanka alkoholového kvašení a pře o to, zda je kvasinka živá, či neživá (období 1789–1850). Dostupné na: <https://mojelahve.cz/clanek/hadanka-alkoholoveho-kvaseni-a-pre-o-to-zda-je-kvasinka-ziva-ci-neziva-obdobi-1789-1850-832>

Obor Polytechnická výchova a praktické činnosti v RVP ZV. Dostupné na: <https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/vzdelavaci-oblasti/csp/tch>

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje
Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Výraznou část tohoto modulu je možné realizovat formou exkurze (výuka mimo školu). Nabízí se spolupráce s nedalekou střední technickou/průmyslovou školou (případně technickým klubem, např. <https://technickyklub.cz/>), kde si žáci oboru Lyceum rozšíří povědomí o různých oblastech lidské činnosti. S využitím metod zkušenostního a zážitkového učení zde mohou prostřednictvím několikadenního projektu prakticky aplikovat poznatky ze světa STEM formou individuální/skupinové práce na výrobcích. Škola 21. století není školou neustálého setrvávání ve školní třídě a na úrovni osvojování teoretických poznatků bez praktické aplikace. Učme moderně!

Praktické aktivity v rámci tohoto modulu přispívají k vyváženosti kognitivní zátěže ve výuce a respektování duševní hygieny. Výuka musí být založena i na rozvoji zručnosti, vnímání, citu, prožitku, tělesné aktivity atd., a nikoliv jen na soustavně vykonávaných myšlenkových procesech a paměťovém osvojování poznatků. Prakticko-činnostně založené aktivity napomáhají prožívat školní úspěch i žákům s různými učitelskými styly – zejm. tělesně-kinestetický (fyzický, pohybový) učební styl. Moderní škola je školou pro všechny.

Popis vyučovacích jednotek – STE

Elektromagnetismus (II. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název: Elektromagnetismus**

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**
Elektromagnetismus / 2. ročník – 24 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** Josef Bobek a kol.

7. Vstupní předpoklady:

- základní vzdělání (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis)
- kinematika, dynamika a energie hmotného bodu (STE – modul Mechanika)
- základní vzdělávání matematika (MAT – modul Číslo)
- úpravy rovnic, výpočet neznámé ze vzorce (MAT – modul Elementární rovnice a nerovnice)
- grafické znázornění funkcí (MAT – modul Funkce I)

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 2. ročník/3., 4. čtvrtletí, blokova/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul Elektromagnetismus je zaměřen na základní principy elektromagnetického pole, elektromagnetické indukce, elektrostatického a magnetického pole, a jejich vzájemné interakce. Studenti se učí základní teorii elektromagnetismu a její aplikaci v reálném světě, jako je například v oblasti elektromagnetických vln, elektromagnetické kompatibility a elektromagnetického záření.

Praktické aspekty vzdělávání zahrnují experimenty a laboratorní práce, které pomáhají studentům pochopit elektromagnetické jevy a jejich praktické aplikace. Důraz je kladen i na matematické modelování elektromagnetických jevů a jejich simulace.

Žák bezpečně pracuje s elektrickým zařízením a magnety. Dodržuje zásady bezpečnosti při práci s elektrickým zařízením, zná rizika a je schopen poskytnout první pomoc.

Tato vzdělávací oblast je klíčová pro studenty zaměřené na technické a přírodní vědy, poskytující jim pevný základ pro další studium na univerzitní úrovni nebo pro jejich budoucí kariéru v technologickém a inženýrském sektoru.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Sestaví elektrický obvod s využitím spotřebiče a polovodičových součástek, vysvětlí činnost jednotlivých prvků obvodu.

- Měří elektrický proud a napětí ve stejnosměrném obvodu.
- Vysvětlí na základě naměřených hodnot činnost jednotlivých prvků elektrického obvodu (rezistor, kondenzátor, usměrňovací dioda, fotodiody, tranzistor).

Vysvětlí význam ochrany zdraví při práci s elektrickými zdroji na základě znalostí Ohmova zákona.

- Vysvětlí závislost proudu ve stejnosměrném obvodu na připojeném napětí (Ohmův zákon).
- Vysvětlí význam jistění elektrických rozvodů v domácnosti a uvede zásady pomoci při zásahu elektrickým proudem.

Vysvětlí vzájemný vztah elektrického proudu a napětí a magnetického pole a uvede jeho důsledky na běžnou praxi.

- Ukáže vznik magnetického pole kolem proudovodiče a uvede příklady jeho užití v praxi (elektromagnet, elektromagnetické spínače, reproduktory, gravitační pole Země, elektromotory).
- Objasní elektromagnetickou indukci a Lenzův zákon.
- Uvede příklady užití Elektromagnetické indukce a Lenzova zákona (generátory, příjem elektromagnetického signálu, mikrofony, měřicí přístroje a čidla, cívka, transformátor).

Objasní vliv elektřiny a magnetizmu na živé organismy

- Uvede důsledky působení elektrického proudu na člověka.
- Vysvětlí příklady užití elektromagnetizmu v diagnostice (MR, EKG, EEG,...)

Uvede a zdůvodní využitelnost součástek a komponentů pro výrobu/sestavení technických zařízení.

- Popíše základní elektrotechnické součástky, zejm. v souvislosti s robotikou a automatizací (chytrá domácnost, automatizace zahradní závlahy, automatizace hospodaření s vodou, zabezpečovací systémy).

Vysvětlí vznik elektromagnetického vlnění a jeho využití pro předávání informací.

- Popíše vznik elektromagnetického vlnění a jeho zachycení na anténě.
- Zjednodušeně popíše základní princip vysílání, přenosu a příjmu elektromagnetického signálu a jeho význam.

Řeší projekty, které kombinují prvky vědy, technologie, inženýrství a matematiky a jsou obsahově zaměřené na uvedené okruhy STEM (např. návrh ekologických řešení, vývoj nových technologií, zlepšení infrastruktury apod.)

- Sbírá, zpracovává a vyhodnocuje a využívá data.
- Aktivně využívá vhodné digitální technologie a nástroje umělé inteligence, přitom se bezpečně pohybuje v digitálním prostředí.
- Čte, využívá a vytváří technickou dokumentaci, včetně CAD software (2D/3D).
- Správně užívá veličiny a jednotky soustavy SI a vztahy mezi nimi.
- Diskutuje o pokroku a trendech současné vědy a hodnotí je.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Elektrické pole:

- vlastnosti elektrického náboje;
- Coulombův zákon;
- intenzita elektrického pole;
- elektrický potenciál a napětí;
- vodiče a izolanty v elektrickém poli;
- kapacita vodiče, kondenzátory.

Elektrický proud v kovech:

- vznik elektrického proudu;
- vedení elektrického proudu v kovech;
- Ohmův zákon, závislost odporu na teplotě;
- spojování rezistorů, Kirchhoffovy zákony;
- práce a výkon v obvodech stejnosměrného proudu.

Elektrický proud v elektrolytech, plynech a ve vakuu:

- vedení elektrického proudu v elektrolytu;
- Faradayovy zákony elektrolýzy;
- vedení elektrického proudu v plynech;
- samostatný a nesamostatný výboj;
- emise elektronů, obrazovka.

Magnetické pole:

- stacionární magnetické pole;
- magnetické pole vodičů s proudem;
- vzájemné silové působení mezi vodičem s proudem a magnetem;
- částice s nábojem v magnetickém poli;
- látky v magnetickém poli, magnetování;
- nestacionární magnetické pole;
- magnetický indukční tok;
- elektromagnetická indukce, Faradayův zákon;
- vlastní indukce, indukčnost.

Střídavý proud:

- vznik střídavého napětí;
- obvody střídavého proudu s R, L, C;
- výkon střídavého proudu;
- trojfázová soustava střídavého proudu;

- rozvod elektrické energie;
- transformátor.

Elektromagnetické kmitání a vlnění:

- elektromagnetický oscilátor, elektromagnetické kmitání;
- nucené kmitání, rezonance;
- vznik a vlastnosti elektromagnetického vlnění;
- šíření elektromagnetického vlnění;
- přenos signálů elektromagnetickým vlněním.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Měření proudu a napětí
- Ověření platnosti Ohmova zákona
- Stavba jednoduchého elektromotoru
- Elektromagnetické rušení a stínění
- Návrh domácího spotřebiče využívajícího elektromagnetismus
- Magnetické pole země
- Elektromagnetismus v každodenním životě

Žáci:

- společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektů;
- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data
- seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení
- navrhnu možná řešení a projekt zpracují
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; aktivní přístup • bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % • opakované chyby z nepozornosti a výjimečně z neznalosti 75 % • občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % • opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 %	40 %

		neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %	
Sumativní	100	kompetence k řešení problému: relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

SVOBODA, Emanuel, Karel BARTUŠKA, Oldřich LEPIL a Miroslava ŠIROKÁ. *Přehled středoškolské fyziky*. 3. vydání. Praha: Prometheus, 2003, 497 stran. ISBN 80-7196-116-7.

Encyklopedie fyziky. Online. 2006-2025. Dostupné z: <http://fyzika.jreichl.com/> [cit. 2025-02-13]

E-Manuel online učebnice fyziky pro gymnázia: <https://e-manuel.cz/kapitoly/>

Sbírka fyzikálních pokusů: [Sbírka fyzikálních pokusů](http://www.realisticky.cz/dil.php?id=11)

<http://www.realisticky.cz/dil.php?id=11>

<https://fyzikalnipokusy.cz/cs/fyzika/elektrina-a-magnetismus>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/5420-pokus-elektricky-proud-a-ohmuv-zakon>

<https://www.cezdistribuce.cz/cs/bezpecnost/bezpecnost-a-ochrana-zdravi/bezpecne-s-elektinou>

<https://www.energetikainfo.cz/33/rizeni-distribucnich-siti-08-bezpecnost-elektrickych-zarizeni-a-cinnosti-na-elektrickych-zarizenich-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EqWeX-UDwEJOJgw2e21-OBhrJfTGJxQrnQ/>

https://projekty.fs.vsb.cz/463/edubase/VY_01_040/Elektrotechnika%20-%20teorie/02%20Text%20pro%20e-learning/Elektrotechnika%20-%20P%C5%99edn%C3%A1%C5%A1ka%2014.pdf

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.
Ověřené otevřené internetové zdroje
Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – STE

Světlo (III. ročník)
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Světlo
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Světlo / 3. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Josef Bobek a kol.
7. Vstupní předpoklady: - základní vzdělání (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis) - základní znalosti o vzniku elektromagnetického vlnění (STE – modul Elektromagnetismus) - popis a vlastnosti vlnění (STE – modul Mechanické kmitání a vlnění) - kinematika, dynamika a energie hmotného bodu (STE – modul Mechanika) - využívat k popisu harmonického vlnění goniometrické funkce (MAT – modul Funkce II – exponenciální, logaritmické a goniometrické funkce)
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník/1. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Vzdělávací modul se zabývá studiem světla a jeho interakcí s různými materiály a prostředím. Zahrnuje širokou škálu témat z oblast optiky, jako jsou vlnová optika (studium vlnových vlastností světla), geometrická optika (studium paprsků světla), kvantová optika (studium světla jako kvant) a aplikovaná optika (včetně optických přístrojů a technologií pro různé aplikace). Optika je klíčová jak pro běžný život (brýle aj.), tak pro teoretický výzkum (přesné měření) a jeho praktické aplikace v oblastech jako je elektronika, komunikace, lékařství, aj. Optika má přímou souvislost se zkoumáním struktury látek, její aplikaci tedy nalezneme nejen ve fyzice a technice, ale souvisí i s chemií a biologií.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Vysvětlí základní světelné jevy a uvede jejich praktické aplikace. - Vysvětlí vliv struktury obalu atomu na spektrum elektromagnetického záření (spektrofotometrie, luminiscence, lasery). - Vysvětlí na příkladech odraz, lom, polarizaci, ohyb a interferenci světla na tenké vrstvě (optická vlákna, holografie, LCD, elektronová mikroskopie, polopropustná skla, optické vrstvy na čočkách). - Objasní fyzikální podstatu fotoelektrického jevu a jeho užití (fotodiody). Použije zrcadla a čočky k zobrazování předmětů. - Popíše jednoduchá optická zařízení k vytváření obrazu předmětů a vysvětlí jejich užití v přírodě i technice. - Vysvětlí funkci oka, krátkozrakost, dalekozrakost a uvede způsoby jejich kompenzace. - Užívá vhodné optické přístroje k pozorování organismů.

Řeší projekty, které kombinují prvky vědy, technologie, inženýrství a matematiky a jsou obsahově zaměřené na uvedené okruhy STEM (např. návrh ekologických řešení, vývoj nových technologií, zlepšení infrastruktury apod.)

- Sbírá, zpracovává a vyhodnocuje a využívá data.
- Aktivně využívá vhodné digitální technologie a nástroje umělé inteligence, přitom se bezpečně pohybuje v digitálním prostředí.
- Čte, využívá a vytváří technickou dokumentaci, včetně CAD software (2D/3D).
- Správně užívá veličiny a jednotky soustavy SI a vztahy mezi nimi.
- Diskutuje o pokroku a trendech současné vědy a hodnotí je.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Struktura atomu:

- stavba atomu
- spektrofotometrie a její význam
- fotoelektrický jev a jeho užití
- luminiscence – příklady ze života a praxe
- užití laserů

Elektromagnetické vlnění:

- druhy elektromagnetického vlnění a jejich využití
- Světlo jako vlnění:
- světlo jako elektromagnetické vlnění – popis
- odraz, lom, rozklad světla
- interference, difrakce, polarizace – popis a užití

Zobrazování optickými soustavami a jejich užití:

- rovinné zrcadlo
- kulová zrcadla, tenké čočky,
- zobrazovací rovnice, příčné zvětšení – výpočty realizovány v matematice
- vady čoček, optická mohutnost
- oko
- optické přístroje

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Provedení a vysvětlení experimentu z optiky
- Měření charakteristik pomocí optických jevů (odraz, lom, interference, difrakce, polarizace, aj.)
- Sestrojení optického zařízení (dalekohled, mikroskop, fotoaparát aj.)

Žáci:

- společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektů;
- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data
- seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení
- navrhnou možná řešení a projekt zpracují
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou

- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; aktivní přístup	40 %
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

SVOBODA, Emanuel, Karel BARTUŠKA, Oldřich LEPIK a Miroslava ŠIROKÁ. *Přehled středoškolské fyziky*. 3. vydání. Praha: Prometheus, 2003, 497 stran. ISBN 80-7196-116-7.

Encyklopedie fyziky. Online. 2006-2025. Dostupné z: <http://fyzika.jreichl.com/> [cit. 2025-02-13]

Eduportál Techmania: <http://edu.techmania.cz/cs/encyklopedie/fyzika/svetlo/opticke-zobrazovani>

E-Manuel online učebnice fyziky pro gymnázia: <https://e-manuel.cz/kapitoly/>

Phet, Fyzika, Světlo a záření: <https://phet.colorado.edu/cs/simulations/filter?subjects=light-and-radiation&type=html>

Vašćák – fyzika ve škole: https://www.vascak.cz/data/android/physicsatschool/template.php?s=opt_interference&l=cz

Sbírka fyzikálních pokusů: <http://fyzikalnipokusy.cz/cs/fyzika/optika>

Technické muzeum v Brně – Optika: <https://www.tnbrno.cz/expozice/optika/>

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje
Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – STE

Země a její ochrana (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Země a její ochrana

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Země a její ochrana / 3. ročník – 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Josef Bobek a kol.

7. Vstupní předpoklady:

- základní vzdělání (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis)
- prvky a jejich sloučeniny (STE – modul Úvod do studia přírodních věd)
- roztoky (STE – modul Úvod do studia přírodních věd)
- vlastnosti a užití technických materiálů (STE – modul Technické materiály a jejich použití)
- využití technologií v praxi (STE – modul Technologie a jejich aplikace)

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník/2. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul Země a její ochrana je zaměřen na rozvoj porozumění vztahům mezi člověkem a životním prostředím. Cílem je vést žáky k odpovědnému přístupu k přírodním zdrojům, pochopení dopadů lidské činnosti na ekosystémy a poznání základních principů udržitelného rozvoje. Výuka propojuje poznatky z fyziky, chemie, biologie, geografie a společenských věd a rozvíjí u žáků schopnost komplexně nahlížet na environmentální problémy.

Součástí modulu je analýza globálních i lokálních ekologických problémů (klimatická změna, znečištění, úbytek biodiverzity, územní plánování), seznámení se základními nástroji ochrany životního prostředí (legislativa, recyklace, obnovitelné zdroje energie, ekologické zemědělství apod.), rozvoj praktických dovedností (odběr a vyhodnocení vzorků, měření znečištění ovzduší, vody či půdy, práce s daty, návrh opatření pro zlepšení životního prostředí), podpora aktivního občanství a environmentální odpovědnosti.

Výuka zahrnuje terénní pozorování, skupinové projekty, laboratorní práce a diskuze nad aktuálními tématy. Modul podporuje systémové a kritické myšlení, samostatnost a schopnost navrhovat a hodnotit řešení environmentálních problémů v reálném kontextu.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Objasní rozdělení chemických reakcí a uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a jejich využití v profesním, v občanském i osobním životě.

- Vysvětlí rozdělení chemických reakcí podle typu reagujících částic (protolytické reakce – neutralizace, redoxní reakce – redoxní vlastnosti kovů, galvanický článek, elektrolýza, chemické reakce jako zdroj energie) a uvede příklady jejich užití v praxi.

- Aplikuje své znalosti při chemických analýzách.

Diskutuje a analyzuje problémy životního prostředí.

- Diskutuje základní ekologické pojmy.
- Objasní historický vývoj vztahů člověka a prostředí.
- Vysvětlí problémy životního prostředí v souvislosti s ochranou životního prostředí.
- Diskutuje problematiku zdroje surovin a energie.
- Recykluje technické materiály a využívá recyklované materiály při vlastní tvorbě.

Řeší projekty, které kombinují prvky vědy, technologie, inženýrství a matematiky a jsou obsahově zaměřené na uvedené okruhy STEM (např. návrh ekologických řešení, vývoj nových technologií, zlepšení infrastruktury apod.)

- Sbírá, zpracovává a vyhodnocuje a využívá data.
- Aktivně využívá vhodné digitální technologie a nástroje umělé inteligence, přitom se bezpečně pohybuje v digitálním prostředí.
- Čte, využívá a vytváří technickou dokumentaci, včetně CAD software (2D/3D).
- Správně užívá veličiny a jednotky soustavy SI a vztahy mezi nimi.
- Diskutuje o pokroku a trendech současné vědy a hodnotí je.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Příklady chemických dějů:

- protolytické reakce – pojem kyselina a zásada, autoprotolýza, neutralizace;
- redoxní reakce – reakce kovu v roztoku, elektrochemická řada napětí kovů, elektrolýza, zdroje el. proudu, koroze.

Základy obecné ekologie:

- vymezení předmětu ekologie;
- vztah mezi organismem a prostředím;
- ekologická přizpůsobivost organismu;
- abiotické podmínky života-sluneční záření, atmosféra, hydrosféra, minerální látky;
- biotické podmínky života-populace, vztahy mezi populacemi, společenstva;
- ekosystémy-stavba a funkce, potravní řetězce, oběhy látek a energie;
- ekosystémy přirozené a umělé, vývoj ekosystému;
- biosféra, rozmanitost biosféry, přehled jejích základních oblastí.

Člověk:

- vývoj člověka, jeho biosociální podstata, základní funkce lidského organismu;
- podstata vztahu člověka a prostředí – dědičnost, mutace, adaptace, stres;
- vlivy prostředí na člověka, zdraví a nemoc, ochrana zdraví, prevence, zdravá životospráva;
- lidská populace a prostředí.

Životní prostředí člověka:

- životní prostředí člověka jako celek, jeho složky a vlastnosti;
- přírodní zdroje a jejich využívání;
- změny v životním prostředí člověka;
- negativní jevy v prostředí;
- ohrožování základních složek biosféry;
- voda, půda, živá příroda;
- krajina, lidská sídla;

- hodnocení prostředí, rozsah ekologických problémů;
- globální problémy v životním prostředí.

Ochrana biosféry, péče o životní prostředí člověka:

- současné hlavní úkoly a způsoby péče o životní prostředí;
- chráněné oblasti;
- předpoklady péče o životní prostředí – lokální, regionální podmínky dané oblasti.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Ekologická stopa naší školy
- Kvalita vody v našem okolí
- Třídění odpadu – mýtus nebo realita?
- Energie z obnovitelných zdrojů – lokální řešení
- Mikroklíma a zeleň ve městě
- Chemická stopa domácnosti

Každý projekt může vyústit v malou informační kampaň (plakáty, prezentace pro mladší žáky, video na sociální síti), která podpoří environmentální gramotnost i mimo třídu.

Žáci:

- společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektů;
- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data
- seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení
- navrhnou možná řešení a projekt zpracují
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

373

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; aktivní přístup • bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % • opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % • občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % • opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % • neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %	40 %

Sumativní	100		50 %										
• samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.		kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.											
Reflexe	100		10 %										
• zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi											
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje ŠLÉGL, Jiří; LANÍKOVÁ, Jana a KISLINGER, František. <i>Ekologie pro gymnázia</i>. Praha: Fortuna, 2002. ISBN 80-716-8828-2. Dostupné také z: http://kramerius4.nkp.cz/search/handle/uuid:2135bbe0-20c3-11e6-8d01-005056827e52 ČERVINKA, Pavel. <i>Ekologie a životní prostředí: učebnice pro střední odborné školy a učiliště</i>. 3., aktualizované vydání. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, 2020. ISBN 978-80-87476-05-5. KVASNIČKOVÁ, Danuše. <i>Základy biologie a ekologie: pro základní a střední školy</i>. Šesté, aktualizované vydání. Praha: Fortuna, 2024. ISBN 978-80-7373-188-5. Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele. Ověřené otevřené internetové zdroje Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – STE

Organická chemie a biochemie (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Organická chemie a biochemie

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Organická chemie a biochemie / 3. ročník – 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Josef Bobek a kol.

7. Vstupní předpoklady:

• základní vzdělání (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis) • prvky a jejich sloučeniny (STE – modul Úvod do studia přírodních věd) • složení chemických látek (STE – modul Struktura a vlastnosti látek) • využití technologií v praxi (STE – modul Technologie a jejich aplikace)
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník/3. čtvrtletí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul Organická chemie a biochemie navazuje na základy obecné a anorganické chemie a rozšiřuje je o poznatky nezbytné pro pochopení struktury, vlastností a reaktivity organických a biologicky významných látek. Zaměřuje se na chemické složení živých organismů, metabolické děje a principy fungování biologických systémů z pohledu chemie. Cílem výuky je porozumět struktuře a vlastnostem základních tříd organických sloučenin (uhlovodíky, halogenderiváty, alkoholy, karbonylové sloučeniny, karboxylové kyseliny a jejich deriváty), pochopit principy chemických reakcí v organické chemii, seznámit se se základními biochemickými látkami – sacharidy, lipidy, bílkoviny, enzymy, vitamíny a nukleové kyseliny, objasnit podstatu biochemických procesů v organismu (např. dýchání, fotosyntéza, trávení, syntéza bílkovin), vnímat význam těchto poznatků v oblasti zdraví, výživy, farmacie, ekologie i technologií. Modul rozvíjí analytické a praktické dovednosti, např. práce s laboratorní technikou, bezpečné zacházení s chemickými látkami, provádění a vyhodnocování jednoduchých chemických experimentů, upevňuje mezipředmětové, s přesahem do biologie, fyziky, zemědělství, medicíny a potravinářství a aplikuje učivo s důrazem na využití v každodenním životě (složení potravin, léků, drog, přípravků pro domácnost aj.). Výuka kombinuje frontální výklad, laboratorní a badatelské aktivity, skupinové projekty a analýzu reálných situací. Podporuje schopnost logického uvažování, práce s informacemi, vyvozování závěrů a odpovědného přístupu k vlastnímu zdraví i životnímu prostředí. 2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Charakterizuje základní skupiny organických chemických látek s důrazem na jejich využitelnost v profesním, v občanském i osobním životě. • Vysvětlí rozdělení uhlovodíků a jejich derivátů (s důrazem na sloučeniny vyskytující se v každodenním životě a technické praxi). • Diskutuje z hlediska bezpečnosti vliv chemických sloučenin s toxickým účinkem na živý organismus a uvede jejich zdroje. Charakterizuje jednotlivé skupiny biochemicky významných látek a diskutuje význam těchto látek pro živé organismy. • Vysvětlí rozdělení přírodních látek (peptidy, bílkoviny, sacharidy, lipidy) a jejich význam. Řeší projekty, které kombinují prvky vědy, technologie, inženýrství a matematiky a jsou obsahově zaměřené na uvedené okruhy STEM (např. návrh ekologických řešení, vývoj nových technologií, zlepšení infrastruktury apod.) • Sbírá, zpracovává a vyhodnocuje a využívá data. • Aktivně využívá vhodné digitální technologie a nástroje umělé inteligence, přitom se bezpečně pohybuje v digitálním prostředí. • Čte, využívá a vytváří technickou dokumentaci, včetně CAD software (2D/3D). • Správně užívá veličiny a jednotky soustavy SI a vztahy mezi nimi. • Diskutuje o pokroku a trendech současné vědy a hodnotí je.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Úvod do studia organické chemie:

- vazby v organických sloučeninách, vaznost prvku;
- izomerie;
- indukční a mezomerní efekt;
- reakční mechanismy – princip.

Chemické názvosloví alifatických uhlovodíků:

- základní principy chemického názvosloví alifatických uhlovodíků.

Uhlovodíky:

- alkany a cykloalkany;
- alkeny a alkadieny;
- alkiny;
- aromatické uhlovodíky.

Deriváty uhlovodíků:

- halogenderiváty;
- alkoholy a fenoly;
- ethery;
- karbonylové sloučeniny;
- karboxylové kyseliny a jejich deriváty;
- deriváty kyseliny uhličitě;
- dusíkaté deriváty uhlovodíků;
- heterocyklické sloučeniny.

Peptidy a bílkoviny:

- peptidy – olopeptidy, polypeptidy, peptidická vazba;
- bílkoviny – struktura, charakteristika, složení.

Sacharidy:

- monosacharidy;
- oligosacharidy;
- polysacharidy.

Lipidy:

- jednoduché – triacylglyceroly, vosky, acylsteroly;
- složené – fosfolipidy, lykolipidy;
- isoprenoidní – steroly, žlučové kyseliny.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Výroba a identifikace esteru – „vůně v laboratoři“
- Chemická analýza potravin
- Látky kolem nás – co je v šamponu, deodorantu nebo lécích?
- Chemie výživy – jak si sestavit zdravý talíř
- Model DNA – struktura a význam genetické informace

- Enzymy v akci – katalýza v živých systémech
- Výroba domácího mýdla nebo bioplastu
- Organická chemie v profesích

Žáci:

- společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektů;
- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data
- seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení
- navrhnou možná řešení a projekt zpracují
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; aktivní přístup • bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % • opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % • občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % • opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % • neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %	40 %
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

VACÍK, Jiří. *Přehled středoškolské chemie*. 4. vyd., V SPN 2. Praha: SPN, 1999. ISBN 80-723-5108-7.

BENEŠOVÁ, Marika; PFEIFEROVÁ, Erna a SATRAPOVÁ, Hana. *Odmaturuj! z chemie*. 2., přepracované vydání. Odmaturuj! Brno: Didaktis, c2014. ISBN 978-80-7358-232-6.

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – STE

Buňka (III. ročník)

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Buňka

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Buňka / 3. ročník – 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: Josef Bobek a kol.

7. Vstupní předpoklady:

- základní vzdělání (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis)
- prvky a jejich sloučeniny (STE – modul Úvod do studia přírodních věd)
- biologických struktur (STE – modul Organická chemie a biochemie)

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník/4. čtvrtletí, blokovaná/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul Buňka tvoří vstupní bránu do studia biologie, biochemie i biotechnologií. Zaměřuje se na stavbu, funkci a rozmanitost buněk, stejně jako na pochopení buněčných procesů, které jsou nezbytné pro život organismů.

Hlavními cíli modulu jsou porozumět buněčné teorii a vývojovému významu buňky jako základní jednotky života, poznat strukturu a funkci jednotlivých buněčných organel a jejich souhrn při zajišťování životních funkcí, odlišit základní typy buněk (prokaryotické a eukaryotické, rostlinné, živočišné a houbové), pochopit základní buněčné procesy – transport látek, buněčné dýchání, fotosyntézu, dělení buněk (mitóza a meióza), syntézu bílkovin a řízení buněčných funkcí, uvědomit si propojení mezi buňkou a fungováním celého organismu, stejně jako její význam v oblasti zdraví, medicíny a biotechnologií.

Modul rozvíjí pozorovací a analytické dovednosti – pomocí mikroskopie, schémat a modelování, schopnost porovnávat a třídit – podle buněčných znaků a funkcí, badatelský a experimentální přístup – při jednoduchých praktických úlohách (např. barvení buněk, pozorování osmotických jevů, mitózy apod.), mezipředmětové propojení – zejména s chemií, fyzikou a genetikou.

Výuka je založena na aktivním učení, praktických pozorováních a modelových situacích, které podporují vizuální představivost a schopnost chápat složité biologické systémy ve struktuře i funkci. Modul tvoří pevný základ pro další studium genetiky, fyziologie i molekulární biologie.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Rozlišuje prokaryotické a eukaryotické buňky a specifikuje buňku rostlinnou a živočišnou.

Popíše základní metabolické dráhy buňky, jejich rozmnožování, aplikuje získané poznatky při objasnění fotosyntézy a proteosyntézy.

- Vysvětlí základní principy buněčného metabolismu.
- Popíše fotosyntézu.
- Vysvětlí proteosyntézu.
- Popíše mitózu a meiózu.

Řeší projekty, které kombinují prvky vědy, technologie, inženýrství a matematiky a jsou obsahově zaměřené na uvedené okruhy STEM (např. návrh ekologických řešení, vývoj nových technologií, zlepšení infrastruktury apod.)

- Sbírá, zpracovává a vyhodnocuje a využívá data.
- Aktivně využívá vhodné digitální technologie a nástroje umělé inteligence, přitom se bezpečně pohybuje v digitálním prostředí.
- Čte, využívá a vytváří technickou dokumentaci, včetně CAD software (2D/3D).
- Správně užívá veličiny a jednotky soustavy SI a vztahy mezi nimi.
- Diskutuje o pokroku a trendech současné vědy a hodnotí je.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

Buňka:

- chemické složení buňky;
- buňka prokaryotická – stavba, rozmnožování;
- buňka eukaryotická – stavba, buněčné organely;
- buňka rostlinná a živočišná.

Fyziologie buněk:

- buněčný metabolismus;
- získávání a uvolňování energie v buňce;
- fotosyntéza;
- proteosyntéza;
- rozmnožování buněk – mitóza a meióza.

5. Vzdělávací strategie

Vzdělávací modul má mimo jiné charakter skupinových projektů s těmito možnými tématy:

- Pozorování buněk pod mikroskopem
- Osmóza v akci
- Porovnání typů buněk
- Enzymatická aktivita

- Buněčné dýchání
- „Buňka pod lupou“ – digitální infografika
- Model buňky – prostorová tvorba
- Buněčné dělení – model nebo animace mitózy
- Cesta do nitra buňky – multimediální prezentace

Žáci:

- společně s učitelem vyberou problematiku k řešení, vymezí si problém a naplánují postup řešení projektů;
- shromáždí dostupné informace týkající se dané problematiky – sbírají, zpracují a vyhodnotí pomocí digitálních technologií dostupná data
- seznámí se s pravidly realizace projektu a jeho hodnocení
- navrhnou možná řešení a projekt zpracují
- prezentují a obhájí výsledky své práce ústní nebo písemnou formou
- diskutují výsledky ostatních, dávají připomínky a náměty, hodnotí je.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • dialog učitele se žákem; • písemné testové úlohy; • práce s pracovními listy; • pozorování činností žáka.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; aktivní přístup • bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % • opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % • občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % • opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % • neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %	40 %
Sumativní • samostatná/skupinová tvůrčí práce/projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

KUBIŠTA, Václav. *Obecná biologie: úvodní učební text biologie pro 1. ročník gymnázií*. Třetí, upravené vydání – dotisk. Učebnice=FORTUNA.FORTUNA=Učebnice. Praha: Fortuna, 2004. ISBN 80-716-8714-6.

ZÁVODSKÁ, Radka. *Biologie buněk: základy cytologie, bakteriologie, virologie*. Biologie pro gymnázia. Praha: Scientia, 2006. ISBN 80-869-6015-3. Dostupné také z: http://toc.nkp.cz/NKC/200702/contents/nkc20061700956_1.pdf.

Učebnice a vzdělávací texty dle volby učitele.

Ověřené otevřené internetové zdroje

Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie

3D technologie – SolidWorks, I. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** 3D technologie – SolidWorks

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**
3D technologie – SolidWorks/ 1. ročník – 32 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** základní uživatelské dovednosti práce s PC, práce se soubory, orientace v grafickém prostředí

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 1. ročník / 1. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul seznamuje žáky se základy 3D modelování v prostředí SolidWorks. Žáci se naučí vytvářet jednoduché i složitější modely, sestavy a technické výkresy. Důraz je kladen na prostorovou představivost, preciznost a schopnost prezentovat výstupy v technické praxi.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- orientuje se v prostředí programu SolidWorks;
- vytváří základní 3D modely a upravuje je pomocí parametrických funkcí;
- pracuje se sestavami a vazbami;
- generuje technickou dokumentaci a výkresy;
- exportuje modely pro 3D tisk a jiné aplikace.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG digitální a technická gramotnost;
KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.

4. Obsah vzdělávání

- uživatelské prostředí SolidWorks;
- nástroje pro 2D náčrty a jejich vazby;
- tvorba a úpravy 3D modelů;
- práce se sestavami a vazbami;
- tvorba výkresové dokumentace;
- export a příprava pro 3D tisk.

5. Vzdělávací strategie – model SE

- motivace: ukázka využití 3D modelů v praxi;
- zkoumání: samostatná tvorba náčrtů a modelů;
- vysvětlení: prezentace nástrojů a funkcí SolidWorks;
- zpracování: vytvoření komplexnějšího modelu/sestavy;
- zhodnocení: reflexe a hodnocení projektů.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. **Způsob ověřování dosažených výsledků**

max.
počet
bodů

2. **Kritéria hodnocení**

váha

Průběžné	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup; • bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % • opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % • občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % • opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % • neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %	60 %										
Sumativní	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	30 %										
Reflexe	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Uživatelská příručka SolidWorks Online tutoriály Dassault Systèmes Portály: GrabCAD, MySolidWorks Ověřené otevřené internetové zdroje Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie
2D grafika – CorelDRAW, I. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST			
1. Název: 2D grafika – CorelDRAW			
2. Kód:			
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum			
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul			
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 2D grafika – CorelDRAW / 1. ročník – 32 hodin			
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠŠ a JŠ Kolín			
7. Vstupní předpoklady: základní uživatelské dovednosti práce s PC, práce se soubory, orientace v grafickém prostředí			
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník / 2. pololetí, bloková/kontinuální výuka			
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY			
1. Charakteristika Modul seznamuje žáky s principy vektorové grafiky a jejím využitím v programu CorelDRAW. Žáci získají dovednosti potřebné pro tvorbu log, ilustrací, plakátů a technických schémat. Součástí je také práce s barvami, typografií a příprava výstupů pro tisk a digitální média.			
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů • orientuje se v prostředí CorelDRAW; • vytváří a upravuje základní vektorové objekty; • pracuje s barvami, přechody a efekty; • využívá typografii a pracuje s textem; • navrhuje jednoduché plakáty, loga a grafické materiály; • připravuje výstupy pro tisk a digitální prezentaci.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností ZG digitální a technická gramotnost; KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů.			
4. Obsah vzdělávání • uživatelské prostředí CorelDRAW • základní tvary a křivky, jejich editace • barvy, výplně, efekty • práce s textem, typografie • návrh a tvorba loga, plakátu, vizitky • export a tiskové formáty.			
5. Vzdělávací strategie – model SE • motivace: ukázka profesionálních grafických návrhů • zkoumání: samostatná práce s nástroji a efekty • vysvětlení: výklad principů vektorové grafiky • zpracování: tvorba vlastního grafického návrhu • zhodnocení: prezentace a reflexe výsledků.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha

Průběžné	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup; • bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % • opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % • občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % • opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % • neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %	60 %										
Sumativní	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	30 %										
Reflexe	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje CorelDRAW – oficiální uživatelská příručka Online kurzy CorelDRAW Grafické portály a databanky (Freepik, Unsplash) Ověřené otevřené internetové zdroje Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie

Psaní všemi deseti, II.-IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Psaní všemi deseti			
2. Kód:			
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum			
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul			
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Psaní všemi deseti / 2.-4. ročník – 16 hodin			
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín			
7. Vstupní předpoklady: základní uživatelské dovednosti práce s PC, práce se soubory, orientace v digitálním prostředí			
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2.-4. ročník celý rok, kontinuální výuka			
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY			
1. Charakteristika Modul rozvíjí dovednost psaní všemi deseti prsty s důrazem na rychlost a přesnost. Žáci se naučí systematicky osvojovat klávesnici a získají kompetence využitelné ve všech oblastech digitální komunikace.			
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů • ovládá klávesnici všemi deseti prsty bez vizuální kontroly • zvyšuje postupně rychlost psaní při zachování přesnosti • využívá psaní všemi deseti v praktických činnostech (texty, korespondence, školní projekty).			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností ZG digitální a technická gramotnost; KK k učení, komunikační, a pracovní.			
4. Obsah vzdělávání • základy hmatové metody; • postupné osvojování řad klávesnice; • procvičování psaní slov, vět a textů; • nácvik rychlosti a přesnosti; • praktické využití (psaní pracovních dokumentů, prezentací, korespondence).			
5. Vzdělávací strategie – model SE • motivace: ukázky rychlého a efektivního psaní; • zkoumání: pravidelné procvičování s využitím softwaru; • vysvětlení: nácvik správného postavení prstů a rukou; • zpracování: psaní delších textů bez chyb; • zhodnocení: měření rychlosti a přesnosti, reflexe.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • testy na rychlost a přesnost; • hodnocení práce v hodině.	100	• zvládnutí dané dovednosti dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	60 %

		• bezchybně a s výjimečnými chybami způsobenými nepozorností 100 % • opakované chyby z nepozornosti a výjimečné z neznalosti 75 % • občasné chyby z neznalosti a nízká kvalita provedení 50 % • opakované správné užití a vyjadřování. zodpovědný přístup k plnění úkolů a vzdělávání. 25 % • neznalost či výjimečné správné vysvětlení – nesplněno 0 %											
Sumativní • závěrečný test psaní delšího textu v časovém limitu.	100	kompetence k řešení problému: • správnost, přesnost; • aktivní přístup.	30 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje online aplikace pro psaní všemi deseti (DesetiPrsty.cz, TypingClub) metodické příručky k výuce psaní všemi deseti vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie

Fotografie a video, II. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Fotografie a video

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Fotografie a video / 2. ročník – 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín

7. Vstupní předpoklady: základní uživatelské dovednosti práce s PC, práce se soubory, orientace v grafickém prostředí			
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník / 1. pololetí, bloková/kontinuální výuka			
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY			
1. Charakteristika Modul seznamuje žáky s principy digitální fotografie a videa. Žáci se naučí pořizovat a upravovat fotografie, vytvářet krátká videa, provádět střih a editaci a připravovat hotové multimediální projekty.			
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů • ovládá základy fotografování a natáčení videa; • provádí základní úpravy fotografií (jas, kontrast, barvy, retuše); • využívá software pro střih videa a tvorbu multimediálních projektů; • připravuje fotografie a videa pro prezentaci a publikaci.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností ZG digitální a technická gramotnost; KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů.			
4. Obsah vzdělávání • základy kompozice a práce se světlem • úpravy fotografií (Adobe Photoshop, GIMP) • základy práce s videem (Adobe Premiere, DaVinci Resolve, Shotcut) • střih, titulky, efekty, export videa • příprava multimediální prezentace.			
5. Vzdělávací strategie – model SE • motivace: ukázka studentských a profesionálních projektů • zkoumání: práce s fotoaparátem/mobilním telefonem • vysvětlení: principy kompozice a editace • zpracování: tvorba vlastního krátkého multimediálního projektu • zhodnocení: prezentace a reflexe.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • krátké cvičné úkoly a projekty; • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	60 %
Sumativní • samostatný závěrečný projekt – multimediální prezentace.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	30 %
Reflexe	100	• reflexe zkušenosti:	10 %

zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi											
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje příručky k programům Photoshop/GIMP, Premiere/DaVinci Resolve online kurzy digitální fotografie a videa databanky volně dostupných médií (Pixabay, Pexels, Unsplash) Ověřené otevřené internetové zdroje Vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie Tvorba webových stránek, II. ročník	
A. VSTUPNÍ ČÁST	
1. Název: Tvorba webových stránek	
2. Kód:	
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum	
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul	
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Tvorba webových stránek / 2. ročník – 16 hodin	
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín	
7. Vstupní předpoklady: základní uživatelské dovednosti práce s PC, práce se soubory, orientace v grafickém prostředí	
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník / 2. pololetí, bloková/kontinuální výuka	
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY	
1. Charakteristika	
Modul seznamuje žáky se základy tvorby webových stránek. Žáci se naučí pracovat s HTML a CSS, osvojí si strukturu webových dokumentů a získají základy práce s editory webových stránek. Důraz je kladen na funkčnost, estetiku a použitelnost.	
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů	
- rozumí základní strukturu webového dokumentu; - vytváří jednoduché webové stránky v HTML a CSS; - vkládá a formátuje text, obrázky a odkazy; - využívá základní styly pro vzhled webu; - publikuje webové stránky na školním serveru či v lokálním prostředí.	

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností ZG digitální a technická gramotnost; KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů.			
4. Obsah vzdělávání • základy HTML (struktura, nadpisy, odstavce, odkazy, obrázky); • základy CSS (barvy, písmo, zarovnání, box model); • jednoduchý webový projekt (osobní stránka, prezentace tématu); • publikace webu v praxi.			
5. Vzdělávací strategie – model SE • motivace: ukázka moderních webů a jejich kódu • zkoumání: práce v editoru (VS Code, Notepad++) • vysvětlení: tvorba základního webu • zpracování: návrh a tvorba vlastního webu • zhodnocení: prezentace webového projektu.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • krátké cvičné úkoly a projekty – tvorba a úpravy webových cvičení; • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	60 %
Sumativní • samostatný závěrečný projekt – webový projekt – tvorba vlastního portfolia.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	30 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: 100-85 1 84-70 2 69-55 3 54-40 4 39-0 5			
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje učebnice HTML a CSS (Jon Duckett: HTML & CSS) online kurzy (W3Schools, FreeCodeCamp) editory: VS Code, Notepad++ Ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.			

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie

Základy programování, III. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Základy programování

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Základy programování / 3. ročník – 32 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** základní uživatelské dovednosti práce s PC, práce se soubory, orientace v grafickém prostředí

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 3. ročník / 1. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul seznamuje žáky se základy algoritmizace a programování. Žáci pochopí logiku programů, osvojí si základní algoritmické struktury a vyzkouší si tvorbu jednoduchých programů v jazyce Python (nebo jiném vhodném jazyce).

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- chápe základní pojmy algoritmizace;
- využívá základní algoritmické struktury (sekvence, větvení, cyklus);
- pracuje s proměnnými a datovými typy;
- řeší jednoduché programátorské úlohy;
- testuje a ladí vytvořený program.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG digitální a technická gramotnost;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů.

4. Obsah vzdělávání

- základní pojmy programování;
- algoritmické struktury (sekvence, větvení, cyklus);
- proměnné a datové typy;
- práce s textem a čísly;
- jednoduché algoritmické úlohy (kalkulačka, hádej číslo, práce s textem).

5. Vzdělávací strategie – model SE

- motivace: ukázka praktických aplikací programování
- zkoumání: řešení drobných úloh v Pythonu
- vysvětlení: rozbor algoritmů a kódu
- zpracování: tvorba jednoduchého vlastního programu
- zhodnocení: prezentace řešení, reflexe práce.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné - cvičné programátorské úlohy; - hodnocení práce v hodině.	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; - aktivní přístup;	60 %										
Sumativní samostatný závěrečný projet.	100	kompetence k řešení problému: relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	30 %										
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje učebnice Pythonu pro začátečníky (např. Michael Dawson: Programování v Pythonu) online tutoriály (Codecademy, SoloLearn, W3Schools Python) ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie Pokročilá multimédia a interaktivní prezentace, III. ročník
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Pokročilá multimédia a interaktivní prezentace
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Pokročilá multimédia a interaktivní prezentace / 3. ročník – 32 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: základní uživatelské dovednosti práce s PC, práce se soubory, orientace v grafickém prostředí

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník / 2. pololetí, bloková/kontinuální výuka			
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY			
1. Charakteristika Modul rozvíjí dovednosti žáků v oblasti multimédií a prezentace informací. Žáci se naučí vytvářet interaktivní prezentace a multimediální projekty, kombinující text, obraz, zvuk, video a animace.			
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů • ovládá pokročilé funkce prezentačních a multimediálních programů • kombinuje různé multimediální prvky v jednom projektu • vytváří interaktivní prezentace vhodné pro výuku, reklamu či propagaci • prezentuje výsledky své práce před publikem • reflektuje a hodnotí práci svou i ostatních.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností ZG digitální a technická gramotnost; KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů.			
4. Obsah vzdělávání • tvorba interaktivních prezentací (PowerPoint, Genially, Prezi, Canva) • pokročilá editace videa a zvuku (efekty, animace, klíčování) • kombinace multimediálních prvků (text, grafika, animace, zvuk, video) • týmová práce na multimediálním projektu • prezentace a obhajoba projektu.			
5. Vzdělávací strategie – model SE • motivace: ukázka profesionálních multimediálních prezentací • zkoumání: práce s prezentačními a videoeditory • vysvětlení: principy interaktivních prezentací a multimediální komunikace • zpracování: týmová tvorba multimediálního projektu • zhodnocení: prezentace a reflexe výsledků.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • cvičné úkoly (efekty, animace, vložení multimediálních prvků); • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	60 %
Sumativní • závěrečný týmový multimediální projekt / účast v soutěži.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	30 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

metodické příručky k prezentačním programům (MS PowerPoint, Prezi, Genially)
online kurzy multimediální tvorby (Lynda, Udemy, YouTube kanály)
databanky volně dostupných médií (Freepik, Unsplash, Pixabay, Pexels, Freesound)
ověřené otevřené internetové zdroje
vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie

Práce s dronem a zpracování leteckých záběrů, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Práce s dronem a zpracování leteckých záběrů

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Práce s dronem a zpracování leteckých záběrů / 4. ročník – 32 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** základní uživatelské dovednosti práce s PC, práce se soubory, orientace v grafickém prostředí

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 4. ročník / 1. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul seznamuje žáky se zásadami bezpečného ovládání dronů, legislativou a praktickým využitím. Součástí je pořizování fotografií a videí, jejich úprava a zpracování do multimediálních projektů.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- zná základní legislativní požadavky a zásady bezpečného provozu dronů;
- ovládá základní a pokročilé manévry s dronem;
- pořizuje fotografie a videa pomocí dronu;
- provádí úpravu záznamu v editačních programech;
- prezentuje a hodnotí výsledný multimediální projekt.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG digitální a technická gramotnost;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů.

4. Obsah vzdělávání

- legislativa a bezpečnost provozu dronů;
- ovládání a manévry s dronem;
- pořizování fotografií a videí;
- střih a editace záznamu;
- využití dronů v praxi (mapování, reklama, projekty).

5. Vzdělávací strategie – model SE

- motivace: ukázka využití dronů v praxi;
- zkoumání: praktický nácvik pilotáže;
- vysvětlení: postupy práce s obrazovým materiálem;
- zpracování: tvorba multimediálního projektu;
- zhodnocení: prezentace výsledků a reflexe.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • praktické úkoly s dronem; • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	60 %
Sumativní • samostatný multimediální projekt ze záběrů dronu.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	30 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

příručky k provozu dronů (ÚCL, EASA)
manuály výrobce dronu
návody k editačním programům (DaVinci Resolve, Premiere Pro)
ověřené otevřené internetové zdroje
vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie

Práce s laserem a gravírovacími technologiemi, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Práce s laserem a gravírovacími technologiemi

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Práce s laserem a gravírovacími technologiemi / 4. ročník – 8 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** základní uživatelské dovednosti práce s PC, práce se soubory, orientace v grafickém prostředí

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 4. ročník / 2. pololetí, projektová výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. **Charakteristika**

Modul seznamuje žáky s využitím laserových technologií při řezání a gravírování materiálů. Žáci propojí práci v grafických programech s přípravou dat pro laserové zařízení a vytvoří vlastní výrobky.

2. **Očekávané výsledky učení vč. indikátorů**

- chápe princip fungování laseru a bezpečnostní zásady;
- připravuje podklady v grafických programech pro laserový řez a gravírování;
- pracuje s různými materiály (plexisklo, dřevo, kov);
- navrhuje a realizuje vlastní výrobky;
- prezentuje výsledné produkty.

3. **Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností**

ZG digitální a technická gramotnost;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů.

4. **Obsah vzdělávání**

- princip a bezpečnost práce s laserem;
- příprava podkladů v Corelu/Illustrátoru;
- řezání a gravírování různých materiálů;
- návrh a realizace výrobku.

5. **Vzdělávací strategie – model SE**

- motivace: ukázka reálných aplikací laseru;
- zkoumání: příprava a testování podkladů;
- vysvětlení: principy fungování laseru;
- zpracování: realizace vlastního výrobku;
- zhodnocení: prezentace a reflexe výrobků.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100		60 %

• praktické cvičení s přípravou podkladů; • hodnocení práce v hodině.		• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;											
Sumativní • závěrečný projekt – vlastní výrobek.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	30 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje manuály laserových zařízení online zdroje k práci s grafickými programy učebnice digitálních výrobních technologií ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie

Animace a vizuální efekty, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Animace a vizuální efekty

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Animace a vizuální efekty / 4. ročník – 8 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. Vstupní předpoklady: základní uživatelské dovednosti práce s PC, práce se soubory, orientace v grafickém prostředí

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník / 2. pololetí, projektová výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika Žáci se naučí vytvářet 2D i 3D animace a používat vizuální efekty. Modul propojuje grafiku, video a programování.			
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů • ovládá základní principy 2D a 3D animace; • vytváří jednoduché 2D animace; • používá nástroje pro tvorbu 3D animací; • aplikuje vizuální efekty do videa; • prezentuje vlastní animovaný projekt.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností ZG digitální a technická gramotnost; KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů.			
4. Obsah vzdělávání • 2D animace (Adobe Animate, Synfig, Krita); • 3D animace (Blender – modelování, pohyb, render); • vizuální efekty (After Effects, DaVinci Resolve); • tvorba krátkého animovaného projektu.			
5. Vzdělávací strategie – model SE • motivace: ukázka profesionálních animací; • zkoumání: samostatné zkoušení nástrojů; • vysvětlení: principy animace; • zpracování: tvorba animovaného projektu; • zhodnocení: prezentace výsledků.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • krátké cvičné animace; • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	60 %
Sumativní • samostatný animovaný projekt.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	30 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: 100-85 1			

84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje učebnice a online kurzy animace (Blender Guru, Krita tutorials) návody k After Effects, DaVinci Resolve YouTube kanály zaměřené na animaci ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.	
4. Poznámky	

Popis vyučovacích jednotek – Digitální technologie

3D tisk a výrobní technologie, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: 3D tisk a výrobní technologie

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

3D tisk a výrobní technologie / 4. ročník – 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. Vstupní předpoklady: základní uživatelské dovednosti práce s PC, práce se soubory, orientace v grafickém prostředí

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník / 2. pololetí, projektová výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Žáci naváží na modelování v SolidWorks a připraví modely pro 3D tisk. Seznámí se s různými typy 3D tiskáren a využitím technologií v praxi.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- chápe principy 3D tisku
- připravuje modely ve formátu STL
- ovládá slicer a nastavuje parametry tisku
- provádí tisk a následnou postprodukci
- realizuje vlastní projekt pomocí 3D tisku.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG digitální a technická gramotnost;

KK k učení, komunikační, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů.

4. Obsah vzdělávání

- principy 3D tisku (FDM, SLA, SLS);
- příprava modelu pro tisk;
- slicery a nastavení parametrů;
- postprodukce (úprava povrchu, barvení, kompletace);
- praktické projekty.

5. Vzdělávací strategie – model SE													
• motivace: ukázka výrobků z 3D tisku • zkoumání: práce s modely v SolidWorks • vysvětlení: principy a nastavení sliceru • zpracování: tisk vlastního modelu • zhodnocení: prezentace výsledků.													
C. VÝSTUPNÍ ČÁST													
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné • krátké projekty – tisk jednoduchých objektů; • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	60 %										
Sumativní • závěrečný projekt – vlastní 3D výrobek.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	30 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje příručky k 3D tisku (Slic3r, Cura, PrusaSlicer) online kurzy k 3D tisku manuály k 3D tiskárnám YouTube kanály zaměřené na animaci ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví

Člověk a zdravý životní styl, I. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Člověk a zdravý životní styl

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**
Člověk a zdravý životní styl / 1. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** základní znalosti o životosprávě ze ZŠ

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 1. ročník / 1. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul seznamuje žáky se základními složkami zdravého životního stylu (výživa, pitný režim, denní režim, spánek, regenerace). Žáci si uvědomují význam pohybu a aktivního trávení volného času pro zdraví, prevenci civilizačních onemocnění a celkovou kvalitu života. Výuka je založena na propojování teorie s praxí (např. tvorba vlastního denního plánu, jídelníčku), což posiluje zodpovědný přístup k osobnímu zdraví.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- žák popíše základní složky zdravého životního stylu;
- vysvětlí význam pohybu, výživy a regenerace pro zdraví.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Kompetence k učení: získávání a vyhodnocování informací o zdravém životním stylu.

Kompetence občanské: zodpovědný přístup k vlastnímu zdraví.

Kompetence pracovní: aplikace zásad zdravého režimu v každodenním životě.

Gramotnosti: čtenářská (práce s texty a tabulkami o výživě), přírodovědná (principy zdraví a regenerace), občanská (odpovědnost, prevence rizik).

4. Obsah vzdělávání

- zásady zdravé výživy;
- pitný režim;
- denní režim;
- spánek;
- regenerace;
- prevence stresu a úrazů.

5. Vzdělávací strategie

- diskuse, skupinová práce, tvorba jídelníčku, reflexe vlastního režimu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100		50 %
• krátké testy;			

• hodnocení práce v hodině.		• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;											
Sumativní • závěrečný projekt – vlastní týdenní režim.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	40 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje učebnice biologie příručky MŠMT „Zdravý životní styl“ ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví
Biologie člověka – pohybová soustava, I. ročník
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Biologie člověka – pohybová soustava
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Biologie člověka – pohybová soustava / 1. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: základní znalosti o životosprávě ze ZŠ
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník / 1. pololetí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika

Modul poskytuje základní orientaci v anatomii a fyziologii pohybu. Žáci se seznamují se stavbou kostry, svalů a kloubů, učí se lokalizovat hlavní svalové skupiny a chápat jejich funkci při sportu. Součástí je vysvětlení významu rozcvičení, strečinku a správného držení těla jako prevence přetížení a úrazů. Propojení teorie s praktickými ukázkami posiluje zájem o biologii a podporuje zdravý životní styl.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- žák lokalizuje hlavní svalové skupiny a klouby;
- vysvětlí, jak se svaly zapojují při sportovním výkonu.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Kompetence k učení: propojení teoretických znalostí s praxí.

Kompetence pracovní: bezpečné provádění cviků s ohledem na anatomii.

Gramotnosti: přírodovědná (poznávání stavby a funkce těla), digitální (využití schémat, modelů, aplikací)

4. Obsah vzdělávání

- stavba kostry, svaly, klouby;
- zásady správného držení těla;
- význam rozcvičení a strečinku.

5. Vzdělávací strategie

- práce s modelem, interaktivní prezentace, praktické ukázky zapojení svalů při cvičení.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • test + praktická identifikace svalů a kostí; • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	60 %
Sumativní • závěrečný projekt návrhu rozcvičky a strečinku pro určitý druh sportu.	100	kompetence k řešení problému: • relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	30 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje učebnice Biologie člověka (Fraus, Fortuna) ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.
4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví

Pohybové dovednosti a základy sportu, I. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Pohybové dovednosti a základy sportu
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Pohybové dovednosti a základy sportu / 1. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: základní pohybové dovednosti z tělesné výchovy na ZŠ
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník / 2. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika Modul rozvíjí základní pohybové schopnosti (rychlost, vytrvalost, obratnost, sílu) prostřednictvím atletiky, gymnastiky a míčových her. Žáci se učí správným pohybovým stereotypům, které podporují zdravý růst a držení těla. Cílem je získat jistotu v pohybu, osvojit si správnou techniku běhu, skoku a hodu, naučit se základní gymnastické prvky a porozumět principům míčových her. Velký důraz je kladen na zásady bezpečnosti a fair play, které jsou přenášeny i do dalších životních situací.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů - žák zvládá základní techniky běhu, skoku a hodu; - provádí jednoduché gymnastické prvky; - dodržuje zásady fair play.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Kompetence k učení: sledování a hodnocení vlastního pokroku. Kompetence sociální a personální: spolupráce při cvičení, týmová práce. Kompetence pracovní: bezpečné a odpovědné chování při sportu. Gramotnosti: přírodovědná (pochopení funkce pohybové soustavy), sociální (spolupráce, komunikace), občanská (fair play).
4. Obsah vzdělávání - atletika (běhy, skoky, hody); - gymnastika (kotoul, stoj na rukou s dopomocí); - míčové hry (fotbal, volejbal – základy); - rozvoj obratnosti, rychlosti, síly a vytrvalosti.
5. Vzdělávací strategie – 5E model - Engage – motivační ukázky; - Explore – praktická cvičení; - Explain – vysvětlení techniky;

- Elaborate – účast a aplikace v soutěžích;
- Evaluate – sebehodnocení výkonu.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100	• aktivní přístup;	60 %
Sumativní	100	• aktivní přístup a podíl na aktivitách.	30 %
Reflexe	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Didaktika TV, metodické listy ČASPV, učebnice TV pro SŠ
ověřené otevřené internetové zdroje
vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví

Sportovní hry a jejich pravidla, I. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Sportovní hry a jejich pravidla
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Sportovní hry a jejich pravidla / 1. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: základní pohybové dovednosti z tělesné výchovy na ZŠ
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník / 2. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul uvádí žáky do světa kolektivních sportů (fotbal, volejbal, basketbal). Žáci se učí základní techniku, pravidla, principy týmové spolupráce a respektu k soupeři i rozhodčímu. Důležitým aspektem je formování pozitivního vztahu ke sportu, prožitky radosti ze hry a osvojení zásad fair play. Herní činnosti přispívají k rozvoji komunikačních a sociálních dovedností a posilují spolupráci ve skupině.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- žák aplikuje základní pravidla fotbalu, volejbalu, basketbalu;
- spolupracuje v týmu;
- respektuje roli soupeře i rozhodčího.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Kompetence komunikativní: komunikace v týmu, respektování rolí.

Kompetence sociální a personální: spolupráce a týmová strategie.

Kompetence občanské: dodržování pravidel, respekt k soupeři.

Gramotnosti: čtenářská (práce s pravidly), sociální (týmová spolupráce), občanská (respekt, fair play).

4. Obsah vzdělávání

- pravidla fotbalu, volejbalu, basketbalu;
- základní rozhodování;
- hra v týmu;
- respekt a fair play.

5. Vzdělávací strategie – 5E model

- nácvik ve dvojicích, malých skupinách;
- soutěžní utkání;
- role hráče a rozhodčího.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100		50 %
• hodnocení práce v hodině.		• aktivní přístup;	
Sumativní	100		40 %
• praktická ukázka hry, vedení utkání jako rozhodčí.		• aktivní přístup a podíl na aktivitách.	
Reflexe	100		10 %
• zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3

54-40	4
39-0	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Didaktika TV, metodické listy pravidla ČOV a sportovních svazů ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.	
4. Poznámky	

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví Biologie člověka – oběhová a dýchací soustava, II. ročník	
A. VSTUPNÍ ČÁST	
1. Název: Biologie člověka – oběhová a dýchací soustava	
2. Kód:	
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum	
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul	
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:	
Biologie člověka – oběhová a dýchací soustava / 2. ročník – 16 hodin	
6. Platnost: 01.09.2025	Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: základní znalosti o životosprávě ze ZŠ	
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník / 1. pololetí, bloková/kontinuální výuka	
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY	
1. Charakteristika Modul se zaměřuje na fungování srdce, cév a plic při tělesné zátěži. Žáci se učí měřit srdeční a dechovou frekvenci, vyhodnocovat změny při zátěži a chápat význam těchto ukazatelů pro zdraví i sportovní výkon. Výuka propojuje biologické poznatky s praktickým měřením a vede k lepšímu porozumění tělu při fyzické aktivitě.	
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů - žák měří a vyhodnocuje srdeční a dechovou frekvenci; - vysvětlí jejich změny při zátěži.	
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Kompetence komunikativní: komunikace v týmu, spolupráce. Kompetence sociální a personální: podíl na týmové taktice, vzájemný respekt. Kompetence občanské: dodržování pravidel a bezpečnosti. Gramotnosti: čtenářská (pravidla her), sociální (týmová taktika, spolupráce), občanská (fair play, respekt).	
4. Obsah vzdělávání funkce srdce, krevního oběhu, plic a dýchání při sportovním výkonu.	
5. Vzdělávací strategie práce s měřicí TF a DF, laboratorní cvičení, diskuse nad výsledky.	
C. VÝSTUPNÍ ČÁST	

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné - test + praktické měření a vyhodnocení TF a DF; - hodnocení práce v hodině.	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; - aktivní přístup;	60 %										
Sumativní závěrečný projekt návrh cvičení s ohledem na tepovou frekvenci.	100	kompetence k řešení problému: relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	30 %										
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje učebnice Biologie člověka (Fraus, Fortuna) sportovní fyziologie ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví Vytrvalostní a kondiční příprava, II. ročník
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Vytrvalostní a kondiční příprava
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Vytrvalostní a kondiční příprava / 2. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: základní znalosti o životosprávě ze ZŠ
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník / 1. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY			
1. Charakteristika Modul rozvíjí aerobní vytrvalost a celkovou fyzickou kondici žáků prostřednictvím běhů na střední vzdálenosti, kondičních cvičení a testů fyzické zdatnosti. Důraz je kladen na plánování vlastního tréninku, sledování a vyhodnocování výkonů a vedení tréninkového deníku. Žáci se učí chápat význam vytrvalostního tréninku nejen pro sportovní výkon, ale i pro zdraví a životní pohodu.			
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů - žák plánuje a provádí základní kondiční přípravu; - sleduje a hodnotí vlastní zdatnost.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Kompetence k učení: vyhodnocování výsledků, plánování tréninku. Kompetence pracovní: aplikace zásad bezpečného zatížení. Kompetence sociální a personální: spolupráce při cvičeních, vzájemná motivace. Gramotnosti: matematická (měření, vyhodnocování výkonů), digitální (aplikace pro sledování tréninku), přírodovědná (pochopení vlivu vytrvalosti na organismus).			
4. Obsah vzdělávání běh na střední vzdálenosti, kondiční cvičení, testy fyzické zdatnosti.			
5. Vzdělávací strategie 5E model - Engage – motivační testy; - Explore – vlastní trénink; - Explain – analýza výsledků; - Elaborate – tvorba tréninkového plánu; - Evaluate – sebereflexe a vyhodnocení testů.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné hodnocení práce v hodině.	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; - aktivní přístup;	60 %
Sumativní testy fyzické zdatnosti, vedení tréninkového deníku.	100	kompetence k řešení problému: aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	30 %
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: 100-85 1 84-70 2			

69-55	3
54-40	4
39-0	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje metodiky kondiční přípravy ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.	
4. Poznámky	

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví Regenerace a kompenzační cvičení, II. ročník	
A. VSTUPNÍ ČÁST	
1. Název:	Regenerace a kompenzační cvičení
2. Kód:	
3. Kategorie/obor vzdělání:	78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky:	vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:	Regenerace a kompenzační cvičení / 2. ročník – 16 hodin
6. Platnost:	01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady:	základní pohybové dovednosti z tělesné výchovy na ZŠ
8. Doporučené umístění v učebním plánu:	2. ročník / 2. pololetí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY	
1. Charakteristika	Modul vede žáky k vědomému vyvažování sportovního zatížení a odpočinku. Obsahuje praktický nácvik kompenzačních, strečinkových, relaxačních a dechových cvičení a úvod do jógy. Součástí je i prevence sportovních úrazů a přetížení. Žáci se učí využívat jednoduché regenerační postupy, které podporují zdraví a pohodu v každodenním životě.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů	- žák provádí kompenzační a relaxační cvičení; - vysvětlí jejich význam pro zdraví a prevenci přetížení.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností	Kompetence pracovní: využívání relaxačních a kompenzačních metod. Kompetence občanské: péče o zdraví, prevence úrazů. Gramotnosti: přírodovědná (pochopení regenerace organismu), občanská (odpovědnost za zdraví).
4. Obsah vzdělávání	- strečink, relaxační a dechová cvičení; - základy jógy; - prevence sportovních úrazů.
5. Vzdělávací strategie	- nácvik praktických cvičení; - relaxace; - diskuze; - sebereflexe pocitů.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST													
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné • hodnocení práce v hodině.	100	• aktivní přístup;	50 %										
Sumativní • praktické ukázky cvičení, reflexe významu regenerace .	100	• aktivní přístup a podíl na aktivitách.	40 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje metodické listy jógy rehabilitační příručky ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví	
Sportovní hry a jejich pravidla II, II. ročník	
A. VSTUPNÍ ČÁST	
9. Název: Sportovní hry a jejich pravidla II	
10. Kód:	
11. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum	
12. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul	
13. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Sportovní hry a jejich pravidla II / 2. ročník – 16 hodin	
14. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín	
15. Vstupní předpoklady: základní pohybové dovednosti z tělesné výchovy na ZŠ	
16. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník / 2. pololetí, bloková/kontinuální výuka	
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY	
6. Charakteristika	

Žáci se seznamují s pravidly a technikou nových sportovních her (házená, florbal, stolní tenis). Modul rozvíjí herní dovednosti, taktické myšlení a týmovou spolupráci. Žáci se učí uplatňovat fair play, chápat bezpečnostní zásady a respektovat rozhodčího i soupeře. Důraz je kladen na aktivní zapojení a spoluúčast při hře.

7. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- žák aplikuje pravidla her;
- aktivně se podílí na týmové taktice;
- respektuje zásady bezpečnosti při hře.

8. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Kompetence komunikativní: komunikace v týmu, spolupráce.

Kompetence sociální a personální: podíl na týmové taktice, vzájemný respekt.

Kompetence občanské: dodržování pravidel a bezpečnosti.

Gramotnosti: čtenářská (pravidla her), sociální (týmová taktika, spolupráce), občanská (fair play, respekt).

9. Obsah vzdělávání

- házená, florbal, stolní tenis – technika, pravidla, taktika

10. Vzdělávací strategie – 5E model

- nácvik ve dvojicích, malých skupinách;
- turnaje;
- role hráče a rozhodčího.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100		50 %
• hodnocení práce v hodině.		• aktivní přístup;	
Sumativní	100		40 %
• praktická ukázka hry, vedení utkání jako rozhodčí.		• aktivní přístup a podíl na aktivitách.	
Reflexe	100		10 %
• zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Didaktika TV, metodické listy

pravidla ČOV a sportovních svazů

ověřené otevřené internetové zdroje

vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví

Biologie člověka – nervová a hormonální soustava, III. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Biologie člověka – nervová a hormonální soustava

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Biologie člověka – nervová a hormonální soustava / 3. ročník – 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. Vstupní předpoklady: základní znalosti ze ZŠ

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník / 1. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul přibližuje žákům činnost mozku, reflexy, řízení pohybu a vliv hormonální regulace při sportovním výkonu a regeneraci. Žáci chápou souvislosti mezi nervovou a hormonální soustavou a sportovní činností, učí se vysvětlit, jak mozek řídí pohyb a jak hormony ovlivňují výkon, regeneraci a zdraví. Praktická část zahrnuje modelové ukázky reflexů a diskusi nad reálnými sportovními situacemi.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- žák popíše, jak nervová soustava řídí pohyb;
- vysvětlí vliv hormonů na výkon a regeneraci.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Kompetence k učení: propojení teoretických znalostí s praxí.

Kompetence pracovní: aplikace poznatků do tréninku a regenerace.

Gramotnosti: přírodovědná (poznání funkcí nervové a hormonální soustavy), digitální (práce s prezentacemi, schémata a videi).

4. Obsah vzdělávání

- funkce mozku, reflexy, řízení pohybu, hormonální regulace při sportu.

5. Vzdělávací strategie

- práce s měřiči TF a DF, laboratorní cvičení, diskuse nad výsledky.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • test; • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	60 %

Sumativní	100	kompetence k řešení problému:	30 %										
• prezentace vlivu hormonů na výkon.		• relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.											
Reflexe	100		10 %										
• zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi											
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje učebnice Biologie člověka (Fraus, Fortuna) sportovní fyziologie ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví Silová a koordinační příprava, III. ročník	
A. VSTUPNÍ ČÁST	
1. Název: Silová a koordinační příprava	
2. Kód:	
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum	
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul	
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Silová a koordinační příprava / 3. ročník – 16 hodin	
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín	
7. Vstupní předpoklady: zvládnuté základní pohybové dovednosti a kondiční příprava z 1.-2. ročníku	
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník / 1. pololetí, bloková/kontinuální výuka	
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY	
1. Charakteristika	
Modul se zaměřuje na rozvoj síly a koordinace prostřednictvím posilování s vlastní vahou, jednoduchými pomůckami a kruhovým tréninkem. Žáci se učí správně technicky provádět základní cviky, chápat význam silového tréninku pro zdraví a sportovní výkon a osvojovat si zásady	

bezpečnosti při cvičení. Důležitá je také schopnost sestavit si vlastní tréninkový plán a využít jej v praxi.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- žák sestaví základní silový trénink;
- provádí cviky správně technicky;
- uplatňuje zásady bezpečnosti při cvičení.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Kompetence pracovní: bezpečné a správné provádění cviků, aplikace zásad zdravého zatížení.

Kompetence k učení: schopnost vyhodnocovat výsledky a plánovat trénink.

Gramotnosti: matematická (počítání serií a opakování), přírodovědná (vliv silového zatížení na organismus), digitální (využití aplikací a videonahrávek pro analýzu techniky).

4. Obsah vzdělávání

- posilování s vlastní vahou a jednoduchými pomůckami;
- koordinační cvičení;
- kruhový trénink.

5. Vzdělávací strategie 5E model

- Engage – ukázky tréninků,
- Explore – nácvik cviků,
- Explain – rozbor techniky,
- Elaborate – sestavení vlastního tréninku,
- Evaluate – kontrola techniky a bezpečnosti.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100		
• hodnocení práce v hodině.		• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	50 %
Sumativní	100		
• praktická ukázka cviků, sestavení tréninkového plánu.		kompetence k řešení problému: • aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	40 %
Reflexe	100		
• zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje metodiky posilování, sportovní trénink – základní příručky ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.
4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví

Životní styl a prevence rizik, III. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Životní styl a prevence rizik
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Životní styl a prevence rizik / 3. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: základní znalosti o životosprávě ze ZŠ
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník / 2. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika Modul seznamuje žáky s rizikovým chováním (kouření, alkohol, drogy) a jeho vlivem na zdraví, výkon i společenský život. Zabývá se také prevencí obezity a významem duševní hygieny. Žáci se učí navrhnout preventivní strategie, diskutují o životních situacích a hledají způsoby, jak zvládat stres a předcházet rizikovému chování.			
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů - žák vysvětlí vliv rizikového chování na zdraví; - navrhne způsoby prevence a kompenzace stresu.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Kompetence občanské: zodpovědný přístup k životnímu stylu, prevence rizik. Kompetence sociální a personální: schopnost spolupracovat při diskusi a respektovat názory druhých. Gramotnosti: občanská (prevence rizikového chování), čtenářská (práce s texty prevence), sociální (diskuse, skupinová spolupráce).			
4. Obsah vzdělávání - rizikové chování (kouření, alkohol, drogy), - prevence obezity, - duševní hygiena			
5. Vzdělávací strategie diskuze, práce s modelovými situacemi, skupinová práce			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha

Průběžné	100		40 %										
• testy; • hodnocení práce v hodině.		• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;											
Sumativní	100		50 %										
• skupinový projekt (preventivní kampaň).		kompetence k řešení problému: • aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.											
Reflexe	100		10 %										
• zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi											
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje příručky k prevenci závislostí ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví Sportovní hry a jejich pravidla III, III. ročník	
A. VSTUPNÍ ČÁST	
1. Název:	Sportovní hry a jejich pravidla III
2. Kód:	
3. Kategorie/obor vzdělání:	78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky:	vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:	Sportovní hry a jejich pravidla III / 3. ročník – 16 hodin
6. Platnost:	01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady:	základní pohybové dovednosti z tělesné výchovy na ZŠ
8. Doporučené umístění v učebním plánu:	3. ročník / 2. pololetí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY	
1. Charakteristika	Modul prohlubuje herní dovednosti a znalosti pravidel v dalších sportech (volejbal, badminton, tenis). Žáci zdokonalují techniku, učí se taktické varianty a procvičují základní rozhodování hry.

Důraz je kladen na fair play, respekt a týmovou spolupráci. Modul podporuje komunikaci, rychlé rozhodování a přebírání odpovědnosti v herních situacích.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- žák aplikuje pravidla her;
- žák zdokonaluje herní techniku;
- dodržuje pravidla a etiku sportu;
- zvládá základní rozhodování hry.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Kompetence komunikativní: komunikace během hry, rozhodování.

Kompetence občanské: respekt k pravidlům a etice sportu.

Kompetence sociální a personální: spolupráce v týmu, zvládání rolí hráče i rozhodčího.

Gramotnosti: sociální (spolupráce, komunikace), občanská (respekt, fair play), čtenářská (studium pravidel).

4. Obsah vzdělávání

- volejbal, badminton, tenis – technika, pravidla, taktika.

5. Vzdělávací strategie

- nácvik herních situací, turnaje, rozhodování.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100		50 %
• hodnocení práce v hodině.		• aktivní přístup;	
Sumativní	100		40 %
• praktická ukázka hry, vedení utkání jako rozhodčí.		• aktivní přístup a podíl na aktivitách.	
Reflexe	100		10 %
• zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

pravidla volejbalu, badmintonu a tenisu

Didaktika TV, metodické listy

pravidla ČOV a sportovních svazů

ověřené otevřené internetové zdroje

vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví

Biologie člověka – energetický metabolismus a výživa sportovce, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Biologie člověka – energetický metabolismus a výživa sportovce

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Biologie člověka – energetický metabolismus a výživa sportovce / 4. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** základní znalosti ze ZŠ

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 4. ročník / 1. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul seznamuje žáky s energetickým metabolismem, významem výživy a doplňků stravy pro sportovní výkon. Žáci se učí sestavit jídelníček před a po sportovním výkonu, chápou rozdíly mezi jednotlivými energetickými zdroji a hodnotí jejich vliv na výkon a regeneraci. Důraz je kladen na propojení teorie s praktickými doporučeními pro zdravý životní styl.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- žák popíše energetický metabolismus;
- navrhne jídelníček pro sportovce;
- zhodnotí význam výživy při výkonu.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Kompetence k učení: práce s odbornými informacemi o výživě.

Kompetence pracovní: sestavování jídelníčku, aplikace zásad správné výživy.

Gramotnosti: matematická (počítání energetického příjmu a výdeje), přírodovědná (poznání metabolismu), čtenářská (práce s tabulkami a nutričními údaji).

4. Obsah vzdělávání

- energetické zdroje, metabolismus, výživa před a po výkonu, doplňky stravy.

5. Vzdělávací strategie

- práce s tabulkami a vzorovými jídelníčky, diskuse, skupinová práce.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	60 %
Sumativní tvorba jídelníčku pro sportovce.	100	kompetence k řešení problému:	30 %

		relevance návrhu řešení – věcná správnost, funkčnost; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: 100-85 1 84-70 2 69-55 3 54-40 4 39-0 5			
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje učebnice Biologie člověka (Fraus, Fortuna) sportovní výživa – příručky a tabulky ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.			
4. Poznámky			

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví Kondiční příprava a outdoor aktivity, IV. ročník	
A. VSTUPNÍ ČÁST	
1. Název: Kondiční příprava a outdoor aktivity	
2. Kód:	
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum	
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul	
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Silová a koordinační příprava / 4. ročník – 16 hodin	
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín	
7. Vstupní předpoklady: základní kondiční a silová příprava z předchozích ročníků	
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník / 1. pololetí, bloková/kontinuální výuka	
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY	
1. Charakteristika	
Modul je zaměřen na kondiční přípravu v přírodních podmínkách a rozvoj dovedností spojených s pohybem v terénu. Žáci se učí plánovat a realizovat aktivity jako turistika, orientační běh nebo cyklistika, přičemž dodržují zásady bezpečnosti a ochrany přírody. Součástí je také nácvik orientace podle mapy a základní pravidla pobytu v přírodě. Modul rozvíjí vytrvalost, odolnost a schopnost spolupráce v přírodním prostředí.	

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů - žák plánuje a realizuje pohybovou aktivitu v přírodě; - dodržuje zásady bezpečnosti a ekologie.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Kompetence občanské: zodpovědný a ekologický přístup k přírodě. Kompetence pracovní: plánování a provádění pohybových aktivit v terénu. Kompetence sociální a personální: spolupráce a pomoc v kolektivu při outdoor aktivitách. Gramotnosti: občanská (ekologie, bezpečnost), přírodovědná (vliv prostředí na člověka), digitální (práce s mapami a aplikacemi pro orientaci).			
4. Obsah vzdělávání - turistika; - orientační běh; - cyklistika; - pobyt v přírodě; - zásady bezpečného pohybu v terénu.			
5. Vzdělávací strategie 5E model Engage – motivační ukázky outdoor aktivit Explore – praktické aktivity v terénu Explain – reflexe a analýza výkonu Elaborate – příprava vlastního výletu Evaluate – sebehodnocení a zpětná vazba.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - test; - hodnocení práce v hodině.	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; - aktivní přístup;	50 %
Sumativní účast na outdoor aktivitě, reflexe bezpečnostních a ekologických zásad.	100	kompetence k řešení problému: aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	40 %
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky:			
100-85 1 84-70 2 69-55 3 54-40 4 39-0 5			

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje metodiky outdoorových sportů mapy a orientační příručky ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.
4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví Regenerace a zdraví v praxi, IV. ročník
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Regenerace a zdraví v praxi
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Regenerace a zdraví v praxi / 4. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: základní znalosti o životosprávě ze ZŠ
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník / 2. pololetí, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul poskytuje žákům praktické zkušenosti s regeneračními metodami, jako je sauna, otužování, masáže nebo moderní postupy regenerace. Součástí je také nácvik základů první pomoci při sportu. Žáci si uvědomují význam regenerace a bezpečného chování pro zdraví a dlouhodobý výkon. Praktická složka podporuje zodpovědný přístup k vlastnímu tělu a zdraví.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů - žák volí vhodné regenerační postupy; - vysvětlí jejich vliv na zdraví a výkon; - ovládá základy první pomoci.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Kompetence pracovní: správná volba regeneračních metod a jejich aplikace. Kompetence občanské: zodpovědný přístup ke zdraví, znalost první pomoci. Gramotnosti: přírodovědná (regenerační procesy v těle), občanská (bezpečnost a prevence úrazů).
4. Obsah vzdělávání - sauna; - otužování; - masáže; - moderní regenerační metody; - první pomoc.
5. Vzdělávací strategie praktické ukázky, nácvik první pomoci, diskuse o vhodnosti regeneračních postupů.
C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné - testy; - hodnocení práce v hodině.	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; - aktivní přístup;	40 %										
Sumativní praktická ukázka regeneračních metod, test z první pomoci	100	kompetence k řešení problému: aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %										
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje příručky první pomoci sportovní fyziologie ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví

Sportovní hry a jejich pravidla IV, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Sportovní hry a jejich pravidla IV

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Sportovní hry a jejich pravidla IV / 4. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠŠ a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** základní pohybové dovednosti z tělesné výchovy na ZŠ

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 4. ročník / 2. pololetí, bloková/kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika Modul završuje blok sportovních her a soustředí se na organizaci turnajů, týmovou taktiku a rozhodování. Žáci se učí organizovat zápasy, přijímat roli rozhodčího a hodnotit hru v duchu fair play. Modul rozvíjí organizační schopnosti, odpovědnost a týmovou spolupráci. Získané zkušenosti jsou využitelné i mimo sport, např. v oblasti vedení skupin a projektového řízení.			
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů - žák organizuje a rozhoduje zápasy; - aplikuje taktické principy; - jedná v duchu fair play.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Kompetence komunikativní: organizace a řízení hry. Kompetence občanské: dodržování pravidel, fair play. Kompetence sociální a personální: spolupráce v týmu. Gramotnosti: sociální, občanská, čtenářská.			
4. Obsah vzdělávání organizace turnajů, role rozhodčího, týmová strategie, fair play.			
5. Vzdělávací strategie nácvik organizace a rozhodování zápasů, týmové turnaje, reflexe fair play.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100	• aktivní přístup;	40 %
Sumativní	100	• aktivní přístup a podíl na aktivitách.	50 %
Reflexe	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: 100-85 1 84-70 2 69-55 3 54-40 4 39-0 5			
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje metodické příručky k organizaci turnajů pravidla ČOV a sportovních svazů ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.			
4. Poznámky			

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví

Střelba a bezpečnost, II.-IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Střelba a bezpečnost – průřezový modul

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:
Střelba a bezpečnost / 2.- 4. ročník – 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín

7. Vstupní předpoklady: základní kondiční a silová příprava z předchozích ročníků

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2.-4. ročník, bloková / kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul seznamuje žáky se zásadami bezpečné manipulace se sportovními střelnými zbraněmi (vzduchovky, laserové systémy). Žáci se učí základní střelecký postoj, míření a spouštění. Důraz je kladen na bezpečnost, disciplínu, soustředění a zodpovědný přístup. Ve vyšších ročnících žáci prohlubují techniku střelby, učí se analyzovat výsledky a organizovat střelecká cvičení. Modul podporuje psychickou stabilitu, sebekontrolu a rozvoj koncentrace.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- 2. ročník: žák dodržuje zásady bezpečnosti, zvládá základní střelecký postoj a míření;
- 3. ročník: žák provádí kontrolovanou střelbu, analyzuje výsledky a zlepšuje techniku;
- 4. ročník: žák organizuje střelecké cvičení, hodnotí vlastní i týmový výkon, respektuje pravidla soutěží.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Kompetence pracovní: bezpečné zacházení s vybavením.

Kompetence občanské: odpovědnost za bezpečnost svou i ostatních.

Kompetence sociální a personální: spolupráce při organizaci střeleckých cvičení.

Gramotnosti: občanská (zodpovědné chování, respekt k pravidlům), přírodovědná (princip střelby, fyzikální zákonitosti), digitální (analýza výsledků pomocí aplikací)

4. Obsah vzdělávání

- zásady bezpečné manipulace se zbraní;
- základní technika střelby (držení, míření, spouštění);
- střelecké disciplíny (terčová střelba);
- sebekontrola;
- soustředění;
- vyhodnocení výsledků.

5. Vzdělávací strategie 5E model

Engage – motivační ukázky

Explore – nácvik

Explain – opakování s reflexí

Elaborate – soutěž

Evaluate – sebehodnocení a zpětná vazba.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné - bezpečnostní test; - hodnocení práce v hodině.	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; - aktivní přístup;	50 %										
Sumativní praktická střelba na terč.	100	kompetence k řešení problému: aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	40 %										
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje metodiky sportovní střelby pravidla ČSS ověřené otevřené internetové zdroje vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky													

Popis vyučovacích jednotek – Sport a zdraví

Úpolové sporty a sebeobrana, II.-IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Úpolové sporty a sebeobrana – průřezový modul

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Úpolové sporty a sebeobrana / 2.- 4. ročník – 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠŠ a JŠ Kolín

7. Vstupní předpoklady: základní kondiční a silová příprava z předchozích ročníků

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2.-4. ročník, bloková / kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika Modul zahrnuje základní úpolové sporty a sebeobránné techniky s důrazem na bezpečnost, respekt a fair play. Žáci se učí základní pády, chvaty, úchopy a uvolňovací techniky. V dalších ročnících zvládají jednoduché modelové sebeobránné situace, propojují úpolové sporty s kondiční přípravou a učí se základům prevence konfliktů. Modul rozvíjí fyzickou zdatnost, sebekontrolu, schopnost reagovat v krizové situaci a podporuje etický rozměr sportu.			
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů 2. ročník: žák provádí základní chvaty a úchopy s důrazem na bezpečnost; respektuje partnera 3. ročník: žák aplikuje jednoduché sebeobránné techniky; chápe souvislosti mezi úpolovými sporty a kondiční přípravou 4. ročník: žák zvládá modelové sebeobránné situace; vysvětlí zásady prevence konfliktů a první pomoci při úrazech			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Kompetence sociální a personální: respekt k partnerovi, spolupráce, dodržování bezpečnostních zásad. Kompetence občanské: prevence násilí, fair play. Kompetence pracovní: technicky správné provádění cvičení, zodpovědný přístup k nácviku. Gramotnosti: občanská (prevence rizik a agrese), sociální (spolupráce a respekt), přírodovědná (pochopení vlivu úpolových sportů na tělo).			
4. Obsah vzdělávání - pády a jejich nácvik; - základní úpolové techniky (judo, zápas, zápasnické hry); - sebeobránné techniky (uvolnění z úchopů, obrana proti tlaku); - etika boje; - prevence agrese; - fair play.			
5. Vzdělávací strategie praktický nácvik, hry s úpolovými prvky, modelové situace, diskuze o etice.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné hodnocení práce v hodině.	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; - aktivní přístup;	60 %
Sumativní praktická ukázka technik, účast ve dvojicích, reflexe bezpečnosti a fair play	100	kompetence k řešení problému: aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	30 %
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

metodiky juda a sebeobran
příručky MŠMT „Úpolové sporty ve školách“
ověřené otevřené internetové zdroje
vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Speciální sportovní příprava

Speciální sportovní příprava, I.-IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Speciální sportovní příprava

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Speciální sportovní příprava / 1.- 4. ročník – 32 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** všeobecné pohybové dovednosti a tělesná zdatnost odpovídající úrovni žáků SŠ, návaznost na předmět sport a zdraví

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 1.-4. ročník, bloková / kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Předmět rozvíjí specifické sportovní dovednosti, kondiční schopnosti a znalosti potřebné k plánování a vyhodnocování tréninkového procesu. Důraz je kladen na zvládnutí techniky základních cviků, pochopení principů silové a kondiční přípravy, bezpečnostní aspekty a prevenci úrazů. Předmět podporuje zdravý životní styl a posiluje profesní kompetence využitelné v oblasti sportu, bezpečnosti a práva.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

- správně aplikuje model RMAP při rozcvičení (zahřátí, mobilizace, aktivace, příprava);
- provádí základní silové cviky (dřep, mrtvý tah, bench press, shyby, kliky, přitahy, tlaky) technicky správně a bezpečně;
- vysvětlí principy plyometrických a kondičních cvičení a prakticky je zařadí do tréninkové jednotky;
- orientuje se v základní anatomii a fyziologii svalové soustavy;
- navrhne a zdůvodní jednoduchý tréninkový plán s ohledem na objem, intenzitu a regeneraci;

• využívá testy síly, vytrvalosti a explozivity k hodnocení výkonnosti; • reflektuje vlastní pokroky, provádí sebehodnocení a poskytuje zpětnou vazbu spolužákům.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností • Kompetence k učení: vyhledávání, analýza a aplikace poznatků z oblasti sportovní přípravy • Kompetence pracovní: bezpečné provádění činností, plánování a vyhodnocování práce • Kompetence komunikativní a sociální: spolupráce při vedení tréninků, poskytování zpětné vazby • Kompetence občanské: respektování pravidel fair play, odpovědnost za vlastní zdraví i zdraví ostatních • Matematická a digitální gramotnost: práce s testovými výsledky, plánování a vyhodnocování tréninkových jednotek			
4. Obsah vzdělávání • Rozcvičení a příprava organismu – model RMAP, zásady regenerace • Technika základních silových cviků – dřep, mrtvý tah, bench press, tlakové a tahové varianty • Plyometrie a explozivita – odrazová a dopadová cvičení, rozvoj rychlosti • Metodika a programování tréninku – anatomie, fyziologie, periodizace, specifika sportů • Praktická aplikace – vedení tréninkové jednotky, testování, tvorba tréninkového plánu			
5. Vzdělávací strategie – model 5E • Engage: motivace pomocí ukázek a testování. • Explore: praktické provádění cviků, experimenty s intenzitou a objemem. • Explain: učitel objasňuje principy, žáci prezentují vlastní zjištění. • Elaborate: tvorba tréninkového plánu, vedení tréninku pod dohledem. • Evaluate: testy, sebehodnocení, zpětná vazba, reflexe výkonu.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • písemný test (anatomie, metodika tréninku); • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	60 %
Sumativní • praktická ukázka (technika cviků, vedení tréninku) • projekt (vlastní tréninkový plán)	100	kompetence k řešení problému: • aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	30 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.			
Přepočet váženého průměru na známky:			
100-85	1		
84-70	2		
69-55	3		

54-40	4
39-0	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Základy sportovního tréninku (publikace ČOV) Bompa, T.: Periodizace sportovního tréninku Verkhoshansky, Y.: Special Strength Training Odborné články a metodické materiály ČUS, FTVS UK elektronické zdroje: databáze cviků, videomateriály vlastní doplňkové materiály.	
4. Poznámky	

Popis vyučovacích jednotek – Právo Právo, I.-IV. ročník	
A. VSTUPNÍ ČÁST	
1. Název: Právo	
2. Kód:	
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum	
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul	
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Právo / 1.- 4. ročník – 32 hodin	
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín	
7. Vstupní předpoklady: výsledky učení dle RVP ZV, základní občanský a společenskovoední rozhled	
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 1.-4. ročník, kontinuální výuka	
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY	
1. Charakteristika Předmět poskytuje žákům právní gramotnost a orientaci v českém právním řádu i základních institutech mezinárodního a evropského práva. Vede k porozumění roli práva ve společnosti, k respektu k právům a povinnostem, k občanské odpovědnosti a k praktickému využití právních znalostí v každodenním i profesním životě.	
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů - Žák rozpozná základní právní pojmy a umí je vysvětlit (indikátor: dokáže popsat systém práva a uvést příklady právních norem). - Žák se orientuje v ústavním pořádku ČR a umí aplikovat základní práva a svobody na modelových příkladech. - Žák rozlišuje soukromé a veřejné právo a aplikuje vybrané instituty občanského, obchodního, trestního, pracovního a správního práva. - Žák umí analyzovat modelové právní situace a navrhnout řešení v souladu s právním řádem (indikátor: zpracuje návrh smlouvy, vyřeší kazuistickou úlohu). - Žák využívá právní informační zdroje a vyhledává v nich relevantní informace (indikátor: samostatně najde v zákoníku příslušný paragraf).	
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Kompetence k učení, komunikativní, občanské, k řešení problémů.	

- Rozvoj čtenářské gramotnosti (práce s právním textem), digitální gramotnosti (využívání právních databází), občanské gramotnosti.

4. Obsah vzdělávání

1. ročník – Úvod do práva a státoprávní základy
 - Úloha práva a státu, vznik a podstata práva;
 - Systém práva, právní kultura, právní norma, právní vztahy;
 - Stát a veřejná správa;
 - Ústavní právo, Listina základních práv a svobod;
 - Evropské právo a mezinárodní smlouvy.
2. ročník – Občanské a obchodní právo
 - Občanské právo: občanskoprávní vztahy, Občanský zákoník, rodinné právo, věcná a dědická práva, odpovědnost za škodu;
 - Obchodní a živnostenské právo: obchodní zákoník, obchodní společnosti, družstva, živnosti.
3. ročník – Trestní právo
 - Trestní právo hmotné: trestní zákoník, znaky trestného činu, skutkové podstaty, okolnosti vylučující protiprávnost, trestná činnost mládeže;
 - Trestní právo procesní: trestní řád, fáze trestního řízení, dokazování, zajišťovací prostředky
4. ročník – Správní a pracovní právo, aplikace
 - Správní právo: veřejná správa, přestupkové právo, správní řízení;
 - Pracovní právo: zákoník práce, zákon o služebním poměru PČR, činnost obecní a městské policie;
 - Dopravní právo: zákon o silničním provozu, přestupky a trestná činnost v dopravě;
 - Opakování a příprava k maturitě.

5. Vzdělávací strategie – model 5E

- Engage: právní příklady z praxe, diskuse, aktuální kauzy.
- Explore: práce s právními texty, vyhledávání v zákonech, skupinová práce.
- Explain: prezentace žáků, tvorba přehledů, práce se schématy.
- Elaborate: simulace soudního jednání, psaní smluv, případové studie.
- Evaluate: sebehodnocení, vzájemná reflexe, testy, ústní zkoušení.

431

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • testy, ústní zkoušení, analýza modelových situací; • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	60 %
Sumativní • seminární práce; • prezentace; • projekt	100	kompetence k řešení problému: • aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	30 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Šíma, Suk: Základy práva pro střední a vyšší školy;
Právní řád ČR (portál Zákony pro lidi;
Listina základních práv a svobod, Ústava ČR;
Aktuální judikatura (Nejvyšší soud, Ústavní soud);
Ověřené elektronické zdroje;
Vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality

Úvod do kriminologie, II. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Úvod do kriminologie

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Úvod do kriminologie / 2. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** základní znalosti společenských věd na úrovni ZŠ (občanská výchova, základy práva a sociologie). Schopnost samostatně pracovat s textem a zapojit se do diskuse.

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 2. ročník, bloková /kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul seznamuje žáky se základními pojmy kriminologie, jejím vznikem a vývojem. Žáci získají přehled o hlavních příčinách kriminality a významu kriminologie pro společnost. Modul klade důraz na porozumění mezioborovým souvislostem (právo, sociologie, psychologie) a na schopnost kriticky hodnotit jevy související s kriminalitou.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Žák definuje pojem kriminologie a popíše její předmět zkoumání.

Indikátor: správně vysvětlí rozdíl mezi kriminalologií, kriminalistikou a trestním právem.

Žák vysvětlí základní příčiny kriminality.

Indikátor: uvede příklady biologických, psychologických a sociálních faktorů.

Žák orientuje se v historickém vývoji kriminologie.

Indikátor: přiřadí vybrané teorie kriminality k historickému období a autorovi.

Žák reflektuje význam kriminologie pro prevenci kriminality.

Indikátor: diskutuje o využití poznatků kriminologie v praxi (např. školní prevence).

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Kompetence k učení (vyhledávání a třídění informací, práce se zdroji)

Kompetence sociální a personální (diskuse, týmová spolupráce)

Kompetence občanské (pochopení společenské odpovědnosti, právní povědomí)

Digitální gramotnost (využití online zdrojů a statistik kriminality)

4. Obsah vzdělávání

- Definice kriminologie, rozdíl mezi kriminalologií, kriminalistikou a trestním právem
- Historie a vývoj kriminologie
- Faktory ovlivňující kriminalitu
- Kriminalita jako společenský jev a role kriminologie v prevenci

5. Vzdělávací strategie – model 5E

Engage: diskuse nad mediálním případem

Explore: práce ve skupinách s texty o teoriích kriminality

Explain: prezentace výstupů skupin

Elaborate: myšlenková mapa příčin kriminality

Evaluate: test a sebereflexe			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • testy, ústní zkoušení, analýza modelových situací; • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	40 %
Sumativní • skupinová prezentace případové studie; • projekt	100	kompetence k řešení problému: • aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	40 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	20 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: 100-85 1 84-70 2 69-55 3 54-40 4 39-0 5			
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Buriánek, J. a kol. Kriminologie. Praha: Portál. Netík, L. Kriminalistika a kriminologie. Wolters Kluwer. Ministerstvo vnitra ČR – Statistika kriminality https://www.mvcr.cz Český statistický úřad – trestná činnost https://www.czso.cz Kriminalistický ústav Praha – odborné články ověřené elektronické zdroje; vlastní doplňkové materiály.			
4. Poznámky			

Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality	
Kriminalita a její druhy, II. ročník	
A. VSTUPNÍ ČÁST	
1. Název: Kriminalita a její druhy	
2. Kód:	
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum	
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul	
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Kriminalita a její druhy / 2. ročník – 32 hodin	
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín	

7. Vstupní předpoklady: orientace v základních pojmech kriminalologie z předchozího modulu, schopnost práce s grafy a tabulkami.			
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník, bloková /kontinuální výuka			
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY			
1. Charakteristika Žáci se seznámí s hlavními druhy kriminality a jejich specifiky. Cílem je naučit se rozlišovat jednotlivé formy trestné činnosti a chápat jejich příčiny a důsledky pro společnost.			
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Žák vyjmenuje a charakterizuje základní druhy kriminality. <i>Indikátor:</i> přiřadí konkrétní trestné činy ke správné kategorii (majetková, násilná, hospodářská, kyberkriminalita). Žák interpreтуje základní statistické ukazatele kriminality. <i>Indikátor:</i> správně přečte a vysvětlí tabulku/ graf kriminality v ČR. Žák uvede rizikové skupiny obyvatel ohrožené kriminalitou. <i>Indikátor:</i> diskutuje faktory vedoucí k vyšší trestné činnosti u mladistvých.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Kompetence k učení (vyhledávání a třídění informací, práce se zdroji) Kompetence sociální a personální (diskuse, týmová spolupráce) Kompetence občanské (pochopení společenské odpovědnosti, právní povědomí) Digitální gramotnost (využití online zdrojů)			
4. Obsah vzdělávání - Druhy kriminality a jejich projevy - Kriminalita mládeže - Kyberkriminalita a její formy - Statistika kriminality – zdroje, interpretace - Rizikové sociální skupiny			
5. Vzdělávací strategie – model 5E Engage: analýza článků Explore: práce se statistikami kriminality Explain: prezentace o druhu kriminality Elaborate: případové studie (kyberšikana) Evaluate: test, sebehodnocení			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - testy, ústní zkoušení, analýza modelových situací; - hodnocení práce v hodině.	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; - aktivní přístup;	40 %
Sumativní - Skupinová prezentace o vybraném druhu kriminality; - projekt.	100	kompetence k řešení problému: aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	40 %
Reflexe	100		20 %

zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>		100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1										
84-70	2										
69-55	3										
54-40	4										
39-0	5										
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Buriánek, J. a kol. Kriminologie. Praha: Portál. Netík, L. Kriminalistika a kriminologie. Wolters Kluwer. Holcr, K. Kriminologie pro každého. MV ČR – Statistika kriminality www.mvcr.cz ČSÚ – trestná činnost www.czso.cz ověřené elektronické zdroje; vlastní doplňkové materiály.											
4. Poznámky											

Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality

Orgány činné v trestním řízení, II. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Orgány činné v trestním řízení
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Orgány činné v trestním řízení / 2. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: znalost základní struktury státu a principů právního systému, dovednost týmové práce.
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník, bloková /kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika Cílem modulu je, aby žáci porozuměli struktuře a činnosti orgánů činných v trestním řízení, věděli, jak funguje policie, státní zastupitelství, soudy a vězeňská služba, a znali základní práva občana při kontaktu s policií.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Žák vyjmenuje orgány činné v trestním řízení. Indikátor: správně zařadí instituci a její úlohu. Žák popíše základní práva a povinnosti občana při styku s policií. Indikátor: uvede příklady správného postupu při silniční kontrole.

Žák rozlišuje role jednotlivých složek v trestním procesu.

Indikátor: sestaví schéma „od spáchání trestného činu po soudní rozhodnutí“.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Kompetence k učení (vyhledávání a třídění informací, práce se zdroji)

Kompetence sociální a personální (diskuse, týmová spolupráce)

Kompetence občanské (pochopení společenské odpovědnosti, právní povědomí)

Digitální gramotnost (využití online zdrojů, vyhledávání právních informací)

4. Obsah vzdělávání

- Policie ČR, státní zastupitelství, soudy, vězeňská služba
- Role advokáta a obhájce
- Základní práva a povinnosti občana
- Průběh trestního řízení

5. Vzdělávací strategie – model 5E

Engage: simulace situace (kontrola policí)

Explore: práce s trestním řádem a ukázkami z praxe

Explain: výklad a schéma trestního procesu

Elaborate: modelový soudní proces v roli účastníků

Evaluate: sebehodnocení a reflexe modelové hry

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • testy, ústní zkoušení, analýza modelových situací; • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	40 %
Sumativní • Praktická ukázka (modelový proces; • projekt.	100	kompetence k řešení problému: • aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	40 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	20 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Buriánek, J. a kol. Kriminologie. Praha: Portál.

Netík, L. Kriminalistika a kriminologie. Wolters Kluwer.

Holcr, K. Kriminologie pro každého.

Jelínek, J. Trestní právo procesní.

Policie ČR – policie.cz

Ministerstvo spravedlnosti – justice.cz

MV ČR – Statistika kriminality www.mvcr.cz

ČSÚ – trestná činnost www.czso.cz

ověřené elektronické zdroje;

vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality

Prevence kriminality, III. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název: Prevence kriminality**

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Prevence kriminality / 3. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** znalosti druhů kriminality, orientace v základních pojmech prevence z praxe školy, ochota pracovat ve skupině.

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 3. ročník, bloková /kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul se zaměřuje na systémy a metody prevence kriminality na úrovni primární, sekundární a terciární. Žáci poznají význam prevence v rodině, škole, komunitě a státní politice. Naučí se rozlišovat preventivní programy a diskutovat o jejich účinnosti.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Žák vysvětlí rozdíl mezi primární, sekundární a terciární prevencí.

Indikátor: přiřadí konkrétní opatření ke správnému typu prevence.

Žák identifikuje preventivní aktivity školy a komunity.

Indikátor: sestaví příklad preventivního programu pro mládež.

Žák uvede hlavní národní a regionální programy prevence kriminality.

Indikátor: dokáže popsat projekt MV ČR a jeho cílovou skupinu.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Kompetence k učení (vyhledávání a třídění informací, práce se zdroji)

Kompetence sociální a personální (diskuse, týmová spolupráce)

Kompetence občanské (pochopení společenské odpovědnosti, právní povědomí)

Digitální gramotnost (využití online zdrojů, vyhledávání a tvorba materiálů)

4. Obsah vzdělávání

- Typy prevence (primární, sekundární, terciární)
- Prevence ve škole, rodině a komunitě
- Programy prevence kriminality v ČR a EU
- Role pedagogů, sociálních pracovníků, policie a samosprávy

5. Vzdělávací strategie – model 5E

Engage: diskuse nad situacemi z běžného života (prevence šikany, závislostí)
Explore: vyhledávání informací o preventivních programech v ČR
Explain: shrnutí typů prevence na příkladech
Elaborate: tvorba návrhu preventivního programu pro školu
Evaluate: prezentace a hodnocení projektů

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • testy, ústní zkoušení, analýza modelových situací; • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	30 %
Sumativní • Skupinový projekt – návrh programu prevence; • projekt.	100	kompetence k řešení problému: • aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	20 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Cejp, M. Kriminologie a prevence kriminality.
Buriánek, J. a kol. Kriminologie. Praha: Portál.
Netík, L. Kriminalistika a kriminologie. Wolters Kluwer.
Holcr, K. Kriminologie pro každého.
Jelínek, J. Trestní právo procesní.
Národní strategie primární prevence rizikového chování
Policie ČR – policie.cz
Ministerstvo spravedlnosti – justice.cz
MV ČR – Statistika kriminality www.mvcr.cz
ČSÚ – trestná činnost www.czso.cz
ověřené elektronické zdroje;
vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Sociální patologie, III. ročník			
A. VSTUPNÍ ČÁST			
1. Název: Sociální patologie			
2. Kód:			
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum			
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul			
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Sociální patologie / 3. ročník – 32 hodin			
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín			
7. Vstupní předpoklady: základní znalosti o kriminalitě a prevenci, schopnost empatie a respektu v diskusi.			
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník, bloková /kontinuální výuka			
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY			
1. Charakteristika Žáci získají přehled o nejčastějších formách sociálně patologických jevů (závislosti, šikana, domácí násilí, extremismus). Modul rozvíjí schopnost rozpoznat projevy těchto jevů a navrhnout možnosti prevence a řešení.			
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Žák definuje základní pojmy (šikana, závislost, extremismus, domácí násilí). Indikátor: správně přiřadí příklady k pojmům. Žák rozpozná rizikové chování v modelových situacích. Indikátor: navrhne vhodný postup řešení šikany ve třídě. Žák objasní společenské a právní důsledky sociálně patologických jevů. Indikátor: uvede dopady na jednotlivce i společnost.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Kompetence k učení (vyhledávání a třídění informací, práce se zdroji) Kompetence sociální a personální (diskuse, týmová spolupráce, porozumění sociálním vztahům) Kompetence občanské (pochopení společenské odpovědnosti, právní povědomí) Digitální gramotnost (využití online zdrojů a statistik kriminality)			
4. Obsah vzdělávání • Závislosti (alkohol, drogy, gamblerství, digitální závislosti) • Šikana a kyberšikana • Domácí násilí, zanedbávání péče • Extremismus, radikalizace, sekty			
5. Vzdělávací strategie – model 5E Engage: videoukázka z reálných případů šikany Explore: práce s kazuistikou (domácí násilí) Explain: definice pojmů a společné shrnutí Elaborate: role-play (řešení konfliktu ve třídě) Evaluate: reflexe zkušenosti a písemný test			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100		40 %

- testy, ústní zkoušení, analýza modelových situací; - hodnocení práce v hodině.		porozumění dané problematice v širším kontextu; - aktivní přístup;	
Sumativní - praktické cvičení (role-play, analýza případové studie); - projekt.	100	kompetence k řešení problému: aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	40 %
Reflexe zpětnovazební rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	20 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: 100-85 1 84-70 2 69-55 3 54-40 4 39-0 5			
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Mareš, J. Šikana mezi školáky. Buriánek, J. Sociální patologie. NÚDZ – odborné materiály k prevenci závislostí Linka bezpečí linkabezpeci.cz Cejp, M. Kriminologie a prevence kriminality. Buriánek, J. a kol. Kriminologie. Praha: Portál. Netík, L. Kriminalistika a kriminologie. Wolters Kluwer. Holcr, K. Kriminologie pro každého. Jelínek, J. Trestní právo procesní. Národní strategie primární prevence rizikového chování Policie ČR – policie.cz Ministerstvo spravedlnosti – justice.cz MV ČR – Statistika kriminality www.mvcr.cz ČSÚ – trestná činnost www.czso.cz ověřené elektronické zdroje; vlastní doplňkové materiály.			
4. Poznámky			

Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality

Kriminalistické metody a vyšetřování, III. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Kriminalistické metody a vyšetřování

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Kriminalistické metody a vyšetřování / 3. ročník – 32 hodin			
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín			
7. Vstupní předpoklady: nalosti o orgánech činných v trestním řízení, základní orientace v přírodovědných předmětech (biologie, fyzika), jemná motorika pro praktická cvičení.			
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník, bloková /kontinuální výuka			
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY			
1. Charakteristika Modul poskytuje základní orientaci v kriminalistických metodách a jejich praktickém využití při vyšetřování trestných činů. Žáci se seznámí s daktyloskopií, balistikou, DNA analýzou a digitálními stopami.			
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Žák vyjmenuje základní kriminalistické metody. Indikátor: vysvětlí princip daktyloskopie nebo DNA analýzy. Žák demonstruje jednoduchý postup kriminalistické techniky. Indikátor: provede otisk prstu a popíše jeho využití. Žák analyzuje modelový případ a navrhne postup vyšetřování. Indikátor: přiřadí vhodné metody k dané trestné činnosti.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Kompetence k učení (vyhledávání a třídění informací, práce se zdroji) Kompetence sociální a personální (diskuse, týmová spolupráce) Kompetence občanské (pochopení společenské odpovědnosti, právní povědomí) Digitální gramotnost (využití online zdrojů a statistik kriminality)			
4. Obsah vzdělávání - Daktyloskopie, balistika, trasologie, DNA analýza - Digitální stopy a kybernetická kriminalistika - Postupy při objasňování trestné činnosti - Modelové situace a případové studie			
5. Vzdělávací strategie – model 5E Engage: ukázka z populárně-vědeckého dokumentu (kriminalistické metody) Explore: praktická cvičení – otisky prstů, analýza stop Explain: výklad principů jednotlivých metod Elaborate: týmová práce na řešení modelového případu Evaluate: prezentace postupů a sebereflexe			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; - aktivní přístup;	30 %
Sumativní	100	kompetence k řešení problému: aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %

• projekt.			
Reflexe	100		20 %
• zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: 100-85 1 84-70 2 69-55 3 54-40 4 39-0 5			
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Musil, J. Kriminalistika – metody a techniky. Kriminalistický ústav Praha – odborné články MV ČR – forenzní metody mvcr.cz Cejp, M. Kriminologie a prevence kriminality. Buriánek, J. a kol. Kriminologie. Praha: Portál. Netík, L. Kriminalistika a kriminologie. Wolters Kluwer. Holcr, K. Kriminologie pro každého. Jelínek, J. Trestní právo procesní. Národní strategie primární prevence rizikového chování Policie ČR – policie.cz Ministerstvo spravedlnosti – justice.cz MV ČR – Statistika kriminality www.mvcr.cz ČSÚ – trestná činnost www.czso.cz ověřené elektronické zdroje; vlastní doplňkové materiály.			
4. Poznámky			

Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality

Trestní právo a odpovědnost, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Trestní právo a odpovědnost

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Trestní právo a odpovědnost / 4. ročník – 16 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. Vstupní předpoklady: znalost základní terminologie kriminalologie, orientace v trestním procesu, schopnost logického uvažování.

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník, bloková /kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul žákům poskytuje základní přehled o trestním právu hmotném, se zaměřením na principy trestní odpovědnosti, druhy trestů a specifika odpovědnosti mladistvých. Žáci porozumí významu alternativních trestů a mediace jako nástrojů humanizace trestní politiky.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Žák vymezí základní pojmy trestního práva hmotného.

Indikátor: vysvětlí rozdíl mezi trestným činem a přestupkem.

Žák popíše druhy trestů a jejich účel.

Indikátor: přiřadí konkrétní tresty k odpovídajícím činům.

Žák objasní princip trestní odpovědnosti mladistvých.

Indikátor: uvede specifické postupy u mladistvých pachatelů.

Žák interpretuje možnosti alternativních trestů.

Indikátor: diskutuje výhody a rizika mediace.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Kompetence k učení (vyhledávání a třídění informací, práce se zdroji, práce s legislativními texty)

Kompetence sociální a personální (diskuse, týmová spolupráce)

Kompetence občanské (počtení společenské odpovědnosti, právní povědomí)

Digitální gramotnost (využití online zdrojů a statistik kriminality)

4. Obsah vzdělávání

- Trestní zákoník – základní principy
- Trestní odpovědnost fyzických a právnických osob
- Trestní odpovědnost mladistvých
- Sankce a alternativní tresty (mediace, domácí vězení, veřejně prospěšné práce)

5. Vzdělávací strategie – model 5E

Engage: analýza článku o známém případě z médií

Explore: práce s ukázkami paragrafů trestního zákoníku

Explain: výklad a společné shrnutí typů trestů

Elaborate: skupinové řešení modelového případu (mladistvý pachatel)

Evaluate: test + sebereflexe při řešení případu

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	40 %
Sumativní	100	kompetence k řešení problému: • aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	40 %
Reflexe	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	20 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Jelínek, J. Trestní právo hmotné.

Trestní zákoník 40/2009 Sb. (aktuální znění)

Probace a mediace – pmscr.cz

Cejp, M. Kriminologie a prevence kriminality.

Buriánek, J. a kol. Kriminologie. Praha: Portál.

Netík, L. Kriminalistika a kriminologie. Wolters Kluwer.

Holcr, K. Kriminologie pro každého.

Jelínek, J. Trestní právo procesní.

Národní strategie primární prevence rizikového chování

Policie ČR – policie.cz

Ministerstvo spravedlnosti – justice.cz

MV ČR – Statistika kriminality www.mvcr.cz

ČSÚ – trestná činnost www.czso.cz

ověřené elektronické zdroje;

vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality

Resocializace a práce s pachatelem, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název: Resocializace a práce s pachatelem**

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Resocializace a práce s pachatelem / 4. ročník – 32 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** znalosti o trestní odpovědnosti, schopnost práce s texty a otevřenost k diskuzi o hodnotách a etice.

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 4. ročník, bloková /kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul seznamuje žáky se systémem výkonu trestu, resocializačními programy a možnostmi reintegrace pachatelů do společnosti. Zaměřuje se na roli vězeňství, alternativních trestů a neziskových organizací v resocializaci.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Žák vysvětlí pojem resocializace a její cíle. Indikátor: uvede příklady resocializačních programů. Žák popíše fungování vězeňské služby a typy zařízení. Indikátor: rozliší otevřené a uzavřené věznice. Žák objasní význam probační a mediační služby. Indikátor: popíše její úlohu v systému alternativních trestů. Žák interpretuje možnosti návratu pachatelů do společnosti. Indikátor: navrhne opatření pro prevenci recidivy.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Kompetence k učení (vyhledávání a třídění informací, práce se zdroji) Kompetence sociální a personální (diskuse, týmová spolupráce) Kompetence občanské (počtení společenské odpovědnosti, právní povědomí) Digitální gramotnost (využití online zdrojů a práce s online zdroji a kazuistikami)			
4. Obsah vzdělávání • Penologie a vězeňství • Typy trestních zařízení a jejich režim • Resocializační programy ve věznicích a komunitách • Probační a mediační služba, neziskový sektor • Možnosti reintegrace a prevence recidivy			
5. Vzdělávací strategie – model 5E Engage: diskuze nad filmovou ukázkou z prostředí věznice Explore: práce s dokumenty Vězeňské služby ČR Explain: výklad o systému vězeňství a resocializace Elaborate: projekt – návrh opatření proti recidivě Evaluate: prezentace projektů a sebereflexe			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	30 %
Sumativní	100	kompetence k řešení problému: • aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	20 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: 100-85 1 84-70 2			

69-55	3
54-40	4
39-0	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Zapletal, J. <i>Penologie</i> . Vězeňská služba ČR – vs-cr.cz PMS ČR – pms-cr.cz Neziskové organizace (RUBIKON Centrum, Člověk v tísni – programy resocializace) Cejp, M. <i>Kriminologie a prevence kriminality</i> . Buriánek, J. a kol. <i>Kriminologie</i> . Praha: Portál. Netík, L. <i>Kriminalistika a kriminologie</i> . Wolters Kluwer. Holcr, K. <i>Kriminologie pro každého</i> . Jelínek, J. <i>Trestní právo procesní</i> . Národní strategie primární prevence rizikového chování Policie ČR – policie.cz Ministerstvo spravedlnosti – justice.cz MV ČR – Statistika kriminality www.mvcr.cz ČSÚ – trestná činnost www.czso.cz ověřené elektronické zdroje; vlastní doplňkové materiály.	
4. Poznámky	

Popis vyučovacích jednotek – Kriminologie a prevence kriminality

Projekt prevence kriminality, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Projekt prevence kriminality
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Projekt prevence kriminality / 4. ročník – 32 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: znalosti a dovednosti získané v předchozích modulech, schopnost týmové spolupráce a samostatného plánování.
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník, bloková /kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika Závěrečný modul má syntetický charakter. Žáci aplikují nabyté znalosti a dovednosti při tvorbě vlastního preventivního projektu zaměřeného na školní nebo komunitní prostředí. Modul rozvíjí kompetence projektového řízení, týmové práce, prezentace a kritické reflexe.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Žák formuluje cíl a cílovou skupinu preventivního projektu. Indikátor: jasně vymezí problém a způsob jeho řešení. Žák plánuje a rozděluje úkoly v týmu. Indikátor: pracuje v týmu, efektivně spolupracuje.

Žák prezentuje a obhájí svůj projekt.

Indikátor: dokáže přesvědčivě vysvětlit přínos projektu.

Žák reflektuje svou práci a zhodnotí dosažené výsledky.

Indikátor: napíše krátkou sebereflexi (silné a slabé stránky).

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Kompetence k učení (vyhledávání a třídění informací, práce se zdroji)

Kompetence sociální a personální (diskuse, týmová spolupráce)

Kompetence občanské (pochopení společenské odpovědnosti, právní povědomí)

Digitální gramotnost (využití online zdrojů a statistik kriminality)

Matematická gramotnost (rozpočty projektů)

4. Obsah vzdělávání

- Principy projektové práce
- Formulace cíle, cílové skupiny a opatření
- Tvorba harmonogramu a rozpočtu
- Prezentace projektu před publikem
- Reflexe a hodnocení výsledků

5. Vzdělávací strategie – model 5E

Engage: brainstorming – „Jaké problémy řeší naše škola/komunita?“

Explore: řešerše programů prevence v okolí

Explain: metodika tvorby projektu (učitel)

Elaborate: týmová tvorba projektu prevence

Evaluate: veřejná prezentace + reflexe

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • testy, ústní zkoušení, analýza modelových situací; • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	20 %
Sumativní • Projektová práce;	100	kompetence k řešení problému: • aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	70 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

SPŠS a JŠ Kolín IV

Heverova 191, 280 02 Kolín IV

www.sps-ko.cz

e-mail: info@sps-ko.cz

telefon: 321 743 000

datová schránka: 658gi4g

č. ú: 9276170247/0100

IČO 486 658 60

IZO 600007171

Metodiky MV ČR – projektové řízení v prevenci kriminality
European Crime Prevention Network – eucpn.org
Praktické příručky k projektovému řízení (PM metodiky pro školy)
Musil, J. Kriminalistika – metody a techniky.
Kriminalistický ústav Praha – odborné články
MV ČR – forenzní metody mvcr.cz
Cejp, M. Kriminologie a prevence kriminality.
Buriánek, J. a kol. Kriminologie. Praha: Portál.
Netík, L. Kriminalistika a kriminologie. Wolters Kluwer.
Holcr, K. Kriminologie pro každého.
Jelínek, J. Trestní právo procesní.
Národní strategie primární prevence rizikového chování
Policie ČR – policie.cz
Ministerstvo spravedlnosti – justice.cz
MV ČR – Statistika kriminality www.mvcr.cz
ČSÚ – trestná činnost www.czso.cz
ověřené elektronické zdroje;
vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava

Právní základy bezpečnosti a obrany státu, III. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Právní základy bezpečnosti a obrany státu

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Právní základy bezpečnosti a obrany státu / 3. ročník – 8 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** znalost základů fungování státu, orientace v Ústavě ČR, základní povědomí o IDZ.

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 3. ročník, bloková výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul uvádí žáky do právních základů bezpečnosti a obrany státu. Cílem je, aby žáci chápali právní rámec fungování bezpečnostních složek, své povinnosti v případě krizových stavů a právní aspekty ochrany života, zdraví a majetku. Modul propojuje teoretické poznatky s praktickými situacemi, rozvíjí právní povědomí a občanskou odpovědnost žáků.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Žák

- **popíše právní rámec bezpečnosti státu** (Ústava, branný zákon, krizový zákon)
indikátor: vyjmenuje alespoň 3 klíčové právní dokumenty a jejich účel
- **vysvětlí úlohu ozbrojených a bezpečnostních složek ČR**
indikátor: přiřadí správně kompetence Armády ČR, Policie ČR, HZS, IZS
- **analyzuje modelovou situaci krizového stavu** (např. vyhlášení nouzového stavu)
indikátor: určí povinnosti občana a základní postupy chování
- **orientuje se v povinnostech branné přípravy a civilní ochrany**
indikátor: uvede minimálně 2 povinnosti občana dle branného zákona
- **argumentuje v diskusi o roli občana při obraně státu**
indikátor: aktivně se zapojí do skupinové diskuse a obhájí svůj názor

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Klíčové kompetence:

- občanské (uvědomuje si povinnosti vůči státu a společnosti)
- sociální a personální (spolupracuje ve skupině, respektuje pravidla)
- komunikativní (formuluje a obhájí vlastní názor)
- k řešení problémů (analyzuje situace a hledá adekvátní řešení)

Základní gramotnosti:

- občanská gramotnost (porozumění právnímu řádu a povinnostem občana)
- čtenářská gramotnost (práce s právním textem, vyhledávání informací)
- digitální gramotnost (využití online zdrojů právních dokumentů)

4. Obsah vzdělávání

- Ústavní rámec bezpečnosti a obrany ČR
- Branná povinnost a povinnosti občanů při krizových stavech
- Krizové stavy (stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu, válečný stav)

• Role ozbrojených sil a bezpečnostních složek (AČR, Policie ČR, HZS, IZS) • Civilní ochrana obyvatelstva • Praktické modelové situace a rozbor			
5. Vzdělávací strategie – model 5E			
Engage: práce s aktuálními příklady vyhlášení nouzového stavu v ČR			
Explore: skupinová práce s texty právních dokumentů			
Explain: žáci vysvětlí v prezentaci role jednotlivých složek IZS			
Elaborate: modelová krizová situace – simulace rozhodování a povinností občana			
Evaluate: reflexe – sebehodnocení žáků, zpětná vazba učitele			

C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • testy, ústní zkoušení, analýza modelových situací; • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	40 %
Sumativní • Projektová práce – písemná práce – rozbor modelové situace krizového stavu.	100	kompetence k řešení problému: • aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	50 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje
Ústava ČR a Listina základních práv a svobod (aktuální znění)
Zákon č. 222/1999 Sb. o zajišťování obrany ČR
Zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení (krizový zákon)
Portál veřejné správy ČR: www.portal.gov.cz
Ministerstvo obrany ČR: www.army.cz
Ministerstvo vnitra ČR: https://www.mvcr.cz
Vzdělávací portál Bezpečnostní rady státu
ověřené elektronické zdroje;
vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky
Tento modul vytváří právní základnu pro navazující témata (krizové situace, civilní ochrana, zdravotnická příprava).

Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava Krizové situace a jejich řešení, III. ročník
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Krizové situace a jejich řešení
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Krizové situace a jejich řešení / 3. ročník – 12 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: absolvování modulu Právní základy bezpečnosti a obrany státu, základní povědomí o přírodních jevech a technologických procesech (zeměpis, fyzika, chemie), schopnost samostatné práce s textem a grafickými materiály (mapa, schéma, plán evakuace)
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník, bloková výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul rozvíjí schopnost žáků reagovat na různé typy mimořádných událostí a krizových situací, které mohou nastat v běžném životě. Zaměřuje se na přírodní katastrofy (povodně, požáry, vichřice, pandemie), technologické havárie (chemické úniky, radiační nehody) a společenské hrozby (narušení veřejného pořádku, masové nehody). Výuka je zaměřena prakticky – žáci se učí, jak se zachovat při varování, evakuaci, ukrytí, a jak chránit sebe i ostatní. 2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Žák rozpozná typ krizové situace podle popisu či modelového příkladu indikátor: správně zařadí min. 4 z 5 uvedených událostí do kategorií (přírodní, technologické, společenské) uvede zásady chování při přírodních katastrofách (povodeň, požár, vichřice) indikátor: vyjmenuje alespoň 3 základní pravidla bezpečného chování pro každý typ události vysvětlí význam sirén, signálů a varovných systémů indikátor: přiřadí ke zvukovým signálům správný význam (evakuace, nebezpečí znečištění apod.) simuluje postup při evakuaci a ukrytí indikátor: v modelovém cvičení prokáže znalost evakuačního zavadla a únikových cest aplikuje zásady osobní bezpečnosti při chemické havárii indikátor: popíše improvizované prostředky ochrany dýchacích cest a pokožky spolupracuje při řešení modelové krizové situace ve skupině indikátor: aktivně se podílí na přípravě a prezentaci postupu řešení 3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Klíčové kompetence: - pracovní (dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví) - sociální a personální (spolupracuje při týmovém cvičení, respektuje pravidla) - komunikativní (předává jasné instrukce a informace) - k řešení problémů (analyzuje a řeší modelové krizové situace) Základní gramotnosti: - občanská gramotnost (porozumění varovným systémům a krizovým opatřením)

- přírodovědná gramotnost (pochopení přírodních jevů a jejich důsledků) - digitální gramotnost (práce s krizovými plány, evakuačními mapami)			
4. Obsah vzdělávání - Typologie mimořádných událostí a krizových situací - Zásady chování při přírodních katastrofách (povodně, požáry, vichřice, pandemie) - Technologické havárie – úniky nebezpečných látek, radiační nehody - Varovné signály, sirény a informační systémy - Evakuace a ukrytí obyvatelstva - Improvizované prostředky ochrany dýchacích cest a pokožky - Modelová cvičení – týmové řešení krizových situací			
5. Vzdělávací strategie – model 5E Engage: úvodní video z reálné krizové situace (např. povodně v ČR) Explore: práce ve skupinách – analýza případové studie (např. únik amoniaku) Explain: prezentace zásad chování při konkrétní události Elaborate: nácvik evakuace a příprava evakuačního zavazadla Evaluate: reflexe skupinového cvičení, sebehodnocení žáků			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - testy, ústní zkoušení, znalostí varovných signálů a zásad chování; - hodnocení práce v hodině.	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; - aktivní přístup;	60 %
Sumativní - praktická ukázka – nácvik evakuace, zpracování krizového scénáře; - prezentace.	100	kompetence k řešení problému: aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	40 %
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: 100-85 1 84-70 2 69-55 3 54-40 4 39-0 5			
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Zákon č. 239/2000 Sb. o Integrovaném záchranném systému Portál Hasičského záchranného sboru ČR: www.hzscr.cz Metodické materiály MV ČR k ochraně obyvatelstva Vzdělávací portál Bezpečnostní rady státu			

Brožura: *Ochrana člověka za mimořádných událostí* (MŠMT, MV ČR)

E-learningové kurzy IZS (dostupné na krajských portálech)

ověřené elektronické zdroje;

vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Tento modul je praktickou nadstavbou modulu č. 1 a připravuje žáky na zdravotnická a sebezáchovná témata v následujících modulech.

Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava

Ochrana člověka za mimořádných událostí, III. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Ochrana člověka za mimořádných událostí

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Ochrana člověka za mimořádných událostí / 3. ročník – 12 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** absolvování modulu Právní základy bezpečnosti a obrany státu a modulu Krizové situace a jejich řešení, základní dovednosti spolupráce v týmu.

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 3. ročník, bloková výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul je zaměřen na praktické postupy ochrany člověka a obyvatelstva při mimořádných událostech. Žáci se naučí používat prostředky individuální a improvizované ochrany, osvojí si zásady ukrytí, evakuace a sebeochranného chování. Důraz je kladen na praktický nácvik a modelové situace, aby žáci dokázali aplikovat své znalosti v reálném prostředí. Modul podporuje uvědomění si vlastní odpovědnosti za sebe a za ostatní a rozvíjí schopnost spolupráce a týmového řešení.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Žák

- **charakterizuje prostředky individuální ochrany (respirátor, maska, ochranný oděv)**

indikátor: přiřadí správně účel k jednotlivým prostředkům ochrany

- **předvede použití improvizovaných prostředků ochrany dýchacích cest a pokožky**

indikátor: prakticky vytvoří improvizovanou ochranu z dostupných pomůcek

- **aplikuje zásady ukrytí obyvatelstva v modelové situaci**

indikátor: popíše vhodné prostory k ukrytí a zdůvodní svůj výběr

- **připraví a zkontroluje evakuační zavazadlo**

indikátor: sestaví seznam min. 10 položek a vysvětlí jejich význam

- **spolupracuje při nácviku evakuace a krizového chování**

indikátor: aktivně se zapojí do týmové simulace evakuační situace

- **reflektuje vlastní chování v modelové situaci a vyhodnotí jeho silné/slabé stránky**

indikátor: uvede alespoň 2 příklady efektivního postupu a 1 doporučení ke zlepšení

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Klíčové kompetence:

• k učení (využívá nové znalosti v praktických cvičeních) • pracovní (dodržuje zásady bezpečnosti při nácviku) • sociální a personální (spolupracuje v týmu, respektuje roli každého člena) • komunikativní (formuluje pokyny a sdílí postupy s ostatními) Základní gramotnosti: • občanská gramotnost (praktické zvládání povinností občana v krizové situaci) • čtenářská gramotnost (práce s návody, evakuačními plány, brožurami MŠMT a MV ČR) • digitální gramotnost (vyhledávání aktuálních doporučení a metodik online)													
4. Obsah vzdělávání • Prostředky individuální ochrany (masky, ochranné oděvy, improvizace) • Zásady ukrytí obyvatelstva (výběr prostor, režim chování, větrání, hygienické zajištění) • Evakuační zavazadlo – obsah a účel jednotlivých položek • Praktické modelové situace: nácvik evakuace, ukrytí, improvizovaná ochrana • Role občana a komunity při ochraně člověka za mimořádných událostí													
5. Vzdělávací strategie – model 5E Engage: motivační diskuse – co by si žáci vzali při náhlé evakuaci Explore: skupinová práce – analýza doporučených postupů MV ČR Explain: prezentace zásad ukrytí a improvizovaných prostředků ochrany Elaborate: praktický nácvik (evakuační zavazadlo, improvizovaná maska) Evaluate: reflexe v týmu – co fungovalo a co by bylo nutné zlepšit													
C. VÝSTUPNÍ ČÁST													
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné • testy, ústní zkoušení, zásady ochrany a evakuace; • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	40 %										
Sumativní • praktická ukázka – praktická ukázka (příprava evakuačního zavazadla, improvizovaná ochrana); • prezentace.	100	kompetence k řešení problému: • aktivní přístup a podíl na realizaci projektu; kvalita prezentace.	40 %										
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	20 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Brožura Ochrana člověka za mimořádných událostí (MŠMT, MV ČR) Web MV ČR – ochrana obyvatelstva: www.mvcr.cz Portál HZS ČR – návody a metodiky k civilní ochraně Interaktivní e-learningy k ochraně člověka při MU (krajské portály IZS) Videomateriály HZS a ČT (Bezpečně doma i venku) Zákon č. 239/2000 Sb. o Integrovaném záchranném systému Portál Hasičského záchranného sboru ČR: www.hzscr.cz Metodické materiály MV ČR k ochraně obyvatelstva Vzdělávací portál Bezpečnostní rady státu Brožura: <i>Ochrana člověka za mimořádných událostí</i> (MŠMT, MV ČR) E-learningové kurzy IZS (dostupné na krajských portálech) ověřené elektronické zdroje; vlastní doplňkové materiály.
4. Poznámky Tento modul navazuje na předchozí dva a je mostem k prakticky zaměřeným modulům zdravotnické a sebezáchovné přípravy.

Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava Zdravotnická první pomoc I, III. ročník
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Zdravotnická první pomoc I
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Zdravotnická první pomoc I / 3. ročník – 16 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: absolvování modulu Právní základy bezpečnosti a obrany státu, Krizové situace a jejich řešení, základní znalosti z biologie (stavba lidského těla, oběhová a dýchací soustava), schopnost spolupracovat v týmu, respektovat pokyny učitele/instruktorů.
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník, bloková výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul je zaměřen na osvojení základních dovedností poskytování první pomoci v život ohrožujících a urgentních stavech. Žáci se učí rozpoznávat základní zdravotní komplikace (krvácení, zlomeniny, bezvědomí) a osvojí si praktické postupy resuscitace (BLS) a použití AED. Důraz je kladen na praktický nácvik v modelových situacích a rozvoj jistoty při poskytování pomoci. Modul podporuje empatii, odpovědnost a ochotu pomoci druhým.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Žák rozpozná život ohrožující stavy (bezvědomí, zástava oběhu, masivní krvácení) indikátor: při modelové situaci správně identifikuje stav a zavolá pomoc předvede základní neodkladnou resuscitaci (BLS)

indikátor: na figuríně provede alespoň 5 správných cyklů 30:2 (komprese / vdechy)

- **použije AED podle hlasových pokynů**

indikátor: přiloží elektrody správně a provede postup dle návodu přístroje

- **zastaví krvácení improvizovanými prostředky**

indikátor: správně aplikuje tlakový obvaz / přímý tlak / zaškrcovadlo na končetině

- **znehýbní končetinu při podezření na zlomeninu**

indikátor: provede improvizovanou fixaci alespoň dvou kloubů

- **spolupracuje při týmovém poskytování první pomoci**

indikátor: aktivně se zapojí do rozdělení rolí a komunikace s „postiženým“

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Klíčové kompetence:

- k řešení problémů (rozhoduje se rychle a správně v modelové situaci)
- pracovní (dodržuje hygienické a bezpečnostní postupy)
- komunikativní (jasně formuluje pokyny postiženému i týmu)
- sociální a personální (přebírá odpovědnost, pomáhá druhým)

Základní gramotnosti:

- občanská gramotnost (aktivní přístup k ochraně života a zdraví)
- přírodovědná gramotnost (pochození fungování tělesných systémů)
- digitální gramotnost (práce s výukovými aplikacemi k BLS/AED)

4. Obsah vzdělávání

- Základní pravidla první pomoci, zásada „nejprve neublížit“
- Postup při přivolání pomoci (tísňová volání, linka 155, 112)
- Rozpoznání a řešení život ohrožujících stavů
- Neodkladná resuscitace dospělého (BLS)
- Použití AED (automatizovaný externí defibrilátor)
- Zástava krvácení (tlak, obvaz, zaškrcovadlo)
- Fixace poraněných končetin (zlomeniny, výrony)
- Praktické nácviky na figurínách a modelových situacích

5. Vzdělávací strategie – model 5E

Engage: krátké video/ukázka reálného zásahu ZZS

Explore: práce ve dvojicích – analýza situace (co byste udělali jako první?)

Explain: instruktážní výklad učitele a demonstrace na figuríně

Elaborate: praktický nácvik v malých skupinách, modelové situace

Evaluate: praktická zkouška BLS a AED, reflexe vlastních pocitů při poskytování pomoci

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • testy, ústní zkoušení, pozorování při praktických nácvicích, krátký test (zásady BLS, AED); • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	30 %
Sumativní • praktická ukázka – praktická ukázka resuscitace na figuríně,	100	kompetence k řešení problému: • aktivní přístup a spolupráce v týmu.	60 %

zastavení krvácení, fixace zlomeniny.													
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Brožura ČČK: <i>První pomoc</i> Český červený kříž: www.cervenkykriz.eu Portál Zdravotnické záchranné služby: www.zachrankaapp.cz Aplikace <i>Záchranka</i> (Android/iOS) – interaktivní výukové a praktické využití E-learningové kurzy první pomoci (ČČK, MV ČR) Videomateriály YouTube kanálů ZZS, HZS a ČČK ověřené elektronické zdroje; vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky Tento modul poskytuje základní zdravotnické dovednosti, které žáci dále rozvinou ve 4. ročníku v modulu <i>Zdravotnická první pomoc II.</i>													

Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava

Kybernetická bezpečnost a prevence rizik online, III. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Kybernetická bezpečnost a prevence rizik online

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Kybernetická bezpečnost a prevence rizik online / 3. ročník – 8 hodin (2 hodiny týdně, 4 týdny)

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠŠ a JŠ Kolín

7. Vstupní předpoklady: základní digitální gramotnost (práce s internetem, sociálními sítěmi, komunikace online); znalost základních pravidel bezpečného chování v digitálním prostředí ze ZŠ a nižších ročníků; schopnost kritického posouzení zdroje informací (čtenářská gramotnost).

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník, bloková výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul se zaměřuje na bezpečné využívání digitálních technologií, prevenci kybernetických hrozeb a ochranu osobních údajů. Žáci se naučí identifikovat rizika spojená s online prostředím (kyberšikana, manipulace, dezinformace, zneužití dat), osvojí si zásady kyberhygieny a vyzkouší si praktické scénáře obrany proti útokům (phishing, malware, falešné profily). Důraz je kladen na zodpovědné a etické chování v online prostředí.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Žák

- **charakterizuje základní hrozby v online prostředí (viry, phishing, kyberšikana)**

indikátor: přiřadí ke každé hrozbě konkrétní příklad z praxe

- **uvede zásady bezpečné práce s hesly a osobními údaji**

indikátor: vytvoří silné heslo podle doporučených kritérií (délka, kombinace znaků)

- **rozpozná pokus o phishingový útok (falešný e-mail, SMS, odkaz)**

indikátor: označí rizikové prvky v ukázkovém e-mailu (min. 3 správně)

- **aplikuje pravidla kyberhygieny (aktualizace, antivir, zálohování)**

indikátor: navrhne 3 opatření, která zvýší bezpečnost jeho zařízení

- **kriticky vyhodnotí spolehlivost online zdroje**

indikátor: uvede 2 znaky důvěryhodného a 2 znaky nedůvěryhodného zdroje

- **diskutuje o etice a zodpovědnosti při online komunikaci**

indikátor: aktivně přispěje do diskuse s vlastním příkladem nebo zkušeností

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Klíčové kompetence:

- k učení (vyhledává a třídí relevantní informace)
- komunikativní (vyjadřuje jasně a kultivovaně názory v online i offline prostředí)
- občanské (chápe důsledky nezodpovědného chování na internetu)
- sociální a personální (respektuje druhé a přispívá k bezpečnému prostředí)

Základní gramotnosti:

- digitální gramotnost (bezpečné používání IT technologií)
- čtenářská gramotnost (kritické posuzování textů a zdrojů informací)
- občanská gramotnost (uvědomění si práv a povinností při online komunikaci)

4. Obsah vzdělávání

- Kybernetické hrozby: malware, phishing, kyberšikana, sociální inženýrství
- Zásady kyberhygieny (silná hesla, aktualizace, antivir, zálohování dat)
- Ochrana osobních údajů (GDPR, digitální stopa)
- Fake news a dezinformace – rozpoznání a obrana proti manipulaci
- Etika a zodpovědnost v online komunikaci
- Praktické scénáře – rozpoznání podvodných e-mailů, tvorba bezpečných hesel

5. Vzdělávací strategie – model 5E

Engage: analýza reálného phishingového e-mailu nebo SMS

Explore: práce ve dvojicích – hledání rizikových znaků v ukázkách komunikace

Explain: prezentace zásad kyberhygieny a ochrany dat

Elaborate: praktický workshop – tvorba silných hesel, nastavení dvoufaktorové autentizace

Evaluate: reflexe – žáci zhodnotí své návyky a sestaví osobní „checklist kyberhygieny“

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné	100		40 %

- testy, ústní zkoušení, pozorování při praktických ncvicích, krátký test (rozpoznání hrozeb, zásady hesel); - hodnocení práce v hodině.		porozumění dané problematice v širším kontextu; - aktivní přístup;	
Sumativní - praktická ukázka – analýza phishingového e-mailu, návrh bezpečnostních opatření pro vlastní zařízení; - osobní checklist bezpečného chování online – prezentace.	100	kompetence k řešení problému: - aktivní přístup a spolupráce v týmu; - kvalita návrhů opatření (min. 3 realistické kroky k ochraně zařízení/úctů)	50 %
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB): www.nukib.cz
Portál Bezpečný internet (CZ.NIC, NÚKIB, MV ČR): www.bezpecnyinternet.cz
EDUin – materiály k mediální a digitální gramotnosti
E-learning: *Kyberšikana a bezpečné chování na internetu* (MŠMT, NÚKIB)
Brožury a metodické materiály Člověk v tísni – *Jeden svět na školách* (fake news, dezinformace)
ověřené elektronické zdroje;
vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Tento modul uzavírá linii bezpečnostní přípravy ve 3. ročníku a propojuje krizovou a civilní ochranu s moderními riziky digitální doby.

Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava

Zdravotnická první pomoc II, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Zdravotnická první pomoc II

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Zdravotnická první pomoc II / 4. ročník – 16 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. Vstupní předpoklady: absolvování modulu Zdravotnická první pomoc I, základní znalosti BLS a používání AED, schopnost spolupracovat v týmu, základní orientace v krizových situacích, respektovat pokyn.
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník, bloková / kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Tento modul navazuje na základní dovednosti první pomoci a rozvíjí je do komplexnějších scénářů. Žáci se učí řešit život ohrožující stavy (šok, dušení, těžké úrazy), zvládat hromadná neštěstí a spolupracovat v týmu při poskytování pomoci více postiženým. Výuka je založena na modelových situacích, nácviku organizace práce a rozhodování v časové tísní.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Žák • rozpozná a řeší stavy ohrožující život (šok, dušení, infarkt, epileptický záchvat) indikátor: správně popíše příznaky a uvede odpovídající postup první pomoci • předvede postup při uvolňování dýchacích cest (záklon hlavy, Heimlichův manévr) indikátor: provede techniku správně na figuríně nebo spolužákovi (bezpečná simulace) • aplikuje postupy při masivních úrazech (amputace, těžké popáleniny, poranění páteře) indikátor: ukáže správné znehybnění a improvizovanou první pomoc na modelu • organizačně zvládne situaci hromadného neštěstí indikátor: aktivně se podílí na třídění raněných podle závažnosti (triage) • spolupracuje v týmu při poskytování první pomoci více postiženým indikátor: rozdělí si role se spolužáky, koordinuje postup a komunikuje s okolím • reflektuje vlastní výkon a navrhne zlepšení indikátor: uvede alespoň 2 konkrétní příklady silných a slabých stránek své činnosti
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Klíčové kompetence: • k řešení problémů (rozhoduje se pod časovým tlakem) • pracovní (dodržuje zásady bezpečnosti při nácviku) • komunikativní (jasně podává pokyny v krizové komunikaci) • sociální a personální (spolupráce, empatie, schopnost vést tým) Základní gramotnosti: • občanská gramotnost (praktické zvládání krizových situací v roli občana) • přírodovědná gramotnost (pochopení mechanismu úrazů a nemocí) • digitální gramotnost (využívání výukových aplikací, simulátorů ZZS)
4. Obsah vzdělávání • Život ohrožující stavy: šok, dušení, infarkt, epileptický záchvat, alergická reakce • Těžké úrazy: amputace, popáleniny, poranění páteře, masivní krvácení • Triage – třídění raněných při hromadném neštěstí • Organizace poskytování první pomoci ve skupině • Praktické scénáře: modelové situace, simulace zásahu
5. Vzdělávací strategie – model 5E Engage: ukázka reálné nahrávky zásahu ZZS při hromadné nehodě Explore: skupinová práce – analýza případové studie (dopravní nehoda) Explain: učitel vysvětluje postupy první pomoci u specifických stavů Elaborate: nácvik simulovaných situací ve skupinách (triage, těžké úrazy) Evaluate: reflexe – co šlo dobře, co zlepšit, sebehodnocení i týmové hodnocení

C. VÝSTUPNÍ ČÁST													
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha										
Průběžné - pozorování při nácviku, krátké testy (symptomy a postupy); - hodnocení práce v hodině.	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; - aktivní přístup;	30 %										
Sumativní praktická ukázka – simulace poskytování pomoci při hromadné nehodě.	100	kompetence k řešení problému: aktivní přístup a spolupráce v týmu.	60 %										
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Český červený kříž: První pomoc při úrazech a náhlých stavech Portál ZZS ČR – www.zzs.cz Aplikace Záchranka (Android/iOS) E-learningové kurzy první pomoci (ČČK, MV ČR) Videomateriály ZZS, HZS a ČČK (simulace zásahů) Brožura ČČK: <i>První pomoc</i> Český červený kříž: www.cervenyriz.eu Portál Zdravotnické záchranné služby: www.zachrankaapp.cz Aplikace <i>Záchranka</i> (Android/iOS) – interaktivní výukové a praktické využití Videomateriály YouTube kanálů ZZS, HZS a ČČK ověřené elektronické zdroje; vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky Tento modul navazuje na základní dovednosti z 3. ročníku a rozvíjí schopnost žáků zvládnout náročnější situace včetně organizace pomoci více postiženým.													

Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava

Bezpečnost a obrana státu v mezinárodních souvislostech, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Bezpečnost a obrana státu v mezinárodních souvislostech
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Bezpečnost a obrana státu v mezinárodních souvislostech / 4. ročník – 8 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠŠ a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: znalost modulu základních právních základů obrany státu z modulu č. 1, orientace v roli Armády ČR, Policie ČR a IZS, schopnost spolupracovat v týmu, schopnost samostatně vyhledávat a zpracovávat informace z médií a odborných zdrojů.
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník, bloková / kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul přibližuje žákům fungování obrany a bezpečnosti v mezinárodním kontextu. Seznamuje s činností mezinárodních organizací (NATO, EU, OSN) a s postavením České republiky v rámci těchto struktur. Žáci se učí chápat význam mezinárodní spolupráce pro udržení míru, ochranu obyvatelstva a řešení krizových situací. Diskuse nad aktuálními událostmi rozvíjí kritické myšlení, orientaci v médiích a schopnost hodnotit bezpečnostní hrozby globálně.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Žák popíše základní mezinárodní organizace zajišťující bezpečnost (NATO, EU, OSN) indikátor: vyjmenuje alespoň 3 hlavní úkoly každé organizace vysvětlí postavení ČR v rámci NATO a EU indikátor: uvede konkrétní závazky, které ČR plní (např. účast v misích, financování) charakterizuje úkoly Armády ČR v zahraničních misích indikátor: uvede alespoň 2 příklady zahraničních operací, kterých se AČR účastnila analyzuje současnou bezpečnostní hrozbu z pohledu mezinárodního společenství indikátor: zpracuje krátkou prezentaci o vybrané hrozbě (např. terorismus, kybernetické útoky, migrace) diskutuje o významech mezinárodní spolupráce pro bezpečnost ČR indikátor: aktivně se zapojí do diskuse, argumentuje alespoň dvěma fakty
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Klíčové kompetence: - k učení (vyhledává informace z různých zdrojů) - komunikativní (formuluje názory a obhájí je v diskusi) - občanské (chápe roli ČR v mezinárodním společenství) - sociální a personální (respektuje odlišné názory, spolupracuje při tvorbě prezentací) Základní gramotnosti: - občanská gramotnost (porozumění globálním otázkám bezpečnosti) - čtenářská gramotnost (práce s odbornými texty a mediálními články) - digitální gramotnost (využívání online zdrojů a tvorba prezentací)
4. Obsah vzdělávání - Mezinárodní bezpečnostní struktury: NATO, EU, OSN - Postavení ČR v NATO a EU – závazky, mise, spolupráce - Armáda ČR a její role v zahraničních misích

- Současné globální bezpečnostní hrozby (terorismus, kybernetické útoky, migrace, hybridní hrozby)
- Význam mezinárodní spolupráce pro bezpečnost ČR
- Diskuse a prezentace k aktuálním událostem

5. Vzdělávací strategie – model 5E

Engage: motivační otázka – proč ČR potřebuje být součástí NATO?

Explore: skupinová práce – hledání informací o úkolech NATO a EU

Explain: učitel objasní role ČR v mezinárodních organizacích

Elaborate: tvorba prezentace o vybrané bezpečnostní hrozbě a jejím řešení v mezinárodním kontextu

Evaluate: prezentace a diskuse, sebehodnocení přínosu každého člena skupiny

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • pozorování při nácviku, krátké testy (organizace, úkoly, závazky ČR); • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	30 %
Sumativní • praktická ukázka – prezentace vybrané hrozby a jejího řešení.	100	kompetence k řešení problému: • aktivní přístup a spolupráce v týmu; • kvalita a obsah prezentace (úplnost, přehlednost, využití zdrojů) • schopnost argumentace a zapojení do diskuse.	60 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Ministerstvo zahraničních věcí ČR: www.mzv.cz

Ministerstvo obrany ČR: www.army.cz

NATO: www.nato.int

EU – Evropská bezpečnostní politika: www.europa.eu

OSN: www.un.org

Analytické články think-tanků (AMO, Evropské hodnoty, NATO StratCom)

Videomateriály YouTube kanálů

ověřené elektronické zdroje;

vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Tento modul propojuje znalosti z 3. ročníku (právní rámec, IZS) s mezinárodním kontextem a rozšiřuje občanskou gramotnost žáků.

Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava

Sebezáchova a krizové chování, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Sebezáchova a krizové chování

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**
Sebezáchova a krizové chování / 4. ročník – 12 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** znalost krizových situací a základních postupů evakuace a ukrytí (moduly č. 2 a 3), schopnost spolupracovat v týmu a respektovat role, základní znalosti první pomoci.

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 4. ročník, bloková / kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul je zaměřen na praktické zvládnutí krizových situací, v nichž jde o sebezáchovu, rychlé rozhodování a krizové chování. Žáci se učí základní taktice osobní bezpečnosti v případě fyzického napadení, střelby ve škole, přepadení nebo přítomnosti agresora. Součástí je i nácvik sebeobránných technik, krizové komunikace a psychické odolnosti. Důraz je kladen na modelové scénáře a reflexi chování.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Žák

- **uveďte zásady sebezáchovy při mimořádných událostech (útok, střelba, agresor)**

indikátor: vyjmenuje alespoň 3 základní principy chování („uteč – ukryj se – braň se“)

- **aplikuje postupy krizové komunikace**

indikátor: v modelové situaci podá jasné a stručné pokyny ostatním

- **předvede základní techniky pasivní a aktivní obrany**

indikátor: správně předvede alespoň 2 sebeobránné únikové techniky (např. vyproštění ze sevření)

- **reaguje na modelovou situaci přepadení/agrese**

indikátor: zvolí adekvátní chování (vyhledání pomoci, únik, přivolání IZS)

- **prokáže schopnost zvládnout stresovou situaci**

indikátor: popíše v sebereflexi 2 způsoby, jak překonával stres v modelové aktivitě

- **spolupracuje při týmovém řešení krizové situace**

indikátor: aktivně plní přidělenou roli ve scénáři (koordinátor, volající pomoc, obránce)

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Klíčové kompetence: • k řešení problémů (volí správné strategie v náročných situacích) • komunikativní (jasně a stručně sděluje pokyny) • sociální a personální (spolupracuje, respektuje roli ostatních, podporuje tým) • pracovní (aplikuje zásady bezpečnosti a sebeobranu) Základní gramotnosti: • občanská gramotnost (uvědomuje si své povinnosti a práva při krizovém chování) • digitální gramotnost (využití krizových aplikací – Záchranka, e-bezpečí) • čtenářská gramotnost (analýza manuálů a doporučení bezpečnostních institucí)			
4. Obsah vzdělávání • Zásady sebezáchovy při útoku, střelbě, přítomnosti agresora („Run – Hide – Fight“) • Krizová komunikace (volání IZS, podávání informací) • Základní sebeobrané postupy a techniky úniku • Modelové situace: přepadení, střelba ve škole, fyzické napadení • Psychická odolnost, zvládání stresu • Skupinová práce – týmové řešení krizových scénářů			
5. Vzdělávací strategie – model 5E Engage: diskuze nad mediálním případem útoku ve veřejném prostoru Explore: skupinová analýza doporučení MV ČR a Policie ČR Explain: instruktáž základních sebeobraných postupů (ve spolupráci s odborníkem – např. policista, trenér) Elaborate: nácvik modelových situací – role žáků (agresor, oběť, pomocník) Evaluate: reflexe – co fungovalo, co by bylo nutné zlepšit, sebehodnocení žáků			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • pozorování při modelových scénářích, krátký test (zásady sebezáchovy); • hodnocení práce v hodině.	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	30 %
Sumativní • praktická ukázka – řešení simulované situace (např. přepadení) .	100	kompetence k řešení problému: • aktivní přístup a spolupráce v týmu; • kvalita a obsah prezentace (úplnost, přehlednost, využití zdrojů) • schopnost argumentace a zapojení do diskuse.	60 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Policie ČR – preventivní materiály: www.policie.cz

MV ČR – doporučení pro krizové situace: www.mvcr.cz

Metodika MŠMT: *Jak se chovat při útoku ve škole*

Aplikace *Záchranka*, portál *E-bezpečí*

Brožury a videa BESIP a Policie ČR – osobní bezpečnost

Odborné workshopy (např. lektor sebeobrany, člen IZS)

Videomateriály YouTube kanálů

ověřené elektronické zdroje;

vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Modul podporuje psychickou i fyzickou odolnost žáků a praktickou připravenost na krizové situace. Je vhodné realizovat jej ve spolupráci s odborníky (Policie ČR, bezpečnostní složky, trenéři sebeobrany).

Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava

Ochrana před terorismem a násilím, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Ochrana před terorismem a násilím

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Ochrana před terorismem a násilím / 4. ročník – 8 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** znalost zásad sebezáchovy a krizového chování, orientace v základních právních základech bezpečnosti, schopnost kriticky hodnotit informace z médií a veřejného prostoru.

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 4. ročník, bloková / kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul seznamuje žáky s problematikou terorismu a násilných útoků jako současných bezpečnostních hrozeb. Cílem je, aby žáci znali základní typy teroristických hrozeb, dokázali rozpoznat podezřelé chování či předměty, znali postupy ochrany při útoku a uměli správně komunikovat s bezpečnostními složkami. Důraz je kladen na prevenci, osvětu a praktické zvládání modelových situací.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Žák uvede základní formy terorismu a násilných útoků indikátor: rozpozná rozdíl mezi individuálním útokem, organizovaným terorismem a kyberterorismem popíše zásady chování při podezřelém předmětu nebo osobě indikátor: uvede alespoň 3 kroky, jak postupovat při nálezu podezřelého zavazadla aplikuje zásady ochrany při útoku (teroristickém či násilném) indikátor: v modelové situaci zvolí správnou reakci (útěk, ukrytí, přivolání pomoci) simuluje krizovou komunikaci s policií nebo IZS indikátor: při telefonátu na tísňovou linku podá jasné a úplně základní informace (kdo, kde, co, kdy) diskutuje o prevenci radikalizace a manipulace indikátor: aktivně se zapojí do skupinové diskuse a uvede konkrétní příklad prevence			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností Klíčové kompetence: - k řešení problémů (rychlá reakce na modelovou hrozbu) - komunikativní (jasná a srozumitelná krizová komunikace) - občanské (uvědomění si povinností a práv občana při hrozbě) - sociální a personální (spolupráce při týmových scénářích) Základní gramotnosti: - občanská gramotnost (prevence, orientace v krizových opatřeních státu) - čtenářská gramotnost (analýza doporučení MV ČR, Policie ČR) - digitální gramotnost (práce s ověřenými informačními zdroji, prevence dezinformací)			
4. Obsah vzdělávání - Typy terorismu a násilných útoků (domácí, mezinárodní, kybernetický) - Prevence – jak rozpoznat podezřelé chování, předměty, situace - Zásady chování při útoku (útěk, ukrytí, přivolání pomoci, pasivní/aktivní obrana) - Krizová komunikace – správné podání informací složkám IZS - Prevence radikalizace a manipulace (propaganda, fake news, verbování) - Modelové situace – simulace útoku a reakce žáků			
5. Vzdělávací strategie – model 5E Engage: analýza mediální zprávy o teroristickém útoku (diskuse – co byste dělali vy?) Explore: práce ve skupinách – studium doporučení Policie ČR a MV ČR Explain: učitel objasní zásady chování při útoku a při nálezů podezřelého předmětu Elaborate: nácvik krizové komunikace (telefonát na linku 158/112), modelové scénáře Evaluate: reflexe – písemná zpráva o tom, jak by žák reagoval v krizové situaci a proč			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - pozorování při modelových scénářích, krátký test (zásady chování, typy terorismu); - hodnocení práce v hodině.	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; - aktivní přístup;	30 %
Sumativní	100		60 %

praktická ukázka – simulace telefonátu na tísňovou linku, modelová situace útoku.		kompetence k řešení problému: aktivní přístup a spolupráce v týmu.	
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočítá váženého průměru na známky: 100-85 1 84-70 2 69-55 3 54-40 4 39-0 5			
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Policie ČR – <i>Jak se chovat při teroristickém útoku</i> : www.policie.cz MV ČR – Ochrana obyvatelstva: www.mvcr.cz Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost: www.nukib.cz Brožury a videa Člověk v tísni – prevence radikalizace, mediální vzdělávání Metodické materiály MŠMT: <i>Bezpečnost ve školách</i> Videomateriály YouTube kanálů ověřené elektronické zdroje; vlastní doplňkové materiály.			
4. Poznámky Modul přímo navazuje na <i>Sebezáchovu a krizové chování</i> a rozšiřuje téma o specifické hrozby spojené s terorismem a násilím. Spolupráce s Policií ČR (oddělení prevence).			

Popis vyučovacích jednotek – Bezpečnostní příprava

Závěrečné integrační cvičení – Bezpečnostní cvičení, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Závěrečné integrační cvičení – Bezpečnostní cvičení

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Závěrečné integrační cvičení – Bezpečnostní cvičení / 4. ročník – 16 hodin – projektový týden

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠŠ a JŠ Kolín

7. Vstupní předpoklady: absolvování všech předchozích modulů bezpečnostní přípravy (3. a 4. ročník), znalost zásad první pomoci, sebezáchovy a krizového chování, schopnost pracovat samostatně i v týmu, zvládat stresové situace.

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník, bloková / projektová výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Závěrečný integrační modul propojuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti. Žáci se účastní komplexního bezpečnostního cvičení, v němž čelí simulovaným mimořádným událostem (požár, evakuace, hromadné zranění, kybernetický útok, přítomnost agresora). Cílem je praktické ověření připravenosti, schopnosti týmové spolupráce, krizové komunikace a osobní odpovědnosti. Modul rozvíjí kompetence potřebné pro zvládání reálných situací a připravuje žáky na životní praxi.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Žák

- **aplikuje zásady evakuace a ukrytí v modelovém cvičení**

indikátor: bezpečně a disciplinovaně se podílí na evakuaci podle scénáře

- **poskytne první pomoc při simulovaném hromadném zranění**

indikátor: správně určí priority ošetření (triage), provede základní ošetření raněného

- **spolupracuje při řešení komplexní krizové situace**

indikátor: aktivně plní svěřenou roli (koordinátor, zdravotník, komunikátor)

- **využívá znalosti kybernetické bezpečnosti při modelovém útoku**

indikátor: identifikuje alespoň 2 slabá místa a navrhne obranná opatření

- **prokazuje schopnost krizové komunikace**

indikátor: podává stručné a jasné informace učiteli/figurantovi (např. při volání IZS)

- **reflektuje své chování v krizové situaci**

indikátor: uvede 2 příklady, co zvládl dobře, a 1 doporučení ke zlepšení

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Klíčové kompetence:

- k řešení problémů (komplexní aplikace znalostí do praxe)
- komunikativní (sdělování informací a koordinace týmu)
- sociální a personální (spolupráce, vedení a role v týmu)
- pracovní (bezpečné chování, praktické využití získaných dovedností)

Základní gramotnosti:

- občanská gramotnost (praktická připravenost občana na krizové situace)
- přírodovědná gramotnost (aplikace poznatků při poskytování první pomoci)
- digitální gramotnost (řešení kybernetických hrozeb, práce s krizovými aplikacemi)

4. Obsah vzdělávání

- Integrované modelové scénáře:
 - požár a evakuace školy
 - hromadné zranění – triage a první pomoc
 - přítomnost agresora – sebezáchova, krizová komunikace
 - kybernetický útok – ochrana dat a komunikace
- Koordinace týmů a role (vedoucí, zdravotník, komunikátor, pozorovatel)
- Reflexe cvičení – zpětná vazba od učitele, spolužáků a sebehodnocení

5. Vzdělávací strategie – model 5E

Engage: úvodní briefing – simulace reálné mimořádné události

Explore: žáci ve skupinách zkoumají úkoly a plánují postup

Explain: jednotlivé týmy prezentují své řešení v průběhu cvičení

Elaborate: praktická realizace cvičení v reálném prostředí školy/areálu

Evaluate: debriefing – reflexe, hodnocení výkonu jednotlivců i týmů

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha

Průběžné	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • aktivní přístup;	30 %
Sumativní	100	kompetence k řešení problému: • aktivní přístup a spolupráce v týmu.	60 %
Reflexe	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

MŠMT & MV ČR: *Ochrana člověka za mimořádných událostí*
Portál HZS ČR – metodické materiály k evakuaci a cvičením
Policie ČR – materiály k prevenci násilí a krizovému chování
Český červený kříž – metodiky k hromadným nehodám
Aplikace *Záchranka* a další krizové aplikace (např. e-bezpečí)
Videomateriály YouTube kanálů
ověřené elektronické zdroje;
vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

Tento modul je vyvrcholením dvouleté bezpečnostní přípravy. Realizace ve spolupráci s externími partnery (HZS, Policie ČR, ČČK, případně armáda).

Popis vyučovacích jednotek – Maturitní projekt I, II

Úvod do maturitního projektu, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Úvod do maturitního projektu

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Úvod do maturitního projektu / 4. ročník – 12 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPSŠ a JŠ Kolín

7. Vstupní předpoklady: splněné OVU dle RVP ZV; základní práce s textem a ICT; orientace v oborovém zaměření (sport/bezpečnost/právo); schopnost samostatně plánovat krátkodobou práci; komunikace v týmu.

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník, bloková / kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul seznamuje žáky s cíli, strukturou a požadavky maturitní práce s obhajobou. Klade důraz na pochopení pravidel, formálních náležitostí a kritérií hodnocení. Významnou součástí je volba vhodného tématu a formulace prvotní anotace. Modul má motivační a orientační charakter – ukazuje maturitní práci jako šanci propojit školní znalosti s praxí a osobními zájmy.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Žák

- **Žák se orientuje v organizačních a obsahových požadavcích maturitní práce**

indikátor: dokáže vysvětlit strukturu práce a kritéria hodnocení.

- **Žák zvolí vhodné téma práce z oblasti oborového zaměření a zdůvodní jeho relevanci**

indikátor: předloží anotaci se stručným cílem a očekávaným přínosem.

- **Žák sestaví rámcový harmonogram přípravy maturitní práce**

indikátor: vytvoří jednoduchý časový plán kroků a konzultací.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Kompetence k učení: schopnost samostatně se orientovat v pravidlech a cílech vlastní práce.

Kompetence k řešení problémů: výběr tématu, hledání souvislostí s oborem.

Kompetence komunikativní: prezentace a obhajoba volby tématu před třídou/učitelem.

Digitální gramotnost: práce s ICT nástroji pro dokumentaci a plánování (např. textové editory, online sdílení).

4. Obsah vzdělávání

- Účel a význam maturitní práce.
- Struktura a formální požadavky maturitní práce.
- Hodnoticí kritéria a organizace zkoušky.
- Volba a formulace tématu.
- Anotace práce a rámcový časový plán.

5. Vzdělávací strategie – model 5E

Engage (zaujmout): představení úspěšných maturitních prací z minulých let, diskuze o přínosu.

Explore (zkoumat): brainstorming možných témat v menších skupinách podle zaměření (sport, bezpečnost, právo).

Explain (vysvětlit): učitel objasní strukturu a kritéria maturitní práce.

Elaborate (zpracovat): žák vytvoří anotaci a rámcový harmonogram k vlastnímu tématu.
Evaluate (zhodnotit): sebehodnocení a zpětná vazba spolužáků i učitele k volbě tématu a plánům.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - pozorování aktivity; - aktivita a příprava, - návrh tématu + zdůvodnění, - rámcový harmonogram.	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; - přiměřenost a reálnost harmonogramu; - aktivní přístup;	60 %
Sumativní písemné zpracování anotace a její prezentace	100	kompetence k řešení problému: - aktivní přístup; - srozumitelnost a struktura anotace	30 %
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Metodické pokyny školy k maturitní práci.

ČSN ISO 690:2011 – citační norma.

J. Gavora: Úvod do pedagogického výzkumu.

K. Dvořáková: Akademické psaní pro studenty.

Odborné časopisy a weby dle zvoleného tématu (Sport a věda, Bezpečnostní teorie a praxe, Právní rádce).

ověřené elektronické zdroje;

vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

- Modul je vhodné vést interaktivně formou workshopu, nikoliv jen frontální výuky.
- Je vhodné propojit modul s úvodní konzultací vedoucího práce, aby si žáci ověřili reálnost zvoleného tématu.

Popis vyučovacích jednotek – Maturitní projekt I, II

Plánování a metodika práce, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Plánování a metodika práce
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Plánování a metodika práce / 4. ročník – 12 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: žák zná základní strukturu maturitní práce a má vybrané téma (z předchozího modulu). Disponuje základními dovednostmi v psaní odborného textu a v práci s digitálními nástroji.
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník, bloková / kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul učí žáky efektivně plánovat postup tvorby maturitní práce a seznámí je s metodami odborné práce. Důraz je kladen na stanovení cíle práce, formulaci výzkumných otázek nebo problémů a na výběr metod sběru a analýzy dat odpovídajících oborovému zaměření (sport, bezpečnost, právo). Žáci si osvojí základy projektového řízení a metodologických přístupů.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Žák Žák dokáže formulovat hlavní cíl a dílčí výzkumné otázky své maturitní práce indikátor: písemně vypracuje cíle a výzkumné otázky. Žák sestaví časový harmonogram realizace práce a stanoví milníky indikátor: předloží harmonogram s termíny konzultací a odevzdání kapitol. Žák zvolí vhodné metody pro sběr a analýzu dat indikátor: vysvětlí, proč zvolil konkrétní metodiku a jak ji uplatní. Žák porozumí zásadám etiky výzkumu indikátor: uvede příklady, jak se vyhnout porušení autorských práv a etických pravidel.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - Kompetence k řešení problémů: identifikace výzkumného problému, hledání metodického postupu. - Kompetence pracovní: plánování času, práce s termíny, zodpovědnost za vlastní projekt. - Kompetence komunikativní: prezentace plánu a obhajoba volby metod. - Matematická a finanční gramotnost: plánování zdrojů a času, práce s tabulkami a grafy v harmonogramu. - Digitální gramotnost: využití digitálních nástrojů (např. MS Project, Trello, Excel) k plánování a dokumentaci.
4. Obsah vzdělávání - Stanovení cílů a výzkumných otázek. - Projektové plánování a harmonogram. - Metody výzkumu v oblasti sportu, bezpečnosti a práva. - Zásady etiky výzkumu a práce s daty. - Praktické využití digitálních nástrojů pro plánování a organizaci práce.
5. Vzdělávací strategie – model 5E Engage (zaujmout): ukázka špatně/ dobře naplánovaných projektů a jejich dopadů. Diskuse o důsledcích špatného plánování.

Explore (zkoumat): práce ve skupinách – rozbor zadání modelových maturitních prací, hledání cílů a metod.
 Explain (vysvětlit): učitel vysvětlí základní pojmy (cíl, výzkumná otázka, metoda, etika výzkumu) a ukáže praktické příklady.
 Elaborate (zpracovat): žák vytvoří harmonogram a metodologický rámec své práce a předloží jej ke konzultaci.
 Evaluate (zhodnotit): prezentace plánů před třídou, zpětná vazba spolužáků a učitele, sebereflexe žáků.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - pozorování aktivity; - aktivita a příprava, - kontrola pracovních listů; - aktivní účast při rozboru metod.	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; - jasně definovaný cíl a výzkumné otázky; - aktivní přístup;	60 %
Sumativní písemné vypracování cíle, výzkumných otázek a harmonogramu	100	kompetence k řešení problému: - přiměřená a zdůvodněná volba metod; - aktivní přístup	30 %
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Metodické materiály školy k tvorbě maturitní práce.

P. Gavora: Úvod do pedagogického výzkumu.

R. Švaříček, K. Šedřová: Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách.

Hendl, J.: Přehled statistických metod.

Online zdroje pro projektové řízení (např. Trello, GanttProject, MS Project).

Videomateriály YouTube kanálů

ověřené elektronické zdroje;

vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

- Je vhodné, aby žáci konzultovali metodický plán nejen s vedoucím práce, ale také s odborníky z praxe (např. trenéři, bezpečnostní experti, právníci).

- Doporučuje se využít reálné příklady a případové studie, které ukazují rozdíl mezi kvalitně a nekvalitně naplánovaným výzkumným postupem.
- Modul by měl být úzce provázán s prací v knihovně a informační gramotností, protože metodologie a plán vyžadují znalost dostupných zdrojů.

Popis vyučovacích jednotek – Maturitní projekt I, II

Odborná práce s informačními zdroji, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Odborná práce s informačními zdroji

2. Kód:

3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum

4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul

5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:

Odborná práce s informačními zdroji / 4. ročník – 12 hodin

6. Platnost: 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. Vstupní předpoklady: žák má stanovené téma a rámcový plán maturitní práce (z modulů 1 a 2), ovládá základní dovednosti práce s počítačem a internetem, má zkušenost se základní rešerší (např. při tvorbě seminárních prací).

8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník, bloková / kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul rozvíjí dovednosti práce s odbornými informačními zdroji, jejich kritickým vyhodnocováním a správným využíváním v maturitní práci. Zaměřuje se na práci s odbornou literaturou, právními texty, databázemi a internetovými zdroji. Klíčová je znalost citačních norem a zásad proti plagiátorství. Modul propojuje teoretické znalosti se systematickou praxí při psaní maturitní práce.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Žák

• **vyhledá relevantní odborné zdroje k tématu práce**
indikátor: sestaví seznam minimálně 5 kvalitních zdrojů.

• **posoudí důvěryhodnost a aktuálnost zdrojů**
indikátor: vysvětlí, proč považuje zdroje za relevantní.

• **správně cituje a parafrázuje podle normy ČSN ISO 690**
indikátor: vytvoří ukázkový seznam literatury.

• **se vyhne plagiátorství**
indikátor: vysvětlí, co je plagiát a jak mu předejít.

• **dokáže zpracovat rešerši a odborný podklad k vlastní maturitní práci**
indikátor: odevzdá rešeršní zprávu k vybranému tématu.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- Kompetence k učení: samostatná práce s odbornými zdroji a jejich kritické vyhodnocení.
- Kompetence k řešení problémů: posuzování důvěryhodnosti informací.
- Kompetence komunikativní: formulace odborného textu na základě literatury.
- Digitální gramotnost: práce s elektronickými databázemi, katalogy a citačními manažery.
- Čtenářská gramotnost: schopnost porozumět odbornému textu a vybrat z něj klíčové informace.

4. Obsah vzdělávání • Typy informačních zdrojů: knihy, časopisy, elektronické databáze, právní předpisy, odborné portály. • Metody vyhledávání informací (klíčová slova, databázové dotazy). • Kritické hodnocení zdrojů (relevance, důvěryhodnost, aktuálnost). • Citační normy (ČSN ISO 690, APA, právní citační zvyklosti). • Plagiátorství a etika práce s informacemi. • Tvorba rešerše a seznamu použité literatury.			
5. Vzdělávací strategie – model 5E Engage (zaujmout): ukázka dvou prací – jedna s kvalitními zdroji, druhá s nevěrohodnými informacemi; diskuze o rozdílech. Explore (zkoumat): samostatné vyhledávání odborných článků v online databázích (např. Google Scholar, ASEP, právní informační systémy). Explain (vysvětlit): učitel vysvětlí zásady citačních norem a ukáže příklady správných/špatných citací. Elaborate (zpracovat): žáci vytvoří rešerši k vlastnímu tématu a připraví seznam literatury. Evaluate (zhodnotit): prezentace rešerší, sebehodnocení a zpětná vazba od učitele a spolužáků.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • pozorování aktivity; • aktivita a příprava, • kontrola průběžného seznamu zdrojů a správnosti citací;	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • počet a kvalita vybraných zdrojů; • aktivní přístup;	60 %
Sumativní • odevzdání rešeršní zprávy včetně správně zpracovaného seznamu literatury	100	kompetence k řešení problému: • Správnost citací a dodržení citační normy. • Kritické posouzení relevantnosti zdrojů	30 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: 100-85 1 84-70 2 69-55 3 54-40 4 39-0 5			
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje ČSN ISO 690:2011 – citační norma. Online citační manažery (např. Citace.com, Zotero, Mendeley).			

Databáze odborných článků (Google Scholar, ASEP, EBSCO).

Beck-online, ASPI (právní databáze).

Odborné časopisy dle tématu (Sport a věda, Kriminalistika, Právní rozhledy).

Videomateriály YouTube kanálů

ověřené elektronické zdroje;

vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

- zajistit workshop v knihovně nebo spolupráci s knihovníkem / informačním specialistou – mezipředmětové vztahy na předmět český jazyk / anglický jazyk
- Žáci by měli být vedeni k využívání také tištěných zdrojů, nikoli jen internetu.
- Modul je vhodné propojit s konzultacemi vedoucích prací, kteří doporučí klíčové zdroje.

Popis vyučovacích jednotek – Maturitní projekt I, II

Tvorba písemné části maturitní práce, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název:** Tvorba písemné části maturitní práce

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Tvorba písemné části maturitní práce / 4. ročník – 34 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠS a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** žák má vybrané téma, zpracovanou anotaci, cíl, harmonogram a rešerši zdrojů (moduly 1–3). Ovládá základní dovednosti práce s textovým editorem.

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 4. ročník, bloková / kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul je zaměřen na systematickou tvorbu písemné části maturitní práce. Žáci se učí strukturovat odborný text, aplikovat odborný jazyk, začleňovat tabulky, grafy a přílohy. Důraz je kladen na stylistickou úroveň, logiku práce a propojení teoretické a praktické části. Součástí je také nácvik formální úpravy dle standardů školy.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Žák

- **vytvoří osnovu a strukturu své práce**

indikátor: předloží písemně zpracovanou osnovu.

- **se orientuje v odborném stylu**

indikátor: napíše ukázkovou kapitolu v odpovídajícím stylu.

- **správně začleňuje tabulky, grafy a přílohy**

indikátor: zpracuje ukázkovou část s grafickými prvky.

- **dokáže propojit teoretickou a praktickou část práce**

indikátor: popíše vazbu mezi kapitolami.

- **dodržuje pravidla formální úpravy**

indikátor: kapitoly splňují stanovenou normu školy.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- Kompetence k učení: schopnost organizovat a propojovat informace v logické struktuře.
- Kompetence k řešení problémů: aplikace odborných poznatků v textu.
- Kompetence komunikativní: schopnost psát odborný text srozumitelně a přehledně.
- Digitální gramotnost: efektivní práce s textovým editorem, formátování, vkládání grafů a tabulek.
- Čtenářská gramotnost: schopnost zpracovat odborné texty a přetvořit je do vlastního odborného výstupu.

4. Obsah vzdělávání

- Osnova a struktura písemné práce (úvod, teoretická část, praktická část, závěr).
- Stylistika odborného textu – jazykové prostředky, soudržnost textu.
- Grafická úprava – tabulky, grafy, obrázky, přílohy.
- Propojení teorie a praxe.
- Formální pravidla úpravy práce (citace, číslování, obsah, seznam literatury).
- Průběžné psaní a konzultace kapitol.

5. Vzdělávací strategie – model 5E

Engage (zaujmout): ukázky dobře a špatně napsaných kapitol maturitních prací, společná diskuse.

Explore (zkoumat): žáci v malých skupinách analyzují strukturu vzorové práce.

Explain (vysvětlit): učitel vysvětlí pravidla odborného stylu, struktury a formální úpravy.

Elaborate (zpracovat): žák napíše a odevzdá první verzi vybrané kapitoly, postupně zpracovává další části.

Evaluate (zhodnotit): kontrola a zpětná vazba na zpracované kapitoly, sebereflexe žáků.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • pozorování aktivity; • aktivita a příprava, • kontrola osnovy a průběžně odevzdávaných kapitol;	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • přehledná struktura a logika textu; • aktivní přístup;	30 %
Sumativní • pracovaná část práce (min. teoretická kapitola v plné verzi)	100	kompetence k řešení problému: • Odborný styl a jazyková úroveň. • Správné začlenění grafických prvků a příloh. • Dodržení formálních pravidel.	60 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3

54-40	4
39-0	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Metodické materiály školy k úpravě maturitní práce. ČSN ISO 690:2011 – citační norma. Šanderová, J.: Jak číst a psát odborný text. Dvořáková, K.: Akademické psaní. Vzorové maturitní práce z archivu školy. ověřené elektronické zdroje; vlastní doplňkové materiály.	
4. Poznámky • Je vhodné zařadit peer-review mezi spolužáky – každý žák poskytne zpětnou vazbu na text někoho jiného. • Modul je vhodné úzce propojit s konzultacemi vedoucích maturitních prací. • Doporučuje se využít školní knihovnu a softwarové nástroje pro kontrolu gramatiky a plagiátorství.	

Popis vyučovacích jednotek – Maturitní projekt I, II

Praktická část a projektová činnost, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. Název: Praktická část a projektová činnost
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Praktická část a projektová činnost / 4. ročník – 34 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: žák má vypracovanou teoretickou část práce, stanovený metodický rámec a zpracované podklady z odborných zdrojů.
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník, bloková / kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika Modul je zaměřen na realizaci praktické složky maturitní práce v návaznosti na teoretická východiska. Žáci se učí aplikovat získané poznatky v reálném prostředí – v oblasti sportu (např. tréninkový plán, diagnostika výkonu), bezpečnosti (např. analýza rizik, modelové cvičení) či práva (např. rozbor právního případu, tvorba modelového návrhu). Praktická část je dokumentována a propojena s písemnou prací.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Žák • navrhne a realizuje praktickou činnost odpovídající tématu práce indikátor: provede aktivitu dle plánu. • zaznamená průběh a výsledky praktické části indikátor: vytvoří dokumentaci, protokol, fotografie či záznamy. • vyhodnotí výsledky a porovná je s očekáváním

indikátor: zpracuje vyhodnocení v písemné podobě.

- **propojí výsledky s teoretickou částí práce**

indikátor: vysvětlí souvislosti mezi teorií a praxí.

- **prezentuje výsledky praktické činnosti**

indikátor: představí výstup v rámci třídní diskuse.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- Kompetence k řešení problémů: aplikace znalostí v reálné praxi.
- Kompetence pracovní: plánování a realizace projektu, odpovědnost za výstupy.
- Kompetence komunikativní: prezentace a obhajoba praktické části.
- Digitální gramotnost: zpracování výsledků pomocí ICT (tabulky, grafy, prezentace, videa).
- Finanční gramotnost: kalkulace nákladů, hospodaření s prostředky projektu.

4. Obsah vzdělávání

- Návrh a realizace praktické části (experiment, projekt, analýza, cvičení).
- Dokumentace průběhu (deník, fotografie, tabulky, videa).
- Vyhodnocení výsledků a jejich prezentace.
- Propojení teorie a praxe.
- Pravidla bezpečnosti a etiky při realizaci praktických činností.

5. Vzdělávací strategie – model 5E

Engage (zaujmout): inspirativní ukázky realizovaných projektů z minulých let.

Explore (zkoumat): žáci navrhnou formu praktické části odpovídající jejich tématu.

Explain (vysvětlit): učitel vysvětlí postupy dokumentace a hodnocení výsledků.

Elaborate (zpracovat): žáci realizují praktickou část, dokumentují ji a zpracovávají výstupy.

Evaluate (zhodnotit): prezentace výsledků před třídou, zpětná vazba, sebehodnocení.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • pozorování aktivity; • aktivita a příprava, • sledování postupu při realizaci praktické části, konzultace s učitelem;	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • přehledná struktura a logika textu; • aktivní přístup;	30 %
Sumativní • odevzdání dokumentace praktické části a písemného vyhodnocení	100	kompetence k řešení problému: • Reálnost a proveditelnost praktické činnosti. • Kvalita a úplnost dokumentace. • Schopnost analyzovat výsledky a vyvodit závěry. • Propojení praktické a teoretické části. • Dodržení formálních pravidel.	60 %
Reflexe • zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	• reflexe zkušenosti: • reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka.

Přepočet váženého průměru na známky:

100-85	1
84-70	2
69-55	3
54-40	4
39-0	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Metodické pokyny školy k realizaci praktické části maturitní práce.

Odborné publikace a manuály dle zaměření tématu (sportovní trénink, bezpečnostní protokoly, právní předpisy).

Časopisy: *Trenér, Bezpečnostní teorie a praxe, Právní rozhledy*.

Online zdroje a databáze (Ministerstvo vnitra, MŠMT, sportovní a právní portály).

ověřené elektronické zdroje;

vlastní doplňkové materiály.

4. Poznámky

- Doporučuje se spolupráce s externími institucemi (sportovní kluby, bezpečnostní složky, právní kanceláře).
- V případě náročnějších projektů je vhodné využít blokovou výuku (projektové dny).
- Žáci by měli dbát na bezpečnostní pravidla při realizaci praktických činností.

Popis vyučovacích jednotek – Maturitní projekt I, II

Prezentační a komunikační dovednosti, IV. ročník

A. VSTUPNÍ ČÁST

1. **Název: Prezentační a komunikační dovednosti**

2. **Kód:**

3. **Kategorie/obor vzdělání:** 78-42-M/08 Lyceum

4. **Typ vyučovací jednotky:** vzdělávací modul

5. **Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:**

Prezentační a komunikační dovednosti / 4. ročník – 12 hodin

6. **Platnost:** 01.09.2025 **Zpracovatelský tým:** SPŠŠ a JŠ Kolín

7. **Vstupní předpoklady:** žák má zpracovanou teoretickou a praktickou část maturitní práce, orientuje se v jejím obsahu a výstupech. Má základní zkušenost s prezentací (např. v rámci projektů nebo seminárních prací).

8. **Doporučené umístění v učebním plánu:** 4. ročník, bloková / kontinuální výuka

B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY

1. Charakteristika

Modul rozvíjí schopnosti žáků prezentovat výsledky své maturitní práce a obhájit je před publikem. Důraz je kladen na přípravu vizuální prezentace, rozvoj řečnických a argumentačních dovedností a zvládání trémy. Žáci se učí používat vhodné prezentační nástroje a techniky, zkouší různé formy vystupování a získávají zpětnou vazbu.

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů

Žák

vytvoří strukturovanou prezentaci k maturitní práci indikátor: připraví prezentaci s úvodem, jádrem a závěrem. ovládá základní zásady rétoriky indikátor: při nácviku prezentace využívá řečnické techniky. dokáže argumentovat a reagovat na dotazy indikátor: v modelové situaci zodpoví otázky spolužáků/učitele. zvládá trému a vystupuje kultivovaně indikátor: předvede prezentaci bez výrazných rušivých projevů. používá vhodné vizuální prostředky indikátor: prezentace obsahuje přehledné snímky, grafy či obrázky.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - Kompetence komunikativní: jasné a srozumitelné vyjadřování, argumentace. - Kompetence sociální a personální: schopnost přijímat zpětnou vazbu, spolupracovat v roli prezentujícího i posluchače. - Kompetence k učení: reflexe vlastního vystupování a zlepšování na základě zpětné vazby. - Digitální gramotnost: využívání prezentačních nástrojů (PowerPoint, Canva, Prezi, Google Slides). - Občanská gramotnost: kultivovaná komunikace a respekt k posluchačům.			
4. Obsah vzdělávání - Struktura a zásady tvorby prezentace. - Vizuální prostředky – grafy, obrázky, tabulky, videa. - Rétorické a argumentační techniky. - Neverbální komunikace a práce s hlasem. - Zvládání trémy a práce s nervozitou. - Praktický nácvik prezentace a reakce na dotazy.			
5. Vzdělávací strategie – model 5E Engage (zaujmout): ukázka profesionální, a naopak slabé prezentace, diskuse o rozdílech. Explore (zkoumat): žáci ve skupinách analyzují prezentace z různých oborů a hodnotí jejich kvalitu. Explain (vysvětlit): učitel představí zásady tvorby prezentace a techniky veřejného vystupování. Elaborate (zpracovat): žáci připraví vlastní prezentaci k maturitní práci a procvičí vystoupení. Evaluate (zhodnotit): nácvik prezentace před třídou, zpětná vazba spolužáků a učitele, sebereflexe žáků.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - pozorování aktivity; - aktivita a příprava, - sledování přípravy prezentace, účast na tréninku rétoriky;	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; - přehledná struktura a logika textu; - aktivní přístup;	30 %
Sumativní předvedení vlastní prezentace v plné délce před spolužáky	100	kompetence k řešení problému: - Kvalita a struktura prezentace. - Srozumitelnost a kultivovanost projevu. - Schopnost reagovat na otázky.	60 %

		Úroveň vizuálních prostředků.											
Reflexe zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %										
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje J. Špaček: Rétorika v praxi. R. Němec: Umění prezentace. A. Pease: Řeč těla. Online zdroje k prezentačním dovednostem (TED Talks, Toastmasters). vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky - Doporučuje se využít videozáznam prezentace a následnou analýzu vlastního projevu. - Modul lze zpestřit simulací „tiskové konference“, kde žák odpovídá na dotazy publika. - Vhodné je zapojit i externí odborníky (např. trenéry komunikace, rétoriky).													

Popis vyučovacích jednotek – Maturitní projekt I, II Simulace maturitní obhajoby, IV. ročník	
A. VSTUPNÍ ČÁST	
1. Název: Simulace maturitní obhajoby	
2. Kód:	
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum	
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul	
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin:	
Simulace maturitní obhajoby / 4. ročník – 8 hodin	
6. Platnost: 01.09.2025	Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: žák má zpracovanou písemnou práci a připravenou prezentaci (výstupy modulů 4–6). Disponuje základními prezentačními a komunikačními dovednostmi.	
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník, projektový den	
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY	
1. Charakteristika	
Modul připravuje žáky na samotnou profilovou část maturitní zkoušky formou praktického nácviku obhajoby maturitní práce. Žáci absolvují modelové zkoušky v prostředí simulujícím reálné maturitní prostředí, učí se reagovat na otázky komise, zvládat trému a kultivovaně obhájit výsledky své práce.	

2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Žák prezentuje maturitní práci v časovém limitu indikátor: dodrží doporučený rozsah 10–15 minut. argumentuje a reaguje na doplňující otázky indikátor: při simulaci odpoví srozumitelně a věcně. zvládá vystupování a trému indikátor: vystoupí přiměřeně sebevědomě, bez výrazných rušivých projevů. reflektuje zpětnou vazbu a poučí se z ní indikátor: sepiše sebereflexi o průběhu své simulované obhajoby.			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - Kompetence komunikativní: prezentace, obhajoba, vedení dialogu. - Kompetence sociální a personální: spolupráce při simulaci, respekt k rolím komise i spolužáků. - Kompetence k učení: reflexe vlastního výkonu, využití zpětné vazby. - Občanská gramotnost: vystupování před odborným publikem, respektování pravidel zkoušky.			
4. Obsah vzdělávání - Struktura maturitní obhajoby a pravidla zkoušky. - Časový rámec a organizace vystoupení. - Simulace otázek komise – tematické i mezioborové. - Strategie zvládání trémy. - Sebehodnocení a reflexe výkonu.			
5. Vzdělávací strategie – model 5E Engage (zaujmout): ukázka videozáznamu reálné maturitní obhajoby, společná analýza. Explore (zkoumat): nácvik odpovědí na modelové otázky v malých skupinách. Explain (vysvětlit): učitel objasní pravidla maturitní obhajoby a způsob hodnocení. Elaborate (zpracovat): simulace celé obhajoby včetně prezentace, otázek a diskuse. Evaluate (zhodnotit): zpětná vazba učitele a spolužáků, sebehodnocení žáků.			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - pozorování aktivity; - aktivita a příprava, - účast a výkon při částečných nácvicích obhajoby, práce s otázkami;	100	porozumění dané problematice v širším kontextu; - přehledná struktura a logika textu; - aktivní přístup;	30 %
Sumativní plná simulace maturitní obhajoby	100	kompetence k řešení problému: - Srozumitelnost a strukturovanost prezentace. - Kvalita argumentace a schopnost reagovat na otázky. - Kultivované vystupování a práce s trémou. - Schopnost využít zpětnou vazbu k vlastnímu rozvoji.	60 %

Reflexe	100		10 %										
zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi											
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje J. Špaček: Rétorika v praxi. R. Němec: Umění prezentace. A. Pease: Řeč těla. Online zdroje k prezentačním dovednostem (TED Talks, Toastmasters). vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky - Modul lze realizovat formou „zkouškového dne“ – simulace celé komise. - Doporučuje se zapojit více učitelů (role komise), případně pozvat odborníky z praxe. - Videozáznam simulace je vhodným podkladem pro reflexi žáků.													

Popis vyučovacích jednotek – Maturitní projekt I, II Dokončení a odevzdání maturitní práce, IV. ročník
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Dokončení a odevzdání maturitní práce
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
5. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: Dokončení a odevzdání maturitní práce / 4. ročník – 4 hodin
6. Platnost: 01.09.2025 Zpracovatelský tým: SPŠS a JŠ Kolín
7. Vstupní předpoklady: žák má zpracovanou písemnou a praktickou část práce (moduly 4 a 5), připravenou prezentaci (modul 6) a absolvoval simulaci obhajoby (modul 7).
8. Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník, projektový den
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul je zaměřen na finalizaci maturitní práce, její formální i obsahovou kontrolu a oficiální odevzdání. Žáci se naučí provádět korektury textu, kontrolovat citace a přílohy, sestavit obsah a seznam literatury. Modul zahrnuje i závěrečnou reflexi práce na celém projektu.
2. Očekávané výsledky učení vč. indikátorů Žák

- **provede závěrečnou jazykovou a formální úpravu práce**

indikátor: odevzdá bezchybnou finální verzi.

- **zkontroluje správnost citací a seznam literatury**

indikátor: předloží práci v souladu s ČSN ISO 690.

- **doplní a upraví přílohy, grafy a tabulky**

indikátor: přílohy jsou kompletní a odpovídají textu práce.

- **splní všechny formální požadavky školy**

indikátor: dodrží stanovenou strukturu a rozsah.

- **reflektuje celý proces tvorby práce**

indikátor: sepsaná reflexe shrnující přínosy a zkušenosti.

3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

- Kompetence k učení: sebereflexe procesu tvorby práce, vyhodnocení vlastního pokroku.
- Kompetence pracovní: schopnost dokončit úkol v zadaném termínu, dodržet pravidla a standardy.
- Kompetence komunikativní: konzultace s vedoucím práce, korektní prezentace výsledného dokumentu.
- Digitální gramotnost: práce s nástroji pro kontrolu pravopisu, plagiátorství a formátování textu.
- Čtenářská a jazyková gramotnost: schopnost opravit jazykové a stylistické nedostatky.

4. Obsah vzdělávání

- Jazyková a stylistická korektura.
- Kontrola a sjednocení formální úpravy práce.
- Citace a bibliografie – finální kontrola dle normy.
- Kontrola příloh, grafů a tabulek.
- Reflexe a sebehodnocení procesu tvorby práce.
- Odevzdání maturitní práce ve stanoveném termínu a formátu.

5. Vzdělávací strategie – model 5E

Engage (zaujmout): připomenutí nejčastějších chyb v odevzdaných pracích z minulých let.

Explore (zkoumat): vzájemná kontrola prací spolužáků (peer-review).

Explain (vysvětlit): učitel objasní požadavky na formální úpravu a závěrečné odevzdání.

Elaborate (zpracovat): žák provede finální úpravy a připraví definitivní verzi práce.

Evaluate (zhodnotit): závěrečná reflexe – písemně i v diskusi s učitelem.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné • pozorování aktivity; • aktivita a příprava, • kontrola průběžných oprav a konzultací;	100	• porozumění dané problematice v širším kontextu; • přehledná struktura a logika textu; • aktivní přístup;	30 %
Sumativní • plná simulace maturitní obhajoby	100	• kompetence k řešení problému: • Jazyková a stylistická úroveň práce. • Dodržení citačních a formálních pravidel. • Úplnost a kvalita příloh. • Včasné a řádné odevzdání práce.	60 %

Reflexe	100		10 %										
zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení		reflexe zkušenosti: - reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi											
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Používá se slovní hodnocení zahrnující sebehodnocení žáka. Přepočet váženého průměru na známky: <table><tr><td>100-85</td><td>1</td></tr><tr><td>84-70</td><td>2</td></tr><tr><td>69-55</td><td>3</td></tr><tr><td>54-40</td><td>4</td></tr><tr><td>39-0</td><td>5</td></tr></table>				100-85	1	84-70	2	69-55	3	54-40	4	39-0	5
100-85	1												
84-70	2												
69-55	3												
54-40	4												
39-0	5												
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Metodické pokyny školy k formální úpravě práce. ČSN ISO 690:2011 – citační norma. Nástroje pro kontrolu pravopisu a plagiátorství (Grammarly, Odevzdej.cz). Vzorové maturitní práce z archivu školy. vlastní doplňkové materiály.													
4. Poznámky - Modul lze realizovat formou „korektorských workshopů“, kde žáci vzájemně kontrolují své texty. - Doporučuje se využít online systémy pro kontrolu plagiátorství. - Závěrečná reflexe může mít podobu krátkého eseje nebo řízené diskuse.													

